

මෙම පොතෙහි අඩංගු කරුණු අන්තර්ජාලය තුළ
භාවිතයට පහසු යුනිකේත අකුරු ක්‍රමයට සකසා
<http://pitaka.lk> වෙබ් අඩවියේ ඇතුළත් කර ඇත.

මජ්ඣිම නිකාය

4

ධම්මිනස උගත් පණ්ඩිත
මහාස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ
ආධාර ඇතුළුව

ආචාර්ය අධිනිතිඥ
ඒ. ජී. ද සොයිසා මහතා
විසින්
සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලදී.

අනුශාසක මණ්ඩලය

පැලියගොඩ විද්‍යාලංකාර පරිවේණාධිපති ගරු කීර්වත්තුඩුවේ
පඤ්ඤාසාර නායක මාහිමියන්වහන්සේ

මාලිගාකන්දේ විද්‍යාදය පිරිවෙනේ B.A., PH.D. උපාධිධාරී
පණ්ඩිත ගරු දෙහිගස්පේ පඤ්ඤාසාර නායක ස්ථවිරයන්
වහන්සේ

කළුතර පුලිනතලාරාමාධිපති ගරු බේරුවල ශ්‍රීසුමංගල
ශ්‍රීනිවාසාභිධාන මහානායක මාහිමියන්වහන්සේ

පින්වත්තේ සද්ධර්මාකර පරිවේණාධිපති ශ්‍රී විසුද්ධාචාර්ය ධර්මකීර්ති
ශ්‍රී පෝභද්දරමුල්ලේ ඤාණානන්දාභිධාන අමරපුර සිරි
සද්ධම්මවංස නිකායේ මහා නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

වැලිතර මහාකප්පිණ මුදලින්දාරාමස්ථ රාජපක්ෂ පරිවේණාධිපති
ගරු රන්දොඹේ ශ්‍රී සුධර්මාලංකාර ප්‍රධාන අධිකරණ නායක
ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බළන්ගොඩ ශ්‍රී ධර්මානන්ද පරිවේණාධිපති ගරු ආනන්ද මෙමනුස
ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බෙල්ලන ධර්මපාල පරිවේණාධිපති පණ්ඩිත බෙල්ලන ඤාණවිමල
ස්ථවිරයන්වහන්සේ

රන්දොඹේ මහාවේනිය පරිවේණාධිපති ගරු වලගෙදර පණ්ඩිත
සොමාලොක නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

අඹගහපිටියේ සුගත ශාසනොදය පරිවේණාධිපති අනුංගල්ලේ පණ්ඩිත
විමලකීර්ති නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේ

අම්බලන්ගොඩ අග්ගාරාමාධිපති අග්ග මහා පණ්ඩිත ගරු
පොල්වත්තේ බුද්ධදත්ත මහා ස්ථවිරයන්වහන්සේ

ගාල්ලේ ගල්වඩුගොඩ විද්‍යාරාජ පරිවේණාධිපති පණ්ඩිත සුමංගල
නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

බම්බලපිටියේ වජිරාරාමවාසී ගරු නාරද මහා ස්ථවිරයන්වහන්සේ

මාදම්පේ සුනන්දොදය පරිවේණාධිපති ගල්පොත්තාවෙල ශ්‍රී
පඤ්ඤානන්ද ප්‍රධාන නායක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

රන්දොඹේ සංඝරාජ විහාරස්ථ ශික්ෂාලංකාර පරිවේණාධිපති
බලපිටියේ පණ්ඩිත විසුඛාලොක ස්ථවිරයන්වහන්සේ

මරදානේ ශ්‍රීලංකා විද්‍යාලයාධිපති ගරු බද්දේගම පණ්ඩිත විමලවංශ
ස්ථවිරයන්වහන්සේ

පණ්ඩිත එච්. නන්දසාර මහතා
ආචාර්ය ආයතීරත්න රේරුකාන මහතා

මජ්ඣිම නිකාය

4

ධම්මිකය උගත් පණ්ඩිත
මහාස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ
ආධාර ඇතුළුව

ආචාර්ය අධිනිතිඥ
ඒ. ජී. උ සොයිසා මහතා
විසින්
සිංහලට පරිවර්තනය කරන ලදී.

සීමාසහිත
ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම

ප්‍රථම මුද්‍රණය - 1954
දෙවැනි මුද්‍රණය - 2012

ත්‍රිපිටකය
මජ්ඣිම නිකාය 4

© කුමාරි ජයවර්ධන

ISBN 978-955-

පිටුවැසුම සැකසුම :
පාලිත සේනානායක

අක්ෂර සංයෝජනය:
නෙල්කා අබේවික්‍රම

ප්‍රකාශනය:
සී/ස ඇස්. ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ (පුද්.) සමාගම
661,665,675, පී. ද ඇස්. කුලරත්න මාවත, කොළඹ 10.

මුද්‍රණය:
චතුර මුද්‍රණාලය
69, කුමාරදාස පෙදෙස, වැල්ලම්පිටිය.

ත්‍රිපිටක සිංහල පරිවර්තනය

බුදුරජාණන් වහන්සේ දෙසූ ධර්මය මූලින්ම සඳහන් වූයේ මාගධී භාෂාවෙන් හෙවත් පසුකලක 'පාළි' නමින් හැඳින්වුණ භාෂාවෙනි. ප්‍රථම ද්විතීය හා තෘතීය ධර්ම සංගායනාවලින් සංගෘහිත වූයේත් ශ්‍රී ලංකාවේදී ග්‍රන්ථාරූඪ වූයේත් මෙම පාළි ත්‍රිපිටකයමය. පසුකාලවලදී එම ත්‍රිපිටකයට අට්ඨකථා හා ටීකා ඉතා වැඩි කොටසක් ලියවුණේ එම පාළි භාෂාවෙන් මය, ශ්‍රී ලංකාවේ දී මය. සිංහල හික්ෂුන් වහන්සේලාගේ ප්‍රමුඛත්වයෙනි. මේ නිසා මූලික ලෙස බුදුදහම හදාළ හැකිව පැවැතුණේ පාළි භාෂාවෙන් මය. සන්න සහ පිටපොත් වශයෙන් සමහර පාළි පොත්වල කොටස් සිංහල භාෂාවට නගා ලියා තිබුණ නමුත් සම්පූර්ණ පරිවර්තනයක් සිදුවී නොතිබිණ. ජාතකට්ඨ කථාව හා විනය පොත්වල කොටස් බොහෝ දුරට සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය පැවැතිණ. ශ්‍රී ලංකාවේ මුද්‍රණ ශිල්පය පටන්ගැනුනේ මේ තත්ත්වය මතය. වටිනා ඤාණ සම්භාරයක් ඇතුළත්වන සිංහල ජාතිය සන්නකයැයි කිව හැකි බෞද්ධ සාහිත්‍යය සිංහල පාඨකයන්ට කියවා තේරුම් ගත හැකි තත්ත්වයේ වැඩ පිළිවෙළක අවශ්‍යතාව බෙහෙවින් දැනෙන්නට විය.

මේ අවස්ථාවේ නොයෙක් විෂයයන් කෙරෙහි මනස යොමු කළ පඬිවරයෙක් මෙදෙසට යොමු විය. එනම් ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාය. නීතිය, දර්ශනය, විවිධ භාෂා ආදිය ප්‍රගුණ කොට දේශපාලනයට පිවිසි ඒ මහතා දකුණු කොළඹ ආසනයෙන් රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාවට තේරුණේය. එක්වරකින්ම එම මග අත්හල එතුමා යොමුවූයේ ධර්ම ශාස්ත්‍රීය කටයුතු වෙතටය. එහි ඵලයක් වූයේ පාළි බෞද්ධ සාහිත්‍යය සිංහල භාෂාවට පරිවර්තනය කිරීමය.

සිංහලයන් සතුව පැවැතුණද ඉතා සුළු පිරිසකට තේරුම් ගත හැකිව තුබූ පාළි ත්‍රිපිටකය හා ඒ සඳහා ලියැවුණ අට්ඨකතා ද ඒවා සඳහා ලියැවුණ ටීකා ග්‍රන්ථද ගත් කල විශාල පොත් සමූහයකි. එම පොත් සමූහය තනිවම සිංහල භාෂාවට නැගීමට කෙනෙකු සිතීම පවා ආශ්චර්යකි. එම අසිරිමත් කාර්යයට සිතත් අතත්

යොමු කළ වීරයා වූයේ ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා ශ්‍රීමතය. එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ ටික දෙනෙකුට ලැබිය හැකිව තුබූ එංගලන්තයට ගොස් පශ්චාත් උපාධියක් ලැබීමට වරම් ලත් එතුමා ශ්‍රී ලංකාවට පැමිණ පිය තැබූ නීති වෘත්තීය මෙන්ම දෙවන වරට යොමු වූ දේශපාලනය ද සිත් නොගත් නිසාදෝ ඒවා වෙනුවට ග්‍රන්ථ රචනයට බැස්සේ තමාගේම තෝරාගැනීමක් ලෙසය.

විසිවන සියවසේ මැද භාගය වනවිට එංගලන්තයේ පාළු පොත් සමාගම පාළු ක්‍රිපිටකයෙන් බොහෝ කොටසක් ඉංග්‍රීසි භාෂාවට පෙරළා මුද්‍රණය කර තිබිණ. ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ ප්‍රවීණ බවක් ලබා සිටි ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා බෞද්ධ සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථ සිංහලට නැගීමේදී ඉංග්‍රීසි පරිවර්තන උපයෝගී කරගත්තේ ඇත. ඒ සමග එවකට ශ්‍රී ලංකාවේ සිටි ධර්මවිනයධර මහතෙරවරුන්ගේ උපදෙස් ද ලබා ගත් බව එතුමාම පවසා ඇත. මුද්‍රණ පහසුකම් අඩුවෙන් පැවැති එම කාලයේ නිරවුල්ව ස්වකීය ග්‍රන්ථ ප්‍රකාශනය කිරීමට සිතූ එතුමා ධර්මසමය නමින් මුද්‍රණාලයක් ද පටන්ගත්තේය. පාළු ක්‍රිපිටක ග්‍රන්ථවල සිංහල පරිවර්තනයේ සමහර තැන් වියතුන්ගේ විවේචනයටද භාජනද විය.

පාළු භාෂාවෙන් සඳහන් වී ඇති කරුණු පැහැදිලි කිරීමේදී අවධිකතාවල පවා මතභේද සහිත තැන් දක්නට ඇත. මේ සෑම ආගමකම දක්නා දෙයකි. බුදුසසුනද වෙන වෙන නිකායවලට බෙදුනේ බුද්ධ දේශනාවන් විවිධව තේරුම් කිරීම නිසාය. විශේෂයෙන් සූත්‍ර පිටකයේ ඇතුළත් වෙන ගැඹුරු අදහස් වෙනත් භාෂාවකින් පැවැසීම සුළුපුළු කාර්යයක් නොවේ. ඒ ගැන සලකන විට ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාට ලොකු සම්මානයක් හිමිය. අඩසියවසකින් පැරැණි වූ එම ග්‍රන්ථ මේ වන විට වෙළඳපොළේ දක්නට නැති බව සලකා ආචාර්ය ඒ. පී. ද සොයිසා සූරින් පළ කළ සිංහල ක්‍රිපිටකය නැවත මුද්‍රණය කිරීමෙන් එම අඩුව පිරවීමට සිරිසුමන ගොඩගේ සිරිමතාණන් ගත් පියවර ප්‍රශංසනීයය. ඇතැම් පොත් සොයා ගැනීමත් දුෂ්කරය. අපහසුකම් නොසලකා ගත් මෙම පියවර නොපමාව නිම කිරීමට එතුමාට හැකිවේවායි මම ප්‍රාර්ථනා කරමි.

බෙල්ලන ඤාණවිමල මහානායක ස්ථවිර

පෙරවදන

බෞද්ධ ග්‍රන්ථ අතර මුදුන්මල්කඩ ත්‍රිපිටකයයි. බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ ධර්මය මුළුමනින්ම ග්‍රන්ථාරූඪ කර ඇති ත්‍රිපිටකය පළ වී ඇත්තේ පාළි භාෂාවෙනි. එනිසාම වැඩිදෙනෙකුට ත්‍රිපිටකය කියවා අවබෝධ කර ගැනීම බලවත් ගැටලුවක් විය. 2500 බුද්ධ ජයන්තිය වෙනුවෙන් සංස්කරණය කරන ලද ත්‍රිපිටකය බොහෝවිට උගතුන්ට පමණක් සීමා විය. පසුකාලයේ බොහෝ වියතුන් ත්‍රිපිටකය සිංහලට නැගුවද එම පරිවර්තන ද එතරම් ලිහිල් බසින් පළ නොවිනි.

මෙරට විසූ ප්‍රකට බුද්ධිමතකු මෙන්ම සිංහල, පාළි හා ඉංග්‍රීසි භාෂාත්‍රයෙහි මනා ප්‍රවීණත්වයක් ලද විද්වතකු ද වූ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා එවක මෙරට විසූ ධර්ම විනය උගත් පණ්ඩිත මහස්ථවිරයන් වහන්සේලාගේ ආධාර ඇතිව ත්‍රිපිටකය සරල බසින් සිංහලට නැගුවේ එබැවිනි. ත්‍රිපිටකයේ දැනට පළ වී ඇති සිංහල පරිවර්තන අතුරෙන් කියවා පහසුවෙන් අවබෝධ කරගත හැකි, කාටත් වැටහෙන බසින් ලියැවුණ පොත් පෙළ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ මෙම පොත් පෙළ බව අපගේ වැටහීමයි. ත්‍රිපිටකය මෙතරම් සරල සිංහලෙන් ලියැවුණ වෙනත් ග්‍රන්ථ මාලාවක් බිහිවී නැත. එබැවින් බොහෝ දෙනා අපෙන් කළ ඉල්ලීම් ද සලකා බලා ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ ත්‍රිපිටක ග්‍රන්ථ මාලාව නැවත මුද්‍රණය කර ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අප අදහස් කළේ බුදුරජාණන් වහන්සේ වදාළ ධර්මය සරල සිංහලෙන් කියවා අවබෝධ කරගනු රිසි පාඨකයන් වෙනුවෙනි.

මෙම බැඳුරුම් කටයුත්තේදී අප මුහුණ දුන් බලවත් ගැටලුව වූයේ පනහ දශකයේ මුල් භාගයේ කාණ්ඩ 48 කින් පළවූ එම සම්පූර්ණ ග්‍රන්ථ මාලාව සොයා ගන්නේ කෙසේද යන්නයි. ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා එම පොත් පෙළ සංස්කරණය

කරන සමයෙහි එම කාර්යය සඳහා ඒ මහතාට මඟ පෙන්වූ මහතෙරුන් වහන්සේලා අතුරෙන් අද ජීවතුන් අතර වැඩසිටින එකම හික්ෂුන් වහන්සේ වන කොල්ලුපිටියේ වාලුකාරාමාධිපති අතිපූජ්‍ය බෙල්ලන ඤාණවිමල මහනායක ස්වාමිපාදයාණන් වහන්සේගේ මඟ පෙන්වීම මෙහිදී අපට විශාල ශක්තියක් විය.

ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතා සංස්කරණය කළ ත්‍රිපිටකය සරල සිංහල පොත් පෙළ අප වෙත ලබාදීමට කටයුතු කළ විද්‍යාර්ථය පරිවෙණාධිපති බලන්ගොඩ සෝභිත නාහිමිපාණන් වහන්සේටත්, දොඩන්දුව පූජ්‍ය පණ්ඩිත ගංතලාවේ ගුණානන්ද නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේටත්, පූජ්‍ය විද්‍යානිධි අම්බලන්ගොඩ සුමේධානන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේටත්, අරිසෙන් අහුබුදු මහත්මියටත්, ශ්‍රීනාත් ගනේවත්ත මහතාටත්, පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී මිලින්ද මොරගොඩ මහතාට සහ එස්. අයි. ගමගේ මහතාටත් අපගේ කෘතගුණපූර්වක ස්තූතිය හිමිවේ.

මෙම ග්‍රන්ථ මාලාව යළි මුද්‍රණය කිරීමට අනුමැතිය පළ කළ ආචාර්ය අධිනීතිඥ ඒ. පී. ද සොයිසා මහතාගේ දියණිය වන ආචාර්ය කුමාරි ජයවර්ධන මහත්මියටත්, පරිගණක අක්ෂර සංයෝජනය කළ නෙල්කා අබේවික්‍රම මහත්මියටත්, මුද්‍රණ සම්බන්ධීකරණයෙන් දායක වූණු පාලිත සේනානායක මහතාටත්, සෝදුපත් කියැවූ මිල්ටන් මද්දුමගේ මහතාටත් අපගේ ස්තූතිය හිමිවිය යුතුය.

සිරිසුමන ගොඩගේ

2012 සැප්තැම්බර්.

සංඥාපනය

සිංහල ත්‍රිපිටක ධර්ම පොත් පෙළේ හත්වෙනිවූ මේ පොතට මජ්ඣිම නිකායෙන් සූත්‍ර විසි අටක් පිළිවෙළට අන්තර්ගත කළෙමි. මහ සඟි පහ අතුරෙන් මෙම නිකාය එක සඟියකි. සඟියේ සූත්‍ර මධ්‍යම ප්‍රමාණවූ බැවින් ඊට මජ්ඣිම නිකාය යන නාමය යෙදේ. එහි ඇති සූත්‍ර එකසිය පනස් දෙක මූල පණ්ණාසකය, මජ්ඣිම පණ්ණාසකය, උපරි පණ්ණාසකයයි පණ්ණාසක තුනකට බෙදා තිබේ.

මේ පොත් ලියා ප්‍රසිද්ධ කිරීමට නොයෙක් පළාත්වල සංඝයා වහන්සේලා දුන් ආධාරය මහත් උපකාරයක් විය.

මේ පොත් පෙළ කියවීමට නොයෙක් තරාතිරම් වල පින්වතුන් දක්වන උනන්දුව ප්‍රීතියට කරුණක් වේ. සමහර පාඨශාලා ශිෂ්‍යයන් විසින්ද මේ පොත් පිළිවෙළට කියවීමට පටන් ගෙන තිබේ.

බොහෝ වැඩ කටයුතුවල යෙදී සිටින කාලයක, තමන්ට වැඩි සනීපයක්ද නැතුව සිටින නමුත් ඒ හිරිහැර ගැන කිසිසේත් නොසලකා ශාසන ආලයෙන් ආචාර්ය ආයතීරත්න රේරුකාන මහත්මයා මේ ව්‍යාපාරයට කරගෙන යන උපකාර මහත් බව නැවතත් දන්වමු.

මේ පොත සඳහා සියලු ආකාරයෙන් අපට ආයතීරත්න රේරුකාන මහත්මයාගෙන් ආධාර ලැබුණා පමණක් නොව රන්දොඹේ ශ්‍රී සුධර්මාලංකාර ප්‍රධාන අධිකරණ නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේද, අහුන්ගල්ලේ පණ්ඩිත විමලකිත්ති නායක ස්ථවිරයන් වහන්සේද, බලපිටියේ පණ්ඩිත විසුද්ධාලොක ස්ථවිරයන් වහන්සේද, පින්කන්දේ පණ්ඩිත පඤ්ඤාවාස ස්ථවිරයන් වහන්සේද තල්පාවිල රත්නසිරි ස්ථවිරයන් වහන්සේද ආධාර කළෝය.

මේ පොත් ලිවීමට නොයෙක් උපදෙස් සහිත ලියුම් එවා තිබෙන උගත් නික්මුත් වහන්සේලාටත් බෞද්ධ උපාසක පින්වතුන්ටත් සාමාජිකයින් වශයෙන් පොත් ගැනීමට බැඳී සිටින පින්වතුන්ටත් අපේ ගෞරව ස්තූතිය පිරිනමමු.

මීට,

ඒ. පී. ද සොයිසා

සූත්‍ර ගැන දැනගත යුතු කරුණු ස්වල්පයක්

බණවර - ‘අකුරු’ අටක් එක පදයක් වේ. පද සතරක් ග්‍රන්ථයක් වේ. එනම් අකුරු තිස්දෙකක් ග්‍රන්ථයක් වේ. අකුරු 32 කින් යුත් ග්‍රන්ථ දෙසිය පණහක් බණ වරෙක් වේ. එබැවින් බණ වරක අකුරු අටදහසක් ඇත්තේය.

නිදානය - ඒ ඒ සූත්‍රවල උත්පත්ති ස්ථානයයි - සැවැත් නුවර, රජගහ නුවර ආදී ස්ථානයයි.

පුද්ගල කෙම - ඒ ඒ සූත්‍ර ධර්මයන් දේශනා කිරීමට කාරණ වූ පුද්ගලයායි.

උද්දේශය - තේරුම්කර සිහිකරවන කරුණ - හෝ සූත්‍රයේ මාතෘකාව.

නිර්දේශය - විස්තර සහිත තේරුම් කිරීම.

සූත්‍රනාමය - සූත්‍රනාම නොයෙක් ආකාරයෙන් යෙදී තිබෙන බව පෙනේ - (1) මාතෘකාව අනුව යෙදෙන නාම - මහාසතිපට්ඨාන සූත්‍රය,

(2) දෙශනා කරනු ලැබූ පුද්ගලයා අනුව දෙන නාම - සිගාලෝවාද සූත්‍රය.

(3) සිදුවූ කරුණක් අනුව දෙන නාමය - මහාපරිනිබ්බාණ සූත්‍රය.

(4) බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් අනුමත කරන නාමය අනුව ලැබෙන නාමය - සීහනාද සූත්‍රය

(5) බුදුරජාණන් වහන්සේගෙන් අසන ලද ප්‍රශ්නවලට උත්තර වශයෙන් දෙශනා කරන ලද සූත්‍ර - සක්කපඤ්ඤ සූත්‍රය.

(6) ඒ ඒ කරුණු මාතෘකා කරගෙන විස්තර කර දීමට දෙශනා කරනලද සූත්‍රවලට දී තිබෙන නාම - සාමඤ්ඤඵල සූත්‍රය.

පටුනේ සඳහන් එක් එක් පරිච්ඡේද වලට පිවිසීම සඳහා ඒ නම මත **click** කරන්න, නැතිනම් වම් පස **bookmarks** තීරුව භාවිතා කරන්න.

පටුන

නො.	නම	පිටුව
49	සුභ සූත්‍රය	1413
50	සඛිගාරව සූත්‍රය	1430
1	දේවදහ සූත්‍රය	1451
2	පඤ්ඤත්තය සූත්‍රය	1475
3	කින්නි සූත්‍රය	1493
4	සාමගාම සූත්‍රය	1501
5	සුනක්ඛත්ත සූත්‍රය	1516
6	ආනෙඤ්ජසප්පාය සූත්‍රය	1529
7	ගණක මොග්ගල්ලාන සූත්‍රය	1536
8	ගොපක මොග්ගල්ලාන සූත්‍රය	1545
9	මහා පුණ්ණමා සූත්‍රය	1557
10	චූල පුණ්ණමා සූත්‍රය	1568
11	අනුපද සූත්‍රය	1574
12	ජබ්බිසොධන සූත්‍රය	1582
13	සප්පුරිස සූත්‍රය	1597
14	සෙවිතබ්බාසෙවිතබ්බ සූත්‍රය	1612
15	බහුධාතුක සූත්‍රය	1646
16	ඉසිගිලි සූත්‍රය	1656
17	මහා වත්තාරිසක සූත්‍රය	1660
18	ආනාපාන සති සූත්‍රය	1672
19	කායගතා සති සූත්‍රය	1687
20	සංඛාරුප්පත්ති සූත්‍රය	1702
21	චූල සුඤ්ඤත්ත සූත්‍රය	1717

22	මහා සුඤ්ඤත්ත සූත්‍රය	1724
23	ආශ්වයඨී ධර්ම සූත්‍රය	1737
24	බක්කල සූත්‍රය	1748
25	දන්තභූමි සූත්‍රය	1757
26	භූමිජ සූත්‍රය	1774

මජ්ඣිම නිකාය.

(මජ්ඣිම පණ්ණාසකය)

49. සුභ සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර අනේ පිඩු සිටුහු විසින් කරවූ දෙවරම් වෙහෙර වැඩ වාසය කරණ සේක. එකල්හි වනාහි තොදෙයා පුත්‍රවූ සුභමානවකයා එක්තරා ගෘහපතියෙකුගේ ගෙදර කිසියම් කටයුත්තක් සඳහා සැවැත් නුවර වාසය කරයි. එකල්හි තොදෙයා පුත්‍රවූ සුභ තරුණයා යම් ගෘහපතියෙකුගේ ගෙදර වසයිද, ඒ ගෘහපතියාට මෙසේ කීය. “ගෘහපතිය, සැවැත් නුවර රහතුන්ගෙන් හිස් නුවුයේයයි මා විසින් අසනලදී. අද කිනම් ශ්‍රමණයෙකු හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු හෝ ඇසුරු කරන්නෙමුදැයි” ඇසීය.

2. “ස්වාමිනි, මේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර අනේපිඩු සිටුහු විසින් කරවූ දෙවරම් වෙහෙර වාසය කරණ සේක. ස්වාමිනි, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුරුකරනු මැනව” ඉක්බිති තොදෙයා පුත්‍රවූ සුභ තරුණයා ඒ ගෘහපතියාට පිළිතුරුදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද, එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටුවීය. සතුට විය යුතුවූ සිහි කටයුතුවූ කථාව කොට නිමවා එක් පැත්තක උන්නේය. එක් පැත්තක හුන් තොදෙයා පුත්‍රවූ සුභ තරුණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීය.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බමුණෝ මෙසේ කීහ. ‘ගිහියා නිරවද්‍යවූ කුශලමාර්ගය සම්පූර්ණ කරන්නේ වෙයි. පැවිද්දා නිරවද්‍යවූ කුශලමාර්ගය සම්පූර්ණ නොකරන්නේවේ යනුයි.’ මේ කරුණෙහිදී භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ කුමක් කියන සේකද?”

3. "මානවකය, මම මේ කරුණෙහිදී විභජ්ජවාදියෙක් (කරුණු බෙදා කියන්නෙක්) වෙමි. මම එක් පැත්තක් බලා කියන්නෙක් නොවෙමි. මානවකය, මම ගිහියෙකුගේ හෝ පැවිද්දෙකුගේ හෝ වැරදි පිළිපැදීම වර්ණනා නොකරමි. මානවකය, වැරදි මාර්ගයෙහි පිළිපත් ගිහියා හෝ පැවිද්දා හෝ වැරදි මාර්ගයෙහි පිළිපැදීම හෙතුකොට ගෙන නිවැරදි කුශල මාර්ගය සම්පූර්ණ කරන්නෙක් නොවේ. මානවකය, මම ගිහියාගේ හෝ පැවිද්දාගේ හෝ යහපත් පිළිපැදීම වර්ණනා කරමි. මානවකය, හරි මාර්ගයෙහි පිළිපත් ගිහියා හෝ පැවිද්දා හෝ හරිමාර්ගයෙහි පිළිපැදීම හෙතු කොට ගෙන නිවැරදි කුශල මාර්ගය සම්පූර්ණ කරන්නෙක්වේ".

4. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බ්‍රහමණයෝ මෙසේ කීහ. "වතාවත් කිරීමි උපකරණ රැස්කිරීමි, ආදී බොහෝ කටයුතු ඇති නම් තබන මඩගලයාදී මහත් කටයුතු ඇති මෙය අද කළ යුතුය, සෙට කළයුතුයයි මෙසේ අධික කටයුතු ඇති බොහෝ දෙනා කර්මාන්තයන්හි යෙදීම් යෙදවීම් ආදී බොහෝ කරදර ඇති, ගිහිගෙයි කටයුතු මහත් ඵල ඇත්තේ වෙයි. ස්වල්ප කටයුතු ඇති ස්වල්ප වැඩ ඇති ස්වල්ප යෙදවීම් ඇති අඩු කරුණු ඇති පැවිදිකම අල්ප ඵල ඇත්තේය'කියාය. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ මෙකරුණෙහිදී කුමක් කියන සේක්ද?"

5. "මානවකය, මම මෙහිද කරුණු බෙදා කියන්නෙක්මි. එක් පැත්තක් බලා කරුණු කියන්නෙක් නොවෙමි. මානවකය, මහත් කටයුතු ඇති බොහෝ වැඩපල ඇති අධික කටයුතු ඇති බොහෝ යෙදවීම් ඇති කර්මාන්තද වරදවා කරන ලද්දේ ස්වල්ප ඵල ඇත්තේ වෙයි. මානවකය, මහත් කටයුතු ඇති බොහෝ වැඩපල ඇති අධික කටයුතු ඇති බොහෝ යෙදවීම් ඇති කර්මාන්තද, යහපත්කොට කරන ලද්දේ, මහත් ඵල ඇත්තේ වෙයි. මානවකය, මද කටයුතු ඇති, ස්වල්ප කෘත්‍ය ඇති අඩු වැඩපල ඇති අඩු යෙදවීම් ඇති, කර්මාන්තද වරදවා කරන ලද්දේ අල්ප ඵල ඇත්තේ වෙයි. මද කටයුතු ඇති ස්වල්ප කෘත්‍ය ඇති අඩු වැඩපල ඇති අඩු යෙදවීම් ඇති කර්මාන්තද යහපත් කොට කරන ලද්දේ මහත්ඵල ඇත්තේ වෙයි.

“මානවකය, මහත් කටයුතු ඇති බොහෝ වැඩපල ඇති අධික කටයුතු ඇති බොහෝ යෙදවීම් ඇති වරදවා කරන ලද අල්ප ඵල ඇති කර්මාන්තය නම් කුමක්ද? මානවකය, කෘෂිකර්මය (ගොවිතැන) මහත් කටයුතු ඇති බොහෝ වැඩපල ඇති අධික කටයුතු ඇති බොහෝ යෙදවීම් ඇති වරදවා කළ කල්හි ස්වල්ප ඵල ඇති කර්මාන්තය වේ.

6. මානවකය, යහපත් කොට කරනලද කල්හි මහත්ඵල ඇති, මහත් කටයුතු ඇති, බොහෝ වැඩපල ඇති, අධික කටයුතු ඇති, බොහෝ යෙදවීම් ඇති කර්මාන්තය කුමක්ද?

“මානවකය, කෘෂිකර්මය (ගොවිතැන) යහපත් කොට කළ කල්හි මහත්ඵල ඇති, මහත් කටයුතු ඇති, බොහෝ වැඩපල ඇති, අධික කටයුතු ඇති, බොහෝ යෙදවීම් ඇති කර්මාන්තය වේ.

7. “මානවකය, ස්වල්ප කටයුතු ඇති, ස්වල්ප වැඩපල ඇති, අඩු කටයුතු ඇති, අඩු මෙහෙයීම් ඇති, වරදවා කළ කල්හි අල්ප ඵල ඇති, කර්මාන්තය නම් කුමක්ද?

“මානවකය, වෙළඳාම අඩුකටයුතු ඇති, අඩු වැඩපල ඇති, අඩු යෙදවීම් ඇති වරදවා කළ කල්හි අල්ප ඵල ඇති කර්මාන්තය වෙයි.

8. “මානවකය, යහපත් කොට කරනලද කල්හි මහත් ඵල ඇති, අඩු කටයුතු ඇති, අඩු වැඩපල ඇති, අඩුයෙදවීම් ඇති කර්මාන්තය නම් කුමක්ද?

“මානවකය, වෙළඳාම යහපත් කොට කරනලද කල්හි මහත්ඵල ඇති, අඩුකටයුතු ඇති, අඩුවැඩපල ඇති, අඩු යෙදවීම් ඇති කර්මාන්තය වෙයි.

9. “මානවකය, මහත් කටයුතු ඇති, බොහෝ වැඩපල ඇති, අධික කටයුතු ඇති, බොහෝ යෙදවීම් ඇති කෘෂිකර්මය වරදවා කරනලද්දේ ස්වල්ප ඵල ඇත්තේ වෙයිද, මානවකය, එසේම මහත් කටයුතු ඇති, බොහෝ වැඩපල ඇති, අධික කටයුතු

ඇති බොහෝ යෙදවීම් ඇති, ගිහිකමද වරදවා කරන ලද්දේ ස්වල්ප ඵල ඇත්තේ වෙයි.

මානවකය, යම්සේ මහත් කටයුතු ඇති, බොහෝ වැඩපල ඇති, අධික කටයුතු ඇති බොහෝ යෙදවීම් ඇති කෘෂිකර්මයම යහපත් කොට කරන ලද්දේ මහත්ඵල ඇත්තේ වෙයිද, එසේම මහත් කටයුතු බොහෝ වැඩපල ඇති, අධික කටයුතු ඇති, බොහෝ යෙදවීම් ඇති, ගිහි කමද යහපත් කොට කරන ලද්දේ මහත් ඵල ඇත්තේ වෙයි.

10. “මානවකය, යම්සේ ස්වල්ප කටයුතු ඇති ස්වල්ප වැඩ පල ඇති, අඩු කටයුතු, අඩු යෙදවීම් ඇති, වෙළඳාම වරදවා කරන ලද්දේ ස්වල්ප ඵල ඇත්තේද? එමෙන් ස්වල්ප කටයුතු ඇති ස්වල්ප වැඩපල ඇති, අඩු කටයුතු ඇති, අඩු යෙදවීම් ඇති, මහණකමද වරදවා කරන ලද්දේ, ස්වල්ප ඵල ඇත්තේ වෙයි. මානවකය, යම්සේ ස්වල්ප කටයුතු ඇති, ස්වල්ප වැඩපල ඇති, අඩු කටයුතු ඇති, අඩු යෙදවීම් ඇති, වෙළඳාම යහපත් කොට කරන ලද්දේ මහත්ඵල ඇත්තේ වේද, එමෙන් ස්වල්ප කටයුතු ඇති, ස්වල්ප වැඩපල ඇති, අඩු කටයුතු ඇති, අඩු යෙදවීම් ඇති, මහණකමද යහපත්කොට කරන ලද්දේ මහත් ඵල ඇත්තේ වෙයි”

11. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බ්‍රාහ්මණයෝ වනාහි කුසල් කිරීම පිණිස, කුසල් පිරීම පිණිස, ධර්ම පසක් පනවත්.”

“මානවකය, බ්‍රාහ්මණයෝ කුසල් කරනු පිණිස, කුසල් පුරනු පිණිස, යම් ඒ ධර්ම පසක් පනවත්ද, ඉදින් තොපට බරක් නොවේ නම් ඒ ධර්ම පස මේ පිරිසෙහි කියව.” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, පින්වතුන් වහන්සේ හෝ පින්වතුන් වහන්සේට සමාන වූවෝ හෝ යම් තෙනක සිටිත් නම් එහිදී ප්‍රකාශ කිරීම මට බරක් නොවේ.” “මානවකය, එසේ නම් කියව.”

12. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බ්‍රාහ්මණයෝ සත්‍යය කුසල් කරනු පිණිස, කුසල් පුරනු පිණිස, පළමුවැනි ධර්මය කොට පනවත්. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස,

බ්‍රාහ්මණයෝ තපස කුසල් කරනු පිණිස කුසල් පුරනු පිණිස දෙවැනි ධර්මය කොට පණවත්. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බ්‍රාහ්මණයෝ බ්‍රහ්මවයථීච කුසල් කරනු පිණිස කුසල් පුරනු පිණිස තුන්වැනි ධර්මය කොට පණවත්. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බ්‍රාහ්මණයෝ සප්තධායනා කිරීම කුසල් කරනු පිණිස කුසල් පුරනු පිණිස සතර වැනි ධර්මය කොට පණවත්. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බ්‍රාහ්මණයෝ කුසල් කරනු පිණිස කුසල් පුරනු පිණිස ත්‍යාගය (දීම) පස්වැනි ධර්මය කොට පණවත්. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ මේ කාරණය ගැන කුමක් කියන සේක්ද?”

13. “මානවකය, කීමෙක්ද? බමුණන් අතුරෙන් එක් බ්‍රාහ්මණයෙක්වත් ‘මම මේ ධර්ම පස තෙමීම ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට නුවණින් දැන විපාක ප්‍රකාශ කරමිනි’ කියන්නේද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එසේ නොවේය”. “මානවකය, කීමෙක්ද? බ්‍රාහ්මණයන්ගේ එක් ගුරුවරයෙක් හෝ ගුරුවරයන්ගේ ගුරුවරයෙක් හෝ සත්වැනි පරම්පරාව දක්වා ‘මම මේ ධර්ම පස තෙමීම ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට නුවණින් දැන විපාක ප්‍රකාශ කරමිනි’ කියන්නේද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය එසේ නොවේය.” “මානවකය, කීමෙක්ද? මන්ත්‍ර කර්තෘවූ මන්ත්‍ර පවත්වන්නාවූ බමුණන්ගේ පූර්වවූ යම් ඒ ඍෂිහු වෙත්ද? ඔවුන් විසින් ගායනා කරනලද කියනලද, යහපත්සේ එක්කොට තැබූ පුරාණවූ මන්ත්‍රවිදි මෙකල බමුණෝ අනුව ගායනාකරන්ද? ඒ අනුව කියන්ද, කියුදෙය අනුව කියන්ද, ඔවුහු කවරේද? අට්ඨකය, වාමකය, වාමදෙවය, වෙස්සාමිත්තය, යමතග්ගිය, අඛිඊරසය, භාරද්වාජය, වාසෙට්ඨිය, කස්සපය, භගුය (යන මොවුහුය) ඔවුහුද අපි මේ ධර්ම පස තෙමීම ප්‍රත්‍යක්ෂ වශයෙන් දැන විපාක ප්‍රකාශ කරමුයි කීවාහුද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මෙය එසේ නොවේ”.

14. “මානවකය, මෙසේ වනාහි බමුණන් අතුරෙන් ‘මම මේ ධර්ම පස ප්‍රත්‍යක්ෂ වශයෙන් දැන විපාක ප්‍රකාශ කෙළෙමිනි’ කී එකදු බ්‍රාහ්මණයෙක් නැත. බමුණන්ගේ සත්වැනි ඇදුරු පරපුර දක්වා ‘මම මේ ධර්ම පස ප්‍රත්‍යක්ෂ වශයෙන් දැන

විපාක ප්‍රකාශ කරමිනි කී එක් ගුරුවරයෙක් හෝ ගුරුවරයන්ගේ ගුරුවරයෙක් හෝ නැත. බමුණන්ගේ මන්ත්‍ර කරන්නාවූ මන්ත්‍ර පවත්වන්නාවූ යම් ඒ පූර්ව සෘෂිහු වෙත්ද, ඔවුන් විසින් ගායනා කරණලද, කියන ලද, යහපත්සේ එක්කොට තැබූ පුරාණවූ මන්ත්‍ර පද අනුව ගයන්ද, ඒ අනුව කියන්ද, කියූ දෙය අනුව කියන්ද, ඔවුහු කවරේද? අට්ටකය, වාමකය, වාමදෙවය, වෙස්සාමිත්තය, යමතග්ගීය, අභිභිරසය, භාරද්වාජය, වාසෙට්ඨය, කස්සපය, භගුය, (යන මොවුහුය) ඔවුහුද අපි මේ පඤ්චධර්මයන් තෙමීම ප්‍රත්‍යක්ෂ වශයෙන් දැන විපාක ප්‍රකාශ කරමුයයි නොකීහ.

“මානවකය, යම්සේ උරෙන් උරය සම්බන්ධවී සිටින අන්ධ සමුහයක පළමුවැනියාද නොදකියි. මැදසිටින්නාද නොදකියි. අන්තිමයාද නොදකියි. මානවකය, එපරිද්දෙන් බ්‍රාහ්මණයන්ගේ කීම මේ අන්ධ උපමාව හා සමාන බවට පැමිණෙයි. පළමුවැනියාද නොදකියි. මධ්‍යමයාද නොදකියි. අන්තිමයාද නොදකියි.”

15. මෙසේ කී කල්හි තොදෙයාපුත්‍රවූ සුභමානවකයා භාග්‍යවතුන් විසින් කියනු ලැබූ අන්ධ උපමාව නිසා කුපිතව නොසතුටු සිත් ඇතිව භාග්‍යවතුන් වහන්සේටම ගටා බණමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේටම පහත්කොට කථා කරමින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේටම උපවාද කියමින් “ශ්‍රමණ ගෞතමතෙමේ පාපියෙක් වන්නේයයි” කියා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීය. “භවත් ගෞතමය, උපමඤ්ඤගොත්‍රයෙහිවූ සුභග වනයට අධිපතිවූ පොක්කරසාති බ්‍රාහ්මණ තෙමේ මෙසේ කීය. ‘ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් මනුෂ්‍ය ධර්මයට වඩා උසස්වූ ආයතීවූ විශෙෂ ඥානයෙන් දැකීමක් ප්‍රකාශ කරත්. ඔවුන්ගේ ඒ කීම සිනාවක් බවට පැමිණේ. නාම මාත්‍රයක් බවට පැමිණේ. හිස්බවට පැමිණේ. බොරු බවට පැමිණේ. මනුෂ්‍යයෙක් කෙසේ නම් මනුෂ්‍ය ධර්මයට වඩා උසස්වූ ආයතීවූ විශෙෂ ඥානයක් දැන ගන්නේද දක්නේද ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේද? ඊට කරුණු නැත, කියායි’. “කිමෙක්ද? මානවකය, උපමඤ්ඤගොත්‍රයෙහිවූ සුභග වනයට

අධිපතිවූ පොක්කරසාති බ්‍රාහ්මණතෙමේ සියලු ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැනීද?” “භවත් ගෞතමය, උපමඤ්ඤගොත්‍රයෙහිවූ සුභග වනයට අධිපතිවූ පොක්කරසාති බමුණුතෙම ස්වකීය පුණ්ණක නම් දාසියගේ සිතද තම සිතින් පිරිසිදු නොදැනීයි. කෙසේ නම් සියලුම ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැනගන්නේද?”

16. “මානවකය, යම්සේ උත්පත්තියෙන් අන්ධ පුරුෂයා කළු සුදු රූපයන් නොදකින්නේද, නිල් රූප නොදකින්නේද, රන්වන් රූප නොදකින්නේද, ලෙහෙවන් රූප නොදකින්නේද, මදටිය පැහැති රූප නොදකින්නේද, සම විසම දෙක නොදකින්නේද, තරු නොදකින්නේද, සඳු හිරු නොදකින්නේද, හෙතෙම මෙසේ කියන්නේය. ‘කළු සුදු රූපයෝ නැත. කළු සුදු රූපයන් දකින්නෙක් නැත. නිල් රූප නැත. නිල් රූපයන් දකින්නෙක් නැත. රන්වන් රූප නැත. රන්වන් රූප දකින්නෙක් නැත. ලෙහෙවන් රූප නැත. ලෙහෙවන් රූප දකින්නෙක් නැත. මදටිය පැහැති රූප නැත. මදටිය වන් රූපයන් දකින්නෙක් නැත. සම විසම දෙකක් නැත. සම විසම දෙක දකින්නෙක් නැත. තරු නැත. තරු දකින්නෙක් නැත. සඳු හිරු නැත. සඳු හිරු දකින්නෙක් නැත. මම මෙය නොදනිමි. මම මෙය නොදකිමි. එහෙයින් ඒ දේ නැතැයි කියමි, යනුයි”. “මානවකය, හෙතෙම මනාකොට කියනු ලබන්නෙක් වන්නේද?”

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එය එසේ නොවේය. කළු සුදු රූප ඇත. කළු සුදු රූපයන් දකින්නෙක් ඇත. නිල් රූප ඇත. නිල් රූප දකින්නෙක් ඇත. රන්වන් රූප ඇත. රන්වන් රූප දකින්නෙක් ඇත. ලෙහෙවන් රූප ඇත. ලෙහෙවන් රූප දකින්නෙක් ඇත. මදටිය පැහැති රූප ඇත. මදටිය පැහැති රූප දකින්නෙක් ඇත. සම විසම ඇත. සම විසම දකින්නෙක් ඇත. තරු ඇත. තරු දකින්නෙක් ඇත. සඳු හිරු ඇත. සඳුහිරු දකින්නෙක් ඇත. ‘මම මෙය නොදනිමි. මම මෙය නොදකිමි. එහෙයින් නැතැයි කියන්නේ නම්’ භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, හෙතෙම යහපත්කොට කියනු ලබන්නෙක් නොවේ”. “මානවකය, එසේම

ඕපමඤ්ඤගොත්‍රයෙහි සුභග වනයට අධිපතිවූ පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණ තෙමේ අන්ධයෙකි. ඇස් නැත්තෙකි. හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් මනුෂ්‍ය ධර්මයට වඩා උසස් ආයථීවූ ඥානදර්ශනය දැනගන්නේය, දක්වේය, ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේය, යන බවට හේතුවක් කරුණක් නැත්තේය.

17. “මානවකය, ඒ කිමැයි සිතන්නෙහිද, කොසල ජනපදයෙහි යම් ඒ මහාසාර බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත්ද, ඔවුහු කවරහුද? වඩිකී බ්‍රාහ්මණය, තාරුක්ඛ බ්‍රාහ්මණය, පොක්ඛරසාති බ්‍රාහ්මණය, ජානුස්සොති බ්‍රාහ්මණය, තොපගේ පියාවූ තොදෙය්‍ය බ්‍රාහ්මණය යන මොහුය”. “ඔව්හු ලොක ව්‍යවහාරයට අනුකූල වචනයක් කියත්ද, අනුකූල නොවූ වචනයක් කියත්ද, එදෙකින් කවරක් උතුම් වේද?”

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ලොක ව්‍යවහාරයට අනුච කියන වචනය උතුම්ය”. “ඔව්හු යම් වචනයක් විමසා බලා කියත්ද, යම් වචනයක් විමසා නොබලා කියත්ද, ඒ දෙකින් කවරක් උතුම්ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, විමසා බලා කියන වචනය උතුම්ය”. “ඔව්හු යම් වචනයක් දැනගෙන කියත්ද, යම් වචනයක් නොදැන කියත්ද, ඒ දෙකින් කවරක් උතුම්ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, දැනගෙන කීම උතුම්”. “ඔව්හු අර්ථයෙන් යුක්තවූ යම් වචනයක් කියත්ද, අර්ථ රහිතවූ යම් වචනයක් කියත්ද, ඒ දෙකින් කවරක් උතුම්ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අර්ථයෙන් යුක්ත කොට කියන වචනය උතුම්ය”.

“මානවකය, ඒ කිමැයි සිතන්නෙහිද? “ඉදින් මෙසේ ඇතිකල්හි ඕපමඤ්ඤාවූ සුභගවනික නම්වූ පොක්ඛරසාති බමුණා විසින් ලොක ව්‍යවහාරයට අනුකූල වචනයක් කියන ලද්දේද? අනුකූල නොවූවක් කියන ලද්දේද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අනුකූල නොවූවක් කියන ලදී, “විමසා බලා කියන ලද්දේද? විමසා නොබලා කියන ලද්දේද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, විමසා නොබලා කියන ලද්දේය”. “දැන ගෙන කියන ලද්දේද? නොදැන කියන ලද්දේද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස,

නොදැන කියන ලද්දේය". "අර්ථ සහිතව කියන ලද්දේද, අර්ථ රහිතව කියන ලද්දේද?" "හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අර්ථ රහිතව කියන ලද්දේය".

18. "මානවකය, මේ නීවරණයෝ පස් දෙනෙකි, කවරපසෙක්ද? කාමච්ඡන්ද නීවරණය, ව්‍යාපාද නීවරණය, ථීනමිද්ධ නීවරණය, උද්ධච්චකුක්කුච්ච නීවරණය, විචිකිච්ඡා නීවරණය යනුයි. මානවකය, මේ පඤ්චනීවරණයෝය. මානවකය, ඕපඤ්ඤ වූ සුභගවනික නම් වූ පොක්ඛරසාති බමුණා මේ පඤ්චනීවරණයන්ගෙන් වැසුනේය, වටකරගන්නා ලද්දේය. වෙලුණේය. විශෙෂයෙන් වෙලුණේය. හෙතෙම එකාන්තයෙන් මනුෂ්‍ය ධර්මයට වඩා උසස් වූ අයඹී වූ ඥාන දර්ශනය දන්නේය, දකින්නේය, ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේය, යන බවට කරුණු නැත්තේය.

19. "මානවකය, මේ කාම ගුණයෝ පසෙකි. කවර පසෙක්ද, ඇසින් දතයුතුවූ, ඉෂ්ටවූ කැමති වූ , මනවඩන්නාවූ ඇලීම පිණිස පවත්නාවූ රූපයෝවෙත්, කණින් දතයුතුවූ ඉෂ්ටවූ, කැමතිවූ, මනවඩන්නාවූ ඇලීම පිණිස පවත්නාවූ, ශබ්දයෝ වෙත්. නාසයෙන් දතයුතුවූ, ඉෂ්ටවූ, කැමතිවූ, මනවඩන්නාවූ, ඇලීම පිණිස පවත්නාවූ, ඇලිය යුතුවූ ගන්ධයෝ වෙත්. දිවෙන් දතයුතුවූ ඉෂ්ටවූ, කැමතිවූ, මනවඩන්නාවූ, ඇලීම පිණිස පවත්නාවූ, රසයෝ වෙත්. කයින් දතයුතුවූ ඉෂ්ටවූ, කැමතිවූ, මනවඩන්නාවූ ඇලීම පිණිස පවත්නාවූ, ස්පර්ශයෝ වෙත්. මාණවකය, මේ පඤ්චකාම ගුණයෝය. මාණවකය, මේ පඤ්චකාම ගුණයන්හි ඕපඤ්ඤ සුභගවනික නම් වූ පොක්ඛරසාති බමුණා ගැළුණේ, මුසපත් වූයේ මුලාවට පැමිණියේ, ආදිනව නොදක්නේ නික්මෙන ප්‍රඥාවක් නැතිව එම පස්කම් සැප අනුභව කරයි. එකාන්තයෙන් හෙතෙම මනුෂ්‍ය ධර්මයට වඩා උසස් වූ, අයඹී වූ ඥාන දර්ශන විශෙෂයක් දැන ගන්නේය කියා හෝ දක්නේය කියා හෝ ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේය කියා හෝ යන මීට හේතු නැත.

20. "මාණවකය, ඒ කිමැයි සිතන්නෙහිද, තෘණ දර නිසා යම් ගින්නක් දල්වන්නේද, තෘණ දර නැතිව යම් ගින්නක්

දල්වන්නේද, මේ දෙකින් කිනම් ගින්නක් රශ්මිය ඇත්තේද? වර්ණවත්ද? ආලෝකවත්ද?”

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉදින් තණ දර නැතිව ගිනි දැල්විය හැකි නම්, ඒ ගිනි රශ්මි ඇත්තේය. වර්ණවත්ය. ආලෝකවත්ය”. “මානවකය, තණ දර නැතිව ගිනි දැල්වීමට සෘද්ධිමතෙකුට හැර අනිකෙකුට නුපුළුවන. මානවකය, යම්සේ තණ දර නිසා ගිනි දල්වයිද, මානවකය, එමෙන් පස්කම් ගුණයන් නිසා යම් ප්‍රීතියක් වේද, මම ඒ ප්‍රීතිය ඒ ගින්න හා උපමා කොට කියමි. මානවකය, යම්සේ තණ දර නැතිව ගිනි දල්වයිද, කාමයන්ගෙන් වෙන්ව අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව යම් ප්‍රීතියක් ලබයිද, ඒ ප්‍රීතිය මම ඒ තණ දර නැතිව උපද වන ගින්නට උපමාකර කියමි.

21. “මානවකය, කාමයන්ගෙන් වෙන්වූ, අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වූ ප්‍රීතිය කවරේද? මානවකය, මෙහි හික්ෂු තෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුශලයන්ගෙන් වෙන්ව, විතක්ක විචාර සහිතවූ විචේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිය සහ සැපයෙන් යුක්ත ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙරේද, මානවකය, මේ ප්‍රීතිය කාමයන්ගෙන් වෙන්වූ අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වූ ප්‍රීතියයි. නැවතද මානවකය, හික්ෂු තෙම විතර්ක විචාරයන්ගේ සන්සිඳීමෙන්, අභ්‍යන්තරය පහදවන්නා වූ, සිතේ එකඟකම ඇතිකරන්නාවූ, විතර්ක විචාර රහිතවූ සමාධියෙන් ඇතිවූ ප්‍රීතිය සහ සැපය ඇති, ද්විතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, මානවකය, මෙයද කාමයන්ගෙන් වෙන්වූ අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වූ ප්‍රීතියයි.

22. “මානවකය, යම් ඒ බ්‍රාහ්මණයෙක් පින්කිරීමට කුසල් කිරීමට ධර්ම පසක් පනවත්ද, මොවුන් අතුරෙන් බ්‍රාහ්මණයෝ කිනම් ධර්මයක් පින කිරීමට කුසල් කිරීමට වඩා මහත්ඵලකොට පනවත්ද?” “භවත් ගෞතමයන්වහන්ස, කුසල් කිරීමට යම් ඒ ධර්මයක් පනවත්ද, බමුණෝ පින් කිරීමට ඔවුන් අතුරෙන් දන්දීම පින් කිරීම පිණිස කුසල් කිරීම පිණිස වඩා මහත්ඵල කොට පනවත්” “මානවකය, ඒ කීමැයි සිතන්නෙහිද? මෙහි එක්තරා

බමුණෙකුගේ මහා දානයක් වූ අවස්ථාවක් පැමිණෙන්නේය. එකල්හි බමුණෝ දෙදෙනෙක් මෙනම් බමුණාගේ මහා යාගය අනුභව කරන්නෙමුයි එන්නාහුය. එහි එක් බමුණෙකුට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. ‘දානයෙහි අග්‍ර ආසනය, අග්‍ර ජලය, අග්‍ර ආහාරය ඒකාන්තයෙන් මම ලබන්නෙමි නම් අනික් බ්‍රාහ්මණයා දානයෙහි අග්‍ර ආසනය, අග්‍ර ජලය අග්‍ර ආහාරය නොලබන්නේ නම් හොඳය’ කියාය. මානවකය, ඉදින් අනික් බ්‍රාහ්මණයා දානයෙහි අග්‍ර ආසනය, අග්‍ර ජලය, අග්‍ර ආහාරය ලබන්නේද, ඒ බ්‍රාහ්මණයා දානයෙහි අග්‍ර ආසනය, අග්‍ර ජලය, අග්‍ර ආහාරය නොලබන්නේද ‘අනික් බ්‍රාහ්මණයා දානයෙහි අග්‍ර ආසනය, අග්‍ර ජලය, අග්‍ර ආහාරය ලබයි. මම දානයෙහි අග්‍ර ආසනය, අග්‍ර ජලය, අග්‍ර ආහාරය නොලබමියි’. මෙසේ හෙතෙම කීපුණෙක් නොසතුටු වූවෙක් විය හැකි වන්නේය. මානවකය, මොහුට බමුණෝ කුමන විපාකයක් පනවත්ද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මෙහි බමුණෝ මේ නිසා අනිකෙක් කුපිතවේවා නොසතුටු සිතැත්තේ වේවායි සිතා මෙසේ දන් නොදෙත්. එහෙත් බමුණෝ අනුකම්පා ස්වභාවයෙන්ම දන් දෙත්. මානවකය, මෙසේ ඇති කල්හි බමුණන්ගේ යම් මේ අනුකම්පා ස්වභාව වූ සයවැනි පුණ්‍යක්‍රියා වස්තුවක්ද වේද?”. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මෙසේ ඇති කල්හි බමුණන්ගේ යම් මේ අනුකම්පා ස්වභාව වූ සය වැනි පුණ්‍යක්‍රියා වස්තුවක් ද වෙයි”.

23. “මානවකය, බමුණෝ පින්කිරීමට කුසල් කිරීමට යම් මේ පඤ්ච ධර්මයක් පනවත්ද, නුඹ මේ පඤ්ච ධර්මයන් ගිහියන් අතර හෝ පැවිද්දන් අතර හෝ කවුරුන් අතර බහුලව දක්නේද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බමුණෝ පින් කිරීමට කුසල් කිරීමට යම් මේ පඤ්ච ධර්මයක් පනවත්ද, මේ පඤ්ච පැවිද්දන් අතර බහුලව දකිමි. ගිහියන් අතර අල්පය. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ගෘහස්ථයා වනාහි මහත් කටයුතු ඇත්තේය. බොහෝ වැඩපල ඇත්තේය. අධික කටයුතු ඇත්තේය. බොහෝ යෙදවීම් ඇත්තේය. එහෙයින් නිතර සත්‍යවාදී නොවෙයි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ප්‍රවුජ්ඣයා වනාහි අඩු කටයුතු ඇත්තේය. අඩු වැඩපල ඇත්තේය. අඩු යෙදවීම් ඇත්තේය. එහෙයින් නිතර

සත්‍යවාදී වෙයි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ගෘහස්ථයා වනාහි මහත් කටයුතු ඇත්තේය. බොහෝ වැඩපල අධික කටයුතු ඇත්තේය. බොහෝ යෙදවීම් ඇත්තේය. එහෙයින් නිතර තපස් කම් නොකරයි. බ්‍රහ්මචාරී නොවේ. සජ්ඣායනා බහුල නොවේ. දන්දීම් බහුල නොවේ. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ප්‍රවුජ්නයා වනාහි ස්වල්ප කටයුතු ඇත්තේය. ස්වල්ප යෙදවීම් ඇත්තේය. එහෙයින් නිතර තපස් කම් කරයි. බ්‍රහ්මචාරී වෙයි. සජ්ඣායනා බහුල වෙයි. දන්දීම් බහුල වෙයි. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, බමුණෝ පින් කිරීමට කුසල් කිරීමට යම් මේ පඤ්චධර්මයන් පනවත්ද, මම මේ පඤ්ච ධර්මයන් පැවිද්දන් කෙරෙහි බහුලව දකිමි. ගෘහස්ථයන් කෙරෙහි ස්වල්පය”.

24. “මානවකය, බ්‍රාහ්මණයෝ පින් කිරීමට කුසල් කිරීමට යම් ඒ ධර්ම පසක් පනවත්ද, මම ඒ ධර්ම විත්තයාගේ පිරිවර ධර්මයයි කියමි. වෛර නැත්තාවූ, ක්‍රොධ නැත්තාවූ යම් ඒ සිතක් වේද ඒ විත්තයාගේ වැඩීම පිණිස වෙයි. මානවකය, මෙහි භික්ෂු තෙම සත්‍යවාදී වෙමිසි අර්ථය දැනීමෙන් සතුට ලබයි. පාළිය දැනීමෙන් සතුට ලබයි. ධර්මයෙන් යුක්තවූ සතුට ලබයි. කුසලයෙන් යුක්තවූ යම් ඒ ප්‍රීතියක් වේද, ඒ ප්‍රීතිය විත්තයාගේ පිරිවරයයි කියමි. වෛර නැත්තාවූ ක්‍රොධ නැත්තාවූ, යම් ඒ සිතක් වේද, ඒ සිත වැඩීම පිණිස වෙයි. මානවකය, මෙහි භික්ෂුතෙම තපස් රක්තේද හෙතෙම ‘මම තපස් කරන්නෙක් වෙමිසි’ අර්ථය දැනීමෙන් ප්‍රීතිය ලබයි. ධර්මය දැනීමෙන් ප්‍රීතිය ලබයි. ධර්මයෙන් යුක්තවූ ප්‍රීතිය ලබයි. කුශලයෙන් යුක්තවූ යම් ඒ ප්‍රීතියක් වේද, යම් ඒ වෛර නැත්තාවූ සිතක් වේද, ‘මම ඒ වැඩීම සඳහා තපස් රැකීම ඒ විත්තයාගේ පිරිවර යයි’ කියමි. හෙතෙම ‘මම බ්‍රහ්මචාරී වෙමිසි’ අර්ථය දැනීමෙන් ප්‍රීතිය ලබයි ධර්මයෙන් යුක්තවූ ප්‍රීතිය ලබයි. යම් මේ වෛර නැත්තාවූ ක්‍රොධ නැත්තාවූ සිතක් වේද, හෙතෙම ‘මම සජ්ඣායන බහුල වෙමිසි’ අර්ථය දැනීමෙන් ප්‍රීතිය ලබයි. ධර්මයද දැනීමෙන් ප්‍රීතිය ලබයි. ධර්මය දැනීමෙන් ප්‍රීතිය ලබයි. ධර්මයෙන් යුක්තවූ ප්‍රීතිය ලබයි.

“යම් මේ වෛර නැත්තාවූ ක්‍රොධ නැත්තාවූ සිතක් වේද, මම එය ඒ විත්තයාගේ වැඩිම පිණිස පිරිවරයයි කියමි. මානවකය, මෙහි හික්ෂුතෙම දන්දීම බහුල කොට ඇත්තේද හෙතෙම ත්‍යාග බහුල වූයෙමිසි අර්ථයෙන් සතුට ලබයි. ධර්මයෙන් සතුට ලබයි. ධර්මයෙන් යුක්තවූ ප්‍රීතිය ලබයි. කුසලයෙන් යුක්තවූ යම් ඒ ප්‍රීතියක් වෙයිද එය ලබයි. මම එය විත්තයාගේ පිරිවරයයි කියමි. රෙර නැත්තාවූ, ක්‍රොධ නැත්තාවූ, යම් සිතක් වේද ඒ විත්තයාගේ වැඩිම පිණිසය.

“මානවකය, බ්‍රාහ්මණයෙක් පින් කිරීමට කුසල් කිරීමට ධර්ම පසක් පනවන්ද, මම ඒ, ධර්ම වෛර නැත්තාවූ ක්‍රොධ නැත්තාවූ යම් සිතක් වේද, විත්තයාගේ වැඩිම පිණිස පිරිවර යයි කියමි.”

25. මෙසේ කීකල්හි නොදෙයිය පුත්‍රවූ සුභ තරුණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීය. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමට පැමිණෙන මාර්ගය දනියයි මා විසින් අසනලදී.”

“මානවකය, මේ කුමකැයි සිතන්නෙහිද? මෙතැන්සිට නළකාරගම ළඟද ඉතා නුදුරෙහිද?” “එසේය, පින්වත, නළකාර ගම ආසන්නය. මෙයින් නළකාර ගම ඉතා දුර නොවේ.” “මානවකය, ඒ කුමකැයි සිතන්නෙහිද, මෙහි පුරුෂයෙක් නළකාර ගමෙහි ඉපදී එහිම වැඩුනේ වේද, නළකාර ගමින් එකෙණෙහි නික්මුණු ඒ පුරුෂයාගෙන් නළකාර ගමට යන මාර්ගය අසන්නාහුද, මානවකය, නළකාර ගමෙහි ඉපදී වැඩුණු නළකාර ගමට යන මාර්ගය අසනලද ඔහුගේ ඒ මාර්ගය කීමෙහි පමාවීමක් හෝ ගල ගැසුනක්මෙන් සිටීමක් හෝ ඇත්තේද?” “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එසේ නොවේ. ඊට හේතු කවරේද? භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒ පුරුෂයා නළකාර ගමෙහි ඉපදී එහිම වැඩුනෙකු වන හෙයින් ඔහු විසින් නළකාර ගමේ සියලුම පාරවල් මනාකොට දන්නා ලදී.”

“මානවකය, නළකාරගමෙහි ඉපදී වැඩුණාවූ ඒ පුරුෂයාට නළකාර ගමට යන මාර්ගය කීමට පමාවීමක් හෝ ගල් ගැසුණාක් මෙන් සිටීමක් හෝ වෙනත් බලලොව හෝ බලලොවට

පැමිණෙන ප්‍රතිපදාව හෝ අසනලද කථාගතයන්ගේ පමාවීමක් හෝ ගල් ගැසුණක් මෙන් සිටීමක් හෝ නොවේමය. මානවකය, මම බ්‍රහ්මයන්ද දනිමි. බඹලොවද දනිමි. බඹලොව උපන්තේද, ඔහුද දනිමියි” වදාලේය.

26. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ බ්‍රහ්මයන් හා එක්වීමට පැමිණෙන මාර්ගය දෙසනා කරත්යයි මා විසින් අසනලදී. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ බ්‍රහ්මයන් හා එක්වීමට පැමිණෙන මර්ගය දෙගනා කරන්නේ නම් මැනවි.” “එසේ නම් මානවකය, අසව මනාව සිත්හි කරව. කියන්නෙමි.” “එසේය පින්වතුන් වහන්සැයි” තොදෙයාපුත්‍රවූ සුභ මානවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට පිළිතුරු දුන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළහ. “මානවකය, බ්‍රහ්මයන් හා එක්වීමට පැමිණෙන මාර්ගය කවරේද? මානවකය, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුව මෙමිත්‍රී සහගත සිතින් එක් දිසාවක් පතුරුවා වාසය කරන්නේය. එසේ දෙවැනි දිසාවද, තුන් වැනි දිසාවද, සතරවැනි දිසාවද, මෙසේ උඩ යට සරස සියලු දෙය කෙරෙහි සියලු ආකාරයෙන් සියල්ල සහිත ලොකය මහත්වූ උසස් බවට පැමිණියාවූ, අප්‍රමාණවූ, වෛර නැත්තාවූ, ව්‍යාපාද නැත්තාවූ, මෙමිත්‍රී සහගත සිතින් පතුරුවා වාසය කරන්නේය.

27. “මානවකය, මෙසේ මෙමිත්‍රී සහගත සමාධිය වැඩූ කල්හි යම් ප්‍රමාණ කළ හැකි කාමාවචර කර්මයක් වෙයිද, ඒ කාමාවචර කර්මය තෙමේ ප්‍රමාණ නොකළ හැකි ඒ රූපාවචර කර්මය මැඩගෙන නොපවත්නේය, නොසිටින්නේය. මානවකය, යම්සේ බලවත් සක්පිඹින්නෙක් පහසුවෙන්ම සතර දිශාවට අඟවන්නේද, මානවකය, එසේම මඩනලද මෙමිත්‍රී සහගත සමාධිය ඇති කල්හි ප්‍රමාණ කළ හැකි යම් කාමාවචර කර්මයක් ඇත්තේද, එම කාමාවචර කර්මය තෙමේ එම රූපාවචර කර්මය මැඩගෙන නොපවත්නේය, නොසිටින්නේය. මානවකය, මෙයද බ්‍රහ්මයන් හා එක්වීමට මාර්ගයවේ.

28. “මානවකය, නැවතද භික්ෂුව කරුණා සහගත සිතින් එක් දිසාවක පතුරුවා වසයිද, දෙවෙනි, තෙවෙනි, සතරවැනි

දිසාවන්හිද, මෙසේ උඩ, යට, සරස සියලු දෙය කෙරෙහි සියලු ආකාරයෙන් සියලු ලෝකය කරුණා සහගතවූ මහත්වූ මහග්ගතවූ, අප්‍රමාණවූ, අවෛරීවූ, අව්‍යාපාදවූ, සිතින් පතුරුවා වසයිද, මානවකය, මෙසේ කරුණා සහගත සමාධිය වැඩුකල්හි යම් ප්‍රමාණ කළහැකි කාමාවචර කර්මයක් වෙයිද, ඒ ප්‍රමාණ කළහැකි කාමාවචර කර්මය තෙමේ ප්‍රමාණ නොකළ හැකි රූපාවචර කර්මය මැඩගෙන නොපවත්නේය. නොසිටින්නේය. මානවකය, යම්සේ බලවත් සක් පිඹින්නෙක් පහසුවෙන් සිව් දිසාවනට හඟවන්නේද, මානවකය, මෙපරිද්දෙන් මෙසේ මඩන ලද, කරුණා සහගත සමාධිය වැඩු කල්හි යම් ප්‍රමාණ කළහැකි කාමාවචර කර්මයක් වෙයිද, ඒ ප්‍රමාණ කළ හැකි කාමාවචර කර්මය තෙමේ ප්‍රමාණ නොකළ හැකි රූපාවචර කර්මය මැඩගෙන නොපවත්නේය. නොසිටින්නේය. මානවකය, මෙයද බ්‍රහ්මයන් හා එක්වීමට මාර්ගයයි.

29. "මානවකය, නැවතද භික්ෂුව මුදිතා සහගත සිතින් එක් දිසාවක් පතුරුවා වසයිද, දෙවෙනි, තෙවෙනි, සතරවැනි දිසාවන්හිද මෙසේ උඩ, යට, සරස සියලු දෙය කෙරෙහි සියලු ආකාරයෙන්, සියලු ලෝකය මුදිතා සහගතවූ, මහත්වූ, මහග්ගතවූ අප්‍රමාණවූ, අවෛරීවූ, අව්‍යාපාදවූ සිතින් පතුරුවා වසයිද, මානවකය, මෙසේ වඩනලද, මුදිතා සහගත සමාධිය ඇති කල්හි යම් ප්‍රමාණ කළහැකි කාමාවචර කර්මයක් වෙයිද, ඒ ප්‍රමාණ කළ හැකි කාමාවචර කර්මය තෙමේ ප්‍රමාණ නොකළ හැකි රූපාවචර කර්මය මැඩගෙන නොපවත්නේය. නොසිටින්නේය. මානවකය, යම්සේ බලවත් සක් පිඹින්නෙක් පහසු සිව් දිසාවනට හඟවන්නේද, මානවකය, මෙපරිද්දෙන් මෙසේ වඩනලද, මුදිතා සහගත සමාධිය ඇති කල්හි යම් ප්‍රමාණ කළහැකි කාමාවචර කර්මයක් වෙයිද, ඒ ප්‍රමාණ කළ හැකි කාමාවචර කර්මය තෙමේ ප්‍රමාණ නොකළ හැකි රූපාවචර කර්මය මැඩගෙන නොපවත්නේය. නොසිටින්නේය. මානවකය, මෙයද බ්‍රහ්මයන් හා එක්වීමට මාර්ගයයි.

30. "මානවකය, නැවතද භික්ෂුව උපෙක්ඛා සහගත සිතින් එක් දිසාවක් පතුරුවා වසයිද, දෙවැනි දිසාවද, තුන්වැනි දිසාවද,

සතරවැනි දිසාවද, මෙසේ උඩ යට සරස සියලු තැන සියලු ආකාරයෙන් සියලු ලොකය උපෙක්ඛා සහගතවූ, මහත්වූ, මහත් බවට පැමිණියාවූ, අප්‍රමාණවූ, වෛර නැත්තාවූ, ව්‍යාපාද නැත්තාවූ සිතින් පතුරුවා වාසය කරන්නේය. මානවකය, මෙසේ උපෙක්ඛා සහගත සමාධිය වැඩූ කල්හි යම් ප්‍රමාණ කළ හැකි කාමාවචර කර්මයක් වෙයිද, ඒ ප්‍රමාණ කළ හැකි කාමාවචර කර්මය තෙමේ ප්‍රමාණ නොකළ හැකි රූපාවචර කර්මය මැඩගෙන නොපවත්නේය. නොසිටින්නේය. ශක්තිමත් සක් පිණින්නෙක් පහසුවෙන් සතර දිසාවට හඟවන්නේද, මානවකය, එපරිද්දෙන් උපෙක්ඛා සහගත සමාධිය වැඩූ කල්හි යම් කාමාවචර කර්මයක් ඇත්තේද, ඒ කාමාවචර කර්මය තෙම ඒ රූපාවචර කර්මය මැඩගෙන නොපවත්නේය. නොසිටින්නේය. මානවකය, මෙයද බ්‍රහ්මයන් හා එක්වීමට පැමිණෙන මාර්ගය වේ”.

31. මෙසේ කී කල්හි තොදෙය්‍ය පුත්‍රවූ සුභ තරුණයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීය. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම්සේ යටිකුරු කරන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේද, වැසූ දෙයක් වැහුම් අරින්නේද, මං මුළාවූවෙකුට මාර්ගය කියන්නේද, ඇස් ඇත්තෝ තෙල් පහනක් දරන්නේද, ‘අඳුරෙහි දකිත්වායි’ එපරිද්දෙන්ම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් ආකාරයෙන් ධර්මය ප්‍රකාශ කරන ලද්දේය. මම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේද, ධර්මයද, සභිසයාද සරණ කොට යමි. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ මා අද පටන් දිවිහිමි කොට සරණ ගිය උපාසකයකු කොට දරන සේක්වා. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අපි බොහෝ කටයුතු ඇත්තෝ වෙමු. බොහෝ වැඩපල ඇත්තෝ වෙමු. එබැවින් දැන් අපි යන්නෙමු.” “මානවකය, නුඹ යමක් කැමති නම් ඊට කාලය දැනගනුවයි” වදාළේය.

32. එකල්හි ජානුස්සොණී බ්‍රාහ්මණ තෙමේ සියල්ල සුදු අශ්වරථයෙන් දවල් කාලයෙහි සැවැත් නුවරෙහි ගමන්

කරන්නේය. ජානුස්සොණී බ්‍රාහ්මණතෙමේ එන්නාවූ තොදෙයා පුත්‍ර සුභමානවකයා දුරදීම දුටුවේය. දැක තොදෙයාපුත්‍ර සුභමානවකයා ගෙන් “පින්වත් භාරද්වාජ තෙමේ මේ දවල් කාලයෙහි කොහිසිට එන්නේදැයි” ඇසීය. “පින්වත, මම මේ ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි සිට එන්නෙමැයි” කීය. “පින්වත් භාරද්වාජ තෙමේ ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ගේ ප්‍රඥාවේ දක්ෂභාවය ගැන කුමක් සිතන්නෙහිද? පණ්ඩිතයෙකැයි සිතන්නෙහිද?” “පින්වත, මම කවරෙක්ද? කවරෙක්වූ මම ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේගේ ප්‍රඥාවේ දක්ෂභාවය දැනගන්නෙමිද, යමෙක් ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේගේ ප්‍රඥාමහිමය දනිනම් හෙතෙමේද ඒකාන්තයන් උන්වහන්සේ, හා සමානයෙක් විය යුත්තේය”.

‘පින්වත්නි, භාරද්වාජතෙමේ ශ්‍රමණ ගෞතමයන්ට මහත් ප්‍රශංසාවක් කරන්නේය’.

‘පින්වත, මම කවරෙක් වෙමිද, කවරෙක්වූ මම ශ්‍රමණ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේට ප්‍රශංසා කෙරෙමිද? ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ වනාහි පසසන ලද්දන් විසින් පසසන ලද්දෙකි. දිව්‍යමනුෂ්‍යයන්ට ශ්‍රේෂ්ඨයෙකි’.

“පින්වත් බ්‍රාහ්මණය, යම් කෙනෙක් පින් කිරීම සඳහා කුශල් කිරීම සඳහා ධර්ම පසක් පනවත්ද, ඒ ධර්ම පස ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ වෙර නැත්තාවූ, ව්‍යාපාද නැත්තාවූ, සිතවැඩීම පිණිස පවත්නා සිතේ පිරිවර ධර්මයෝයයි කියන්නාහ”. මෙසේ කී කල්හි ජානුස්සොණී බ්‍රාහ්මණ තෙමේ සියල්ල සුදු වූ අශ්වරථයෙන් බැස උතුරැසලුව එක් අංශයක කොට පොරවා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දෙසට ඇදිලි බැඳ නමස්කාර කොට, “යම් රජෙකුගේ රටෙහි අර්භත්වූ සමයක්සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේ වාසය කෙරෙද්ද, ඒ පසෙනදී කොසොල් රජහට ලාභයකි. ඒ පසෙනදී කොසොල් රජහට මහත් ලාභයෙකැයි” ප්‍රීති වාක්‍ය පහළ කෙළේය.

සුභ සූත්‍රය. නිමි. (5 - 9)

50. සඛිගාරව සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කොසල ජනපදයෙහි මහත්වූ හික්ෂු සඛිසයා සමග වාරිකාවෙහි හැසිරෙයි. එසමයෙහි වනාහි ධානඤ්ජානී නම් බැමිණිය බුදුන් කෙරෙහිද, ධර්මය කෙරෙහිද, සඛිසයා කෙරෙහිද, ප්‍රසන්න වූවා මණ්ඩල කප්ප නම් ගමෙහි වාසය කරයි. එකල්හි ධානඤ්ජානී බැමිණිය ඇදිරෙදි කොණේ පැටලී වැටෙන්නී 'ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේට නමස්කාර කරමි. ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේට නමස්කාර කරමි. ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේට නමස්කාර කරමි' තුන්වරක් ප්‍රීතිවාක්‍ය ප්‍රකාශ කළාය.

2. එකල්හි වනාහි නිසණ්ඩු ශාස්ත්‍රය කෙටුහ ශාස්ත්‍රය ශික්ෂා නිරුක්ති යන ප්‍රභේදයන් ඇති ඉතිහාසය පස්වැනි කොට ඇති වෙදත්‍රයයේ කෙළවරට ගියා වූ පද හා ව්‍යාකරණ හදාරන්නාවූ, ලොකායත ශාස්ත්‍රයේත් මහා පුරුෂ ලක්ෂණ ශාස්ත්‍රයේත් සම්පූර්ණවූ සඛිගාරව නම් තරුණයෙක් මණ්ඩල කප්ප නම් ගමෙහි වාසය කරයි. සඛිගාරව මානවකයා ධානඤ්ජානී බැමිණිය විසින් මෙසේ කියනු ලැබූ වචනය ඇසීය. අසා ධානඤ්ජානී බැමිණියට මෙසේ කීය. 'බ්‍රාහ්මණයන් සිටිද්දී මේ ධානඤ්ජානී පිරිහුනීය. මේ ධානඤ්ජානී බැමිණිය විනාශයට පැමිණියාය. එසේ වුවත් ඒ මුඩු ශ්‍රමණයාගේ ගුණ කියයි' යනුයි.

"යහපත් මුහුණක් ඇති පුත්‍රය, නුඹ වනාහි භාග්‍යවත්හුගේ සීලයත් ප්‍රඥාවත් නොදන්නෙහිය. ඉදින් යහපත් මුහුණක් ඇති දරුව, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සීලයත්, ප්‍රඥාවත්, දන්නෙහි නම්, යහපත් මුහුණක් ඇති දරුව, නුඹ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට ආක්‍රොශ කළයුතුයයි, නින්දා කළයුතු යයි නොහඟින්නෙහිය". "එසේ නම් පින්වතිය, යම් කලෙක ශ්‍රමණ ගෞතමයෝ මණ්ඩල කප්ප ගමට පැමිණෙත්ද, එකල මට කියවයි" කීය. "යහපත් මුහුණක් ඇත්ත, එසේයයි" ධානඤ්ජානී බැමිණිය සඛිගාරව මානවකයාට පිළිතුරු දින.

3. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිවෙළින් වාරිකාවෙහි හැසිරෙන සේක් මණ්ඩල කප්ප ගම යම් තැනකද, එහි පැමිණියහ. එහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මණ්ඩල කප්ප ගමෙහි තොදයා බ්‍රාහ්මණයාගේ අඹවනයෙහි වාසය කරන සේක. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි මණ්ඩල කප්ප ගමට පැමිණ තොදෙයා බමුණන්ගේ අඹ වනයෙහි වසන සේකැයි ධානඤ්ජානි බැමිණිය ඇසීය. එකල්හි ධානඤ්ජානි බැමිණිය සඞ්ගාරව මානවකයා යම්තැනකද, එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ සඞ්ගාරව මානවකයාට මෙසේ කීය.

“යහපත් මුහුණක් ඇති දරුව, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ මණ්ඩල කප්ප ගමට පැමිණ මණ්ඩල කප්ප ගමෙහි තොදෙයා බ්‍රාහ්මණයාගේ අඹ වනයෙහි වාසය කරන සේක. යහපත් මුහුණක් ඇති දරුව, ඊට දැන් නුඹ කල් දනුවයි” කීය.

4. “එසේය, පින්වතියයි” සඞ්ගාරව තරුණයා ධානඤ්ජානි බැමිණියට පිළිතුරු දී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද, එතනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු විය. සතුටු වියයුතු වූත්, සිහිකටවූත් කථාවකොට නිමවා එක් පසෙක උන්නේය. එක් පසෙක උන්නාවූ සඞ්ගාරව මානවකයා භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ කීය.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ආත්මයෙහිම දැනීමේ කෙළවරට පැමිණ නිවන් පැමිණියාහුයයි, බ්‍රහ්මචර්යාවේ, ආදී කර්තෘවරයෝයයි කියන ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ සිටිත්.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඒ මේ ආත්මයෙහි දැනීමේ කෙළවරට ගොස් නිවන් පැමිණියාහුයයි, බ්‍රහ්මචර්යාවේ, ආදී කර්තෘවරයෝයයි කියන ඔවුන් අතුරෙන් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ කවරෙක්ද?” “භාරද්වාජය, මම වනාහි මේ ආත්මයෙහි දැනීමේ කෙළවරට ගොස් නිවන් පැමිණියාහුයයි බ්‍රහ්මචර්යාවේ ආදී කර්තෘවරයෝයයි කියන ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේද වෙනස කියමි. භාරද්වාජය, අසන්නාවූ සමහර මහණ බමුණෝ වෙති. ඔවුහු ඇසීමෙන් ඉහාත්මයෙහි දැනීමේ කෙළවරට ගොස් නිවන්

පැමිණියාහුයයි බ්‍රහ්මචරියාවේ ආදී කර්තෘවරයෝයයි ප්‍රකාශ කරත්. ඔව්හු නම් ත්‍රිවිද්‍යා දත් බ්‍රාහ්මණයන් වැනි වූවෝය.

“භාරද්වාජය, තනිකර ඇදහීමෙන් පමණක් මේ ආත්මයෙහි දැනීමේ කෙළවරට ගොස් නිවන් පැමිණියාහුයයි බ්‍රහ්මචරියාවේ ආදී කර්තෘවරයෝයයි ප්‍රකාශ කරන ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත්. එනම් තර්කයෙන් විමසීමෙන් දැන ගන්නාවූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝය. භාරද්වාජය, පෙර නොඅසනලද ධර්මයන් තමන්ම ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැන මේ ආත්මයෙහි දැනීමේ කෙළවරට ගොස් නිවන් පැමිණියාහුයයි, භාරද්වාජය, බ්‍රහ්මචරියාවේ ආදී කර්තෘවරයෝ යයි ප්‍රකාශ කරන්නාවූ, ඇතැම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ ඇත්තාහ.

“භාරද්වාජය, පෙර නොඇසූ ධර්මයන් තමන්ම ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට දැන ගනී. කෙළවරට ගොස් නිවන් පැමිණියාහුයයි බ්‍රහ්මචරියාවේ ආදී කර්තෘවරයෝයයි ප්‍රකාශ කරන යම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත්ද, මම ඔවුන් අතුරෙන් කෙනෙක් වෙමි.

“භාරද්වාජය, යම් ආකාරයකින් පෙර නොඇසූ ධර්මයන් තමන්ම ප්‍රත්‍යක්ෂව දැන මේ ආත්මයෙහි දැනීමේ කෙළවරට ගොස් නිවන් පැමිණියාහුයයි බ්‍රහ්මචරියාවේ ආදී කර්තෘවරයෝයයි කියත්ද, මම ඔවුන් අතුරෙන් කෙනෙක් වෙමිද, භාරද්වාජය, ඒ කාරණය මේ ආකාරයෙන් දැනගත යුතුය.

5. “භාරද්වාජය, බුද්ධත්වයට පළමුමෙන්ම බුදුනොවූ බෝසත්වූම මට මෙබඳු අදහසක් විය. ගිහිගෙයි විසීම අවහිර සහිතය, කෙලෙස් රජස් උපදින මාර්ගයයි. මහණකම අවකාශය මෙන් නිදහස්ය. ගිහිගෙයි වසන්නහු විසින් සියලු ආකාරයෙන් පිරිසිදුවූ සියලු ආකාරයෙන් සම්පූර්ණවූ ලියවන ලද සකස් බදුවූ මේ බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරීම පහසු නොවෙයි. මම හිසකේ දැලි රැවුලු කපා හැර, කසාවත් හඳ, ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි වන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැයි (කියාය). භාරද්වාජය, ඒ මම එයින් ටික කලකට පසු තරුණ වයස් ඇත්තේම, කළුවූ හිසකෙස් ඇත්තේම, පළමුවෙනි වයසෙහි යහපත් තරුණභාවයෙන් යුක්තවූයේම නොකැමතිවූ මවුපියන් අඬත්දී,

හිසකෙස් දැළිඳවුල් කපාහැර කසා වත් හැඳ ගෙන ගිහිගෙන් නික්ම අනගාරිකව පැවිදිවිමි.

6. "මෙසේ පැවිදිවූ මම කුසල් කුමක්දැයි සොයන්නේ නිරුත්තර උතුම් නිර්වාණය සොයන්නේ, ආළාරකාලාම නම් තවුස්තෙම යම් තැනක්හිද එතැනට ගියෙමි. ගොස්, ආළාරකාලාම තාපසයාට මෙසේ කීවෙමි.

"ඇවැත්නි, කාලාමයෙනි, තොපගේ මේ ශාසනයෙහි බුන්මවරියාවෙහි හැසිරෙන්නට මම කැමැත්තෙමි"යි (කීවෙමි) භාරද්වාජය, මම මෙසේ කී කල්හි ආළාරකාලාම තෙම මට මෙය කීවේය. 'යම් තැනක නුවණ ඇත්තාවූ පුරුෂයෙක් නොබෝ කලකින් තමන්ගේ ආචාර්යයන්ගේ ධර්මය තමාම නුවණින් දැන අවබෝධ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නේද, මේ ධර්මයද එබඳුය. එහෙයින් ආයුෂ්මත්තෙම වාසය කෙරේවා' (කියායි.)

"භාරද්වාජය, ඒ මම ටික කලකින් වහාම ඔවුන්ගේ ඒ ධර්මය අසාම ඉගෙන ගත්තෙමි. භාරද්වාජය, ඒ මම (කියන්නට) තොල පෙරලු පමණින් (ඔහු) කියනදේ නැවත කී පමණින් මෙබඳු ස්වල්ප කාලයකින් ඤාණවාදයද, (දනිමියයි කීමද) කියමි. ථෙරවාදයද (එහි ස්ථිරයයි කීමද) දනිමියිද, දකිමියිද පිළිගනිමි. මා පමණක් නොව අන්‍යයෝද (මා ගැන) එසේ කියති. භාරද්වාජය, ඒ මට මේ සිත විය. 'ආළාරකාලාම තෙම මේ ධර්මය ඇදහිමි පමණකින් තමාම උසස් නුවණින් අවබෝධ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරමි' නොකියයි.

'ආළාරකාලාම තෙම මේ ධර්මය දැන දැක වාසය කරයි' (කියායි). භාරද්වාජය, ඉන්පසු මම ආළාරකාලාම යම් තැනකද එහි ගියෙමි. ගොස් ආළාරකාලාමහට මෙසේ කීවෙමි. 'ඇවැත්නි, කාලාමයෙනි, කොපමණකින් මේ ධර්මය තමාම දැන අවබෝධ කොට ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කෙරේදැ'යි (කියායි.)

"භාරද්වාජය, මෙසේ කී කල්හි ආළාරකාලාම තෙම ආකිඤ්චඤ්ඤායතනය කෙළවරකොට ඇති සමාපත්තිය

දැක්වූයේය. භාරද්වාජය, ඒමට මේ සිත විය. ‘ආළාරකාලාමහට පමණක් ශ්‍රද්ධාව ඇත්තේ නොවෙයි. මටද ශ්‍රද්ධාව ඇත. ආළාරකාලාමහට පමණක් වීර්යය ඇත්තේ නොවෙයි, මටද වීර්යය ඇත. ආළාරකාලාමහට පමණක් සීහිය ඇත්තේ නොවෙයි. මටද සීහිය ඇත, ආළාරකාලාමහට පමණක් සමාධිය ඇත්තේ නොවෙයි, මටද සමාධිය ඇත, ආළාරකාලාමහට පමණක් ප්‍රඥාව ඇත්තේ නොවෙයි, මටද ප්‍රඥාව ඇත. යම් හේතුවකින් ආළාරකාලාම තෙම යම් ධර්මයක් තමාම නුවණින් දැන ඊට පැමිණ වාසය කරමිසි, කියයි නම් ඒ ධර්මය අත්කර ගැනීම පිණිස මම උත්සාහ කරන්නෙමි නම් හොඳය’ (කියායි.)

7. “භාරද්වාජය, ඒ මම ටික කලකින් වහාම ඒ ධර්මය තමාම නුවණින් දැන අවබෝධ කොට ඊට පැමිණ වාසය කෙළෙමි භාරද්වාජය, ඉන්පසු මම ආළාරකාලාම තෙම යම් තැනකද, එතැනට ගියෙමි. ගොස්, ඇවැත්නි, කාලාමයෙනි, ඒ ධර්මය දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කරන්නේ මෙපමණකින්දැ’යි (ඇසිමි) ‘ඇවැත්නි, මේ ධර්මය දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කරන්නෙමි මෙපමණකින්ය’යි (ආළාරකාලාම තෙම) කිය. ‘ඇවැත්නි, මමද මෙපමණකින් මේ ධර්මය දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ වාසය කරමිසි (කීවෙමි) ‘ඇවැත්නි, යම් බඳුනු අපි ආයුෂ්මත්වූ ඔබ වැනිවූ සමාන බ්‍රහ්මචර්යා ඇත්තෙකු දකින්නෙමුද, ඒ අපට ලාභයකි. උතුම් ලාභයකි. මෙසේ මම යම් ධර්මයක් දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කරමිද, ඔබ ඒ ධර්මය දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නෙහිය. ඔබ යම් යම් ධර්මයක් දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නෙහිද, මමද ඒ ධර්මය දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. මෙසේ මම යම් ධර්මයක් දන්නෙමිද ඔබද ඒ ධර්මය දන්නෙහිය, යම් හේතුවකින් ඔබ යම් ධර්මයක් දන්නේද, මමද ඒ ධර්මය දන්නෙමි, මෙසේ මම යම් බඳුනු ඔබත් එබඳුය. ඔබ යම් බඳුනු මාත් එබඳුය. ඇවැත්නි, එනු මැනව, දෙදෙනම එක්ව මේ පිරිස පාලනය කරමු’යි (කීවේය) භාරද්වාජය, මෙසේ

මාගේ ආචාර්යවූම ආචාරකාලාම තෙම අතවැසි (ශිෂ්‍ය) වූ ඔහු හා සම සම ස්ථානයෙහි තැබිය. උත්තමවූ පූජාවෙන් මා පිදුවේය.

“භාරද්වාජය, ඒ මට මෙසේ සිතුවේය. මේ (තාපස) ධර්මය සසර කලකිරීම පිණිස නොපවතියි. සසර නො ඇල්ම පිණිස නො පවතියි. කෙලෙස් නැති කිරීම පිණිස නොපවතියි (දකුණු ධර්මයන්) දැනීම පිණිස නොපවතියි. (වතුරාජ්‍ය සත්‍යය) අවබෝධය පිණිස නොපවතියි. නිර්වාණය පිණිස නොපවතියි. ආකිඤ්ඤාඤායනන බ්‍රහ්මලෝකයෙහි ඉපදීම පිණිස පමණක් පවතියි. භාරද්වාජය, ඒ මම ඒ ධර්මය ප්‍රමාණ නොවේයයි සිතා ඒ ධර්මයෙහි කලකිරී ඉවත්ව ගියෙමි.

8. “භාරද්වාජය, ඒ මම කුසල් කුමක්දැයි සොයන්නේ, නිරුත්තරවූ උතුම් නිර්වාණය සොයන්නේ උද්දකරාම පුත්ත තෙම යම් තැනකද එතැනට පැමිණියෙමි. පැමිණ, උද්දකරාමපුත්තහට මෙසේ කීවෙමි. ‘ඇවැත්නි, රාමයෙනි, මේ ධර්ම විනයෙහි බ්‍රහ්මචර්යාව රකින්නට මම කැමැත්තෙමි (කීවෙමි.) භාරද්වාජය, මෙසේ කී කල්හි උද්දකරාම පුත්ත තෙම මට මෙසේ කීවේය. “යම් තැනක නුවණ ඇත්තාවූ පුරුෂයෙක් නොබෝ කලකින් තමන්ගේ ආචාර්යයන්ගේ ධර්මය තමාම නුවණින් දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නේද මේ ධර්මය එබඳුය. එහෙයින් ආයුෂ්මත්තෙම වාසය කෙරේවා” (කියායි)

9. ‘භාරද්වාජය, ඒ මම ටික කලකින් වහාම ඔවුන්ගේ ඒ ධර්මය ඉගෙනගත්තෙමි. භාරද්වාජය, ඒ මම කීමට තොල සෙලවූ පමණින්, වචනයක් කී පමණින් දනිමි යන වචනයද, දැනීම ස්ථිරය යන වචනයද ප්‍රකාශ කරමි. මම දනිමි, දකිමියයි කියමි. මා පමණක් නොව අන්‍යයෝද (මා ගැන) එසේ කියති. භාරද්වාජය, ඒ මට මේ සිත විය. උද්දකරාමපුත්ත තෙම මේ ධර්මය ඇදහීම පමණකින් තමාම උසස් නුවණින් දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ වාසයකරමිසි නොකියයි. උද්දකරාම පුත්ත තෙම මේ ධර්මය දැන, දැක වාසය කළේයයි (මට කල්පනා විය.) භාරද්වාජය, ඉන්පසු මම උද්දකරාමපුත්ත යම්තැනකද, එතැනට ගියෙමි. ගොස් උද්දකරාම පුත්තහට

මෙසේ කීවෙමි. ‘ආචාරිනි, රාමයෙනි, කොපමණකින් මේ ධර්මය තමාම දැන අවබෝධ කොට ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කෙරෙදැයි, (කියායි.)

“භාරද්වාජය, මෙසේ කී කල්හි උද්දකරාමපුත්ත නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය, කෙළවර කොට ඇති සමාපත්තිය දැන්වූයේය. භාරද්වාජය, ඒ මට මේ සිත විය. රාමහට පමණක් ශ්‍රද්ධාව ඇත්තේ නොවෙයි. මටද ශ්‍රද්ධාව ඇත. රාමහට පමණක් වීර්යය ඇත්තේ නොවෙයි. මටද වීර්යය ඇත. රාමහට පමණක් සිතිය ඇත්තේ නොවෙයි. මටද සිතිය ඇත. රාමහට පමණක් සමාධිය ඇත්තේ නොවෙයි. මටද සමාධිය ඇත. රාමහට පමණක් ප්‍රඥාව ඇත්තේ නොවෙයි. මටද ප්‍රඥාව ඇත. යම් හේතුවකින් රාමපුත්ත තෙම යම් ධර්මයක් තමාම නුවණින් දැන ඊට පැමිණ වාසය කරමිසි කියයිනම් ඒ ධර්මය තමන්ම ප්‍රත්‍යක්ෂ කර ගැනීම පිණිස වීර්යය කරන්නෙමි නම් යහපත්ය, (කියායි.)

“භාරද්වාජය, ඒ මම ටික කලකින් වහාම ඒ ධර්මය තමාම නුවණින් දැන අවබෝධ කොට ඊට පැමිණ වාසය කෙළෙමි. භාරද්වාජය, ඉන් පසු මම උද්දකරාමපුත්ත යම් තැනකද එතැනට ගියෙමි. ගොස්, උද්දකරාමපුත්තහට මෙසේ කීවෙමි.

‘ආචාරිනි, රාමයෙනි, මේ ධර්මය දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කරන්නේ මෙපමණකින්දැ”යි ඇසිමි. ‘ආචාරිනි, මේ ධර්මය දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කරන්නෙමි මෙපමණකින්ය’යි (උද්දකරාමතෙම) කීය. ආචාරිනි, මමද මෙපමණකින් මේ ධර්මය දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ වාසය කරමි”යි (කීවෙමි)

“ආචාරිනි, යම්බඳුවූ අපි ආයුෂ්මත්වූ ඔබ වැනිවූ සමාන බ්‍රහ්මවරියා ඇත්තෙකු දකින්නෙමුද, ඒ අපට ලාභයකි. මහත් ලාභයකි. මෙසේ මම යම් ධර්මයක් දැන අවබෝධ කොට ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කරමිද, ඔබ ඒ ධර්මය නුවණින් දැන අවබෝධකොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නෙහිය. ඔබ යම්

ධර්මයක් දැන අවබෝධ කොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නෙහිද, මමද ඒ ධර්මය දැන අවබෝධ කොට ඊට පැමිණ ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. මෙසේ මම යම් ධර්මයක් දන්නේද, ඔබද ඒ ධර්මය දන්නෙහිය. ඔබ යම් ධර්මය දන්නේද, මමද ඒ ධර්මය දන්නෙමි. මෙසේ මම යම්බඳු ද ඔබත් එබඳුය. ඔබ මේ බඳුද මමත් එබඳුය. ඇවැත්නි, එව දෙදෙනම එක්ව මේ පිරිස පාලනය කරමුයි, (කී වේය). භාරද්වාජය, මෙසේ මාගේ ආචාර්යවූම උද්දකරාමපුත්ත තෙම අතවැසි (ශිෂ්‍ය) වූ මා ඔහු හා සම සම ස්ථානයෙහි තැබිය. උතුම්වූ පූජාවෙන් මට පිදුවේය.

10. "භාරද්වාජය, ඒ මට මෙසේ සිතුවේය. මේ (තාපස) ධර්මය සසර කලකිරීම පිණිස නොපවතී. සසර නොඇල්ම පිණිස නොපවතී. කෙලෙස් නැතිකිරීම පිණිස නොපවතී. (දකුණුධර්මයන්) දැනීම පිණිස නොපවතී. (වතුරාර්ය සත්‍යය) අවබෝධය පිණිස නොපවතී. නිර්වාණය පිණිස නොපවතී. යම්තාක් නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන බ්‍රහ්ම ලොකයෙහි ඉපදීම පිණිස පමණක් පවතියි. භාරද්වාජය, ඒ මම ඒ ධර්මය ප්‍රමාණ නොකොට කලකිරී ඒ ධර්මයෙන් ඉවත්ව ගියෙමි.

11. "භාරද්වාජය, ඒ මම කුසල් කුමක්දැයි සොයමින් නිරුත්තරවූ නිර්වාණය සොයමින් මගට ජනපදයෙහි පිළිවෙලින් ගමන් කරන්නේ. උරුවෙල් දනව්වෙහි සේනානී නම් නියම්ගම යම් තැනකද, එහි පැමිණියෙමි. එහි සුදුවැලි තලා ඇත්තාවූද, යහපත් තොටවල් ඇත්තාවූද, ගලායන ගඟ ඇත්තාවූද, අවට ගොදුරු ගම් ඇත්තාවූද, ප්‍රසාදය ඇති කරන්නාවූද, සිත් සතුටු කරන්නාවූද වනලැහැබක් ඇති බිම් පෙදෙසක් දුටිමි. භාරද්වාජය, ඒ මට මේ සිත පහළවිය. ඒකාන්තයෙන් භූමි ප්‍රදේශය සිත් අලවන්නේය. වනලැහැබ සතුව උපදවන්නේය, සුදු වැලිතලා ඇති හොඳ තොටුපලවල් ඇති ගංගාවද සිත් අලවන්නීය. හාත්පස ගොදුරු ගමද වෙයි. වීර්යය කරන කුලපුත්‍රයෙකුට වීර්යය කිරීමට මෙය ඒකාන්තයෙන් සුදුසුයි. භාරද්වාජය, ඒ මම මේ ස්ථානය වීර්යය කිරීමට සුදුසුයයි සිතා වීර්යය වැඩීම පිණිස එහිම උන්නෙමි.

“භාරද්වාජය, මට ආශ්චර්යවූ, පෙර නොඇසූ විරූ උපමා තුනක් වැටහුනාහුය, භාරද්වාජය, යම්සේ කිරි සහිතවූ අමු දියේ දමනලද තෙත්වූ (දිඹුල්) ලී කැබැල්ලක් වේද, ඉක්බිති පුරුෂයෙක් තෙම ගිනිගානා දණ්ඩක් ගෙන ගිනි නිපදවන්නෙමිසි, ගින්දර ඇතිකරන්නෙමිසි, කියා එන්නේය. භාරද්වාජය, ඒ පුරුෂතෙම ජලයෙහි බහාලනලද ඒ කිරි සහිත අමු (දිඹුල්) ලී කැබෙල්ල ගිනි ගානා දණ්ඩෙන් මැදීමෙන් ගිනි නිපදවන්නේද? ගිනි පහළ කරන්නේද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, එය සිදු නොවන්නේය. ඊට හේතු කවරේද යත් :- භවත් ගෞතමයෙනි, දිඹුල් ලී කඩ වනාහි අමුය, කිරි සහිතය, එපමණක් නොව ජලයෙහිද බහාලන ලද්දේය. (එහෙයින්) (ඒ ලියෙන් ගිනි උපදවනු කැමැති) ඒ පුරුෂ තෙම ක්ලාන්තයටද, වෙහෙසටද පැමිණීම පමණක් සිදු වන්නේය”. “භාරද්වාජය, එපරිද්දෙන්ම යම්කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ කයින් වස්තු කාමයන්ගෙන් වෙන්ව වාසය නොකරන්ද, කාම වස්තු කෙරෙහි ඔවුන්ගේ යම්කිසි ඇල්මක් වේද, කාම ආසාවක් වේද, කාම මුර්ඡාවක් වේද, කාම පිපාසයක් වේද, කාම දැවිල්ලක් වේද, ඒ ක්ලේශ කාමය තමා තුල මනාව නැති නොවූයේ වේද, මනාව මැඩපවත්වන ලද්දේ නොවේද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ, දුක්වූ, තියුණුවූ, කටුකවූ වේදනාවන් විදිත්. ඔවුහු ආර්ය මාර්ගඥාන දර්ශනයටද, නිරුත්තරවූ අවබෝධයටද නුසුදුස්සෝමය. භාරද්වාජය, ආශ්චර්යවූ පෙර නොඇසූවිරූ මේ පළමුවන උපමාව මට වැටහුණි.

12. ‘භාරද්වාජය, ආශ්චර්යවූ පෙර නොඇසූවිරූ අන්‍යවූ දෙවෙනි උපමාවක්ද මට වැටහිණි. භාරද්වාජය යම්සේ කිරි සහිතවූ අමු (දිඹුල්) ලීයක් දියෙන් ඇත්කොට ගොඩබිමෙහි බහා තබන ලද්දේ වේද, ඉක්බිති පුරුෂයෙක් තෙම ගිනිගානා දණ්ඩ ගෙන ගිනි නිපදවන්නෙමි. ගින්න පහළ කරන්නෙමිසි, කියා එන්නේය. භාරද්වාජය, ඒ පුරුෂතෙම කිරි සහිතවූ, දියෙන් ගෙන ගොඩ තබන ලද්දාවූ, ඒ අමු ලීය ගිනි ගානා දණ්ඩෙන් මැදීමෙන් ගිනි උපදවන්නේද? ගින්දර පහළ කරන්නේද?”

“භවත් ගෞතමයෙනි, එය සිදුනොවන්නේය. ඊට හේතු කවරේද යත්:- භවත් ගෞතමයෙනි, ඒ ලී කඩ ජලයෙන් බැහැර කර ගොඩබිමෙහි දමා තිබුණත් කිරි සහිතය (අමුය) එහෙයිනි. ඒ පුරුෂයා ක්ලාන්තයටද, වෙහෙසටද පත්වීම පමණක් නම් සිදුවන්නේය”. භාරද්වාජය, එපරිද්දෙන්ම යම්කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ කයින් කාමයන්ගෙන් වෙන්ව වාසය කරත්ද, (එහෙත්) කාම වස්තු කෙරෙහි ඔවුන්ගේ ඇල්මක් වේද, කාම ආශාවක් වේද, කාම මුර්ඡාවක් වේද, කාම පිපාසයක් වේද, කාම දැවිල්ලක් වේද, එය අභ්‍යන්තරයෙහි මනාව නැති නොවූයේ වේද, මනාව මැඩ නොපවත්වන ලද්දේ වේද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ, දුක්වූ තියුණුව, කටුකවූ වෙදනාවන් ඉදින් නොවිඳින්නා හූද, ඥානදර්ශනය ලැබීමටද, නිරුත්තරවූ අවබෝධයටද නුසුදුස්සෝමය. භාරද්වාජය, මේ වනාහි මට වැටහුනු පුදුමවූ, පෙර නොඇසුවාවූ දෙවෙනි උපමාවය.

ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ, දුක්වූ, තියුණුව, කටුකවූ වෙදනාවන් ඉදින් නොවිඳින්නා හූද, ඥානදර්ශනය ලැබීමටද, නිරුත්තරවූ අවබෝධයටද නුසුදුස්සෝමය. භාරද්වාජය, මේ වනාහි මට වැටහුනු පුදුමවූ, පෙර නොඇසුවාවූ දෙවෙනි උපමාවය.

13. “භාරද්වාජය, පුදුමවූ පෙර නොඇසුවාවූ තුන් වෙනිවූ අන්‍ය උපමාවක්ද මට වැටහුනේය. භාරද්වාජය, වියලුනාවූ, කිරි සිඳුනාවූ, දියෙන් ඇත්කොට ගොඩබිමෙහි තබනලද වියලි දරලියක් වේද, එකල්හි පුරුෂයෙක් ගිනිගානා දණ්ඩ ගෙන ගිනි උපදවන්නෙමි. ගින්න ඇති කරන්නෙමිසි එන්නේය. භාරද්වාජය, ඒ පුරුෂතෙම වියලුනාවූ, කිරි සිඳුනාවූ, දියෙන් ඇත්කොට ගොඩ තබන ලද ඒ ලිය ඒ ගිනි ගානා දණ්ඩ ගෙන මැදීමෙන් ගිනි උපදවන්නේද? ගින්න ඇති කරන්නේද?” “භවත් ගෞතමයෙනි, එසේය ඊට හේතු කවරේද? භවත් ගෞතමයෙනි, ඒ ලිය වියලුනේ වෙයි, කිරි සිඳුනේ වෙයි. දියෙන් ගෙන ගොඩ තබන ලද්දේත් වෙයි”. භාරද්වාජය, එපරිද්දෙන්ම යම් ඒ ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ කයින් කාමයන්ගෙන් වෙන්ව වාසය කරත්ද, ඔවුන්ගේ කාම වස්තූන් කෙරෙහි යම් ඇල්මක් වේද, කාම ආසාවක්වේද කාම මුර්ඡාවක් වේද, කාම

දැවිල්ලක් වේද, ඒ කාම ආසාව අධ්‍යාත්මයෙහි (ඇතුලත) හොඳින් ප්‍රහීන වූයේ වෙද, හොඳින් මැඩ පැවතියේද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ, තියුණුවූ, කටුකවූ, වේදනාවන් නොවිඳිත්. ඔවුහු මාර්ගඥානදර්ශනය පිණිස, නිරුක්තරවූ අවබෝධය පිණිස සුදුස්සෝමැයි.

“භාරද්වාජය, ආශ්චර්යවූ පෙර නොඇසූ විරූ මේ උපමා කුන මට වැටහුනාහුය.

14. භාරද්වාජය, එ මට මේ සිත පහළ විය. යම් හෙයකින් මම යටි දත් පෙළෙහි උඩු දත් පෙළ තදකරගෙන (දත් මිටි කාගෙන,) දිව උඩුතල්ලෙහි තදකරගෙන, කුසල් සිතින් අකුසල් සිත යටපත් කරන්නෙමි නම්, පෙළෙන්නෙමි නම් යෙහෙක (කියායි.) භාරද්වාජය, ඒ මම දත් මිටි කාගෙන දිව උඩුතල්ලෙහි තදකරගෙන, කුසල් සිතින් අකුසල් සිත යටපත් කරමි, පෙළමි, තවමි. භාරද්වාජය, දත්මිටි කාගෙන, දිව උඩුතල්ලෙහි තද කරගෙන, කුසල් සිතින් අකුසල් සිත යටපත් කරන්නාවූ, පෙළන්නාවූ, තවන්නාවූ ඒ මාගේ කිහිලිවලින් ඩාදිය වැගිරෙන්නේය.

“භාරද්වාජය, යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක්තෙම වඩා දුර්වල පුරුෂයෙකු හිසින් හෝ අල්වාගෙන. බෙල්ලෙන් හෝ අල්වාගෙන තදකරන්නේද, පෙළන්නේද, තවන්නේද, භාරද්වාජය, එපරිද්දෙන්ම දත් මිටිකාගෙන, දිව උඩු තල්ලෙහි තදකරගෙන කුසල් සිතින් අකුසල් සිත යටපත් කරන්නාවූ, පෙළන්නාවූ, තවන්නාවූ, ඒ මාගේ කිහිලිවලින් ඩාදිය වැගිරෙයි.

භාරද්වාජය, මා විසින් නොහැකුළුණු වීර්යය පටන් ගන්නා ලද්දේය. සිහිය එළඹ සිටියාය. එහෙයින්ම නුමුලා විය. ප්‍රධාන වීර්යයෙන්ම මඬන ලද්දාවූ මාගේ ශරීරය දාහ සහිත විය. නොසන්සිඳුනේ විය. භාරද්වාජය, මට උපන්නාවූ මෙබඳුවූද, දුක් වේදනාව කුසල් සිත විනාශ නොකරයි.

15. “භාරද්වාජය, ඒ මට මේ සිත පහළ විය. යම් හෙයකින් මම ආශ්චාස කිරීමේ රහිත ධ්‍යානය වඩන්නෙමි නම් යෙහෙක

(කියාය.) භාරද්වාජය, ඒ මම කටින්ද, නාසයෙන්ද ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූයෙමි. භාරද්වාජය, කටින්ද, නාසයෙන්ද ආශ්වාස වැළැක්වූ කල්හි කන් සිදුරුවලින් පිටවන වාතයෙහි අධික ශබ්දය ඇතිවෙයි. මයිනහමක් පිඹින කල්හි යම්සේ අධික ශබ්දයක් ඇතිවේද, එපරිද්දෙන්ම භාරද්වාජය, මාගේ මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූ කල්හි කන් සිදුර වලින් පිටවන වාතයෙහි අධික ශබ්දය ඇතිවෙයි.

‘භාරද්වාජය, මා විසින් නොහැකුළුණු වීර්යය පටන් ගන්නා ලදී. සිහිය එළඹ සිටියාය. (එහෙයින්ම) මුළා නොවීය. ප්‍රධාන වීර්යයෙන් වීර්යය වඩන්නාවූ මාගේ ශරීරය දාහ සහිත වෙයි. නොසන්සිඳුනේ වෙයි. භාරද්වාජය, මට උපන්නාවූ මෙබඳුවූද, දුක් වේදනාව කුසල් සිත විනාශ නොකරයි.

16. භාරද්වාජය, ඒ මට මෙසේ කල්පනා විය. යම් හෙයකින් මම ආශ්වාස රහිත ධ්‍යානයම වඩන්නෙමි නම් යෙහෙක (කියායි) භාරද්වාජය, ඒ මම මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූයෙමි. භාරද්වාජය, මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූ කල්හි අධික වාතය හිස්මුදුන පලන්නාක් මෙන් වෙයි. භාරද්වාජය යම්සේ බලවත් පුරුෂයෙක් තියුණු කඩුවකින් හිස් මුදුන විදින්නේද, එපරිද්දෙන්ම භාරද්වාජය, මගේ මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූ, කල්හි අධික වාතය හිස් මුදුන පලන්නාසේ වෙයි.

“භාරද්වාජය, මා විසින් නොහැකුළුණු වීර්යය පටන් ගන්නා ලද්දේමය, සිහිය එළඹ සිටියාය. (එහෙයින්ම) මුළාව නොවීය. ප්‍රධාන වීර්යයෙන් වීර්යය වඩන්නාවූ මාගේ ශරීරය දාහ සහිත විය. නොසංසිඳුනේ වෙයි. භාරද්වාජය, මට උපන්නාවූ මෙබඳුවූද, දුක් වේදනාව කුසල් සිත විනාශ නොකරයි.

17. “භාරද්වාජය, ඒ මට මෙසේ කල්පනා විය. ‘යම් හෙයකින් මම ආශ්වාස රහිත ධ්‍යානයම වඩන්නෙමි නම් යෙහෙක’ (කියායි.) භාරද්වාජය, ඒ මම මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද

ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූයෙමි. භාරද්වාජය, මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූ කල්හි හිසෙහි අධික වේදනාව ඇති වෙයි. භාරද්වාජය, යම් සේ බලවත් පුරුෂයෙක් දැඩි වරපට බැම්මකින් හිස වෙළෙයිද, එපරිද්දෙන්ම භාරද්වාජය, මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූ කල්හි මගේ හිසෙහි වේදනාව ඇතිවෙයි”.

“භාරද්වාජය, මා විසින් නොහැකුළුණු වීර්යය පටන් ගන්නා ලද්දේමය, සිහිය එළඹ සිටියාය. (එහෙයින්ම) මුළාව නොවීය. ප්‍රධාන වීර්යයෙන් වීර්ය වඩන්නාවූ මාගේ ශරීරය දාහ සහිත විය. නොසංසිඳුනේ වෙයි. භාරද්වාජය, මට උපන්නාවූ මෙබඳුවූද දුක් වේදනාව කුසල් සිත විනාශ නොකරයි.

18. “භාරද්වාජය, ඒ මට මෙසේ කල්පනා විය. යම් හෙයකින් මම ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස රහිත ධ්‍යානය වඩන්නෙමි නම් යෙහෙක’ (කියායි.) භාරද්වාජය, ඒ මම මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූයෙමි. භාරද්වාජය, මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූ කල්හි අධිකවූ වාතයෝ කුස සිඳිත්.

“භාරද්වාජය, දක්ෂවූ ගවයන් මරන්නෙක් හෝ ගවයන් මරන්නෙකුගේ අතවැසියෙක් හෝ ගෙරින් කපන තියුණු ආයුධයකින් බඩ කපන්නේ යම්සේද, එපරිද්දෙන්ම මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූ කල්හි අධික වාතය උදරය කපන්නාසේ වෙයි.

“භාරද්වාජය, මා විසින් නොහැකුළුණු වීර්යය පටන් ගන්නා ලද්දේමය, සිහිය එළඹ සිටියාය. (එහෙයින්ම) මුළාව නොවීය. ප්‍රධාන වීර්යයෙන් වීර්ය කරන්නාවූ මාගේ ශරීරය දාහ සහිත වෙයි. නොසංසිඳුනේ වෙයි. භාරද්වාජය, මට උපන්නාවූ මෙබඳුවූද දුක් වේදනාව කුසල් සිත විනාස නොකරයි.

19. භාරද්වාජය, ඒ මට මෙසේ කල්පනා විය. ආශ්වාස රහිතවූ ධ්‍යානය වඩන්නෙමි නම් යෙහෙක’ (කියායි.) භාරද්වාජය, ඒ මම මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස

වැළැක්වූයෙමි. භාරද්වාජය, මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූ කල්හි ශරීරයෙහි අධික දැවිල්ලක් වෙයි. භාරද්වාජය, යම්සේ බලවත් පුරුෂයෝ දෙදෙනෙක් දුර්වල පුරුෂයෙකු අත්දෙකෙන් අල්ලා ගෙන අඟුරු වළකට අල්ලා තවත්නාහුද, අතිශයින් තවත්නාහුද, භාරද්වාජය, එපරිද්දෙන්ම මුඛයෙන්ද, නාසයෙන්ද, කණින්ද ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස වැළැක්වූ කල්හි මගේ ශරීරයේ අධික දැවිල්ලක් වෙයි.

“භාරද්වාජය, මා විසින් වීර්යය පටන්ගන්නා ලද්දේමය. සිහිය එළඹ සිටියාය. (එහෙයින්ම) මුළාව නොවීය. ප්‍රධාන වීර්යයෙන් වීර්යකරන්නාවූ මාගේ ශරීරය දාහ සහිත වීර්යයෙන්ම විඩා සහිත වෙයි. නොසංසිඳුනේ වෙයි. භාරද්වාජය, මට උපන්නාවූ මෙබඳුවූද දුක් වෙදනාව කුසල් සිත විනාශ නොකරයි.

“එකල්හි දේවතාවෝ මා දැක මෙසේ කීහ. ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙම කඵරිය කළේය’ (කියායි). අතැම් දේවතා කෙනෙක් මෙසේ කීහ. ‘ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම කඵරිය නොකෙළේය. එහෙත් කඵරිය කරන්නේය’ (කියායි) ඇතැම් දේවතා කෙනෙක් ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙම කලුරිය කළේත් නොවේ. කලුරිය කරන්නේත් නොවෙයි. ශ්‍රමණ ගෞතම තෙම රහත්ය. රහතුන්ගේ වාසය කිරීමකැ’යි (කීහ.)

20. “භාරද්වාජය, ඒ මට මෙසේ කල්පනාවිය. යම් හෙයකින් මම මුළුමනින් ආහාර නොවැළඳීම පිණිස පිළිපදින්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක’ (කියායි.) භාරද්වාජය, එවිට දේවතාවෝ මා වෙත පැමිණ මෙසේ කීහ. ‘නිදුකාණෙනි, ඔබ මුළුමනින් ආහාර නොගෙන සිටින්නට නොසිතුව මැනවි. යම් හෙයකින් ඔබ මුළුමනින් ආහාර නොගෙන සිටිය හොත් අපි ඔබගේ ලෝම සිදුරුවලින් දිව්‍ය ඕෂස් ශරීරගත කරන්නෙමු. ඔබ එයින් යැපෙන්නෙහිය.’ භාරද්වාජය ඒ මට මෙසේ කල්පනා විය. ‘මම වනාහි මුළුමනින් නිරාහාරව සිටීමට සිතින් එකඟ වුනෙමි. එහෙත් මේ දේවතාවෝ මාගේ ලොම් සිදුරුවලින් දිව්‍ය ඕෂස් ගිල්වන්නාහු නම් එයින් මම යැපෙන්නෙමි. එය මාගේ මුසාවක් වන්නේය’ (කියායි.) භාරද්වාජය, ඒ මම ඒ දෙවියන් වැළැක්වූයෙමි. වුවමනා නැතැයි කීයෙමි.

“භාරද්වාජය, ඒ මම මේ සිත පහළ විය. ‘යම් හෙයකින් මම පතක් පතක් පමණක් මුංතැම්බු දිය හෝ කොල්ලු තැම්බු දිය හෝ කඩල තැම්බු දිය හෝ කලතණ තැම්බු දිය හෝ ඉතා ස්වල්පවූ ආහාරයක් වළඳන්නෙමි නම් යෙහෙකි’ (කියායි.)

“භාරද්වාජය, ඒ මම පතක් පමණක්, මුංතැම්බු දිය හෝ කොල්ලු තැම්බු දිය හෝ කඩල තැම්බු දිය හෝ කලතණ තැම්බු දිය හෝ ඉතා ස්වල්ප වශයෙන් ආහාරය වැළඳුවෙමි. භාරද්වාජය, ඒ මම පතක් පතක් පමණක් මුං තැම්බු දිය හෝ කොල්ලු තැම්බු දිය හෝ කඩල තැම්බු දිය හෝ කලතණ තැම්බු දිය හෝ ඉතා ස්වල්ප වශයෙන් ආහාර ගන්නාවූ ඒ මාගේ ශරීරය ඉතා කෙටිටු බවට පැමිණියේ වෙයි. අසු වසක් ගිය වැලක පුරුක් හෝ කලුවැල් නම් වැලක පුරුක් හෝ යම්සේද මාගේ අඟපසඟ ඒ නිරාහාර භාවය නිසාම එබඳුවිය. ඔටු පියවර යම්සේ මැද ගැඹුරුවේද, එපරිද්දෙන්ම ඒ නිරාහාර භාවයෙන් මාගේ නිසිදනමාංසය (තට්ටම) මැදින් ගැඹුරු විය. රැහැනක ඇවුණු දැව වැටිය යම්සේ අතරතුර උස් මිටි වේද, එපරිද්දෙන් ඒ නිරාහාර භාවයෙන් මාගේ කොඳු ඇටය උස් මිටිවෙයි. යම්සේ දිරු ශාලාවක පරාල උඩු යටි වශයෙන් නැමුනාහු වෙද්ද, එපරිද්දෙන් මාගේ ඉළඇට උඩුයටි වශයෙන් නැමුනාහු වෙත්. ගැඹුරුවූ ලිඳෙක දියයට පෙනෙන තරු ගැඹුරට ගියාහු යට බැස්සාහු දක්නා ලැබෙත්ද, එපරිද්දෙන්ම ඒ ස්වල්ප ආහාරය නිසා මාගේ ඇස්වල තෙත් තරු වල ගැඹුරට ගියාහු යට බැස්සාහු දක්නා ලැබෙත්. යම්සේ නම් තිත්ත ලබු ගෙඩියක් අමුවෙන් කපන ලද්දේ අවිසුළඟින් හැකුලුනේද, මැලවුනේද එපරිද්දෙන්ම ඒ ස්වල්ප ආහාරය නිසා මාගේ හිසේ සම හැකුලුණේ මැලවුනේ වෙයි.

“භාරද්වාජය, ඒ මම බඩේ සම අතගාන්නෙමි පිටකටුවම අතගාන්නෙමි. පිට කටුව අල්වමි යි බඩේ සම අල්ලමි. භාරද්වාජය, ඒ ස්වල්ප ආහාරය නිසා එපමණට මාගේ බඩේ සම කොඳු ඇටයෙහි ඇලුනේ වෙයි. ඒ මම වර්වස් හෝ මුත්‍ර හෝ කරන්නෙමි යි, හුන්නේ ඒ ස්වල්ප ආහාරය නිසාම එහිම යටිකුරුව වැටෙමි. මම මේ ශරීරය අස්වසමි යි අතින් ශරීරාවයව

පිරිමදිමි. භාරද්වාජය, එසේ ශරීරයේ අවයව අත ගානවිට, ඒ ස්වල්ප ආහාරය නිසාම මුල්කුණුවූ ලොම් ශරීරයෙන් වැටෙත්.

“භාරද්වාජය, සමහර මිනිස්සු මා දැක මෙසේ කීවාහුය. ‘ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම කලුය.’ ඇතැම් මිනිස්සු මෙසේ කීවාහුය. ‘ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම කලු නොවෙයි පලාවන් පාටය.’ ඇතැම් මනුෂ්‍යයෝ මෙසේ කීවාහුය. ‘ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම කලුත් නොවෙයි, පලාවන් පාටත් නොවෙයි, ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම රන් වන් සිව් ඇත්තේයි.’ භාරද්වාජය, මෙසේ කීමට තරමටම මාගේ පිරිසිදුවූ හාත්පසින් බබලන්නාවූ ශරීරවර්ණය ඒ නිරාහාරභාවය නිසාම නැසුනේ වෙයි.

21. “භාරද්වාජය, ඒ මට මෙසේ සිතුවේය. අතීත කාලයෙහි යම්කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ උපක්‍රමයෙන් උපන්නාවූ, දුක්වූ, තියුණුවූ, කටුකවූ වේදනා වින්දාහු නම් ඒ මේ තරම්ම වෙයි. මීට වඩා වැඩි නොවෙයි අනාගත කාලයෙහි යම් කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ උපක්‍රමයෙන් උපන්නාවූ, දුක්වූ තියුණුවූ, කටුකවූ වේදනා විදින්නාහු නම් ඒ මේ තරම්ම වෙයි. මීට වඩා වැඩි නොවෙයි. මේ වර්තමාන කාලයෙහි යම් කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ උපක්‍රමයෙන් උපන්නාවූ දුක්වූ, තියුණුවූ වේදනාවන් විදිත් නම් ඒ මේ තරම්ම වෙයි. මීට වඩා වැඩි නොවෙයි. මම වනාහි මේ කටුකවූ, දුෂ්කර ක්‍රියාවෙන් මනුෂ්‍ය ධර්මයට වැඩිවූ ආර්යභාවය ඇති කිරීමට සමර්ථවූ ඥානදර්ශන විශේෂයක් නොලබමි. මාර්ගාවබෝධය පිණිස අන්‍ය මාර්ගයෙක් ඇත්තේදැයි (කල්පනා විය)

22. “භාරද්වාජය, ඒ මට මේ අදහස විය. ‘මම පියවූ ශුඛොදන ශාකය රාජයාගේ වස්මගුල් දිනයෙහි සිහිල්වූ දඹ රුක් සෙවනෙහි හුන්නේ කාමයන් ගෙන් වෙන්වම අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වම විතර්ක සහිතවූ විචාර සහිතවූ විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කළබව දනිමි. ඒ මාර්ගය මාර්ග ඥාන අවබෝධය පිණිස වන්නේයි’ (අදහස් විය.) භාරද්වාජය, ඒ මට අවබෝධය

පිණිස මේ මාර්ගයමයැයි සිහිය අනුව පැවති විඤ්ඤාණය පහළවිය. භාරද්වාජය, ඒ මට මේ අදහස විය. ‘කාමයන්ගෙන් වෙන්වූ අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වූ යම් ඒ සැපයක්වේද, මම ඒ සැපයට භය වෙමිද’ (කියාය.) භාරද්වාජය ඒ මම මේ කල්පනාව ඇතිවිය. කාමයන්ගෙන් වෙන්වූ අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වූ යම් ඒ සැපයක්වේද, මම ඒ සැපයට භය නොවෙමියි’ (කියාය.) භාරද්වාජය, ඒ මම මේ කල්පනාව ඇති විය. ‘මෙතරම් දුර්වලවූ ශරීරයකින් යුක්තව ඒ (ප්‍රථමධ්‍යාන) සැපය ලබන්නට බැරිය. යම්භෙයකින් මම බත් හා කොම පිඩු ආදී ඖදාරික ආහාරයක් ගන්නෙමිනම් හොදය’ (කියාය.)

“භාරද්වාජය, ඒ මම බත්, කොමපිඩුයැයි කියන ඖදාරික ආහාරයක් ගත්තෙමි. භාරද්වාජය, ඒ කාලයෙහි ‘ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම යම් ලොවුතුරා දහමක් ලැබුයේ නම් එය අපට කියන්නේය’ යන අදහසින් හික්ෂුන් පස් දෙනෙක් මට උපස්ථාන කරමින් සිටියහ. භාරද්වාජය, යම් කලක පටන් මම බත් හා කොමපිඩු ආහාර ගන්නට වූයෙමිද, එකල්හි ඒ හික්ෂුහු ශ්‍රමණ ගෞතමතෙම ප්‍රත්‍යය බහුලකොට ඇත්තේය. රසයෙහි ගිජුව ප්‍රණීත පිණ්ඩපාතාදිය වැළඳීමට හැරුණේය. විර්යය කිරීමෙන් පිරුහුණේයැයි කියා කලකිරී බැහැර ගියාහුය.

“භාරද්වාජය, ඒ මම ඕලාරික ආහාරගෙන ශරීර ශක්තිය ලැබ කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්වම විතර්ක සහිතවූ විචාර සහිතවූ විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සැපය ඇති ප්‍රථම ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි. භාරද්වාජය, උපන්නාවූ, මෙබඳුවූද, සැප වේදනාව මගේ කුසල් සිත විනාශ නොකරයි.

23. “විතක්ක විචාර සංසිද්ධිමෙන් අභ්‍යන්තර පැහැදීම ඇති හිතේ එකඟ බව ඇති, විතර්ක රහිතවූ, විචාර රහිතවූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සැපය ඇති ද්විතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි. භාරද්වාජය, උපන්නාවූ මෙබඳුවූද සැප වේදනාවද මගේ කුසල් සිත විනාශ නොකරයි. මැඩගෙන නොසිටියි. ප්‍රීතිය ඉක්මවීමෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තේ වාසය කෙළෙමි. සිහියෙන් හා මනා නුවණින් යුක්තවූයේ කයින්ද සැපය වින්දෙමි. යමක්

උපෙක්ෂා ඇත්තේ සිහියෙන් යුක්තවූයේ, සැප විහරණ ඇත්තේයැයි ආර්යයෝ කියත්ද, ඒ තුන්වැනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි. භාරද්වාජය, උපන්තාවූ මෙබඳු සැප වේදනාවද, මෙගේ කුසල් හිත විනාශ නොකරයි. සැපය නැති කිරීමෙන්, දුක නැති කිරීමෙන් කල් ඇතිවම සොම්නස් දොම්නස් දෙක අතුරුදන් කිරීමෙන්, දුක් නැත්තාවූ, සැප නැත්තාවූ, උපෙක්ෂාවෙන් හටගත් සිහිය පිළිබඳ පිරිසිදු බව ඇති සතරවැනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි. භාරද්වාජය, උපන්තාවූ මෙබඳු සැප වේදනාවද මෙගේ කුසල් හිත විනාශ නොකරයි.

24. “ඒ මම මෙසේ හිත සමාධියෙන් එකඟවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි (පිරිසිදු හෙයින්ම) දීප්තිමත්වූ කල්හි අඛිගත (රාගාදී කෙලෙස්) රහිතවූ කල්හි, පහවූ උචුරු ඇති කල්හි, මෘදුවූ කල්හි, කටයුත්තට සුදුසුව සිටි කල්හි, සිත ස්ථිරවූ කල්හි පෙර ජාති දැනීමේ ඤාණය පිණිස සිත නැමූයෙමි. ඒ මම නොයෙක් ආකාරවූ පූර්වෙතිවාසය (පෙර උපන් ජාති,) සිහි කරමි. එනම් එක් ජාතියක්ද, ජාති දෙකක්ද, ජාති තුනක්ද ජාති සතරක්ද, ජාති පහක්ද, ජාති දශයක්ද, ජාති විස්සක්ද, ජාති තිසක්ද, ජාතිසතළිසක්ද, ජාති පණසක්ද, ජාති සියයක්ද, ජාති දහසක්ද, ජාති ලක්ෂයක්ද, නොයෙක් සංවර්ත (විනාශවන) කල්පයන්ද, නොයෙක් විවර්ත (හැදෙන) කල්පයන්ද, නොයෙක් සංවර්ත විවර්ත කල්පයන්ද, අසුවල් තැන උපන්නෙමි. එහිදී මේ නම් ඇත්තේ වීම්, මෙබඳු ගොත්‍ර ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු වර්ණ ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු ආහාර ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු දුක් සැප වින්දෙමි. ඒ මම එයින් චුතව අසුවල් තැන උපන්නෙමි. එතැන්හිද මෙසේ නම් ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු ගොත්‍ර ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු ශරීර වර්ණ ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු ආහාර ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු සැප දුක් වින්දේ වීම්. මෙබඳු ආයුෂ ඇත්තේ වීම්. ඒ මම එතැනින් චුතව මෙහි උපන්නෙමි’යි මෙසේ ආකාර සහිතවූ දැක්වීම් සහිතවූ, නොයෙක් ආකාරවූ, පෙර විසූ කඳ පිළිවෙළ සිහිකරමි.

“භාරද්වාජය, මා විසින් රාත්‍රියේ පළමුවෙනි යාමයෙහි මේ පළමුවන විද්‍යාව (පෙර විසූ තැන් දන්නා නුවණ) ලබන ලදී. (එය වසන) අවිද්‍යාව නසන ලදී. විද්‍යාව උපන්තිය. අඳුර

(මොහය) නසන ලද්දේය. ආලෝකය උපන්නේය. අප්‍රමාදව කෙලෙස් තවන විරියයෙන් යුක්තව වාසය කරන්නෙකුට යම්සේ සිදුවිය යුතු නම් එසේ විය. භාරද්වාජය, උපන්නාවූ මෙබඳුවූ සැප වේදනාවද මගේ කුසල් හිත විනාශ නොකරයි.

25. "ඒ මම මෙසේ (හිත සාමාධියෙන්) එකගවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි, (පිරිසිදු හෙයින්) දීප්තිමත්වූ කල්හි, අඛිගණ (රාගාදී කෙලෙස්) රහිතවූ කල්හි, කෙලෙස් පහව ගිය කල්හි, සිත මාදු වූ කල්හි, කටයුත්තට සුදුසුව සිටි කල්හි, සිත ස්ථිරවූ කල්හි, කම්පා නොවන බවට පැමිණි කල්හි, සත්ත්වයන්ගේ චුති උත්පත්ති දෙක දැකීම පිණිස සිත නැමීමි. ඒ මම පිරිසිදුවූ, මිනිස් බව ඉක්මවා සිටි දිව ඇසින්, චුත වන්නාවූද, උපදින්නාවූ ද, ලාමකවූ ද, ප්‍රණීතවූ ද, මනා වර්ණ ඇත්තාවූ ද, මනා වර්ණ නැත්තාවූද, යහපත් ගති ඇත්තාවූද, අයහපත් ගති ඇත්තාවූද, කර්මය පරිදි මිය ගියාවූ, සත්වයන් දකිමි.

"ඒකාන්තයෙන් මේ පින්වත් සත්වයෝ කාය දුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, වාක් දුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, මනෝ දුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, ආර්යයන්ට දොස් කීවාහු මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ගත්තාහු, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ක්‍රියා අනුමත කළාහුය. (එහෙයින්) ඔවුහු කය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ නපුරු ගති ඇති, යටිකුරුව වැටෙන, නරකයෙහි උපන්නාහුයයිද, මේ පින්වත් සත්වයෝ වනාහි කාය සුවරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, වාක් සුවරිතයෙන් යුක්තවූවාහු, මනෝ සුවරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, ආර්යයන්ට මෙසේ නොකීවාහු සමාස්දෘෂ්ටි ඇත්තාහු සමාස්දෘෂ්ටි කර්ම සමාදන් වූවාහුය (එහෙයින්) ඔවුහු කය බිඳීමෙන් මරණින් මතු ස්වර්ග ලොකයෙහි උපන්නාහුයයි මෙසේ පිරිසිදුවූ, මිනිස් ඇස ඉක්මවා සිටි දිවැසින්, චුත වන්නාවූද, උපදින්නාවූද, ලාමකවූද, ප්‍රණීතවූද, මනා වර්ණ ඇත්තාවූද, මනා වර්ණ නැත්තාවූද, යහපත් ගති ඇත්තාවූද, අයහපත් ගති ඇත්තාවූද, කර්මය පරිදි මිය ගියාවූ සත්වයන් දනිමි.

"භාරද්වාජය, මා විසින් රාත්‍රියෙහි මැද යාමයෙහි මේ දෙවන විද්‍යාව (චුතවීම, ඉපදීම, දක්නා නුවණ) ලබනලදී. (එය වසන) අවිද්‍යාව නසන ලදී. විද්‍යාව උපන්නීය. අඳුර (මොහය) නසන

ලද්දේය. ආලෝකය උපන්නේය. අප්‍රමාදව කෙලෙස් තවන විරියයෙන් යුක්තව වාසය කරන්නෙකුට යම්සේ සිදුවිය යුතු නම් එසේ විය. භාරද්වාජය, උපන්නාවූ මෙබඳුවූද සැප වේදනාව මගේ කුසල් සිත විනාශ නොකරයි.

26. "ඒ මම මෙසේ සිත එකඟවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි, දීප්තිමත්වූ කල්හි, කෙලෙස් රහිතවූ කල්හි, කෙලෙස් පහව ගිය කල්හි, සිත මාදු වූ කල්හි, කටයුත්තට සුදුසුව සිටි කල්හි, සිත ස්ථිරවූ කල්හි, කම්පා නොවන බවට පැමිණි කල්හි, ආශ්‍රව ක්ෂයකර ඥානය (කෙලෙස් නැති කරන නුවණ) පිණිස සිත නැමුයෙමි. ඒ මම, මෙය දුකය'යි තතුසේ දත්තෙමි. මේ දුක් ඉපදීමට හේතුවය'යි තතුසේ දත්තෙමි. 'මේ දුක නැති කිරීමේ මාර්ග'යයි. තතුසේ දත්තෙමි. මේ දුක නැති කිරීම තතුසේ දත්තෙමි. 'මොහු ආශ්‍රවයෝය'යි තතුසේ දැනගතිමි. 'මේ ආශ්‍රවයන්ගේ හටගැන්මය'යි තතුසේ දැනගතිමි. 'මේ 'ආශ්‍රවයන්ගේ නැතිකිරීමය'යි තතුසේ දැනගතිමි. 'මේ ආශ්‍රවයන් නැතිකිරීමේ මාර්ගය'යි තතුසේ දැන ගතිමි. මෙසේ දන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ ඒ මාගේ සිත කාමාශ්‍රවයන්ගෙන් මිදුනේය. භවාශ්‍රවයන් ගෙන්ද මිදුනේය. අවිද්‍යාශ්‍රවයන්ගෙන්ද මිදුනේය. මිදුන කල්හි මිදුනේයයි දැනීම පහළවිය. උත්පත්තිය කෙළවර විය. මාර්ග ඉන්මවර්යාව වැස නිමවන ලදී. කළයුත්ත කරන ලදී. කළයුතු අනිකක් නැත්තේයයි දැනගතිමි.

27. "භාරද්වාජය, රාත්‍රියෙහි අන්තිම යාමයෙහි මේ තුන්වෙනිවිද්‍යාව (ආශ්‍රවක්ෂයකරඥාන නම්වූ අර්හත් මාර්ගය) මා විසින් ලබනලදී. (එය වසන) අවිද්‍යාව නසනලදී. විද්‍යාව උපන්නේය. අප්‍රමාදව, කෙලෙස් තවන විරියයෙන් යුක්තව වාසය කරන්නෙකුට යම්සේ සිදුවිය යුතු නම් එසේ විය".

28. "මෙසේ කීකල්හි සඛිගාරව මානවකතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට "අර්හත් සමාසක්සම්බුදු කෙනෙකුගේ විරිය යම්සේද භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ විරිය එසේ නොනවත්වා විරියයක් විය. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ විරිය උත්තම පුරුෂයන්ගේ විරියයක් වියයි" කිය.

29. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, දෙවියෝ ඇත්තාහුද? භාරද්වාජය, මා විසින් දෙවියන් ඇද්දැයි කාරණයන්ට අනුව දැනගන්නා ලදී”.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, දෙවියන් නැද්දැයි අසන ලද්දේ, ‘භාරද්වාජය, මා විසින් දෙවියන් ඇද්දැයි කාරණයන්ට අනුව දැනගන්නා ලදැයි කියෙහිය’. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මෙසේ ඇති කල්හි ඒ කීම හිස්වූ බොරු කථාවක් නො වන්නේ ද?”

“භාරද්වාජය, දෙවියෝ ඇද්දැයි අසන ලද්දේ, දෙවියෝ ඇතැයි යමෙක් කියන්නේ ද දෙවියෝ ඇතැයි කාරණයන්ට අනුව මා විසින් දැනගන්නා ලදැයි යමෙක් කියන්නේ ද, එකල්හි නුවණැති පුරුෂයා විසින් දෙවියෝ ඇතැයි ඒකාන්තයෙන් විනිශ්චයට පැමිණිය යුතුයි”. ‘භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ පළමුකොටම මට එසේ නොකියේ මන්ද?’ “භාරද්වාජය, දෙවියෝ ඇත යනු ලොකයෙහි ඉතා ප්‍රකට වශයෙන් සම්මතව පවත්නා දෙයකිසි වදාළේය”. මෙසේ වදාළ කල්හි සංගාරව මානවක තෙමේ භාගාවතුන් වහන්සේට භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපති, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම්සේ යටිකුරු කරන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේද, වැසූ දෙයක් වැසුම් අරින්නේ ද, මං මුළා වූවෙකුට මාර්ගය කියන්නේ ද, ඇස් ඇත්තෝ රූපයන් දකින්නායි අඳුරෙහි තෙල් පහනක් හෝ දරන්නේ ද, එපරිද්දෙන් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් නොයෙක් අයුරින් ධර්මය ප්‍රකාශ කරන ලදී. මම භවත් ගෞතමයන් ද ධර්මය ද සම්මතය ද සරණ යමි. භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ අද පටන් මා දිවිහිමිව සරණගිය උපාසකයකු කොට දරණසේකවා”

දසවැනිවූ සම්මාරව සූත්‍රය නිමි. (5 - 10)

(බ්‍රහ්මායු සූත්‍රය, සේල සූත්‍රය, අස්සලායන සූත්‍රය, සෝටමුඛ සූත්‍රය, වංකි සූත්‍රය, එසුකාරි සූත්‍රය, ධානඤ්ජානි සූත්‍රය, සුභ සූත්‍රය, සම්මාර සූත්‍රය යන සූත්‍ර දසයවූ)

පස්වැනිවූ බ්‍රහ්මණ වර්ගයයි

උපරි පණ්ණාසය.

1. දේවදහ සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශාක්‍ය ජනපදයන්හි දෙවදහ නම් ශාක්‍ය රජුන්ගේ නියම් ගමෙහි වාසය කරති. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂූන්ට 'මහණෙනි' කථාකළහ. 'පින්වතුන් වහන්සැ' ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය. "මහණෙනි, මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම සැපක් හෝ දුකක් හෝ දුක් සැප දෙකින් තොරවූවක් හෝ යම් කිසිවෙක් විදියිද, ඒ සියල්ල පෙරකළ කර්ම හේතුවෙන්ම විදින්නාහුය. මෙසේ පුරාණවූ කර්මයන් තපසින් කෙළවර වීමෙන්ද, අළුත්වූ කර්මයන් නොකිරීමෙන්ද, මත්තෙහි නැවත නොඉපදීමවේ. මත්තෙහි නොඉපදී මෙන් කර්මයන්ගේ නැසීමවේ. කර්මනැසීමෙන් දුක් නැසීමවේ.

2. "දුක් නැසීමෙන් වේදනා නැසීමවේ. වේදනා නැසීමෙන් සියළු දුක් දිරා යන්නේය, යන මෙබඳු වාද ඇත්තාවූ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ, සමහර මහණ බමුණෙක් ඇත්තාහ. මහණෙනි, නිගණ්ඨයෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහුය. මහණෙනි, මම මෙබඳු වාද ඇති නිගණ්ඨයන් වෙත පැමිණ මෙසේ කියමි. 'ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, තෙපි මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම යම්කිසි සැපක් හෝ දුකක් හෝ, දුක් සැප දෙකින් තොරවූවක් හෝ විදියිද, ඒ සියල්ල පෙරකළ කර්මහේතුවෙන්ම විදින්නේය. මෙසේ පැරණි කර්මයන් තපසින් කෙළවර කිරීමෙන්ද, අළුත්වූ කර්මයන් නොකිරීමෙන්ද, මත්තෙහි කර්ම හට නොගන්නේය. මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැණීමෙන් කර්මයන්ගේ නැසීමවේ. කර්ම නැසීමෙන් දුක් නැසීමවේ. දුක් නැසීමෙන් වේදනා නැසීමවේ. වේදනා නැසීමෙන් සියළු දුක දිරා යන්නේය, යන මෙබඳු වාද ඇත්තාහුය. මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහුය යනු සැබෑදැයි අසමි.

මහණෙනි, ඉදින් මා විසින් මෙසේ අසන ලද්දාවූ ඒ නිගණ්ඨයෝ 'එසේයයි ප්‍රකාශ කෙරෙත්ද' මම ඔවුන්ගෙන් ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, කිමෙක්ද, තෙපි 'අපි, පෙර වූවාහුමයයි දනිවිද, නොවූවාහුමයයි දනිවිදැයි' අසමි. 'ඇවැත්නි, එය නොදනිමුයයි' කියත්. 'ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි කිමෙක්ද තෙපි පෙර අපි පාපකර්ම කෙළෙමුයයි දනිවිද? නොකෙළෙමුයයි දනිවිදැයි, අසමි. 'ඇවැත්නි එය නොදනිමුයයි' කියත් 'ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, කිමෙක්ද? තෙපි මෙබඳුවූ හෝ, මෙබඳුවූ හෝ පාපකර්ම කෙළෙමුයි දනිවිද?' 'ඇවැත්නි, එය නොදනිමුයයි' කියත්. 'ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, කිමෙක්ද? තෙපි මෙපමණවූ දුක් දිරවන ලද්දේය. මෙපමණවූ දුක් දිරවිය යුතුය. මෙපමණවූ දුක් දිරවූ කල්හි සියලු දුක් දිරවන ලද්දේ වන්නේයයි දනිවිද?' 'ඇවැත්නි, එය නොදනිමුයි' කියත්. 'ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, කිමෙක්ද? තෙපි මේ ආත්මයෙහිම අකුශල ධර්මයන්ගේ දුරු කිරීමක් කුශල ධර්මයන්ගේ වැඩීමක් දනිවිදැයි, අසමි. 'ඇවැත්නි එය නොදනිමුයි' කියත්.

3. "ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, මෙසේ වනාහි, තෙපි පෙර අපිවිමු යයිද නොදන්නාහුය. නොවිමුයයි නොදන්නාහුය. පෙර අපි පාපකර්මය කෙළෙමුයයිද නොදන්නාහුය. නොකෙළෙමුයයිද නොදන්නාහුය. මෙබඳුවූ මෙබඳුවූ පාපකර්ම කෙළෙමුයයිද නොදන්නාහුය. මෙපමණවූ දුක් දිරවන ලද්දේය. මෙපමණවූ දුක් දිරවිය යුතුය. මෙපමණවූ දුක් දිරවූ කල්හි සියලු දුක් දිරවන ලද්දේ වන්නේයයිද නොදන්නාහුය. මේ ආත්මයෙහිම අකුශල ධර්මයන්ගේ දුරු කිරීමක් කුසල ධර්මයන්ගේ වැඩීමක් නොදන්නාහුය. මෙසේ ඇති කල්හි ආයුෂ්මත් නිගණ්ඨයන්ට මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම යම්කිසි සැපක් හෝ, දුකක් හෝ, දුක් නොවූ සැප නොවූවක් හෝ, විදිසිද, ඒ සියල්ල පෙරකළ කර්ම හේතුවෙන්ම විදින්නේය. පැරණිවූ කර්මයන් තපසින් කෙළවර කිරීමෙන් අලුත්වූ කර්මයන් නොකිරීමෙන් මත්තෙහි කර්ම හට නොගැනීමවේ. මත්තෙහි හටනොගැනීමෙන් කර්මයන්ගේ නැසීමවේ. කර්මයන්ගේ නැසීමෙන් දුක් නැසීමවේ. දුක්

නැසීමෙන් වේදනා නැසීමවේ. වේදනා නැසීමෙන් සියලු දුක් දිරායාම වන්නේ යයි ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුසු නොවන්නේය.

4. “ආයුෂ්මත් නිගණ්ඨයිනි, ඉදින් තෙපි පෙර අපි විමුයයි දන්නාහුද, නොවිමුයයි දන්නාහුද, පෙර අපි පාපකර්ම කෙළෙමුයයි දන්නාහුද, නොකෙළෙමුයයි දන්නාහුද, මෙබඳු මෙබඳු පාපකර්ම කෙළෙමුයයි දන්නාහුද, මෙපමණවූ දුක් දිරවන ලද්දේය. මෙපමණවූ දුක් දිරවිය යුතුය. මෙපමණවූ දුක් දිරවූ කල්හි සියලු දුක් දිරවන ලද්දේ වන්නේයයි දන්නාහුද මේ ආත්මයෙහිම අකුසල ධර්මයන්ගේ දුරු කිරීමත් කුසල ධර්මයන්ගේ වැඩීමත් දන්නාහුද, මෙසේ ඇති කල්හි ආයුෂ්මත් නිගණ්ඨයන්ට මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම යම් කිසි සැපයක් හෝ දුකක් හෝ, දුක්නොවූ සැප නොවූවක් හෝ විදියද, ඒ සියල්ල පෙරකළ කර්ම හේතුවෙන්ම විදිත්. මෙසේ පැරණිවූ කර්මයන් තපසින් කෙළවර කිරීමෙන්, අලුත්වූ කර්මයන් නොකිරීමෙන්, මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැණීමවේ. මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැණීමෙන් කර්මයන්ගේ නැසීමවේ. කර්මයන්ගේ නැසීමෙන් දුක් නැසීමවේ. දුක් නැසීමෙන් වේදනා නැසීම් වේ. වේදනා නැසීමෙන් සියලු දුක් දිරායාම වන්නේය”යි ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුසු වන්නේය’.

‘ආයුෂ්මත් නිගණ්ඨයිනි, යම්සේ පුරුෂයෙක් තෙම දැඩි කොට විස පොවනලද විෂ සහිතවූ හුලකින් විදින ලද්දේ වන්නේද හෙතෙම ඒ හුල ඇතීමේ වේදනාව හේතුකොටගෙන දුක්වූ තියුණු වූ කටුකවූ වේදනාව විදින්නේය. ඔහුගේ අසල් වැස්සෝද, නෑ සහ ලේනෑයෝද ශල්‍යකර්ම කරන්නාවූ වෙදෙකු කැඳවන්නාහුය. ශල්‍යකර්ම කරණ ඒ වෙද තෙම ආයුධයකින් ඔහුගේ වණ මුඛය කපන්නේය. හෙතෙම ආයුධයකින් වණ මුඛය කැපීම හේතුකොට ගෙනද, දුක්වූ, තියුණු වූ, කටුකවූ, වේදනාව විදින්නේය. ශල්‍ය වෙදතෙම සැත් කටුවකින් ඔහුගේ හුල සොයන්නේය. හෙතෙම සැත් කටුවෙන් හුල සෙවීම හේතුකොට ගෙනද, තියුණු වූ කටුකවූ වේදනාව විදින්නේය. ශල්‍ය වෙදතෙම ඔහුගේ ඒ හුල ඇද දමන්නේය. හෙතෙම හුල

ආද දැමීම හේතුකොටගෙනද, දුක්ඛ තියුණුවද කටුකවු වේදනාව විඳින්නේය. ඒ ශල්‍ය වෙද තෙම ඔහුගේ වණ මුඛයෙහි බෙහෙත් සුණු දමන්නේය. හෙතෙම බෙහෙත් කුඩු වණ මුඛයෙහි දැමීම හේතුකොට ගෙනද දුක්ඛ තියුණුව කටුකවු වේදනාව විඳින්නේය. හෙතෙම මෑත කලෙකහි නැංගාවූ යහපත් සිවිය ඇති වණයෙන් සුව ඇත්තේ තනිව හැසිරෙන්නේ තමාගේ වසගයෙහි වූයේ කැමති තැනක යාහැකි වන්නේය. ඔහුට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. මම වනාහි පෙර දැඩිකොට පොවනලද ඇති විෂ සහිතවු හුලකින් විඳින ලද්දෙක් වීමි. ඒ මම හුල ඇතීමෙන්වු වේදනාව හේතුකොට දුක්ඛ, තියුණුව කටුකවු, වේදනාව වින්දෙමි. ඒ මට අසල් වැස්සෝද, නෑ සහ ලේනෑයෝද, ශල්‍යකර්ම කරන්නාවු වෙදෙකු කැඳව්වාහුය. ශල්‍ය වෙදතෙම ආයුධයකින් ඒ මගේ වණ මුඛය කැපුවේය. ඒ මම ආයුධයෙන්ද වණ මුඛය කැපීම හේතුකොට දුක්ඛ, තියුණුව, කටුකවු, වේදනාව වින්දෙමි. ඒ ශල්‍ය වෙදතෙම සැත් කටුවෙන් ඒ මගේ හුල සෙව්වේය’.

‘ඒ මම සැත් කටුවෙන් හුල සෙවීම හේතුකොට දුක්ඛ තියුණුව, කටුකවු, වේදනාව වින්දෙමි. ඒ ශල්‍ය වෙදතෙම ඒ මාගේ හුල ආද දැමීමේය. ඒ මම හුල ඇදීම හේතුකොටද දුක්ඛ, තියුණුව, කටුකවු, වේදනාව වින්දෙමි. ඒ ශල්‍ය වෙදතෙම බෙහෙත් ඒ මාගේ වණ මුඛයෙහි බෙහෙත් සුණු ගැල්වූයේය. ඒ මම බෙහෙත් සුණු වණ මුඛයෙහි ගැල්වීම හේතුකොටද, දුක්ඛ, තියුණුව, කටුකවු වේදනාව වින්දෙමි. ඒ මම දැන් නැංගාවු මනා සිවිය ඇති වණය ඇත්තේ, නිරෝගවූයේ, සුවපත්වූයේ, එකලාව හැසිරෙන්නේ තෙමේ තමහට වසගවූයේ කැමති පරිදි යාහැකිකේ වෙමියි’ කියායි.

‘ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, එපරිද්දෙන්ම ඉදින් තෙපි පෙර අපි විමුයි දන්නහු නම්, නොවිමුයි දන්නහු නම්, පෙර අපි පාපකර්ම කෙළෙමුයි දන්නහු නම්, නොකෙළෙමුයි දන්නහු නම් මෙබඳුවු මෙබඳුවු පාපකර්ම කෙළෙමුයි දන්නහු නම් මෙපමණ දුක් දිරා ගිය කල්හි සියලු දුක් දිරා ගියේ වන්නේයයි දන්නහු නම් මේ ආත්මයෙහිම අකුසලයන්ගේ දුරු කිරීමත් කුසලයන්ගේ වැඩීමත්

දන්තහු නම්, මෙසේ ඇති කල්හි ආයුෂ්මත් නිගණ්ඨයන්ට මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම යම්කිසි සැපක් හෝ දුකක් හෝ, දුක් නොවූ සැප නොවූවක් හෝ, විදිසිද ඒ සියල්ල පෙරකළ කර්ම හේතුවෙන්ම විදින්නේය. මෙසේ පැරණිවූ කර්මයන් තපසින් කෙළවර වීමෙන් අලුත්වූ කර්මයන් නොකිරීමෙන් මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැණීමවේ. මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැනීමෙන් කර්ම නැසීමවේ. කර්ම නැසීමෙන් දුක් නැසීමවේ. දුක් නැසීමෙන් වේදනා නැසීම වේ. වේදනා නැසීමෙන් සියළු දුක් දිරායාම වන්නේයයි ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුසු වන්නේය. ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, යම් භෙයකිනුත් තෙපි පෙර අපි විමුයයි නොදන්තාහු නම් නොවිමුයයි නොදන්තහු නම්, පෙර අපි පාප කර්මය කෙළෙමු යයි නොදන්තාහු නම්, නොකෙළෙමුයයි නොදන්තාහු නම්, මෙබඳුවූ මෙබඳුවූ පාප කර්ම කෙළෙමුයි නොදන්තාහු නම්, මෙපමණ දුක් දිරා ගියේය. මෙපමණ දුක් දිරවිය යුතුය. මෙපමණ දුක් දිරා ගිය කල්හි සියලු දුක් දිරා ගියේ වන්නේ යයි නොදන්තාහු නම්, ඉහාත්මයෙහිම අකුසලයන්ගේ දුරු කිරීම කුසල ධර්මයන්ගේ වැඩීම නොදන්තාහු නම්, එසේ ඇති කල්හි ආයුෂ්මත් නිගණ්ඨයන්ට මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම යම්කිසි සැපක් හෝ දුකක් දුක් නොවූ සැප නොවූවක් හෝ විදිසිද, ඒ සියල්ල පෙරකළ කර්ම හේතුවෙන් විදින්නේය. මෙසේ පැරණිවූ කර්මයන් තපසින් කෙළවර වීමෙන් අලුත්වූ කර්මයන් නොකිරීමෙන්, මත්තෙහි කර්ම නොහටගැනීමවේ. මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැනීමෙන් කර්ම නැසීමවේ. කර්ම නැසීමෙන් දුක් නැසීමවේ. දුක් නැසීමෙන් වේදනා නැසීම වේ. වේදනා නැසීමෙන් සියලු දුක් දිරායාම වන්නේයයි ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුසු නොවන්නේය’.

5. “මහණෙනි, මෙසේ කී කල්හි ඒ නිගණ්ඨයෝ මට මෙසේ කීවාහුය. ‘ඇවැත්නි, සර්වඥවූ සියල්ල දක්නාවූ නිගණ්ඨනාථ පුත්‍රතෙම සියල්ල දක්නා ඥානය ඇති බව ප්‍රකාශ කරයි යන්නාවූද, සිටින්නාවූද, නිදන්නාවූද, නිදි දුරුකරන්නාවූද, මට නිරන්තරයෙන් සියල්ල නුවණින් දැකීම එළඹ සිටියේය, කියායි.

හෙතෙම මෙසේ කිය. ‘ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි’. තොප විසින් පෙර කරණලද පාපකර්ම ඇත්තේමය. එය මේ කටුකවූ දුෂ්කර පැවැතුමෙන් දිරව්වි. යම් හෙයකින් දැන්, කයින් සංවරවූවාහුද, වචනයෙන් සංවර වූවාහුද, සිතින් සංවර වූවාහුද, එය මත්තෙහි පාප කර්මයාගේ නොකිරීමවේ. මෙසේ පුරාණවූ කර්මයන් තපසින් කෙළවරවීමෙන් අලුත්වූ කර්මයන් නොකිරීමෙන් මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැනීමවේ. මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැනීමෙන් කර්මයන්ගේ නැසීමවේ. කර්ම නැසීමෙන් දුක් නැසීමවේ. දුක් නැසීමෙන් වේදනා නැසීමවේ. වේදනා නැසීමෙන් සියලු දුක් දිරායාම වන්නේය කියායි. එය වනාහි අපට රූපිදවේ. කැමතිදවේ. එයින්ද සතුටු සිත් ඇත්තෝවීමුය, යනුයි. මහණෙනි, මෙසේ කීකල්හි මම ඒ නිගණ්ඨයන්ට මෙසේ කීවෙමි. ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, මේ ආත්මයෙහිම දෙපරිද්දෙකින් විපාක ඇත්තාවූ, මේ ධර්ම පසක් වෙත්. කවර පසක්දයන්? අනුන්ගේ කීම් ඇදහීම, තමාගේ කැමැත්ත, ඇසීම ආකාර කල්පනා කිරීම, මෙසේමයයි නිශ්චය කිරීම යන මේ පසයි.

‘ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, මේ ධර්ම පස මේ ආත්මයෙහිම දෙපරිද්දෙකින් විපාක ඇත්තාවූ, ධර්ම පස වෙත්. ඔවුන් අතුරෙන් ආයුෂ්මත් නිගණ්ඨයන්ගේ ශාස්තෘහු කෙරෙහි අතීතය පිළිබඳව ඇදහීම කුමක්ද? කැමැත්ත කුමක්ද? ඇසීම කුමක්ද? ආකාර කල්පනා කිරීම කුමක්ද? විනිශ්චය කුමක්දැයි අසමි’. මහණෙනි, මෙසේ කියන්නාවූ මම වනාහි නිගණ්ඨයන් කෙරෙහි කියියම් කරුණු සහිතවූ උත්තර දීමක් නොදකිමි.

6. “මහණෙනි, නැවතද නිගණ්ඨයන්ට මම මෙසේ කියමි. නිගණ්ඨයිනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද?’ යම් කලෙකැහි තොපගේ දැඩිවූ උපක්‍රමයක් වේද? දැඩිවූ චීර්යයක් වේද? එකල්හි උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ, දැඩිවූ, දුක්වූ, තියුණු වූ කටුකවූ වේදනාවන් විදින්නාහුද? යම් කලෙක වනාහි තොපගේ දෘඪවූ උපක්‍රමයක් නොවේද, දැඩිවූ චීර්යයක් නොවේද, එකල්හි උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ දැඩිවූ, දුක්වූ, තියුණු වූ, කටුකවූ වේදනාවන් නොවිදින්නාහුද?

‘ආචාරිණි, යම් කලෙකභි අපගේ දැඩිවූ උපක්‍රමයෙක් වේද, දැඩිවූ චීර්යයක් වේද, එකල්හි උපක්‍රමයෙන් හට ගත්තාවූ දැඩිවූ, දුක්වූ, තියුණුවූ, කටුකවූ වේදනාවන් විදිමු. යම් කලෙකභි වනාහී අපගේ දැඩිවූ උපක්‍රමයක් නොවේද, දැඩිවූ චීර්යයක් නොවේද, එකල්හි උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ දැඩිවූ දුක්වූ, තියුණුවූ, කටුකවූ, වේදනාවන් නොවිදිමුයි’ කීහ.

‘ආචාරිණි නිගණ්ඨයිනි, මෙසේ වනාහී යම් කලෙකභි තොපගේ දැඩිවූ උපක්‍රමය වේද, දැඩිවූ චීර්යය වේද, එකල්හි දැඩිවූ උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ, දුක්වූ, තියුණුවූ, කටුකවූ වේදනාවන් විදින්නාහුනම් යම් කලෙකභි වනාහී තොපගේ දැඩිවූ උපක්‍රමයක් නොවේද, දැඩිවූ, චීර්යයක් නොවේද, එකල්හි දැඩිවූ උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ දුක්වූ තියුණුවූ කටුකවූ වේදනාවන් නොවිදින්නාහුනම් මෙසේ ඇතිකල්හි ආයුෂ්මත් නිගණ්ඨයන්ට මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම යම් කිසි සැපක් හෝ දුකක් දුක්නොවූ සැප නොවූවක් හෝ විදිසිද, ඒ සියල්ල පෙරකළ කර්ම හේතුවෙන් විදින්නේය. මෙසේ පැරණිවූ කර්මයන් තපසින් කෙළවර වීමෙන් අළුත්වූ කර්මයන් නොකිරීමෙන් මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැණීමවේ. මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැණීමෙන් කර්මයන්ගේ නැසීම වේ. කර්ම නැසීමෙන් දුක් නැසීමවේ. දුක් නැසීමෙන් වේදනා නැසීමවේ. වේදනා නැසීමෙන් සියලු දුක් දිරවීම වන්නේයයි ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුසු නොවන්නේය’.

‘ආයුෂ්මත් නිගණ්ඨයිනි, ඉදින් යම් කලෙක තොපගේ දැඩිවූ උපක්‍රමයවේද, දැඩිවූ චීර්යය වේද, එකල්හි උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ දුක්වූ තියුණුවූ කටුකවූ වේදනාව නවතින්නේ නම් යම් කලෙක වනාහී තොපගේ දැඩිවූ උපක්‍රමය නොවේද දැඩිවූ චීර්යය නොවේද එකල්හි උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ දුක්වූ තියුණුවූ කටුකවූ වේදනාව නොනවතින්නේ නම් එසේ ඇතිකල්හි ආයුෂ්මත් නිගණ්ඨයන්ට මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම යම්කිසි සැපක් දුකක් දුක් නොවූ සැපනොවූවක් විදිසිද ඒ සියල්ල පෙරකළ කර්ම හේතුවෙන්ම විදින්නේය. මෙසේ පැරණිවූ කර්මයන් තපසින් කෙළවරවීමෙන් අලුත්වූ කර්මයන්

නොකිරීමෙන් මත්තෙහි නොහට ගැණීමවේ. මත්තෙහි නොහට ගැණීමෙන් කර්මයන්ගේ නැසීමවේ. කර්මයන් නැසීමෙන් දුක් නැසීමවේ. දුක් නැසීමෙන් වේදනා නැසීම වේ. වේදනා නැසීමෙන් සියලු දුක දිරවීම වන්නේයයි ප්‍රකාශ කිරීමට සුදුසු වන්නේය.

‘ආයුෂ්මත්ච නිගණ්ඨයිනි, යම් හෙයකිනුත් යම් කලෙක වනාහි තොපගේ දැඩිවූ උපක්‍රමය වේද දැඩිවූ වීර්යය වේද, එකල්හි දැඩිවූ උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ තියුණුවූ කටුකවූ වේදනා විදින්නහුය. යම් කලෙකහි වනාහි තොපගේ දැඩිවූ උපක්‍රමය නොවේද දැඩිවූ වීර්යය නොවේද එකල්හි දැඩිවූ උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ දුක්චූ තියුණුවූ කටුකවූ වේදනා නොවිදින්නහුය. ඒ තෙපි තුමුම උපක්‍රමයෙන් හටගත්තාවූ දුක්චූ තියුණුවූ කටුකවූ ඒ වේදනාවන් විදිනු ලබන්නාහු අවිද්‍යාවෙන් නොදැනීමෙන් මූලාවෙන් මේ පුරුෂ පුද්ගලතෙම යම්කිසි සැපක් හෝ දුකක් හෝ දුක්නොවූ සැප නොවූවක් හෝ විදිසිද ඒ සියල්ල පෙරකළ කර්ම හේතුවෙන් විදින්නේය. මෙසේ පැරණිවූ කර්මයන් තපසින් කෙළවර වීමෙන් අළුත්වූ කර්මයන් නොකිරීමෙන් මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැණීමවේ. මත්තෙහි කර්ම නොහට ගැණීමෙන් කර්මයන්ගේ නැසීමවේ. කර්ම නැසීමෙන් දුක්නැසීමවේ. දුක් නැසීමෙන් වේදනා නැසීමවේ. වේදනා නැසීමෙන් සියළු දුක දිරවීම වන්නේයයි විපරිත වශයෙන් අදහන්නහුය’. මහණෙනි, මෙසේ කියන්නාවූ මම නිගණ්ඨයන්ගේ කරුණු සහිතවූ කිසියම් පිළිතුරක් නොදකිමි.

7. “මහණෙනි, නැවතද මම ඒ නිගණ්ඨයින්ට මෙසේ කියමි. ‘ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? මේ ආත්මයෙහි විපාකදෙන යම් මේ කර්මයක් වෙයිද එය උපක්‍රමයෙන් හෝ වීර්යයෙන් හෝ පරලොව විපාක දෙන කර්මයක් වේවායි එසේ ලැබිය හැකිදැයි’ අසමි. ‘ඇවැත්නි, එසේ නොලැබිය හැකියයි කියත්.’ ‘පරලොව විපාක දෙන යම් මේ කර්මයක් වෙයිද, එය උපක්‍රමයෙන් හෝ වීර්යයෙන් හෝ මේ ආත්මයෙහි විපාක දෙන කර්මයක් වේවායි එසේ ලැබිය හැක්කේදැයි අසමි.’ ‘ඇවැත්නි එසේ නොලැබිය හැකියයි’ කියති.

‘ඇවැත් නිගණ්ඨයීනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? සැප විපාක දෙන්නාවූ යම් මේ කර්මයක් වෙයිද, එය උපක්‍රමයෙන් හෝ විර්යයෙන් හෝ දුක් විපාක දෙන්නාවූ කර්මයක් වේවායි එසේ ලැබිය හැක්කේදැයි අසමි.’ ‘ඇවැත්නි, එසේ නොලැබිය හැක්කේයයි කියත්.’

‘ඇවැත්නි, දුක් විපාක දෙන්නාවූ යම් මේ කර්මයක් වෙයිද එය උපක්‍රමයෙන් හෝ විර්යයෙන් හෝ සැප විපාක දෙන්නාවූ කර්මයක් වේවායි එසේ ලැබිය හැක්කේ දැයි අසමි.’ ‘ඇවැත්නි එසේ නොලැබිය හැකියයි’ කියත්.”

‘ඇවැත් නිගණ්ඨයීනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? මුහුකුරාගිය කල්හි විපාක දෙන්නාවූ යම් කර්මයක් වෙයිද එය උපක්‍රමයෙන් හෝ විර්යයෙන් හෝ මුහුකුරා නොගිය කල්හි විපාක දෙන කර්මයක් වේවායි එසේ ලැබිය හැකිදැයි අසමි.’ ‘ඇවැත්නි, එසේ නොලැබිය හැකියයි’ කියත්. ‘මුහුකුරා නොගිය කල්හි විපාක දෙන්නාවූ යම් මේ කර්මයක් වෙයිද එය උපක්‍රමයෙන් හෝ විර්යයෙන් හෝ මුහුකුරාගිය කල්හි විපාක දෙන කර්මයක් වේවායි එසේ ලැබිය හැකිදැයි අසමි.’ ‘ඇවැත්නි, එසේ නොලැබිය හැකියයි’ කියත්.

‘ඇවැත් නිගණ්ඨයීනි, එය කුමකැයි හඟිවිද? බොහෝ විපාක දෙන්නාවූ යම් මේ කර්මයක් වෙයිද, එය උපක්‍රමයෙන් හෝ විර්යයෙන් හෝ ස්වල්ප විපාක ඇත්තාවූ කර්මයක් වේවායි එසේ ලැබිය හැකිදැයි අසමි.’ ‘ඇවැත්නි, එසේ නොලැබිය හැකියයි’ කියත්. ‘ස්වල්ප විපාක ඇත්තාවූ යම් ඒ කර්මයක් වෙයිද, එය උපක්‍රමයෙන් හෝ විර්යයෙන් හෝ බොහෝ විපාක ඇත්තාවූ කර්මයක් වේවායි එසේ ලැබිය හැකිදැයි අසමි.’ ඇවැත්නි, එසේ නොහැකියයි කියත්.

‘ඇවැත් නිගණ්ඨයීනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? විපාක විදිය යුතුවූ යම් මේ කර්මයක් වෙයිද, එය උපක්‍රමයෙන් හෝ විර්යයෙන් හෝ විපාක නොවිදිය යුතුවූ කර්මයක් වේවායි එසේ ලැබිය හැකිදැයි අසමි.’ ‘ඇවැත්නි, එසේ නොලැබිය හැකියයි’

කියත්. 'විපාක නොවිදිය යුතු වූ යම් ඒ කර්මයක් වෙයිද, එය උපක්‍රමයෙන් හෝ වීර්යයෙන් හෝ විපාක විදිය යුතු කර්මයක් වේවායි එසේ ලැබිය හැකිදැයි අසමි.' 'ඇවැත්නි, එසේ නොලැබිය හැකියයි' කියත්.

'ඇවැත් නිගණ්ඨයිනි, මෙසේ වනාහි මේ ආත්මයෙහි විදිය යුතු යම් මේ කර්මයක් වෙයිද, එය උපක්‍රමයන්ගේ හෝ වීර්යයෙන් හෝ පරලොච විපාක විදිය යුතු කර්මයක් වේවායි මෙය නොලැබෙන්නේද පරලොච විපාක විදිය යුතු වූ යම් මේ කර්මයක් වෙයිද, එය උපක්‍රමයෙන් හෝ වීර්යයෙන් හෝ මේ ආත්මයෙහි විපාක විදිය යුතු කර්මයක් වේවායි මෙය නොලැබෙන්නේය. සෑප විපාක විදිය යුතු වූ යම් මේ කර්මයක් වෙයිද, උපක්‍රමයෙන් හෝ වීර්යයෙන් හෝ දුක් විපාක විදිය යුතු කර්මයක් වේවායි මෙය නොලැබෙන්නේද, දුක් විපාක විදිය යුතු යම් මේ කර්මයක් වේද එය උපක්‍රමයෙන් හෝ, වීර්යයෙන් හෝ, සෑප විපාක විදිය යුතු කර්මයක් වේවායි, මෙය නොලැබෙන්නේද, මුහුකුරා ගිය කල්හි විපාක විදිය යුතු වූ යම් මේ කර්මයක් වේද, එය උපක්‍රමයෙන් හෝ වීර්යයෙන් හෝ මුහුකුරා නොගිය කල්හි විපාක විදිය යුතු කර්මයක් වේවායි මෙය නොලැබෙන්නේය. මුහුකුරා ගිය නොගිය කල්හි විපාක විදිය යුතු යම් මේ කර්මයක් වේද, එය උපක්‍රමයෙන් හෝ වීර්යයෙන් හෝ මුහුකුරා ගිය කල්හි විපාක විදිය යුතු කර්මයක් වේවායි මෙය නොලැබෙන්නේය. බොහෝ විපාක විදිය යුතු යම් කර්මයක් වේද, එය මේ උපක්‍රමයෙන් හෝ වීර්යයෙන් හෝ ස්වල්ප වූ විපාක විදිය යුතු කර්මයක් වේවායි මෙය නොලැබෙන්නේද, ස්වල්ප වූ විපාක විදිය යුතු යම් මේ කර්මයක් වේද, එය උපක්‍රමයෙන් හෝ වීර්යයෙන් හෝ බොහෝ විපාක විදිය යුතු කර්මයක් වේවායි, මෙය නොලැබෙන්නේද, විපාක විදිය යුතු යම් මේ කර්මයක් වේද එය උපක්‍රමයෙන් හෝ වීර්යයන්ගේ හෝ විපාක නොවිදිය යුතු කර්මයක් වේවායි මෙය නොලැබෙන්නේද, විපාක නොවිදිය යුතු යම් මේ කර්මයක් වේද එය උපක්‍රමයෙන් හෝ වීර්යයෙන් හෝ විපාක විදිය යුතු කර්මයක් වේවායි, මෙය නොලැබෙන්නේද, මෙසේ ඇති කල්හි

ආයුෂ්මත් නිගණ්ඨයන්ගේ උපක්‍රමය නිෂ්ඵලවේ. චීරයය නිෂ්ඵල වේ.'

8. "මහණෙනි, නිගණ්ඨයෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහුය, මහණෙනි මෙබඳුවාද ඇත්තාවූ නිගණ්ඨයන්ගේ වාද අනුවාද දසයක් කරුණු සහිතය ගැරහිය යුතු තැනට පැමිණෙත්. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ පෙරකළ කර්මභේතුවෙන් සැප දුක් විඳිත් නම් මහණෙනි, යම් හෙයකින් දැන් මෙබඳුවූ දුක්වූ තියුණුවූ කටුකවූ වේදනා විඳින්නාවූ නිගණ්ඨයෝ එකාන්තයෙන් පෙර නපුරු කොටකරන ලද ධර්ම ඇත්තාහු වෙත්. මහණෙනි ඉදින් සත්වයෝ ඊශ්වරාදීන් විසින් මැවීම් හේතු කොට ගෙන සැපදුක් විඳිත් නම්, මහණෙනි, යම් හෙයකින් මේකාලයෙහි මෙබඳු දුක්වූ තියුණුවූ කටුකවූ වේදනා විඳින්නාවූ නිගණ්ඨයෝ එකාන්තයෙන් පවිටුවූ ඊශ්වරාදියකු විසින් මවන ලද්දාහු වෙත්.

9. "මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ නියමය හේතුකොට ගෙන සැප දුක් විඳිත් නම් මහණෙනි, යම් හෙයකින් මෙකල්හි මෙබඳු දුක්වූ තියුණුවූ කටුකවූ වේදනා විඳින්නාවූ නිගණ්ඨයෝ එකාන්තයෙන් පාප නියමයක් ඇත්තෝ වෙත්. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ සවැදැරුම් උත්පත්ති හේතු හේතු කොට ගෙන සැප දුක් විඳිත් නම්, මහණෙනි, යම් හෙයකින් මෙකල්හි මෙබඳුවූ දුක්වූ තියුණුවූ කටුකවූ වේදනා විඳින්නාවූ නිසණ්ඨයෝ එකාන්තයෙන් පවිටුවූ උත්පත්ති ඇත්තෝ වෙත්. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ ඉහාත්මයෙහිවූ උපක්‍රම හේතුවෙන් සැප දුක් විඳිත් නම් මහණෙනි, යම් හෙයකින් මෙ කල්හි මෙ බඳු දුක්වූ තියුණුවූ කටුක වූ වේදනා විඳින්නා වූ නිසණ්ඨයෝ එකාන්තයෙන් ඉහාත්මයෙහි පවිටු වූ උපක්‍රම ඇත්තෝ වෙත්.

10. "මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ පෙර කළ කර්ම හේතු වෙන් සැප දුක් විඳිත් නම් එයින් ද නිගණ්ඨයෝ ගැරහිය යුත්තාහු වෙත්. ඉදින් සත්වයෝ පෙර කළ කර්ම හේතුවෙන් සැප දුක් නොවිඳිත් නම් එයින්ද, නිගණ්ඨයෝ ගැරහිය යුතු වෙත්. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ ඊශ්වරාදීන්ගේ මැවීම් හේතුවෙන් සැප දුක් විඳිත් නම් එයින්ද නිගණ්ඨයෝ ගැරහිය යුතු වෙත්.

ඉදින් සත්වයෝ ඊශ්වරාදීන්ගේ මැවීම් හේතුවෙන් සැප දුක් නොවිඳිත් නම් එයින්ද නිගණ්ඨයෝ ගැරහිය යුතු වෙත්. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ නියම හේතුවෙන් සැප දුක් විඳිත් නම් එයින්ද නිගණ්ඨයෝ ගැරහිය යුතු වෙත්. ඉදින් සත්වයෝ නියම හේතුවෙන් සැප දුක් නොවිඳිත් නම් එයින් ද නිගණ්ඨයෝ ගැරහිය යුත්තාහු වෙත්. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ සවැදැරුම් උත්පත්ති හේතුවෙන් සැප දුක් විඳිත් නම් එයින්ද නිගණ්ඨයෝ ගැරහිය යුත්තාහු වෙත්. ඉදින් සත්වයෝ සවැදැරුම් උත්පත්ති හේතුවෙන් සැප දුක් නොවිඳිත් නම් එයින්ද නිගණ්ඨයෝ ගැරහිය යුත්තාහු වෙත්. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ මේ ආත්මයෙහිවූ උපක්‍රම හේතුවෙන් සැප දුක් විඳිත් නම් එයින්ද නිගණ්ඨයෝ ගැරහිය යුත්තෝ වෙත්. ඉදින් සත්වයෝ ඉහාත්මයෙහිවූ උපක්‍රම හේතුවෙන් සැප දුක් නොවිඳිත් නම් එයින් නිගණ්ඨයෝ ගැරහිය යුත්තාහු වෙත්. මහණෙනි, නිගණ්ඨයෝ මේ බඳු වාද ඇත්තාහුය. මහණෙනි, මෙබඳු වාද ඇත්තාවූ නිගණ්ඨයන්ගේ වාදානුවාද දසය කරුණු සහිතව මෙසේ ගැරහිය යුතු තැනට පැමිණෙත්. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි උපක්‍රමය නිෂ්ඵල වේ. වීර්යය නිෂ්ඵල වේ. මහණෙනි, කෙසේ නම් උපක්‍රමය සඵලවේද? වීර්යය සඵලවේ ද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම දුකින් පීඩිත නොවූ තමා දුකින් පීඩිත කෙරෙයිද, ධාර්මිකවූ සැපය අත් නොහරියිද ඒ සැපයෙහි මුසපත් නොවෙයිද හෙතෙම මෙසේ දැනගනියි. මෙසේ වීර්ය කරන්නාවූ මාගේ දුකට හේතු වූ තෘෂ්ණාව වීර්ය කිරීම හේතුකොට ගෙන දුරුවෙයි. මන්ද ජාති වශයෙන් බලන්නාවූ උපෙක්ෂාව වඩන්නාවූ මගේ දුකට හේතුවූ තෘෂ්ණාව දුරුවෙයි කියයි.

වීර්ය කරන්නාගේ වීර්ය කිරීම හේතුකොටගෙන දුකට හේතුවූ යම් තෘෂ්ණාවක්හුගේ දුරුකිරීම වෙයිද එහි මාර්ග වීර්යයෙන් වීර්ය කරන්නේය.

‘එහි උපෙක්ෂාව වඩයි. වීර්ය කරන්නාවූ ඒ පුද්ගලයාහට වීර්ය කිරීම හේතුකොටගෙන දුක් උපදවන හේතුව වන තෘෂ්ණාවගේ දුරුවීම වෙයි.

මෙසේද ඔහුගේ ඒ දුක දිරා යන්නේ වෙයි. මධ්‍යස්ථ වන්නාවූ ඒ පුද්ගලයාහට මධ්‍යස්ථචීම හේතුකොටගෙන දුක් උපදවන හේතුව වන තෘෂ්ණාවගේ දුරුවීම වෙයි. මෙසේද ඔහුගේ ඒ දුක දිරාගියේ නම් වෙයි.

11. "මහණෙනි, යම්සේ පුරුෂයෙක් තෙම ස්ත්‍රියක් කෙරෙහි ඇළුම් සහිත වූයේ, පිළිබඳ සිත් ඇත්තේ, දැඩිවූ ආලය ඇත්තේ, දැඩිවූ බලාපොරොත්තු ඇත්තේවේද, හෙතෙම අන් පුරුෂයෙකු සමග එක්ව සිටින්නාවූ, එක්ව කථා කරන්නාවූ, එක්ව සෙල්ලම් කරන්නාවූ, එක්ව සිනාසෙන්නාවූ, ඒ ස්ත්‍රිය දක්නේය. මහණෙනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? කීමෙක්ද? ඒ පුරුෂයා හට අන් පුරුෂයෙකු සමග සිටින්නා වූ කථා කරන්නාවූ මහත්සේ සිනාසෙන්නාවූ මේ ස්ත්‍රිය දැක ශොකය, වැලපීමය, දුකය, දොම්නසය, උපායාසය න මොහු උපදින්නාවුද?" "ස්වාමීනි, එසේය," "ඊට හේතු කවරේද?" "ස්වාමීනි, මේ පුරුෂ තෙම වනාහි මේ ස්ත්‍රිය කෙරෙහි ඇළුම් සහිත වූයේ, පිළිබඳ සිත් ඇත්තේ, දැඩි ආලය ඇත්තේ, දැඩි බලාපොරොත්තු ඇත්තේ වෙයි. එහෙයින් අන් පුරුෂයෙකු සමග සිටින්නාවූ, කථා කරන්නාවූ, මහත්සේ සිනාසෙන්නාවූ, සිනාසෙන්නාවූ ඒ ස්ත්‍රිය දැක ශොකය, පරිදෙවය, දුකය, දොම්නසය, උපායාසය යන මොහු උපදිත්."

"මහණෙනි, ඉක්බිති ඒ පුරුෂයාට මෙබඳු සිතක් වන්නේය. මම වනාහි මේ ස්ත්‍රිය කෙරෙහි ඇළුම් සහිත වූයේ, පිළිබඳ සිත් ඇත්තේ, දැඩි ආලය ඇත්තේ, දැඩි වූ බලාපොරොත්තු ඇත්තේ වෙමි. ඒ මට අන් පුරුෂයෙකු සමග සිටින්නාවූ කථාකරන්නාවූ මහත්සේ සිනාසෙන්නාවූ, සිනාසෙන්නාවූ මේ ස්ත්‍රිය දැක ශොකය, පරිදෙවය, දුකය, දොම්නසය, උපායාසය යන මොහු උපදිත්. 'මම මේ ස්ත්‍රිය කෙරෙහි මගේ යම් ඡන්ද රාගයක් (ඇල්මක්) වේද, එය දුරු කරන්නෙමි නම්, ඉතා යෙහෙකැයි' කියා යි. හෙතෙම මේ ස්ත්‍රිය කෙරෙහි යම් තද ඇල්මක් වේද, එය දුරු කරන්නේය. හෙතෙම පසු කලෙක අන් පුරුෂයෙකු සමග සිටින්නාවූ, කථා කරන්නාවූ, මහත් සේ සිනාසෙන්නාවූ, සිනාසෙන්නාවූ ඒ ස්ත්‍රිය දක්නේය. මහණෙනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද, කීම? ඒ පුරුෂයාට අන් පුරුෂයකු සමග සිටින්නා වූ,

කථාකරන්නා වූ, මහත්සේ සිනාසෙන්නාවූ, සිනාසෙන්නාවූ, මේ ස්ත්‍රිය දැක ශොකය, පරිදෙවය, දුකය, දොම්නසය, උපායාසය යන මොහු උපදින්නාහුද?” “ස්වාමීනි, මෙය නොවේමැයි, ඊට හේතු කවරේද? ස්වාමීනි, මේ පුරුෂතෙම වනාහි මේ ස්ත්‍රිය කෙරෙහි පහවූ ඇළුම් ඇත්තේ වෙයි. එහෙයින් අන් පුරුෂයකු සමග සිටින්නාවූ, කථාකරන්නාවූ, මහ සිනාවෙන් සිනාසෙන්නාවූ, ඒ ස්ත්‍රිය දැක ශොක පරිදෙව දුක් දොම්නස් උපායාසයෝ තුපදිත්යයි” කීහ.

12. “මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මහණතෙම දුකින් නොමඩනා ලද මේ මනුෂ්‍යාත්මය දුකින් නොමඩයි. දැහැමිවූ සැපයද, අත් නො හරියි. ඒ සැපයෙහි මුසපත් නොවූයේද වෙයි. හෙතෙම විරිය කරන්නාවූ ‘මගේ විරිය කිරීම හේතු කොටගෙන දුකට හේතුවූ තෘෂ්ණාවගේ දුරුවීම වෙයි. උපෙක්ෂාව වඩන්නාවූ මගේ උපෙක්ෂාව වැස්ම හේතු කොට ගෙන දුකට හේතුවූ තෘෂ්ණාවගේ දුරුවීම වේයයි’ දැනගනී. හෙතෙම විරිය කරන්නාහට විරිය කිරීම හේතුකොට ගෙන දුකට හේතුවූ යම් තෘෂ්ණාවක්හුගේ දුරුවීම වෙයිද, එහි විරිය කරයි. උපෙක්ෂාව වැඩීම හේතුකොට ගෙන දුකට හේතුවූ තෘෂ්ණාවගේ දුරුවීමක්වේ නම් හෙතෙම එහි උපෙක්ෂා වඩයි. විරිය කරන්නාවූ ඔහුගේ විරිය කිරීම හේතුකොටගෙන ඒ දුක් උපදවන හේතුව වූ තෘෂ්ණාවගේ දුරුවීමක් වේ. එසේ ද ඔහුගේ දුක් දිරා යාම වෙයි. උපෙක්ෂාව වඩන්නා වූ ඔහුට උපෙක්ෂාව වැඩීම හේතුකොටගෙන ඒ දුක් උපදවන හේතුවූ තෘෂ්ණාවගේ දුරුවීමක් වේද, එසේද ඔහුගේ දුක් දිරා ගියේ වෙයි.

13. “මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණ තෙම මෙසේ සලකයි. සැපසේ වාසය කරන්නා වූ මාගේ අකුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්. කුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. ශරීරයට දුක් ඇතිවනසේ උත්සාහ කරන්නා වූ මාගේ අකුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

“ශරීරයට දුක් ඇති වනසේ උත්සාහ කරන්නෙහි නම් ඉතා යෙහෙකි කියායි. හෙතෙම ශරීරයට දුක් ඇති වනසේ විරිය

කරයි. ශරීරයට දුක් ඇති වනසේ වීර්ය කරන්නාවූ ඔහුගේ අකුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්. හෙතෙම පසු කාලයෙහි ශරීරයට දුක් ඇති වනසේ වීර්ය නොකරයි. ඊට හේතුව කවරේද? මහණෙනි, යමක් සඳහා ඒ මහණ තෙම ශරීරයට දුක්වනසේ වීර්ය කරන්නේද, ඒ අර්ථය ඔහුට සම්පූර්ණවූයේ වෙයි. එහෙයින් පසු කාලයෙහි ශරීරයට දුක් උපදිනසේ වීර්ය නොකරයි.

14. "මහණෙනි, යම්සේ හි වඩුවෙක් හිය ගිනි පෙනෙලි දෙකෙකින් තවාද, නැවත නැවත තවාද, ඇද හරියිද කර්මන්‍ය කරයිද, මහණෙනි, යම් හෙයකින් වනාහි හි වඩුවා විසින් ඊය ගිනි පෙනෙලි දෙකකින් තවන ලද්දේවේද, අතිශයින් තවන ලද්දේ වේද, ඇද හරින ලද්දේද, කර්මන්‍ය කරන ලද්දේ වේද, ඒ හි වඩු තෙම පසු කාලයෙහි ඒ ඊය ගිනි පෙනෙලි දෙකෙකින් නොතවයි. අතිශයින් නොතවයි. ඇද නොහරියි. කර්මන්‍ය නොකරයි. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ඒ හි වඩු තෙම යමක් සඳහා ඊය ගිනි පෙනෙලි දෙකකින් තවන්නේද? අතිශයින් තවන්නේද, ඇද හරියිද, කර්මන්‍ය කරන්නේද, ඒ අර්ථය ඔහුට සම්පූර්ණ වූයේ වෙයි. එහෙයින් ඊ වඩු තෙම පසු කාලයෙහි ඊය ගිනි පෙනෙලි දෙකකින් නොතවයි. අතිශයින් නොතවයි. ඇද නොහරියි. කර්මන්‍ය නොකරයි. මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම මහණ තෙම මෙසේ සලකයි. සැපසේ වාසය කරන්නාවූ මාගේ අකුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්. කුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. ශරීරයට දුක් ඇති වනසේ වීයසී කරන්නාවූ මාගේ අකුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්. මම ශරීරයට දුක් ඇති වනසේ වීයසී කරන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙකැයි කියායි. හෙතෙම ශරීරයට දුක් ඇති වනසේ වීයසී කරයි. ශරීරයට දුක් ඇති වනසේ වීයසී කරන්නාවූ ඔහුගේ අකුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්. හෙතෙම පසු කලෙකිනි ශරීරයට දුක් නැති වනසේ වීයසී නොකරයි. ඊට හේතු කවරේද? මහණෙනි, ඒ මහණ තෙම යම් අර්ථයක් සඳහා ශරීරයට දුක් ඇති වනසේ වීයසී කරන්නේද, ඒ අර්ථය ඔහුට සම්පූර්ණවූයේ වෙයි. එහෙයින් පසු කලෙකිනි ශරීරයට දුක් උපදිනසේ වීයසී නොකරයි.

මහණෙනි, මෙසේද උපක්‍රමය ඵල සහිත වෙයි. උත්සාහය ඵල සහිත වෙයි.

15. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. මේ ලොකයෙහි අර්හත්වූ සමයක් සම්බුද්ධවූ අෂ්ටවිද්‍යා පසලොස් වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ ශොභන ගමන් ඇත්තාවූ ලොකය දන්නාවූ නිරුත්තරවූ දමනය කළනොහැකි පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි සාර්ථ වාහකයෙකු බඳුවූ දෙවිමිනිසුන්ට අනුශාසනා කරන්නාවූ චතුස්සත්‍යයන් අවබෝධකළාවූ රාගාදී කෙලෙසුන් විනාශ කළාවූ තථාගතයන් වහන්සේ පහල වෙත්. ඒ තථාගතතෙම දෙවියන් සහිතවූ මාරයන් සහිතවූ බ්‍රහ්මයන් සහිතවූ මහණ බමුණන් සහිතවූ දෙවිමිනිසුන් සහිතවූ සත්ව ප්‍රජාව සහිතවූ මේ ලොකය විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට දැන ගනියි. ඒ තථාගතතෙම මූල යහපත්වූ මැද යහපත්වූ කෙළවර යහපත්වූ අර්ථ සහිතවූ ඛ්‍යාඤ්ජන සහිතවූ සියල්ල සම්පූර්ණවූ ධර්මය දෙශනා කරයි. පිරිසිදුවූ මාර්ග බ්‍රහ්මවයභාව ප්‍රකාශ කරයි. ඒ ධර්මය ගෘහපතියෙක් හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෙක් හෝ එක්තරා කුලයක උපන්නෙක් හෝ අසයි. හෙතෙම ඒ ධර්මය අසා තථාගතයන් කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව ලබයි. හෙතෙම ඒ ශ්‍රද්ධාව ලැබීමෙන් යුක්තවූයේ මෙසේ සලකයි. ගිහිගෙයි විසීම අවහිරය. රාගාදී කෙලෙස් ඉපදීමට මාර්ගයයි. පැවිදිවීම අවකාශ ස්ථානයයි. ගිහිගෙයි වසන්නහු විසින් ඒකාන්තයෙන් සම්පූර්ණවූ ඒකාන්තයෙන් පිරිසිදුවූ ලියනලද සකක් වැනිවූ මේ බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙන්නට පහසු නොවෙයි. මම හිසකේ රැවුල් කපා කසට වත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි වන්නෙමි නම් ඉතා යහපති කියායි.

16. "හෙතෙම මෑත කලෙකිනි ස්වල්පවූ සම්පත් රාශිය හෝ හැර මහත්වූ සම්පත් රාශිය හෝ හැර ස්වල්පවූ නෑ පිරිවර හෝ හැර මහත්වූ නෑ පිරිවර හෝ හැර හිසකේ රැවුල් කපා කසට වස්ත්‍ර හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි වෙයි. හෙතෙම මෙසේ පැවිදි වූයේම හික්ෂුන්ගේ අධිශීල ශික්ෂාවට හා සමාන දිවි පැවැත්මට පැමිණියේ, ප්‍රාණ ඝාතය හැර ප්‍රාණ ඝාතයෙන්

වැලකුණේ වෙයි. බහා තබනලද දඩු ඇත්තේ බහා තබනලද ආයුධ ඇත්තේ, ලැජ්ජා ඇත්තේ, කරුණාවට පැමිණියේ, සියළු සතුන් කෙරෙහි හිතානු කම්පා ඇත්තේ වාසය කරයි, අදත්තාදානය හැර අදත්තාදානයෙන් වැලකුණේ වෙයි. දුන්දෙය ගන්නා සුළු වූයේ, දුන්දෙය කැමති වන්නේ සොරනොවූ පවිත්‍රවූ ආත්මයෙන් යුක්තව වාසය කරයි. අඛණ්ඩවයඝ්ඵා වැනි හැසුරුම් ඇත්තේ ග්‍රාම ධර්මයක්වූ මෙමුද්‍රන සේවනයෙන් දුරු වූයේ වැලකුණේ වෙයි. මුසාවාදය හැර බොරැකීමෙන් වැලකුණේ සත්‍යය කියන සුළු වූයේ, සත්‍යයෙන් සත්‍යය ගැලපීම ඇත්තේ, ස්ථිර වචන ඇත්තේ, ඇදහිය යුතු වචනයෙන් ලොකයා තොරවටන්නෙක්වේ. පිසුනු වචනය හැර කේලාම් කීමෙන් වැලකුණේ වෙයි. මෙතැනින් අසා මොවුන්ගේ බිඳීම පිණිස එතැනින් නොකියන්නේ වෙයි. එතැනින් අසා ඔවුන්ගේ බිඳීම පිණිස මෙතැනින් නොකියන්නේ වෙයි.

17. “මෙසේ බිඳුනවුන් ගලපන්නේ හෝ, සමගි වූවන්ට අනුබල දෙන්නේ හෝ, සමගියට කැමැත්තේ, සමගියෙහි ඇළුනේ සමගියට සතුටු වන්නේ, සමගි කරන වචන කියන්නේ, වෙයි. ඵරුෂ වචනය හැර රළු බස් කීමෙන් වැලකුණේ වෙයි යම් ඒ වචනයක් නිදොස්ද, කණට සැපද, ප්‍රෙමණියද, සිත සතුටු කරන්නේද, පුරවැසිභාවයට සුදුසුද, බොහෝ දෙනා කැමතිද, බොහෝ දෙනාගේ මනවඩන්නීද, එබඳු වචනය කියන්නේ වෙයි. සම්ඵප්‍රලාපය හැර හිස්වූ කථා කීමෙන් වැලකුණේ වෙයි. කලට සුදුසු වචන ඇත්තේ, සත්‍යවූ වචන ඇත්තේ, අර්ථයෙන් යුත් වචන ඇත්තේ, ධර්මයෙන් යුත් වචන ඇත්තේ, විනය සම්බන්ධවූ වචන ඇත්තේ, සුදුසු කල්හි කරුණු දැක්වීම් සහිතවූ ප්‍රමාණවත්වූ, අර්ථයෙන් යුක්තවූ, නිධානයක් මෙන් සිතෙහි තැබිය යුතු වචන කියන්නේ වේ.

18. හෙතෙම තෘණ ගස්, වැල්, සිඳීම, බිඳීම, ආදියෙන් වැලකුණේ වෙයි. එක වේලේ වළඳනා ආහාර ඇත්තේ රාත්‍රි භෝජනයෙන් වැලකුණේ නොකල්හි වැලඳීමෙන් වැලකුණේ වෙයි. නැටුම්, ගීකීම්, විණා ආදිය වැයීම, විසුළු දැකීම් යන

මෙයින් වැලකුණේ වෙයි. මල් ගඳ විලවුන් දැරීම එයින් සැරසීම අඩුකැන් පිරවීමෙන් අලංකාර කිරීම යන මෙයින් වැලකුණේ වෙයි. උසසුන් මහ අස්නෙන් වැලකුණේ වෙයි. රන්රිදී මසු කහවනු පිළිගැන්මෙන් වැලකුණේ වෙයි. අමු ධාන්‍ය වර්ග පිළිගැන්මෙන් වැලකුණේ වෙයි. අමු මස් වර්ග පිළිගැන්මෙන් වැලකුණේ වෙයි. ස්ත්‍රීන් හා ළදැරියන් පිළිගැන්මෙන් වැලකුණේ වෙයි. දාසීන් හා දාසයන් පිළිගැන්මෙන් වැලකුණේ වෙයි. එළුවන් තිරෙළුවන් පිළිගැන්මෙන් වැලකුණේ වෙයි. කුකුළන් හූරන් පිළිගැන්මෙන් වැලකුණේ වෙයි. ඇතුන්, ගවයන්, අසුන්, වෙළඹුන් පිළිගැන්මෙන් වැලකුණේ වෙයි. කෙන්, වත් පිළිගැන්මෙන් වැලකුණේ වෙයි. දූත මෙහෙවරය, පණිවුඩ පණත්වල යෙදීමය යන මෙයින් වැලකුණේ වෙයි, වෙළඳාම පිණිස ගණුදෙනු කිරීමෙන් වැලකුණේ වෙයි. තරාදී ආදියෙන් වංචා කිරීමය, රන් හා නොරන් මිශ්‍ර වංචා කිරීමය, වී ආදිය මැනීමෙන් වංචා කිරීමය යන මෙයින් වැලකුණේ වෙයි, අල්ලස් ගැනීමය, වංචා කිරීමය, උපායෙන් අනුන් රැවටීමය, කපටිකමය යන මෙයින් වැලකුණේ වෙයි. සිදීමය, මැරීමය, බැදීමය, සැඟවී සිට වස්තු පැහැර ගැන්මය, ගම් පැහැරීමය, බලාත්කාරකම් කිරීමය යන මෙයින් වැලකුණේ වෙයි. හෙතෙම කය පරිහරණයට සුදුසු සිවුරෙන් හා කුස පරිහරණයට සුදුසු පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වූයේ වෙයි. යම් යම් තැනෙකිහිම යයිද, අටපිරිකර හැර ගෙනමයයි. යම්සේ නම් පියාපත් ඇති පක්ෂියෙක් යම් යම් තැනෙකිහිම පියාඹයිද, පියාපත් බරසනිතව පියාඹයිද, එමෙන්ම මහණතෙම කය පරිහරණයට සුදුසු සිවුරෙන් හා කුස පරිහරණයට සුදුසු පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වූයේ වෙයි. යම් යම් තැනෙකිහිම යේද පිරිකර හැරගෙනමයයි. හෙතෙම මේ ආයථීච්ච ශීල රාශියෙන් යුක්තවූයේ ආධ්‍යාත්මිකවූ නිරවද්‍ය වූ සුවය විදියි.

19. හෙතෙම ඇසින් රූපය දැක නිමිති වශයෙන් නොගන්නේ කුඩා සලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ වෙයි. යම් හේතුවකින් මේ චක්ෂුරින්දියෙහි අසංවරව වාසය කරන්නහුට

විෂම ලොභය හා දොම්නසය යන ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ අනුව උපදිත්ද, ඔවුන්ගේ සංවරය පිණිස පිළිපදියි, චක්ෂුරින්දිය රකියි. චක්ෂුරින්දියෙහි සංවරයට පැමිණෙයි, කණින් ශබ්දය අසා තපසින් කෙළවර වීමෙන් අලුත්වූ කර්මයන් නොකිරීමෙන් මත්තෙහි නොහට ගැණීමවේ. මත්තෙහි නොහට ගැණීමෙන් කර්මයන්ගේ නැසීමවේ. කර්මයන් නැසීමෙන් දුක්නැසීමවේ. දුක් නැසීමෙන් වේදනා නැසීමවේ. වේදනානැසීමෙන් නාසයෙන් සුවද ආඝාණය කොට නිමිති වශයෙන් නොගන්නේ, කුඩා සලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ වෙයි. යම් හේතුවකින් මේ ශ්‍රෝතෙන්දියයෙහි අසංවරව වාසය කරන්නහුට විෂම ලොභය හා දොම්නස යන ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ අනුව වහනය වෙත්ද ඔවුන්ගේ සංවරය පිණිස පිළිපදියි ශ්‍රෝතෙන්දිය රකියි. ශ්‍රෝතෙන්දියයෙහි සංවරයට පැමිණෙයි.

20. "දිවෙන් රසය විද නිමිති වශයෙන් නොගන්නේ, කුඩා සලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ වෙයි. යම් හේතුවකින් මේ සුාණෙන්දියයෙහි අසංවරව වාසය කරන්නහුට විෂම ලොභය හා දොම්නස යන ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ වහනය වෙත්ද ඔවුන්ගේ සංවරය පිණිස පිළිපදියි. සුාණෙන්දිය රකියි. සුාණෙන්දියයෙහි සංවරයට පැමිණෙයි. කයින් ස්පර්ෂ කළයුත්ත ස්පර්ෂ කොට නිමිති වශයෙන් නොගන්නේ, කුඩා සලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ වෙයි. යම් හේතුවකින් මේ ජිවිහේන්දියයෙහි අසංවරව වාසය කරන්නහුට විෂම ලොභය හා දොම්නස යන ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ අනුව වහනය වෙත්ද, ඔවුන්ගේ සංවරය පිණිස පිළිපදියි. ජිවිහේන්දිය රකියි. ජිවිහේන්දියයෙහි සංවරයට පැමිණෙයි. සිතින් ධර්මය දැන නිමිති වශයෙන් නොගන්නේ කුඩා ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ වෙයි. යම් හේතුවකින් මේ මනින්දියෙහි අසංවරව වසන්නහුට විෂම ලොභ දොම්නස් යන ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ අනුව උපදිත්ද, ඔවුන්ගේ සංවරය පිණිස පිළිපදියි. මනින්දිය රකියි, මනින්දියෙහි සංවරයට පැමිණෙයි. හෙතෙම මේ ආයච්ච ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තවූයේ, ආධ්‍යාත්මිකවූ ආධ්‍යාත්මිකවූ සැපද විදියි.

21. "හෙතෙම ඉදිරියට යෑමෙහි හැරී යෑමෙහි මනාව දැන කරන්නේ වෙයි. ඉදිරියට බැලීමෙහි, වටපිට බැලීමෙහි, මනාව දැන කරන්නේ වෙයි. (අත් පා) ඇකිලීමෙහි, දිගහැරීමෙහි මනාව දැන කරන්නේ වෙයි. සඟල සිවුර හා පාත්‍රා සිවුරු දැරීමෙහි මනාව දැන කරන්නේ වෙයි. අනුභව කිරීමෙහි පානය කිරීමෙහි, කඩා කෑමෙහි, රස විඳීමෙහි, මනාව දැන කරන්නේ වෙයි. මළ මුත්‍ර කිරීමෙහි මනාව දැන කරන්නේ වෙයි. යාමෙහි, සිටීමෙහි, හිඳීමෙහි, සයනයෙහි නිදි දුරුකිරීමෙහි, කථාවෙහි නිශ්ශබ්ද වීමෙහි මනාව දැන කරන්නේ වෙයි. හෙතෙම මේ ආයතීවූ ශීල රාශියෙන්ද යුක්තවූයේ, මේ ආයතීවූ ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන්ද, යුක්තවූයේ, මේ ආයතී වූ සිහි නුවණ දෙකින් යුක්තවූයේ, වනය, රුක්මුලය පර්වතය, කඳුරැළිය, පර්වතගුහාය, සොහොනය, ඉතා දුරවන සෙනසුනය, හිස් තැනය, පිදුරුගොඩය, යන විවේක සෙනාසනයන් භජනය කරයි.

22. "හෙතෙම බතින් පසු කල්හි පිණ්ඩපාතයෙන් වැලකුණේ පයතීංකය බැඳගෙන සෘජුකොට කය පිහිටුවා සිහිය ඉදිරිපත් කොට තබා හිඳගනියි. හෙතෙම ස්කන්ධ ලොකයෙහි දැඩි ලොභය දුරුකොට දැඩි ලොභය පහව ගියාවූ, සිතින් යුක්තව වාසයකරයි. දැඩි ලොභයෙන් සිත පිරිසිදු කරයි. ද්වේෂයෙන් දූෂිතවූ සිත දුරුකොට ක්‍රොධ රහිත සිත් ඇත්තේ, සියළු සතුන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇත්තේ, වාසය කරයි. ව්‍යාපාද ප්‍රදෝෂයෙන් සිත පිරිසිදු කරයි.

"ථීනමිද්ධය හැර පහවූ ථීනමිද්ධය ඇත්තේ, ආලෝක සංඥා ඇත්තේ, සිහි නුවණ ඇත්තේ වාසය කරයි. ථීනමිද්ධයෙන් සිත පිරිසිදු කරයි. නොසන්සුන් බව හා පසුතැවීම හැර නොසන්සුන්නොවී ඇතුලත සංසුන් සිත් ඇතිව වාසය කරයි. උද්ධම්චකක්කුච්චයෙන් සිත පිරිසිදු කරයි, සැකකිරීම හැර එතර කළාවූ සැක ඇත්තේ, කුශල ධර්මයන්හි සැක රහිතවූයේ වාසය කරයි, විචිකිච්ඡාවෙන් සිත පිරිසිදු කරයි.

19. "හෙතෙම මේ චිත්තයාගේ කෙළෙසීම ඇත්තාවූ, ප්‍රඥාව දුර්වලකරන්නාවූ, නීවරණ පස හැර කාමයන්ගෙන් වෙන්වම

අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිතවූ, විචාර සහිතවූ විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සෑපය ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මෙසේද උපක්‍රමය සඵල වූයේ වෙයි. වීයඝී සඵලවූයේ වෙයි. මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණතෙම විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිදීමෙන් ඇතුළත පැහැදීම ඇත්තාවූ, විත්තයාගේ එකඟ බැව් ඇත්තාවූ, විතර්ක රහිතවූ, විචාර රහිතවූ, සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සෑපය ඇති ද්විතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මෙසේද උපක්‍රමය සඵලවූයේ වෙයි. වීයඝීය සඵල වූයේ වෙයි.

20. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණතෙම ප්‍රීතියගේද, නොඇල්මෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තේද, සිහි නුවණ ඇත්තේද, වාසය කරයි. සෑපයද නාමකයින් විදියි. ආයඝීයෝ යම් ධ්‍යානයක් උපෙක්ෂා ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ සැපවිහරණ ඇත්තේයයි කියත්ද, ඒ තෘතීයධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මෙසේද උපක්‍රමය සඵලවූයේ වෙයි. වීයඝීය කිරීම සඵලවූයේ වෙයි.

21. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණ තෙම සෑපයද දුරු කිරීමෙන්, දුකද දුරු කිරීමෙන් පළමු කොටම සොම්නස්, දොම්නස්, දෙදෙනාගේ නැසීමෙන් දුක් නැත්තාවූ සෑප නැත්තාවූ, උපෙක්ෂා ස්මෘති දෙදෙනාගේ පිරිසිදු බැව් ඇති චතුර්ථ ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි.

මහණෙනි, මෙසේද උපක්‍රමය සඵලවූයේ වෙයි. වීයඝීය සඵලවූයේ වෙයි.

22. හෙතෙම මෙසේ සිත එකඟවූ කල්හි පිරිසිදුවූ කල්හි නිර්මලවූ කල්හි, කෙලෙස් රහිතවූ කල්හි, පහවගිය උපක්ලේශ ඇති කල්හි, මෘදුවූ කල්හි, කර්මක්ෂමවූ කල්හි ස්ථිරවූ කල්හි කම්පා නොවන බවට පැමිණි කල්හි, පෙර විසූකද පිළිවෙල සිහිකරණ නුවණ පිණිස සිත ඵලවයි. හෙතෙම නොයෙක් ප්‍රකාරවූ පෙරවිසූ කද පිළිවෙල සිහි කරයි. එනම් ජාති එකක්ද, ජාති දෙකක්ද, ජාති තුනක්ද, ජාති හතරක්ද, ජාති පහක්ද, ජාති

දසසක්ද, ජාති විස්සක්ද, ජාති තිහක්ද, ජාති හතලිහක්ද, ජාති පණහක්ද, ජාති සියයක්ද, ජාති දහසක්ද, ජාති ලක්ෂයක්ද, නොයෙක් සංවර්ත කල්පයන්ද, නොයෙක් විවර්ත කල්පයන්ද, නොයෙක් සංවර්ත විතර්ක කල්පයන්ද, අසවල් තන්හි මෙබඳු නම් ඇත්තෙක්, මෙබඳු ගොත්‍ර ඇත්තෙක්, මෙබඳු වර්ණ ඇත්තෙක් මෙබඳු ආහාර ඇත්තෙක් මෙබඳු සැපඳුක් විදින්නෙක්, මෙබඳු ආයුෂය කෙළවර කොට ඇත්තෙක් වීම්. ඒ මම එයින් චුතවුයේ අසවල් තන්හි ඉපදුනෙමි. එහිදු මෙබඳු නම් ඇත්තෙක්, මෙබඳු ගොත්‍ර ඇත්තෙක්, මෙබඳු වර්ණ ඇත්තෙක්, මෙබඳු ආහාර ඇත්තෙක්, මෙබඳු සැපඳුක් විදින්නෙක්, මෙබඳු ආයුෂය කෙළවර කොට ඇත්තෙක්, වීම්. ඒ මම එයින් චුතවුයේ මෙහි උපන්නේ වෙමිසි. මෙසේ ආකාර සහිතවු උදෙසීම් සහිතවු අනෙක ප්‍රකාරවු, පෙරවිසු කඳ පිළිවෙල සිහි කරයි. මහණෙනි, මෙසේද උපක්‍රමය සඵලවුයේ වෙයි. වීයභීය සඵලවුයේ වෙයි.

23. "හෙතෙම මෙසේ සිත එකගවු කල්හි, පිරිසිදුවු කල්හි, නිර්මලවු කල්හි, කෙලෙස් රහිතවු කල්හි, පහවගිය උපක්ලේශ ඇති කල්හි, මෘදුවු කල්හි, කර්මක්ෂමවු කල්හි, සිටි කල්හි කම්පා නොවන බවට පැමිණී කල්හි සත්වයන්ගේ චුත වීම හෝ ඉපදීම දැන ගැනීම පිණිස සිත එලවයි. හෙතෙම දිව්‍යවු පිරිසිදුවු මිනිසැස ඉක්ම පැවැත්තාවු ඇසින් චුතවන්නාවුද උපදින්නාවුද, හීනවු, ප්‍රණීතවු, සුවර්ණවු, දුර්වර්ණයවු, යහපත් ගතිවලට ගියාවුද, අයහපත් ගතිවලට ගියාවුද, සත්වයන් දකියි. කම්වු පරිද්දෙන් පරලොව ගියාවු සත්වයන් දැන ගනියි. ඒකාන්තයෙන් මේ පින්වත් සත්වයෝ කාය දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවුවාහුය. වාක් දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවුවාහුය. මනෝ දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවුවාහුය. ආයභීයන්ට උපවාද කියන්නාහුය. මිථ්‍යා දෘෂ්ටි ඇත්තාහුය. මිථ්‍යා දෘෂ්ටින්ගේ කර්ම සමාදන්වුවාහුය. ඔව්හු ශරීරයාගේ බිදීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවු දුකට පිළිසරණවු විවසව පතිතවන්නාවු නරකයෙහි උපන්නාහුය. මේ පින්වත් සත්වයෝ වනාහි කාය සුවරිතයෙන් යුක්තවුවාහුය. වාග් සුවරිතයෙන් යුක්තවුවාහුය. මනෝ සුවරිතයෙන්

යුක්තවුවානුය. ආයතීයන්ට උපවාද නොකියන්නානුය. සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තානුය. සමයක් දෘෂ්ටින්ගේ කර්ම සමාදන්වුවානුය. ඔව්හු ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යහපත් ගති ඇත්තාවූ, ස්වර්ගලොකයෙහි උපන්නානුයයි, මෙසේ දිවාවූ, පිරිසිදුවූ, මිනිසැස ඉක්ම පැවැත්තාවූ, ඇසින් වූතවන්නාවූද, උපදින්නාවූද, හිතවූ ප්‍රණීතවූ, සුවර්ණවූ, දුර්වර්ණවූ, සුගතවූ දුර්ගතවූ සත්වයන් දකියි. කම්බු පරිද්දෙන් පරලොවගියාවූ සත්වයන් දැනගනියි. මහණෙනි, මෙසේද උපක්‍රමය සඵලවූයේ වෙයි. වීයතී සඵලවේ.

24. හෙතෙම මෙසේ සිත ඵකගවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි, නිර්මලවූ කල්හි, කෙලෙස් රහිතවූ කල්හි, පහව ගිය උපක්ලේශ ඇති කල්හි, මෘදුවූ කල්හි, කර්මක්ෂමවූ කල්හි, ස්ථිරවූ කල්හි, කම්පා නොවන බවට පැමිණි කල්හි, ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂයවීම දැනගැනීම පිණිස සිත ඵලවයි. හෙතෙම මෙය දුකය තත්වූ පරිද්දෙන් දැනගනියි. මේ දුක ඉපදීමට හේතුවයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දැන ගනියි. මේ දුක් නැති කිරීමයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දැන ගනියි. මේ දුක් නැති කිරීමට පිළිපදින්නාවූ මාර්ගයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දැන ගනියි. මේ ආශ්‍රවයෝයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දැන ගනියි. මේ ආශ්‍රවයන්ගේ ඇති වීමට හේතුවයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දැන ගනියි. මේ ආශ්‍රවයන්ගේ නිරෝධයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දැන ගනියි. මේ ආශ්‍රවයන් නිරුද්ධ කිරීමට පිළිපදින මාර්ගයයි තත්වූ පරිද්දෙන් දැන ගනියි. මෙසේ දන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ, ඔහුගේ කාමාශ්‍රව කෙරෙන්නද, සිත මිදේ භවාශ්‍රව කෙරෙන්නද සිත මිදේ. අවිද්‍යාශ්‍රව කෙරෙන්න සිතමිදේ. මිදුනු කල්හි මිදුනේය යන දැනීම වේ. ජාතිය ක්ෂය කරන ලද්දීය. බ්‍රහ්මවයතීව වැස නිමවන ලද්දේය, (සතරමගින්) කටයුතු දෙය කරන ලද්දේය. මේ ආත්මභාවය පිණිස අනිකක් නැතැයි දැනගනියි. මහණෙනි, මෙසේද උපක්‍රමය සඵලවූයේ වෙයි. වීයතීය සඵලවූයේ වෙයි.

25. "මහණෙනි, තථාගතතෙම මෙබඳුවාද ඇත්තේ වෙයි. මහණෙනි, මෙබඳු වාද ඇත්තාවූ තථාගතයන්ට කරුණු සහිතවූ පැසසිය යුතු කරුණු දසයක් පැමිණෙත්. මහණෙනි, ඉදින්

සත්වයෝ පෙර කළ කර්මභේතුවෙන් සැපදුක් විඳින්නම් මහණෙනි, ඒකාන්තයෙන් තථාගත තෙම යම් හෙයකින් මෙකල්හි මෙබඳු වූ ආශ්‍රව රහිතවූ, සැපවේදනා විඳියිද? එහෙයින් පෙර මනාව කරනලද කර්ම කිරීම ඇත්තේ වේ. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ ඊශ්වරයෙකුගේ මැවීම් භේතුවෙන් සැපදුක් විඳින්නම් මහණෙනි, එකාන්තයෙන් තථාගත තෙම යම් හෙයකින් මෙකල්හි මෙබඳු ආශ්‍රව රහිතවූ සැපවූ වේදනා විඳියිද, එහෙයින් යහපත්වූ, ඊශ්වරයෙකු විසින් මවන ලද්දේ වෙයි. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ ප්‍රකෘතිය භේතුවෙන් සැපදුක් විඳින්නම් මහණෙනි, එකාන්තයෙන් තථාගතතෙම යම් හෙයකින් මෙකල්හි මෙබඳු වූ ආශ්‍රව රහිතවූ සැපවූ වේදනා විඳියිද? එහෙයින් යහපත් ප්‍රකෘතියක් ඇත්තෙක් වේ. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ ඉපදීම භේතුවෙන් සැපදුක් විඳින්නම් මහණෙනි, එකාන්තයෙන් තථාගත තෙම යම් හෙයකින් මෙකල්හි මෙබඳු වූ ආශ්‍රව රහිතවූ සැපවූ වේදනා විඳියිද, එහෙයින් යහපත්වූ ඉපදීම් ඇත්තෙක් වේ. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ මේ ආත්මයෙහි උපක්‍රම භේතුවෙන් සැපදුක් විඳින්නම් මහණෙනි, එකාන්තයෙන් තථාගත තෙම යම් හෙයකින් මෙකල්හි මෙබඳු වූ ආශ්‍රව රහිතවූ, සැපවූ, වේදනා විඳියිද, එහෙයින් යහපත්වූ, මේ ආත්මයෙහි උපක්‍රම ඇත්තේ වෙයි.

“මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ පෙර කළ කර්ම භේතුවෙන් සැප දුක් විඳින්නම් එයින් ද තථාගත තෙම පැසසිය යුතු වේ. ඉදින් සත්වයෝ පෙර කළ කර්ම භේතුවෙන් සැප දුක් නො විඳින්නම් එයින්ද, තථාගත තෙම පැසසිය යුතුවේ. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ ඊශ්වරයෙකුගේ මැවීම් භේතුවෙන් සැප දුක් නොවිඳින්නම් එයින් තථාගත තෙම පැසසිය යුතු වේ. ඉදින් සත්වයෝ ඊශ්වරයෙකුගේ මැවීම් භේතුවෙන් සැප දුක් නො විඳින්නම් එයින් ද තථාගත තෙම පැසසිය යුතු වේ. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ ප්‍රකෘති භාව භේතුවෙන් සැප දුක් විඳින්නම් එයින් ද තථාගත තෙම පැසසිය යුතු වේ. ඉදින් සත්වයෝ ප්‍රකෘතිභාව භේතුවෙන් සැප දුක් නො විඳින්නම් එයින් ද,

තථාගත තෙම පැසසිය යුතු වේ. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ ඉපදීම් හේතුවෙන් සැප දුක් විඳිත් නම් එයින් තථාගත තෙම පැසසිය යුතු වේ. ඉදින් සත්වයෝ ඉපදීම් හේතුවෙන් සැප දුක් නොවිඳිත් නම් එයින්ද, තථාගත තෙම පැසසිය යුතු වේ. මහණෙනි, ඉදින් සත්වයෝ ඉහාත්මයෙහි උපක්‍රම හේතුවෙන් සැප දුක් විඳිත් නම් එයින් ද තථාගත තෙම පැසසිය යුතුවේ. ඉදින් සත්වයෝ ඉහාත්මයෙහි උපක්‍රම හේතුවෙන් සැප දුක් නො විඳිත් නම් එයින් ද තථාගත තෙම පැසසිය යුතු වේ. මහණෙනි, තථාගත තෙම මෙ බඳු වාද ඇත්තේ වෙයි මහණෙනි, මෙ බඳු වාද ඇත්තා වූ තථාගතයන්ට හේතු යුක්ති සහගත වූ මේ පැසසිය යුතු කරුණු දසය පැමිණෙත්” යනු මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළේය. සතුටු සිත් ඇත්තා වූ ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තාහුය.

දෙවදහ සූත්‍රය. නිමි. (1-2)

2. පඤ්ඤාත්තය සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ අනේ පිඬු සිටුහු විසින් කරවන ලද, ජේතවනාරාමයෙහි වාසය කරන සේක. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘මහණෙනි,’ කියා භික්ෂූන්ට කථා කළහ. ‘පින්වතුන් වහන්සැයි’ ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අනාගතය කල්පනා කරන්නා වූ අනාගතය අනුව ගිය දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඇතැම් මහණ බමුණන් ඇත්තාහ. (ඔවුහු) අනාගතය අරභයා නොයෙක් ආකාර දෘෂ්ටි දෘෂ්ටි දක්වන්නාවූ වචන ප්‍රකාශ කෙරෙත්. සංඥාවෙන් යුක්තවූ මරණින් පසු නිත්‍යවූ ආත්මයක් ඇතැයි, මෙසේ සමහරු ප්‍රකාශ කරත්. මරණින් මත්තෙහි සංඥාවෙන් යුක්ත නොවූ මරණින් පසු නිත්‍යවූ ආත්මයක් ඇතැයි සමහරු ප්‍රකාශ කරත්. මරණින් පසු සංඥාවක් ඇත්තේද නොවූ, නැත්තේද නොවූ, මරණින්

මතු නිත්‍යවූ ආත්මයක් ඇතැයි මෙසේ සමහරු කියත්. ඇත්තාවූ සත්වයාගේ මරණින් පසු සිද්ධිම, ගැසීම, නොහට ගැණීම, හෝ පණවත්. මේ ආත්මයෙහි නිවණ හෝ සමහරු ප්‍රකාශ කරත්. මෙසේ මරණින් මතු නිත්‍යව පවත්නා ආත්මය හෝ පණවත්. ඇත්තාවූ සත්වයාගේ මරණින් පසු සිද්ධිම, නැසීම, නො හට ගැණීම හෝ පණවත්. මේ ආත්මයෙහි නිවණ හෝ සමහරු ප්‍රකාශ කරත්. මෙසේ මේ කරුණු පසක්ව තුනක්වෙත්. තුනක්ව පසක් වෙත්. මේ පඤ්චත්තය පිළිබඳව සංක්ෂේපයෙන් දැක්වීමයි.

2. "මහණෙනි, ඔවුන් අතුරෙහි යම් මේ මහණ බමුණු කෙනෙක් සංඥාවෙන් යුක්තවූ, මරණින් මතු නිත්‍යවූ, ආත්මය පණවත් ද? ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මරණින් මතු රූප ඇත්තාවූ, නිත්‍යවූ, සංඥාවෙන් යුක්තවූ, ආත්මයක් හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූපය නැත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ, සංඥාවෙන් යුක්තවූ, ආත්මයක් හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප ඇත්තාවූද, රූප නැත්තාවූද, මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්තවූ, ආත්මයක් හෝ පණවත්ද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප ඇත්තේත් නොවන්නාවූද, නැත්තේත් නොවන්නාවූද, මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්තවූ ආත්මයක් හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ එක් සංඥාවක් ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්තවූ ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ නොයෙක් සංඥා ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුත් ආත්මයක් හෝ පණවත්ද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ හීන සංඥා ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුත් ආත්මයක් හෝ පණවත්, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ අප්‍රමාණ සංඥා ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්ත ආත්මයක් හෝ පණවත්. මේ කියනලද සංඥා සත ඉක්මවන්ට හැකිවූ සමහරු මේ විඤ්ඤානඤ්චායතනය හෝ අප්‍රමාණයයි කම්පා නො කළ හැකි යයි සමහරු කියත් මහණෙනි, ඒ මේ කාරණය තථාගතයන් වහන්සේ ඒ දෘෂ්ටීන්, දෘෂ්ටීන්ගේ හේතූන්, දෘෂ්ටීන්ගේ අරමුණුත් දන්නාහ.

3. යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්තවූ ආත්මය පණවන්ද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූපය ඇත්තාවූ, මරණින් මතු නිත්‍යවූ, පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප නැත්තාවූ, මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්තවූ ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප ඇත්තාවූද, අරූපි නැත්තාවූද, මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්තවූ ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප ඇත්තේත් නොවන්නාවූද, රූප නැත්තේත් නොවන්නාවූද, මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්තවූ ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ එක් සංඥාවක් ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්ත ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ නොයෙක් සංඥා ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්ත ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ හීන සංඥා ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්ත ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ අප්‍රමාණ සංඥා ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්ත ආත්මය හෝ පණවත්. මේ රූප සහිත සංඥා අතුරෙන්ද, රූප නැති සංඥා අතුරෙන්ද, එකත්ත සංඥා අතුරෙන්ද නානත්ත සංඥා අතුරෙන්ද, යම් සංඥාවක් පිරිසිදුය, උතුම්ය, අග්‍රය, සියල්ලට වඩා උතුම් යයි කියනු ලැබේද, එය නාස්තිභාවප්‍රඥප්තිය අරමුණු කොට ඇති ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංඥාව අප්‍රමාණ වෙයි. කම්පා නො වේය යි සමහරු කියත්. එය ප්‍රත්‍යයෙන් හටගන්නා ලද්දකි. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයවූ නිවන ඇත්තේම ය. ඒ නිවන ඇත්තේය යි එසේ දැන ඒ සංස්කාරයන්ගේ නික්මීම දක්නා තරාගත තෙමේ ඒ සංස්කාරයන් ඉක්මිය.

4. "මහණෙනි, ඒ වාද අතුරෙන් යම් මේ මහණ බමුණ කෙනෙක් මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා නැත්තාවූ ආත්මය පණවන්ද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ, රූපය ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් තොරවූ ආත්මයක් හෝ පණවන් ද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූපය නැත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ

සංඥාවෙන් තොරවූ ආත්මයක් හෝ පණවත්, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප ඇත්තාවූ ද රූප නැත්තාවූද, මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් තොරවූ ආත්මයක් හෝ පණවත්ද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප ඇත්තේත් නොවන්නාවූද සංඥාවෙන් තොරවූ ආත්මයක් හෝ පණවත්. මහණෙනි, ඒ වාද අතුරෙහි යම් ඒ මහණ බමුණෝ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාවෙන් යුක්තවූ ආත්මයක් පණවත්ද, සමහරු ඔවුන් බැහැර කෙරෙත්. ඊට හේතු කවරේද? සංඥාව රොගයකි, සංඥාව ගඩයකි, සංඥාව හුලකි යම් මේ සංඥා රහිත බවක් වේද, එය ශාන්තය, එය ප්‍රණීතය යි ඔව්හු සිතත්. මහණෙනි, තථාගත තෙමේ ඒ අසඤ භවයත් දන්නේය.

5. "යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාව නැත්තාවූ ආත්මය, පණවත්ද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා නැති ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූපය නැති මරණින් මත්තෙහි නිත්‍යවූ සංඥා නැති ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප ඇත්තාවූද රූප නැත්තාවූද, මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා නැති ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප ඇත්තේත් නොවන්නාවූද, නැත්තේත් නොවන්නාවූද, මතු නිත්‍යවූ සංඥා නැති ආත්මය හෝ පණවත්. මහණෙනි, යම් කිසි ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ 'මම රූපයෙන් වෙන්ව වේදනාවෙන් වෙන්ව, සංඥාවෙන් වෙන්ව, සංස්කාරයන්ගෙන් වෙන්ව, විඤ්ඤාණයාගේ (ප්‍රතිසන්ධි වශයෙන්) ඊම හෝ යාම හෝ චුතවීම හෝ ඉපදීම හෝ වැඩීම හෝ නැගීම හෝ මහත්වීම හෝ පණවන්නෙමි යි.' මෙසේ කියන්නේද එසේ වීමට හේතු නැත්තේය. ඒ විඥානයද ප්‍රත්‍යයෙන් උපදින ලද්දකි. ඔඥාපිකය සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත්තේ මය. මෙය ඇතැයි මෙසේ දැන එයින් මිදීම දක්නා තථාගත තෙම එය ඉක්ම වූයේ වෙයි.

6. "මහණෙනි, ඔවුන් අතරෙහි යම් මේ මහණ බමුණෝ සංඥා ඇත්තේත් නොවන්නාවූද නැත්තේත් නොවන්නාවූද

මරණින් මතු නිත්‍යවූ ආත්මය පණවත්ද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූපය ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා ඇත්තේත් නොවන්නාවූද නැත්තේත් නොවන්නාවූද ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප නැත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා ඇත්තේත් නොවන්නාවූද නැත්තේත් නොවන්නාවූද ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප ඇත්තාවූද, රූප නැත්තාවූද මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා ඇත්තේත් නොවන්නාවූද නැත්තේත් නොවන්නාවූද, සංඥා ඇති ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූප ඇත්තේත් නොවූ රූප නැත්තේත් නොවූද, මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා ඇත්තේත් නොවූද සංඥා නැත්තේත් නොවූද ආත්මය හෝ පණවත්. මහණෙනි, ඔවුන් අතරෙහි යම් ඒ මහණ බමුණෝ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා ඇති ආත්මය පණවත්ද, සමහරු ඔවුන් බැහැර යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා නැත්තාවූ ආත්මය පණවත්ද, සමහරු ඔවුන් බැහැරකරත්. ඊට හේතු කවරේද? ‘සංඥාව රෝගයකි, සංඥාව ගඩයකි, සංඥාව හුලකි, අසංඥාව මුළාවකි. යම් මේ සංඥාව ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති බවක්වේ නම් එය ශාන්තය, එය ප්‍රණීතයයි’ කියායි මහණෙනි, ඒ දෘෂ්ටියද තථාගත තෙම දන්නේය.

7. යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මරණින් මතු නිත්‍යවූ නොම සංඥා ඇත්තේත් නොවූ නැත්තේත් නොවූ ආත්මය පනවත්ද, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූපය ඇත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා ඇත්තේත් නැත්තේත් නොවූ ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූපය නැත්තාවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥාව ඇත්තේත් නොවූ නැත්තේත් නොවූ ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූපය ඇත්තාවූද, රූපය නැත්තාවූද, මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා ඇත්තේත් නොවූ නැත්තේත් නොවූ ආත්මය හෝ පණවත්. ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ රූපය නැත්තේත් රූපය නැත්තේත් නොවූ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා ඇත්තේත් නොවූ නැත්තේත් නොවූ ආත්මය හෝ පණවත්.

8. "මහණෙනි, යම් කිසි මහණ බමුණු කෙනෙක් ඇසින් දැකීමය, කණින් ඇසීමය, නාසයෙන්, දිවෙන්, කයෙන් දැනීමය යන මෙයින් දතයුතු වූ (දොරටු පසෙහි සංඥාවගේ පැතීම මාත්‍රයෙන්) ඖදාරික සංස්කාරයන්ගේ පැවැත්මෙන් මේ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනයාගේ ලැබීම පණවත්. මහණෙනි, 'සමාපත්තියෙන් නැගිටීම වන හෙයින් විනාශයක්ම මේ ආයතනයාගේ ලැබීම පිණිස කියයි. මහණෙනි, මේ නෙවසංඤ්ඤානාසංඤ්ඤායතනයට පැමිණීම ඖදාරික සංස්කාරයන්ගේ පැවැත්මෙන් පැමිණිය යුතුයයි' කියනු නොලැබේ. මහණෙනි, මෙය සංස්කාර විශෙෂයක් සහිත සමාපත්තියෙන් පැමිණිය යුතු ආයතනයයි කියනු ලැබේ. එයද ප්‍රත්‍යයෙන් උපදවන ලද්දකි. ඖදාරිකද වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධයක් ඇත්තේමය. එය ඇතැයි, මෙසේ දැන ඔහුගේ මිදීම දක්නා තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවන ලද්දේ වෙයි.

9. "මහණෙනි, ඒ වාදයන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ ඇත්තාවූ සත්වයාගේ උච්ඡේදය, විනාසය, නොවීම පණවත්ද, මහණෙනි, එහි යම් ඒ මහණ බමුණෝ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා ඇති ආත්මය පණවත්ද, සමහරු ඔවුන් බැහැර කරත්. යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා නැත්තාවූ ආත්මය පණවත්ද, සමහරු බැහැර කරත්. යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ මරණින් මතු නිත්‍යවූ සංඥා ඇත්තේත් නැති නැත්තේත් නැති ආත්මය පණවත්ද, සමහරු ඔවුන් බැහැර කරත්. ඊට හෙතු කවරේද? ඒ සියළුම පින්වත් මහණ බමුණෝ 'අනාගතයෙහි සැරිසරන්නාවූ මෙසේ පරලොව වන්නෙමු. මෙසේ පරලොව වන්නෙමුයි' ඇලීමම කියන්නාවූ වෙති. යම්සේ නම් වෙළඳාමට යන්නාවූ වෙළෙන්දාට 'මෙයින් මට මෙය වන්නේය, මෙයින් මෙය එපරිද්දෙන්ම පරලොව මෙසේ වන්නෙමු. පරලොව මෙසේ වන්නෙමුයි,' සිතන්නාවූ මේ පින්වත් මහණ බමුණෝ වෙළඳුන්ට බඳු උපමා ඇත්තාවූයයි වැටහෙත්. මහණෙනි, මෙයද තථාගත තෙමේ දන්නේය.

10. "යම් ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ ඇත්තාවූ සත්වයාගේ උච්ඡේදය, විනාශය, හට නොගැණීම, පණවත්ද, ඔව්හු ත්‍රිවිධ

භවයට භය වන්නාහු, ත්‍රිවිධ භවය පිළිකුල් කරන්නාහු ත්‍රිවිධ භවය අනුවම දුවන්. ත්‍රිවිධ භවය අනුව පෙරළෙත්. යම්සේ සුනඛයෙක් බලුදමින් බඳනා ලද්දේ, දැඩිවූ කණුවක හෝ හුලක හෝ බඳින ලද්දේ, එම වැලක් සමග හෝ හුලක් සමග හෝ දුවන්නේද, ගමන් කරන්නේද, එමෙන් එපරිද්දෙන්ම මේ පින්වත් මහණ බමුණෝ සත්වයාගේ පැවැත්මට භය ඇත්තාහු සත්වයාගේ පැවැත්මට පිළිකුල් කරන්නාහු සත්වයාගේ පැවැත්ම අනුවම දුවන්, අනුවම පෙරළෙත්. ඒ එයද ප්‍රත්‍යයෙන් කරණ ලද්දක් වේ. එහෙයින්ම ඔදාරිකවේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධයෙක් ඇත්තේමය. ඒ නිරෝධය ඇතැයි මෙසේ දැන සංස්කාරයන් ගෙන් මිදීම දක්නා තරාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වෙයි.

11. "මහණෙනි, සත්වයන්ගේ අනාගතය කල්පනා කරන්නාවූ අනාගතය අනුව ගිය දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ යම්කිසි මහණ කෙනෙක් හෝ බමුණු කෙනෙක් හෝ වෙත්ද, ඔවුහු අනාගතය අරඹයා අනෙක ප්‍රකාරවූ දෘෂ්ටි දක්වන්නාවූ, වචන කියත්ද? ඒ සියල්ලෙන් මේ කරුණු පසම කියත්. එයින් එක්තරා කරුණක් හෝ කියත්.

12. "මහණෙනි, සත්වයන්ගේ අතීතය කල්පනා කරන්නාවූ අතීතය අනුව ගිය දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඇතැම් මහණ බමුණෝ වෙත්. ඔවුහු අතීතය අරඹයා අනෙකප්‍රකාරවූ දෘෂ්ටි දක්වන්නාවූ වචන කියත්. 'ආත්මයද, ලොකයද සදා කාලිකය මෙයම සත්‍යය, මෙයින් අත්‍ය කියුම් හිස්යයි' මෙසේ සමහරු කියත්. 'ආත්මයද ලොකයද සදාකාලික නොවේ. මෙයම සත්‍යය, මෙයින් අත්‍ය කියුම් හිස්යයි,' මෙසේ සමහරු කියත්. 'ආත්මයද ලොකයද, සදාකාලිකද වේ. සදාකාලික නොවන්නේද වේ. මෙයම සත්‍යයයි. මෙයින් අත්‍ය කියුම් සිස්යයි,' මෙසේ සමහරු කියත්. 'ආත්මයද ලොකයද, සදාකාලික වන්නේද නොවේ. සදාකාලික නොවන්නේද නොවේ. මෙයම සත්‍යයයි මෙයින් අත්‍යය හිස්යයි.' මෙසේ සමහරු කියත්. 'ආත්මයද ලොකයද කෙළවරක් ඇත්තේය. මෙයම සත්‍යය, අත්‍යය සිස්යයි,' මෙසේ සමහරු

කියත්. ‘ආත්මයද ලොකයද, කෙළවරක් නැත්තේය, මෙයම සත්‍යය අන්‍යය සිස්සයයි.’ මෙසේ සමහරු කියත්. ‘ආත්මයද ලොකයද කෙළවරක් ඇත්තේද නොවේ. කෙළවරක් නැත්තේද වේ, මෙයම සත්‍යය අන්‍යය සිස්සයයි’ මෙසේ සමහරු කියත්. ‘ආත්මයද ලොකයද කෙළවරක් ඇත්තේද නොවේ. කෙළවරක් නැත්තේද වේ. මෙයම සත්‍යය අන්‍යය සිස්සයයි’ මෙසේ සමහරු කියත්. ‘ආත්මයද ලොකයද නොයෙක් සංඥා ඇත්තේ වෙයි. මෙයම සත්‍යය අන්‍යය සිස්සයයි’ මෙසේ සමහරු කියත් ‘ආත්මයද ලොකයද නොයෙක් සංඥා ඇත්තේවේ. මෙයම සත්‍යය අන්‍යය සිස්සයයි’ මෙසේ සමහරු කියත්. ‘ආත්මයද ලොකයද හීන සංඥා ඇත්තේවේ. මෙයම සත්‍යය අන්‍යය සිස්සයයි’ මෙසේ සමහරු කියත්. ‘ආත්මයද ලොකයද අප්‍රමාණ සංඥා ඇත්තේවේ. මෙයම සත්‍යය අන්‍යය සිස්සයයි’ මෙසේ සමහරු කියත්. ‘ආත්මයද ලොකයද ඒකාන්ත සැප ඇත්තේ වේ. මෙයම සත්‍යය අන්‍යය සිස්සයයි’ මෙසේ සමහරු කියත්. ‘ආත්මයද ලොකයද ඒකාන්ත දුක් ඇත්තේවේ. මෙයම සත්‍යය අන්‍යය සිස්සයයි’ මෙසේ සමහරු කියත්. ‘ආත්මයද ලොකයද දුක සැප දෙකම ඇත්තේවේ. මෙයම සත්‍යය අන්‍යය සිස්සයයි’ මෙසේ සමහරු කියත්. ‘ආත්මයද ලොකයද දුක් ඇත්තේත් නොවේ. සැප ඇත්තේත් නොවේ. මෙයම සත්‍යය අන්‍යය සිස්සයයි’ මෙසේ සමහරු කියත්.

13. “මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳුවාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ට ආත්මයද, ලොකයද, ශාස්වතය, මෙයම සත්‍යය අනික සිස්සය යන ඇදහීමෙන් තොරව කැමැත්තෙන් තොරව ඇසීමෙන් තොරව ආකාර කල්පනා කිරීමෙන් තොරව සිතින් බැසගැනීමෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥාණය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඥාණ කොටස් මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම මේ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දැඩි කොටගත් දෘෂ්ටියයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දැඩිව ගත් දෘෂ්ටිය ප්‍රත්‍යයෙන් කරණ ලද්දකි. එහෙයින් ඔහුදාරිකවේ.

සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධයෙක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන ඒ සංස්කාරයන්ගේ මිදීම දක්නා තථාගතතෙමේ එය ඉක්මවූයේවේ.

14. "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳුවාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, 'ආත්මයද ලොකයද සදාකාලික නොවේ. මෙයම සත්‍යය අනික හිස් යයි' ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව ආකාර පරිචිතර්කයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඤාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධයෙක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේ යයි මෙසේ දැන, ඔහුගේ නිවණ දක්නා සුළු තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

15. "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, 'ආත්මයද ලොකයද සදාකාලිකද වේ. සදාකාලික නොවන්නේද මෙයම සත්‍යය. අනික හිස්යයි' ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම, කැමැත්තෙන් තොරවම, අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව, ආකාර පරිචිතර්කයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඤාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධයක් ඇත්තේමය මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන, ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුළු තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

16. "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහුවෙත්ද ආත්මයද ලොකයද නොමසදාකාලික නොවන්නේද, සදාකාලික නොවන්නේද නොවේ. මෙයම සත්‍යය අනික හිස්සයි ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව ආකාර පරිචිතර්කයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඥාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධයක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන, ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුඵවූ තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

17. "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, 'ආත්මයද ලොකයද කෙළවර ඇත්තේ වේ. මෙයම සත්‍යය. අනික හිස්සයි, ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව ආකාර පරිචිතර්කයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඥාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධයක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුඵවූ තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

18. "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණබමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, ආත්මයද ලොකයද

කෙළවර නැත්තේ වේ. මෙයම සත්‍යය අනික භික්ෂුසී ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව ආකාර පරිච්ඡේදයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණඛමුණෝ යම් ඤාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද එයම ඒ පින්වත් මහණ ඛමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන, ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුළුවූ තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

19 "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ ඛමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, ආත්මයද ලොකයද කෙළවර ඇත්තේද කෙළවර නැත්තේ දවේ. මෙයම සත්‍යය අනික භික්ෂුසී ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව ආකාර පරිච්ඡේදයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණ ඛමුණෝ යම් ඤාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම ඒ පින්වත් මහණ ඛමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන, ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුළුවූ තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

20 "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ ඛමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, 'ආත්මයද ලොකයද නොමකෙළවර ඇත්තේද නොමකෙළවර නැත්තේද වේ. මෙයම සත්‍යය අනික භික්ෂුසී ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව අනුශ්‍රවණයෙන්

තොරව ආකාර පරිචිතර්කයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඤාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන, ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුළුවූ තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

21. "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, 'ආත්මයද ලොකයද එක් සංඥා ඇත්තේ වේ. මෙයම සත්‍යය, අනික හිස්යයි' එකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව ආකාර පරිචිතර්කයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඤාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන, ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුළුවූ තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

22 "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, 'ආත්මයද ලොකයද නොයෙක් සංඥා ඇත්තේ වේ. මෙයම සත්‍යය, අනික හිස්යයි' එකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව ආකාර පරිචිතර්කයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි,

පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඥාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත් මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන, ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුළුවූ තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

23. 'මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහුද වෙත්ද 'ආත්මයද ලොකයද හීන සංඥා ඇත්තේ වේ. මෙයම සත්‍යය, අනික හිස්යයි, එකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව ආකාර පරිච්ඡේදයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඥාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුළුවූ තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

24. "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, 'ආත්මයද ලොකයද අප්‍රමාණ සංඥා ඇත්තේ වේ. මෙයම සත්‍යය, අනික හිස්යයි' ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව, අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව, ආකාර පරිච්ඡේදයෙන් තොරව, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඥාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු

ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන, ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුළුවූ තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

25 "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, 'ආත්මයද ලොකයද ඒකාන්ත සැප ඇත්තේ වේ. මෙයම සත්‍යය, අනික හිස්යයි' ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව, අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව, ආකාර පරිච්ඡේදයෙන් තොරව, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඤාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන, ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුළුවූ තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

26. "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, 'ආත්මයද ලොකයද ඒකාන්ත දුක් ඇත්තේ වේ. මෙයම සත්‍යය, අනික හිස්යයි' ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව ආකාර පරිච්ඡේදයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඤාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුළුවූ තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

27. "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, 'ආත්මයද ලොකයද සැප දුක් ඇත්තේ වේ. මෙයම සත්‍යය, අනික හිස්සයි' ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ගේ ශ්‍රද්ධාවෙන් තොරවම කැමැත්තෙන් තොරව අනුශ්‍රවණයෙන් තොරව ආකාර පරිචිතර්කයෙන් තොරව පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම නුවණ නැති කල්හි, ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ යම් ඥාණභාග මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දෘෂ්ටි උපාදානය සංස්කරණය කරණ කරණ ලද්දේය. එහෙයින් ඖදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත්තේමය. මෙය ඇත්තේයයි මෙසේ දැන ඔහුගේ නිවණ දක්නාසුළුවූ තථාගත තෙමේ එයඉක්ම වූයේවේ.

28. "මහණෙනි, ඔවුන් අතර යම් ඒ මහණ බමුණෝ මෙබඳු වාද ඇත්තාහු මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාහු වෙත්ද, 'ආත්මයද ලොකයද දුකද නැත්තේ සැපද නැත්තේ වේ. මෙයම සත්‍යය, අත්‍ය සිස්සයි' ඒකාන්තයෙන් ඔවුන්ට ශ්‍රද්ධාවෙන් වෙන්ව, කැමැත්තෙන් වෙන්ව, ඇසීමෙන් වෙන්ව, ආකාර කල්පනාවෙන් වෙන්ව, සිතින් බැසගැනීමෙන් වෙන්ව, පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ප්‍රත්‍යක්ෂවූම ඥානය වන්නේය යන මේ කාරණය විද්‍යමාන නොවේ. මහණෙනි, ප්‍රත්‍යක්ෂයෙන්ම පිරිසිදුවූ නිර්මලවූ ඥානය නැති කල්හි ඒ පින්වත් මහණ බමුණෝ එහි යම් ඥාන කොට්ඨාශ මාත්‍රයක්ම පිරිසිදු කෙරෙත්ද, එයම ඒ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දැඩිව ගත් දෘෂ්ටියයි කියනු ලැබේ. ඒ මේ දැඩිව ගත් දෘෂ්ටිය ප්‍රත්‍යයෙන් කරණ ලද්දකි. එහෙයින් ඖදාරිකවේ සංස්කාරයන්ගේ නිරොධයෙක් ඇත්තේමය. එය ඇතැයි මෙසේ දැන ඒ සංස්කාරයන්ගේ මිදීම දක්නා තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වේ.

29 'මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ අතීතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද,

අනාගතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, සියලු ආකාරයෙන් කාම සංයෝජනයන්ගේ නොසිටීමෙන්ද, මේ ධ්‍යාන ප්‍රීතියට පැමිණ වාසය කරමි යන යමක් වේද, මෙය ශාන්තය, මෙය ප්‍රණීතයයි, ධ්‍යාන ප්‍රීතියට පැමිණ වාසය කරයි ඔහුගේ ඒ ධ්‍යාන ප්‍රීතිය නිරුද්ධවේ. ධ්‍යාන ප්‍රීතිය නිරුද්ධවීමෙන් දොම්නස උපදියි. දොම්නස නිරුද්ධවීමෙන් ධ්‍යාන ප්‍රීතිය උපදියි.

30. “මහණෙනි, යම්සේ ඡායාව යමක් අත්හරීද, එහි අවච පැතිරෙයිද, අවච යමක් අත්හරීද, එහි ඡායාව පැතිරේද, මහණෙනි, එමෙන්ම ධ්‍යාන ප්‍රීතියගේ නිරුද්ධවීමෙන් දොම්නස උපදියි. දොම්නස නිරුද්ධවීමෙන් ධ්‍යාන ප්‍රීතිය උපදියි.

“මහණෙනි, මේ පින්වත් මහණ තෙමේ හෝ බ්‍රාහ්මණ තෙමේ හෝ අතීතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, අනාගතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, සියලු ආකාරයෙන් කාම තෘෂ්ණාවන්ගේ නොපිහිටීමෙන් මේ ධ්‍යාන ප්‍රීතියට පැමිණ වාසය කරමි, යන යමක්වේද, මෙය ශාන්තය. මෙය ප්‍රණීතයයි ධ්‍යාන ප්‍රීතියට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ ඒ ධ්‍යාන ප්‍රීතිය නිරුද්ධ වේ. ධ්‍යාන ප්‍රීතිය නිරුද්ධවීමෙන් දොම්නස උපදියි. දොම්නස නිරුද්ධ වීමෙන් ධ්‍යාන ප්‍රීතිය උපදියි ඒ මේ ප්‍රීතිය ප්‍රත්‍යයෙන් උපදින ලද්දක්වේ. එහෙයින් ඕදාර්ථකවේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධය ඇත්තේ යයි තථාගත තෙම දන්නේය. මෙසේ දැන ඒ දෘෂ්ටියෙන් මිදීම දක්නා තථාගත තෙමේ එය ඉක්ම වූයේ වේ.

31. “මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි වනාහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ අතීතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, අනාගතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, සියලු ආකාරයෙන් කාම තෘෂ්ණාවන්ගේ නොපිහිටීමෙන් ධ්‍යාන ප්‍රීතිය ඉක්මවීමෙන් නිරාමිස (ලෝකික ආශා නැති) ප්‍රීතියට පැමිණ වාසය කරමි යන යමක්වේද, එය ශාන්තය, එය ප්‍රණීතයයි නිරාමිෂ්චු සැපයට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ ඒ නිරාමිෂ සැපය නිරුද්ධවේ. නිරාමිෂ සැපය නිරුද්ධ වීමෙන් ධ්‍යාන ප්‍රීතිය උපදියි. ධ්‍යාන ප්‍රීතිය නිරුද්ධ වීමෙන් නිරාමිෂ්චු සැපය උපදියි.

“මහණෙනි, යම්සේ ඡායාව යමක් අත්හරීද, එහි අව්ව පැතිරෙයිද, අව්ව යමක් අත්හරීද, එහි ඡායාව පැතිරේද, මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම නිරාමිෂවූ සැපය නිරුද්ධ වීමෙන් ධ්‍යාන ප්‍රීතිය උපදියි. ධ්‍යාන ප්‍රීතිය නිරුද්ධ වීමෙන් නිරාමිෂවූ සැපය උපදියි. මහණෙනි, මේ පින්වත් මහණතෙමේ හෝ බමුණුතෙමේ හෝ අතීතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, අනාගතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, සියලු ආකාරයෙන් කාමතෘෂ්ණාවන්ගේ පිහිටීම දුරලීමෙන්ද, ධ්‍යාන ප්‍රීතිය ඉක්ම වීමෙන් නිරාමිෂවූ සැපයට පැමිණ වාසය කරමි. යන මේ යමක් වේද, එය ශාන්තය, එය ප්‍රණීතයයි, නිරාමිෂ සැපයට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ ඒ නිරාමිෂ සැපය නිරුද්ධවේ. නිරාමිෂ සැපය නිරුද්ධ වීමෙන් ධ්‍යාන ප්‍රීතිය උපදියි. ධ්‍යාන ප්‍රීතිය නිරුද්ධ වීමෙන් නිරාමිෂ සැපය උපදියි ඒ මේ සැපය ප්‍රත්‍යයෙන් උපදින ලද්දකි. එහෙයින් ඔහුදාරකවේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධයක් ඇත්තේය. යන මේ කාරණය තථාගත තෙමේ දන්තේය.

“මෙසේ දැන ඒ දෘෂ්ටියෙන් මිදීම දන්නා තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වෙයි.

32. “මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ අතීතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, අනාගතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, සියලු ආකාරයෙන් කාම තෘෂ්ණාවන්ගේ පිහිටීම නැති කිරීමෙන්ද, ධ්‍යාන ප්‍රීතිය ඉක්මවීමෙන්ද, නිරාමිෂ සැපය ඉක්මවීමෙන්ද, උපෙක්ෂා වේදනාවට පැමිණ වාසය කරමි’ යන මේ යමක් වේද, එය ශාන්තය, එය ප්‍රණීතයයි, උපෙක්ෂා වේදනාවට පැමිණ වාසය කරයි. ඔහුගේ ඒ උපෙක්ෂා වේදනාව නිරුද්ධවේ. උපෙක්ෂා වේදනාව නිරුද්ධ වීමෙන් නිරාමිෂ සැපය උපදියි. නිරාමිෂ සැපය නිරුද්ධවීමෙන් උපෙක්ෂා වේදනාව උපදියි.

“මහණෙනි, යම්සේ ඡායාව යමක් අත්හරීද, එහි අව්ව පැතිරේද අව්ව යමක් අත්හරීද, එහි ඡායාව පැතිරේද මහණෙනි, එපරිද්දෙන්ම උපෙක්ෂා වේදනාව නිරුද්ධවීමෙන් නිරාමිෂ සැපය උපදියි. නිරාමිෂ සැපය නිරුද්ධ වීමෙන් උපෙක්ෂා

වෙදනාව උපදියි. මහණෙනි, මේ පින්වත් මහණ තෙමේ හෝ බමුණු තෙමේ හෝ අතීතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, අනාගතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, සියලු ආකාරයෙන් කාම තෘෂ්ණාවන්ගේ පිහිටීම නැති කිරීමෙන්ද, ධ්‍යාන ප්‍රීතිය ඉක්මීමෙන්ද, නිරාමිස සැපය ඉක්මීමෙන්ද උපෙක්ෂා වෙදනාවට පැමිණ වාසය කරමි' යන මේ යමක් වේද, එය ශාන්තය, එය ප්‍රණීතයයි, උපෙක්ෂා වෙදනාවට පැමිණ වාසය කරයි, ඔහුගේ ඒ උපෙක්ෂා වෙදනාව නිරුද්ධවේ. උපෙක්ෂා වෙදනාව නිරුද්ධවීමෙන් නිරාමිස සැපය උපදියි. නිරාමිස සැපය නිරුද්ධ වීමෙන් උපෙක්ෂා වෙදනාව උපදියි. ඒ මේ උපෙක්ෂා වෙදනාව ප්‍රත්‍යයෙන් උපදින ලද්දකි. එහෙයින් ඔහුදාරිකවේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධයෙක් ඇත්තේමය යන මේ කාරණය තථාගත තෙමේ දන්නේය. මෙසේ දැන ඒ දෘෂ්ටියගේ මිදීම දක්නා තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වෙයි.

33. "මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි වනාහි ඇතැම් මහණෙක් හෝ බමුණෙක් හෝ අතීතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, අනාගතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද සියලු ආකාරයෙන් කාම සංයෝජනයන්ගේ පිහිටීම නැතිකිරීමෙන්ද, ධ්‍යානය ඉක්මවීමෙන්ද, නිරාමිස සැපය ඉක්මවීමෙන්ද, උපෙක්ෂා වෙදනාව ඉක්මවීමෙන්ද, 'මම සංසිදුනෙමි. මම නිවුනෙමි. මම තෘෂ්ණාවෙන් අල්වා නොගත්තෙක් වෙමි'යි දකියි. මහණෙනි, මේ පින්වත් මහණ තෙමේ හෝ බමුණු තෙමේ හෝ අතීතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, අනාගතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටි දුරලීමෙන්ද, සියලු ආකාරයෙන් කාම සංයෝජනයන්ගේ පිහිටීම නැතිකිරීමෙන්ද, ධ්‍යාන ප්‍රීතිය ඉක්මවීමෙන්ද, නිරාමිස සැපය ඉක්මවීමෙන්ද, උපෙක්ෂා වෙදනාව ඉක්මවීමෙන්ද, 'මම සංසිදුනෙමි මම නිවුනෙමි. මම තෘෂ්ණාවෙන් අල්වා නොගත්තෙක් වෙමි'යි, දකියි. මේ ආයුෂ්මත් තෙමේ මෙය නිවණට උපකාරවූ ප්‍රතිපදාවකැයි කියයි. එතකුදු වුවත් මේ පින්වත් මහණ තෙමේ හෝ බමුණු තෙමේ හෝ අතීතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටිය හෝ දැඩිව අල්වාගනියි. අනාගතය අනුව ගියාවූ දෘෂ්ටිය දැඩිව අල්වා ගනියි. කාම සංයෝජනයන් හෝ දැඩිව

අල්වා ගනියි. ධ්‍යාන ප්‍රීතිය හෝ දැඩිව අල්වා ගනියි. නිරාමිස සැපය හෝ දැඩිව අල්වා ගනියි. උපෙක්ෂා වේදනාව හෝ දැඩිව අල්වා ගනියි. මේ ආයුෂ්මත් තෙමේ 'මම සංසිඳුනෙමි. මම නිවුනෙමි. මම දැඩිකොට අල්වාගැනීමෙන් මිදුනෙමි' දකීද, එයද මේ පින්වත් මහණ බමුණන්ගේ දෘෂ්ටි උපාදානයයි කියනු ලැබේ. ඒ දෘෂ්ටිය ප්‍රත්‍යයෙන් උපදින ලද්දකි. එහෙයින් ඔහුදාරික වේ. සංස්කාරයන්ගේ නිරෝධයක් ඇත්තේය යන මේ කාරණය තථාගත තෙමේ දන්නේය. මෙසේ දැන ඒ දෘෂ්ටියගේ මිදීම දක්නා තථාගත තෙමේ එය ඉක්මවූයේ වෙයි.

34 "මහණෙනි, තථාගතයන් වහන්සේ විසින් මේ නිරුත්තරවූ ශාන්තවූ උතුම් පදය වනාහි මොනවට අවබෝධ කරණලදී. යම් මේ සවැදැරුම්වූ ස්පර්ශයන්ට හෙතුවූ වක්ෂුරාදි ආයතනයන්ගේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවයද, මිදීමද තත්වූ පරිද්දෙන් දැන උපාදානයන් කෙරෙන් මිදීමෙන් ලබන යම් අර්හත් ඵලයෙක් වේද, මහණෙනි, ඒ සවැදැරුම් ස්පර්ශයන්ට හෙතුවූ වක්ෂුරාදි ආයතනයන්ගේ හටගැනීමද, විනාශයද, ආශ්වාදයද, ආදීනවයද, මිදීමද තත්වූ පරිද්දෙන් දැන උපාදානයන් කෙරෙන් මිදීමෙන් ලබන අර්හත්ඵලයවූ" මේ උත්තම ශාන්ති පදය තථාගතයන් වහන්සේ විසින් අවබෝධ කරනලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තාහුය.

දෙවැනිවූ පඤ්ඤාත්තය සූත්‍රය නිමි. (1-2)

3. කින්නි සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුසිනාරා නුවර "බලිහරණ" නම් වන ලැහැබෙහි වැඩවසන සේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, 'මහණෙනි,' කියා භික්ෂුන්ට කථා කළසේක. 'පින්වතුන්

වහන්සැයි’ ඒ භික්ෂූහු භාගාවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාගාවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය.

“මහණෙනි, තොපට මා කෙරෙහි කීම, මෙබඳු සිතක් වේද? ‘ශ්‍රමණ ගෞතම තෙම සිවුරු කරුණු කොටගෙන හෝ ධර්මය දෙශනා කෙරේද, ශ්‍රමණ ගෞතම තෙම පිණ්ඩපාතය කරුණු කොටගෙන ධර්මය දෙශනා කෙරේද? ශ්‍රමණ ගෞතම තෙම සෙනසුන් කරුණු කොටගෙන හෝ ධර්මය දෙශනා කෙරේද, ශ්‍රමණ ගෞතම තෙමේ ඒ ඒ භව සැප ලැබීම කරුණු කොටගෙන හෝ ධර්මය දෙශනා කෙරේද?’ කියයි.

“ස්වාමීනි, ‘භාගාවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ සිවුරු හේතු කොටගෙන හෝ ධර්මය දෙශනා කෙරෙයි. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ පිණ්ඩපාතය හේතු කොටගෙන හෝ ධර්මය දෙශනා කෙරෙයි. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ සෙනාසන හේතු කොටගෙන හෝ ධර්මය දෙශනා කෙරෙයි. ශ්‍රමණ ගෞතමයන් වහන්සේ ඒ ඒ භවයෙහි සැප විඳීම හේතු කොටගෙන හෝ ධර්මය දෙශනා කරයි, යන මෙබඳු සිතක් අපට ඇති නොවෙයි.”

2. “මහණෙනි, තොපට වනාහි ‘මා කෙරෙහි සිවුරු හේතු කොටගෙන හෝ ශ්‍රමණ ගෞතම තෙම ධර්මය දෙශනා කරයි. පිණ්ඩපාතය හේතු කොටගෙන හෝ ශ්‍රමණ ගෞතම තෙම ධර්මය දෙශනා කරයි. සේනාසන හේතු කොට ගෙන හෝ ශ්‍රමණ ගෞතම තෙම ධර්මය දෙශනා කරයි. ඒ ඒ භව සැප විඳීම හේතු කොට ගෙන හෝ ශ්‍රමණ ගෞතම තෙම ධර්මය දෙශනා කෙරේය’ යන මෙබඳු සිතක් තොපට ඇති නොවේ නම් මහණෙනි, මා කෙරෙහි තොපට කෙබඳු සිතක් වේද?”

“ස්වාමීනි, භාගාවතුන් වහන්සේ කෙරෙහි අපට භාගාවතුන් වහන්සේ අනුකම්පා ඇත්තේය. වැඩ කැමැත්තේ වේ. අනුකම්පා පිණිස ධර්මය දෙශනා කෙරේය යන මෙබඳු සිතක් වන්නේය” “මහණෙනි, තොපට මා කෙරෙහි භාගාවත් තෙම අනුකම්පා ඇත්තේය. වැඩ කැමැත්තේය. අනුකම්පාව නිසා ධර්මය දෙශනා කෙරේය යන අදහස ඇත්තේය.

3. "මහණෙනි, එහෙයින් මේ ශාසනයෙහි මා විසින් තොපට යම් ධර්මයක් දෙශනා කරණ ලද්දාහුද; එනම්, සතර සතිපට්ඨානයෝය, සතර සමාසක් ප්‍රධානායෝය, සතර සාද්ධි පාදයෝය, පඤ්චෙන්ද්‍රියෝය, පඤ්චබලයෝය, සප්ත බ්‍යාද්ධ්‍යංගයෝය, ආයථි අෂ්ටාංගික මාර්ගයෝය යන මොහුයි. එහි සියල්ලන් විසින්ම සමගිව සතුටුව විවාද නොකරමින් හික්මීය යුතුයි.

4. "මහණෙනි, සමගිව සතුටුව විවාද නොකරමින් හික්මෙන්නාවූ ඒ තොප අතුරෙන් අභිධර්මයෙහි වෙනස් වාද ඇති හික්ෂුහු දෙදෙනෙක් වන්නාවුද, එහි ඉදින් තොපට 'මේ ආයුෂ්මත්වරුන්ගේ කීම අර්ථවශයෙන්ද වෙනස්ය, ව්‍යඤ්ජන වශයෙන්ද වෙනස්යයි, මෙසේ අදහස් වන්නේ, නම් එහි යම් හික්ෂුවක් ඉතා සුවචයයි හඟින්නහුද? ඔහු වෙත පැමිණ ආයුෂ්මත් වරුන්ගේ කීම අර්ථ වශයෙන්ද වෙනස්ය. ව්‍යඤ්ජන වශයෙන්ද වෙනස්ය. ආයුෂ්මත් වරුන්ගේ කීම යම්සේ අර්ථ වශයෙන්ද, ව්‍යඤ්ජන වශයෙන්ද වෙනස්ද, ආයුෂ්මත්හු ඒ ආකාරයෙන් දැනගනිවි. ආයුෂ්මත්හු විවාදයට නොපැමිණෙත් වායි කියයුතු වන්නේය. ඉක්බිති අතික් පක්ෂයෙහි වූ හික්ෂුන් ගෙන් යම් හික්ෂුවක් ඉතා සුවචයයි හඟින්නහුද; ඔහු වෙත පැමිණ 'ආයුෂ්මතුන්ගේ කීම අර්ථ වශයෙන්ද වෙනස්ය. ව්‍යඤ්ජන වශයෙන්ද වෙනස්ය. ආයුෂ්මත්හු ආයුෂ්මත්වරුන් ගේ කීම යම්සේ අර්ථ වශයෙනුත් වෙනස්ද, ව්‍යඤ්ජන වශයෙනුත් වෙනස්ද එසේ දැනගනිවි. ආයුෂ්මත්හු විවාද නොකෙරෙත්වායි කියයුතු වන්නේය. මෙසේ වරදවා ගත්වා ලද්ද වරදවා ගන්නා ලද්දක් වශයෙන් දැරිය යුතුයි. වරදවා ගන්නා ලද්ද, වරදවා ගන්නා ලද්දක් වශයෙන් දරා යමක් ධර්මයවේද, යමක් විනය වේද, එය කිය යුත්තේය."

5. "ඉදින් එහි තොපට මේ ආයුෂ්මත් වරුන්ගේ කීම අර්ථවශයෙන් වෙනස් වේ. ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් සම වේයයි සිතෙන්නේද, එහි යම් හික්ෂුවක් ඉතා සුවචයයි හඟින්නහුද, ඔහු කරා පැමිණ 'ආයුෂ්මත් වරුන්ගේ කීම අර්ථ වශයෙන්ම

වෙනස්ය. ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් සමාන වෙයි. ඒ කීම යම්සේ අර්ථවශයෙන්ම වෙනස්ද, ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් සමාන වේද, ආයුෂ්මත්හු ඒ ආකාරයෙන් දැනගනිවි. විවාදයට නොපැමිණෙත්වායි කියයුතු වන්නේය. ඉක්බිති අනික් පක්ෂයෙහි වූ භික්ෂුන්ගෙන් යම් භික්ෂුවක් ඉතා සුවචයයි හඟින්නහුද, ඔහු කරා පැමිණ ‘ආයුෂ්මත් වරුන්ගේ කීම වනාහි අර්ථ වශයෙන්ම වෙනස්ය. ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් සමානවේ. ආයුෂ්මත්වරුන්ගේ කීම යම්සේ අර්ථ වශයෙන්ම වෙනස්ද, ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් වේද, ආයුෂ්මත්හු ඒ ආකාරයෙන් දැනගනිවි. ආයුෂ්මත්හු විවාදයට නොපැමිණෙත්වායි, කියයුතු වන්නේය. මෙසේ වරදවා ගන්නා ලද්ද වරදවා ගන්නා ලද්දක් වශයෙන් දැරිය යුතුයි. නිවරදකොට ගන්නා ලද්ද නිවරද කොට ගන්නා ලද්දක් වශයෙන් දැරිය යුතුයි. වරදව ගන්නා ලද්ද වරදවා ගන්නා ලද්ද වශයෙන් දරා, නිවරද කොට ගන්නා ලද්ද නිවරද කොට ගන්නා ලද්ද වශයෙන් දරා යමක් ධර්මය වේද, යමක් විනය වේද, එය කිය යුතුයි.”

6. “ඉදින් එහි තොපට මේ ආයුෂ්මත්වරුන්ගේ කීම අර්ථවශයෙන්ම සමවෙයි. ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් වෙනස්වේයයි සිතයි නම් එහි යම් භික්ෂුවක් ඉතා සුවචයයි හඟින්නාහුද, ඔහු කරා පැමිණ ‘ආයුෂ්මත් වරුන්ගේ කීම වනාහි අර්ථ වශයෙන් සමාන වේ. ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් වෙනස් වේ. එය යම්සේ අර්ථවශයෙන්ම සමවේද, ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් වෙනස් වේද, ආයුෂ්මත්හු ඒ ආකාරයෙන් දැනගනිවි. යම් මේ ව්‍යඤ්ජනයක්වේද, එය වනාහි සුළු කරුණකි. ආයුෂ්මත්හු ස්වල්ප කාරණයකින් විවාදයට නොපැමිණෙත්වායි කියයුතු වන්නේය. අනික් පක්ෂයෙහිවූ භික්ෂුන්ගෙන් යම් භික්ෂුවක් ඉතා සුවචයයි හඟින්නාහුද, ඔහු කරා පැමිණ ‘ආයුෂ්මතුන්ලාගේ කීම වනාහි අර්ථවශයෙන් සමාන වේ. ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් වෙනස් වේ. ආයුෂ්මත්හු එය යම්සේ අර්ථවශයෙන් සමාන වේද, ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් වෙනස් වේද, එය ඒ ආකාරයෙන් ආයුෂ්මත්හු දැනගනිවි. යම් ඒ ව්‍යඤ්ජනයක් වේද, එය ස්වල්ප කාරණයකි. ආයුෂ්මත්හු ස්වල්ප කාරණයකින් විවාදයට

නොපැමිණෙත්වායි කියයුතු වන්නේය. මෙසේ නිවරද කොට ගන්නා ලද්ද නිවරද කොට ගන්නා ලද්ද වශයෙන් දැරිය යුතුයි. වරදවා ගන්නා ලද්ද වරදවා ගන්නා ලද්ද වශයෙන් දැරිය යුතුයි. නිවරද කොට ගන්නා ලද්ද නිවරද කොට ගන්නා ලද්ද වශයෙන් දරා වරදවා ගන්නා ලද්ද වරදවා ගන්නා ලද්ද වශයෙන් දරා, යමක් ධර්මය වේද, යමක් විනය වේද, එය කිය යුතුයි.

7. "එහි ඉදින් තොපට මේ ආයුෂ්මතුන්ලාගේ කීම අර්ථවශයෙන්ද සමාන වේ. ව්‍යඤ්ජන වශයෙන්ද සමානවේයයි සිතක් වන්නේනම් එහි යම් භික්ෂුවක් ඉතා සුවචයයි හඟින්නාහුද, ඔහු කරා පැමිණ 'ආයුෂ්මතුන්ලාගේ කීම වනාහි අර්ථ වශයෙන්ද, සමානවේ. ව්‍යඤ්ජන වශයෙන්ද සමානවේ. එය යම්සේ අර්ථයෙහුත් සමානවේද, ව්‍යඤ්ජනයෙහුත් සමාන වේද, ආයුෂ්මත්හු ඒ ආකාරයෙන් දැනගනිවි. ආයුෂ්මත්හු විවාදයට නොපැමිණෙත්වායි,' කියයුතු වන්නේය. ඉක්බිති අනික් පක්ෂයෙකිහි වූ භික්ෂුන්ගෙන් යම් භික්ෂුවක් ඉතා සුවචයයි හඟින්නාහුද, ඔහු කරා පැමිණ ආයුෂ්මතුන්ලාගේ කීම වනාහි අර්ථ වශයෙන්ද සමාන වේ. ව්‍යඤ්ජන වශයෙන්ද සමාන වේ. එය යම්සේ අර්ථයෙහුත් සමානවේද,' ව්‍යඤ්ජනයෙහුත් සමානවේද, ආයුෂ්මත්හු ඒ ආකාරයෙන් දැනගනිවි. ආයුෂ්මත්හු විවාදයට නොපැමිණෙත්වායි, කියයුතු වන්නේය. මෙසේ නිවරද කොට ගන්නා ලද්ද නිවරද කොට ගන්නා ලද්ද වශයෙන් දැරිය යුතුයි. නිවරද කොට ගන්නා ලද්ද නිවරද කොට ගන්නා ලද්ද වශයෙන් දරා යමක් ධර්මය වේද, යමක් විනය වේද එය කිය යුතුයි.

8. "මහණෙනි, සමගිව සතුටු වෙමින් විවාද නොකරමින් භික්ෂුන්ගෙන් වූ ඒ තොප අතුරෙන් එක්තරා භික්ෂුවක්හට ඇවතක් වන්නේද, වරද කිරීමක් වන්නේද, මහණෙනි, එහි වෝදනාව පිණිස නොයා යුතුයි. අනික් පුද්ගලයෙකු වනාහි ක්‍රොධ නොකරන්නෙක් වෙර නොකරන්නෙක් තම මතය අත් නොහරින සේ තදින් නොගන්නෙකි, තම මතය පහසුවෙන් දුරලිය හැක්කෙක් වේනම් 'මටද වෙහෙස නොවන්නේය.

අනිකාටද දුකට පැමිණීමක් නොවන්නේය. මට ඒ පුද්ගලයා අකුසලයෙන් නැගිටුවා කුසලයෙහි පිහිටුවන්නට හැක්කේයයි' පුද්ගලයා පරීක්ෂා කළ යුතුය. ඉදින් මහණෙනි, කීමට සුදුසු වන්නේය. මහණෙනි, ඉදින් වනාහි මෙසේ වන්නේනම් 'මටද වෙහෙසක් නොවන්නේය. අන්‍ය පුද්ගලයාටද දුකක් වන්නේය. අනික් පුද්ගලයා වනාහි කිපෙන්නෙක, වෛර කරන්නෙක මතය දැඩිකොට ගන්නෙකි. මතය පහසුවෙන් දුරලිය නොහැක්කේ වෙයි. මම මේ පුද්ගලයා අකුසලයෙන් නගාසිටුවා කුසලයෙහි පිහිටුවන්නට හැක්කේද වෙමි' මෙසේ වන්නේනම් යම් මේ අනික් පුද්ගලයාගේ දුකට පැමිණීමක් වේද, මෙය වනාහි සුලු දෙයකි. ඒ මම මේ පුද්ගලයා අකුසලයෙන් නැගිටුවා කුසලයෙහි පිහිටුවන්නට හැකිවෙයි නම් එයම මහත් වන්නේය. මහණෙනි, ඉදින් මෙසේ වන්නේ නම් කීමට සුදුසු වේ.

9. "මහණෙනි, ඉදින් වනාහි 'මට වනාහි වෙහෙස වන්නේය. අනික් පුද්ගලයාට දුකක් නොවන්නේය. අනික් පුද්ගල තෙම වනාහි ක්‍රොධ නොකරන්නෙක් වෛර නොකරන්නෙක් මතය තරයේ ගන්නෙක් මතය පහසුවෙන් අත්නොහරින්නෙක් වන්නේනම් මම මේ පුද්ගලයා අකුසලයෙන් නැගිටුවා කුසලයෙහි පිහිටුවන්නට හැක්කේද, වෙමි. මාහට යම් වෙහෙසක් වේද, එය වනාහි සුලු වූවකි. ඒ මම මේ පුද්ගලයා අකුසලයෙන් නැගිටුවා කුසලයෙහි පිහිටුවන්නට හැකිවෙමි නම් එයම මහත් වන්නේය. 'මහණෙනි, ඉදින් එසේ වන්නේ නම් කීමට සුදුසුයි.

10. "මහණෙනි, ඉදින් වනාහි මටද වෙහෙස වන්නේය. අනික් පුද්ගලයාටද දුකක් වන්නේය. අන් පුද්ගල තෙමේ වනාහි කිපෙන්නෙක්, බද්ධ වෛර කරන්නෙක්, මතය තරයේ ගන්නෙක්, මතය පහසුවෙන් දුරලිය නොහැක්කේක් වන්නේද 'මම මේ පුද්ගලයා අකුසලයෙන් නැගිටුවා කුසලයෙහි පිහිටුවන්නට හැක්කේද, වෙමි නම් මට යම් වෙහෙසීමක් වේද, අන්‍ය පුද්ගලයාට යම් දුකක් වේද, මෙය වනාහි සුලු වූවකි. ඒ මම මේ පුද්ගලයා අකුසලයෙන් නැගිටුවා කුසලයෙහි පිහිටුවන්නට හැකිවෙමි නම් එයම මහත් වන්නේය.' මහණෙනි, ඉදින් මෙසේ වන්නේ නම් කීමට සුදුසුය.

11. "මහණෙනි, ඉදින් වනාහි මටද වෙහෙස වන්නේය. අන් පුද්ගලයාටද දුක් වන්නේය. අනික් පුද්ගල තෙමේ වනාහි කිපෙන්නක, වෛර කරන්නෙක, මතය තරයේ ගන්නෙක, මතය පහසුවෙන් දුරලිය නොහැක්කෙක. මමද මේ පුද්ගලයා අකුසලයෙන් නැගිටුවා කුසලයෙහි පිහිටුවන්ට නොහැකි වෙමියි, මෙසේ වන්නේද, මහණෙනි, මෙබඳු පුද්ගලයා කෙරෙහි උපෙක්ෂාව නොයික්මවිය යුතුය.

12. "මහණෙනි, සමගිව සතුටුවෙමින්, විවාද නොකරමින් හික්මෙන්නාවූ, ඒ තොප අතරෙහිද සිත් දූෂ්‍ය කරන්නාවූ අමනාපය ඇති කරන්නාවූ, නොසතුට නොඇල්ම ඇති කරන්නාවූ, ඕපාදූප වචන උපදින්නේය. ඒ එක් පක්ෂයක හික්ෂුන් අතුරෙන් යම් හික්ෂුවක් ඉතා සුවචයයි හඟින්නහුද, ඔහු කරා පැමිණ, 'ඇවැත්නි, සමගිව සතුටුවෙමින් විවාද නොකරමින් හික්මෙන්නාවූ, අප අතරෙහි සිත් දූෂ්‍ය කරන්නාවූ, අමනාප ඇතිකරන්නාවූ, නොසතුට ඇතිකරන්නාවූ, ඔවුනොවුන්ගේ ඕපාදූප වචන උපන්නේය යන යමක් ඇද්ද, එය ශාස්තෘන් වහන්සේ දන්නේ නම් ගර්භා කරන්නේදැයි කිය යුතුය.

13. "මහණෙනි, මනාකොට ප්‍රකාශ කරන්නාවූ හික්ෂු තෙම මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නේය. 'ඇවැත්නි, සමගිව සතුටු වෙමින් විවාද නොකරමින් හික්මෙන්නාවූ අප අතරෙහි සිත දූෂ්‍ය කරන්නාවූද, අමනාප ඇතිකරන්නාවූද, නොසතුට ඇතිකරන්නාවූද, ඔවුනොවුන්ගේ ඕපාදූප වචන උපදින්නේය යන යමක් ඇද්ද, එය ශාස්තෘන් වහන්සේ දන්නේ නම් ගර්භන්තේය. 'ඇවැත්නි, මේ කොලාහල කිරීම දුරු නොකොට නිවණ ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේදැයි ඇසිය යුතුය. මහණෙනි, මනාකොට ප්‍රකාශ කරන්නාවූ හික්ෂුතෙම මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නේය. 'ඇවැත්නි, මේ කොලාහල කිරීම දුරු නොකොට නිවණ ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරන්නේය.' තව ද, අනික් පක්ෂයෙහිවූ හික්ෂුන්ගෙන් යම් හික්ෂුවක් ඉතා සුවචයයි හඟින්නහුද, ඔහු කරා පැමිණ 'ඇවැත්නි, සමගිව සතුටු වෙමින්, විවාද නොකරමින්, හික්මෙන්නාවූ අප අතරෙහි සිත දූෂ්‍ය කරන්නාවූ, අමනාපය ඇතිකරන්නාවූ, නොසතුට ඇතිකරන්නාවූ

ඔවුනොවුන්ගේ ඕපාදූප වචන උපදින්නේය යන යමක් ඇද්ද, එය ශාස්තෘන් වහන්සේ දන්නේ නම් ගර්භා කරන්නේදැයි කියයුතු වන්නේය. මහණෙනි මනාකොට ප්‍රකාශ කරන්නාවූ භික්ෂුතෙම මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නේය. 'ඇවැත්නි, සමගිව සතුටුවෙමින් විවාද නොකරමින් භික්ෂෙන්නාවූ අප අතරෙහි සිත දූෂ්‍ය කරන්නාවූ, අමනාපය ඇතිකරන්නාවූ, නොසතුට ඇතිකරන්නාවූ යම් ඒ ඔවුනොවුන්ගේ ඕපාදූප වචන උපදින්නේය යන යමක් ඇද්ද, එය ශාස්තෘන් වහන්සේ දන්නේ නම් ගර්භා කරන්නේය කියයි. ඇවැත්නි, මේ කොලාහල කිරීම වනාහි දුරු නොකොට නිවණ ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරන්නේදැයි ඇසිය යුතුය' මහණෙනි, මනාකොට ප්‍රකාශ කරන්නාවූ භික්ෂුතෙම මෙසේ 'ඇවැත්නි, මේ කොලාහල කිරීම දුරු නොකොට නිවණ ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකරන්නේයයි, කියන්නේය.

14. "මහණෙනි, ඉදින් ඒ භික්ෂුවගෙන් අනික් භික්ෂුවක් ආයුෂ්මතුන් විසින් අපගේ මේ භික්ෂුහු අකුසලයෙන් නැගිටුවා කුසලයෙහි පිහිටුවන ලද්දාහුදැයි අසන්නේ නම්, මහණෙනි, මනාකොට ප්‍රකාශ කරන්නාවූ භික්ෂුතෙම මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නේය. 'ඇවැත්නි, මෙහි මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද, එතැනට පැමිණියෙමි. ඒ මට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ධර්මය දෙශනා කළසේක.' මම ඒ ධර්මය අසා ඒ භික්ෂුන්ට කීවෙමි. ඒ භික්ෂුහු ඒ ධර්මය අසා අකුසලයෙන් නැගී සිටියාහුය. කුසලයෙහි පිහිටියාහුය, යනුවෙනි.

"මහණෙනි, මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නාවූ භික්ෂුතෙම තමාද නොම උසස් කෙරෙයි. අනුන් නොම පහත් කෙරෙයි. ධර්මයට අනුකූල වූවක් ප්‍රකාශ කරයි. කරුණු සහිතවූ අනික් කිසිවාදයක් හෝ අනුවාදයක් හෝ (මේ පුද්ගලයාට) ගැරහිය යුතු තැනට නොපැමිණෙන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තාහුය.

තුන්වැනිවූ කින්තී සූත්‍රය නිමි. (1-3)

4. සාමගාම සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශාක්‍ය ජනපදයෙහි වූ “සාම” නම් ගමෙහි වැඩවසනසේක. එකල්හි වනාහි “නිගණ්ඨනාත” පුත්‍රතෙම වාපා නම් නුවර නොබෝ දින මැරුනේවෙයි. ඔහුගේ මරණින් පසු බිඳී ගියාවූ නිගණ්ඨයෝ දෙකොටසක්ව හටගත් දබර ඇත්තාහු හටගත් කලහ ඇත්තාහු විවාදයට පැමිණියාහු ඔවුනොවුන්ට මුඛ නැමැති ආයුධ වලින් අනිමිත් වාසය කෙරෙත්. ‘නුඹ මේ ධර්ම විනය නොදන්නෙහිය, මම මේ ධර්ම විනය දනිමි. කිම නුඹ මේ ධර්ම විනය දන්නෙහිද, නුඹ වරදවා පිළිපත්තෙහිය. මම මනාකොට පිළිපත්තේ වෙමි. මට වැඩ සහිතය. නුඹට වැඩ සහිත නොවේ. පළමු කිය යුත්ත පසුව කියෙහිය. පසුව කිය යුත්ත පළමු කියෙහිය. තා විසින් පුරුදු නොකරණ ලද්ද, විවාදයට පැමිණ නැවතුනේය. තට වාදය නගන ලද්දේය. නිග්‍රහ කරණ ලද්දේවෙහිය. වාදයෙන් මිදීම පිණිස හැසිරෙව්, ඉදින් හැකි වන්නෙහි නම් අවුල් හරවයි.’ කියමින් එකම වධයක් මෙන් නිගණ්ඨනාත පුත්‍රයාගේ අතවැස්සන් කෙරෙහි පවතියි. නිගණ්ඨනාත පුත්‍රයාගේ සුදුවත් හඳනාවූ යම් ගිහි ශ්‍රාවක කෙනෙක් වෙත්ද, ඔව්හුද නිගණ්ඨනාත පුත්‍රයාගේ අත වැස්සන් කෙරෙහි කළකිරුණු ස්වභාව ඇත්තාහු නොඇළුණු ස්වභාව ඇත්තාහු, පසුබස්නා ස්වභාව ඇත්තාහු වෙත්. නපුරුකොට කියන ලද්දාවූ නපුරුකොට දන්නා ලද්දාවූ නෛයථිනික නොවූ සංසිදීම පිණිස නොපවත්නාවූ, සමායක් සම්බුද්ධ නොවූවකු විසින් කියන ලද්දාවූ බිඳුනු පිහිට ඇත්තාවූ පිළිසරණ නැත්තාවූ ධර්ම විනයක යම්සේද එමෙනි.

2. ඉක්බිති “චුන්ද” සමණුද්දෙස තෙම පාවා නම් නුවර වස් වසන ලද්දේ සාම නම් ගම යම් තැනෙක්හිද ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම යම් තැනෙක්හිද, එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට වැඳ එක් පසෙක උන්නේය. එක් පසෙක උන්නාවූ චුන්ද සමණුද්දෙස තෙම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ට මෙය කියේය. “ස්වාමීනි

නිගණ්ඨනාත පුත්‍රතෙම පාවා නම් නුවර නොබෝ දින මැරෙන ලද්දේ වෙයි. ඔහුගේ මැරීමෙන් පසු බිඳී ගියා වූ නිගණ්ඨයෝ දෙකොටසක්ව හටගත් දබර ඇත්තාහු හටගත් කලහ ඇත්තාහු විවාදයට පැමිණියාහු ඔවුනොවුන්ට මුඛ නමැති ආයුධ වලින් අනිමිත් වාසය කෙරෙත්. 'නුඹ මේ ධර්ම විනය නොදන්නෙහිය. මම මේ ධර්ම විනය දනිමි. කිම, මේ ධර්ම විනය දන්නෙහිද? නුඹ වරදවා පිළිපන්නෙහිය මම මනාකොට පිළිපන්නේ වෙමි. මට වැඩ සහිතය. නුඹට වැඩ සහිත නොවේ. පළමු කිය යුත්ත පසුව කියෙහිය. පසුව කිය යුත්ත පළමු කියෙහිය. තා විසින් පුරුදු නොකරණ ලද්ද විවාදයට පැමිණ, නැවතුනේය. තට වාදය නගන ලද්දේය. නිග්‍රහ කරණ ලද්දේ වෙහිය. වාදයෙන් මිදීම පිණිස හැසිරෙව. ඉදින් හැකිවන්නෙහි නම් අවුල් හරවයි' එකම වධයක් මෙන් නිගණ්ඨනාත පුත්‍රයාගේ අතවැස්සන් කෙරෙහි පවතියි. යම් නිගණ්ඨනාත පුත්‍රයාගේ සුදුවත් හදනාවූ ගිහි ශ්‍රාවක කෙනෙක් වෙත්ද, ඔවුහුද නිගණ්ඨනාට පුත්‍රයාගේ අතවැස්සන් කෙරෙහි කළකිරුණු ස්වභාව ඇත්තාහු, නොඇළුණු ස්වභාව ඇත්තාහු, පසුබස්නා ස්වභාව ඇත්තාහු වෙත්. නපුරුකොට දන්නා ලද්දාවූ, නොයඹාණික නොවූ, සංසිදීම පිණිස නොපවත්නාවූ, සමයක් සම්බුද්ධ නොවූවෙකු විසින් වදාරණ ලද්දාවූ, බිඳුනාවූ පිහිට ඇති පිළිසරණ නැත්තාවූ (සස්තෙහි යම්සේද එමෙනි)"

3. මෙසේ කී කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම වුන්ද සමණුද්දෙසයන්ට "ඇවැත් වුන්දය, මේ කථා පඬුර භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දක්නා පිණිස ඇත්තේමය. ඇවැත් වුන්දය, යමු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකද, එතැනට පැමිණෙන්නොමු පැමිණ මේ කාරණය භාග්‍යවතුන් වහන්සේට කියන්නොමුයි" කිය. "ස්වාමීනි, එසේය" කියා වුන්ද නම් සමණුද්දෙස තෙම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට උත්තර දුන්නේය.

4. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේද, වුන්ද සමණුද්දෙස තෙමේද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද, එතැනට පැමිණියාහුය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද

එක්පසක උන්නාහුය. එකත්පසක උන්නාහුම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය. “ස්වාමීනි, මේ වුන්ද සමණුද්දෙස තෙම මෙසේ කීය. ස්වාමීනි, නිගණ්ඨනාතපුත්‍ර තෙම පාවා නම් නුවර නොබෝදින මැරුනේය. ඔහුගේ මරණයෙන් පසු බිඳුනාවූ නිගණ්ඨයෝ දෙකොටසක්ව හටගත් දබර ඇත්තාහු, හටගත් කලහ ඇත්තාහු, විවාදයට පැමිණියාහු ඔවුනොවුන්ට මුඛ නමැති ආයුධවලින් අනිත්නාහු වාසය කෙරෙත්. ‘නුඹ මේ ධර්මවිනය නොදන්නෙහිය. මම මේ ධර්මවිනය දනිමි. කිම, නුඹ මේ ධර්මවිනය දන්නෙහිද? නුඹ වරදවා පිළිපත්තෙහිය. මම මනාකොට පිළිපත්තේ වෙමි. මට වැඩ සහිතය. නුඹට වැඩ සහිත නොවේ. පළමු කිය යුත්ත පසුව කීයෙහිය. පසුව කිය යුත්ත පළමු කීයෙහිය. තා විසින් පුරුදු නොකරණ ලද්ද විවාදයට පැමිණ, නැවතුනේය. තට වාදය නගන ලද්දේය. නිග්‍රහ කරණ ලද්දේ වෙහිය. වාදයෙන් මිදීම පිණිස හැසිරෙව. ඉදින් හැකිවන්නෙහි නම් අවුල්හරවයි, එකම වධයක් මෙන් “නිගණ්ඨනාතපුත්‍රයාගේ අතවැස්සන් කෙරෙහි පවතියි. යම් නිගණ්ඨනාතපුත්‍රයාගේ සුදුවත් හඳුනාවූ ගිහි ශ්‍රාවක කෙනෙක් වෙත්ද, ඔවුහුද නිගණ්ඨනාතපුත්‍රයාගේ අත වැස්සන් කෙරෙහි කළකිරුණු ස්වභාව ඇත්තාහු, නොඇළුණු ස්වභාව ඇත්තාහු, පසුබස්නා ස්වභාව ඇත්තාහු වෙත්. නපුරු කොට දන්නා ලද්දාවූ, නොයඹාණික නොවූ, සංසිද්ධ පිණිස නොපවත්නාවූ, සමයක් සම්බුද්ධ නොවූවෙකු විසින් වදාරණ ලද්දාවූ, බිඳුනාවූ පිහිට ඇති පිළිසරණ නැත්තාවූ (සස්තෙහි යම්සේද එමෙනි) “ස්වාමීනි, ඒ මට මෙබඳු අදහසක් වෙයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඇවෑමෙන් සංඝයා කෙරෙහි විවාදයක් නොම උපදිවා ඒ විවාදය බොහෝදෙනාට අවැඩ පිණිස බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිස බොහෝ දෙනාට අනර්ථ පිණිස දෙවි මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේය” කියායි.

5. “ආනන්දය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද, මා විසින් තොපට යම් ධර්ම කෙනෙක් නුවණින් අවබෝධකොට දෙශනා කරණ

ලද්දාහුද, එනම්, සතර සතිපට්ඨානයෝය, සතර සමයක් ප්‍රධානයෝය, සතර ඍද්ධි පාදයෝය, පඤ්චෙන්ද්‍රියයෝය, පඤ්ච බලයෝය, සප්ත බොධ්‍යංගයෝය, ආයතී අෂ්ටාංගික මාර්ගය යන මොහුයි. ආනන්දය, නුඹ මේ ධර්මයන්හි වෙන් වෙන් වාද ඇත්තාවූ භික්ෂූන් දෙදෙනකු දක්නෙහිද?” “ස්වාමීනි, යම් මේ ධර්මකෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් නුවණින් අවබෝධකොට දැන දෙශනා කරන ලද්දාහුද, එනම්; සතර සතිප්ඨානයෝය, සතර සමයක් ප්‍රධානයෝය, සතර ඍද්ධිපාදයෝය, පඤ්චෙන්ද්‍රියයෝය, පඤ්චබලයෝය, සප්ත බොධ්‍යංගයෝය, ආයතී අෂ්ටාංගික මාර්ගයෝය, (යන මොහුයි.) මේ ධර්මයන්හි වෙනස් වාද ඇත්තාවූ භික්ෂූන් දෙදෙනකු මම නොදකිමි.

“ස්වාමීනි, යම් ඒ පුද්ගල කෙනෙක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇසුරුකොට වාසය කෙරෙත්ද, ඔව්හු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඇවෑමෙන් සංඝයා කෙරෙහි ආජීවය හෙතුකොටගෙන හෝ ප්‍රාතිමොක්ෂය හෙතුකොටගෙන හෝ විවාද උපදවන්නාහුද, ඒ විවාදය බොහෝදෙනාට අවැඩ පිණිස බොහෝදෙනාට නොසැප පිණිස බොහෝදෙනාට අනර්ථ පිණිස දෙවි මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේයයි” ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ කීය.

6. “ආනන්දය, යම් මේ ආජීවය හෙතුකොටගෙන හෝ ප්‍රාතිමොක්ෂය හෙතුකොටගෙන හෝ විවාදයෙක් වේද, ඒ ස්වල්පමාත්‍ර ඇත්තක් වේ. ආනන්දය, මාර්ගයෙහි හෝ ප්‍රතිපදාවෙහි හෝ සංඝයා කෙරෙහි විවාදයෙන් උපදිනු ලබන්නේ උපදින්නේද, ඒ විවාදය බොහෝදෙනාට අවැඩ පිණිස බොහෝදෙනාට නොසැප පිණිස බොහෝදෙනාට අනර්ථ පිණිස දෙවි මිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේයයි” වදාළේය.

“ආනන්දය, මේ විවාදයට මුල් කරුණු සයක් වෙත්. කවර සයක්ද යත්? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ක්‍රොධ කරන්නෙක්, චෛර බැඳගන්නෙක් වේද, ආනන්දය, යම් ඒ මහණෙක් තෙම ක්‍රොධ කරන්නෙක් චෛර බැඳගන්නෙක් වේද,

හෙතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නොකරන්නෙක්, යටහත් පැවතුම් නැත්තෙක්ව වාසය කරයි. ධර්මය කෙරෙහිද ගෞරව නොකරන්නෙක්, යටහත් පැවතුම් නැත්තෙක්ව වාසය කරයි. සංඝයා කෙරෙහිද ගෞරව නොකරන්නෙක්, යටහත් පැවතුම් නැත්තෙක්ව වාසය කරයි. ශීලයද සම්පූර්ණ නොකරන්නෙක් වෙයි. ආනන්දය, යම් ඒ මහණෙක් තෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නොකරන්නේ, යටහත් පැවතුම් නැත්තෙක්ව වාසය කෙරේද, ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නොකරන්නෙක්, යටහත් පැවතුම් නැත්තෙක්ව වාසය කෙරේද, ශීලය සම්පූර්ණ නොකරන්නෙක් වේද, හෙතෙම සංඝයා කෙරෙහි විවාද උපදවයි. ඒ විවාදය බොහෝදෙනාට අවැඩ පිණිස, බොහෝදෙනාට නොසැප පිණිස, බොහෝදෙනාට අනර්ථ පිණිස, දෙවි මිනිසුන්ට අහිත පිණිස, දුක් පිණිස පවතියි. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මේ විවාදයට මුල් කරුණු තමා කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ දකින්නාහුද, ආනන්දය, එහි තෙපි ඒ ලාමකවූ විවාද මූලයාගේ පහකිරීම පිණිස උත්සාහ දරන්නහුය. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මේ විවාදමූලය තමා කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ නොදක්නහු නම්, ආනන්දය, එහි තෙපි ඒ ලාමකවූ විවාද මූලයාගේම මත්තෙහි හටනොගැණීම පිණිස පිළිපදින්නහුය. මෙසේ මේ ලාමකවූ විවාද මූලයාගේ දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මේ ලාමකවූ විවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නොහටගැනීම වේ.

7. "ආනන්දය, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණතෙම ගුණමකු වූයේ එකටඑක කරන්නේ වේ. හෙතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. ධර්මය කෙරෙහිද ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. සංඝයා කෙරෙහිද ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. ශික්ෂාවෙහිද සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තේ නොවෙයි. ආනන්දය, යම් ඒ මහණෙක් තෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ,

යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, ශික්ෂාවෙහි සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තේ නොවේද, හෙතෙම සංඝයා කෙරෙහි යම් විවාදයක් බොහෝදෙනාට අවැඩ පිණිස, බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිස බොහෝදෙනාට අනර්ථ පිණිස, දෙවිමිනිසුන්ට අහිත පිණිස, දුක් පිණිස වේද, එබඳු විවාද උපදවයි. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් කරුණු තමා කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ දකින්නාහුද, ආනන්දය, එහි තෙපි ඒ ලාමකවූ විවාදමූලයාගේම දුරුකිරීමට උත්සාහ කරන්නාහුය. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදමූලය තමා කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ නොදක්නාහු නම්, ආනන්දය, එහි තෙපි ඒ ලාමකවූ විවාද මූලයාගේම මත්තෙහි නොහටගැනීම පිණිස පිළිපදින්නාහුය. මෙසේ මේ ලාමකවූ විවාදමූලයාගේ දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මේ ලාමක විවාදමූලයාගේ මත්තෙහි නොහටගැනීම වේ.

8. “ආනන්දය, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණතෙම ඊෂියා කරන්නේ මසුරුවූයේ වෙයි. හෙතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. ධර්මය කෙරෙහිද ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. සංඝයා කෙරෙහිද ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. ශික්ෂාවෙහිද සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තේ නොවෙයි. ආනන්දය, යම් ඒ මහණෙක් තෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, ශික්ෂාවෙහි සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තේ නොවේද, හෙතෙම සංඝයා කෙරෙහි යම් විවාදයක් බොහෝදෙනාට අවැඩ පිණිස, බොහෝදෙනාට නොසැප පිණිස, බොහෝදෙනාට අනර්ථ පිණිස දෙවි මිනිසුන්ට අහිත පිණිස, දුක් පිණිස වේද, එබඳු විවාද උපදවයි. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් කරුණු තමා කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ දකින්නාහුද, ආනන්දය,

එහි තෙපි ඒ ලාමකවූ විවාද මූලයාගේම දුරු කිරීමට උත්සාහ කරන්නාහුය. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදමූලය තමා කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ නොදක්නාහු නම් ආනන්දය, එහි තෙපි ඒ ලාමකවූ විවාද මූලයාගේම මත්තෙහි නොහටගැනීම පිණිස පිළිපදින්නාහුය. මෙසේ මේ ලාමකවූ විවාදමූලයාගේ දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මේ ලාමක විවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නොහටගැනීම වේ.

9. "ආනන්දය, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණතෙම කෙරාටිකවූයේ මායා ඇත්තේ වේ. හෙතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. ධර්මය කෙරෙහිද ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. සංඝයා කෙරෙහිද ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. ශික්ෂාවෙහිද සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තේ නොවෙයි. ආනන්දය, යම් ඒ මහණෙක් තෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ, යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, ශික්ෂාවෙහි සම්පූර්ණකිරීම ඇත්තේ නොවේද, හෙතෙම සංඝයා කෙරෙහි යම් විවාදයක් බොහෝදෙනාට අවැඩ පිණිස, බොහෝදෙනාට නොසැප පිණිස, බොහෝදෙනාට අනර්ථ පිණිස, දෙවිමිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වේද, එබඳු විවාද උපදවයි. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් කරුණු තමා කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ දක්නාහුද, ආනන්දය, එහි තෙපි ඒ ලාමකවූ විවාද මූලයාගේම දුරුකිරීමට උත්සාහ කරන්නාහුය. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදමූලය තමා කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ නොදක්නාහු නම්, ආනන්දය, එහි තෙපි ඒ ලාමකවූ විවාදමූලයාගේම මත්තෙහි නොහටගැනීම පිණිස පිළිපදින්නාහුය. මෙසේ ලාමකවූ විවාද මූලයාගේ දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මේ ලාමක විවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නොහට ගැනීම වේ.

10. “ආනන්දය, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණනෙම ලාමක ආසා ඇත්තේ මිට්ඨාදෘෂ්ටිවූයේ වෙයි. හෙතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. ධර්මය කෙරෙහිද ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. සංඝයා කෙරෙහිද ගෞරව නැත්තේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. ශික්ෂාවෙහිද සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තේ නොවෙයි. ආනන්දය, යම් ඒ මහණෙක් තෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නැත්තේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කෙරේද, ශික්ෂාවෙහි සම්පූර්ණ කිරීම ඇත්තේ නොවේද, හෙතෙම සංඝයා කෙරෙහි යම් විවාදයක් බොහෝදෙනාට අවැඩ පිණිස, බොහෝදෙනාට නොසැප පිණිස, බොහෝදෙනාට අනර්ථ පිණිස, දෙවි මිනිසුන්ට අහිත පිණිස, දුක් පිණිස වේද, එබඳු විවාද උපදවයි. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් කරුණු තමා කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ දකින්නාහුද, ආනන්දය, එහි තෙපි ඒ ලාමකවූ විවාදමූලයාගේම දුරුකිරීමට උත්සාහ කරන්නාහුය. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාද මූලය තමා කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ නොදක්නාහු නම් ආනන්දය, එහි තෙපි ඒ ලාමකවූ විවාදමූලයාගේම මත්තෙහි නොහටගැනීම පිණිස පිළිපදින්නාහුය. මෙසේ මේ ලාමකවූ විවාද මූලයාගේ දුරුකිරීම වේ. මෙසේ මේ ලාමක විවාද මූලයාගේ මත්තෙහි නොහටගැනීම වේ.

“ස්වකීය දෘෂ්ටිය අල්වාගැනීම ඇත්තේ දැඩිව ගැනීම ඇත්තේ දුරලිය නොහැක්කේ වේ.

11 “ආනන්දය, හෙතෙම ශාස්තෘන්වහන්සේ කෙරෙහිද, ගෞරව නොකරන්නේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. ධර්මය කෙරෙහිද ගෞරව නොකරන්නේ යටත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. සංඝයා කෙරෙහිද ගෞරව නොකරන්නේ යටහත් පැවතුම් නැත්තේ වාසය කරයි. සීලයද

සම්පූර්ණ නොකරන්නේ වෙයි. ආනන්දය, යම් ඒ මහණෙක් තෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ කෙරෙහි ගෞරව නොකරන්නේ යටත් පැවතුම් නැත්තෙක්ව වාසය කෙරේද, ධර්මය කෙරෙහි ගෞරව නොකරන්නේ යටත් පැවතුම් නැත්තෙක්ව වාසය කෙරේද, සංඝයා කෙරෙහි ගෞරව නොකරන්නේ යටත් පැවතුම් නැත්තෙක්ව වාසය කෙරේද, ශීලය සම්පූර්ණ නොකරන්නෙක් වේද හෙතෙම සංඝයා කෙරෙහි විවාද උපදවයි. යම් විවාදයෙක් බොහෝ දෙනාට අවැඩ පිණිස බොහෝ දෙනාට නොසැප පිණිස බොහෝදෙනාට අනර්ථ පිණිස දෙවිමිනිසුන්ට අහිත පිණිස දුක් පිණිස වන්නේද (එබඳු විවාදයෙකි)

12. "ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාදයට මුල් කරුණ තමන් කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ දක්නහු නම්; ආනන්දය, එහි තෙපි එම ලාමකවූ විවාද මූලයාගේ දුරුකිරීම පිණිස උත්සාහ කරවී. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මෙබඳු විවාද මූලය තමන් කෙරෙහි හෝ පිටත්හි හෝ නොදක්නහු නම්, ආනන්දය එහි තෙපි එම ලාමකවූ විවාද මූලයාගේ නොවැඩීම පිණිස පිළිපදිවී. මෙසේ මේ ලාමකවූ විවාදමූලයාගේ පහ කිරීමවේ. මෙසේ මේ ලාමකවූ විවාදමූලයාගේ මත්තෙහි නොහට ගැණීමවේ. ආනන්දය, මොහු වනාහි විවාදයට මුල් කරුණු සය වෙත්.

13. 'ආනන්දය, මේ අධිකරණ සතරක් වෙත්. විවාදය පිළිබඳ අධිකරණය, සීල විපත්ති ආදීන් වොදනා කිරීම් පිළිබඳ අධිකරණය, සප්ත ආපත්ති ස්කන්ධයන් පිළිබඳවූ අධිකරණය, අවලොකන ආදී කටයුතු පිළිබඳ අධිකරණය, ආනන්දය, මොහු වනාහි අධිකරණ සතර වෙත්.

14. "ආනන්දය, උපනුපන් අධිකරණයන්ගේ සමථය පිණිස සංසිදීම පිණිස අධිකරණ සමථ සතක් වෙත්. සම්මුඛාවිනය දිය යුත්තේය. සති විනය දියයුත්තේය. අමුල්භ විනය දියයුත්තේය. ප්‍රතිඥාවෙන් කරවිය යුතුයි. යෙහුයාසිකාවය, තස්සපාපියාසිකාය, තිණවත්ථාරකය, යන සතයි.

15. "ආනන්දය, කෙසේ නම් සම්බුඛාවිනය වේද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂුහු අධර්මය ධර්මයයි කියමින් හෝ ධර්මය

අධර්මයයි කියමින් හෝ අවිනය විනයයි කියමින් හෝ විනය අවිනයයි කියමින් කලහ කෙරෙත්ද, ආනන්දය, ඒ සියලුම හික්ෂුන් විසින් සමගිව රැස්විය යුතුයි. රැස්ව ධර්ම නීතිය පරීක්ෂාකර බැලියයුතුයි. ධර්ම නීතිය පරීක්ෂාකොට බලා යම් ආකාරයකින් ධර්ම නීතිය හා සමවේද, ඒ ආකාරයෙන් ඒ අධිකරණය, කලහය, සංසිද්ධිය යුතුයි. ආනන්දය, මෙසේ සංසිද්ධිමත් සම්මුඛාවිනය නම් සංසිද්ධිමවේ. මෙසේ වනාහි මේ ශාසනයෙහි සමහර අධිකරණයන්ගේ සංසිද්ධිමවේ. එනම්, සම්මුඛා විනයයෙනි.

16. “ආනන්දය, කෙසේනම් යෙහුයාසිකා නම් සංසිද්ධිමවේද, ආනන්දය, ඉදින් ඒ හික්ෂුහු ඒ අධිකරණය ඒ ආවාසයෙහි සංසිද්ධන්ට නොහැකිවෙත් නම්, ආනන්දය, ඒ හික්ෂුන්ට වඩා යම් ආවාසයක හික්ෂුහු ඉතා බොහෝ වෙත් නම් ඒ ආවාසයට යායුත්තේය. එහි සියල්ලන්ම සමගිව රැස්විය යුතුයි.

රැස්ව ධර්ම නීතිය පරීක්ෂාකර බැලිය යුතුයි. ධර්ම නීතිය පරීක්ෂාකර බලා යම් ආකාරයකින් ධර්ම නීතිය හා සමවේද, ඒ ආකාරයෙන් ඒ අධිකරණය සංසිද්ධිය යුතුයි. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි යෙහුයාසිකා නම් සංසිද්ධිමවේ. මෙසේද වනාහි මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් අධිකරණයන්ගේ සංසිද්ධිමවේ. එනම්, යෙහුයාසිකාවෙනි.

17. “ආනන්දය, කෙසේ නම් සතිවිනය නම් සංසිද්ධිමවේද, ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මහණෙකුට පාරාජිකාවකින් හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකින් හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකින් ‘ආයුෂ්මත් තෙමේ පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණී බව මතකදැයි’ වෝදනා කරන්නේය. හෙතෙම ඇවැත්නි, මම පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාව ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණී බව සිහි නොවෙමියි’ කියන්නේද, ආනන්දය, ඒ හික්ෂුහුහට වනාහි සතිවිනය නම් සංසිද්ධිම දිය යුත්තේය. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි සතිවිනය නම් සංසිද්ධිමවේ.

මෙසේද වනාහි මේ සස්තෙනි ඇතැම් අධිකරණයන්ගේ සංසිද්ධිමවේ. එනම්, සතිවිනයයෙනි.

18. "ආනන්දය, කෙසේ නම් අමුල්හ විනය නම් සංසිද්ධිම වේද, ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මහණෙකුට පාරාජිකාවකින් හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකින් හෝ මෙබඳුවූ ගරු ඇවතකින් 'ආයුෂ්මත්' තෙමේ පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාව ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණි බව මතකදැයි වොදනා කරන්නේය. හෙතෙම 'ඇවැත්නි, මම පාරාජිකාවකට හෝ පැමිණියේ පාරාජිකාව ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණිබව මතක නැතැයි කියන්නේය. හෙතෙම ඔහුට අවුල් හැරීම වැඩියක් අවුල් කෙරෙයි. 'ආයුෂ්මත්' තෙමේ යහපත්වම දැන ගනු මැනව. ඉදින් පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණි බව සිහි කෙරෙහිදැයි' කියායි හෙතෙම මෙසේ කියයි. 'ඇවැත්නි, මම වනාහි උමතු බවට විත්තයාගේ පෙරළීමට පැමිණියෙමි. ඒ උමතුවූ මා විසින් ශ්‍රමණයන්ට නුසුදුසුවූ බොහෝ දේ කරන ලදී. නුසුදුසු වචන කියනලදී. නුසුදුසු ක්‍රියා කරනලදී. මට එය මතක නැත. මුලාවූ මා විසින් එය කරණලදැයි' කියන්නේය ආනන්දය, ඒ හික්ෂුහට වනාහි අමුල්හ විනය නම් සංසිද්ධිම දිය යුතුයි. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි අමුල්හ විනය නම් සංසිද්ධිම වේ. මෙසේද වනාහි මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් අධිකරණයන්ගේ සංසිද්ධිම වේ. එනම්; අමුල්හ විනයයෙනි.

19. "ආනන්දය, කෙසේ නම්, පටිඤ්ඤාතකරණය සංසිද්ධිම වේද, ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම වොදනා කරණ ලද්දේ හෝ වොදනා නොකරණ ලද්දේ හෝ ඇවත සිහි කරයිද, ප්‍රකාශ කරයිද, ප්‍රකට කෙරේද, ආනන්දය, ඒ හික්ෂුව විසින් වැඩිමහලු හික්ෂුවක් කරා පැමිණ සිටුව එකාංශ කොට පොරවා පා වැද උක්කුටකයෙන් ඉඳ ඇදිලි බැඳගෙන 'ස්වාමීනි, මම මෙනම් ඇවතකට පැමිණියෙමි. එය දෙශනා කරමි' මෙසේ කියයුතු වන්නේය. වැඩි මහලු හික්ෂුව 'ඇවත දක්තෙහිදැයි

අසයි. 'හෙතෙම දක්නෙමිසි කියන්නේය. 'මත්තෙහි සංවරයට පැමිණෙන්නෙහිදැයි' වැඩිමහල් තෙරුන් වහන්සේ අසයි. 'සංවරයට පැමිණෙන්නෙමිසි' හෙතෙම කියන්නේය. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි පටිඤ්ඤාතකරණය නම් සංසිද්ධිම වේ. මෙසේද වනාහි මෙහි ඇතැම් අධිකරණයන්ගේ සංසිද්ධිමවේ. එනම්, පටිඤ්ඤාතකරණයෙනි.

20. "ආනන්දය, කෙසේ නම්, තස්සපාපියාසිකා නම් සංසිද්ධිම වේද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණෙක් මහණෙකුට 'පාරාජිකාවකින් හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකින් හෝ මෙබඳුවූ ගරු ඇවතකින් ආයුෂ්මත් තෙමේ පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාවකට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණියා මතකදැයි' වොදනා කරන්නේය. හෙතෙම මෙසේ කියයි. 'ඇවැත්නි, මම පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණියා මතක නැතැයි' කියන්නේය.

හෙතෙම ඔහුට අවුල් හරින්නහු වැඩියක් අවුල් කෙරෙයි. 'ආයුෂ්මත් තෙමේ, ඉදින් පාරාජිකාවකට හෝ, පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණිබව මතක් වෙහිදැයි මනාකොටම දැනගනුවයි' කියයි. 'ඇවැත්නි, මම පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණි බව මතක නැත. ඇවැත්නි, මෙබඳු කුඩා ඇවතකට පැමිණිබව මතකයයි' කියයි. හෙතෙම අවුල් හරින්නහු වඩාත් අවුල් කෙරෙයි. 'ආයුෂ්මත් තෙමේ ඉදින් පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණි බව මතකදැයි' මනාකොට දැන ගනුවයි' කියයි. හෙතෙම මෙසේ කියයි. 'ඇවැත්නි, මම වනාහි මෙනම් සුලු ඇවතකට පැමිණ නොඅසනලදුවම ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. කිමෙක්ද? මම පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණ අසන ලදුව ප්‍රකාශ නොකරන්නෙමිදැයි කියන්නේය. හෙතෙම මෙසේ කියමි. 'ඇවැත්නි, නුඹ වනාහි මෙනම් සුලු ඇවතකට පැමිණ නො

අසන ලදුව ප්‍රකාශ නොකරන්නෙහිය, කීමෙක්ද, ඔබ පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතට පැමිණ අසන ලදුව ප්‍රකාශ කරන්නෙහිද? ආයුෂ්මත් තෙමේ ඉදින් පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතකට පැමිණි බව සිහි වන්නෙහිදැයි මනාකොටම දැනගනුවයි' කියන්නේය. ඒ භික්ෂු තෙමේ 'ඇවැත්නි, මට පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතට පැමිණි බව මතකය, ඉක්මන් කම නිසා හෝ අනිකක් කියනු කැමතිව මා විසින් මෙසේ අනිකක් කීම නිසා හෝ මට පාරාජිකාවකට හෝ පාරාජිකාවට ලංවූ ඇවතකට හෝ මෙබඳු ගරු ඇවතට පැමිණි බව මතක නැතැයි' කියනලදී. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි තස්සපාපියාසිකා නම් සංසිද්ධිම වේ. මෙසේද වනාහි මෙහි ඇතැම් අධිකරණයන්ගේ සංසිද්ධිම වේ. එනම්, තස්ස පාපියාසිකාවෙනි.

21. "ආනන්දය, කෙසේ නම් තිණවත්ථාරක නම් සංසිද්ධිම වේද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි හටගත් දබර ඇති හටගත් කලහ ඇති විවාදයට පැමිණ වාසය කරන්නාවූ භික්ෂූන්ගේ බොහෝවූ ශ්‍රමණයන්ට නුසුදුසුවූ කියන ලද දෙය හා කරණලද දෙය පුරුදු කරණ ලද්දේ වෙයි. ආනන්දය, ඒ සියලුම භික්ෂූන් විසින් සමගිව රැස්විය යුතුයි. රැස්ව එක්පක්ෂයෙහිවූ භික්ෂූන්ගෙන් ඉතා දක්ෂවූ භික්ෂුවක් විසින් හුනස්තෙන් නැගිට සිවිරු ඒකාංස කොට ඇදිළි බැඳගෙන සංඝයාහට දැන්විය යුත්තේය. 'ස්වාමීනි, සංඝතෙම මා කියන්නක් අසාවා. හටගත් දබර ඇත්තාවූ හටගත් කලහ ඇත්තාවූ විවාදයට පැමිණ වාසය කරන්නාවූ අපගේ මේ බොහෝවූ ශ්‍රමණයන්ට නුසුදුසුවූ කියන ලද්දාවූද, කරන ලද්දාවූද, පුරුදු කරණ ලද්දාවූද දේවෙයි.

'ඉදින් සංඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, මම මේ ආයුෂ්මතුන්ලාගේ යම් ඇවතකුත් වේද, තමන්ගේ යම් ඇවතකුත්වේද, මහත් වරද සහ ගිහියන් පිළිබඳ වරද හැර යම් සෙසු සියලු ඇවැත් මේ ආයුෂ්මතුන්ලාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිසද, තමන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිසද, සංඝයා මධ්‍යයෙහි තිණවත්ථාරක කර්මයෙන් දෙශනා කරන්නෙමියි.' (කියයුතුය)

“ඉක්බිති අනික් පක්ෂයෙක්හිවූ භික්ෂූන්ගෙන් ඉතා දක්ෂවූ භික්ෂුවක් විසින් හුනස්නෙන් නැගිට සිව්ව එකාංශ කොට පොරවා ඇදිළි බැඳගෙන සංඝයාහට දැන්විය යුත්තේය. ‘ස්වාමීනි, සංඝතෙමේ මා කියන්නක් අසන සේක්වා. හටගත් දබර ඇත්තාවූ හටගත් කලහ ඇත්තාවූ විවාදයට පැමිණ වාසය කරන්නාවූ අපගේ ඒ බොහෝ වූ ශ්‍රමණයන්ට නුසුදුසුවූ කියන ලද්දාවූද, කරණ ලද්දාවූද, පුරුදු කරණ ලද්දාවූද දේවෙයි. ඉදින් සංඝයාට පැමිණි කල් ඇත්තේ නම්, මම මේ ආයුෂ්මතුන්ලාගේ යම් ඇවතකුත් වේද, තමාගේ යම් ඇවතකුත් වේද, මහත් වරද සහ ගිහියන් පිළිබඳ වරද හැර සෙසු සියලු වරද මේ ආයුෂ්මතුන්ලාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිසද, තමාගේ ප්‍රයෝජනය පිණිසද, සංඝයා මධ්‍යයෙහි තිණවත්ථාරක කර්මයෙන් දෙසන්නෙමියි’ (කිය යුතුය).

“ආනන්දය, මෙසේ වනාහි තිණවත්ථාරක නම් සංසිද්ධිමවේ. මෙසේද වනාහි මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් අධිකරණයන්ගේ සංසිද්ධිමවේ. එනම්, තිණවත්ථාරකයෙනි.

22. “ආනන්දය, ප්‍රියබව ඇතිකරන්නාවූ ගරුබව ඇති කරන්නාවූ රැස්වීම පිණිස විවාද නොකිරීම පිණිස සමගිය පිණිස එක්වීම පිණිස මේ සිහිකටයුතු ධර්ම සයක් පවතිත්. එක්ව මහණදම් පුරන්නවුන් කෙරෙහි ඉදිරියෙහිද නොඉදිරියෙහිද කවර සයක්දයත්? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණහුගේ මෙමුත්‍රි කාය කර්මය එළඹ සිටියේ වෙයිද. ප්‍රියබව ඇති කරන්නාවූ ගරුබව ඇතිකරන්නාවූ මේ සිහිකටයුතු ධර්මයද රැස්වීම පිණිස විවාද නොකිරීම පිණිස සමගිය පිණිස එක් වීම පිණිස පවතියි.

23 “ආනන්දය, නැවතද අනිකක් කියමි එකට මහණදම් පුරන භික්ෂූන් කෙරෙහි ඉදිරියෙහිද නොඉදිරියෙහි භික්ෂූහුගේ මෙමුත්‍රි වාග් කර්මය එළඹ සිටියේ වෙයි. ප්‍රිය කරන්නාවූ, ගරුකරන්නාවූ, මේ සිහිකටයුතු ධර්මයද සංග්‍රහය පිණිස විවාද නොකිරීම පිණිස සමගිය පිණිස එකඟ බව පිණිස පවතියි.

“ආනන්දය, නැවත අනිකක් කියමි. සබ්බසරුන් අභිමුඛයෙහිද අනභිමුඛයෙහිද භික්ෂුවගේ මෙමුත්‍රි මනොකර්මය

එළඹ සිටියේ වෙයි. ප්‍රියබව කරන්නාවූ ගරුබව කරන්නාවූ මේ සිහි කටයුතු ධර්මයද, රැස්වීම පිණිස විවාද නොකිරීම පිණිස සමගිය පිණිස එක්වීම පිණිස පවතියි.

24. "ආනන්දය, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණතෙම යම් ඒ ධාර්මිකවූ දැහැමින් ලබනලද්දාවූ යටත් පිරිසෙයින් පාත්‍රයෙහි ඇතුළත් වූවක් පමණවූද ලාබයෝ වෙත්ද, එබඳුවූ ලාභ සිල්වත්වූ සබ්බසරුන් හා බෙදා හදා නොවළඳන්නෙක් නොවේද සමව බෙදා වළඳන්නෙක් වේද, ප්‍රියබව ඇති කරන්නාවූ ගරු බව ඇති කරන්නාවූ මේ සිහි කටයුතුවූ ධර්මයද, රැස්වීම පිණිස අවිවාද පිණිස සමගිය පිණිස එක්වීම පිණිස පවතියි.

25. "ආනන්දය, නැවතද අනිකක්ද කියමි. මහණ තෙම කඩනොවූ සිදුරු නොවූ කබර නොවූ කැළල් නොවූ දාසකමින් මිදුනාවූ නුවණැත්තන් විසින් පසස්නා ලද්දාවූ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි දෙකින් අල්වා නොගන්නා ලද්දාවූ සමාධිය පිණිස පවත්නාවූ යම් ඒ සීලයෝ වෙත්ද, එබඳු සීලයන්හි සබ්බසරුන් හා ඉදිරියෙහිද නොඉදිරියෙහිද සීලයෙන් සමාන බවට පැමිණ වාසය කරයිද ප්‍රියබව ඇතිකරන්නාවූ ගරුබව ඇතිකරන්නාවූ මේ සිහි කටයුතුවූ ධර්මයද රැස්වීම පිණිස අවිවාදය පිණිස සමගිය පිණිස එක්වීම පිණිස පවතියි.

26. "ආනන්දය, නැවත අනිකක්ද කියමි. මහණ තෙම යම් මේ ආයච්චු නොයච්චිකවූ එය පිළිපදින්නාහුගේ දුක් මනාව නැසීම පිණිස පවත්නාවූ යම් ඒ ප්‍රඥාවක් වෙයිද එබඳු ප්‍රඥාවෙන් සබ්බසරුන් හා ඉදිරියෙහිද නොඉදිරියෙහිද සමාන බවට පැමිණ වාසය කරයිද, ප්‍රියබව ඇතිකරන්නාවූ ගරුබව ඇතිකරන්නාවූ මේ සිහිකටයුතු ධර්මයද රැස්වීම පිණිස අවිවාදය පිණිස එක්වීම පිණිස පවතියි. ආනන්දය, ප්‍රියබව ඇතිකරන්නාවූ ගරුබව ඇතිකරන්නාවූ මේ සිහි කටයුතු ධර්ම සය රැස්වීම පිණිස අවිවාදය පිණිස සමගිය පිණිස එක්වීම පිණිස පවතිත්. ආනන්දය, ඉදින් තෙපි මේ සිහිකටයුතු ධර්ම සය සමාදන්ව පවත්නාහු නම්, ආනන්දය, තෙපි නොඉවසන්නාවූ කුඩා වරද

ඇත්තාවූ හෝ මහත් වරද ඇත්තාවූ යම් වචනයක් දැකිවිද?”
“ස්වාමීනි නැත”

“ආනන්දය, එහෙයින් මේ සිහි කටයුතු ධර්ම සය සමාදන්ව පවතිවි. එය තොපට බොහෝ කලක් හිත පිණිස සැප පිණිස වන්නේය.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තේය.

සාමගාම සූත්‍රය නිමි (1-4)

5. සුනක්ඛත්ත සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසාලා මහනුවර මහවනයෙහිවූ කුටාගාර ශාලාවෙහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි වනාහි බොහෝවූ හික්ෂුන් විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි ජාතිය ක්ෂය කරන ලද්දීය. මාර්ග බ්‍රහ්මවයඝීව වැස නිමවන ලදී. සතර මාර්ගයෙන් කටයුතු දෙය කරණලදී. මේ ආත්මභාවය පිණිස කළයුතු අනිකක් නැතැයි දනිමුයයි රහත්ඛව ප්‍රකාශ කරණ ලද්දේ වෙයි. සුනක්ඛත්ත නම් ලිච්ඡවි පුත්‍රතෙම ‘බොහෝවූ හික්ෂුන් විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමීපයෙහි; ජාතිය ක්ෂය කරණ ලද්දීය. මාර්ග බ්‍රහ්මවයඝීව වැස නිමවන ලදී. සතර මාර්ගයෙන් කටයුතු දෙය කරණලදී. මේ ආත්මභාවය පිණිස කළයුතු අනිකක් නැතැයි දනිමු, කියා අර්භත්වය ප්‍රකාශ කරණ ලදැයි’ ඇසුවේමය.

2. ඉක්බිති සුනක්ඛත්ත නම් ලිච්ඡවි පුත්‍රතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැනට ගියේය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එක් පැත්තක උන්නේය. එක් පැත්තක උන්නාවූ සුනක්ඛත්ත නම් ලිච්ඡවි පුත්‍රතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය. “ස්වාමීනි, බොහෝ වූ හික්ෂුන් විසින් වනාහි භාග්‍යවතුන්

වහන්සේගේ සමීපයෙහි “ජාතිය ක්ෂය කරණ ලදී. මාර්ග බ්‍රහ්මචයඝ්‍රීව වැස නිමවන ලදී. සතර මාර්ගයෙන් කටයුතු දෙය කරණ ලදී. මේ ආත්ම භාවය පිණිස කළයුතු අනිකක් නැතැයි දනිමු” කියා අර්හත්වය ප්‍රකාශ කරණ ලදැයි, මෙය මා විසින් අසන ලදී. ස්වාමීනි, යම් මේ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි ජාතිය ක්ෂය කරණ ලද්දීය. මාර්ග බ්‍රහ්මචයඝ්‍රීව වැස නිමවන ලද්දේය. සතර මාර්ගයෙන් කටයුතු දෙය කරණ ලදී. මේ ආත්මභාවය පිණිස කටයුතු අනිකක් නැතැයි, දනිමුයි; රහත්බව ප්‍රකාශ කරණ ලද්දාහුද,? ස්වාමීනි, කිමෙක්ද, ඒ භික්ෂුහු මනාකොටම රහත්බව ප්‍රකාශ කළාහුද නොහොත් මෙහි සමහර භික්ෂුහු අධිමානයෙන් (රහත්ය යන හැඟීමෙන්) ප්‍රකාශ කළාහුදැ?”යි ඇසීය.

3. “සුනක්ඛත්තය, යම් ඒ භික්ෂුහු මා සමීපයෙහි ජාතිය ක්ෂය කරණ ලද්දීය, මාර්ග බ්‍රහ්මචයඝ්‍රීව වැස නිමවන ලද්දේය. සතර මාර්ගයෙන් කටයුතු දෙය කරණ ලද්දේය. මේ ආත්ම භාවය පිණිස කළයුතු අනිකක් නැතැයි දනිමුයි, රහත්බව ප්‍රකාශ කළාහුද, මෙහි ඇතැම් භික්ෂුහු මනාකොටම රහත්බව ප්‍රකාශ කළාහු වෙත්. මෙහි ඇතැම් භික්ෂුහු අධිමානයෙන්ද රහත්බව ප්‍රකාශ කළාහු වෙත්මැයි. සුනක්ඛත්තය, එහි යම් ඒ භික්ෂුහු මනාකොටම රහත්බව ප්‍රකාශ කළාහුද, ඔවුන්ගේ එය එසේම වෙයි යම් ඒ භික්ෂුහු වනාහි අධිමානයෙන් රහත්බව ප්‍රකාශ කළාහුද, සුනක්ඛත්තය, එහි තථාගතයන්ට ඔවුන්ට ධර්මය දෙශනා කරන්නෙමියි, මෙබඳු අදහසක් වෙයි. සුනක්ඛත්තය, මෙහි තථාගතයන්ට ඔවුන්ට ධර්මය දෙශනා කරන්නෙමියි, මෙබඳු අදහසක් වෙයි. එතකුදු වුවත් මෙහි ඇතැම් හිස් පුරුෂයෝ ප්‍රශ්න සදාගෙන තථාගතයන් කරා පැමිණ අසත්. සුනක්ඛත්තය, එහි තථාගතයන්ට ඔවුන්ට ධර්මය දෙශනා කරන්නෙමි, යන මෙබඳු අදහසක් වෙයි. එයින්ද ඔහුගේ සිත වෙනස් වේය කියායි”

4. “භාග්‍යවතුන් වහන්ස, මෙයට මේ සුදුසු කාලය වේ. සුගතයන් වහන්ස, මෙයට සුදුසු කාලය වේ, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් ධර්මයක් දෙශනා කරන්නේද, භාග්‍යවතුන්

වහන්සේගෙන් අසා හික්ෂුහු දරන්නාහුයයි” කිය. සුනක්ඛත්තය, එසේ වීනම් අසව, මනාකොට මෙනෙහි කරව, කියන්නෙමියි” වදාළේය. ස්වාමීනියි” සුනක්ඛත්ත නම් ලිච්ඡවි පුත්‍ර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්නේය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය.

5. “සුනක්ඛත්තය, මේ කාමගුණයෝ පසක් වෙත්. කවර පසක්ද යත්, ඉෂ්ටවූ කැමති වන්නාවූ මන වඩන්නාවූ ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ කාමය පිණිස පවත්නාවූ ඇළුම් උපදවන්නාවූ ඇසින් දතයුතු රූපයෝය. ඉෂ්ට වූ කැමතිවන්නාවූ මනවඩන්නාවූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කාමය පිණිස පවත්නාවූ, ඇළුම් උපදවන්නාවූ, කණින් දතයුතු ශබ්දයෝය. ඉෂ්ටවූ, කැමති වන්නාවූ, මනවඩන්නාවූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කාමය පිණිස පවත්නාවූ, ඇළුම් උපදවන්නාවූ, නැහැයෙන් දතයුතු ගන්ධයෝය. ඉෂ්ටවූ, කැමති වන්නාවූ, මනවඩන්නාවූ ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කාමය පිණිස පවත්නාවූ, ඇළුම් උපදවන්නාවූ, දිවෙන් දතයුතු රසයෝය. ඉෂ්ටවූ, කැමති වන්නාවූ, මනවඩන්නාවූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කාමය පිණිස පවත්නාවූ, ඇළුම් ඇතිකරන්නාවූ, ශරීරයෙන් දැනගතයුතුවූ ස්පර්ශයෝය. සුනක්ඛත්තය, මොහු වනාහි කාමගුණ පස වෙත්.

6. “සුනක්ඛත්තය, මේ ලොකයෙහි ඇතැම් පුරුෂ පුද්ගලයෙක්තෙම පඤ්චකාම ගුණයන්හි ඇලුණ පුද්ගලයෙක් වන්නේය යන යමක් වේද, ඊට හෙතු ඇත්තේය. සුනක්ඛත්තය, පඤ්චකාම ගුණයෙහි ඇලුණු පුරුෂ පුද්ගලයා වනාහි ඊට සුදුසුවූ කථා ඇත්තේ වෙයි. ඊට අනුකූලවූ කරුණුම නැවත නැවත සිතන්නේ වෙයි. නැවත නැවත කල්පනා කරන්නේ වෙයි. එබඳු පුරුෂයන්ම සේවනය කරයි. ඔහු සමගම සතුටට පැමිණෙයි. කම්පානොවන යට ධ්‍යාන සය පිළිබඳ කථාවක් කියනු ලබන කල්හි ඇහුන්කන් නොදෙයි. කණ යොමු නොකරයි. දැනගැනීම පිණිස සිත නොඵලවයි. එබඳු පුරුෂයාද සේවනය නොකරයි. ඔහු සමග සතුටටද නොපැමිණෙයි.

7. "සුනක්ඛත්තය, යම්සේ පුරුෂයෙක් තමන්ගේ ගමින් හෝ නියම් ගමින් හෝ පිටවී බොහෝ කලක් වාසය කරණ ලද්දේ වේද, හෙතෙම ඒ ගමින් හෝ නියම් ගමින් හෝ බැහැර ගිය නොබෝකල් ඇති එක්තරා පුරුෂයෙකු දක්නේද, හෙතෙම ඒ පුරුෂයාගෙන් ඒ ගමේ හෝ නියම් ගමේ හෝ නිර්භය බවද, සුභික්ෂ බවද, නිරෝග බවද අසන්නේය. ඔහුට ඒ පුරුෂතෙම ඒ ගමේ හෝ නියම් ගමේ නිර්භය බවද, සුභික්ෂ බවද, නිරෝග බවද කියන්නේය. සුනක්ඛත්තය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? ඒ පුරුෂතෙම ඒ පුරුෂයාගේ කීම අසනු කැමැති වන්නේද? කන් යොමු කරන්නේද? දැනගැනීමට සිත එළවන්නේද? ඒ පුරුෂයාත් සේවනය කරන්නේද? ඔහු සමග සතුටටත් පැමිණෙන්නේද?"

"ස්වාමීනි, එසේය."

8. "සුනක්ඛත්තය, එපරිද්දෙන්ම මෙහි ඇතැම් පුරුෂ පුද්ගලයෙක් පඤ්චකාම ගුණයෙහි ඇලුණු අදහස් ඇත්තෙක් වන්නේය යන යමක් ඇද්ද, ඊට හේතු ඇත්තේය. සුනක්ඛත්තය, පඤ්චකාම ගුණයෙහි ඇලුණු අදහස් ඇත්තාවූ පුරුෂ පුද්ගලයා ඊට සුදුසුවූම කථා ඇත්තේ වෙයි. ඊට අනුකූලවූම කරුණු නැවත නැවත කල්පනා කරයි. නැවත නැවත සලකයි. ඒ පුරුෂයාද සේවනය කරයි. ඔහු සමග සතුටටද පැමිණෙයි. කම්පා නොවන යට ධ්‍යාන සය පිළිබඳවූ කථා කියනු ලබන කල්හි අසන්ට කැමැති නොවෙයි. කන් යොමු නොකරයි. දැනගැනීමට සිත නොඑළවයි. ඒ පුරුෂයාද සේවනය නොකරයි. ඔහු සමග සතුටටද නොපැමිණෙයි. හෙතෙම (ලොකාමිසයෙහි) පඤ්චකාම ගුණයෙහි ඇලුණු අදහස් ඇති පුරුෂ පුද්ගලයායයි දතයුතු වන්නේය.

9. "සුනක්ඛත්තය, මෙහි ඇතැම් පුරුෂ පුද්ගලයෙක් කම්පා නොවන යට ධ්‍යාන සයෙහි ඇලුණු පුද්ගලයෙක් වන්නේය යන යමක් ඇද්ද ඊට හේතු ඇත්තේය. සුනක්ඛත්තය, යට ධ්‍යානයෙහි ඇලුණු පුරුෂ පුද්ගලයා ඊට සුදුසුවූ කථාම කරයි. ඊට අනුකූලවූ කරුණුම සිතයි. කල්පනා කරයි. එ වැනි පුරුෂයාම

සේවනය කරයි. ඔහු සමග සතුටටද පැමිණෙයි. පඤ්චකාම ගුණයන් පිළිබඳ කථා කරනු ලබන කල්හි එය අසන්ට කැමැති නොවෙයි. කන් යොමු නොකරයි. දැනගැනීම පිණිස සිත නොඵලවයි. ඵචැති පුරුෂයාද සේවනය නොකරයි. ඔහු සමග සතුටටද නොපැමිණෙයි.

10. "සුනක්ඛත්තය, යම්සේ නටුවෙන් ගිලිහුණාවූ ඉඳුනු කොළය නටුවෙන් නැවත නිල්වත් වීමට සුදුසු නොවේද, සුනක්ඛත්තය, එපරිද්දෙන්ම යට ධ්‍යාන සයෙහි ඇලුණු පුරුෂ පුද්ගලයා යම් ඒ පඤ්චකාම ගුණයක් වේද, එයින් මිදුනේය. හෙතෙම පඤ්චකාම ගුණයන්හි නොඇලුණාවූ කම්පානොචන යට ධ්‍යාන සයෙහි ඇලුණු පුද්ගලයායයි දකයුතු වන්නේය.

11. "සුනක්ඛත්තය, මෙහි ඇතැම් පුරුෂ පුද්ගලයෙක් ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධියෙහි ඇලුණු පුද්ගලයෙක් වන්නේය යන යමක් වේද, ඊට හේතු ඇත්තේය. සුනක්ඛත්තය, ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධියෙහි ඇලුණු පුරුෂ පුද්ගලයා ඊට සුදුසුවූම කථාකරයි. ඊට අනුකූලවූම කරුණු සිතයි. කල්පනා කරයි. ඒ පුරුෂයා සේවනයද කරයි. ඔහු සමග සතුටටද පැමිණෙයි. යට ධ්‍යාන සය පිළිබඳ කථා කියනු ලබන කල්හි අසන්ට කැමැති නොවෙයි. කන් යොමු නොකරයි. දැන ගැනීමට සිත නොඵලවයි. ඒ පුරුෂයාද සේවනය නොකරයි. ඔහු සමගද සතුටටද නොපැමිණෙයි. සුනක්ඛත්තය, යම්සේ දෙකට බිඳුනාවූ මහ ගලක් හාකළ නොහැක්කේද, සුනක්ඛත්තය, එපරිද්දෙන්ම ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධියෙහි ඇලුණු පුරුෂ පුද්ගලයාගේ යම් යට ධ්‍යානයන් පිළිබඳ ඇලීමක් වේද, එය බිඳුනේ වෙයි. හෙතෙම යට ධ්‍යාන සයෙහි නොඇලුණු ආකිඤ්චඤ්ඤායතනයෙහි ඇලුණු පුරුෂ පුද්ගලයායයි දකයුතු වන්නේය.

12. "සුනක්ඛත්තය, මෙහි ඇතැම් පුරුෂ පුද්ගලයෙක් නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාධියෙහි ඇලුණු ඇත්තෙක් වන්නේය යන යමක් වේද, ඊට හේතු අදහස් ඇත්තේය. සුනක්ඛත්තය, නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාධියෙහි

ආලුණු අදහස් ඇත්තාවූ පුරුෂ පුද්ගලයා ඊට සුදුසුවූ කථාවක්ම කරයි. ඊට අනුකූල කරුණුම සිතයි. කල්පනා කරයි. ඒ පුරුෂයාද සේවනය කරයි. ඔහු සමග සතුටටද පැමිණෙයි. ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධිය කථා කියනු ලබන කල්හි අසන්ට කැමැති නොවෙයි. කන් යොමු නොකරයි. දැන ගැනීමට සිත නොඑළවයි. ඒ පුරුෂයාද සේවනය නොකරයි. ඔහු සමග සතුටටද නොපැමිණෙයි. සුනක්ඛත්තය, යම්සේ පුරුෂයෙක් රසවත් ආහාරයක් වළඳා නිමවූ කල හැර දමන්නේද, සුනක්ඛත්තය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද, ඒ පුරුෂයාහට ඒ අනුභව කළ භොජනය වමනය කළ කල්හි එය නැවත අනුභව කරන්ට කැමැත්තක් වන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එසේ නොවන්නේමැයි. ඊට හෙතු කවරේද? ස්වාමීනි, ඒ වමනය කළ ආහාරය වනාහි පිළිකුල්යයි සම්මත හෙයිනි.”

13. “සුනක්ඛත්තය, නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාධියෙහි ආලුණු අදහස් ඇති පුරුෂ පුද්ගලයා ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංයෝජනය වමනය කල්හිද එසේමය. හෙතෙම ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංයෝජනයෙන් නොබැඳුණු නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාධියෙහි ආලුණු පුරුෂ පුද්ගලයා යයි දකියුතු වන්නේය.

“සුනක්ඛත්තය, මෙහි ඇතැම් පුරුෂ පුද්ගලයෙක් මනාකොට නිවණෙහි කැමති අදහස් ඇත්තෙක් වන්නේය යන යමක් වේද, ඊට හේතු ඇත්තේය. සුනක්ඛත්තය, මනාව නිවණෙහි කැමැති අදහස් ඇති පුරුෂ පුද්ගලයා ඊට සුදුසුවූ වචනම කථා කරයි. ඊට අනුකූල කරුණුම සිතයි. කල්පනා කරයි. ඒ පුරුෂයාද සේවනය කරයි. ඔහු සමග සතුටටද පැමිණෙයි. නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාධිය පිළිබඳ කථා කියනු ලබන කල්හි අසන්ට නොකැමැති වෙයි. දැන ගැනීම පිණිස සිත නොඑළවයි. පුරුෂයාද සේවනය නොකරයි. ඔහු සමග සතුටටද නොපැමිණෙයි. සුනක්ඛත්තය, යම්සේ තල්ගස මස්තකය සිඳින ලද්දේ නැවත හටගැනීමට නුසුදුසු වේද,

සුනක්ඛත්තය, එපරිද්දෙන්ම මනාව නිවණෙහි කැමතිවූ අදහස් ඇති පුරුෂ පුද්ගලයා විසින් නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාධියෙහි යම් බැඳීමක් වෙතද, එය සිඳින ලදී. සිඳිනලද මුල් ඇති තල්ගසක් මෙන් කරණලදී. විනාශ කරන ලදී. මතු නූපදින බවට පමුණුවන ලදී. හෙතෙම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සංයෝජනයෙන් වෙන්වූ මනාව නිවණෙහි නැමුණු අදහස් ඇති පුරුෂ පුද්ගලයායි දතයුතු වන්නේය.

14. “සුනක්ඛත්තය, මේ සස්තෙහි ඇතැම් හික්ෂුවක්හට තෘෂ්ණාව වනාහි හුලකැයි බුද්ධග්‍රමණයන් වහන්සේ විසින් වදාරණලදී. අවිද්‍යාව නමැති විෂදොෂය, ඡන්දරාගය, ව්‍යාපාදය කරණකොටගෙන කිපෙයි. ‘මා විසින් තෘෂ්ණා නමැති හුල පහකරන ලදී. අවිද්‍යා නමැති විෂදොෂය ඉවත්කරණ ලද්දේය. මම වනාහි නිවණෙහි නැමුණු අදහස් ඇත්තෙක් වෙමිසි, අර්ථයට සමානවූ මෙබඳු හැඟීම් ඇත්තෙක් වන්නේය, යන යමක් වේද ඊට හේතු ඇත්තේය. හෙතෙම වනාහි නිවණෙහි කැමැතිවූ සිත් ඇති පුද්ගලයාට නුසුදුසුවූ යම් අරමුණු වෙතද, ඒ අරමුණුවල බැඳෙන්නේය. ඇසින් නුසුදුසු රූපයක් දැක බැඳෙන්නේය. කණින් නුසුදුසු ශබ්දයක් අසා බැඳෙන්නේය. නාසයෙන් නුසුදුසු ගන්ධය දැන බැඳෙන්නේය. දිවෙන් නුසුදුසු රසය දැන බැඳෙන්නේය. කයෙන් නුසුදුසු ස්පර්ශය ස්පර්ශකොට බැඳෙන්නේය. සිතින් නුසුදුසුවූ ධර්මාරම්මණ දැන බැඳෙන්නේය. ඇසින් නුසුදුසු රූපයෙහි බැඳුණාවූ, කණින් නුසුදුසු ශබ්දයෙහි බැඳුණාවූ, නාසයෙන් නුසුදුසු ගන්ධයෙහි බැඳුණාවූ, දිවෙන් නුසුදුසු රසයෙහි බැඳුණාවූ, කයින් නුසුදුසු ස්පර්ශයෙහි බැඳුණාවූ, සිතින් නුසුදුසු ධර්මාරම්මණයෙහි බැඳුණාවූ, ඔහුගේ රාගය තෙම සිත විසලන්නේය (නසන්නේය) හෙතෙම රාගයෙන් විසලනලද සිතින් යුක්තව මරණයට හෝ මරණය හා සමාන දුකට හෝ පැමිණෙන්නේය.

15. “සුනක්ඛත්තය, යම්සේ පුරුෂතෙම විෂ සහිතවූ දැඩිකොට විෂ පොවනලද හුලකිත් විදින ලද්දේ වන්නේද, ඔහුගේ අසල් වැසියෝ නෑ සහ ලේ නෑයෝ ශල්‍යකර්ම

කරන්නාවූ වෙදෙකු කැඳවන්නාහුය. ඔහුගේ ඒ ශල්‍යකර්මය කරන්නාවූ වෙදතෙම ආයුධයෙන් වණ මුඛය හාත්පස කපන්නේය. ආයුධයෙන් වණමුඛය හාත්පස කපා සොයන කටුවෙන් හුල සොයන්නේය. සොයන කටුවෙන් හුල සොයා හුල ඇද දමන්නේය. ඉතිරිවූ විෂ දොෂය ඉතිරිවූ විෂදොසක් නැතැයි හඟිමින් ඉවත් කරන්නේය.

“හෙතෙම මෙසේ කියන්නේය. ‘පින්වත් පුරුෂය, නුඹගේ හුල උදුරා දමනලදී. විෂදොෂය ඉතිරි නොකොට ඉවත් කරනලදී. ඔබට මෙය අනතුරක් පිණිස නොවේ. පථ්‍යවූ ආහාර අනුභව කරව, අපථ්‍යවූ ආහාර අනුභව නො කරව, අපථ්‍ය ආහාර ගන්නේ වණය වැගිරීම් සහිත වන්නේය. කලින් කල වණය සේදුව මැනවි. කලින් කල වණ මුඛයෙහි බෙහෙත් ගැල්වුව මැනව, කලින් කල වණය නොසේදීමෙන් කලින් කල වණයෙහි බෙහෙත් නොගැල්වීමෙන් වණයෙහි සැරව හා ලේ බැඳ නොගනීවා. සුලං ඇති තන්හි හා අව්වෙහි නොඇවිදිනු. සුලං ඇති තන්හි හා අව්වෙහි ඇවිදීමෙන් වණයෙහි දූවිලි හා නණ්ඩු වැදීමට ඉඩ නොදේවා. පින්වත් පුරුෂය, වණය රකිමින් වණයෙහි මස් ලියලන අන්දමින් වාසය කරවයයි,’ කියන්නේය. ‘මෙසේ හෙතෙම මාගේ හුල උදුරා දමනලදී. විෂදොෂය ඉතිරි නොකොට ඉවත් කරනලදී. මට මෙයින් අනතුරක් නොවන්නේයයි,’ සිතන්නේය. හෙතෙම අපථ්‍යවූ ආහාර අනුභව කරන්නේය. අපථ්‍ය ආහාර අනුභව කරන්නාවූ ඔහුගේ වණය වැගිරීම ඇත්තක් වන්නේය. කලින් කල වණය නොසෝදන්නේය. කලින් කල වණයෙහි බෙහෙත් නොගල් වන්නේය. කලින් කල වණය නොසෝදන්නාවූ කලින් කල වණයෙහි බෙහෙත් නොගල්වන්නාවූ ඔහුගේ වණය ලේ සැරව දෙකින් බැඳ ගන්නේය. අවිසුලං ඇතිතන්හි ඇවිදින්නේය. අවිසුලං දෙකෙහි ඇවිදින ඔහුගේ වණයට දූවිලි හා වීනණ්ඩු ආදිය ඇතුල් වන්නේය. වණය රැක ගනිමින් වාසය නොකරන්නේය. මස්ලියලන සේ වාසය නොකරන්නේය. ඔහුගේ මේ අපථ්‍ය කටයුතු කිරීමෙන් අපවිත්‍ර විෂදොෂය ඉතිරිව ඉවත්වන ලද්දේය. කරුණු දෙකින් වණය මහත් බවට

පැමිණෙන්නේය. හෙතෙම මහත් බවට පැමිණියාවූ වණයෙන් මරණයට හෝ මරණය සමාන දුකට හෝ පැමිණෙන්නේය.

16. "සුනක්ඛත්තය, එපරිද්දෙන්ම මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් හික්ෂුවක්හට මෙබඳු අදහසක් වන්නේය, යන යමක්වේද, 'තෘෂ්ණාව වනාහි හුලකැයි බුද්ධග්‍රමණයන් විසින් වදාරණ ලදී. අවිද්‍යා නැමැති විෂදොෂය ඡන්දරාගය හා ව්‍යාපාදය කරණකොට කීපේ. මා විසින් ඒ තෘෂ්ණා නැමැති හුල පහ කරනලදී. අවිද්‍යා නැමැති විෂදොෂය දුරුකරනලදී. මම නිවණෙහි නැමුණු අදහස් ඇත්තෙක් වෙයි, අර්ථයට සමානවූ මෙබඳු හැඟීමක් ඇත්තෙක් වන්නේය.'

"හෙතෙම මනාව නිවණෙහි නැමුණු අදහස් ඇත්තහුට නුසුදුසුවූ යම් ඒ කරුණු වෙත්ද, ඒ කරුණුවල යෙදෙන්නේය. ඇසින් නුසුදුසුවූ රූපයක් දැක එහි බැඳෙන්නේය. කණින් නුසුදුසුවූ ශබ්දයක් අසා එහි බැඳෙන්නේය. නාසයෙන් නුසුදුසුවූ ගන්ධයක් ආඝ්‍රානය කොට එහි බැඳෙන්නේය. දිවෙන් නුසුදුසුවූ රසයක් විඳ එහි බැඳෙන්නේය. කයින් නුසුදුසුවූ ස්පර්ශයක් ලබා එහි බැඳෙන්නේය. සිතින් නුසුදුසුවූ ධර්මාරම්මණයන් දැන එහි බැඳෙන්නේය. නුසුදුසුවූ රූපයක් දැක එහි බැඳුනාවූ කණින් නුසුදුසුවූ ශබ්දයක් අසා එහි බැඳුනාවූ නාසයෙන් නුසුදුසුවූ ගඳෙක් ආඝ්‍රානය කොට එහි බැඳුනාවූ දිවෙන් නුසුදුසුවූ රසයක් විඳ එහි බැඳුනාවූ කයින් නුසුදුසුවූ ස්පර්ශයක් ලබා එහි බැඳුනාවූ සිතින් නුසුදුසුවූ ධර්මාරම්මණයක් දැක එහි බැඳුනාවූ ඔහුගේ රාගය තෙම සිත නසන්නේය. හෙතෙම රාගයෙන් නසනලද සිතින් මරණයට හෝ මරණය තරම් දුකට හෝ පැමිණෙන්නේය. සුනක්ඛත්තය, ආයච්චනයෙහි යමෙක් මහණකම අතහැර හීනවූ ගිහි බවට පෙරළේද, මේ වනාහි මරණයවේ. සුනක්ඛත්තය, යමෙක් කෙලෙසුන්ගෙන් කිලිටිවූ එක්තරා ඇවතකට පැමිණේද, මේ වනාහි මරණය හා සමාන දුකවේ.

17. "සුනක්ඛත්තය, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් හික්ෂුවක්හට 'තෘෂ්ණාව වනාහි හුලකැයි බුද්ධ ග්‍රමණයන් විසින් වදාරණලදී. අවිද්‍යා නැමැති විෂ දොෂය ඡන්දරාගය හා ව්‍යාපාදය

කරණකොටගෙන කීපෙයි. මා විසින් තෘෂ්ණා නැමැති හුල පහකරණලදී. අවිද්‍යා නැමැති විෂ දොෂය ඉවත් කරණ ලදී. මම නිවණෙහි නැමුණු අදහස් ඇත්තෙක් වෙමි,' යන අදහස උපදින්නේය යන යමක්වේද, ඊට ඇත්තේය. මනාකොටම නිවණෙහි නැමුණු අදහස් ඇත්තාවූ ඔහුට නුසුදුසුවූ යම් ඒකරුණු වෙත්ද, ඒ කරුණුවල නොයෙදෙන්නේය ඇසින් නුසුදුසුවූ රූපයක් දැක එහි නොබැඳෙන්නේය. කණින් නුසුදුසුවූ ශබ්දයක් අසා එහි නොබැඳෙන්නේය. නාසයෙන් නුසුදුසුවූ ගන්ධයක් ආඝ්‍රාණයකොට එහි නොබැඳෙන්නේය. දිවෙන් නුසුදුසුවූ රසයක් විඳ එහි නොබැඳෙන්නේය. කයින් නුසුදුසුවූ ස්පර්ශයක් ලබා එහි නොබැඳෙන්නේය. සිතීන් නුසුදුසුවූ ධර්මාරම්මණයක් දැන එහි නොබැඳෙන්නේය. ඇසින් නුසුදුසු රූපයක් දැක එහි නොබැඳෙන්නාවූ කණින් නුසුදුසු ශබ්දයක් අසා එහි නොබැඳෙන්නාවූ නාසයෙන් නුසුදුසු ගන්ධයක් ආඝ්‍රාණකොට එහි නොබැඳෙන්නාවූ දිවෙන් නුසුදුසු රසයක් විඳ එහි නොබැඳෙන්නාවූ කයින් නුසුදුසු ස්පර්ශයක් ලබා එහි නොබැඳෙන්නාවූ සිතීන් නුසුදුසු ධර්මාරම්මණයක් දැන එහි නොබැඳෙන්නාවූ ඔහුගේ රාගයතෙම සිත නොනසන්නේය. හෙතෙම රාගයෙන් නොනැසූ සිතීන් මරණයට හෝ නොම පැමිණෙන්නේය, මරණය හා සමාන දුකට හෝ නොපැමිණෙන්නේය.

18. "සුනක්ඛත්තය, යම්සේ පුරුෂයෙක් විෂ සහිතවූ දැඩිව විෂ පොවන ලද හුලෙන් විදින ලද්දේ වන්නේද, ඔහුගේ අසල්වැසියෝ නෑ සහලේ නෑයෝ ශල්‍යකර්ම කරන්නාවූ වෙදෙකු කැඳවන්නාහුය. ඔහුගේ ඒ ශල්‍යකර්ම කරන්නාවූ වෙදතෙම ආයුධයෙන් වණ මුඛය පිරිසිදු කරන්නේය. ආයුධයෙන් වණ මුඛය පිරිසිදුකොට සොයන කටුවෙන් හුල සොයන්නේය. සොයන කටුවෙන් හුල සොයා හුල ඇද දමන්නේය. ඉතිරිවූ දෙයක් නැත්තේයයි දනිමින් ඉතිරි දෙයක් නැතිවම විෂ දොෂය බැහැර කරන්නේය. හෙතෙම මෙසේ කියන්නේය. 'පින්වත් පුරුෂය, නුඹගේ හුල උදුරා දමනලදී. ඉතිරි නැතිවම විෂ දොෂය බැහැර කරන ලද්දේය. නුඹට

අන්තරායක්ද නොවේ. පථ්‍යවු ආහාර අනුභව කරව. අපථ්‍යවු ආහාර අනුභව කිරීමෙන් නොපගේ වණය වැගිරෙන ස්වභාවය ඇත්තක් කර නොගනුව. කලින් කල වණය සේදුව මැනව. කලින් කල වණ මුඛයෙහි බෙහෙත් ආලෙප කරව. කලින් කල වණය නොසේදීමෙන් කලින් කල වණ මුඛයෙහි බෙහෙත් නොගැල්වීමෙන් නුඹගේ වණ මුඛය සැරවෙන් හා ලෙයින් බැඳ නොගනුව, අවු සුලං දෙකෙහි ගමන් නොකරනු, අවු සුලං දෙකට අසුවෙමින් ගමන්කොට නුඹගේ වණයෙහි දූවිලි හා විනණ්ඩු ආදිය ඇතුල්කර නොගනුව. පින්වත් පුරුෂය, වණය රැක ගන්නෙක්ව වණයෙහි මස් ලියලවා ගන්නෙක්ව වාසය කරවයි' කියන්නේය. ඔහුට වනාහි 'මාගේ හුල වනාහි උදුරා දමනලදී. විෂ දොෂය ඉතිරි නොකොටම බැහැර කරණ ලදී. මාගේ අන්තරායට හෙතුවක් නැතැයි' සිතන්නේය. හෙතෙම පථ්‍යවු ආහාරද අනුභව කරන්නේය. පථ්‍යවු ආහාර අනුභව කරන්නාවූ ඔහුගේ වණය වැගිරෙන්නක් නොවන්නේය. කලින් කල වණය සෝදන්නේය. කලින් කල වණයෙහි බෙහෙත් ගල් වන්නේය. කලින් කල වණය සෝදන්නාවූ, කලින් කල වණයෙහි බෙහෙත් ගල්වන්නාවූ ඔහුගේ වණ මුඛය සැරවෙන් හා ලෙයින් බැඳ නොගන්නේය. අවු සුලං දෙකෙහි ගමන් නොකරන්නේය. අවු සුලං දෙකෙහි ගමන් නොකරන්නාවූ ඔහුගේ වණයෙහි දූවිලි හා විනණ්ඩු ඇතුල් නොවන්නේය. වණය රක්ෂා කරන්නෙක්ව වණයෙහි මස් ලියලවන්නෙක්ව වාසය කරන්නේය. ඔහුගේ මේ පථ්‍ය ක්‍රියා කිරීමෙන්ද අපවිත්‍රවූ විෂදොෂය ඉතිරි නැතිවම බැහැරවූයේ වෙයි. ඒ කරුණු දෙක නිසා වණයෙහි මස් වැඩෙන්නේය. හෙතෙම වණය ගොඩවී සිටිය හොදින් ඇතිවීම නිසා මරණයට හෝ නොපැමිණෙන්නේය. මරණය හා සමාන දුකට හෝ නොපැමිණෙන්නේය.

19. "සුනක්ඛත්තය, මෙපරිද්දෙන්ම මේ සස්තෙහි ඇතැම් මහණෙකුට තෘෂ්ණාව වනාහි හුලයයි බුද්ධග්‍රමණයන් විසින් වදාරණ ලදී. අවිද්‍යා නමැති විෂදොෂය ඡන්දරාගය හා ව්‍යාපාද

කරණකොට කිපෙයි. 'මා විසින් ඒ තෘෂ්ණා නමැති හුල උදුරා දමන ලදී. අවිද්‍යා නමැති විෂදොෂය ඉවත් කරන ලදී. මම නිවණෙහි නැමුණු අදහස් ඇත්තෙක් වෙමියි' යන මෙබඳු අදහසක් වන්නේය යන යමක් වේද, ඊට හේතු ඇත්තේය. නිවණෙහි නැමුණු අදහස් ඇත්තාවූ ඔහුට නුසුදුසු යම් ඒ කරුණු වෙත්ද, හෙතෙම ඒ කරුණුවල නොබැඳෙන්නේය. ඇසින් නුසුදුසු රූපයක් දැක එහි නොබැඳෙන්නේය. කණින් නුසුදුසු ශබ්දයක් අසා එහි නොබැඳෙන්නේය. නාසයෙන් නුසුදුසුවූ ගන්ධයක් ආඝ්‍රානය කොට එහි නොබැඳෙන්නේය. දිවෙන් නුසුදුසුවූ රසක් විඳ එහි නොබැඳෙන්නේය. කයින් නුසුදුසුවූ ස්පර්ශයක් ස්පර්ශකොට එහි නොබැඳෙන්නේය. සිතීන් නුසුදුසුවූ ධර්මාරම්මණයක් දැන එහි නොබැඳෙන්නේය. ඇසින් නුසුදුසු රූප දැක එහි නොබැඳුනාවූ, කණින් නුසුදුසු ශබ්ද අසා එහි නොබැඳුනාවූ, නාසයෙන් නුසුදුසුවූ ගඳ ආඝ්‍රානය කොට එහි නොබැඳුනාවූ, දිවෙන් නුසුදුසුවූ රස විඳ එහි නොබැඳුනාවූ, කයින් නුසුදුසුවූ ස්පර්ශ ස්පර්ශකොට එහි නොබැඳුනාවූ, සිතීන් නුසුදුසුවූ ධර්මාරම්මණ දැන එහි නොබැඳුනාවූ ඔහුගේ රාගය තෙම සිත නොනසන්නේය. හෙතෙම රාගයෙන් නොනසනලද සිතීන් මරණයට නොපැමිණෙන්නේය. මරණය හා සමාන දුකට හෝ නොපැමිණෙන්නේය.

20. "සුනක්ඛත්තය, මා විසින් අර්ථය හැඟවීම සඳහා මේ උපමාවක් කරණ ලදී. මෙයම මෙහි අර්ථය වේ. සුනක්ඛත්තය, වණය යනු සවැදැරුම්වූ ආධ්‍යාත්මිකවූ ආයතනයන්ට නමකි. සුනක්ඛත්තය, විෂදොෂය යනු අවිද්‍යාවට නමකි. සුනක්ඛත්තය, හුල යනු තෘෂ්ණාවට නමකි. සුනක්ඛත්තය, සොයන කටුව යනු සිතියට නමකි. සුනක්ඛත්තය, ආයුධය යනු ආයුධීවූ ප්‍රඥාවට නමකි. සුනක්ඛත්තය, ශල්‍ය කඩාවූ වෛද්‍යවරයා යනු අර්භත් සමයක් සම්බුද්ධවූ තථාගතයන් වහන්සේට නමකි. සුනක්ඛත්තය, ඒ මහණ තෙම ඒකාන්තයෙන් සවැදැරුම්වූ එස්සායතනයන්හි සංවර වූයේ ක්ලෙශයෝ දුකට මූලයයි මෙසේ දැන කෙලෙස් රහිතවූයේ කෙලෙස් නැසීමවූ නිවණෙන් මිදුනේ වේද හෙතෙම

ක්ලෙශයන්හි කය හෝ ඵලවන්තේය. සිත හෝ උපදවන්තේය යන මේ කරුණට හේතු නැත. යම්සේ පානය කටයුතු වූ පැන් භාජනයක් වර්ණයෙන් යුක්ත වූයේ ගන්ධයෙන් යුක්තවූයේ වේද, හෙද වනාහි විෂයෙන් මිශ්‍රවූයේ වේ. ඉක්බිති ජීවත්වනු කැමැති නොමැරෙනු කැමැති සැප කැමැති දුක් පිළිකුල් කරන්නාවූ පුරුෂයෙක් එන්නේය. සුනක්ඛත්තය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? ‘මෙය බීමෙන් මරණයට හෝ පැමිණෙන්නේය. මරණය හා සමාන දුකට හෝ පැමිණෙන්නෙමි’ යන කාරණය යම් හෙයකින් දන්නාවූ ඒ පුරුෂතෙම මේ පැන් භාජනය බොන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එය නොවේමැයි.”

21. “සුනක්ඛත්තය, එපරිද්දෙන්ම ඒ මහණතෙම ඒකාන්තයෙන් සවැදැරුම් වූ එස්සායතනයන්හි සංවරවූයේ කෙලෙස් දුකට මූලයයි දැන කෙලෙස් රහිතවූයේ කෙලෙසුන් ගේ නිවණෙන් මිදුනේ වේද, හෙතෙම ඒ ක්ලෙශයන්හි කය හෝ ඵලවන්තේය. සිත හෝ උපදවන්තේය යන මේ කාරණයට හේතු නැත. සුනක්ඛත්තය, යම්සේ දරුණු විෂ ඇත්තාවූ සර්පයෙක් වේද, ඉක්බිති ජීවත්වනු කැමැත්තාවූ නොමැරෙනු කැමැත්තාවූ සැප කැමැත්තාවූ දුක් පිළිකුල් කරන්නාවූ පුරුෂයෙක් එන්නේය. සුනක්ඛත්තය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? මොහු විසින් දෂ්ට කළාවූ ‘මම මරණයට හෝ මරණය තරම් දුකට හෝ පැමිණෙන්නෙමි’ දන්නාවූ ඒ පුරුෂතෙම මේ දරුණු විෂ ඇත්තාවූ සර්පයාට අත හෝ ඇඟිල්ලක් හෝ දෙන්නේද?”

“ස්වාමීනි, එය නොවේමැයි.”

“සුනක්ඛත්තය, මෙපරිද්දෙන්ම ඒ මහණතෙම ඒකාන්තයෙන් සවැදැරුම් එස්සායතනයන්හි සංවරවූයේ කෙලෙස් දුකට මූලයයි දැන, උපධි රහිත වූයේ කෙලෙස් නැසීම වූ නිවණෙන් මිදුනේ, ක්ලෙශයන්හි කය හෝ ඵලවන්තේය. සිත හෝ උපදවන්තේය යන මේ කාරණයට හේතු නැත.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සතුටු සිත් ඇති සුනක්ඛත්ත නම් ලිච්ඡවි පුත්‍රතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාව සතුටින් පිළිගත්තේයි.

පස්වෙනිවූ සුනක්ඛත්ත සූත්‍රය නිමි. (1-5)

6. ආනෙඤ්ජ සප්පාය සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුරුරට කම්මස්සදම්ම නම්වූ කුරුරට වැස්සන්ගේ නියම් ගමක් වේද, එහි වැඩ වසන සේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන්ට 'මහණෙනි' යි කථා කළසේක. 'පින්වතුන් වහන්සැයි' ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

2. "මහණෙනි; වස්තූකාම ක්ලේශ කාමයෝ ඇතිව නැතිවන හෙයින් අනිත්‍ය යන සාරයක් නැති හෙයින් හිස්ය. විනාශ වන්නාහුය. විනාශවන ස්වභාවය ඇත්තාහුය. මහණෙනි, මෙය මායාවකින් කරණ ලද්දක් වැනිය. අඥානයන් විසින් මගේය මගේය කියනු ලබන්නාහුය. මෙලොව ඇත්තාවූ යම් මනුෂ්‍ය කාම ගුණයෝ වෙත්ද, පරලොව ඇත්තාවූ යම් දිව්‍යකාම ගුණයෝ වෙත්ද, මෙලොව ඇත්තාවූ යම් මනුෂ්‍ය කාම සංඥාවෝ වෙත්ද, පරලොව ඇත්තාවූ යම් දිව්‍යකාම සංඥාවෝ වෙත්ද, මේ දෙකොටස මාරයාට යටත් වේ. මෙය මාරයාගේ ස්ථානයවේ. මාරයා දමන කෑම වෙයි. මාරයාගේ කොටු (ගාල්) වෙයි. මේ කාමයන් අරමුණු කොට සිත්හි හටගන්නාවූ දැඩි ලොභයද, ක්‍රොධයද, අන්‍යයන්ට වැඩියෙන් කීරීමයයි කියනලද සාරම්භයද යන අකුසලයෝ පවතිත්. ඒ අකුසලයෝ මේ ශාසනයෙහි හික්මෙන්නාවූ ආයථී ශ්‍රාවකයාගේ අන්තරාය පිණිස හටගනිත්.

3. "මහණෙනි, එහි ආයථීශ්‍රාවක තෙම මෙසේ සලකයි. 'මේ ආත්මයෙහි ඇත්තාවූ යම් කාමගුණයෝ වෙත්ද, පරලෙව්හි

ඇත්තාවූ යම් කාම ගුණයෝත් වෙන්ද, මේ ආත්මයෙහි ඇත්තාවූ යම් කාමසංඥාවෝත් වෙන්ද, පරලෙච්චි ඇත්තාවූ යම් කාම සංඥාවෝත් වෙන්ද මේ දෙකොටසම මාරයාට යටත්ය. මේ මාරයාගේම ස්ථානයවේ. මේ මාරයා විසින් දමනලද කැමවේ. මේ මාරයාගේ කොටුව වේ. මේ කාමය අරමුණුකොට මේ සිතෙහි හටගන්නාවූ පවිටුවූ අකුසල්වූ දැඩි ලෝභයෝද, ක්‍රොධයෝද අන්‍යයන්ට වැඩියෙන් කිරීම යයි කියනලද සාරම්භයද පවතිත්. ඔව්හුද මේ ශාසනයෙහි හික්මෙන්නාවූ ආයඪී ශ්‍රාවකයාගේ අන්තරාය පිණිස හටගනිත්. මම වනාහි විපුලවූ මහග්ගතවූ සිතින් කාමගුණ ලොකය මැඩ පවත්නා සිතින් ධ්‍යාන අරමුණු අධිෂ්ඨාන කොට වාසය කරන්නෙමි නම් ඉතා යෙහෙක, මම විපුලවූ මහත් ගතවූ සිතින් කාමගුණ ලොකය මැඩ පවත්වා සිතින් ධ්‍යාන අරමුණු අධිෂ්ඨාන කොට වාසය කරන්නාවූ මාගේ යම් සිතෙහි හටගන්නාවූ පවිටුවූ අකුසල්වූ අභිධ්‍යාවෝද, ව්‍යපාදයෝද සාරම්භයෝත් වෙන්ද, ඔව්හු නොවන්නාහ. ඔවුන්ගේ දුරු කිරීමෙන් මාගේ සිත කාමාවචර නොවූ අප්‍රමාණවූ මොනවට වඩනා ලද්දාවූ සිතක් වන්නේයයි, සිතන්නේය. මෙසේ පිළිපන්නාවූ එය බහුලකොට වාසයකරන්නාවූ, ඔහුගේ සිත රහත් බවට හෙතෙවූ විදර්ශනාවෙහි හෝ ධ්‍යානයට හේතුවූ උපචාර සමාධියෙහි හෝ පහදයි. මනා පැහැදීම ඇති කල්හි ඉහාත්මයෙහි හෝ කම්පා නොවන ධ්‍යාන සමාධියට හෝ පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිදෙයි. (රහත් වෙයි) නොහොත් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යම් කාරණයකින් ඒ හික්ෂුව උපදින්නාවූ විපාක විඤ්ඤාණයක් වේද, එය කුසල චතුර්ථධ්‍යානයට සමානවූවක් වන්නේය යන මේ කාරණය ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ පළමුවන කම්පා කෙලෙසුන්ගෙන් කම්පා නොවන ධ්‍යාන සමාධියට හිතවූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ.

4. "මහණෙනි, නැවතද අනිකක් කියමි. ආයඪීශ්‍රාවක තෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මේආත්මයෙහිවූ යම් කාමයෝත් වෙන්ද, පරලෙච්චිවූ යම් කාමයෝත් වෙන්ද, මේ ආත්මයෙහිවූ යම්

කාම සංඥාවෝත්ථ වෙන්ද, පරලොච්චිච්චු යම් කාම සංඥාවෝථ වෙන්ද, සතරමහා භුතයෝද සතර මහා භුතයන් නිසා පවත්නා උපාදාය රූපයයි යම්කිසි රූපයක් වේද, මෙසේ පිළිපන්නාවූ එය බහුල කොට වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත ආකාසානඤ්චායතනයට පැමිණෙන හේතුවෙහි පහදීයි. පැහැදීම ඇතිකල්හි මේආත්මයෙහි ආකාසානඤ්චායතනයට හෝ පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිදෙයි, (රහත් වෙයි.) ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි යම් කාරණයකින් ඒ හික්ෂුව උපදින්නාවූ විපාක විඤ්ඤාණයක් වේද එය ආකාසානඤ්චායතන කුසල විත්තයට සමාන වන්නේය යන මේ කාරණය ඇත්තේය.

“මහණෙනි, මේ දෙවෙනි වූ කෙලෙසුන්ගෙන් කම්පානොවන ධ්‍යාන සමාධියට හිතවූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ.

5. “මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආයඝී ශ්‍රාවක තෙම මෙසේ සලකයි. මෙලොවවූ යම් කාමයෝත්ථ වෙන්ද, පරලොවවූ යම් කාමයෝත්ථ වෙන්ද, යම් මෙලොවවූ කාම සංඥාවෝත්ථ වෙන්ද, යම් පරලොවවූ කාම සංඥාවෝත්ථ වෙන්ද, යම් මෙලොවවූ රූපයෝත්ථ වෙන්ද, යම් පරලොවවූ රූපයෝත්ථ වෙන්ද, යම් මෙලොවවූ රූපසංඥාවෝත්ථ වෙන්ද, යම් පරලොවවූ රූප සංඥාවෝත්ථ වෙන්ද, මේ දෙකොටස අනිත්‍යය, යමක් අනිත්‍යයද, එයට එය සතුවන්නට නුසුදුසුය. මමය මාගේයයි කීමට නුසුදුසුය, තෘෂ්ණාවෙන් ඇතුළත් කර ගැනීමට නුසුදුසුයයි මෙසේ පිළිපන්නාවූ එය බහුල කොට වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත විඤ්ඤාණඤ්චායතන හෙතුවෙහි පහදීයි. පැහැදීම ඇතිකල්හි හෝ විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමාධියට පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිදෙයි. (රහත් වෙයි) ශරීරයාගේ හෙදයෙන් මරණින් මතු යම් කාරණයකින් ඔහු උපදින්නාවූ විපකවිඤ්ඤාණය කුසල විඤ්ඤානඤ්චායතනයට සමාන වෙයි යන කාරණය ඇත්තේය. මේ තුන්වන කෙලෙසුන්ගෙන් කම්පා නොවන ධ්‍යාන සමාධියට හිතවූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ.

6. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආයඝී ශ්‍රාවක තෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මෙලොව වූ යම් කාමයෝත්ත වෙත්ද, පරලොව වූ යම් කාමයෝත්ත වෙත්ද මෙලොව වූ යම් කාම සංඥාවෝත්ත වෙත්ද, පරලොව වූ යම් කාම සංඥාවෝත්ත වෙත්ද, මෙලොව වූ යම් රූපයෝත්ත වෙත්ද, පරලොව වූ යම් රූපයෝත්ත වෙත්ද, මෙලොව වූ යම් රූප සංඥාවෝත්ත වෙත්ද, පරලොව වූ යම් රූපසංඥාවෝත්ත වෙත්ද, යම් කම්පා නොවන ධ්‍යාන සංඥාවෝත්ත වෙත්ද, යම් තැනක ඒ සියලු සංඥාවෝ ඉතිරි නොවී නිරුද්ධ වෙත්ද, යම් ඒ ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධියක් වේද, එය ශාන්තය එය ප්‍රණීත යයි, මෙසේ පිළිපන්නාවූ එය බහුල කොට වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධි හේතුවෙයි සිත පහදීයි. පැහැදීම ඇතිකල්හි මේ ආත්මයෙහි හෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධියට හෝ පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිඳෙයි. (රහත්වෙයි) ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යම් කාරණයකින් ඔහුගේ උත්පත්තිය ගෙන දෙන්නාවූ විපාක විපාකවිඤ්ඤාණය ආකිඤ්චඤ්ඤායතන කුසල විඤ්ඤාණයට සමාන වෙයි යන මේ කාරණය ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ පළමුවැනි ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධියට හිත වූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ

7. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආයඝී ශ්‍රාවක තෙම ආරණ්‍යයට පැමිණියේ හෝ වෘක්ෂමූලයට පැමිණියේ හෝ සුණ්‍යාගාරයට පැමිණියේ හෝ මෙසේ කල්පනා කරයි. මෙය මමය යන දෙයකින් හෝ මගේය යන දෙයකින් හෝ සුන්‍ය වෙයි, මෙසේ පිළිපන්නාවූ එය බහුලකොට වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධි හේතුවෙයි පහදීයි. පැහැදීම ඇති කල්හි, මේ ආත්මයෙහි හෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධියට හෝ පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිඳෙයි. (රහත් වෙයි) ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යම් කාරණයකින් ඔහුගේ උත්පත්තිය සිදුවන විපාක විඤ්ඤාණය කුසල විඤ්ඤාණයට සමාන වෙයි යන මේ කාරණය ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ

දෙවෙනි ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධියට හිතවූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ.

8. මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආයථිශ්‍රාවක තෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'කිසි තැනක මමයයි කිසිවෙක් නැත. කිසිවෙකුගේ මම යන කිසිවෙක්ද නැත. නුඹ යන කිසිවෙක්ද නුඹගේ මම යන කිසිවෙක්ද නැතැයි.' මෙසේ පිළිපත්නාවූ එය බහුලකොට වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධි හේතුවෙහි පහදීයි. පැහැදීම ඇති කල්හි මේ ආත්මයෙහි හෝ ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධියට පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිඳෙයි. (රහත් වෙයි.) ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යම් කාරණයකින් ඔහුගේ ඉපදීම සිදුවන්නාවූ විපාක විඤ්ඤාණය කුසල විඤ්ඤාණයට සමානවේ. යන මේ කාරණය ඇත්තේය.

මහණෙනි, මේ තුන්වෙනි ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධියට හිතවූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනුලැබේ.

9. "මහණෙනි, නැවත අනිකක්ද කියමි. ආයථි ශ්‍රාවක තෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මෙලොවූ යම් කාමයෝත් වෙත්ද, පරලොවූ යම් කාමයෝත් වෙත්ද, මෙලොවූ යම් කාමසංඥාවෝත් වෙත්ද, පරලොවූ යම් කාම සංඥාවෝත් වෙත්ද, මෙලොවූ යම් රූපයෝත් වෙත්ද, පරලොවූ යම් රූපයෝත් වෙත්ද, මෙලොවූ යම් රූප සංඥාවෝත් වෙත්ද, පරලොවූ යම් රූප සංඥාවෝත් වෙත්ද, යම් කම්පා නොවන ධ්‍යාන සංඥාවෝත් වෙත්ද, යම් ආකිඤ්චඤ්ඤායතන ධ්‍යාන සංඥාවෝත් වෙත්ද, මේ සියලු සංඥාවෝ ඉතිරි නැතිව නිරුද්ධ වෙත්ද, යම් ඒ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාධියක් වේ නම් එය ශාන්තය එය ප්‍රණීතයයි' මෙසේ පිළිපත්නාවූ එය බහුල කොට වාසය කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන හේතුවෙහි පහදීයි. මේ ආත්මයෙහි පැහැදීම ඇති කල්හි මේ ආත්මයෙහි නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාධියට හෝ පැමිණෙයි. ප්‍රඥාවෙන් හෝ මිඳෙයි. (රහත් වෙයි) ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු යම් කාරණයකින් ඔහුගේ උත්පත්තිය සිදුවන්නාවූ විපාක විඤ්ඤාණය කුසල

විඤ්ඤාණයට සමාන වන්නේය යන මේ කාරණය ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාධියට හිතවූ ප්‍රතිපදාවයයි කියනු ලැබේ.”

10. මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය. “ස්වාමීනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ පිළිපන්නේ වෙයි. ඉදින් මා විසින් පෙර කර්ම රැස් නොකරණ ලද්දේ නම් මාගේ මේ විපාක භවය නොපවත්නේය. ඉදින් දැන් කර්ම රැස් නොකරන්නේ නම් මතු විපාක භවය නොපවත්නේය. දැන් යම් පඤ්චස්කන්ධයක් ඇත්තේද, එය දුරු කරමි යි මෙසේ විදර්ශනා උපෙක්ෂාව ලබයි. ස්වාමීනි, මේ මහණතෙම පිරිනිවියේද?”

“ආනන්දය, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් පිරිනිවන් පාන්නේය. මෙහි ඇතැම් මහණෙක් පිරිනිවන් නොපාන්නේයයි” වදාළේය. “ස්වාමීනි, යම්හෙයකින් මෙහි ඇතැම් මහණෙක් පිරිනිවන් පාන්නේද, මෙහි ඇතැම් මහණෙක් පිරිනිවන් නොපාන්නේද, ඊට හේතු කවරේද? ප්‍රත්‍ය කවරේද?” “ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ පිළිපන්නේවේ. මා විසින් පෙර කර්ම රැස් නොකරණ ලද්දේ නම් මාගේ දැන් විපාක භවය නොපවතින්නේය. ඉදින් දැන් කර්ම රැස් නොකරන්නේ නම් මාගේ මතු විපාක භවය නොවන්නේය. දැන් යම් පඤ්චස්කන්ධයක් ඇත්තේද, එය දුරු කරමි යි, මෙසේ විදර්ශනා උපෙක්ෂාව ලබයි. හෙතෙම ඒ උපෙක්ෂාවට මමය මාගේයයි සතුටු වෙයි. මමය මාගේයයි කියායි. මමය මාගේයයි තෘෂ්ණාවෙන් බැස ගනියි. ඒ උපෙක්ෂාවට සතුටුවන්නාවූ මමය යනාදීන් කියන්නාවූ තෘෂ්ණාවෙන් බැස ගත්තාවූ උපෙක්ෂාව විඤ්ඤාණය ඇසුරු කරනලද්දේ වෙයි. එය දැඩිකොට අල්වා ගැනීමයි. ආනන්දය, දැඩිකොට අල්වා ගැනීම සහිතවූ මහණතෙම පිරිනිවන් පාන්නේ නොවෙයි.” “ස්වාමීනි, දැඩිකොට අල්වාගන්නාවූ ඒ මහණතෙමේ කුමක් දැඩිසේ අල්වා ගනීද?” “නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනයයි” වදාළේය. “ස්වාමීනි, ඒ මහණතෙම වනාහි දැඩිකොට අල්වාගනු ලබන ශ්‍රේෂ්ඨවූ භවය

අල්වා ගනියි.” “ආනන්දය, ඒ මහණතෙම දැඩි කොට අල්වා ගනු ලබන ශ්‍රේෂ්ඨවූ භවය අල්වා ගන්නේය. ආනන්දය, යම් මේ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනයක්වේද, මෙය වනාහි දැඩිව අල්වාගනු ලබන ශ්‍රේෂ්ඨ භවයයි.

11. “ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම මෙසේ පිළිපන්නේවෙයි. ‘පෙර මා විසින් කර්ම රැස් නොකරන ලද්දේ නම් දැන් මාගේ විපාක භවය නොවන්නේය. දැන් කර්ම රැස් නොකෙළේ නම් මතු මාගේ විපාක භවය නොවන්නේය. දැන් යම් පඤ්චස්කන්ධයක්වේද, එය දුරුකරමි යි මෙසේ විදර්ශනානොපෙක්ෂාව ලබයිද හෙතෙම ඒ උපෙක්ෂාවට මමය මාගේයයි සතුටු නොවෙයි. මමය මාගේයයි නොකියයි. එහි තෘෂ්ණාවෙන් බැසගෙන නොසිටියි. ඒ උපෙක්ෂාවට සතුටු නොවන්නාවූ මමය මාගේයයි නොකියන්නාවූ එහි බැසගෙන නොසිටින්නාවූ ඔහුගේ එය ඇසුරු කළාවූ විඤ්ඤාණය නොවෙයි. එය දැඩිකොට අල්වාගැනීම නොවෙයි. ආනන්දය, දැඩිව අල්වාගැනීම නැත්තාවූ පිරිනිවන් පාන්නේ යයි” වදාළසේක.

12. “ස්වාමීනි, ආශ්වයඝීය. ස්වාමීනි, අද්භූතය, ස්වාමීනි. ඒ ඒ සමාපත්තිය, ඇසුරුකොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ඕසයන්ගේ එතර කිරීම වදාරණලදී. ස්වාමීනි, ආයඝීචූ විමොක්ෂය කවරේද?”

“ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි ආයඝීචූවකතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. මෙලොවූ යම් කාමයෝත් වෙන්ද, පරලොවූ යම් කාමයෝත් වෙන්ද, මෙලොවූ යම් කාම සංඥාවෝත් වෙන්ද, පරලොවූ යම් කාම සාඥාවෝත් වෙන්ද, මෙලොවූ යම් රූපයෝත් වෙන්ද, පරලොවූ යම් රූපයෝත් වෙන්ද, මෙලොවූ යම් රූප සංඥාවෝත් වෙන්ද, පරලොවූ යම් රූප සංඥාවෝත් වෙන්ද, යම් කම්පා නොවන ධ්‍යාන සංඥාවෝත් වෙන්ද, යම් ආකිඤ්ඤායතන සංඥාවෝත් වෙන්ද, යම් නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සංඥාවෝත්, වෙන්ද, මේ සියල්ල සක්කාය නම්වේ. ඒ සක්කාය නම්වූ ඉන්‍ද්‍රි‍යමික

සංස්කාරයන් කෙරෙන් දැඩිසේ අල්වා ගැනීමක් නැතිව විත්තයාගේ යම් මිදීමක් වේද, එය අමාත්‍ය නම්වේ.

13. “ආනන්දය, මෙසේ වනාහි මා විසින් කම්පා නොවන ධ්‍යාන සමාධියට හිතවූ ප්‍රතිපදාව දෙශනා කරණලදී. ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාධියට හිතවූ ප්‍රතිපදාව දෙශනා කරණ ලදී. නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාධියට හිතවූ ප්‍රතිපදාව දෙශනා කරණලදී. ඒ ඒ සමාධි ඇසුරුකොට ඔසයන්ගේ එතර කිරීම දෙශනා කරණලදී. ආයච්ච විමොක්ෂය දෙශනා කරණලදී. ආනන්දය, ශ්‍රාවකයන්ට වැඩකැමතිවූ අනුකම්පා ඇත්තාවූ ශාස්තෘහු විසින් අනුකම්පා උපදවා කටයුතු යමක් වේද, මා විසින් එය තොපට කරණලදී. ආනන්දය, මේ වෘක්ෂමූල වෙන්, මේ සුන්‍යාගාර වෙන්, ආනන්දය, ධ්‍යාන කරවී. (සමාධි උපදවවී.) ප්‍රමාද නොවවී. පසුව පසුතැවිලි නොවවී. මේ තොපට අපගේ අනුශාසනාව වේයයි” වදාළේය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සතුටු සිත් ඇති ආනන්ද ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තේය.

ආනෙඤ්ජ සප්පාය සූත්‍රය නිමි. (1-6)

7. ගණක මොග්ගල්ලාන සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙකහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහි මිඟරමාතු පාසාද නම්වූ පූර්වාරාමයෙහි වැඩ වසනසේක. එකල්හි ‘ගණක මොග්ගල්ලාන’ නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකහිද, එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සමග සතුටු වූයේය. සතුටු විය යුතු සිහි කටයුතු කථා කොට නිමවා, එක් පසෙක හුන්නේය. එක් පසෙක හුන්තාවූ ගණක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය.

2. "භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම්සේ මේ මිඟාරමාතු පාසාදයාගේ අන්තිම හිණිපෙත්ත දක්වා පිළිවෙළින් හික්මීමක්, පිළිවෙළින් කිරීමක්, පිළිවෙළින් පිළිපැදීමක් දක්නා ලැබේද, භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, එමෙන් මේ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ මන්ත්‍ර ඉගෙනීමෙහිද, පිළිවෙළින් හික්මීම, පිළිවෙළින් කිරීම, පිළිවෙළින් පිළිපැදීම, දක්නා ලැබේ. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ දුනු ශිල්පයෙහිද, පිළිවෙළින් හික්මීම, පිළිවෙළින් කිරීම, පිළිවෙළින් පිළිපැදීම දක්නා ලැබේ. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ගණන් ශාස්ත්‍රයෙන් ජීවත්වන්නාවූ අපගේ ගණන් ශාස්ත්‍රයෙහිද පිළිවෙළින් හික්මීම, පිළිවෙළින් කිරීම, පිළිවෙළින් පිළිපැදීම, දක්නා ලැබේ. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අපි වනාහි ගෝලයන් ලැබ පළමුකොට මෙසේ ගණන් කරවමු. එක, එකය. දෙක, දෙකය. තුන, තුනය. හතර, හතරය. පහ, පහය. හය, හයය. හත, හතය. අට, අටය. නවය, නවයය. දසය, දසයය. මෙසේ භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, අපි සියයටද ගණන් කරවමු. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මේ ධර්ම විනයෙහිද, එසේ පිළිවෙළින් හික්මීමක්, පිළිවෙළින් කිරීමක්, පිළිවෙළින් පිළිපැදීමක් පෙන්විය හැක්කේද?"

3. "බ්‍රාහ්මණය, මේ ධර්ම විනයෙහි පිළිවෙළින් හික්මීම, පිළිවෙළින් කිරීම, පිළිවෙළින් පිළිපැදීම, පෙන්විය හැක්කේය. බ්‍රාහ්මණය, යම්සේ දක්ෂවූ අශ්වයන් හික්මවන්නෙක් යහපත්වූ අජාතීය අශ්වයෙකු ලැබ පළමුකොටම කටකලියාවට පුරුදු කරවයිද, ඉක්බිති මත්තෙහි කටයුතු පුරුදු කරවයිද, බ්‍රාහ්මණය, එපරිද්දෙන්ම තථාගත තෙම දමනය කිරීමට සුදුසු පුරුෂයෙකු ලැබ, පළමුකොටම මෙසේ හික්මවන්නේය. 'මහණ එව. නුඹ සිල්වත් වෙව. ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරයෙන් සංවරව ආචාරයෙන් හා ගොචරයෙන් යුක්තව, කුඩා වරදෙහි පවා භය දක්නෙක්ව වාසය කරව. සමාදන්ව ශික්ෂාපදයන්හි හික්මෙවයි' යනුවෙනි.

4. "බ්‍රාහ්මණය, හික්ෂුතෙම යම් තැනක පටන් සිල්වත්වේද, ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවරයෙන් සංවරව, ආචාරයෙන් හා ගොචරයෙන් යුක්තව, කුඩා වරදෙහි පවා භය දක්නෙක්ව වාසය කෙරේද,

සමාදන්ව ශික්ෂාපදයන්හි හික්මේද, තථාගත තෙම ඔහු මත්තෙහි හික්මවයි. 'මහණ, එව නුඹ ඉන්ද්‍රියයන්හි රක්තාලද දොරටු ඇත්තෙක් වෙව. ඇසින් රූපය දැක නිමිති ගන්නෙක්, කුඩා සලකුණු ගන්නෙක් නොවෙව. යම් හෙයකින් මේ වක්ෂුරිත්‍රියයෙහි (ඇසෙහි) සංවර නැතුව වාසය කරන්නහු ලොභය, ද්වේෂය යන ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ අනුව වහනය වෙත්ද, ඔහුගේ සංවරය පිණිස පිළිපදුව. වක්ෂුරිත්‍රිය රකුව. වක්ෂුරිත්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙව.

"කණින් ශබ්දය අසා නිමිති ගන්නෙක්, කුඩා සලකුණු ගන්නෙක් නොවෙව. යම් හෙයකින් මේ සොතෙත්‍රියයෙහි සංවර නැතිව වාසය කරන්නවූ මොහුට විෂම ලොභය, දොම්නස යන ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ අනුව වහනය වෙත්ද ඔහුගේ සංවරය පිණිස පිළිපදුව. සොතෙත්‍රිය රකුව. සොතෙත්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙව.

"නාසයෙන් ගන්ධය ආඝ්‍රාණය කොට නිමිති ගන්නෙක්, කුඩා සලකුණු ගන්නෙක් නොවෙව. යම් හෙයකින් මේ ඝාණෙත්‍රියයෙහි සංවර නැතිව වාසය කරන්නවූ මොහුට විෂම ලොභය, දොම්නස යන ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ අනුව වහනය වෙත්ද, ඔහුගේ සංවරය පිණිස පිළිපදුව. ඝාණෙත්‍රිය රකුව. ඝාණෙත්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙව.

"දිවෙන් රසය දැන නිමිතිගන්නෙක් කුඩා සලකුණු ගන්නෙක් නොවෙව. යම් හෙයකින් ජිහ්ව ඉන්ද්‍රියයෙහි සංවර නැතිව වාසය කරන්නවූ මොහුට විෂම ලොභය, දොම්නස යන ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ අනුව වහනය වෙත්ද, ඔහුගේ සංවරය පිණිස පිළිපදුව. ජිහ්වෙන්ද්‍රිය රකුව. ජිහ්ව ඉන්ද්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙව.

කයින් ප්‍රශ්වච්චයන් ස්පර්ශකොට නිමිති ගන්නෙක් කුඩා සලකුණු ගන්නෙක් නොවෙව. යම් හෙයකින් ස්පර්ශෙන්ද්‍රියයෙහි සංවර නැතිව වාසය කරන්නවූ මොහුට විෂම ලොභය, දොම්නස යන ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ අනුව වහනය වෙත්ද ඔහුගේ

සංවරය පිණිස පිළිපදුව. ස්පර්ශෙන්ද්‍රිය රකුව. ස්පර්ශෙන්ද්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙව.

සිතින් ධර්මය දැන නිමිති ගන්නෙක් කුඩා සලකුණු ගන්නෙක් නොවෙව. යමක් හේතුකොටගෙන මනින්ද්‍රියයෙහි සංවර රහිතව වාසය කරන්නහුට ලොභය, ද්වේෂය, යන ලාමකවූ අකුසල ධර්මයෝ අනුව වැහෙන්නාහුද, ඔහුගේ සංවරය පිණිස පිළිපදුව. මනින්ද්‍රිය රකුව. මනින්ද්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙව'යි යනුවෙනි.

5. "බ්‍රාහ්මණය, යම් තැනක පටන් මහණතෙම ඉදුරන්හි රක්තාලද දොරටු ඇත්තේ වේද, ඔහු තථාගත තෙම මත්තෙහි හික්මවයි. 'මහණ, එව. නුඹ භෝජනයෙහි පමණ දක්නෙක් වෙව. නුවණින් සලකා ආහාරය ගණුව. ක්‍රීඩා පිණිස නොවේ. මද වැඩිම පිණිස නොවේ. සැරසීම පිණිස නොවේ. අලංකාර කිරීම පිණිස නොවේ. යම්තාක්ම මේ ශරීරයාගේ පැවැත්ම පිණිස යැපීම පිණිස විහිංසා වැලැක්ම පිණිස බ්‍රහ්මවයථීවට අනුග්‍රහ පිණිස වේ. මෙසේ පැරණිවූ වේදනාවද නසමි. අළුත් වෙදනාවද නූපද වන්නෙමි. මාගේ ජීවිත යාත්‍රාවද නිරවද්‍ය භාවයද පහසු විභරණයද වන්නේයයි (ආහාර ගනුව යනුවෙනි)

6. "බ්‍රාහ්මණය, යම් තැනෙක පටන් මහණතෙම වැළඳීමෙහි පමණ දන්නේ වේද, ඔහු තථාගතතෙම මත්තෙහි හික්මවයි. 'මහණ එව. නුඹ නිදි දුරු කිරීමෙහි යෙදී වාසය කරව. දාවල් දවස සක්මනින්ද, හිඳීමෙන්ද, සිත වසන්නාවූ ධර්මයන්ගෙන් සිත පිරිසිදු කරව. රාත්‍රියගේ ප්‍රථම යාමයෙහි සක්මනින්ද, හිඳීමෙන්ද, සිත වසන්නාවූ ධර්මයන්ගෙන් සිත පිරිසිදු කරව. රාත්‍රියගේ මධ්‍යම යාමය දකුණු පසින් දකුණු පයෙහි වම්පය මදක් ඉක්මවා තබා සිහි ඇත්තේ නුවණ ඇත්තේ නැගිටිම යන සංඥාව මෙනෙහි කොට සිංහ සෙය්‍යාවෙන් සයනය කරව. රාත්‍රියගේ පශ්චිම යාමයෙහි නින්දෙන් නැගිට සක්මනින්ද, හිඳීමෙන්ද, සිත වසන්නාවූ ධර්මයන්ගෙන් සිත පිරිසිදු කරවයි' (යනුවෙනි.)

7. "බ්‍රාහ්මණය, යම් තැනක පටන් මහණතෙම නිදි දුරු කිරීමෙහි යෙදුනේ වේද, ඔහු තථාගත තෙම මත්තෙහි හික්මවයි. 'මහණ, එව. නුඹ සිහි නුවණින් යුක්තවුවෙක් වෙව ඉදිරියට ගමන් කිරීමෙහිද, ආපසු ගමන් කිරීමෙහිද, නුවණින් යුක්තව කරන්නෙක් ඉදිරිපස බැලීමෙහිද, හැරී බැලීමෙහිද නුවණින් යුක්තවුවෙක්, අත් පා හැකිලීමෙහිද, දිගුකිරීමෙහිද, නුවණින් යුක්තවුවෙක්, දෙපට සිවිර හා පා සිවිරු දැරීමෙහි නුවණින් යුක්තවුවෙක්, අනුභව කිරීමෙහි පානය කිරීමෙහි, කඩා කෑමෙහි, රස විඳීමෙහි නුවණින්, යුක්තවුවෙක්, මලමුත්‍ර පහකිරීමෙහි නුවණින් යුක්තවුවෙක්, ගමනෙහි, සිටීමෙහි, හිඳීමෙහි, නිදි දුරුකිරීමෙහි, කීමෙහි, කතා නොකිරීමෙහි නුවණින් යුක්තවුවෙක් වේවයි (යනුවෙනි.)

8. "බ්‍රාහ්මණය, යම් තැනක පටන් මහණතෙම සිහි නුවණින් යුක්තවූයේ වේද, ඒ පුද්ගලයා තථාගත තෙම මත්තෙහි හික්මවයි. 'මහණ, එව නුඹ විවේක ඇත්තාවූ සේනාසනයක් හඡනය කරව. එනම්: අරණ්‍යය, වෘක්ෂමූලය, පර්වතය, කඳුරැළිය, පර්වත ගුහාවය, සොහොනය, අභ්‍යවකාශය, පිදුරු බිස්තය යන මොහුයි. හෙතෙම විවේක ඇති සෙනසුනක් හඡනය කරයි. අරණ්‍යය, වෘක්ෂමූලය, පර්වතය, කඳුරැළිය, පර්වත ගුහාය, සොහොනය, වනසෙනසුනය, අභ්‍යවකාශය, පිදුරු බිස්තය යන මොහුයි.

හෙතෙම සවස් කාලයෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුණේ පළඟ බැඳගෙන සෘජුව කය පිහිටුවා අරමුණට ඉදිරිපත් කොට සිහිය පිහිටුවා හිඳියි. හෙතෙම ලොකයෙහි ලොභය දුරුකොට පහව ගියාවූ 'විෂම ලොභය ඇති සිතින් යුක්තව වාසය කරයි. ලොභයෙන් සිත පිරිසිදු කරයි. ද්වේෂය දුරුකොට ද්වේෂ රහිත සිත් ඇත්තේ, සියලු සත්වයන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇතිව වාසය කරයි. ව්‍යාපාද දොෂයෙන් සිත පිරිසිදු කරයි. ථීනමිද්ධය හැර පහව ගියාවූ ථීනමිද්ධය ඇතිව ආලෝක සංඥා ඇතිව සිහි නුවණ දෙකින් යුක්තව වාසය කරයි. ථීනමිද්ධයෙන් සිත පිරිසිදු කරයි. උද්ධච්චකුක්කුච්චය (නොසන්සුන් කම හා පසු තැවීම) දුරුකොට සන්සුන්ව තමා කෙරෙහි සංසිදුනු සිත් ඇතිව

වාසය කරයි. උද්ධවචකුක්කච්චයෙන් සිත පිරිසිදු කරයි. විචිකිච්ඡාව හැර දුරුකළ සැක ඇත්තේ කුසල ධර්මයන්හි කෙසේ කෙසේදැයි යන සැක නැතිව වාසය කරයි. විචිකිච්ඡාවෙන් සිත පිරිසිදු කරයි.

9. "හෙතෙම මේ සිත කිලුටු කරන්නාවූ ප්‍රඥාව දුර්වල කරන්නාවූ පඤ්චනීවරණයන් හැර කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුසල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිතවූ විචාර සහිතවූ විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිදීමෙන් තමා කෙරෙහි පැහැදීම ඇති විත්තයාගේ එකඟව ඇති විතර්ක රහිතවූ විචාර රහිතවූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ද්විතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ප්‍රීතියෙහිද නොඇල්මෙන් උපෙක්ඡාවෙන්ද, සිහි නුවණ දෙකින්ද, යුක්තව වාසය කරයි. සැපයද නාම කයින් විදියි. යම් ධ්‍යානයකට පැමිණීම නිසා ආයඨයෝ උපෙක්ඡා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ සැප විහරණ ඇත්තේයයි, කියන්ද ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. සැපයාගේද දුරු කිරීමෙන් දුක්ඛයාගේද දුරු කිරීමෙන් පළමු උපචාර කාලයේම සොම්නස් දොම්නස් දෙදෙනාගේ නැසීමෙන් දුක් නැත්තාවූ සැප නැත්තාවූ උපෙක්ඡා ස්මෘති දෙදෙනාගේ පිරිසිදු කම ඇති වතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි.

10. "බ්‍රාහ්මණය, යම් ඒ භික්ෂුහු ශෛක්ෂවූවාහු නොපැමිණි අර්හත්වය ඇත්තාහු උතුම්වූ නිවණ පතමින් වාසය කරන්ද, ඔවුන් කෙරෙහි මාගේ මෙබඳුවූ මේ අනුශාසනාව වෙයි. යම් ඒ භික්ෂුහු රහත්වූවාහු ක්ෂය කළ ආශ්‍රව ඇත්තාහු වැස නිමවනලද බඹසර (උතුම් හැසිරීම) ඇත්තාහු සතර මගින් කරණලද කටයුතු ඇත්තාහු බහා තබන ලද කෙලෙස් බර ඇත්තාහු පිළිවෙලින් පැමිණි අර්හත්වය ඇත්තාහු ක්ෂයකළ භවසංයෝජන ඇත්තාහු මනාව නුවණින් දැන කෙලෙසුන් කෙරෙන් මිදුනාහු වෙත්ද, ඔවුන්ට මේ ධර්මයෝ මේ ආත්මයෙහි සැප විහරණය පිණිසද සිහි නුවණ දෙකින් යුක්තවීම පිණිසද පවතින්යයි" වදාළේය.

11. මෙසේ වදාළ කල්හි ගණක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය. “කිමෙක්ද? භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෝ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් මෙසේ අවවාද කරණු ලබන්නාහු මෙසේ අනුශාසනා කරණු ලබන්නාහු සියල්ලෝම ඒකාන්ත නිෂ්ටාවඩු නිවණට පැමිණෙත්ද, නොහොත් ඇතැමෙක් නොපැමිණෙත්ද?”

12. “බ්‍රාහ්මණය, ඇතැම් මාගේ ශ්‍රාවකයෝ මෙසේ අවවාද කරණු ලබන්නාහු, මෙසේ අනුශාසනා කරණු ලබන්නාහු, ඒකාන්ත නිෂ්ටාවඩු නිවණට පැමිණෙත්. ඇතැම්හු නොපැමිණෙත්යයි” (වදාළේය.) “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, නිවණද ඇත්තේද, නිවණට පැමිණෙන මාර්ගයද ඇත්තේය. එහි යොදවන්නාවූ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේද ඇත්තාහ. එතකුදු වුවත් භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෝ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් මෙසේ අවවාද කරණු ලබන්නාහු, මෙසේ අනුශාසනා කරණු ලබන්නාහු, සමහරු ඒකාන්ත නිෂ්ටාවඩු නිවණට පැමිණෙත්. සමහරු නොපැමිණෙත් යන යමක් වේද, ඊට හේතුව කවරේද, ප්‍රත්‍යය කවරේද?”

13. “බ්‍රාහ්මණය, එසේවී නම්, තොපගෙන්ම මෙය අසන්නෙමි. යම්සේ තොපට වැටහෙන්නේද, එසේ එය ප්‍රකාශ කරව. බ්‍රාහ්මණය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? නුඹ රජගහ නුවරට යන්නාවූ මාර්ගය පිළිබඳව දක්ෂයෙක් වෙහිද?” “එසේය. පින්වතුන් වහන්ස, මම රජගහනුවරට යන්නාවූ මග පිළිබඳව දක්ෂයෙක්මි”යි කීයේය.

“බ්‍රාහ්මණය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? මෙහි රජගහ නුවරට යනු කැමැත්තාවූ පුරුෂයෙක් එන්නේය. හෙතෙම නුඹ වෙත පැමිණ ‘ස්වාමීනි, මම රජගහනුවරට යනු කැමැත්තෙමි. ඒ මට රජගහනුවරට යන මග දක්වනු මැනවැයි’ කියන්නේය. ඔහුට නුඹ මෙසේ කියන්නෙහිය. ‘පින්වත් පුරුෂය, මෙසේ මේ මාර්ගය රජගහනුවරට යයි. ඒ මගින් ටික දුරක් යව. ඒ මගින් ටික දුරක් ගිය කල අසවල් නම් ගම දක්නෙහිය. එයින් ටික දුරක් යව.

එයින් ටික දුරක් ගිය කල අසවල් නම් නියම් ගම දක්නෙහිය. එයින් ටික දුරක් යව. එයින් ටික දුරක් ගිය කල ආරාමයන්ගෙන් අලංකාරවූ, උයන්වලින් අලංකාරවූ, භූමියෙන් අලංකාරවූ, පොකුණුවලින් අලංකාරවූ, රජගහනුවර දක්නෙහිය,' කියායි. නුඹ විසින් මෙසේ අවවාද කරනු ලැබූ, මෙසේ අනුශාසනා කරනු ලැබූ හෙතෙම වැරදි මගක් ගෙන ආපසු හැරී යන්නේය.

ඉක්බිති රජගහනුවරට යනු කැමැත්තාවූ දෙවෙනි පුරුෂයෙක් එන්නේය. හෙතෙම නුඹ වෙත පැමිණ 'ස්වාමීනි, මම රජගහනුවරට යන්ට කැමැත්තෙමි. ඒ මට රජගහනුවරට මග දක්වනු මැනවැයි' කියන්නේය. ඔහුට නුඹ මෙසේ කියන්නෙහිය. 'පින්වත් පුරුෂය, මෙසේ මේ මග රජගහ නුවරට යයි. ඒ මගින් ටික දුරක් යව. ඒ මගින් ටික දුරක් ගිය කල අසවල් නම් ගම දක්නෙහිය. එයින් ටික දුරක් යව. එයින් ටික දුරක් ගිය කල අසවල් නම් නියම් ගම දක්නෙහිය. එයින් ටික දුරක් යව එයින් ටික දුරක් ගිය කල ආරාමයන් ගෙන් අලංකාරවූ, වනයන්ගෙන් අලංකාරවූ, භූමීන්ගෙන් අලංකාරවූ, පොකුණුවලින් අලංකාරවූ, රජගහනුවර දක්නෙහිය' යනුවෙනි. නුඹ විසින් මෙසේ අවවාද කරනු ලැබූ මෙසේ අනුශාසනා කරණු ලැබූ හෙතෙම සුවසේ රජගහ නුවරට යන්නේය.

"බ්‍රාහ්මණය, රජගහනුවරද ඇත. රජගහනුවරට යන මගද ඇත. යොදවන්නාවූ නුඹ ඇත. එතකුදු වුවත් නුඹ විසින් මෙසේ අවවාද කරනු ලැබූ, මෙසේ අනුශාසනා කරනු ලැබූ එක් පුරුෂයෙක් නොමග ගෙන ආපසු හැරී යන්නේය. එක් පුරුෂයෙක් සුවසේ රජගහනුවරට යන්නේය යන මීට හේතුව කුමක්ද?" "හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, කාරණය කුමක්ද? මෙහි මම කුමක් කෙරෙමිද? හවත් ගෞතමයන් වහන්ස, මම මග කියන්නේ වෙමියි කිය.

14. "බ්‍රාහ්මණය, එපරිද්දෙන්ම නිවණ ඇත්තේමය. නිවණට යන මග ඇත්තේමය. යොදවන්නාවූ මමද සිටිමි. එතකුදු වුවත් මාගේ ශ්‍රාවකයෝ මා විසින් මෙසේ අවවාද කරනු ලබන්නාවූ, මෙසේ අනුශාසනා කරනු ලබන්නාවූ සමහරු ඒකාන්තයෙන්

නිෂ්ටාවඩු නිවණට පැමිණෙත්. සමහරු නොපැමිණෙත්. බ්‍රාහ්මණය, මෙහි මම කුමක් කෙරෙමිද? බ්‍රාහ්මණය, තථාගතතෙම මග කියන්නේ වේයයි” වදාළේය.

15. මෙසේ වදාළ කල්හි ගණක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ශ්‍රද්ධාව නැත්තාවු, ජීවිකාව ප්‍රයොජන කොට ඇත්තාවු, ශ්‍රද්ධාවෙන් ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදි නොවු, කෙරාටිකවු, මායා ඇත්තාවු, කෙටුභ ශාස්ත්‍ර දන්තාවු, උඩගුටු, මානය ඇත්තාවු, වපලවු, දොඩමලුටු, විසුරුණු වචන ඇත්තාවු, ඉන්ද්‍රියයන්හි නොරක්තාලද දොරටු ඇත්තාවු, වැළඳීමෙහි පමණ නොදන්තාවු, නිදි දුරුකිරීමෙහි නොයෙදුනාවු, ශ්‍රමණ බැවිහි බලාපොරොත්තුවක් නැත්තාවු ශික්ෂාවෙහි තියුණු ගෞරවයක් නැත්තාවු, ප්‍රත්‍ය බහුලකොට ඇත්තාවු, සස්ත ලිහිල්කොට ගත්තාවු, පසුබැස්මෙහි පෙරටුව ගමන් කරන්නාවු, විවේකයෙහි බහා තබනලද බර ඇත්තාවු, කම්මැලිවු, හීන වියඪී ඇත්තාවු, සිහි මුළාවු, නුවණ නැත්තාවු, සිත එකඟ නොවු, කැළඹුණු සිත් ඇත්තාවු, ප්‍රඥා නැත්තාවු, කෙලතොලුවු, යම් පුද්ගලයෝ වෙත්ද, භවත් ගෞතම තෙමේ ඔවුන් සමග වාසය නොකරයි.

“ශ්‍රද්ධාවෙන් ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිවු කෙරාටික නොවු, මායා නැත්තාවු කෙටුභ ශාස්ත්‍ර නොකියන්නාවු, උඩගු නොවු, උස්වු මාන නළ නැත්තාවු, වපල නොවු, දොඩමලු නොවු, විසුරුණු වචන නැත්තාවු, ඉන්ද්‍රියයන්හි රක්තාලද දොරටු ඇත්තාවු, වැළඳීමෙහි පමණ දන්තාවු, නිදි දුරු කිරීමෙහි යෙදුනාවු, ශ්‍රමණ බැවිහි බලාපොරොත්තු ඇත්තාවු, ශික්ෂායෙහි තියුණුගෞරව ඇත්තාවු, ප්‍රත්‍ය බහුලකොට නැත්තාවු, සස්ත ලිහිල්කොට නොගන්නාවු, පසුබැස්මෙහි බහා තබනලද බරඇත්තාවු, විවේකයෙහි පෙරටුව ගමන් කරන්නාවු, පටන් ගන්නාලද වියඪී ඇත්තාවු, හරනලද ආත්ම ආශාව ඇත්තාවු, එළඹ සිටි සිහි ඇත්තාවු, මනා නුවණ ඇත්තාවු, සමාධියට පැමිණියාවු, එකඟවු සිත් ඇත්තාවු, ප්‍රඥාව ඇත්තාවු,

කෙලතොලු නොවූ යම් ඒ පුද්ගලයෝ වෙත්ද, භවත් ගෞතමතෙමේ ඔවුන් සමග වාසය කරයි.

“භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම්සේ යම්කිසි සුවද මුල් වර්ග වෙත්ද, කලුචෑල් ඔවුන්ගෙන් අග්‍රයයි කියනු ලැබේ. යම්කිසි සුවද හර වර්ග වෙත්ද, රත්සඳුන් ඔවුන්ගෙන් අග්‍රයයි කියනු ලැබේ. යම්කිසි සුවද මල් වර්ග වෙත්ද, දෑසමත් ඔවුන්ගෙන් අග්‍රයයි කියනු ලැබේ. එපරිද්දෙන්ම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේගේ අවවාදය තෙම මෙකල්හි පවත්නා ධර්ම අතුරෙන් අතිශයින් අග්‍රවන්නේය.

16. “භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, ඉතා යහපත. භවත් ගෞතමයන් වහන්ස, යම්සේ යටිකුරුකොට තබන ලද්දක් උඩුකුරු කරන්නේ හෝ වේද වසා තබන ලද්දක් වැසුම් හරින්නේ හෝ වේද, මංමුළා වූවෙකුට මග කියන්නේ හෝ වේද, අන්ධකාරයෙහි ඇස් ඇත්තෝ රූප දකින්නාවායි තෙල් පහනක් දරන්නේ හෝ වේද, මෙපරිද්දෙන්ම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් අනෙක ප්‍රකාරයෙන් ධර්ම ප්‍රකාශ කරනලදී. ඒ මම භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ සරණකොට යමි. ධර්මයද භික්ෂු සංඝයාද, (සරණකොට යමි.) භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ මා අද පටන් දිවිහිමි කොට සරණ ගියාවූ උපාසකයෙකැයි දරණසේක්වාවයි” කීය.

භත්වෙනිවූ ගණක මොග්ගල්ලාන සූත්‍රය නිමි. (1-7)

8. ගොපක මොග්ගල්ලාන සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිරිනිවි නොබෝ කල්හි රජගහනුවර කලන්දක නිවාපනම්වූ වෙළුනාරාමයෙහි වාසය කරති. එකල්හි වනාහි වෙදෙහි පුත්‍රවූ මගධ රටට අධිපතිවූ අජාත ගතා නම් රජ තෙම පඪ්දොත

රජගැන සැක කොට රජගහ නුවර ප්‍රතිසංස්කරණය කරවයි. ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම උදය කාලයෙහි හැඳ පොරවා පාත්‍රසිවිරු ගෙණ රජගහ නුවරට පිටු පිණිස වැඩියේය. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට තවම රජගහ නුවර පිටුපිණිස හැසිරීමට කල්වැඩිය. මම ගොපක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණයාගේ කර්මාන්තය (වැඩපොල) යම් තැනෙක් හිද, ගොපක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණයා යම් තැනෙක් හිද, එතැනට යන්නෙම් නම් හොදයයි අදහස්විය.

2. ‘ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙම ගොපක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණයාගේ වැඩපොල යම් තැනෙක්හිද, ගොපක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම යම් තැනෙක්හිද, එතැනට පැමිණියේය. ගොපක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණ තෙමේ එන්නාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ දුරදීම දුටුයේය. දැක ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට පින්වත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ මෙහි එත්වා, පින්වත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගේ පැමිණීම යහපත්ය. පින්වත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ බොහෝ කලකින් මෙහි පැමිණියේය. පින්වත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ වැඩ හිඳිනු මැනව. මේ ආසනය පනවනලදැයි” කීය. ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිර තෙම පනවන ද ආසනයෙහි වැඩ උන්නේය. ගොපක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණ තෙමේද, එක්තරා මිටි ආසනයක් ගෙණ එක් පසක උන්නේය. එක්පසක උන්නාවූ ගොපක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් “ඒ හවත් ගෞතමයන් වහන්සේ යම් ධර්මයන්ගෙන් යුක්ත වූයේ අර්හත් සමාක්සම්බුද්ධවූයේද, සියලු ආකාරයෙන් ඒ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ එක භික්ෂුවක්වත් ඇත්තේ දැයි” ඇසීය.

3. “බ්‍රාහ්මණය, ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමාක්සම්බුද්ධයන් වහන්සේ යම් ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ සේක්ද, සියලු ආකාරයෙන් ඒ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ එක භික්ෂුවකුත් නැත්තේමය. බ්‍රාහ්මණය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි නූපත් මාර්ගය උපදවන්නෙකි. නොහටගත් මාර්ගය හටගන්වන්නෙකි.

නොකියනලද මාර්ගය කියන්නෙකි. මාර්ගය දන්නෙක. මාර්ගයෙහි දක්ෂයෙක, පසුව ධර්මයෙන් යුක්තවූ මාර්ගයට අනුව ගමන් කරන්නාවූ ශ්‍රාවකයෝ මෙකල වාසය කෙරෙත්යයි” කිය. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේත් මොග්ගල්ලාන බ්‍රාහ්මණයාත් අතර පැවති මේ කථාව කොට නිමවන ලද්දී වේ”

4. “එකල්හි මගධ මහාමාත්‍යවූ වස්සකාර නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම රජගහ නුවර කර්මාන්තයන් පරීක්ෂාකර බලමින් යන්නේ, ගොපක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණයාගේ වැඩපොල යම් තැනෙක්හිද, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද, එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සමග සතුටු වූයේය. සතුටු වියයුතු වූ, සිහිකටයුතු වූ, කථාකොට නිමවා එකත් පසක හුන්නේය. එකත් පසක හුන්නාවූ මගධ මහාමාත්‍යවූ වස්සකාර නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් “භවත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්ස, දැන් කිනම් කථාවකින් යුක්තව හුන්නාහුද? නුඹවහන්සේලා අතර කිනම් කථාවක් කොට නිම කරණ ලද්දීදැයි” ඇසීය.

“බ්‍රාහ්මණය, මෙහි මාගෙන් ගොපක මොග්ගල්ලාන නම් බ්‍රාහ්මණ තෙම ‘භවත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්ස, අර්භත් සමයක් සම්බුද්ධවූ ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ යම් ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ සේක්ද සියලු ආකාරයෙන් ඒ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ එක් හික්ෂුවක්වත් ඇත්තේ දැයි ඇසීය.”

“බ්‍රාහ්මණය, මෙසේ කී කල්හි මම ගොපක මොග්ගල්ලාන බ්‍රාහ්මණයාට මෙය කීවෙමි. “බ්‍රාහ්මණය, ඒ භාග්‍යවත් අර්භත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ යම් ධර්මයන් යුක්තවූ සේක්ද, සියලු ආකාරයෙන් ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ එක හික්ෂුවකුත් නැත්තේමය, බ්‍රාහ්මණය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි නූපන්නාවූ මාර්ගය උපද වන්නෙකි. නොහට ගත්තාවූ මාර්ගය හටගන්වන්නෙකි. නොකියන ලද්දාවූ මාර්ගය කියන්නෙකි. මාර්ගය දන්නෙක, මාර්ගයෙහි දක්ෂයෙකි. පසුව ධර්මයෙන්

සුක්කවු මාර්ගය අනුව ගමන් කරන්නාවූද, ශ්‍රාවකයෝ මෙකල්හි වාසය කෙරෙන්නෙයි,' කීවෙමි. බ්‍රාහ්මණය අපත් ගොපක මොග්ගල්ලාන බ්‍රාහ්මණයාත් අතර මේ කථාව කොට නිමවනලදී. එකල්හි ඔබ පැමිණියෙහියයි," කීය.

5. "භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, මෙතෙම තොපට පිළිසරණ වන්නේයයි ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් තබනලද දැන් නුඹවහන්සේලා අනුගමනය කරන්නාවූ එක් භික්ෂුවක්වත් ඇත්තේද?" ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් තබනලද එබඳු එක භික්ෂු නමකුත් ඇත්තේද?"

'බ්‍රාහ්මණය, මෙතෙම තොපට මාගේ ඇවෑමෙන් පිළිසරණ වන්නේයයි, ඒ දන්නාවූ දක්නාවූ අර්හත් සමායක් සම්බුද්ධවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තබන ලද්දාවූ, දැන් අප අනුගමනය කරන්නාවූ, එබඳුවූ එක භික්ෂුවකුත් නැත්තේ මැයි."

"භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, මෙතෙම අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඇවෑමෙන් පිළිසරණ වන්නේයයි සංඝයා විසින් සම්මත කරණ ලද්දාවූ බොහෝ ස්ථවිර භික්ෂූන් විසින් තබන ලද්දාවූ දැන් නුඹවහන්සේලා අනුව ගමන් කරන්නාවූ එක භික්ෂුවක්වත් ඇත්දැයි," (ඇසුයේය.)

"බ්‍රාහ්මණය, මෙතෙම අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ, ඇවෑමෙන් පිළිසරණ වන්නේයයි. සංඝයා විසින් සම්මත කරණ ලද්දාවූ බොහෝවූ ස්ථවිර භික්ෂූන් විසින් තබන ලද්දාවූ, දැන් අප යමකු අනුව ගමන් කරන්නාවූ එක භික්ෂු නමකුත් නැත්තේමය."

6. "භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, මෙසේ පිළිසරණක් නැති කල්හි සම්මයට හේතු කවරේද?" "බ්‍රාහ්මණය අපි පිළිසරණ නැත්තෝ නොවෙමු. බ්‍රාහ්මණය, අපි පිළිසරණ ඇත්තෝ වෙමු. ධර්මය පිළිසරණකොට ඇත්තෝ වෙමුයි," කීය.

"භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, මෙතෙම තොපට මාගේ ඇවෑමෙන් පිළිසරණ වන්නේයයි" ඒ භවත් ගෞතමයන්

වහන්සේ විසින් තබනලද දැන් නුඹ වහන්සේලා අනුව ගමන් කරන්නාවූ එක භික්ෂුවකුත් ඇත්තේදැයි, මෙසේ අසන ලද්දේම “බ්‍රාහ්මණය, මෙතෙම තොපට මාගේ ඇවෑමෙන් පිළිසරණ වන්නේයයි ඒ දන්නාවූ දක්නාවූ අර්භත් සමායක් සම්බුද්ධවූ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් තබනලද දැන් අප අනුව යන්නාවූ එබඳු එක භික්ෂුවකුත් නැතැයි” කියෙහිය. ‘භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, මෙතෙම අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඇවෑමෙන් පිළිසරණ වන්නේ යයි, සංඝයා විසින් සම්මත කරණලද බොහෝවූ ස්ථවිර භික්ෂුන් විසින් තබනලද දැන් නුඹ වහන්සේලා අනුව යන එබඳු එක භික්ෂුවකුත් ඇත්තේදැයි’ මෙසේ අසන ලද්දේ ‘බ්‍රාහ්මණය, මෙතෙම අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඇවෑමෙන් පිළිසරණ වන්නේයයි, සංඝයා විසින් සම්මත කරණලද, බොහෝවූ ස්ථවිර භික්ෂුන් විසින් තබන ලද දැන් අප අනුගමනය කරණ එක භික්ෂුවකුත් නැතැයි’ කියෙහිය. ‘භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, මෙසේ පිළිසරණක් නැති කල්හි සමගියට හේතු කවරේදැයි,’ මෙසේ අසන ලද්දේ ‘බ්‍රාහ්මණය. අපි පිළිසරණ නැත්තෝ නොවෙමු. බ්‍රාහ්මණය, අපි පිළිසරණ ඇත්තෝ වෙමු. ධර්මය පිළිසරණ කොට ඇත්තෝ වෙමුයි.’ කියෙහිය. භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, මේ කීමේ අර්ථය කෙසේ දතයුත්තේදැයි” ඇසීය.

7, “බ්‍රාහ්මණය, සර්වඥතාඥානයෙන් දන්නාවූ බුදු ඇසින් දක්නාවූ අර්භත්වූ සමායක් සම්බුද්ධවූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් භික්ෂුන්ට පණවන ලද ශික්ෂාපද. උදෙසා දෙසනලද ප්‍රාතිමොක්ෂය ඇත්තේය. ඒ අපි එදවස්හිවූ පොහොයෙහි යම්තාක් භික්ෂුහු එක ගමක් ඇසුරුකොට වාසය කරමුද, ඒ සියල්ලෝ එක තැනකට රැස්වෙමු. රැස්ව යමෙකුට එය කට පාඩම් තිබේද, එය කීම සඳහා ඔහුට ආරාධනාකරමු. එය කියනු ලබන කල්හි භික්ෂුවක්හට ඇවතක් වේද, ශික්ෂාපද කඩකිරීමක් වේද, එය අපි ධර්මයවූ පරිද්දෙන් අනුශාසනාවූ පරිද්දෙන් කරවමු. පින්වත්හු වනාහි එය නොකරවත්. ධර්මයම එය කරවායයි” කිය.

8. “භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, නුඹවහන්සේලා මේ කාලයෙහි යම් භික්ෂුවකට සත්කාර කරන්නාහුද, ගෞරව කරන්නාහුද, බුහුමන් කරන්නාහුද, පුදන්නහුද, සත්කාර කොට ගෞරව කොට ඇසුරු කරගෙන වාසය කරන්නහුද, එබඳු එක භික්ෂුවකුත් ඇත්තේද?”

“බ්‍රාහ්මණය, අපි මේ කාලයෙහි යමෙකුට සත්කාර කරමුද, ගෞරව කරමුද, බුහුමන් කරමුද, පුදමුද, සත්කාර කොට ගෞරව කොට, ඇසුරු කොටගෙන වාසය කරමුද, එබඳු එක භික්ෂුවක් ඇත්තේය.”

9. “භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, මෙතෙම තොපට මාගේ ඇවෑමෙන් පිළිසරණ වන්නේයයි ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසින් තබනලද මෙකල්හි නුඹ වහන්සේලා යමෙකු අනුව පිළිපදින්නාවූ එබඳු එක භික්ෂුවකුත් ඇත්තේදැයි’ මෙසේ අසන ලද්දේ ‘බ්‍රාහ්මණය, මෙතෙම තොපට මාගේ ඇවෑමෙන් පිළිසරණ වන්නේයයි ඒ දන්නාවූ දක්නාවූ අර්භත්වූ සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ විසින් තබනලද අපි මේ කාලයෙහි යම් භික්ෂුවක් අනුව පිළිපදින්නෙමුද, එබඳු එක භික්ෂුවකුත් නැත්තේයයි’ කීයෙහිය. භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, ‘මෙතෙම අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඇවෑමෙන් පිළිසරණ වන්නේයයි සංඝයා විසින් සම්මත කරණලද බොහෝවූ ස්ථවිර භික්ෂූන් විසින් තබනලද මෙකල්හි නුඹවහන්සේලා යම් භික්ෂුවක් අනුව පිළිපදින්නාවූ එබඳු එක භික්ෂුවකුත් ඇත්තේදැයි’ මෙසේ අසන ලද්දේද, ‘බ්‍රාහ්මණය, මෙතෙම අපට භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඇවෑමෙන් පිළිසරණ වන්නේයයි සංඝයා විසින් සම්මත කරණලද බොහෝවූ ස්ථවිර භික්ෂූන් විසින් තබනලද මෙකල්හි අපි යම් භික්ෂුවක් අනුව පිළිපදින්නෙමුද, එබඳු එක භික්ෂුවකුත් නැත්තේය’යි කීයෙහිය. භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, මේ කාලයෙහි නුඹ වහන්සේලා යමෙකුට සත්කාර කරන්නහුද, ගෞරව කරන්නහුද, බුහුමන් කරන්නහුද, පුදන්නහුද, සත්කාර කොට, ගෞරවකොට, ඇසුරුකොට ගෙන වාසය කරන්නහුද, එබඳු එක භික්ෂුවකුත් ඇත්තේදැ’යි මෙසේ අසන

ලද්දේද, 'බ්‍රාහ්මණය, මේ කාලයෙහි අපි යමෙකුට සත්කාර කරමුද, ගෞරව කරමුද, බුහුමන් කරමුද, පුදමුද, සත්කාර කොට, ගෞරවකොට, ඇසුරුකොටගෙන, වාසය කරමුද, එබඳු එක හික්ෂුවක් ඇත්තේයයි, කීයෙහිය.' භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, මේ කීමේ අර්ථය කෙසේ දතයුත්තේදැයි" ඇසීය.

10. "බ්‍රාහ්මණය, සර්වඥතාඥානයෙන් දන්නාවූ බුදු ඇසින් දක්නාවූ අර්භත්වූ සමයක් සම්බුද්ධවූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කරණලද පැහැදිය යුතු ධර්ම දසයක් ඇත්තේය. යමෙකු කෙරෙහි මේ ධර්මයෝ ඇත්තාහුද ඔහුට අපි මේ කාලයෙහි සත්කාර කරමු. ගෞරව කරමු. බුහුමන් කරමු. පුදමු. සත්කාර කොට, ගෞරව කොට, ඔහු ඇසුරු කොට ගෙන වාසය කරමු. කවර දසයක්දයත්?

11. "බ්‍රාහ්මණය, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම සිල්වත් වේද, ප්‍රාතිමොක්ෂ සංචරයෙන් සංචරව, ආචාරයෙන් හා ගොචරයෙන් යුක්තව සුළු වරදෙහිද බිය දක්නෙක්ව ශික්ෂාපදයන්හි සමාදන්ව හික්මෙයිද, බොහෝකොට අසන ලද්දෙක් ඇසූ දේ දරන්නෙක්, අසනලද දේ රැස්කර ගන්නෙක් වෙයිද, මුල යහපත්වූද, මැද යහපත්වූද, කෙළවර යහපත්වූද, අර්ථ සහිතවූද, ව්‍යඤ්ජන සහිතවූද, යම් ඒ ධර්මයෝ සියල්ලෙන් සම්පූර්ණවූ පිරිසිදුවූ බ්‍රහ්මචර්‍යභීත ප්‍රකාශ කෙරෙත්ද, එබඳු ධර්මයෝ මොහු විසින් බොහෝකොට අසන ලද්දාහු වෙත්ද, දරණ ලද්දාහුද, වචනයෙන් පුරුදු කරණ ලද්දාහු, සිතීන් සලකා බලන ලද්දාහු, දෘෂ්ටියෙන් මොනවට අවබෝධ කරන ලද්දාහු වෙත්ද,

"චීවරය, පිණ්ඩපාතය, සෙනාසනය, ගිලනුන්ට ප්‍රත්‍යවූ බෙහෙත් පිරිකරය යන මෙයින් සතුටුවූයේ වෙයිද, විශෙෂයෙන් සිතෙහි හටගන්නාවූ මේ ආත්මයෙහි සැප විහරණ ඇත්තාවූ සතර ධ්‍යානයන් කැමැති පරිදි ලබන්නේ දුක් රහිතව ලබන්නේ පහසුවෙන් ලබන්නේ වේද,

12. "අනෙක ප්‍රකාරවූ සෘද්ධි දක්වන්නේ වෙයිද, එකෙක්ද වී, බොහෝදෙනෙක් වෙත්. බොහෝදෙනෙක් වී එකෙක් වෙයි.

ප්‍රකට බවට, මුච්චවීමට, බිත්තියෙන් පිටතට, ප්‍රාකාරයෙන් පිටතට, පර්වතයෙන් පිටතට, නොගැටෙමින් අභසෙහි මෙන් ගමන් කරයි. පොළොවෙහිද මතු වීම ගිලීම දියෙහි මෙන් කරයි දියෙහිද දිය බිඳීමක් නැතිව පොළොවෙහි මෙන් ගමන් කරයි. අභසෙහිද පියාපත් ඇති පක්ෂියකු මෙන් පයඝංක බැඳ ගමන් කරයි. මෙසේ මහත් සෘද්ධි ඇති මෙසේ මහත් ආනුභාව ඇති මේ වන්ද සුයඝියන්ද අතින් අල්වයි, පිරිමදියි, බ්‍රහ්ම ලොකය දක්වාද කයින් වසඟයෙහි පවත්වයිද,

‘පිරිසිදුවූ මිනිසු’ ස ඉක්ම පවත්නාවූ දිව්‍යවූ ශ්‍රෝත්‍ර ඥානයෙන් දිව්‍යවූද, මනුෂ්‍යවූද, දුරවූද, ලඟවූද, යම් ශබ්ද ඇත්ද, ඒ ශබ්ද දෙකොටස අසයිද,

13. “අන්‍ය සත්වයන්ගේ අන්‍ය පුද්ගලයන්ගේ සිත තමන්ගේ සිතින් පිරිසිදු දැනියි. රාග සහිතවූ හෝ සිත රාග සහිතවූ සිතයයි දැනගනියි. පහවූ රාගය ඇති සිත හෝ පහවූ රාගය ඇති සිතයයි දැනගනියි. ද්වේෂ සහිතවූ සිත හෝ ද්වේෂ සහිතවූ සිතයයි දැනගනියි. පහවූ ද්වේෂ ඇති සිත හෝ පහවූ ද්වේෂ ඇති සිතයයි දැනගනියි. මොහ සහිතවූ සිත හෝ මොහ සහිතවූ සිතයයි දැනගනියි. පහවූ මොහය ඇති සිත හෝ පහවූ මොහය ඇති සිතයයි දැනගනියි. හැකුළුණාවූ සිත හෝ හැකුළුණු සිතයයි දැනගනියි. විසිර ගියාවූ සිත හෝ විසිර ගියාවූ සිතයයි දැනගනියි. මහද්ගතවූ සිත හෝ මහද්ගත සිතයයි දැනගනියි. මහද්ගත නොවූ සිත හෝ මහද්ගත නොවූ සිතයයි දැනගනියි. උත්තර සහිතවූ සිත හෝ උත්තර සහිත සිතයයි දැනගනියි. නිරුත්තරවූ සිත හෝ නිරුත්තර සිතයයි දැනගනියි. එකඟවූ සිත හෝ එකඟවූ සිතයයි දැනගනියි එකඟ නොවූ සිත හෝ එකඟ නොවූ සිතයයි දැනගනියි. මිදුනාවූ සිත හෝ මිදුනාවූ සිතයයි දැනගනියි. නොමිදුනාවූ සිත හෝ නොමිදුනාවූ සිතයයි දැනගනියිද,

14. “නොයෙක් ආකාරවූ පෙරවිසූ ස්කන්ධ පිළිවෙළ සිහි කරයි. කෙසේදයත්? එක ජාතියක්ද, ජාති දෙකක්ද, ජාති තුනක්ද ජාති සතරක්ද, ජාති පහක්ද, ජාති දශයක්ද, ජාති විස්සක්ද ජාති තිසක්ද, ජාති සතළිසක්ද, ජාති පණසක්ද, ජාති සියයක්ද, ජාති

දහසක්ද, ජාති ලක්ෂයක්ද, නොයෙක් සංවර්ත කල්පයන්ද, නොයෙක් විවර්ත කල්පයන්ද, නොයෙක් සංවර්ත විවර්ත කල්පයන්ද, අසුවල් තැන්හි මෙනම් ඇත්තෙක් මෙබඳු ගොත්‍ර ඇත්තෙක් මෙබඳු වර්ණ ඇත්තෙක් මෙබඳු ආහාරය ඇත්තෙක් මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙක් මෙබඳු ආයුෂ කෙළවර කොට ඇත්තෙක් වීම්. ඒ මම එයින් චුතචුයේ අසුවල් තන්හි ඉපදුනෙමි. එහිදු මෙනම් ඇත්තෙක් මෙබඳු ගොත්‍ර ඇත්තෙක් මෙබඳු වර්ණ ඇත්තෙක් මෙබඳු ආහාරය ඇත්තෙක් මෙබඳු සුව දුක් විඳින්නෙක් මෙබඳු ආයුෂය කෙළවර කොට ඇත්තෙක් වීම්. ඒ මම එයින් චුතචුයේ මෙහි උපන්නේ වෙමිසි මෙසේ ආකාර සහිතවූ කොටස් සහිතවූ, නොයෙක් ආකාරවූ, පෙර විසීම් සිහි කරයිද,

15. "පිරිසිදුවූ මිනිස් ඇස ඉක්ම පවත්නාවූ දිව්‍යවූ ඇසින් චුත වන්නාවූද, උපදින්නාවූද, හීනවූද, ප්‍රණීතවූද, යහපත් වර්ණ ඇත්තාවූද, අයහපත් වර්ණ ඇත්තාවූද, හොඳ ලොව ගියාවූද, නරක ලොව ගියාවූද, සත්වයන් දකියි. කම්චු පරිද්දෙන් පරලොව ගියාවූ සත්වයන් දැනගනියිද,

"ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ අර්හත් ඵල සමාධියටද අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවටද මේ ආත්මයෙහිම තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට පැමිණ වාසය කරයිද,

"බ්‍රාහ්මණය, සර්වඥතාඥානයෙන් දන්නාවූ බුදු ඇසින් දක්නාවූ අර්හත්වූ සමයක් සම්බුද්ධවූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ප්‍රකාශ කරණ ලද්දාවූ මේ පැහැදිය යුතු ධර්ම දසය වෙත්. යමෙකු කෙරෙහි මේ ධර්ම දසය ඇත්තාහුද, මේ කාලයෙහි අපි ඔහුට සත්කාර කරමු. ගෞරව කරමු. බුහුමන් කරමු පුදමු. සත්කාරකොට, ගෞරවකොට, ඔහු ඇසුරු කොට ගෙන වාසය කරමුයි කීය."

16. මෙසේ කී කල්හි මගධ මහාමාත්‍යවූ වස්සකාර නම් බ්‍රාහ්මණ තෙමේ උපනන්ද නම් සේනාපතියාට කථාකෙළේය. "සේනාපතිය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද? ඉදින් මේ පින්වත්හු

මෙසේ සත්කාර කළයුත්තෙකුට සත්කාර කරද්ද? ගෞරව කළයුත්තාට ගෞරව කරද්ද? බුහුමන් කළ යුත්තාට බුහුමන් කරද්ද? පිදිය යුත්තාට පුදන්ද? ඒකාන්තයෙන් මේ පින්වත්හු, සත්කාර කළයුත්තාට සත්කාර කෙරෙත්. ගෞරව කළයුත්තාට ගෞරව කෙරෙත්. බුහුමන් කළ යුත්තාට බුහුමන් කෙරෙත්. පිදිය යුත්තාට පුදන්. ඒ පින්වත්හු වනාහි මෙකී තැනැත්තාටද සත්කාර නොකරන්නාහු නම්, ගෞරව නොකරන්නාහු නම්, බුහුමන් නොකරන්නාහු නම් නොපුදන්නාහු නම් එසේ ඇති කල්හි කවරෙකුට ඒ පින්වත්හු සත්කාර කරන්නාහුද? ගෞරව කරන්නාහුද, බුහුමන් කරන්නාහුද, පුදන්නාහුද, සත්කාර කොට, ගෞරව කොට, ඇසුරු කොටගෙන වාසය කරන්නහුදැයි” (උපනන්ද සෙනාපති තෙමේ කීය.)

17. “ඉක්බිති මගධ මහාමාත්‍යවූ වස්සකාර නම් බ්‍රාහ්මණතෙම ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් “භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මේ කාලයෙහි කොහි වාසය කරන්දැයි” ඇසීය.

“බ්‍රාහ්මණය, මම වනාහි මෙකල්හි වෙළුනාරාමයෙහි වාසය කරමි” (කීර්තිය.) “භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, කිමෙක්ද? වෙළුනාරාමය සිත් අලවන්නේද? ස්වල්ප ශබ්ද ඇත්තේද? මදවූ සොෂා ඇත්තේද? ජනවාතයෙන් තොරවූයේද? මිනිසුන්ගේ රහස් කුමන්ත්‍රණවලට සුදුසුද, තනිව විසීමට සුදුසුදැයි” (ඇසීය.)

18. “බ්‍රාහ්මණය, තොප වැනි ආරක්ෂකයන් පාලකයන් නිසා ඒකාන්තයෙන් වෙළුනාරාමය සිත් අලවන්නේද, නිශ්ශබ්ද වූයේද, මදවූ සොෂා ඇත්තේද, මිනිසුන්ගේ රහස් කීම සුදුසු වූයේද, තනිව වාසයට සුදුසු වූයේද වෙයි.”

“භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, ධ්‍යාන වඩන ස්වභාව ඇති ධ්‍යාන වඩන්නාවූ පින්වතුන් වහන්සේලා නිසා ඒකාන්තයෙන් වෙළුනාරාමය සිත් අලවන්නේද, නිශ්ශබ්ද වූයේද, මද සොෂා ඇත්තේද, පහවූ ජනවාතය ඇත්තේද,

මිනිසුන්ගේ රහස් කීමට සුදුසු වූයේද, තනිව වාසයට සුදුසු වූයේද වෙයි. පින්වත්හු ධ්‍යාන ඇත්තාහු, ධ්‍යාන වඩනසුළු වූවාහු වෙත්. භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, එක් කලෙක ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ විසාලාමහනුවර මහවනයෙහිවූ කුටාගාර ශාලාවෙහි වැඩ වසනසේක. භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, එකල්හි මම මහාවනයෙහි කුටාගාර ශාලාව යම්තැනකද ඒ භවත් ගෞතමයන්වහන්සේ යම් තැනකද එතැනට පැමිණියෙමි. එහිද ඒ භවත් ගෞතමයන්වහන්සේ නොයෙක් ආකාරයෙන් ධ්‍යානය පිළිබඳ කථාව වදාළහ. ඒ භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ සියලුම ධ්‍යානය වර්ණනා කළසේකැයි” (කියේය)

19. “බ්‍රාහ්මණය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සියලු ධ්‍යානය වර්ණනා නොකළහ. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සියලු ධ්‍යානය වර්ණනා නොකෙළේද නොවේ. බ්‍රාහ්මණය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙබඳුවූ ධ්‍යානයක් වර්ණනා නොකෙළේද? බ්‍රාහ්මණය, මේ ලොකයෙහි ඇතැමෙක් කාම රාගය පැන නැඟී, කාම රාගයෙන් මඩනාලද සිතින් යුක්තව වාසය කරයි. උපන්නාවූ කාම රාගයාගේ දුරු කිරීමද, තත්වූ පරිද්දෙන් නොදනියි. හෙතෙම කාම රාගයම ඇතුළුකොට ධ්‍යාන කරයි (අරමුණු බලයි.) ප්‍රකාරයෙන් බලයෙන් නිතර බලයි. නැවත නැවත බලයි. ව්‍යාපාද පැනනැඟී ව්‍යාපාදයෙන් මඩනා ලද සිතින් වාසය කරයි. උපන්නාවූද ව්‍යාපාදයෙන් දුරුකිරීමද, තත්වූ පරිද්දෙන් දැන නොගනියි. හෙතෙම ව්‍යාපාදයම ඇතුළුකොට අරමුණු බලයි, ප්‍රකාරයෙන් බලයි. නිතර බලයි. නැවත නැවත බලයි. ඊනමිද්ධය පැන නැඟී ඊනමිද්ධයෙන් මඩනාලද සිතින් වාසයකරයි. උපන්නාවූද ඊනමිද්ධයාගේ දුරු කිරීමද තත්වූ පරිද්දෙන් දැන නොගනියි. හෙතෙම ඊනමිද්ධයම අරමුණු බලයි. ප්‍රකාරයෙන් බලයි, අතර කොට බලයි. නිතර බලයි, නැවත නැවත බලයි. උද්ධච්චකුක්කුච්චය පැනනැඟී උද්ධච්චකුක්කුච්චයෙන් මඩනාලද සිතින් වාසය කරයි. උපන්නාවූද උද්ධච්චකුක්කුච්චයාගේ දුරුකිරීමද තත්වූ පරිද්දෙන් නොදනියි. හෙතෙම උද්ධච්චකුක්කුච්චයම ඇතුළු කොට අරමුණු

බලයි. ප්‍රකාරයෙන් බලයි. නිතර බලයි, නැවත නැවත බලයි. විචිකිචිඡාව පැනනැගී විචිකිචිඡාවෙන් මඩනාලද සිතින් වාසය කරයි. උපන්නාවූ විචිකිචිඡාවගේ දුරු කිරීමද තත්වූ පරිද්දෙන් නොදනියි හෙතෙම විචිකිචිඡාවම ඇතුළු කොට අරමුණු බලයි. ප්‍රකාරයෙන් බලයි. නිතර බලයි. නැවත නැවත බලයි. බ්‍රහ්මණය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙබඳුවූ ධ්‍යාන වර්ණනා නොකෙළේය.

20. “බ්‍රාහ්මණය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙබඳුවූ ධ්‍යානයක් වර්ණනා කෙළේද? බ්‍රාහ්මණය, මේ ශාසනයෙහි හික්ෂු තෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්වම අකුසල ධර්මයන් ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිතවූ විචාර සහිතවූ විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිදීමෙන් තමා කෙරෙහි පැහැදීම ඇති චිත්තයාගේ එකඟ බව ඇති විතර්ක රහිතවූ විචාර රහිතවූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ද්විතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, ප්‍රීතියගේද නොඇල්මෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තේද, සිහි ඇත්තේද, නුවණ ඇත්තේද, වාසය කරයි. සැපයද කයින් විදියි. ඒ යම් ධ්‍යානයක් ආයඨයෝ උපෙක්ෂා ඇත්තේ සිහි ඇත්තේ සැප විහරණ ඇත්තේයයි වර්ණනා කරත් ද, ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, සැපය දුරුකිරීමෙන්ද, දුක්ඛය දුරු කිරීමෙන්ද, පළමුවම සොම්නස් දොම්නස් දෙදෙනාගේ නැසීමෙන් දුක් නැත්තාවූද, සැප නැත්තාවූද, උපෙක්ෂා ස්මෘති දෙදෙනාගේ පිරිසිදුබැව් ඇති චතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, බ්‍රාහ්මණය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙබඳුවූ ධ්‍යානය වර්ණනා කළ සේකැයි” (කීර්යේය).

21. “භවත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්ස, භවත් ගෞතමයන් වහන්සේ ගැරහිය යුතුවූ ධ්‍යානයට ගැරහූ සේක. පැසසිය යුතු ධ්‍යානයට පැසසූ සේක. භවත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්ස, දැන් අපි යන්නෙමු. අපි බොහෝ වැඩපල ඇත්තෝ බොහෝ කටයුතු ඇත්තෝ වෙමුයි” “බ්‍රාහ්මණය, නුඹ ඊට කල් දනුවයි.” (කීර්යේය.)

ඉක්බිති මගධ මහාමාත්‍යවූ වස්සකාර නම් බ්‍රාහ්මණතෙම ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේගේ කීම සතුටින් පිළිගෙන අනුමෝදන්ව හුනස්නෙන් නැගිට ගියේය.

22. ඉක්බිති ගොපක මොග්ගල්ලාන බ්‍රාහ්මණ තෙම මගධමහාමාත්‍යවූ වස්සකාර නම් බ්‍රාහ්මණයා ගිය නොබෝ කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේට මෙය කීයේය. “අපි භවත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේගෙන් යමක් ඇසුවෙමුද, එය අපට භවත් ආනන්දස්ථවිරයන් වහන්සේ ප්‍රකාශ නොකෙළේයයි” කීය.

“බ්‍රාහ්මණය, ඒ භාග්‍යවත් අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධයන් වහන්සේ යම් ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූවා හුද, ඒ ධර්මවලින් සියලු ආකාරයෙන් යුක්තවූ, එක භික්ෂුවකුත් නැත්තේය. බ්‍රාහ්මණය, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහි නූපන් මාර්ගය උපදවන්නෙකි. නොහටගත් මාර්ගය හටගත්වන්නෙකි. නොකියන ලද මාර්ගය කියන්නෙකි, මාර්ගය දන්නේය. මාර්ගයෙහි දක්ෂයෙකි. මෙකල වාසය කරන්නාවූ ශ්‍රාවකයෝ පසුව ඒ ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූ මාර්ගය අනුව ගමන් කරන්නෝ වෙත්යයි බ්‍රාහ්මණ, තොපට කීවමෝ නොවෙමුද?”

අටවෙනිවූ ගොපක මොග්ගල්ලාන සූත්‍රය නිමි. (1-8)

9. මහා පුණ්ණමා සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙකිහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ මීගාරමාතා ප්‍රාසාද නම්වූ පූර්වාරාමයෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එදවස්හිවූ පොහොය ඇති පසළොස්වකිහි පූර්ණ චන්ද්‍රයාගෙන් යුක්තවූ රාත්‍රියෙහි භික්ෂු සංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ අභ්‍යවකාශයෙහි (එළිමහනෙහි) වැඩඋන්නේ වෙයි. එකල්හි වනාහි එක්තරා භික්ෂුනමක් හුනස්නෙන් නැගිට සිව්ව එකාංශ කොට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙකිහිද

එතැනට ඇදීළි බැඳගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙලේය. “ස්වාමීනි, ඉදින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ප්‍රශ්නයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අවකාශ කෙරේ නම්, මම කිසියම් කාරණයක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසන්නෙමි” යනුයි.

“එසේවී නම් මහණ, යමක් කැමැත්තෙනිද, එය ස්වකීය ආසනයෙහිම හිඳ අසවයි වදාලේය. එකල්හි වනාහි ඒ හික්ෂු තෙම ස්වකීය ආසනයෙහි හිඳගෙන භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය කීයේය.

2. “ස්වාමීනි, මොහු වනාහි පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයෝ වෙත්ද? එනම්: රූප උපාදාන ස්කන්ධය, වේදනා උපාදාන ස්කන්ධය, සංඥා උපාදාන ස්කන්ධය, සංස්කාර උපාදාන ස්කන්ධය විඤ්ඤාණ උපාදානස්කන්ධය යන මොහුයි.

“මහණ, රූප උපාදාන ස්කන්ධය, වේදනා උපාදාන ස්කන්ධය, සංඥා උපාදාන ස්කන්ධය, සංස්කාර උපාදාන ස්කන්ධය විඤාන උපාදාන ස්කන්ධය යන මොහු පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයෝ වෙත්.”

3. “ස්වාමීනි, යහපතැයි” කියා ඒ හික්ෂුතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගෙන අනුමෝදන්ව භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් තවත් ප්‍රශ්නයක් ඇසිය “ස්වාමීනි, මේ පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයෝ වනාහි කුමක් මුල් කොට ඇත්තාහුද?” “මහණ, මේ පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයෝ තෘෂ්ණාව මුල්කොට ඇත්තාහුය.” “ස්වාමීනි, ඒ පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයෝම වෙත්ද? උපාදානයෝ වෙත්ද? ඔව්හුම පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයෝ නොහොත් පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයන්ගෙන් අනිකක් උපාදානයක් වේද?” “මහණ, එයම උපාදානයත්, එයම පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයෝත් නොවෙත්. පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයන් හැර අනිකක් උපාදානද නොවෙයි” “මහණ, පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි යම් තෘෂ්ණාවක්වේද, එය එහි උපාදාන යයි, (දැඩිකොට අල්වා ගැනීමයි.)”

4. “ස්වාමීනි, පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණාවගේ වෙනස් බවක් වන්නේද?”

“මහණ, වන්නේයයි,” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළේය. “මහණ, මේ ලොකයෙහි ඇතමෙකුහට මෙබඳු සිතක් වෙයි. ‘මතු කාලයෙහි මෙබඳු රූප ඇත්තෙක් වන්නෙමි. මතු කාලයෙහි මෙබඳු වෙදනා ඇත්තෙක් වන්නෙමි. මතු කාලයෙහි මෙබඳු සංඥා ඇත්තෙක් වන්නෙමි. මතු කාලයෙහි මෙබඳු සංස්කාර ඇත්තෙක් වන්නෙමි. මතු කාලයෙහි මෙබඳු විඥානය ඇත්තෙක් වන්නෙමි යනුවෙනි. මහණ, මෙසේ වනාහි පඤ්ච උපාදාන ස්කන්ධයන් කෙරෙහි තෘෂ්ණාවගේ වෙනස් බව වන්නේයයි’ වදාළේය.

5. “ස්වාමීනි, කොපමණකින් වනාහි ස්කන්ධයන්ට ස්කන්ධ යන නම වන්නේදැයි”යි ඇසීය. “මහණ, අතීතවූද අනාගතවූද චර්තමානවූද තමා කෙරෙහිවූ හෝ පිටත්හිවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි රූපයක් වේද, මෙය රූපස්කන්ධය නම් වේ. අතීත, අනාගත, චර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ තමා කෙරෙහිවූ හෝ පිටත්හිවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ යම් දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි වෙදනාවක් වේද, මෙය වෙදනා ස්කන්ධ නම් වේ. අතීත, අනාගත, චර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ තමා කෙරෙහිවූ හෝ පිටත්හිවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි සංඥාවෝ වෙත්ද, මේ සංඥාස්කන්ධය නම් වේ. අතීත, අනාගත, චර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ තමා කෙරෙහිවූ හෝ පිටත්හිවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි සංස්කාර කෙණෙක් වෙත්ද, මේ සංස්කාර ස්කන්ධය නම් වේ. අතීත, අනාගත, චර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ තමා කෙරෙහිවූ හෝ පිටත්හිවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි විඥානයක් වේද, මේ විඥාන

ස්කන්ධය වේ. මහණ, මෙතෙකින් වනාහි ස්කන්ධයන්ට ස්කන්ධය යන නම වේයයි” වදාළේය.

6. “ස්වාමීනි, රූපස්කන්ධයාගේ පැනවීමට හෙතුව කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද? වෙදනා ස්කන්ධයාගේ පැනවීමට හෙතුව කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද? සංඥා ස්කන්ධයාගේ පැනවීමට හෙතුව කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද? සංස්කාර ස්කන්ධයාගේ පැනවීමට හෙතුව කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේද? විඥාන ස්කන්ධයාගේ පැනවීමට හෙතුව කවරේද? ප්‍රත්‍යය කවරේදැයි” (ආඝ්‍රයේය.)

“මහණ, සතර මහාභ්‍යන්තරයෝ වනාහි රූප ස්කන්ධයාගේ පැනවීමට හෙතුව වේ. ප්‍රත්‍යය වේ. වෙදනා ස්කන්ධයාගේ පැනවීමට ස්පර්ශය හෙතුව වේ. ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යය වේ. සංඥා ස්කන්ධයාගේ පැනවීමට ස්පර්ශය හෙතුව වේ. ස්පර්ශය ප්‍රත්‍යය වේ මහණ, විඥාන ස්කන්ධයාගේ පැනවීමට නාම රූපය වනාහි හෙතුව වේ. නාම රූපය ප්‍රත්‍යය වේයයි” (වදාළේය.)

7. “ස්වාමීනි, කෙසේ නම් සත්කායදාෂ්ටිය වේදැයි” ආසීය.

“මහණ, මේ ලොකයෙහි ආඝ්‍ර පිරු තැන් නැති ආයඨියන් නොදක්නාවූ, ආයඨී ධර්මයෙහි අදක්ෂවූ, ආයඨී ධර්මයෙහි නොහික්මුණාවූ, සත්පුරුෂයන් නොදක්නාවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි අදක්ෂවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි නොහික්මුණාවූ, පාඨග්ජනතෙම රූපය තමායයි හෝ දකියි. තමා රූපය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකියි. තමා කෙරෙහි රූපය ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. රූපයෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. වෙදනාව තමායයි කියා හෝ දකියි. තමා වෙදනාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ දකියි. තමා කෙරෙහි වෙදනාව ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. වෙදනාව කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. සංඥාව තමායයි කියා හෝ තමා සංඥාව ඇත්තෙකැයි කියා හෝ තමා කෙරෙහි සංඥාව ඇත්තේයයි කියා හෝ සංඥාව කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි කියා හෝ දකියි. සංස්කාරය තමායයි කියා හෝ දකියි. තමා සංස්කාර ඇත්තෙකැයි කියා හෝ සංස්කාර

කෙරෙහි තමා ඇත්තේය කියා හෝ තමා කෙරෙහි සංස්කාර ඇත්තේය කියා හෝ දකියි. විඤ්ඤාණය තමා කියා හෝ දකියි. තමා විඤ්ඤාණය ඇත්තෙක කියා හෝ විඤ්ඤාණය කෙරෙහි තමා ඇත්තේය කියා හෝ තමා කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඇත්තේය කියා හෝ දකියි. මහණ, මෙසේ වනාහි සත්කායදෘෂ්ටිය වේයයි” වදාළේය.

8. “ස්වාමීනි, කෙසේ නම් සත්කායදෘෂ්ටිය නොවේද?”

“මහණ, මේ ශාසනයෙහි ආයථීයන් දක්නාවූ, ආයථී ධර්මයෙහි දක්ෂවූ, ආයථී ධර්මයෙහි මනාව හික්මුණාවූ සත්පුරුෂයන් දක්නාවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි දක්ෂවූ, සත්පුරුෂ ධර්මයෙහි මනාව හික්මුණාවූ, බොහෝ ඇසූ පිරු තැන් ඇති ආයථීශ්‍රාවක තෙම රූපය තමායයි නොදකියි. තමා රූපය ඇත්තෙකැයි කියා හෝ නොදකියි. තමා කෙරෙහි රූපය ඇත්තේයයි හෝ නොදකියි. රූපය කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි හෝ නොදකියි. වෙදනාව තමායයි නොදකියි. තමා වෙදනාව ඇත්තෙකැයි හෝ නොදකියි. තමා කෙරෙහි වෙදනාව ඇත්තේයයි හෝ නොදකියි. වෙදනාව කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි හෝ නොදකියි. සංඥාව තමායයි නොදකියි. තමා සංඥාව ඇත්තෙකැයි හෝ නොදකියි. තමා කෙරෙහි සංඥාව ඇත්තේයයි හෝ නොදකියි. සංඥාව කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි හෝ නොදකියි. සංස්කාරයන් තමායයි නොදකියි. තමා සංස්කාරයන් ඇත්තෙකැයි හෝ නොදකියි. තමා කෙරෙහි සංස්කාරයන් ඇත්තේයයි හෝ නොදකියි. සංස්කාරයන් කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි හෝ නොදකියි. විඥානය තමායයි නොදකියි. තමා විඤ්ඤාණය ඇත්තෙකැයි හෝ නොදකියි. තමා කෙරෙහි විඤ්ඤාණය ඇත්තේයයි හෝ නොදකියි. විඤ්ඤාණය කෙරෙහි තමා ඇත්තේයයි හෝ නොදකියි. මහණ, මෙසේ වනාහි සත්කායදෘෂ්ටිය නොවේයයි” වදාළේය.

9. “ස්වාමීනි, රූපයෙහි ආශ්වාදය (රසවිඳීම) කවරේද? ආදීනවය (දොෂය) කවරේද? නිස්සරණය (නික්මීම) කවරේද? වෙදනාවෙහි ආශ්වාදය කවරේද? ආදීනවය කවරේද?”

නිස්සරණය කවරේද? සංඥාවෙහි ආශ්වාදය කවරේද? ආදීනවය කවරේද? නිස්සරණය කවරේද? සංස්කාරයන්හි ආශ්වාදය කවරේද? ආදීනවය කවරේද? නිස්සරණය කවරේද? විඥානයෙහි ආශ්වාදය කවරේද? ආදීනවය කවරේද? නිස්සරණය කවරේද? "මහණ, රූපය නිසා යම් සැපයක් සොම්නසක් උපදීද, මේ රූපයෙහි ආශ්වාදය වේ. (රසවිදීම වේ.) යම් රූපයක් අනිත්‍යද, දුක් ඇත්තේද, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේද, මේ රූපයෙහි ආදීනවය වේ. රූපයෙහි යම් ඇලීම නැති කිරීමක් ඇලීම දුරුකිරීමක් වේද, මේ රූපයෙහි නිස්සරණය වේ. මහණ, වේදනාව නිසා යම් සැපයක් සොම්නසක් උපදීද, මේ වේදනාවෙහි ආශ්වාදය වේ. (රස විඳගැන්ම වේ.) යම් වේදනාවක් අනිත්‍යද, දුක් ඇත්තේද, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේද, මේ වේදනාවෙහි ආදීනවය වේ. වේදනාවෙහි යම් ඡන්දරාගයෙන් ඇලීම නැතිකිරීමක්, ඡන්ද රාගය දුරුකිරීමක් වේද, මේ වේදනාවෙහි නිස්සරණය වේ. සංඥාව නිසා යම් සැපයක්, සොම්නසක් උපදීද, මේ සංඥාවෙහි යම් සැපයක් සොම්නසක් උපදීද, මේ සංඥාවෙහි ආශ්වාදය වේ. යම් සංඥාවක් අනිත්‍යද, දුක් ඇත්තේද, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේද, මේ සංඥාවෙහි ආදීනවය වේ. සංඥාවෙහි යම් ඡන්දරාගයෙන් ඇලීම නැතිකිරීමක් ඡන්ද රාගය දුරු කිරීමක් වේද, මේ සංඥාවෙහි නිස්සරණය වේ. සංස්කාරයන් නිසා යම් සැපයක් සොම්නසක් උපදීද, මේ සංස්කාරයෙහි ආශ්වාදය වේ. යම් සංස්කාරයක් අනිත්‍යද, දුක් ඇත්තේද, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේද, මේ සංස්කාරයෙහි ආදීනවය වේ. සංස්කාරයෙහි යම් ඡන්දරාගයෙන් ඇලීම නැති කිරීමක්, ඡන්දරාගය දුරු කිරීමක් වේද, මේ සංස්කාරයෙහි නිස්සරණය වේ. විඥානය නිසා යම් සැපයක් සොම්නසක් උපදීද, මේ විඥානයෙහි ආශ්වාදය වේ. යම් විඥානයක් අනිත්‍යද, දුක් ඇත්තේද, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේද, මේ විඥානයෙහි ආදීනවයයි. විඥානයෙහි යම් ඇලීමක් නැතිකිරීමක් ඇලීම දුරු කිරීමක් වේද, මේ විඥානයෙහි නිශ්ශරණය වේයයි (වදාළේය)

10. “ස්වාමීනි, කෙසේ දන්නාවූ, කෙසේ දක්නාවූ පුද්ගලයාහට මේ විඥානය සහිත කයෙහි (ශරීරයෙහි) ද පිටත්හි සියලු අරමුණුවලද මමය, මාගේයයි ගන්නා මානානුසයයෝ නොවෙත්ද?”

“මහණ, අතීත, අනාගත, වර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ අධ්‍යාත්මයෙහිවූ හෝ බාහිරවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි රූපයක් වේද, මේ සියලු රූපය මාගේ නොවෙයි. මේ රූපය තෙම මම නොවෙමි. මේ රූපය මාගේ ආත්මය නොවේයයි මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දකීද, අතීත, අනාගත, වර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ අධ්‍යාත්මයෙහිවූ හෝ බාහිරවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ යම් දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි වේදනාවක් වේද, මේ සියලු වේදනාව මාගේ නොවෙයි, මේ වේදනාවතෙම මම නොවෙමියි, මේ වේදනාව මාගේ ආත්මය නොවේයයි මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දකීද, අතීත, අනාගත, වර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ අධ්‍යාත්මයෙහිවූ හෝ බාහිරවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ, ප්‍රණීතවූ හෝ යම් දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි සංඥාවක් වේද, මේ සියලු සංඥාව මාගේ නොවෙයි, මේ සංඥාවතෙම මම නොවෙමියි, මේ සංඥාව මාගේ ආත්මය නොවේයයි මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දකීද, අතීත, අනාගත වර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ අධ්‍යාත්මයෙහිවූ හෝ බාහිරවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ, ප්‍රණීතවූ හෝ යම් දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි සංස්කාරයක් වෙත්ද, මේ සියලු සංස්කාරය මාගේ නොවෙයි, මේ සංස්කාරය තෙම මම නොවෙමියි, මේ සංස්කාරය මාගේ ආත්මය නොවේයයි මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දකීද, අතීත අනාගත වර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ අධ්‍යාත්මයෙහිවූ හෝ බාහිරවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ යම් දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි විඥානයක් වේද, මේ සියලු විඥානය මාගේ

නොවෙයි, මේ විඥානයතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි මෙසේ මෙය තත්වු පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දකියිද මහණ, මෙසේ වනාහි දන්තනුගේ මෙසේ දක්නනුගේ මේ විඥානය සහිතවූ ශරීරයෙහිද, පිටත්හිවූ සියලු නිමිතිවලද, (අභංකාර මමංකාරයයි කියනලද) මමය මාගේයයි ගන්නාලද මානානුසයෝ නොවෙත්යයි” වදාළේය.

11. ඉක්බිති එක්තරා හික්ෂුවක්හට මෙබඳු සිත පිළිබඳ පරිච්ඡාර්කයක් (කල්පනාවක්) පහළ විය. ‘පින්වත, මෙසේ වනාහි රූපය අනාත්මයයි (තමා නොවෙයි) වේදනාවෝ අනාත්මයයි (තමා නොවෙත්) සංඥාවෝ අනාත්මයයි (තමා නොවෙත්) සංස්කාරයෝ අනාත්මයි, විඥානය අනාත්මයි, අනාත්මයෙහි සිට කරණ ලද කර්මයෝ කවර ආත්මයෙහි සිට විපාක දෙත්ද කියයි.

එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ඒ හික්ෂුන් වහන්සේගේ සිත්හි උපන් අදහස සිතින් දැන හික්ෂුන්ට කථාකළ සේක. “මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ඇතැම් හිස් පුරුෂයෙක් නොදන්නේ අවිද්‍යාවෙන් යුක්තවූයේ තෘෂ්ණාව අධිපතිකොට ඇත්තාවූ සිතින් ශාස්තෘ ශාසනය ඉක්මවා යා යුතුයයි හඟින්නේය, යන යමක් වේද, මේ කාරණය විද්‍යාමාන වේමය. ‘පින්වත මෙසේ වනාහි රූපය අනාත්මය, වේදනාවෝ අනාත්මය, සංඥාවෝ අනාත්මය, සංස්කාරයෝ අනාත්මය, විඥානය අනාත්මය අනාත්මයෙහි සිට කරණ ලද කර්මයෝ කවර ආත්මයෙක්හි සිට විපාක දෙන්නාහුද’ කියායි. මහණෙනි, තෙපි මාගේ ධර්මය නිසා ඒ ඒ තත්හි ඒ ඒ ධර්මයන්හි හික්ෂුනාහුය. මහණෙනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? රූපය හෝ වේද, අනිත්‍යය හෝ වේද?” “ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.” “යමක් වනාහි අනිත්‍යද, ඒ දුක් හෝ වේද. සැප හෝ වේදැයි” “ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යද දුකද, පෙරලෙන ස්වභාව ඇත්තේද, ‘ඒ මගේය මෙතෙම මම වෙමියි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි දැකීමට සුදුසුද?” “ස්වාමීනි, ඔය නුසුදුසුමැයි”

“මහණෙනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? වේදනාවෝ නිත්‍ය හෝ වෙතේද? අනිත්‍ය හෝ වෙතේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යද, ඒ දුක් හෝ වේද? සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යද, දුකද, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේද, මෙය මගේය. මෙතෙම මම වෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි එය කල්පනා කරන්නට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, මෙය නුසුදුසුමය.”

“මහණෙනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? සංඥාවෝ නිත්‍ය හෝ වෙතේද? අනිත්‍ය හෝ වෙතේද?”

“ස්වාමීනි අනිත්‍යය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යද. ඒ දුක් හෝ වේද? සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි. දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යද, දුකද; පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේද මෙය මගේය, මෙතෙම මම වෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි එය කල්පනා කරන්නට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, මෙය, නුසුදුසුමය.”

“මහණෙනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? සංස්කාරයෝ නිත්‍ය හෝ වෙතේද? අනිත්‍ය හෝ වෙතේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යද, ඒ දුක් හෝ වේද? සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යද දුක්ද, පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේද, මෙය මගේය. මෙතෙම මම වෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මයයි එය කල්පනා කරන්නට සුදුසුද?”

“ස්වාමීනි, මෙය නුසුදුසුමය.”

“මහණෙනි, ඒ කුමකැයි හඟිවිද? විශ්‍රාන්තය නිත්‍ය හෝ අනිත්‍යය හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, අනිත්‍යය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යද. ඒ දුක් හෝ සැප හෝ වේද?”

“ස්වාමීනි, දුක්ය.”

“යමක් වනාහි අනිත්‍යද, දුක්ද. පෙරළෙන ස්වභාව ඇත්තේද ඒ මාගේය, මෙතෙම මම වෙමි. මෙය මාගේ ආත්මයයි දැකීමට සුදුසුද?” “ස්වාමීනි, සුදුසු නොවේමැයි.”

12. “මහණෙනි, එහෙයින් මේ ලොකයෙහි අතීත අනාගත වර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ අධ්‍යාත්මයෙහිවූ හෝ (තමා කෙරෙහිවූ හෝ) පිටත්හිවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ හීනවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම් කිසි රූපයක් වේද, මේ සියලු රූපය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේ යයි මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැක්ක යුතුයි. අතීත, අනාගත වර්තමාන, යන කාලත්‍රයෙහිවූ අද්ධ්‍යාත්මයෙහිවූ හෝ බාහිරවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ යම් දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි වේදනාවක් වේද, මේ සියලු වේදනාව මාගේ නොවෙයි. මේ වේදනාව තෙම මම නොවෙමියි, මේ වේදනාව මාගේ ආත්මය නොවේයයි මෙසේ මෙය තත්වූ පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දැකීද, අතීත, අනාගත, වර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ අද්ධ්‍යාත්මයෙහිවූ හෝ බාහිරවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ යම් දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි සංඥාවක් වේද මේ සියලු සංඥාව මාගේ නොවෙයි. මේ සංඥාව තෙම මම නොවෙමියි, මේ සංඥාව

මාගේ ආත්මය නොවේ යයි මෙසේ මෙය තත්වු පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දකිද, අතීත, අනාගත, වර්තමාන යනා කාලත්‍රයෙහිවූ අද්ධායාත්මයෙහිවූ හෝ බාහිරවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ යම් දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි සංස්කාර කෙනෙක් වෙන්ද මේ සියලු සංස්කාරය මාගේ නොවෙයි, මේ සංස්කාරය තෙම මම නොවෙමියි, මේ සංස්කාරය මාගේ ආත්මය නොවේයයි මෙසේ මෙය තත්වු පරිද්දෙන් මනා නුවණින් දකිද, අතීතානාගත වර්තමාන යන කාලත්‍රයෙහිවූ තමා කෙරෙහිවූ හෝ පිටත්හිවූ හෝ මහත්වූ හෝ සියුම්වූ හෝ ලාමකවූ හෝ ප්‍රණීතවූ හෝ දුරවූ හෝ ලඟවූ හෝ යම්කිසි විඥානයක්වේද, මේ සියලු විඥානය මාගේ නොවෙයි. මෙතෙම මම නොවෙමි. මෙතෙම මාගේ ආත්මය නොවේයයි, මෙසේ මෙය තත්වු පරිද්දෙන් යහපත් ප්‍රඥාවෙන් දැක්ක යුතුයි.

13, "මහණෙනි, මෙසේ දක්නාවූ බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇති ආයථී ශ්‍රාවකතෙම රූපයෙහි කලකිරෙයි. වෙදනාවෙහි කලකිරෙයි. සංඥාවෙහි කලකිරෙයි. සංස්කාරයන්හි කලකිරෙයි. විඥානයෙහි කලකිරෙයි. කලකිරෙමින් නොඇලෙයි. නොඇලීමෙන් මිදෙයි. මිදුනු කල්හි මිදුනේයයි දැනීමවේ. ජාතිය ක්ෂය කරණ ලද්දීය. බ්‍රහ්මවයථීව වැස නිමවන ලද්දේය. සතර මගින් කටයුතු දෙය කරණ ලද්දේය මේ ආත්මභාවය පිණිස අනිකක් නැතැයි දැන ගනීයයි" වදාළේය.

14. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළේය. සතුටු සිත් ඇත්තාවූ ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තාහුය. මේ දෙශනාව දෙශනාකරණ කල්හි සැටක් පමණවූ හික්ෂුන්ගේ චිත්තයෝ උපාදාන රහිතව ආශ්‍රවයන්ගෙන් මිදුනාහුයි.

නවවැනිවූ මහාපුණ්ණමා සූත්‍රය නිමි. (1-9)

10. චූල පුණ්ණමා සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර සමීපයෙහි මීගාරමාතුපාසාද නම්වූ පූර්වාරාමයෙහි වාසය කරණසේක. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එදවස්හිවූ පොහොය ඇති පසළොස්වක්හි පිරුණාවූ සඳ ඇති රාත්‍රියෙහි හික්ෂුසංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ හිස්වූ එළිමහණෙහි වැඩහුන්නේ වෙයි. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ නිශ්ශබ්දවූ හික්ෂු සංඝයා දෙස බලා හික්ෂුන්ට කථාකළ සේක.

“මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙම මේ පින්වත් තෙමේ අසත්පුරුෂයායයි, අසත්පුරුෂයා දන්නේදැයි?” ඇසූහ.

“ස්වාමීනි, මෙය නොවේමැයි.”

2. “මහණෙනි යහපත, මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙම මේ පින්වත්තෙම අසත්පුරුෂයායයි, අසත්පුරුෂයා දැන ගන්නේය, යන යමක් ඇද්ද? මීට කරුණු නැත්තේය. අවකාශයක් නැත්තේය. මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙම මේ පින්වතා සත්පුරුෂයෙකැයි, සත්පුරුෂයා දැනගන්නේද?”

“ස්වාමීනි, මෙය නොවේමැයි.”

“මහණෙනි, මැනව. මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙම මේ පින්වතා සත්පුරුෂයෙකැයි සත්පුරුෂයා දැනගන්නේය යන යමක් ඇද්ද, මෙයටද කරුණු නැත්තේය. අවකාශ නැත්තේය. මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙම පාපි ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. අසත්පුරුෂයන් සේවනය කරන්නේ වෙයි. අසත්පුරුෂ සිතිවිලි සිතන්නේ වෙයි. අසත්පුරුෂ කථා ඇත්තේ වෙයි. අසත්පුරුෂ වචන ඇත්තේ වෙයි. අසත්පුරුෂ කර්මාන්ත ඇත්තේ වෙයි. අසත්පුරුෂ දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි. අසත්පුරුෂයන් විසින් දියයුතු දානය දෙයි.

3. “මහණෙනි, කෙසේනම්, අසත්පුරුෂතෙම පාප ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූයේ වේද, මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි

අසත්පුරුෂතෙම ශුද්ධාව නැත්තේ වෙයි. පවට ලජ්ජා නැත්තේ වෙයි. පවට භය නැත්තේ වෙයි. ඇසූ පිරු නැත් නැත්තේ වෙයි. කුසීත වෙයි, මූලා සිහි ඇත්තේ වෙයි, ප්‍රඥාව නැත්තේ වෙයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අසත්පුරුෂ තෙම පාපධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

4. "මහණෙනි, කෙසේ නම් අසත්පුරුෂතෙම, අසත්පුරුෂයන් සේවනය කරන්නේ වේද, මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ ශුද්ධාව නැත්තාහු පවට ලජ්ජා නැත්තාහු, පවට භය නැත්තාහු, අල්පශ්‍රැතවූවාහු කුසීතවූවාහු, මූලා සිහි ඇත්තාහු, ප්‍රඥා නැත්තාහු වෙත්ද, ඔව්හු මොහුගේ මිත්‍රයෝ වෙත්. ඔව්හු යහලුවෝ වෙත්. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අසත්පුරුෂතෙම අසත්පුරුෂයන් සේවනය කරන්නේ වෙයි.

5. "මහණෙනි, කෙසේ නම්, අසත්පුරුෂ තෙම අසත්පුරුෂ සිතිවිලි ඇත්තේ වේද, මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි අසත්පුරුෂ තෙම තමහට දුක් පිණිසද සිතයි. අනුන්හට දුක් පිණිසද සිතයි. තමන්ටත් අනුන්ටත් දුක් පිණිසද සිතයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අසත්පුරුෂ තෙම අසත්පුරුෂ සිතිවිලි ඇත්තේ වෙයි.

6. "මහණෙනි, කෙසේ නම් අසත්පුරුෂ තෙම අසත් පුරුෂ කථා ඇත්තේ වේද, මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි අසත් පුරුෂ තෙම තමහට දුක් පිණිසද කථා කරයි. අනුන්හට දුක් පිණිසද කථා කරයි. තමන්ට හා අනුන්ට දුක් පිණිසද කථා කරයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අසත්පුරුෂ තෙම අසත්පුරුෂ කථා ඇත්තේ වෙයි.

7. "මහණෙනි, කෙසේ නම් අසත්පුරුෂ තෙම අසත්පුරුෂ වචන ඇත්තේ වේද, මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි අසත්පුරුෂ තෙම බොරු කියන්නේ වෙයි. කේලාම් කියන්නේ වෙයි. ඵරුෂ වචන කියන්නේ වෙයි. ප්‍රලාප කියන්නේ වෙයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අසත්පුරුෂ තෙම අසත්පුරුෂ වචන ඇත්තේ වෙයි.

8. "මහණෙනි, කෙසේ නම් අසත්පුරුෂ තෙම අසත්පුරුෂ කර්මාන්ත ඇත්තේ වේද, මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි අසත්පුරුෂ තෙම සතුන් මරන්නේ වෙයි. සොරකම් කරන්නේ වෙයි. කාමයන්හි වරදවා හැසිරෙන්නේ වෙයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අසත්පුරුෂ තෙම අසත්පුරුෂ කර්මාන්ත ඇත්තේ වෙයි.

9. "මහණෙනි, කෙසේ නම් අසත්පුරුෂ තෙම අසත්පුරුෂ දෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද, මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි අසත්පුරුෂ තෙම මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි. 'උන් දානයෙහි විපාක නැත. රැකි ශීලයෙහි විපාක නැත. කළ පූජාවෙහි විපාක නැත. යහපත්ව කරන ලද අයහපත්ව කරන ලද කර්මයන්ගේ ඵලයක් විපාකයක් නැත්තේය. මෙලොවක් නැත. පරලොවක් නැත. මවට කරන ලද හොඳ නරකවල විපාක නැත. පියාට කරන ලද හොඳ නරකවල විපාක නැත. මැරී පරලොව උපදින සත්වයන් නැත. යමෙක් තුමු මෙලොව ද, පරලොවද, තෙමේ විශිෂ්ටඥානයෙන් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කෙරෙත්ද, එබඳු වූ යහපත් බවට පැමිණියාවූ මනාව පිළිපන්නා වූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ ලොකයෙහි නැත' යන දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අසත්පුරුෂ තෙම අසත්පුරුෂ දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි.

10. "මහණෙනි, කෙසේ නම් අසත්පුරුෂ තෙම අසත්පුරුෂ දානය දේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි අසත්පුරුෂ තෙම සකස් නොකොට දානය දෙයි. සිය අතින් දානය නො දෙයි. සිතින් ආදර නොකොට දානය දෙයි. දමා ගැසූ දෙයක් මෙන් දානය දෙයි. මතු අනුසස් නො දක්නේ දානය දෙයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි අසත්පුරුෂ තෙම අසත්පුරුෂ දානය දෙයි.

11. "මහණෙනි, ඒ මේ අසත්පුරුෂ තෙම වනාහි මෙසේ පාපධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූයේ මෙසේ අසත්පුරුෂ සේවනය ඇත්තේ මෙසේ අසත්පුරුෂ සිතිවිලි ඇත්තේ මෙසේ අසත්පුරුෂ කථා ඇත්තේ, මෙසේ අසත්පුරුෂ වචන ඇත්තේ මෙසේ අසත්පුරුෂ කර්මාන්ත ඇත්තේ මෙසේ අසත්පුරුෂ දෘෂ්ටි ඇත්තේ, මෙසේ අසත්පුරුෂ දානාදී ශරීරයාගේ භේදයෙන් මරණින් මතු අසත්පුරුෂයන්ගේ යම් ගතියක් වේද, එහි උපදියි.

මහණෙනි, අසත්පුරුෂයන් ගේ ගතිය කවරිද? නරකය හෝ තිරිසන් යෝනිය හෝ වේ.

12. “මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙම මේ පින්වතා සත්පුරුෂයෙකැයි, සත්පුරුෂයා දැන ගන්නේද? “ස්වාමීනි, එසේය.”

“මහණෙනි, යහපත. මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙම මේ පින්වතා සත් පුරුෂයෙකැයි සත් පුරුෂයා දැන ගන්නේය යන යමක් වේද, ඊට කරුණු ඇත්තේය.

“මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙම මේ පින්වතා අසත්පුරුෂයෙකැයි අසත්පුරුෂයා දැනගන්නේද?” “එසේය ස්වාමීනි”

“මහණෙනි, යහපත. මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙම මේ පින්වතා අසත්පුරුෂයෙකැයි අසත්පුරුෂයා දැනගන්නේය යන යමක් වේද, ඊටද කරුණු ඇත්තේය.

13. “මහණෙනි, සත්පුරුෂතෙම කුසල ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. සත්පුරුෂයන් සේවනය ඇත්තේ වෙයි. සත්පුරුෂ සිතිවිලි ඇත්තේ වෙයි. සත්පුරුෂ කථා ඇත්තේ වෙයි. සත්පුරුෂ වචන ඇත්තේ වෙයි. සත්පුරුෂ කර්මාන්ත ඇත්තේ වෙයි. සත්පුරුෂ දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි. සත්පුරුෂ දාන දෙන්නේ වෙයි.

14. “මහණෙනි, කෙසේ නම් සත්පුරුෂතෙම කුසල ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූයේ වේද, මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි සත්පුරුෂතෙම ශුද්ධාව ඇත්තේ වෙයි. පවට ලජ්ජා ඇත්තේ වෙයි. පවට බිය ඇත්තේ වෙයි. බහුශ්‍රැත වෙයි. පටන් ගන්නාලද වීයඹී ඇත්තේ වෙයි. එළඹසිටි සිහි ඇත්තේ වෙයි. ප්‍රඥා ඇත්තේ වෙයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි සත් පුරුෂතෙම කුසල ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූයේ වෙයි.

15. “මහණෙනි, කෙසේ නම් සත්පුරුෂතෙම සත්පුරුෂයන් සේවනය ඇත්තේ වේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ ශුද්ධාව ඇත්තාහු, පවට ලජ්ජා ඇත්තාහු,

පවට භය ඇත්තාහු, බහුශ්‍රැත වූවාහු, පටන්ගන්නා ලද වීර්‍යී ඇත්තාහු, එළඹසිටි සිහි ඇත්තාහු, ප්‍රඥාව ඇත්තාහු වෙත්ද, ඔව්හු ඔහුගේ මිත්‍රයෝ වෙත්. ඔව්හු යහලුවෝ වෙත්. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි සත්පුරුෂතෙම සත්පුරුෂ සේවනය ඇත්තේ වෙයි.

16. "මහණෙනි, කෙසේ නම් සත්පුරුෂතෙම සත්පුරුෂ සිතිවිලි ඇත්තේ වේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි සත්පුරුෂ තෙම තමහට දුක් පිණිස නොසිතයි. අන්‍යයන්හට දුක් පිණිස නොසිතයි. තමන්ටත් අනුන්ටත් දුක් පිණිස නොසිතයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි සත්පුරුෂ තෙම සත්පුරුෂ සිතිවිලි ඇත්තේ වෙයි.

17. "මහණෙනි, කෙසේ නම් සත්පුරුෂතෙම සත්පුරුෂ කථා ඇත්තේ වේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි සත්පුරුෂ තෙම තමහට දුක් පිණිස කථා නොකරයි. අන්‍යයන්හට දුක් පිණිස කථා නොකරයි. තමහට හා අනුන්ට දුක් පිණිස කථා නොකරයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි සත්පුරුෂ තෙම සත්පුරුෂ කථා ඇත්තේ වෙයි.

18. "මහණෙනි, කෙසේ නම් සත්පුරුෂතෙම සත්පුරුෂ වචන ඇත්තේ වේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි සත්පුරුෂ තෙම බොරු කීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. කේලාමි කීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. රළු වචන කීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. ප්‍රලාප කීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි සත්පුරුෂ තෙම සත්පුරුෂ වචන ඇත්තේ වෙයි.

19. "මහණෙනි, කෙසේ නම් සත්පුරුෂතෙම සත්පුරුෂ කර්මාන්ත ඇත්තේ වේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි සත්පුරුෂතෙම සතුන් මැරීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. සොරකම් කිරීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. කාමයන්හි වරදවා හැසිරීමෙන් වැළකුනේ වෙයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි සත්පුරුෂ තෙම සත්පුරුෂ කර්මාන්ත ඇත්තේ වෙයි.

20. "මහණෙනි, කෙසේ නම් සත්පුරුෂතෙම සත්පුරුෂ දෘෂ්ටි ඇත්තේ වේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි සත්පුරුෂ

තෙම මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි. දුන් දෙයෙහි විපාක ඇත්තේය. රැකි සිල්හි විපාක ඇත්තේය. කළ පූජායෙහි විපාක ඇත්තේය. කරනලද හොඳ කරන කර්මයන්හි එල විපාක ඇත්තේය. මෙලොව ඇත. පරලොව ඇත. මවට කළ හොඳ නරක දෙකෙහි, පියාට කළ හොඳ නරක දෙකෙහි විපාක ඇත. පරලොව උපදින සත්වයෝ ඇත. යම් කෙනෙක් මේ ලොකයද පරලොකයද තෙමේ විශිෂ්ට ඥානයෙන් (මනා නුවණින්) දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කෙරෙත්ද? එබඳුවූ යහපත් බවට පැමිණියාවූ, මනාව පිළිපන්නාවූ මහණ බමුණෝ ලොකයෙහි ඇත්තාහයි ගනියි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි සත්පුරුෂතෙම සත්පුරුෂ දෘෂ්ටි ඇත්තේ වෙයි.

21. “මහණෙනි, කෙසේ නම් සත්පුරුෂතෙම සත්පුරුෂ දාන දේද? මහණෙනි, මේ ලොකයෙහි සත්පුරුෂතෙම සකස් කොට දන් දෙයි. සියතින් දන් දෙයි. සිතින් ආදරකොට දන් දෙයි. පිරිසිදුව දන් දෙයි. විපාක සලකමින් දානය දෙයි. මහණෙනි, මෙසේ වනාහි සත්පුරුෂ තෙම සත්පුරුෂ දාන දෙයි.

22. “මහණෙනි, ඒ මේ සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කුසල ධර්මයන්ගෙන් යුක්තවූයේ මෙසේ සත්පුරුෂ සේවනය ඇත්තේ, මෙසේ සත්පුරුෂ සිතිවිලි ඇත්තේ, මෙසේ සත්පුරුෂ කථා ඇත්තේ, මෙසේ සත්පුරුෂ වචන ඇත්තේ, මෙසේ සත්පුරුෂ කර්මාන්ත ඇත්තේ, මෙසේ සත්පුරුෂ දෘෂ්ටි ඇත්තේ, මෙසේ සත්පුරුෂ දන් දී, ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මත්තෙහි සත්පුරුෂයන්ගේ යම් ගතියෙක් වේද, එහි උපදියි. මහණෙනි, සත්පුරුෂයන්ගේ ගතිය කවර්ද? උසස් දෙවියන් බවට හෝ උසස් මනුෂ්‍යයන් බවට හෝ පැමිණෙන්නේයයි” වදාළේය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. සතුටු සිත් ඇති ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය සතුටින් පිළිගත්තාහුය.

දසවැනි චූළපුණ්ණම සූත්‍රය නිමි.

(දේවදහ සූත්‍රය, පඤ්ඤාත්තය සූත්‍රය, කින්ති සූත්‍රය, සාමගාම සූත්‍රය, සුනක්ඛන්ත සූත්‍රය, ආනෙඤ්ජ සප්පාය සූත්‍රය, ගණක මොග්ගල්ලාන සූත්‍රය, ගොපක සූත්‍රය, මහාපුණ්ණමා සූත්‍රය, චූළපුණ්ණම සූත්‍රය යන සූත්‍ර දසයවූ

පළමුවන දෙවදහ වර්ගයයි.

11. අනුපද සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් සමයෙකිනි බුදුරජාණන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙන නම් රජකුමරහුගේ උයනෙහි අනේපිඬු සිටුතුමා විසින් කරවනලද ආරාමයෙහි (ජේතවනාරාමයෙහි) වැඩ වසන සේක. එහිදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'මහණෙනි' කියා හික්ෂුන්ට කථාකළසේක. ඒ හික්ෂුහු 'ස්වාමීනි,'යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2. "මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ (ධාතු-ආයතන-පටිච්චසමුප්පාද-ධානාධාන යන මේ සතර කරුණෙහි දක්ෂ බැවින්) පණ්ඩිතයෙක මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ (මහත්වූ සීල ස්කන්ධාදිය පිරිසිඳ දන්නා බැවින්) මහත් නුවණ ඇත්තෙක. මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ වෙන් වෙන්වූ ස්කන්ධාදිය දන්නා නුවණ ඇත්තෙකි. මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ බොහෝ සතුටින් ශීලාදිය සම්පූර්ණ කරන නුවණ ඇත්තෙකි. මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ වහා අවබෝධ කරන නුවණ ඇත්තෙකි. මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ වහා කෙලෙසුන් සිද්ධමන ප්‍රඥාව ඇත්තෙකි. මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ සියලු සංස්කාරයන් කෙරෙහි කලකිරීම් බහුල ප්‍රඥාව ඇත්තෙකි.

"මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ අඩමසක් මුළුල්ලෙහි (සමාපත්ති වශයෙන්ද ධ්‍යානාංග වශයෙන්ද) අනුපිළිවෙළින් ධර්මයන් ත්‍රිලක්ෂණයට නගා බැලීය. මහණෙනි, ශාරීපුත්‍රයන්ගේ ඒ අනුපිළිවෙළින් ධර්මයන් බැලීම මේ ආකාරයෙන් වෙයි.

3 "මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ කාමයන්ගෙන් වෙන්ව අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක විචාර සහිතවූ විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීතිසුඛය ඇති පළමුවෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වෙසෙයි. ඒ ප්‍රථම ධ්‍යානයෙහි විතර්කය, විචාරය, ප්‍රීතිය, සුඛය, එකාග්‍රතාය, ස්පර්ශය, වේදනාය, සංඥාය, චේතනාය, චිත්තය, ඡන්දය, අධිමොක්ෂය වීයථීය, ස්මෘතිය, උපෙක්ෂාය, මනසිකාරය යන යම් ධර්ම කෙනෙක් වෙද්ද; ඒ ධර්මයෝ ඔහු විසින් පිළිවෙළින් පිරිසිඳ දැනගන්නා ලද්දාහුය. ඒ ධර්මයෝ ප්‍රකටවම උපදිත්. ප්‍රකටවම පවතිත්. ප්‍රකටවම නිරුද්ධ වෙති.

4. "හෙනෙම මෙසේ දැනගනී. මේ ධර්මයෝ වනාහි මෙසේ (පළමු) නොපැවත (අලුතෙන්) ඇතිවෙත්. ඇතිවී නැතිවෙත් කියායි.

"හෙනෙම ඒ ධර්මයන් කෙරෙහි රාග වශයෙන් නොපැමිණෙන්නේ (ද්වේෂ වශයෙන්) ඉවත් නොවන්නේ, (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොඇලෙන්නේ, (ඡන්ද රාගයෙන්) නොබැඳුනේ, (කාම රාගයෙන්) මිදුනේ, (සියලු කෙලෙසුන් ගෙන්) වෙන් වූයේ, (කෙලෙස් වශයෙන් හෝ අරමුණු වශයෙන් හෝ) සීමාවක් නොකරනලද සිතින් යුක්තව වෙසේ. හෙනෙම මෙයට වඩා උසස් අනතුරුව පැමිණෙන අධිගම ඇතැයි දැනගනී. ඒ දැනුම බහුල වශයෙන් කිරීමෙන් ඒ විශේෂ අධිගමය ඇත්තේයයි ඔහුට දැඩිව අදහස් වේ.

5. "තවද මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ විතර්ක විචාරයන්ගේ සන්සිදීමෙන් සිතේ පැහැදීම ඇත්තාවූ, සිතේ එකඟ බව ඇත්තාවූ, විතර්ක විචාර නැත්තාවූ, සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතිය හා සැපය ඇති ද්විතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වෙසේ.

"ඒ ද්විතීය ධ්‍යානයෙහි සිතේ පැහැදීමය, ප්‍රීතියය, සුඛයය, සිතෙහි එකඟ බවය, ස්පර්ශය, වේදනාවය, සංඥාවය, චේතනාය, චිත්තය, ඡන්දය, අධිමොක්ෂය, වීයථීය, ස්මෘතිය, උපෙක්ෂාවය, මනසිකාරය යන යම් ධර්ම කෙනෙක් වෙද්ද, ඒ ධර්මයෝ ඔහු විසින් අනුපිළිවෙළින් පිරිසිඳ දැනගන්නා ලද්දාහුය. ඒ ධර්මයෝ

ඔහුට ප්‍රකටව උපදිත්. ප්‍රකටව පවතිත්. ප්‍රකටව නිරුද්ධ වෙති. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. 'මේ ධර්මයෝ වනාහි මෙසේ (පළමු) ඇති නොවී (අලුතෙන්) ඇතිවෙත්. ඇතිවී නැතිවෙත්' කියයි.

6. "හෙතෙම ඒ ධර්මයන් කෙරෙහි (රාග වශයෙන්) ගෙන නොපැමිණෙන්නේ, (ද්වේෂ වශයෙන්) ඉවත් නොවන්නේ, (තෘෂ්ණා, දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොඇලෙන්නේ, (ඡන්ද රාගයෙන්) නොබැඳුනේ, (කාම රාගයෙන්) මිදුනේ, (සියළු කෙලෙසුන්ගෙන්) වෙන් වූයේ, (කෙලෙස් වශයෙන් හෝ අරමුණු වශයෙන් හෝ) සීමාවක් නොකරනලද සිතින් යුක්තව වෙසේ. හෙතෙම මෙයට වඩා උසස් අනතුරුව පැමිණෙන විශේෂාධිගමයක් ඇතැයි දැනගනී. ඒ දැනුම බහුල වශයෙන් කිරීමෙන් ඒ විශේෂාධිගම ඇත්තේමය යන සිත ඔහුට දැඩිව ඇති වෙයි

"තවද මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙම ප්‍රීතියෙනුදු වෙන් වීමෙන් උපෙක්ෂා සහිත වූයේ වෙසෙයි. සිහි ඇත්තේ යහපත් ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ ඒ සැපය කයින්ද විඳී. ආයතීයෝ යම් ධ්‍යානයක් උපෙක්ෂා සහිතවූ සිහියෙන් යුත් සැප විභරණයයි කියත්ද, ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වෙසේ.

'ඒ තෘතීය ධ්‍යානයෙහිවූ සුඛය, සතිය, ප්‍රඥාවය, සිතේ එකඟ බවය, ස්පර්ශය, වේදනාවය, සංඥාවය, චේතනාවය, චිත්තය, ඡන්දය, අධිමොක්ෂය, වීයතීය, සතිය, උපෙක්ෂාවය, මනසිකාරය යන යම් ධර්මකෙනෙක් වෙද්ද, ඒ ධර්මයෝ ඔහු විසින් පිළිවෙළින් පිරිසිඳ දැනගන්නා ලද්දාහුය. ඒ ධර්මයෝ ඔහුට ප්‍රකටව උපදිත්. ප්‍රකටව පවතිත්. ප්‍රකටව නිරුද්ධ වෙත්. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. 'මේ ධර්මයෝ වනාහි මෙසේ (පළමු) ඇති නොවී, (අළුතෙන්) ඇතිවෙත්ය. ඇතිවී නැතිවෙත්ය.' කියයි.

7. "හෙතෙම ඒ ධර්මයන් කෙරෙහි (රාග වශයෙන්) නොපැමිණෙන්නේ, (ද්වේෂ වශයෙන්) ඉවත් නොවන්නේ, (තෘෂ්ණා, දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොඇලෙන්නේ, (ඡන්ද රාගයෙන්) නොබැඳුනේ, (කාම රාගයෙන්) මිදුනේ, සියලු කෙලෙසුන් ගෙන් වෙන් වූයේ, (කෙලෙස් වශයෙන් හෝ අරමුණු වශයෙන් හෝ)

සීමාවක් නොකරනලද සිතින් යුක්තව වෙසේ. හෙතෙම මීට වඩා උසස් අනතුරුව පැමිණෙන විශේෂාධිගම ඇතැයි දැනගනී. ඒ දැනුම බහුල වශයෙන් කිරීමෙන් අනතුරුව පැමිණෙන විශේෂාධිගම ඇත්තේමයයි ඔහුට දැඩිව අදහස් වේ.

8. "තවද මහණෙනි, ශාරිපුත්‍ර තෙමේ සුඛයද පහකිරීමෙන්, දුඃඛයද පහකිරීමෙන්, සොම්නස් දොම්නස් දෙදෙනාගේ පළමුකොටම නැති කිරීමෙන්, දුක්ද නොවූ සැපද නොවූ උපෙක්ෂාවෙන් යුත් සිහියෙන් පිරිසිදුවූ චතුර්ථ ධ්‍යානයට පැමිණ වෙසෙයි. ඒ චතුර්ථ ධ්‍යානයෙහි උපෙක්ෂාවයයි කියන ලද දුක්ද නොවූ සුවද නොවූ වේදනාවය. සිතේ පැහැදීම ඇති හෙයින් සිතින් තෘතීය ධ්‍යානයෙහිවූ සැපය මෙනෙහි නොකරන බවද, ස්පර්ශයද, වේදනාවද, සංඥාවද, චේතනාවද, චිත්තයද, ඡන්දයද, අධිමොක්ෂයද, වීයථීයද, ස්මෘතියද, උපෙක්ෂාවද, මනසිකාරයද යන යම් ධර්මකෙනෙක් වෙත්ද, ඒ ධර්මයෝ ඔහු විසින් පිළිවෙළින් පිරිසිදු දැනගන්නා ලද්දාහුය. ඒ ධර්මයෝ ඔහුට ප්‍රකටව උපදිත්. ප්‍රකටව පවතිත්. ප්‍රකටව නිරුද්ධ වෙත්. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. 'මේ ධර්මයෝ වනාහි මෙසේ (පළමු) ඇති නොවී (අළුතෙන්) ඇති වෙති. ඇතිවී නැති වෙති.' කියයි.

9. "හෙතෙම ඒ ධර්මයන් කෙරෙහි (රාග වශයෙන්) නොපැමිණෙන්නේ, (ද්වේෂ වශයෙන්) ඉවත් නොවන්නේ, (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොඇලෙන්නේ, (ඡන්ද රාගයෙන්) නොබැඳුනේ, (කාම රාගයෙන්) මීදුනේ, (සියලු කෙලෙසුන්ගෙන්) වෙන් වූයේ, (කෙලෙස් වශයෙන් හෝ අරමුණු වශයෙන් හෝ) සීමාවක් නොකරනලද සිතින් යුක්තව වෙසේ. හෙතෙම මීට වඩා උසස් අනතුරුව පැමිණෙන විශේෂාධිගමයක් ඇතැයි දැනගනී. ඒ දැනීම බහුල වශයෙන් කිරීමෙන් අනතුරුව පැමිණෙන විශේෂාධිගමයක් ඇත්තේමයයි ඔහුට දැඩිව අදහස් වේ.

10. "තවද මහණෙනි, ශාරිපුත්‍ර තෙමේ සියලු ආකාරයෙන් රූප සංඥාවන් ඉක්මවීමෙන්, ගැටීම් ස්වභාවය ඇති රූප ධාතු සංඥාවන් දුරු කිරීමෙන්, නොයෙක් සංඥා මෙනෙහි

නොකිරීමෙන්, ආකාශය අනන්තයයි ආකාසානඤ්චායතන සමාපත්තියට පැමිණ වෙසෙයි. ඒ ආකාසානඤ්චායතනයෙහි ආකාසානඤ්චායතන සංඥාවද, චිත්තකාග්‍රතාවද, ස්පර්ශයද, වෙදනාවද, සංඥාවද, චේතනාවද, චිත්තයද, ඡන්දයද, අධි මොක්ෂයද, වීයඛියද, ස්මෘතියද, උපෙක්ෂාවද, මනසිකාරයද යන මේ ධර්මකෙනෙක් වෙද්ද, ඒ ධර්මයෝ ඔහු විසින් පිළිවෙළින් පිරිසිදු දැනගන්නා ලද්දාහුය. ඒ ධර්මයෝ ඔහුට ප්‍රකටව උපදිත්. ප්‍රකටව සිටිත්. ප්‍රකටව නිරුද්ධ වෙත්. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. මේ ධර්මයෝ වනාහි මෙසේ (පළමු) ඇති නොවී, අළුතෙන් ඇති වෙති. ඇතිවී නැති වෙති කියායි. හෙතෙම ඒ ධර්මයන් කෙරෙහි (රාග වශයෙන්) නොපැමිණෙන්නේ, (ද්වේෂ වශයෙන්) ඉවත් නොවන්නේ, (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොඇලෙන්නේ, (ඡන්ද රාගයෙන්) නොබැඳුනේ, (කාම රාගයෙන්) මීඳුනේ, (සියලු කෙලෙසුන්ගෙන්) වෙන් වූයේ, කෙලෙස් වශයෙන් හෝ අරමුණු වශයෙන් හෝ) සීමාවක් නොකරනලද සිතින් යුක්තව වෙසේ. හෙතෙම අනතුරුව පැමිණෙන මීට වඩා උසස් අධිගම ඇතැයි දැනගනී. ඒ දැනුම බහුල වශයෙන් කිරීමෙන් ඒ විශේෂාධිගම ඇත්තේමයයි ඔහුට දැඩිව අදහස් වේ.

11. "තවද මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ සියලු ආකාරයෙන් ආකාසානඤ්චායතනය ඉක්මවා විඤ්ඤාණය අනන්තයයි විඤ්ඤාණඤ්චායතනයට පැමිණ වෙසේ. ඒ විඤ්ඤාණඤ්චායතනයෙහි විඤ්ඤාණඤ්චායතන සංඥාවද, චිත්තකාග්‍රතාවද, ස්පර්ශයද, වෙදනාවද, සංඥාවද, චේතනාවද, චිත්තයද, ඡන්දයද, අධිමොක්ෂයද, වීයඛියද, ස්මෘතියද, උපෙක්ෂාවද, මනසිකාරයද යන යම් ධර්මකෙනෙක් වෙද්ද, ඒ ධර්මයෝ ඔහු විසින් පිළිවෙළින් පිරිසිදු දැනගන්නා ලද්දාහුය. ඒ ධර්මයෝ ඔහුට ප්‍රකටව උපදිති. ප්‍රකටව සිටිති. ප්‍රකටව නිරුද්ධ වෙති. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. 'මේ ධර්මයෝ වනාහි මෙසේ (පළමු) ඇති නොවී, (අළුතෙන්) ඇති වෙත්ය, ඇතිවී නැතිවෙත්ය' කියායි.

“හෙතෙම ඒ ධර්මයන් කෙරෙහි (රාග වශයෙන්) නොපැමිණෙන්නේ, (ද්වේෂ වශයෙන්) ඉවත් නොවන්නේ, තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොඇලෙන්නේ, (ඡන්ද රාගයෙන්) නොබැඳුණේ, (කාම රාගයෙන්) මිදුනේ, (සියලු කෙලෙසුන්ගෙන්) වෙන් වූයේ, (කෙලෙස් වශයෙන් හෝ අරමුණු වශයෙන්) හෝ සීමාවක් නොකරනලද සිතින් යුක්තව වෙසේ. හෙතෙම අනතුරුව පැමිණෙන මීට වඩා උසස් අධිගමයක් ඇතැයි දැනගනී. ඒ දැනීම බහුල වශයෙන් කරන්නාවූ ඒ අධිගමය ඇත්තේමයයි ඔහුට අදහස් වේ.

12. “තවද මහණෙනි, ශාරීපුත්‍ර තෙමේ සියලු ආකාරයෙන් විඤ්ඤාණඤ්ඤායතනය ඉක්මවා කිසිවක් නැතැයි ආකිඤ්ඤාවඤ්ඤායතනයට පැමිණ වෙසේ. ඒ ආකිඤ්ඤාවඤ්ඤායතන සංඥාවද, චිත්තෙකාග්‍රතාවද, ස්පර්ශයද, වෙදනාවද, චිත්තයද, ඡන්දයද, අධිමොක්ෂයද, වීයඝීයද, ස්මෘතියද, උපෙක්ෂාවද, මනසිකාරයද යන යම් ධර්මකෙනෙක් වෙද්ද, ඒ ධර්මයේ ඔහු විසින් පිලිවෙලින් පිරිසිදු දැනගන්නා ලද්දාවූය. ඒ ධර්මයන් උන්වහන්සේට ප්‍රකටව උපදිත්. ප්‍රකටව සිටිත්. ප්‍රකටව නිරුද්ධ වෙත්. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. ‘මේ ධර්මයෝ වනාහි මෙසේ (පළමු) ඇති නොවී, (අළුතෙන්) ඇති වෙත්ය. කියායි.

“හෙතෙම ඒ ධර්මයන් කෙරෙහි (රාග වශයෙන්) නොපැමිණෙන්නේ, (ද්වේෂ වශයෙන්) ඉවත් නොවන්නේ, (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොඇලෙන්නේ, (ඡන්දරාගයෙන්) නොබැඳුනේ, (කාම රාගයෙන්) මිදුනේ, (සියලු කෙලෙසුන් ගෙන්) වෙන් වූයේ, කෙලෙස් වශයෙන් හෝ අරමුණු වශයෙන් හෝ සීමාවක් නොකරනලද සිතින් යුක්තව වෙසේ. හෙතෙම අනතුරුව පැමිණෙන මීට වඩා උසස් අධිගමයක් ඇතැයි දැනගනී. ඒ දැනීම බහුල වශයෙන් කිරීමෙන් ඒ අධිගමය ඇත්තේමයයි ඔහුට දැඩිව අදහස්වේ.

13. “තවද මහණෙනි, ශාරීපුත්‍රතෙමේ සියලු ආකාරයෙන් ආකිඤ්ඤාවඤ්ඤායතනය ඉක්මවා නෙවසඤ්ඤා

නාසඤ්ඤායතනයට පැමිණ වෙසේ. හෙතෙම මේ සමාපත්තියෙන් සිහියෙන් යුක්තව නැගී සිටී. හෙතෙම ඒ සමාපත්තියෙන් සිහියෙන් යුක්තවූයේ නැගීසිට යම් ඒ ධර්ම කෙනෙක් ඉතාම ඉක්ම ගියාහුද, නිරුද්ධවූවාහුද, වෙනස් වූවාහුද, ඒ ධර්මයන් මැනවින් බලයි. 'මේ ධර්මයෝ වනාහි මෙසේ (පළමු) ඇති නොවී (අළුතෙන්) ඇතිවෙත්ය. ඇතිවී නැතිවෙත්ය' කියයි.

හෙතෙම ඒ ධර්මයන් කෙරෙහි (රාග වශයෙන්) පැමිණෙන්නේ (ද්වේෂ වශයෙන්) ඉවත් නොවන්නේ, තෘෂ්ණා, දෘෂ්ටි වශයෙන් නොඇලෙන්නේ (ඡන්ද රාගයෙන්) නොබැඳුනේ (කාම රාගයෙන්) මිදුනේ, (සියලු කෙලෙසුන්ගෙන්) වෙන් වූයේ, කෙලෙස් වශයෙන් හෝ (අරමුණු වශයෙන්) හෝ) සීමාවක් නොකරනලද සිතින් යුක්තව වෙසේ. හෙතෙම අනතුරුව පැමිණෙන මීට වඩා උසස් අධිගමයක් ඇතැයි දැනගනී. ඒ දැනීම බහුල වශයෙන් කිරීමෙන් ඒ අධිගමය ඇත්තේමයයි, ඔහුට දැඩිව අදහස්වේ.

14. "තවද මහණෙනි, ශාරීපුත්‍රතෙමේ සියලු ආකාරයෙන් නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය ඉක්මවා සඤ්ඤාවෙදයිත නිරොධයට පැමිණ වෙසෙයි, මාර්ග ප්‍රඥාවෙන් චතුරායඝිසත්‍යයන් දැක ආශ්‍රවයෝ පහවූවාහු වෙත්. හෙතෙම ඒ සමාපත්තියෙන් සිහියෙන් යුක්තව නැගී සිටී. හෙතෙම ඒ සමාපත්තියෙන් සිහියෙන් යුක්තව නැගීසිට යම් ඒ ධර්ම කෙනෙක් ඉක්ම ගියාහුද, නිරුද්ධවූවාහුද, වෙනස් වූවාහුද, ඒ ධර්මයන් මැනවින් බලයි. 'මේ ධර්මයෝ වනාහි මෙසේ (පළමු) ඇතිනොවී (අළුතෙන්) ඇතිවෙත්ය. ඇතිවී නැති වෙත්ය,' කියයි.

හෙතෙම ඒ ධර්මයන් කෙරෙහි (රාග වශයෙන්) නොපැමිණෙන්නේ, (ද්වේෂවශයෙන්) ඉවත්නොවන්නේ, (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොඇලෙන්නේ (ඡන්ද රාගයෙන්) නොබැඳුනේ, (කාම රාගයෙන්) මිදුනේ, (සියලු කෙලෙසුන්ගෙන්) වෙන්වූයේ, (කෙලෙස් වශයෙන් හෝ අරමුණු වශයෙන් හෝ) සීමාවක් නොකරනලද සිතින් යුක්තව වෙසේ. හෙතෙම

අනතුරුව පැමිණෙන මීට වඩා උසස් අධිගමයක් නැතැයි දැනගනී. ඒ දැනීම බහුල වශයෙන් කිරීමෙන් අනතුරුව පැමිණෙන ඊට වඩා උසස් අධිගමයක් නැත්තේමයයි,' ඔහුට දැඩිව අදහස්වේ.

15. "මහණෙනි, ඒ යමෙකුට වනාහි ආයඝී ශීලයෙහි වශීප්‍රාප්ත වූයේය. පරතෙරට පැමිණියේයයිද, ආයඝීසමාධියෙහි වශීප්‍රාප්ත වූයේය. පරතෙරට පැමිණියේයයිද, ආයඝී ප්‍රඥාවෙහි වශී ප්‍රාප්ත වූයේය. පරතෙරට පැමිණියේයයිද, ආයඝී විමුක්තියෙහි වශී ප්‍රාප්තවූයේය. පරතෙරට පැමිණියේයයිද මැනවින් කියනු ලබන්නේනම් සැරියුත්තෙරුන්ටම ආයඝී ශීලයෙහි වශීප්‍රාප්ත වූයේය. පරතෙරට පැමිණියේය. ආයඝී සමාධියෙහි වශීප්‍රාප්ත වූයේය. පරතෙරට පැමිණියේය. ආයඝී ප්‍රඥාවෙහි වශීප්‍රාප්ත වූයේය. පරතෙරට පැමිණියේය. ආයඝී විමුක්තියෙහි වශීප්‍රාප්ත වූයේය. පරතෙරට පැමිණියේය. කියයුතු වන්නේය.

16. "මහණෙනි, ඒ යමෙකුට වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඕග්‍රස පුත්‍රයෙක. මුඛයෙන් උපන් පුත්‍රයෙක ධර්මයෙන් හටගත් කෙනෙක, ධර්මයෙන් මැවුණු කෙනෙක, ධර්ම දායාදය ගන්නා කෙනෙක, ආමිෂ දායාදය නොගන්නා කෙනෙකැයි මැනවින් කියනු ලබන්නේ නම් සැරියුත්තෙරුන්ටම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඕග්‍රස පුත්‍රයෙක, මුඛයෙන් උපන් පුත්‍රයෙක, ධර්මයෙන් හටගත් කෙනෙක, ධර්මයෙන් මැවුණු කෙනෙක, ධර්ම දායාදය ගන්නා කෙනෙක. ආමිෂ දායාදය නොගන්නා කෙනෙකැයි කියයුතු වන්නේය.

"මහණෙනි, ශාරීපුත්‍රතෙමේ තථාගතයන් විසින් පවත්වනලද නිරුත්තරවූ ධර්මවක්‍රය මැනවින් ඒ අනුවම පවත්වයි," භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය දෙශනාකළසේක. සතුවූ ඒ හික්ෂුභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කීමට සතුවූ වූවාහුය.

පළමුවැනිවූ අනුපද සූත්‍රය නිමි. (2-1)

12. ජබ්බ සොධන සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර ජේතනම් රජකුමරුගේ උයනෙහි අනේපිඬු සිටුතුමා විසින් කරවන ලද ආරාමයෙහි (ජේතවනාරාමයෙහි) වැඩවසන සේක.

එහිදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ 'මහණෙනි' කියා භික්ෂූන්ට කථාකළ සේක. ඒ භික්ෂූහු 'ස්වාමීනි' යි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළ සේක.

2. "මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුවක් තෙම නැවත නැවත ඉපදීම ක්ෂය විය. බ්‍රාහ්මවයථීව වැස නිමවන ලද්දේය. කටයුතු දැ කොට අවසානය, මත්තෙහි කළයුතු අතිකක් නැතැයි, දනිමි කියා රහත් බව ප්‍රකාශ කෙරේද, මහණෙනි, ඔහුගේ කීමට භික්ෂූහු නොම සතුටු විය යුතුය, ප්‍රතික්ෂෙපද නොකළ යුතුය. සතුටු නොවී බැහැරද නොකොට ප්‍රශ්නයක් ඇසිය යුතුය.

3. "ඇවැත්නි, භාග්‍යවත්වූ සියල්ල දන්තාවූ, සියල්ල නුවණැසින් දක්නාවූ, අර්හත්වූ ඒ සමාසක් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ මැනවින් ප්‍රකාශ කරණලද මේ ව්‍යවහාරයෝ සතර දෙනෙකි. ඒ සතර කුමක්ද? දක්නාලද දෙය දක්නාලද පරිදි කීමය, අසනලද දෙය අසනලද පරිදි කීමය, (නාසය, දිව, ශරීරය යන මෙයින්) දැන ගන්නාලද දෙය දැන ගන්නා ලද පරිදි කීමය, (මනසින්) දැනගන්නාලද දෙය දැනගන්නා ලද පරිදි කීමය යනුයි.

4. "ඇවැත්නි, සියල්ල දන්තාවූ, සියල්ල නුවණින් දක්නාවූ, භාග්‍යවත්වූ, අර්හත්වූ, ඒ සමාසක් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් මැනවින් ප්‍රකාශ කරණලද මේ ව්‍යවහාරයෝ සතර වෙති. මේ සතර ව්‍යවහාරයන්හි කෙසේ දන්තාවූ කෙසේ දක්නාවූ ආයුෂ්මතුන්ගේ සිත තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි වශයෙන් නොගෙන ආශ්‍රවයන්ගෙන් මිදුනේද? කියායි.

"මහණෙනි, ආශ්‍රවයන් ක්ෂය කළාවූ වැසනිමවනලද බ්‍රහ්මවයථීව ඇති කටයුතු දැ කොට අවසන්වූ බහා තබනලද

බර ඇති, පැමිණි ස්වකීයාර්ථ ඇති ක්ෂය කළ භව බැඳුම් ඇති මැනවින් දැන මිදුනාවූ භික්ෂුවගේ විසඳීමෙහි මේ ආකාරවෙයි.

ඇවැත්නි, මම දක්නාලද දෙයෙහි වනාහි (රාගවශයෙන්) නොපැමිණිනේ, (ද්වේෂවශයෙන්) ඉවත් නොවන්නේ (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොඇලුනේ (ඡන්දරාගයෙන්) නොබැඳුනේ (කාම රාගයෙන්) මිදුනේ සියළු කෙලසුන්ගෙන් වෙන්වූයේ (කෙලෙස් වශයෙන් හෝ අරමුණු වශයෙන් හෝ) සීමාවක් නොකරණලද සිතින් යුක්තව වසමි. ඇවැත්නි, මම අසනලද දෙයෙහිද ඇලීම් වශයෙන් නොපැමිණෙන්නේ කිපීම් වශයෙන් ඉවත් නොවන්නේ, තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් ඇසුරු නොකෙළේ, කාම රාගයෙන් නොබැඳුනේ ඡන්දරාගයෙන් මිදුනේ, කෙලෙසුන්ගෙන් වෙන්වූයේ, කෙලෙසුන්ගෙන් හෝ ආරම්භණයන්ගේ සීමාවක් නොකරණලද සිතින් යුක්තව වසමි.

ඇවැත්නි, මම නාසය, දිව, සිරුර යන මේ දොරටු වලින් දැනගන්නාලද දෙයෙහිද ඇලීම් වශයෙන් නොපැමිණෙන්නේ කිපීම් වශයෙන් ඉවත් නොවන්නේ, තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් ඇසුරු නොකෙළේ කාමරාගයෙන් ඡන්දරාගයෙන් නොබැඳුනේ මිදුනේ, කෙලෙසුන්ගෙන් වෙන්වූයේ, කෙලෙසුන්ගෙන් හෝ ආරම්භණයන්ගේ සීමාවක් නොකරණ ලද සිතින් යුක්තව වසමි. ඇවැත්නි, මම සිතින් දැන ගන්නාලද දෙයෙහිද (රාගවශයෙන්) නොඑළඹෙන්නේ (ද්වේෂයෙන්) ඉවත් නොවන්නේ (තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන්) නොඇලෙන්නේ, (ඡන්දරාගයෙන්) නොබැඳුනේ (කාමරාගයෙන්) මිදුනේ, (සියළු කෙලෙසුන්ගෙන්) වෙන්වූයේ (කෙලෙස් වශයෙන් හෝ අරමුණු වශයෙන් හෝ) සීමාවක් නොකරණලද සිතින් යුක්තව වසමි. ඇවැත්නි, මේ සතර ව්‍යවහාරයන්හි මෙසේ දන්නාවූ, මෙසේ දක්නාවූ මාගේ සිත තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිවශයෙන් නොගෙන ආශ්‍රවයන් කෙරෙත් මිදුනේ වෙයි කියායි.

5. "මහණෙනි, ඒ භික්ෂුවගේ කීම යහපතැයි කියා පිළිගත යුතුයි. ඒ අනුව සතුටු වියයුතුයි. යහපතැයි එම කීම පිළිගෙන ඒ අනුව සතුටු ව (මුල් ප්‍රශ්නයෙන් සැහීමට පත්නොවේ නම්)

මතුද ප්‍රශ්නයක්, ඇසිය යුතුයි. ඇවැත්නි, භාග්‍යවත්වූ, සියල්ල දන්නාවූ, සියල්ල නුවණැසින් දක්නාවූ අර්හත්වූ ඒ සමයක් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් මැනවින් ප්‍රකාශ කරණලද මේ උපාදානස්කන්ධ පසෙකි. ඒ කවර පසෙක්දයත්? රූපඋපාදානස්කන්ධය, වේදනාඋපාදානස්කන්ධය, සංඥා උපාදානස්කන්ධය, සංස්කාරඋපාදාන ස්කන්ධ විඥාන උපාදානස්කන්ධය යන මේ පසයි.

ඇවැත්නි, මේ පඤ්ච උපාදානස්කන්ධයෝ භාග්‍යවත්වූ සියල්ල දන්නාවූ, සියල්ල දක්නාවූ, අර්හත්වූ සමයක් සම්බුද්ධ රජාණන් වහන්සේ විසින් මැනවින් ප්‍රකාශ කරණ ලදහ.

6. "මේ පඤ්ච උපාදානස්කන්ධයන් කෙරෙහි කෙසේ දන්නාවූ කෙසේ දක්නාවූ ආයුෂ්මතුන්ගේ සිත තෘෂ්ණාදෘෂ්ටි වශයෙන් නොගෙන ආශ්‍රවයන්ගෙන් මිදුනේද කියයි.

"මහණෙනි, කමිණාග්‍රවූ, වැස නිමවනලද බ්‍රහ්මවයභී ඇති කටයුතු දැ කොට අවසන්වූ, බහා තබනලද බර ඇති පැමිණි තමන්ගේ අර්ථය ඇති, ක්ෂය කළ හව බැඳුම් ඇති, මැනවින් දැන මිදුනාවූ භික්ෂුවගේ විසඳීම මේ ආකාර වෙයි.

7. "ඇවැත්නි, මම වනාහි රූපය දුර්වලය නො ඇලිය යුත්තක අස්වැසිලි රහිතවූවකැයි දැන රූපයෙහි මමය මාගේ යයි ගන්නා විත්තයාගේ සිටීමය, බැසගැනීමය, අනුසය වශයෙන් පැවැත්මයි කියනලද මේ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන්, නොඇලීමෙන්, වැලැක්වීමෙන්, හැරලීමෙන් අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුනේයයි දනිමි. ඇවැත්නි, මම වනාහි වේදනාව දුර්වලය, නොඇලිය යුත්තක, අස්වැසිලි රහිතවූ වෙකැයි දැන වේදනාවෙහි මමය මාගේයයි සිත පිහිටන්නාවූ බැසගන්නාවූ අනුසය වශයෙන් පවත්නාවූ යම් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන්, නොඇලීමෙන්, වැලැක්වීමෙන්, හැරලීමෙන් අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුනේයයි දනිමි. ඇවැත්නි, මම වනාහි සංඥාව දුර්වලය, නොඇලිය යුත්තක, අස්වැසිලි රහිත වූවෙකැයි දැන, සංඥාවෙහි මමය මගේයයි

සිත පිහිටන්නාවූ බැසගන්නාවූ, අනුසය වශයෙන් පවත්නාවූ යම් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන්, නොඇලීමෙන්, වැලැක්වීමෙන්, හැරලීමෙන්, අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුනේයයි දනිමි. ඇවැත්නි, මම වනාහි සංස්කාරයන් දුර්වලය, නොඇලිය යුත්තක, අස්වැසිලි රහිතවූයෙකැයි දැන සංස්කාරයන්හි මමය මාගේයයි සිත පිහිටන්නාවූ බැස ගන්නාවූ, අනුසය වශයෙන් පවත්නාවූ, යම් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන්, නොඇලීමෙන්, වැලැක්වීමෙන් හැරලීමෙන්, අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුනේ යයි දනිමි. ඇවැත්නි, මම වනාහි විඤ්ඤාණය දුර්වලය, නො ඇලිය යුත්තක, අස්වැසිලි රහිත වූවකැයි දැන විඤ්ඤාණයෙහි මමය මාගේයයි ගන්නා විත්තයාගේ සිටීමය, ඇතුළත්වීමය අනුශය වශයෙන් පැවැත්මයයි කියනලද යම් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් නොඇලීමෙන් වැලැක්වීමෙන් හැරලීමෙන්, අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුනේයයි දනිමි.

“ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි පඤ්චඋපාදානස්කන්ධයන් කෙරෙහි දන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ මාගේ සිත තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිවශයෙන් නොගෙණ ආශ්‍රවයන් කෙරෙන් මිදුනේය. කියායි.

“ඇවැත්නි, ඒ හික්ෂුවගේ කීම යහපතැයි කියා පිළිගත යුතුයි. ඒ අනුව සතුටු විය යුතුයි. යහපතැයි එම කීම පිළිගෙණ ඒ අනුව සතුටුව (එම ප්‍රශ්නයෙන්ද සෑහීමට පත් නොවේ නම්) මතුද ප්‍රශ්නයක් ඇසිය යුතුයි.

8. “ඇවැත්නි, භාග්‍යවත්වූ, සියල්ල දන්නාවූ, සියල්ල නුවණැසින් දක්නාවූ, අර්හත්වූ ඒ සමයක් සම්බුදුරජානන් වහන්සේ විසින් මෙම ධාතු සය මැනවින් ප්‍රකාශ කරණලදී. කවර නම් සයක්ද යත්? පඨවි ධාතුය, ආපො ධාතුය, තෙජො ධාතුය, වායො ධාතුය ආකාස ධාතුය, විඤ්ඤාණ ධාතුය යන සයයි.

ඇවැත්නි, භාග්‍යවත්වූ සියල්ල දන්නාවූ සියල්ල නුවණැසින් දක්නාවූ අර්හත් වූ, ඒ සමයක් සම්බුදුරජාණන් වහන්සේ විසින් මෙම ධාතු සය මැනවින් ප්‍රකාශ කරණලදහ.

9. "මේ ධාතූ සයෙහි කෙසේ දන්නාවූ කෙසේ දක්නාවූ ආයුෂ්මකුන්ගේ සිත තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් නොගෙණ ආශ්‍රවයන්ගෙන් මිදුනේද කියායි.

"මහණෙනි ක්ෂීණාශ්‍රවවූ වැස නිමවනලද බ්‍රහ්මවයභී ඇති කටයුතු දැ කොට අවසන්වූ බහා තබනලද බර ඇති පැමිණි තමාගේ අර්ථය ඇති ක්ෂය කළ හව බැඳුම් ඇති මැනවින් දැන මිදුනාවූ භික්ෂුවගේ විසඳීම මේ ආකාරවේ.

'ඇවැත්නි, මම වනාහි පඨවි ධාතුව තමා නොවේයයි නුවණින් බැස ගනිමි. පඨවි ධාතුව ඇසුරුකොටද තමා නැත්තේය. පඨවි ධාතුව ඇසුරු කොට පවත්නා මමය මාගේ යයි ගන්නාවූ චිත්තයාගේ සිටීමය, ඇතුළත් වීමය, අනුශය වශයෙන් පැවැත්මයයි කියනලද යම් ඒ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙන්ද ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් නොඇලීමෙන් වැළැක්මෙන්, හැරලීමෙන්, අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුණේ යයි දනිමි.

10. "ඇවැත්නි, මම වනාහි ආපෝධාතුව ආත්මයයි නො ගනිමි. ආපෝධාතුව ඇසුරුකොටද ආත්මයක් ඇතැයි නොගනිමි. ආපෝ ධාතුව ඇසුරුකොට මමය මාගේයයි සිත පිහිටන්නාවූ, බැසගන්නාවූ, අනුශය වශයෙන් පවත්නාවූ යම් ඒ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙන්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් නොඇලීමෙන් වැළැක්මෙන්, හැරවීමෙන්, අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුනේයයි දනිමි.

ඇවැත්නි, මම වනාහි තේජෝධාතුව ආත්මයයි නොගනිමි තේජෝ ධාතුව ඇසුරුකොටද, ආත්මයක් ඇතැයි නොගනිමි. තේජෝධාතුව ඇසුරුකොට ආත්මයයි නොගනිමි. ආපෝධාතුව ඇසුරුකොටද ආත්මයක් ඇතැයි නොගනිමි. ආපෝධාතුව ඇසුරුකොට මමය මාගේයයි සිත පිහිටුවන්නාවූ බැසගන්නාවූ අනුශය වශයෙන් පවත්නාවූ යම් ඒ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙන්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් නොඇලීමෙන් වැළැක්මෙන්, හැරවීමෙන් අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුණේ යයි දනිමි.

ඇවැත්නි, මම වනාහි වායෝධාතුව ආත්මයයි නොගනිමි. වායෝධාතුව ඇසුරුකොටද, ආත්මයක් ඇතැයි නොගනිමි. වායෝධාතුව ඇසුරුකොට ආත්මයයි නොගනිමි. ආපෝධාතුව ඇසුරුකොටද ආත්මයක් ඇතැයි නොගනිමි. ආපෝධාතුව ඇසුරුකොට මමය මාගේ යයි සිත පිහිටන්නාවූ බැසගන්නා වූ අනුශය වශයෙන් පවත්නාවූ, යම් ඒ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් නොඇලීමෙන්, වැලැක්මෙන් හැරවීමෙන්, අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුණේයයි දනිමි. ඇවැත්නි, මම වනාහි ආකාස ධාතුව ආත්මයයි නොගනිමි. ආකාස ධාතුව ඇසුරුකොටද, ආත්මයක් ඇතැයි නොගනිමි. ආකාස ධාතුව ඇසුරුකොට ආත්මයයි නොගනිමි. ආපෝ ධාතුව ඇසුරුකොටද ආත්මයක් ඇතැයි නොගනිමි. ආපෝ ධාතුව ඇසුරුකොට මමය මාගේයයි සිත පිහිටුවන්නාවූ බැස ගන්නාවූ අනුශය වශයෙන් පවත්නාවූ යම් ඒ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් නොඇලීමෙන්, වැලැක්මෙන් හැරවීමෙන්, අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුණේයයි දනිමි.

“ඇවැත්නි, මම වනාහි විඤ්ඤාණධාතුව තමා නොවේයයි නුවණින් බැසගනිමි. විඤ්ඤාණධාතුව ඇසුරුකොටද තමා නැත්තේය. විඤ්ඤාණධාතුව ඇසුරුකොට පවත්නා මමය මාගේයයි ගන්නා චිත්තයාගේ ඇතුළත්වීමය අනුශය වශයෙන් පැවැත්මයයි කියනලද යම් ඒ තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන් නොඇලීමෙන්, වැලැක්මෙන්, හැරලීමෙන්, අත්හැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුණේයයි දනිමි.

“ඇවැත්නි, මෙසේ වනාහි මේ ධාතු සයෙහි දන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ මාගේ සිත තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් නොගෙන ආශ්‍රවයන් කෙරෙන් සිත මිදුණේය කියයි.

“ඇවැත්නි, ඒ හික්ෂුවගේ කීම යහපතැයි කියා පිළිගත යුතුයි. ඒ අනුව සතුවුවිය යුතුයි. යහපතැයි ඒ කීම පිළිගෙන ඒ අනුව සතුවුව (එම ප්‍රශ්නයෙන්ද, සැහීමට පත් නොවේ නම්) මතුද ප්‍රශ්නයක් ඇසිය යුතුයි.

11. “ආචාරිනි, භාග්‍යවත්වූ, සියල්ල දන්නාවූ, සියල්ල නුවණැසින් දක්නාවූ අර්හත්වූ ඒ සමයක් සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් මේ සය වැදෑරුම්වූ අධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතනයෝ මැනවින් ප්‍රකාශ කරණ ලදහ. කවර නම් සයක්ද යත්? ඇසද රූපයෝද, කණද ශබ්දයෝද, නාසයද ගන්ධයෝද, දිවද රසයෝද, කසද ස්පර්ශයෝද, සිතද ධර්මයෝද යන මේ සයයි.

“ආචාරිනි, භාග්‍යවත්වූ සියල්ල දන්නාවූ සියල්ල නුවණැසින් දක්නාවූ අර්හත්වූ ඒ සමයක් සම්බුදු රජාණන් වහන්සේ විසින් මේ සය වැදෑරුම්වූ අධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතනයෝ මැනවින් ප්‍රකාශ කරණ ලදහ.

මේ සය වැදෑරුම්වූ අධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතනයන් කෙරෙහි කෙසේ දන්නාවූ, කෙසේ දක්නාවූ ආයුෂ්මතුන්ගේ සිත විසින් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් නොගෙණ ආශ්‍රවයන් ගෙන් මිදුණේද කියයි.

‘මහණෙනි, ක්ෂිණාශ්‍රවවූ, වැස නිමවනලද බ්‍රහ්මවයභී ඇති කටයුතු දෑ කොට අවසන්වූ බහා තබනලද බර ඇති පැමිණි තමාගේ අර්ථය ඇති ක්ෂය කළ බව බැඳුම් ඇති මැනවින් දැන මිදුනාවූ භික්ෂුවගේ විසඳීම මේ ආකාරවේ.

12. “ආචාරිනි, ඇසෙහිද, රූපයෙහිද, වක්ඛුවිඤ්ඤාණයෙහිද, වක්ඛුවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ධර්මයන් කෙරෙහිද, යම් කැමැත්තෙක් වේද, යම් ඇලීමක් වේද, යම් සතුටු වීමක් වේද, යම් තණ්හාවක් වේද, මමය මාගේයයි ගන්නා චිත්තයාගේ සිටීමය, බැස ගැනීමය. අනුශය වශයෙන් පැවැත්මයි කියනලද යම් තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිහු වෙත්ද ඔවුන්ගේ ක්ෂයවීමෙන්, නොඇලීමෙන්, වැළැක්වීමෙන්, හැරලීමෙන්, අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුනේ වේයයි දනිමි.

“ආචාරිනි, කණෙහිද, ශබ්දයෙහිද, සොත විඤ්ඤානයෙහිද, ශ්‍රෝත විඤානයෙන් දැනගතවූ ධර්මයන්හිද, යම් තෘෂ්ණා ඡන්දයක් වේද, යම් ඇලීමක් වේද, යම් සතුටු වීමක් වේද, යම් තෘෂ්ණාවක්

වේද මමය මාගේ යයි ගන්නා සිත පිහිටන්නාවූ බැස ගන්නාවූ අනුශය වශයෙන් පවත්නාවූ යම් තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිහු වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් නොඇලීමෙන්, වැලැක්මෙන්, හැරලීමෙන්, අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුනේයයි දනිමි. ඇවැත්නි, නැහැයෙහිද, ගන්ධයෙහිද, සාණ විඤ්ඤාණයෙහිද, සාණ විඤ්ඤාණයෙන් දත යුතු දෙයෙහිද, සොත විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු දෙයෙහිද, සාණ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මයන්හිද, යම් තෘෂ්ණා ඡන්දයක් වේද, යම් ඇලීමක් වේද, යම් සතුටුවීමක් වේද, යම් තෘෂ්ණාවක් වේද, මමය මාගේයයි ගන්නා සිත පිහිටන්නාවූ බැස ගන්නාවූ අනුශය වශයෙන් පවත්නාවූ යම් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් නොඇලීමෙන්, වැලැක්මෙන්, හැරලීමෙන් අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුනේයයි දනිමි. ඇවැත්නි, දිවෙහිද, රසයෙහිද, ජීවිතා විඤ්ඤාණයෙහිද, ජීවිතා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු දෙයෙහිද ජීවිතා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මයන්හිද, යම් තෘෂ්ණා ඡන්දයක් වේද, යම් ඇලීමක් වේද, යම් සතුටුවීමක් වේද, යම් තෘෂ්ණාවක් වේද මමය මාගේයයි ගන්නා සිත පිහිටන්නාවූ බැසගන්නාවූ අනුශය වශයෙන් පවත්නාවූ යම් තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිහු වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් නොඇලීමෙන්, වැලැක්මෙන්, හැරලීමෙන් අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුනේයයි දනිමි. ඇවැත්නි, කයෙහිද, ස්පර්ශයෙහිද, කාය විඤ්ඤාණයෙහි ද, කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ දෙයෙහිද, කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මයන්හි ද, යම් තෘෂ්ණා ඡන්දයක් වේද, යම් ඇලීමක් වේද, යම් සතුටුවීමක් වේද, යම් තෘෂ්ණාවක් වේද, මමය මාගේයයි ගන්නා සිත පිහිටන්නාවූ බැස ගන්නාවූ අනුශය වශයෙන් පවත්නාවූ යම් තෘෂ්ණාදෘෂ්ටිහු වෙත් ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂයවීමෙන් නොඇලීමෙන්, වැලැක්මෙන්, හැරලීමෙන්, අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුනේයයි දනිමි. ඇවැත්නි, සිතෙහිද, ධර්මයෙහිද, මනෝවිඤ්ඤාණයෙහිද, මනෝවිඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මයන්හිද, යම් කැමැත්තක් වේද, යම් ඇලීමක් වේද, යම් සතුටක් වේද, යම් තෘෂ්ණාවක්

වේද, මමය මාගේයයි ගන්නා වික්තයාගේ සිටීමය බැස ගැනීමය, අනුශය වශයෙන් පැවැත්මයයි කියනලද යම් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටිහු වෙක්ද, ඔවුන්ගේ ක්ෂය වීමෙන්, නොඇලීමෙන්, වැලැක්මෙන්, හැරලීමෙන් අතහැර දැමීමෙන් මාගේ සිත මිදුණෙයයි දනිමි.

13. "ඇවැත්නි, මේ සය වැදැරුම් ආධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතනයන් කෙරෙහි මෙසේ දන්නාවූ, මෙසේ දක්නාවූ මාගේ සිත තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් නො ගෙන ආශ්‍රවයන් කෙරෙත් සිත මිදුනේය කියායි.

"ඇවැත්නි, ඒ භික්ෂුවගේ කීම යහපතැයි කියා පිළිගත යුතුයි. ඒ අනුව සතුටුවිය යුතුයි. යහපතැයි ඒ කීම පිළිගෙන ඒ අනුව සතුටුව (එම ප්‍රශ්නයෙන්ද සැහීමට පත් නොවේනම්) මතුද ප්‍රශ්නයක් ඇසිය යුතුයි.

"මේ විඤ්ඤාණ සහිත වූ කයෙහිද, බාහිරවූ සියළු ආරම්භණයන්හිද, කෙසේ දන්නාවූ කෙසේ දක්නාවූ ආයුෂ්මතුන්ගේ මමය මාගේ යයි ගන්නාවූ මානානුශයයෝ මැනවින් උදුරා දමන ලද්දාහුද? කියායි.

14, "මහණෙනි, ක්ෂීණාශ්‍රව වූ වැස නිමවන ලද බ්‍රහ්මවයභාව ඇති කටයුතු දැ කොට අවසන් වූ බහා තබන ලද බර ඇති පැමිණි තමාගේ අර්ථය ඇති ක්ෂය කළ හව බැඳුම් ඇති, මැනවින් දැන මිදුනාවූ භික්ෂුවගේ විසදීම් මේ ආකාර වෙයි.

"ඇවැත්නි, 'මම වනාහි පෙර ගිහිව වසන්නේ නො දන්නෙක් වීමි. ඒ මට තථාගතයන් වහන්සේ හෝ තථාගත ශ්‍රාවක කෙනෙක් හෝ දහම් දෙසුහ. මම ඒ ධර්මය අසා තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව ලැබුවෙමි. ඒ ශ්‍රද්ධා ලාභයෙන් යුක්තවූ ඒ මම මෙසේ සිතිමි. කෙලෙස් දූවිලි වැදෙන මගවූ, ගිහිගෙයි විසීම අවහිරයකි. පැවිද්ද (නිදහස්වූ) අවකාශ ඇතියෙයි ගිහිගෙයි වසන්නහු විසින් එකාන්තයෙන් සම්පූර්ණවූ, එකාන්තයෙන් පිරිසිදුවූ, ලියවන ලද හක්ගෙඩියක් මෙන් පිරිසිදුවූ බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙත්ට පහසු නොවේ. මම කෙසේ රැවුල්

බා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙන් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිවන්නෙමි නම් ඉතා යහපත්ය කියයි.

“ඇවැත්නි, ඒ මම පසු කාලයෙහි ස්වල්පවූ හෝ මහත්වූ හෝ වස්තු හැර, ස්වල්පවූ හෝ මහත්වූ හෝ නෑ සමූහයා හැර, කෙස් රැවුල් බා කසාවත් හැඳ ගිහිගෙයින් නික්ම ශාසනයෙහි පැවිදිවීමි.

15. ‘මෙසේ පැවිදිවූ ඒ මම භික්ෂූන්ගේ ශික්ෂාවෙන් හා ආර්ථයෙන් යුක්තවූයේ ප්‍රාණඝාතය හැර ප්‍රාණඝාතයෙන් වෙන්වූයේ වීමි. බහා තබනලද දඬු ඇත්තේ, බහා තබන ලද අවි ඇත්තේ, ලජ්ජාවෙන් යුක්තවූයේ දයා සහිත වූයේ සියළු ප්‍රාණීන් කෙරෙහි හිතානු කම්පා ඇතිව විසීමි.

‘නුදුන්දෙය ගැනුම හැර නුදුන් දෙය ගැණුමෙන් වෙන් වීමි. දුන්දෙය ගන්නේ දුන්දෙය බලාපොරොත්තු වන්නේ සොරසින් රහිතවූ පිරිසිදු වූවෙක්ව විසීමි.

‘මෙමුච්ඡන සෙවනය දුරුකොට, මෙමුච්ඡන නම්වූ ග්‍රාම ධර්මයෙන් වෙන්වූයේ බ්‍රහ්මචාරී වීමි. මුසාවාදය හැර මුසාවාදයෙන් වෙන්වූයේ වීමි. සත්‍යය කියන්නෙක්, සත්‍යයෙන් සත්‍යය ගලපන්නෙක්, ස්ථිර කථා ඇත්තෙක් ඇදහියයුතු කථා ඇත්තෙක්, ලෝකයාට බොරු කියන්නෙක්, වීමි. කේළාමි වචනය හැර කේළාමි වචනයෙන් වෙන්වූයේ වීමි. මොවුන්ගේ හෙදය පිණිස මෙතනින් අසා එතැන නොකියන්නෙක් ඔවුන්ගේ හෙදය පිණිස එතනින් අසා මෙතැන නොකියන්නෙක් මෙසේ වෙන්වූවන්ගේ සමගිය ඇතිකරන්නෙක්, සමගි වූවන්ගේ සමගිය තව තවත් දියුණු කරන්නෙක් සමගියෙහි ඇළුනෙක් සමගියෙහි යෙදුනෙක් සමගියෙහි සතුටු වූවෙක් සමගිය ඇතිකරන්නාවූ වචනය කියන්නෙක් වීමි.

‘පරුෂ වචනය හැර පරුෂ වචනයෙන් වෙන්වූයේ වීමි. යම් ඒ වචනයක් ප්‍රියවේද, කණට මිහිරිවේද, ප්‍රෙම කළයුතුද, හදපතුළටම යන සුළුද, පුරවැසියන් විසින් ව්‍යවහාර කරන්නේද,

බොහෝ දෙනා කැමතිවන්නහුද, බොහෝ දෙනාගේ මන වඩන්නේද, එබඳුවූ වචනය කියන්නෙක්විමි.

‘හිස් වචන කීමහැර හිස් වචන කීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. සුදුසු කාලයෙහි කියන සුඵවූ, සිදුවූ දෙය කියන සුඵවූ, අර්ථවත් දෙය කියන සුඵවූ, ධර්මයෙන් යුත් දෙය කියන සුඵවූ, විනයෙන් යුත් දෙය කියන සුඵවූ විනයෙන් යුත් දෙය කියන සුඵවූ නිධානයක් මෙන්වූ, සිතේ තබාගැනීමට සුදුසුවූ, සුදුසු කල්හි කරුණු සහිතව අර්ථවත්වූ, ප්‍රමාණවත් වචන කියන්නෙක් විමි.

16. ඒ මම පැලවෙන්නාවූ නිල් තණ පැලෑටි යනාදිය කැඩීමෙන් බිඳීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. රාත්‍රි හෝජනයෙන් වැළකුණේ ඒක හක්තික විමි. නැටීම, ගැයීම, වැයීම විසුළු දැකීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. සැරසීමට හා අලංකාරයට කරුණුවූ මල් ගඳ විලවුන් දැරීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. උස් ආසන මහ ආසනවලින් වෙන් වූයේ විමි. රන් රිදී (මසු කහවණු) පිළිගැන්වීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. අමු ධාන්‍ය පිළිගැනීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. අමු මස් පිළිගැනීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. ස්ත්‍රීන් හා කන්‍යාවන් පිළිගැනීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. දාසි දාසයන් පිළිගැනීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. එළු බැටළුවන් පිළිගැනීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. කුකුළන් හූරන් පිළිගැනීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. ඇත් ගව අස් වෙළඹුන් පිළිගැනීමෙන් වෙන්වූයේ විමි. කෙත් වත් පිළිගැනීමෙන් වෙන් වූයේ විමි. දූතයන් විසින් කරණු ලබන පණිවුඩ පණක් ගෙන යාමෙන් වෙන්වූයේ විමි. තරාදි ලොහො සේරු ආදියෙන් කරණ සොර වෙළඳාමෙන් වෙන්වූයේ විමි’

අල්ලස් ගැනීම, රැවටුම්, රන්වැනි දෙය රන්ය යනාදීන් කරණ වඤ්චා යන මේ වංකකම්වලින් වෙන්වූයේවිමි.

‘අත් පා කැපීම, මැරීම, බැඳීම, සැඟවී මුළාකිරීම, ගම් පැහැරීම, බලයෙන් ගැනීම් ආදියෙන් වෙන්වූයේ වෙමි.

17. ‘ඒ මම කයට පොහොනා තරම්වූ සිවුරෙන්ද කුසට පොහොනා තරම්වූ පිණ්ඩපාතයෙන්ද සතුටු වූයේ විමි. යම් යම් තැනකට ගියෙමිද (සිවුරු පිරිකර) රැගෙනම ගියෙමි. යම්සේ

පක්ෂියෙක්, තෙම යම් යම් තැනකට පියාඹායේද, පියාපත් බර සහිතවම පියාඹායේ. ඇවැත්නි, එපරිද්දෙන්ම මම කය පොහොනා සිවුරින් කුස පොහොනා පිණ්ඩපාතයෙන් සතුටු වූයේ වීම්. යම් යම් තැනකට ගියෙමි. (ඒ ඒ තැනට සිවුරු පිරිකර) රැගෙනම ගියෙමි.

18. 'ඒ මම මේ ආයථීවූ ශීලස්කන්ධයෙන් සමන්විත වූයේ අධ්‍යාත්මිකවූ නිවැරදි සුවය වින්දෙමි.

ඒ මම ඇසින් රූප දැක නිමිති වශයෙන් නොගන්නේ, අනු ව්‍යඤ්ජන වශයෙන් නොගන්නේ වීම්. යම් හෙයකින් ඒ නිමිති ගැණීම හේතුකොටගෙන වක්ඛන්ද්‍රිය අසංවර කළවුන් අනුව ලෝභය හා දෝමනස් නම්වූ පවිටු අකුසල ධර්මයෝ වහනය වෙත්ද, එහෙයින් ඇසේ සංවරය පිණිස, පිළිපැද්දෙමි. ඇස රැක්කෙමි ඇසෙහි සංවරයට පැමිණියෙමි. කණින් ශබ්දය අසා ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ, කුඩා ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ වීම් යම් හෙයකින් ඒ නිමිති ගැණීම හේතුකොටගෙන සෝතෙන්ද්‍රිය අසංවර කළවුන් අනුව ලෝභ දෝස යන පවිටු අකුසල ධර්මයන් වහනය වෙත්ද, එහෙයින් ඔහුගේ සංවරය පිණිස පිළිපැද්දෙමි. නාසයෙන් ගන්ධය දැන ලකුණු වශයෙන් කුඩා ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ වීම්. යම් හෙයකින් ඒ ලකුණු වශයෙන් කුඩා ලකුණු වශයෙන් ගැනීම හේතුකොටගෙන සාණෙන්ද්‍රිය ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ, කුඩා ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ, වීම්. යම් හෙයකින් ඒ නිමිති ගැණීම හේතුකොටගෙන සොතෙන්ද්‍රිය සංවර කළවුන් අනුව ලෝභ දෝස යන පවිටු අකුසල ධර්මයන් වහනය වෙත්ද, එහෙයින් ඔහුගේ සංවරය පිණිස පිළිපැද්දෙමි. දිවෙන්ද රස විඳ ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ. කුඩා ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ වීම්. යම් හෙයකින් ඒ ලකුණු වශයෙන් ගැනීම කුඩා ලකුණු වශයෙන් ගැනීම හේතුකොටගෙන ජීවිහෙන්ද්‍රිය ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ කුඩා ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ වීම්. යම් හෙයකින් ඒ නිමිති ගැනීම හේතුකොටගෙන සොතෙන්ද්‍රිය සංවර කළවුන් අනුව ලෝභ දෝස යන පවිටු අකුසල ධර්මයන් වහනය වෙත්ද, එහෙයින්

ඔහුගේ සංවරය පිණිස පිළිපැද්දෙමි. කයින් ස්පර්ශය ස්පර්ශකොට ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ, කුඩා ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ, වීම්. යම් හෙයකින් ඒ නිමිති ගැනීම හේතුකොටගෙන කායෙන්ද්‍රිය ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ, කුඩා ලකුණු වශයෙන් නොගන්නේ වීම්. යම් හෙයකින් ඒ නිමිති ගැනීම හේතු කොටගෙන සොතෙන්ද්‍රිය සංවර කළවුන් අනුව ලොභ දොස යන පවිටු අකුශල ධර්මයන් වහනය වෙත්ද, එහෙයින් ඔහුගේ සංවරය පිණිස පිළිපැද්දෙමි. මනසින් ධර්මය (ධර්මා ලම්බනය) දැන නිමිති වශයෙන් නොගන්නේ අනු වාසක්ඡන වශයෙන් නොගන්නේ වීම්. යම් හෙයකින් ඒ නිමිති ගැනීම හේතුකොට මනින්ද්‍රිය අසංවර කළ වුන් අනුව ලොභය හා දොම්නස නම් පවිටු අකුශල ධර්මයෝ වහනය වෙත්ද එහෙයින් සිතේසංවරය පිණිස පිළිපැද්දෙමි. මනින්ද්‍රිය රැක්කෙමි. මනින්ද්‍රියෙහි සංවරයට පැමිණියෙමි. ඒ මම මේ ආයඝීච්ච ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන් යුක්තවූයේ අධ්‍යාත්මිකවූ කෙලෙස් හා අමිශ්‍රවූ සුවය වින්දෙමි.

19. 'ඒ මම ඉදිරියට යාමෙහිද, ආපසු ඊමෙහිද, නුවණින් යුක්තවූයේවීම්. ඉදිරිපස බැලීමෙහිද හැරී බැලීමෙහිද නුවණින් යුක්තවීම්. (අත්පා) දිගු කිරීමෙහිද, හැකිලීමෙහිද, නුවණින් යුක්තවීම්. සඟලසිවුර පාත්‍රසිවිරු දැරීමෙහිද නුවණින් යුක්ත වීම්. අනුභව කිරීමෙහි, පීඹෙහි, කෑමෙහි රසවිද ගැන්මෙහි නුවණින් යුක්තවීම්. මලමුත්‍ර කිරීමෙහි නුවණින් යුක්තවීම්. යාමෙහි සිටීමෙහි හිදීමෙහි නිදීමෙහි නිදීමැරීමෙහි කීමෙහි, නිශ්ශබ්දවීමෙහි නුවණින් යුක්තවීම්.

'ඒ මම මේ ආයඝී ච්ච සීලස්කන්ධයෙන්ද සමන්විත වූයේ මේ ආයඝීච්ච ඉන්ද්‍රිය සංවරයෙන්ද සමන්විත වූයේ මේ ආයඝීච්ච සිහිනුවණින්ද යුක්ත වූයේ අරණ්‍යය, වෘක්ෂ මූලය, පර්වතයක කඳුරැළිය, ගිරිගුහාවය, සොහොනය, කැලැවෙහිය, දුරසෙනසුනය (අභාවකාසය) ඵලිමහනය පිදුරුගොඩය යන විවේක සෙනසුනක් භජනය කෙළෙමි.

20. 'ඒ මම සවස් කල පිණ්ඩපාතයෙන් පෙරළා අවුත් අරමිනිය ගොතා හිඳ කය කෙළින් තබා සිහිය පෙරටුකොට ඵලවා හුන්නෙමි. ඒ මම ස්කන්ධ ලෝකයෙහි ආශාව දුරු කොට පහවූ ආශාවෙන් යුත් සිතින් විසිමි. ආශාවෙන් සිත පිරිසිදු කෙළෙමි. ක්‍රොධය හැර ක්‍රොධයෙන් තොරවූ සිත් ඇත්තේ සියළු සත්වයන් කෙරෙහි අනුකම්පා කරණ සුළුව විසිමි. ව්‍යාපාද දොෂයෙන් සිත පිරිසිදු කෙළෙමි. ථීනමිද්ධය හැර පහවූ ථීනමිද්ධය ඇත්තේ ආලෝක සඤාවෙන් යුක්තවූයේ සිහියෙන් හා ප්‍රඤාවෙන් යුක්තවූයේ විසිමි. ථීනමිද්ධයෙන් සිත පිරිසිදු කෙළෙමි. උද්ධච්චකුක්කුච්චය හැර ඇතුළත සංසිද්දවූ සිත් ඇත්තේ උද්ධච්චකුක්කුච්ච රහිතව විසිමි. උද්ධච්චකුක්කුච්චයෙන් සිත පිරිසිදු කෙළෙමි. විචිකිච්ඡාව හැර එතර කළ විචිකිච්ඡා ඇත්තේ සැක රහිත වූයේ විසිමි. කුශල ධර්මයන්හි වූ සැකයෙන් සිත පිරිසිදු කෙළෙමි.

21. 'ඒ මම මේ ප්‍රඤාව දුර්වල කරන්නාවූ සිත කිලිටි කරන්නාවූ පඤ්ච නිවරණයන් හැර කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිතවූ විචාර සහිතවූ විචේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛ ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ විසිමි. විතර්ක විචාරයන්ගෙන් සංසිද්ධිමෙන් ඇතුළත පහද වන්නාවූ සිත එකඟ කරන්නාවූ විතර්ක රහිතවූ විචාර රහිත වූ සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සුඛය ඇති දූතියධ්‍යානයට පැමිණ විසිමි. ප්‍රීතියෙන්ද වෙන්වීමෙන් උපෙක්ෂා සහිතවූයේ විසිමි. සිහියෙන් යුක්ත වූයේ ප්‍රඤාවෙන් යුක්ත වූයේ සුඛයද, කයින් වින්දෙමි. උපේකෂා සහිත වූයේ සිහියෙන් යුක්තවූයේ සුවසේ වෙසේයයි ඒ යම් ධ්‍යානයකට ආයාසීයෝ කියත්ද, ඒ තෘතියධ්‍යානයට පැමිණ විසිමි. සුඛයද පහ කිරීමෙන් දුක්ඛයද පහ කිරීමෙන් පළමුවම සොම්නස් දොම්නස් දෙදෙනාගේ දුරු කිරීමෙන් දුක්ද නොවූ සැපද නොවූ උපෙක්ෂාවෙන් හා සිහියෙන් පිරිසිදුවූ චතුර්ථ ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙළෙමි.

22. 'ඒ මම මෙසේ සිත සමාධිගතවූ කල්හි පිරිසිදුවූ කල්හි කෙලෙස් රහිත වූ කල්හි උපකල්ප රහිතවූ කල්හි මෘදුවූ කල්හි,

කර්මණා වූ කල්හි නිශ්චල වූ කල්හි නොසැලෙන බවට පැමිණියාවූ කල්හි ආශ්‍රවයන්ගේ ක්ෂය පිණිස සිත නැමීම.

‘ඒ මම මේ දුකයයි තත්වූ පරිදි දැනගත්තෙමි මේ දුක්ඛ සමුදය (දුක් ඉපදීමේ හේතුව) යයි තත්වූ පරිදි දැනගත්තෙමි. මේ දුක්ඛ නිරොධය (දුක් නැතිවීම) යයි තත්වූ පරිදි දැන ගත්තෙමි. මේ දුක්ඛ නිරොධ ගාමිණී ප්‍රතිපදාව (දුක් නැති කිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය) යයි තත්වූ පරිදි දැන ගත්තෙමි. මේ ආශ්‍රවයෝ යයි තත්වූ පරිදි දැන ගත්තෙමි. මේ ආශ්‍රව ඉපදීමේ හේතුව (ආසව සමුදය) යයි තත්වූ පරිදි දැන ගත්තෙමි. මේ ආශ්‍රව නැතිවීම (ආසව නිරොධ) යයි තත්වූ පරිදි දැනගත්තෙමි. මේ ආශ්‍රව නිරොධයට යන ප්‍රතිපදාව (ආසව නිරොධ ගාමිණී පටිපදා) යයි තත්වූ පරිදි දැන ගත්තෙමි.

23. ‘මෙසේ දන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ මාගේ සිත කාමාශ්‍රවයන්ගෙන්ද මිදුනේය. භවාශ්‍රවයන්ගෙන්ද මිදුනේය. අවිද්‍යාශ්‍රවයන්ගෙන්ද සිත මිදුනේය. මිදීමෙහි මිදුණේය යන නුවණ පහළ විය. නැවත නැවත ඉපදීම නැති විය. බ්‍රහ්මචයථීව වැස නිමවන ලදී. කටුයතු දෑ කරණ ලදී. මේ (දුක් නැතිකිරීම) මින්මතු කළ යුත්තක් නැතැයි දැනගතිමි.

“ඇවැත්නි, ‘මේ විඤ්ඤාණ සහිත කයෙහිද බාහිරවූ සියළු නිමිතින්ද මෙසේ දන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ මාගේ මමය මාගේයයි ගන්නා මානානුශයෝ මැනවින් උපුටා දමන ලදහ’ කියායි.

24. “ඇවැත්නි, ඒ භික්ෂුවගේ කීම යහපතැයි කියා පිළිගත යුතුයි. ඒ අනුව සතුටු විය යුතුයි. යහපතැයි ඒ කීම පිළිගෙන ඒ අනුව සතුටු මෙසේ කියයුතු වන්නේය. යම් හෙයකින් එබඳු ආයුෂ්මත්වූ බ්‍රහ්මචාරී කෙනෙක් දකිමුද, ඇවැත්නි, එය අපට ලාභයකි. ඇවැත්නි, එය අපට මනාවූ ලාභයකි.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. සතුටු වූ ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ වචනය පිළිගත්තාහුය.

දෙවෙනි ඡබ්බිසොධන සූත්‍රය නිමි. (2-2)

13. සප්පුරිස සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර අනේපිඬු සිටුහු විසින් කරවන ලද ජෙතවනාරාමයෙහි වැඩවසනසේක. එහිදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ "මහණෙනි," කියා භික්ෂූන්ට කථාකළසේක. "ස්වාමීනියි" ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. "මහණෙනි, තොපට සත්පුරුෂ ධර්මයද අසත්පුරුෂ ධර්මයද දෙශනාකරන්නෙමි. එය අසව්, මැනවින් මෙනෙහි කරව්, දෙශනා කරන්නෙමි"යි කියායි 'ස්වාමීනි, එසේයයි' ඒ භික්ෂූහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙසේ වදාළේය.

2. "මහණෙනි, අසත්පුරුෂ ධර්මය කුමක්ද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි අසත්පුරුෂයෙක්තෙම උසස් කුලයකින් නික්ම පැවිදිවූයේ වේද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. "මම වනාහි උසස් කුලයකින් නික්ම පැවිදිවූයේ වෙමි. මේ අනික් භික්ෂූහු වනාහි උසස් කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූවෝ නොවෙති." හෙතෙම ඒ උසස් කුලවත්ඛව නිසා තමා උසස්කොට සලකයි. අනුන් පහත්කොට සලකයි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

3. "මහණෙනි, සත්පුරුෂතෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. 'උසස් කුලවත්ඛව කරණකොටගෙන ලොභ ස්වභාවයෝ අඩුවීමට නොයෙති. දේව්‍ය ස්වභාවයෝ (කොපය) හෝ අඩුවීමට නොයෙති. මෝහ ස්වභාවයෝ හෝ අඩුවීමට නොයෙති. ඉදින් උසස් කුලයෙන් නික්ම පැවිදි නොවූ නමුදු හෙතෙම ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ භික්ෂූන් අතුරෙන් පිළිපැදිය යුතුවේ. හෙතෙම ඒ භික්ෂූන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කටයුතුවේය කියායි. හෙතෙම ඒ ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ උසස් කුලවත්ඛව කරණකොට ගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසිතයි මහණෙනි, මෙය සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

4. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ මහා කුලයකින් පැවිදිවූයේ වේද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. මම වනාහි මහා කුලයකින් නික්ම පැවිදි වූයේ වෙමි. මේ අනිත් භික්ෂුහු වනාහි මහා කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූවෝ නො වෙත්ය කියායි. හෙතෙම ඒ මහත්වූ කුලවත් බව නිසා තමා උසස් කොට සලකයි. මහණෙනි, මෙය ද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි. මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. මහත්වූ කුලවත් බව කරණකොට ගෙන ලොහ ස්වභාවයෝ අඩුවීමට නොයෙති. ද්වේෂස්වභාවයෝ හෝ අඩුවීමට නොයෙති. මොහ ස්වභාවයෝ හෝ අඩුවීමට නොයෙති. ඉදින් මහත් කුලයෙන් නික්ම පැවිදි නොවූ නමුදු හෙතෙම ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපත්තේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ භික්ෂුන් අතුරෙන් පිදියයුතු වේ. හෙතෙම ඒ භික්ෂුන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කළයුතු වේය කියායි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ මහත් කුලවත් බව කරණකොට ගෙන තමා උසස් කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසිතයි. මහණෙනි; මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි. මහත් වස්තුව ඇති කුලයකින් නික්ම පැවිදි වූයේ වේ ද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. මම වනාහි මහත් වස්තුව ඇති කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූයේ වෙමි. මේ අනිත් භික්ෂුහු වනාහි මහත් වස්තුව ඇති කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූවෝ නොවෙත්ය කියායි. හෙතෙම ඒ උසස් වස්තුව ඇති කුලවත් බව නිසා තමා උසස් කොට සලකයි. අනුන් පහත් කොට සලකයි. මහණෙනි, උසස් වස්තුව ඇති කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූයේ වේද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මම වනාහි උසස් වස්තුව ඇති කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූයේ වෙමි. මේ අනිත් භික්ෂුහු වනාහි උසස් වස්තුව ඇති කුලයෙන් නික්ම පැවිදි වූවෝ නොවෙත්ය' කියායි. හෙතෙම ඒ උසස් වස්තුව ඇති කුලවත් බව නිසා තමා උසස් කොට සලකයි. අනුන් පහත් කොට සලකයි. මහණෙනි, මෙය ද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

5. "මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. උසස් වස්තුව ඇති බැවින් ලොහ ස්වභාවයෝ අඩුවීමට

නොයෙක් ද්වේෂ ස්වභාවයෝ අඩුවීමට නොයෙක්. මොහ ස්වභාවයෝ අඩුවීමට නොයෙකි. ඉදින් උසස් වස්තුව ඇති කුලයකින් නික්ම පැවිදි නොවූයේ වේද, හෙතෙම ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් පිදිය යුතු වේ. හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කටයුතු වේ කියායි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ උසස් වස්තුව ඇති බැවින් තමන් උසස් කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසලකයි' මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

6 "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ ප්‍රසිද්ධ වූයේ පිරිවර ඇත්තේ වේද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මම වනාහි ප්‍රසිද්ධ වූයෙමි පිරිවර ඇත්තේ වෙමි. මේ අනික් හික්ෂුහු ප්‍රසිද්ධ නොවූවෝය. යස පිරිවර ඇත්තෝද නො වෙති,යි' කියායි. හෙතෙම ඒ ප්‍රසිද්ධ බව කරණකොට ගෙන තමා උසස්කොට සිතයි. අනුන් පහත්කොට සලකයි. මහණෙනි, මෙයද අසත් පුරුෂ ධර්මයකි.

7. "මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. 'ප්‍රසිද්ධ බව කරණකොටගෙන ලොහ ස්වභාවයෝ අඩුවීමට නොයෙකි. ද්වේෂ ස්වභාවයෝ අඩුවීමට නොයෙකි. මොහ ස්වභාවයෝ අඩුවීමට නොයෙකි. ඉදින් අප්‍රකටවූ පිරිවර නැත්තේ නමුදු හෙතෙම ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් පිදියයුතු වේ. හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කටයුතු වේ කියායි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ ප්‍රසිද්ධ බැවින් තමා උසස්කොට නොසිතයි, අනුන් පහත්කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

8. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ වීචර, පිණ්ඩපාත, සෙනාසන, ගිලානප්‍රත්‍යය යන සිව්පසය ලබන්නෙක් වේද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මම වනාහි වීචර, පිණ්ඩපාත, සේනාසන ගිලානප්‍රත්‍යය යන සිව්පසය ලබන්නෙමි වෙමි. අනික්

භික්ෂුහු එසේ වීචර, පිණ්ඩපාත, සෙනාසන, ගිලානප්‍රත්‍යය නොලබන්ය' කියායි. හෙතෙම ඒ ලාභය කරණ කොටගෙන තමා උසස්කොට සලකයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

9. "මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. 'ලාභය කරණකොටගෙන ලොභ ස්වභාවයේ අඩුවීමට නොයෙක්. ද්වේෂ ස්වභාවයේ අඩුවීමට නොයෙක්. මොහ ස්වභාවයේ අඩුවීමට නොයෙක්. ඉදින් වීචර, පිණ්ඩපාත, සෙනාසන, ගිලානප්‍රත්‍යයන් නොලබන්නේ නමුදු, හෙතෙම ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හේ භික්ෂුන් අතුරෙන් පිදිය යුතුවේ' හේ භික්ෂුන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කටයුතුවේ. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ ලාභය කරණකොටගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

10. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ බොහෝ ඇසු පිරු තැන් ඇත්තේ වේද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මම වනාහි බහුශ්‍රැත වෙමි. මේ අන්‍ය භික්ෂුහු බහුශ්‍රැතයෝ නොවෙතියි' කියායි. හෙතෙම ඒ බහුශ්‍රැත බැවින් තමා උසස්කොට සලකයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

11. "මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. බහුශ්‍රැත බව කරණකොටගෙන ලොභ ස්වභාවයේ හෝ පිරිහීමට නොයෙකි. ද්වේෂ ස්වභාවයේ හෝ පිරිහීමට නොයෙකි. මොහ ස්වභාවයේ පිරිහීමට නොයෙකි. ඉදින් බහුශ්‍රැත නොවූයේ නමුදු, හෙතෙම ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ භික්ෂුන් අතුරෙන් පිදිය යුතුවේ. හෙතෙම ඒ භික්ෂුන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කටයුතුවේ' කියායි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ බහුශ්‍රැත බව කරණකොටගෙන තමා උසස්කොට නොසලකයි. අනුන් පහත්කොට නොසලකයි.

අනුන් පහත්කොට නොසිතයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

12. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ විනයධරයෙක් වේද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මම වනාහි විනයධරයෙක් වෙමි. මේ අන්‍ය භික්ෂූහු විනයධරයෝ නොවෙති' කියාය. හෙතෙම ඒ විනයධර බැවින් තමා උසස් කොට සලකයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

13. "මහණෙනි සත්පුරුෂතෙමේ වනාහි මෙසේකල්පනා කරයි. 'විනයධර බව කරණකොට ගෙන ලොහ ස්වභාවයෝ හෝ පිරිහීමට නොයෙති. ද්වේෂ ස්වභාවයෝ පිරිහීමටනොයෙති. මොහ ස්වභාවයෝ හෝ පිරිහීමට නොයෙකි. ඉදින් විනය ධරයෙක් නොවූයේ නමුදු හෙතෙම ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ භික්ෂූන් අතුරෙන් පිදිය යුතු වේ. හෙතෙම ඒ භික්ෂූන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කටයුතු වෙයි' කියායි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ විනයධර බව කරණකොට ගෙන තමා උසස්කොට නොසලකයි. අනුන් පහත්කොට නොසිතයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

14. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ ධර්ම කථිකයෙක්වේද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මම වනාහි ධර්ම කථිකයෙක් වෙමි. අනික් භික්ෂූහු ධර්ම කථිකයෝ නොවෙති'යි කියායි. හෙතෙම ඒ ධර්ම කථික බව කරණ කොට ගෙන තමා උසස්කොට සලකයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයෙකි.

15. "මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. 'ධර්ම කථික බව කරණකොටගෙන ලොහ ධර්මයෝ තුනී නොවෙති. ද්වේෂ ධර්මයෝ තුනී නොවෙති. මොහ ධර්මයෝ තුනී නොවෙති. ඉදින් ධර්ම කථිකයෙක් නොවන නමුදු හෙතෙම ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට

පිළිපත්තේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් පිදිය යුතු වේ. හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කටයුතු වේ' කියායි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ ධර්ම කථික බව කරණ කොටගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසලකයි මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

16. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ ආරණ්‍යකයෙක් (වනයෙහි වසන්නෙක්) වේද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි මම වනාහි ආරණ්‍යකයෙක් වෙමි. මේ අනික් හික්ෂුහු ආරණ්‍යකයෝ නොවෙතියි' කියායි. හෙතෙම මේ ආරණ්‍යක බව කරණ කොටගෙන තමා උසස් කොට සිතයි. අනුන් හෙළා දකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

17. "මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. 'ආරණ්‍යයක බව කරණකොට ගෙන ලොහ ධර්මයෝ අඩු නොවෙති. ද්වේෂධර්මයෝ අඩු නොවෙති. මොහ ධර්මයෝ අඩු නොවෙති. ඉදින් ආරණ්‍යයකයෙක් නොවන නමුදු හෙතෙම ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපත්තේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් පිදිය යුතුවේ. හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කටයුතු වේ. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තර කොට ඒ ආරණ්‍ය බව කරණකොට ගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි. අනුන් පහත් කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

18. 'තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ පාංශුකුලිකයෙක් (පාංශුකුල සිවුරු දරන්නෙක්) වේද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මම වනාහි පාංශුකුලිකයෙක් වෙමි. මේ අනික් හික්ෂුහු පාංශුකුලිකයෝ නොවෙති' කියායි. හෙතෙම ඒ පාංශුකුලික බැවින් තමා උසස් කොට සලකයි. අනුන් හෙළා දකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

19. "මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. 'පංශුකුලික බව කරණකොටගෙන ලෝහ ධර්මයෝ හෝ

ක්ෂයවීමට නොයෙකි. ද්වේෂ ධර්මයෝ හෝ ක්ෂය වීමට නොයෙකි. මොහ ධර්මයෝ හෝ ක්ෂයවීමට නොයෙකි. ඉදින් පාංශුකුලිකයෙකු නොවන නමුදු හෙතෙම ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ භික්ෂූන් අතුරෙන් පිදිය යුතුවේ. හෙතෙම ඒ භික්ෂූන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කළ යුතුවේ' කියායි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ පාංශුකුලිකත්වය කරණ කොටගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසලකයි මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

20. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙම පිණ්ඩපාතිකයෙක් (පිණ්ඩපාතිකාංගය සමාදන් වූවෙක්) වේද, හෙතෙම මෙසේ සිතයි 'මේ වනාහි පිණ්ඩපාතිකයෙක් වෙමි. මේ අතික් භික්ෂූහු පිණ්ඩපාතිකයෝ නොවෙත්ය' කියායි. හෙතෙම ඒ පිණ්ඩපාතික බව කරණකොටගෙන තමා උසස්කොට සලකයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

21. "මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. 'පිණ්ඩපාතික බව කරණකොටගෙන ලෝභ ධර්මයෝ හෝ ක්ෂයවීමට නොයෙකි. ද්වේෂ ධර්මයෝ හෝ ක්ෂය බවට නොපැමිණෙති. මෝහ ධර්මයෝ හෝ ක්ෂයබවට නොපැමිණෙති. ඉදින් පිණ්ඩපාතිකයෙක් නොවන නමුදු හෙතෙමේ ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ භික්ෂූන් අතුරෙන් පිදිය යුතුවේ. හෙතෙම ඒ භික්ෂූන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කටයුතු වේ' කියායි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ පිණ්ඩපාතික බව කරණ කොටගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මේ සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

22. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ (වෘක්ෂ මූලිකාංගය සමාදන්වූයේ,) රුක්ඛ මූලිකයෙක්වේද, හෙතෙම මෙසේ සිතයි. 'මම වනාහි වෘක්ෂමූලිකයෙක් වෙමි. මේ අතික් භික්ෂූහු වෘක්ෂමූලිකාංගය සමාදන්වූවෝ නොවෙත්ය' කියායි.

හෙතෙම ඒ වෘක්ෂමූලිකාංගය කරණකොටගෙන තමා උසස්කොට සිතයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

23. "මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. 'වෘක්ෂමූලිකාංගය සමාදන්වූ බැවින් ලෝභ ධර්මයෝ හෝ ක්ෂයබවට නොයෙති. ද්වේෂ ධර්මයෝ හෝ ක්ෂයබවට නොයෙති. මොහ ධර්මයෝ හෝ ක්ෂයබවට නොයෙති. ඉදින් වනාහි වෘක්ෂමූලිකයෙක් නොවූයේ නමුදු හෙතෙමේ ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් පිදියයුතු වේ. හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කටයුතු වේ' කියයි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ වෘක්ෂමූලික බව කරණකොට ගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

24. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙමේ සොසානිකාංගය ඇත්තෙක් වේද, හෙතෙම මෙසේ සිතයි. 'මම වනාහි සොසානිකාංගය ඇත්තෙක් වෙමි. මේ අනිත් හික්ෂුහු සොසානිකාංගය ඇත්තෝ නොවෙත්' කියයි. හෙතෙම ඒ සොසානිකාංගය කරණකොට ගෙන, තමා උසස්කොට සිතයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

"මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. 'සොසානිකාංගය ඇත්තේවී නමුත් ලොභධර්මයෝ හෝ ක්ෂයබවට නොයෙති. ද්වේෂ ධර්මයෝ හෝ ක්ෂයබවට නොයෙති. මෝහධර්මයෝ හෝ ක්ෂයබවට නොයෙති. ඉදින් සොසානිකාංගය නැත්තේවී නමුදු හෙතෙමේ ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් පිදියයුතුවේ. හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කළ යුතුවේ' කියයි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ සොසානිකාංගය කරණකොටගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි. අනුන් පහත් කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

25. “තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ අඛණ්ඩකාසිකාංග ඇත්තෙක් වේද, හෙතෙම මෙසේ සිතයි. ‘මම චනාහි අඛණ්ඩකාසිකාංගය සමාදන් වූයෙක් වෙමි. මේ අනිත් භික්ෂුහු අඛණ්ඩකාසිකාංගය සමාදන් නොවූවෝය’ කියායි. හෙතෙම ඒ අඛණ්ඩකාසිකාංගය කරණකොට ගෙන, තමා උසස්කොට සිතයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

“මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ චනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. ‘අඛණ්ඩකාසිකාංගය සමාදන් වූයේ වී නමුත් ලෝභ ධර්මයෝ හෝ පිරිහීමට නොයෙකි. ද්වේෂධර්මයෝ හෝ පිරිහීමට නොයෙකි. මෝහ ධර්මයෝ හෝ පිරිහීමට නොයෙකි. ඉදින් අඛණ්ඩකාසිකාංගය සමාදන් නොවූයේ වී නමුදු හෙතෙමේ ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ භික්ෂුන් අතුරෙන් පිදිය යුතුවේ. හෙතෙම ඒ භික්ෂුන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කළයුතු වේය යනුවෙනි. හෙතෙම ඒ ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ඒ අඛණ්ඩකාසිකාංගය කරණකොටගෙන, තමා උසස්කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

26. “තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ නෙසජ්ජිකාංගයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, හෙතෙම මෙසේ සිතයි. ‘මම චනාහි නෙසජ්ජිකාංගයෙන් යුක්ත වූයේ වෙමි. මේ අන්‍ය භික්ෂු නෙසජ්ජිකාංගයෙන් යුක්ත වූවෝ නොවෙත්’ කියායි. හෙතෙම නෙසජ්ජිකාංගය කරණකොට ගෙන තමා උසස් කොට සිතයි. අනුන් පහත් කොට සලකයි. මහණෙනි මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයෙකි.

“මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ චනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. ‘නෙසජ්ජිකාංගයෙන් යුක්ත වූයේ වී නමුත් ලෝභ ධර්මයෝ හෝ ක්ෂයවීමට නොපැමිණෙත්, ද්වේෂ ධර්මයෝ හෝ නැතිවීමට නොපැමිණෙත්, මොහ ධර්මයෝ හෝ නැතිවීමට නොපැමිණෙත්. ඉදින් නෙසජ්ජිකාංගයෙන් යුක්ත නොවූයේ

නමුත් හෙතෙම ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතෙහි පිළිපදින්නේ, ධර්මයට අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් පිදිය යුත්තෙක් වෙයි, ප්‍රශංසා කළ යුත්තෙක් වෙයි' කියායි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තර කොට ඒ නෙසප්ප්කාංගය කරණ කොට ගෙන තමා උසස් කොට නොසිතයි. අනුන් පහත් කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

27. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ යථාසන්ථිතිකාංග ඇත්තෙක් වෙයිද, හෙතෙම මෙසේ සිතයි, 'මම වනාහි යථාසන්ථිතිකාංගයෙන් යුක්ත වූයේ වෙමි. මේ අතික් හික්ෂුහු යථාසන්ථිතිකාංගයෙන් යුක්ත වූවෝ නොවෙති කියායි. හෙතෙම ඒ යථාසන්ථිතිකාංගය කරණ කොට ගෙන තමා උසස් කොට සිතයි. අනුන් පහත් කොට සලකයි. මෙයද අසත් පුරුෂ ධර්මයෙකි, මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ කල්පනා කරයි. 'යථාසන්ථිතිකාංගයෙන් යුක්ත වූයේ වී නමුත් ලෝභ ධර්මයෝ නැතිවීමට නොපැමිණෙත්. ද්වේෂ ධර්මයෝ නැතිවීමට නොපැමිණෙත්. මෝහ ධර්මයෝ නැතිවීමට නොපැමිණෙත්. ඉදින් යථාසන්ථිතිකාංගයෙන් යුක්ත නොවූයේ වී නමුත් හෙතෙමේ ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ සුදුසු පිළිවෙතෙහි පිළිපදින්නේ ධර්මයට අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් පිදිය යුත්තෙක් වෙයි,' ප්‍රශංසා කළ යුත්තෙක් වෙයි, කියායි. හෙතෙම ඒ ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට ගෙන ඒ යථාසන්ථිතිකාංගය කරණ කොට ගෙන තමා උසස් කොට නොසිතයි, අනුන් පහත් කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

28. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ එකාසනිකාංග ඇත්තෙක්වේද, හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මම වනාහි එකාසනිකාංග ඇත්තේ වෙමි. මේ අතික් හික්ෂුහු එකාසනිකාංග ඇත්තෝ නොවෙත්ය' කියායි. හෙතෙම ඒ එකාසනිකාංග ඇති බැවින් තමා උසස් කොට සලකයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

“මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ සිතයි. ‘එකාසනිකාංගයෙන් යුක්ත වූයේ වී නමුත් ලෝභධර්මයෝ නැතිවීමට නොයෙකි. ද්වේෂ ධර්මයෝ නැති වීමට නොයෙකි. මොහධර්මයෝ නැති වීමට නොයෙකි. එකාසනිකාංග ඇත්තේ නොවූයේ වී නමුදු හෙතෙමේ ධර්මය අනුව පිළිපදින්නේ, සුදුසු පිළිවෙතට පිළිපන්නේ, ධර්මය අනුව හැසිරෙන්නේ වේද, හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් පිදිය යුතුවේ. හෙතෙම ඒ හික්ෂුන් අතුරෙන් ප්‍රශංසා කටයුතු වේ, කියායි. හෙතෙම ප්‍රතිපත්තියම අභ්‍යන්තරකොට එම එකාසනික බව කරණ කොට ගෙන තමා උසස් කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

29. “තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්ව විතර්ක සහිතවූ, විචාර සහිතවූ, විචේකයෙන් හටගත්තාවූ ප්‍රීතිසැපය ඇති ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කෙරෙයි. හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. ‘මම වනාහි ප්‍රථමධ්‍යාන සමාපත්තිය ලාභියෙක් වෙමි. මේ අනික් හික්ෂුහු ප්‍රථමධ්‍යාන සමාපත්ති ලාභීහු නොවෙත්ය’ කියායි. හෙතෙම ඒ ප්‍රථම ධ්‍යාන සමාපත්තිය කරණකොටගෙන තමා උසස්කොට සලකයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

“මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ සිතයි. ‘මහණෙනි, ප්‍රථමධ්‍යාන සමාපත්තියෙහුදු තෘෂ්ණා රහිත වන බව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලදී. යම් යම් ආකාරයකින් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් හඟිත්ද, එය එයින් අන් අයුරකින්ම වේ.’ හෙතෙම තෘෂ්ණා රහිත බවම කරුණු කොට ඒ ප්‍රථමධ්‍යාන සමාපත්තියෙන් තමා උසස් කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

30. “තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිදුවීමෙන් සිත පහදවන්නාවූ සිත එකඟ කරන්නාවූ විතර්ක රහිතවූ විචාර රහිතවූ ද්විතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. ‘මම වනාහි

ද්විතීය ධ්‍යාන ලාභියෙක් වෙමි. මේ අනික් භික්ෂුහු ද්විතීය ධ්‍යාන ලාභීහු නොවෙත්” කියායි. හෙතෙම මේ ද්විතීය ධ්‍යාන සමාපත්තිය කරණ කොට ගෙන තමා උසස් කොට සලකයි. අනුන් පහත් කොට සලකයි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

“මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ සිතයි, ‘මහණෙනි, ද්විතීය ධ්‍යාන සමාපත්තියෙනුදු තෘෂ්ණා රහිත වන බව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරනලදී, යම් යම් ආකාරයකින් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් හඟිද්ද, එය එයින් අන් අයුරකින්ම වේ.’ හෙතෙම ඒ තෘෂ්ණා රහිත බව කරුණු කොට තමා උසස් කොට නො සිතයි. අනුන් පහත් කොට නොසිතයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

31. “තවද මහණෙනි, අසත් පුරුෂ තෙමේ ප්‍රීතියද දුරු කිරීමෙන් උපේක්ෂාවෙන් යුක්තව වාසය කරයි. සිහි නුවණ දෙකින් යුක්තව කයින්ද සැපය විඳියි. යම් ධ්‍යානයක් උපේක්ෂාවෙන් යුක්ත වූයේ සිහියෙන් යුක්ත වූයෙන් සැපයෙන් යුක්තව වාසය කෙරේයයි, ආයථියෝ කියන්ද, ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. හෙතෙම මෙසේ සිතයි. ‘මම වනාහි තෘතීය ධ්‍යාන ලාභියෙක් වෙමි. මේ අනික් භික්ෂුහු තෘතීය ධ්‍යාන ලාභීහු නොවෙත්’ කියායි. හෙතෙම ඒ තෘතීය ධ්‍යාන සමාපත්තිය කරණ කොට ගෙන තමා උසස් කොට සලකයි. අනුන් පහත් කොට සලකයි. මහණෙනි, මෙයද අසත් පුරුෂ ධර්මයකි.

“මහණෙනි, සත්පුරුෂ තෙමේ වනාහි මෙසේ සිතයි. ‘මහණෙනි, මේ තෘතීය ධ්‍යාන සමාපත්තියෙනුදු තෘෂ්ණා රහිතවන බව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දේශනා කරන ලදී. යම් යම් ආකාරයකින් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් හඟිත්ද, එය එයින් අන්අයුරකින්ම වේ.’ හෙතෙම තෘෂ්ණා රහිත බව කරුණු කොට ඒ තෘතීය ධ්‍යාන සමාපත්තියෙන් තමා උසස් කොට නොසිතයි. අනුන් පහත් කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

32. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂ තෙමේ සැපය දුරු කිරීමෙන්ද දුක්ඛය දුරුකිරීමෙන්ද පළමුවම සොම්නස් දොම්නස් දෙක දුරුකිරීමෙන්ද, සැපයද, නැති දුකද නැති උපෙක්ෂාවෙන් හටගත් පිරිසිදු සිහිය ඇති චතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. හෙතෙම මෙසේ සිතයි. 'මම වනාහි චතුර්ථ ධ්‍යාන ලාභියෙක් වෙමි. මේ අන්‍ය භික්ෂුහු චතුර්ථ ධ්‍යාන ලාභීහු නොවෙත්, කියායි.' චතුර්ථධ්‍යාන සමාපත්තිය කරණ කොටගෙන තමා උසස්කොට සලකයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

'මහණෙනි, සත්පුරුෂතෙමේ වනාහි මෙසේ සිතයි. 'චතුර්ථධ්‍යාන සමාපත්තියෙහිදු කෘෂ්ණා රහිත බව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. යම් යම් ආකාරයකින් කෘෂ්ණාදෘෂ්ටි වශයෙන් හඟිද්ද එය අනික් පරිද්දකින්ම වේය" යනුවෙනි. හෙතෙම කෘෂ්ණා රහිත බවම කරුණුකොට ඒ චතුර්ථධ්‍යාන සමාපත්තිය කරණ කොට ගෙන තමන් උසස්කොට නොසලකයි අනුන් පහත්කොට නොසිතයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

33. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙමේ සියලු ආකාරයන් රූප සංඥාවන්ගේ ඉක්මවීමෙන්, ගැටීම් සංඥාවන්ගේ දුරුකිරීමෙන්, නොයෙක් සංඥාවන්ගේ නොමෙතෙහි කිරීමෙන් ආකාශය අන්තයයි භාවනාකොට ආකාසානඤ්චායතනයට පැමිණ වාසය කෙරෙයි. හෙතෙම මෙසේ සිතයි, 'මම වනාහි ආකාසානඤ්චායතන සමාධි ලාභියෙක් වෙමි. මේ අනික් භික්ෂුහු ආකාසානඤ්චායතන සමාපත්තිලාභීහු නොවෙත්ය' කියායි. හෙතෙම ඒ ආකාසානඤ්චායතන සමාපත්තිය කරණකොට තමන් උසස්කොට සිතයි. අනුන් හෙළා දකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

"මහණෙනි, සත්පුරුෂතෙමේ වනාහි මෙසේ සිතයි. 'ආකාසානඤ්චායතන සමාපත්තියෙහිදු කෘෂ්ණා රහිතබව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණලදී. යම් යම් ආකාරයකින් කෘෂ්ණාදෘෂ්ටි වශයෙන් හඟිද්ද, එය එයින් අන් අයුරකින්ම

වෙයි' කියායි. හෙතෙම තෘෂ්ණා රහිත බව කරුණුකොට එම ආකාසානඤ්චායතන සමාපත්තිය කරණ කොටගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි. අනුන් හෙළා නොදකියි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

34. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙමේ සියලු ආකාරයෙන් ආකාසානඤ්චායතනය ඉක්මවා විඤ්ඤාණය අනන්තය'යි විඤ්ඤාණඤ්චායතනයට පැමිණ වාසය කරයි. හෙතෙම මෙසේ කල්පනා කරයි. 'මම වනාහි විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමාපත්ති ලාභියෙක් වෙමි. මේ අනික් භික්ෂුහු විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමාපත්ති ලාභීහු නොවෙති,' කියායි. හෙතෙම ඒ විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමාපත්තිය කරණකොටගෙන තමන් උසස්කොට සිතයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

"මහණෙනි, සත්පුරුෂතෙමේ වනාහි මෙසේ සිතයි. 'විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමාපත්තියෙනුදු තෘෂ්ණා රහිත බව භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. යම් යම් ආකාරයකින් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් හඟිද්ද, එය එයින් අන් අයුරකින්ම වෙය' කියායි. හෙතෙම තෘෂ්ණා රහිත බවම කරුණු කොට එම විඤ්ඤාණඤ්චායතන සමාපත්තිය කරණකොට ගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි, අනුන් පහත්කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

35. "තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙමේ සියළු ආකාරයෙන් විඤ්ඤාණඤ්චායතනය ඉක්මවා කිසිවක් නැතැයි භාවනා කොට ආකිඤ්චඤ්ඤායතනයට පැමිණ වෙසෙයි. හෙතෙම මෙසේ සිතයි. 'මම වනාහි ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාපත්ති ලාභියෙක් වෙමි. මේ අනික් භික්ෂුහු ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාපත්ති ලාභීහු නොවෙති' කියායි. හෙතෙම ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාපත්තිය කරණකොටගෙන තමන් උසස් කොට සිතයි. අනුන් හෙළාදකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

“මහණෙනි, සත්පුරුෂතෙමේ වනාහි මෙසේ සිතයි. ‘ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාපත්තියෙනුදු තෘෂ්ණා රහිත බව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණලදී. යම් යම් ආකාරයකින් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් හඟිද්ද, එය අන් අයුරකින්ම වෙයි’ කියායි. හෙතෙම තෘෂ්ණා රහිත බව කරුණුකොට එම ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සමාපත්තිය කරණකොටගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි. අනුන් පහත්කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

36. “තවද මහණෙනි, අසත්පුරුෂතෙමේ සියලු ආකාරයෙන් ආකි ඤ්චඤ්ඤායතනය ඉක්මවා නෙවසඤ්ඤා නාසඤ්ඤායතනයට පැමිණ වෙසේ. හෙතෙම මෙසේ සිතයි. ‘මම වනාහි නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාපත්ති ලාභියෙක් වෙමි. මේ අනික් භික්ෂූහු නෙවසඤ්ඤානා සඤ්ඤායතන සමාපත්තිලාභීහු නොවෙති’ කියායි. හෙතෙම ඒ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාපත්තිය කරණකොටගෙන තමන් උසස්කොට සිතයි. අනුන් හෙළා දකියි. මහණෙනි, මෙයද අසත්පුරුෂ ධර්මයකි.

“මහණෙනි, සත්පුරුෂතෙමේ වනාහි මෙසේ සිතයි. ‘නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤා සමාපත්තියෙනුදු තෘෂ්ණා රහිත බව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණලදී. යම් යම් ආකාරයකින් තෘෂ්ණා දෘෂ්ටි වශයෙන් හඟිද්ද, එය එයින් අන් අයුරකින්ම වෙයි’ කියායි. හෙතෙම තෘෂ්ණා රහිතබව කරුණුකොට එම නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සමාපත්තිය කරණකොටගෙන තමා උසස්කොට නොසිතයි, අනුන් පහත්කොට නොසලකයි. මහණෙනි, මෙයද සත්පුරුෂ ධර්මයකි.

37. “තවද මහණෙනි, සත්පුරුෂතෙමේ සියලු ආකාරයෙන් නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනය ඉක්මවා සඤ්ඤාවේදයික නිරොධයට පැමිණ වෙසෙයි. නුවණින් දැක ආශ්‍රවයෝ ක්ෂය බවට පමුණුවන්. මහණෙනි, මේ මහණතෙමේද කිසිවක් තණ්හා දිට්ඨි මාන වශයෙන් නොසිතයි. කිසි තැනෙකහි තණ්හා දිට්ඨි මාන වශයෙන් නොසිතයි. කිසිවක් කරණ කොටගෙන තණ්හා

දිට්ඨි මාන වශයෙන් නොසිතයි,” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාවට සතුටුවූහ.

තුන්වෙනි සප්පුරිස සූත්‍රයයි. (2-3)

14. සෙවිතබ්බාසෙවිතබ්බ සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙකිනි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර අනේපිඬුසිටුහු විසින් කරවන ලද ජේතවනාරාමයෙහි වැඩ වසනසේක. එහිදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘මහණෙනි,’යි කියා භික්ෂුන්ට කථා කළසේක. ස්වාමීනි,’යි කියා ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක. “මහණෙනි, මම තොපට සේවනය කළ යුතුවූද, සේවනය නොකළ යුතුවූද, ධර්ම ක්‍රමයක් දෙශනා කරන්නෙමි. එය මැනවින් අසව්, මැනවින් මෙනෙහි කරව්. දෙශනා කරන්නෙමි”යි කියායි. “එසේය ස්වාමීනි”යි ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2. “මහණෙනි, මම කායික පැවැත්මද සේවනය කළ යුත්තය. සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ කායික පැවැත්ම සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි කියමි. මහණෙනි, මම වචනයේ පැවැත්මද සේවනය කළයුත්තය, සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ වචනයේ පැවැත්මද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි, සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි කියමි මහණෙනි, මම සිතේ පැවැත්මද සේවනය කළයුත්තය, සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි ඒ සිතේ පැවැත්මද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි, සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි කියමි. මහණෙනි, මම සිතද සේවනය කළ යුත්තය, සේවනය, නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ සිතද සේවනය

කළ යුත්ත අනිකකි, සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි, කියමි. මහණෙනි, මම සංඥාවද සේවනය කළ යුත්තය, සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ සංඥාවද, සේවනය කළයුත්ත අනිකකි, සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි කියමි. මහණෙනි, මම දෘෂ්ටියද සේවනය කළයුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ දෘෂ්ටියද සේවනය කළ යුත්තය අනිකක. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි කියමි.

“මහණෙනි, මම ආත්මභාවය ලැබීමද සේවනය කළ යුත්තය, සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ ආත්මභාවය ලැබීමද සේවනය කළයුත්ත අනිකක සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකැයි කියමි.

3. මෙසේ දෙගතා කළ කල්හි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර තෙමේ මෙය ප්‍රකාශ කළේය. “ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සංක්ෂේපයෙන් දෙගතා කරන ලද විස්තර වශයෙන් අර්ථ නොබෙදන ලද මේ ධර්මයාගේ අර්ථය මෙසේ විස්තර වශයෙන් දැනගනිමි”යි කියායි.

“මහණෙනි, මම කාය සමාවාරයද සේවනය කළයුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ කාය සමාවාරයද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි කියමි. මෙසේ වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙය වදාරණ ලදී.

මෙය කුමක් සඳහා දෙගතා කරණ ලදද?

4. “ස්වාමීනි, යම් බඳුනු කායසමාවාරයක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුනු කායසමාවාරය සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි, යම්බඳුනු කායසමාවාරයක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුනු කායසමාවාරය සේවනය කළ යුතුයි.

“ස්වාමීනි, කෙබඳුවූ කායසමාවාරයක් සේවනය කරන්නා හට අකුශල ධර්මයෝද වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, ස්වාමීනි, ඒ ලෙවිහි ඇතැමෙක් රඵවූයේ ලේ තැවරුණු අත් ඇත්තේ පහර දීමෙහි හා නැසීමෙහි යෙදුනේ, ප්‍රාණීන් කෙරෙහි දයා රහිතවූයේ, ප්‍රාණසාත කරන්නෙක් වේද, ගමෙහි වූ හෝ අරණ්‍යයෙහිවූ හෝ යම් ඒ අන්සතු ධනයක් වේනම් නොදුන්නාවූ එය සොර සිතින් ගන්නේ නුදුන් දෙය ගැනීමෙහි යෙදුනෙක්වේද, යම් ඒ ස්ත්‍රියක් තොමෝ මව විසින් රක්තා ලද්දීද, පියා විසින් රක්තා ලද්දීද, සොහොයුරන් විසින් රක්තා ලද්දීද, සොහොයුරියන් විසින් රක්තා ලද්දීද, ඥාතීන් විසින් රක්තා ලද්දීද, ස්වාමියා විසින් සහිතවූවාද, වෙත නොයායුතුයයි රජුන් විසින් දඬුවම් තබන ලද්දීද, යටත් පිරිසෙයින් මල්මාලාවක් බහා වෙන්කරන ලද්දීද, යන එබඳුවූ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි (කාම සෙවන වශයෙන්) හැසිරීමට පැමිණියාහු කාම මිථ්‍යාවාරයෙහි යෙදෙත්ද, ස්වාමීනි, එබඳුවූ කායික පැවැත්ම සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්.

5. “ස්වාමීනි, කෙබඳුවූ කායික පැවැත්මක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද? ස්වාමීනි, මෙලෙවිහි ඇතැමෙක් තෙම ප්‍රාණසාතය හැර ප්‍රාණසාතයෙන් වෙන්වූයේ වේද, බහා තබනලද දඬු ඇත්තේ, බහා තබනලද ආයුධ ඇත්තේ, ලජ්ජාඇත්තේ, දයාවෙන් යුක්තවූයේ සියළු ප්‍රාණීන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇතිව වාසය කෙරේද, නොදුන් දෙය ගැනීම හැර නොදුන් දෙය ගැනීමෙන් වෙන්වූයේ වේද, ගමෙහි හෝ අරණ්‍යයෙහි හෝ යම් අන්සතු වස්තුවක් උපකරණයක් වේද, එය සොරසිතින් නොගන්නේවේද, යම් ඒ ස්ත්‍රියක් තොමෝ මව විසින් රක්තා ලද්දීද, පියා විසින් රක්තා ලද්දීද, සොහොයුරන් විසින් රක්තා ලද්දීද, සොහොයුරියන් විසින් රක්තා ලද්දීද, ඥාතීන් විසින් රක්තා ලද්දීද, වෙත නොයායුතුයයි රජුන් විසින් දඬුවම් තබන ලද්දීද, යටත් පිරිසෙයින් මල්මාලාවක් බහා වෙන්කරන ලද්දීද, යන

මෙබඳුවූ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි (කාම සේවනය වශයෙන්) හැසිරීමට නොපැමිණියාහු කාම මිථ්‍යාවාරයෙහි නොයෙක්ද, ස්වාමීනි, මෙබඳුවූ කායික පැවැත්ම සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

6. "මහණෙනි, මම කායික පැවැත්ම සේවනය කළ යුත්තය, සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයෙන් කියමි. ඒ කායික පැවැත්මද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි, සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි"යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් යමක් වදාරණ ලදනම් එය මේ සඳහා දෙශනා කරන ලදී

"මහණෙනි, මෙම වචනයේ පැවැත්මද සේවනය කළයුත්තය. සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ වචනයේ පැවැත්මද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකයි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් යමක් වදාරණ ලදනම් එය කුමක් සඳහා දෙශනාකරන ලදද?"

7. "ස්වාමීනි, යම් ආකාර වචනයේ පැවැත්මක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ වචනයේ පැවැත්ම සේවනය නොකළ යුතුය. ස්වාමීනි යම් ආකාර වචනයේ පැවැත්මක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ වචනයේ පැවැත්ම සේවනය කළයුතුයි.

"ස්වාමීනි, කෙබඳුවූ වචනයේ පැවැත්මක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? ස්වාමීනි, මෙහි ඇතැමෙක් සභාවක සිටියේ හෝ පිරිසක සිටියේ හෝ නැයන් මැද සිටියේ හෝ සමූහ මැද සිටියේ හෝ රජකුලමැද සිටියේ හෝ ඉදිරියට පැමිණවූයේ, 'පින්වත් පුරුෂය මෙහි එව. යමක් දන්නෙහිනම් එය කියවයි, සාක්ෂ්‍ය අසන ලද්දාවූ හෙතෙම නොදන්නා දෙය හෝ දනිමිසි කියමි. දන්නා දෙය හෝ 'නොදනිමි'යි කියයි. නොදන්නා දෙය හෝ 'දක්මි'යි කියයි. දක්නා දෙය හෝ 'නොදක්මි'යි කියයි. මෙසේ තමා නිසා හෝ අනුන් නිසා හෝ කිසියම් සුළු ආමිෂයක්

(අල්ලසක්) නිසා හෝ දැන දැන බොරු කියන්නේ වේද, එතැනින් අසා මොවුන්ගේ හේදය පිණිස මෙහි කියන්නේද, මෙතනින් අසා ඔවුන්ගේ හේදය පිණිස එහි කියන්නේද, මෙසේ සමගිවුවන් හේද කරන්නේ, හේදවූවන්ගේ හේදයට අනුබල දෙන්නේ, හේදයෙහි ඇළුණේ, හේදවූ අය දැක සතුටුවන්නේ, හේද කරන වචන කියන්නේ මෙසේ කේලාමී බස් ඇත්තේ වේද,

“යම් ඒ වචනයක් අනුන්ට ගැරහිම් වශයෙන් රළුද කර්කඳුද අනුන්ගේ සිතට කටුකද, අනුන් සිත් කටු අත්තක මෙන් ඇමිණෙන සුළුද කෝපයට ආසන්නද, සමාධියට හේතු නොවේද, එබඳු වචන කියන්නේ ඵරුෂ වචන ඇත්තේවේද, නොකල්හි කථා කරන්නේ, බොරු කියන්නේ, අවැඩ බස් කියන්නේ, අධර්ම වචන කියන්නේ, අවිනය වචන කියන්නේ සිත තබාගැනීමට නුසුදුසු නොකල්හි ආයෝග්‍යලෙස සීමාවක් නැතිව අවැඩට හේතු වූ වචන කියන්නේ සම්ඵප්‍රලාප බස් ඇත්තේවේද,

“ස්වාමීනි, මෙබඳුවූ වචනයේ පැවැත්ම සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝම වැඩෙත්. කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. ස්වාමීනි, කෙබඳුවූ වචනයේ පැවැත්මක් සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද?

8. “ස්වාමීනි, මෙලෙවිහි ඇතැමෙක්, තෙම මුසාවාදය හැර මුසාවාදයෙන් වෙන්වූයේ වේද, සභාවක සිටියේ හෝ පිරිසක සිටියේ හෝ නැයන් මැද සිටියේ හෝ සමූහ මැද සිටියේ හෝ රජකු මැද සිටියේ හෝ ඉදිරියට පැමිණවූයේ ‘පින්වත් පුරුෂය මෙහි එව, යමක් දන්නෙහි නම් එය කියව’යි සාක්ෂ්‍ය විචාරණ ලද්දාවූ හෙතෙම නොදන්නා දෙය හෝ නොදනිමි’යි කියයිද දන්නා දෙය හෝ දනිමි’යි කියයිද නොදක්නා දෙය හෝ ‘නොදක්මි’යි කියයිද දක්නා දෙය හෝ ‘දක්මි’යි කියයිද මෙසේ තමා නිසා හෝ අනුන් නිසා හෝ කිසියම් සුළු ආමිෂයක් (අල්ලසක්) නිසා හෝ දැන දැන බොරු නොකියන්නේ වේද,

කේලාමිකීම හැර කේලමෙන් වෙන්වූයේ එතැනින් අසා මොවුන්ගේ හේදය පිණිස මෙහි නොකියන්නේද, මෙතනින් අසා ඔවුන්ගේ හේදය පිණිස එහි නොකියන්නේද, මෙසේ වෙන්වූවන් සමගි කරන්නේ, සමගි වූවන්ගේ සමගියට අනුබල දෙන්නේ සමගියෙහි ඇළුනේ, සමගිවූ අය දැක සතුටුවන්නේ සමගිය ඇතිකරන වචන කියන්නේ වේද, ඵරුෂ වචනය හැර ඵරුෂ වචන කීමෙන් වෙන්වූයේවේ, යම් ඒ වචනයක් ප්‍රියවේද, කණට සුව ඵලවයිද, ප්‍රෙමය ඇති කරයිද, සිත සතුටු කරයිද, ශිෂ්ට වචන කියන්නේ වේද, බොහෝ දෙනාගේ සිත් ඇදගන්නා වචන කියන්නේ බොහෝ දෙනාගේ මනාපය වඩන වචන කියන්නේ වේද,

“සම්ඵප්පලාපය හැර සම්ඵප්පලාප කීමෙන් වෙන්වූයේ වේ. කාලෝචිත (වෙලාවට සුදුසු) වචන කියන්නේ සිදු වූවක්ම කියන්නේ, වැඩ පිණිස පවත්නා වචනයක්ම කියන්නේ, දැහැමි වචනයක්ම කියන්නේ, විනය වචනයක්ම කියන්නේ, නිධානයක් මෙන් තැන්පත් කොට තබාගත යුතු සුදුසු කල්හි යෝග්‍යලෙස සීමාවක් ඇතිව වැඩ පිණිස වූ වචන කියන්නේවේද, මහණෙනි, මෙබඳුවූ වචනයේ පැවැත්ම සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

9. “මහණෙනි, මම වචිසමාවාරය සේවනය කළයුත්තය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ වචනයේ පැවැත්මද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකියි කියමියි මෙසේ ඒ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලද නම් එය මේ සඳහා දෙශනා කරණ ලදී.

“මහණෙනි, මම සිතේ පැවැත්මද සේවනය කළයුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ සිතේ පැවැත්මද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි, සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකියි කියමියි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලදී. මෙය කුමක් සඳහා දේශනා කරන ලදද?”

10. “ස්වාමීනි, යම්බඳුවූ සිතේ පැවැත්මක් සේවනය, කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ මනෝසමාවාරය සේවනය නොකළ යුතුය. ස්වාමීනි, යම්බඳුවූ මනෝසමාවාරයක් සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ මනෝසමාවාරය සේවනය කළයුතුය. ස්වාමීනි කෙබඳුවූ මනෝසමාවාරයක් සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, ‘ස්වාමීනි, මෙලෙවිහි ඇතැමෙක් දැඩි ලෝභය බහුලකොට ඇත්තේ වේද, යම් ඒ අන්සතු සම්පතක්වේ නම් එය මාහට වන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකැයි ආශාකරන්නේවේද, විකාරයට පත් සිත් ඇත්තේ දුෂ්‍යවූ අදහස් ඇත්තේ ‘මේ සත්වයෝ නැසෙත්වා, වධයට පැමිණෙත්වා, සිඳෙත්වා, විනාශවෙත්වා, නොවෙත්වා’යි අනුන්ගේ විනාශය කැමති වන්නේවේද, ස්වාමීනි, මෙබඳු මනෝසමාවාරයක් සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්.

11. “ස්වාමීනි, කෙබඳුවූ මනෝසමාවාරයක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද? ස්වාමීනි, මෙලෙවිහි ඇතැමෙක් දැඩි ලෝභය බහුල නොවේද, යම් ඒ අන්සතු සම්පතක් වේනම් එය මා හට වන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකැයි නොසිතන්නේවේද, විකාරයට නොපත් සිත් ඇත්තේ දුෂ්‍යවූ අදහස් නැත්තේ මේ සත්වයෝ වෛර නැත්තෝව උවදුරු නැත්තෝව සැප ඇත්තෝව දිවි පවත්වත්වා”යි සිතන්නේවේද ස්වාමීනි, මෙබඳුවූ මනෝසමාවාරයන් සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

12. “මහණෙනි, මම මනෝසමාවාරය සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළයුත්තය යයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ මනෝසමාවාරයද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි, සේවනය නොකළයුත්ත අනිකකි යි කියමි. මෙසේ ඒ යමක් භාග්‍යවතුන්

වහන්සේ විසින් දෙශනා කරනලද නම් එය මේ සඳහා දෙශනා කරණලදී.

‘මහණෙනි, මම සිතද සේවනය කළයුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ සිතද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළයුත්ත අනිකකියි, කියමියි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණලදී. මෙය කුමක් සඳහා වදාරණලදද?’ “ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ සිතක් සේවනය කරන්නනුගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳු වූ සිත සේවනය නොකළයුතුය. ස්වාමීනි, යම්බඳු වූ සිතක් සේවනය කරන්නනුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද එබඳු වූ සිත සේවනය කළයුතුය.

13. “ස්වාමීනි, කෙබඳු වූ සිතක් සේවනය කරන්නනුගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? ස්වාමීනි, මෙලෙවිහි ඇතැමෙක් තෙම දැඩි ලොභ ඇත්තේ දැඩි ලොභයෙන් යුත් සිතින් වෙසේද, ව්‍යාපාද ඇත්තේ ව්‍යාපාදයෙන් යුත් සිතින් වෙසේද, හිංසාකිරීම් ඇත්තේ හිංසා කරන සිතින් යුක්තව වෙසේද, මහණෙනි, එබඳු වූ සිත සේවනය කරන්නනුගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්. කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්.

“ස්වාමීනි, කෙබඳු වූ සිතක් සේවනය කරන්නනුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, ස්වාමීනි, මෙහි ඇතැමෙක් තෙම දැඩි ලොභ නැත්තේ, දැඩි ලොභ නැති සිතින් වෙසෙයි. ව්‍යාපාද නැත්තේ, ව්‍යාපාද රහිත සිතින් වෙසෙයි. හිංසා කරන සිත් නැත්තේ හිංසා නොකරන සිතින් යුක්තව වෙසෙයි. ස්වාමීනි, එබඳු වූ සිත් සේවනය කරන්නනුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.”

14. “මහණෙනි, මම සිත ද සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තය’යි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ සිත ද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි’යි කියමියි”

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ඒ යමක් වදාරණලද ද, එය මේ සඳහා දෙශනා කරණ ලදී.

“මහණෙනි, මම සංඥාවද සේවනය කළයුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ සංඥාවද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළයුත්ත අනිකකියි කියමියි” මෙසේ වනාහි භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණලදී. මෙය කුමක් සඳහා දෙශනා කරන ලදද,

15. ස්වාමීනි, යම්බඳුවූ සංඥාවක් සේවනය කරන්නහු ගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත් ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත් ද, එබඳුවූ සංඥාව සේවනය නොකළ යුතුය. ස්වාමීනි, යම්බඳුවූ සංඥාවක් සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ සංඥාව සේවනය කළ යුතුයි.

“ස්වාමීනි, කෙබඳුවූ සංඥාවක් සේවනය කරන්නහුගේ අකුශලධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශලධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, ස්වාමීනි, මෙහි ඇතමෙක් තෙම දැඩි ලොභ ඇත්තේ දැඩි ලොභ සහගත සංඥාවෙන් වෙසෙයිද ව්‍යාපාද ඇත්තේ ව්‍යාපාද සහගත සංඥාවෙන් වෙසෙයිද, හිංසා කරන්නේ හිංසා සහගත සංඥාවෙන් වෙසෙයිද, ස්වාමීනි, මෙබඳුවූ සංඥාව සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්. කුශලධර්මයෝ පිරිහෙත්. ස්වාමීනි, කෙබඳුවූ සංඥාවක් සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද? ස්වාමීනි, මෙහි ඇතමෙක් දැඩිලොභ නැත්තේ වේද, දැඩි ලොභය නැති සංඥාවෙන් වාසයකරයිද, ව්‍යාපාද නැත්තේ ව්‍යාපාද නැති සංඥාවෙන් වසයිද ස්වාමීනි, මෙබඳුවූ සංඥාව සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුශලධර්මයෝ වැඩෙත්.

16. “මහණෙනි, මම සංඥාවද සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ සංඥාවද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි”යි කියමියි මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් ඒ

යමක් දෙශනා කරන ලද නම්, එය මේ සඳහා දෙශනාකරන ලදී.

17. "මහණෙනි, මම දෘෂ්ටි සෙවනය කළ යුත්තය සෙවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ඒ දෘෂ්ටියද සෙවනය කළයුත්ත අනිකකි, සෙවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි"යි කියමිසි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙය දෙශනා කරණලදී. මෙය කුමක් සඳහා දෙශනා කරණ ලද ද? "ස්වාමීනි, යම්බඳුවූ දෘෂ්ටියක් සෙවනය කරන්නහු ගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ දෘෂ්ටි සෙවනය නොකළ යුතුය. ස්වාමීනි, යම්බඳුවූ දෘෂ්ටියක් සෙවනය කරන්නහුගේ අකුශලධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශලධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ දෘෂ්ටිය සෙවනය කළ යුතුය.

18. "ස්වාමීනි, කෙබඳුවූ දෘෂ්ටියක් සෙවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, ස්වාමීනි, මෙලෙවිහි ඇතමෙක්තෙම මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේවේ. 'දෙන ලද්දෙහි ඵල නැත. "සිටිය" නම්ලද කුඩා යාගයෙහි ඵල නැත. භුත නම් ලද මහා යාගයෙහි ඵල නැත. කළ හොඳ නොහොඳ දෙකිහි ඵල විපාක නැත. පරලොව සිටියහුට මෙලොව නැත. මෙලොව සිටියහුට පරලොව නැත. මවට කරන හොඳ නරක දෙකෙහි විපාක නැත. පියාට කරන හොඳ නරක දෙකෙහි විපාක නැත. චුතව උපදින සත්වයෝ නැත. මනා පිළිවෙතෙහි පිළිපත් මෙලොව හා පරලොව තෙමේ නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ප්‍රකාශ කරන මහණ බමුණන් ලොව නැත' යනුවෙනි. ස්වාමීනි, මෙබඳුවූ දෘෂ්ටි සෙවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්. කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්.

19. "ස්වාමීනි, කෙබඳුවූ දෘෂ්ටිය සෙවනය කරන්නහුගේ අකුශලධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශලධර්මයෝ වැඩෙත්ද, ස්වාමීනි මෙලෙවිහි ඇතමෙක්, තෙම මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේවේ. 'දුන් දැයෙහි ඵල ඇත. "සිටිය" නම් ලද කුඩා යාගයෙහි ඵල ඇත. භුත නම් ලද මහා යාගයෙහි ඵල ඇත. කළ හොඳ නොහොඳ දෙකිහි ඵල විපාක ඇත. පරලොව සිටියහුට මෙලොව ඇත.

මෙලොව සිටියහුට පරලොව ඇත. මවට කරන හොඳ නරක දෙකෙහි විපාක ඇත. පියාට කරන හොඳ නරක දෙකෙහි විපාක ඇත. චූතව උපදින සත්වයෝ ඇත. මනාපිළිවෙතෙහි පිළිපත් මෙලොව හා පරලොව තමා නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කොට ප්‍රකාශ කරන මහණ බමුණන් ලොව ඇත.’ යනුවෙනි.

“ස්වාමීනි, මෙබඳු වූ දෘෂ්ටි සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

20. “මහණෙනි, මම දෘෂ්ටියද සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදිකොට කියමි. ඒ දෘෂ්ටියද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළයුත්ත අනිකක”යි කියමි මෙසේ ඒ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරන ලදද, මෙය ඒ සඳහා දෙශනා කරන ලදී.

21. මහණෙනි, මම ආත්මභාවය ලැබීමද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළ යුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. හෙද සේවනය කළයුතු ආත්මභාවය ලැබීම අනිකකි. සේවනය නොකළයුතු ආත්මභාවය ලැබීමද අනිකකියි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙය දෙශනා කරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා දෙශනා කරණ ලදද?” “ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ ආත්මභාවය ලැබීමක් සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද? කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? එබඳු වූ, ආත්මභාවය ලැබීම සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ, ආත්මභාවය ලැබීමක් සේවනය කරන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳු වූ ආත්මභාවය ලැබීම සේවනය කළ යුතුයි. ස්වාමීනි, කෙබඳු වූ ආත්මභාව ලැබීමක් ඇත්තහුගේ අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද? කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? ස්වාමීනි, දුක් සහිත ආත්මභාවය ලැබීම ඇත්තහුගේ උත්පත්තිය නොනිමි බැවින් අකුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්, කුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. ස්වාමීනි, කෙබඳු වූ ආත්මභාවය ලැබීමක් ඇත්තහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද? ස්වාමීනි, දුක් රහිත ආත්මභාවය ලැබීම ඇත්තහුගේ උත්පත්තිය නිමි බැවින් අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

22. "මහණෙනි, මම ආත්මභාවය ලැබීමද දෙපරිදි කොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද, යනුවෙනි. හෙද සේවනය කළ යුතු ආත්මභාවය ලැබීම අනිකකි. සේවනය නොකළ යුතු ආත්මභාවය ලැබීමද අනිකකි, මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් දෙශනා කරණ ලදද? ඒ මේ සඳහා දෙශනා කරණ ලදී."

"ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂේපයෙන් වදාරනලද විස්තර වශයෙන් අර්ථ නොබෙදන ලද මේ ධර්මයාගේ අර්ථය මම විස්තර වශයෙන් මෙසේ දනිමි"යි කිය.

"යහපත, යහපත ශාරිපුත්‍රය, මා විසින් සංක්ෂේපයෙන් කියන ලද විස්තර වශයෙන් අර්ථ නොබෙදූ මේ ධර්මයාගේ අර්ථ විස්තර වශයෙන්ම තෙපි දන්නහුය.

23. "මහණෙනි, මම කායසමාවාරයද සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදි කොට කියමි. ඒකායසමාවාරයද සේවනය කළ යුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළයුත්ත අනිකකි කියමි" මෙසේ මෙය මා විසින් කියනලද නම් එය කුමක් සඳහා කියන ලදද? ශාරිපුත්‍රය, යම් බඳු වූ කායසමාවාරයක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳු වූ කායසමාවාරය සේවනය නොකළ යුතුය. ශාරිපුත්‍රය, යම් බඳු වූ කායසමාවාරයක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳු වූ කාය සමාවාරය සේවනය නොකළ යුතුය.

24. "ශාරිපුත්‍රය, කෙබඳු වූ කාය සමාවාරයක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? ශාරිපුත්‍රය, මෙලෙවිහි ඇතැමෙක් රථ වූයේ ලේ තැවැරැණු අත් ඇත්තේ, පහරදීමෙහි හා නැසීමෙහි නියැලුනේ, ප්‍රාණීන් කෙරෙහි දයාරහිත වූයේ, ප්‍රාණසාත කරන්නෙක් වේද, ගමෙහි වූ හෝ අරණ්‍යයෙහි වූ හෝ යම් ඒ අත් සතු ධනයක්වේ නම් නොදන්නාවූ එය සොර සිතින් ගන්නේ, හොරකම් කිරීමෙහි

යෙදුනෙක් වේද, යම් ඒ ස්ත්‍රියක් තොමෝ මව විසින් රක්තා ලද්දීද, පියා විසින් රක්තා ලද්දීද, සොහොයුරන් විසින් රක්තා ලද්දීද, සොහොයුරියන් විසින් රක්තා ලද්දීද, ඥාතීන් විසින් රක්තා ලද්දීද ස්වාමියා සහිත වූවාද, වෙන නොයා යුතුයයි රජුන් විසින් දඬුවන් තබන ලද්දියද, යටත් පිරිසෙයින් මල් මාලාවක් බහා වෙන් කරන ලද්දියද එය එබඳුවූ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි (කාම සෙවනය වශයෙන්) හැසිරීමට පැමිණියාහු කාම මිථ්‍යාවාරයෙහි යෙදෙත්ද ශාරිපුත්‍රය, එබඳුවූ කාය සමාවාරය සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්, කුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්.

25. "ශාරිපුත්‍රය, කෙබඳුවූ කාය සමාවාරයක් සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද,

"ශාරිපුත්‍රය, මෙලෙවිහි ඇතැමෙක් ප්‍රාණඝාතය හැර ප්‍රාණඝාතයෙන් වෙන්වූයේවේද, බහා තබනලද දඬු ඇත්තේ බහා තබන ලද අවි ඇත්තේ, ලජ්ජා ඇත්තේ, දයාවෙන් යුක්තවූයේ, සියලු ප්‍රාණීන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇත්තේව වාසය කෙරේද, නොදුන් දෙය ගැණීම හැර, නොදුන් දෙය ගැණීමෙන් වෙන්වූයේවේද, ගමෙහි හෝ අරණ්‍යයෙහි හෝ වූ අන්සතු වස්තුව, උපකරණ යමක් නම් එය සොර සිතින් නොගන්නේවේද, යම් ඒ ස්ත්‍රියක් තොමෝ මව විසින් රක්තා ලද්දීද, පියා විසින් රක්තාලද්දීද, සොහොයුරන් විසින් රක්තා ලද්දීද, සොහොයුරියන් විසින් රක්තා ලද්දීද, ඥාතීන් විසින් රක්තා ලද්දීද වෙන නොයා යුතුයයි රජුන් විසින් දඬුවම් තබන ලද්දීද යටත්පිරිසෙයින් මල්මාලාවක් බහා වෙන්කරන ලද්දියද, යන මෙබඳුවූ ස්ත්‍රීන් කෙරෙහි (කාමසේවනය වශයෙන්) හැසිරීමට නොපැමිණියාහු කාමමිථ්‍යාවාරයෙහි නොයෙදෙත්ද, ශාරිපුත්‍රය, මෙබඳුවූ කායසමාවාරය සේවනය කරන්නාහට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

"ශාරිපුත්‍රය, මම කායසමාවාරයද සේවනය කළයුත්තය, සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදිකොට කියමි. ඒ කාය සම

වාරයද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි”යි කියමිසි මෙසේ මා විසින් යමක් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියනලදී.

26. “ශාරීපුත්‍රය, මම වච්චසමාවාරයද සේවනය කළ යුත්ත සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදිකොට කියමි. ඒ වාක් සමාවාරයද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළයුත්ත අනිකකිසි කියමින් මෙසේ මා විසින් මෙය කියනලද නම් එය කුමක් සඳහා කියනලදද?

“ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳුවූ වාක්සමාවාරයක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ වච්චසමාවාරය සේවනය නොකළයුතුය. ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳුවූ වච්චසමාවාරයක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ වච්ච සමාවාරය සේවනය කළයුතුයි.

“ශාරීපුත්‍රය, කෙබඳුවූ වච්චසමාවාරයක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, ශාරීපුත්‍රය, මෙලෙවිහි ඇතමෙක් සභාවක සිටියේ හෝ පිරිසක සිටියේ හෝ නැයන් මැද සිටියේ හෝ සමූහ මැද සිටියේ හෝ රජකුල මැද සිටියේ හෝ ඉදිරියට පැමිණවූයේ, ‘පින්වත් පුරුෂය, මෙහි එව. යමක් දන්නෙහිනම් එය කියවයි,’ සාක්ෂ්‍ය විචාරණ ලදුයේ, හෙතෙම නොදන්නා දෙය හෝ දනිමිසි කියයි. දන්නා දෙය හෝ නොදනිමිසි කියයි. නොදක්නා දෙය හෝ දක්මිසි කියයි. දක්නාදෙය හෝ නොදක්මිසි කියයි. මෙසේ තමා නිසා හෝ අනුන් නිසා හෝ කිසියම් සුළු ආමිෂයක් (අල්ලසක්) නිසා හෝ දැන දැන බොරු කියන්නේ වේද, එතැනින් අසා මොවුන්ගේ හේදය පිණිස මෙහි කියන්නේද, මෙතනහි අසා ඔවුන්ගේ හේදය පිණිස එහි කියන්නේද, මෙසේ සමගිවූවන් හෙද කරන්නේ හෙදවූවන්ගේ හෙදයට අනුබල දෙන්නේ, හෙදයෙහි ඇළුනේ, හෙදවූ අය දැක සතුටු වන්නේ, හෙදකරන වචන කියන්නේ, මෙසේ කේළාම් බස් ඇත්තේ නොවේද, යම් ඒ වචනයක් අනුන්ට ගැරහිම් වශයෙන් රළුද, කර්කශද, අනුන්ගේ

සිතට කටුකද අනුන්ගේ සිත් කටු අත්තට මෙන් ඇමිණෙන සුළුද, කෝපයට ආසන්නද, සමාධියට හෙතුනොවේද, එබඳු වචන කියන්නේ ඵරුෂ වචන ඇත්තේවේද, නොකල්හි කථාකරන සුළු බොරුකියන සුළු, අවැඩ බස් තෙපෙලෙන සුළු, සිත තබාගැනීමට නුසුදුසු, නොකල්හි අයොග්‍යලෙස සීමාවක් නැතිව අවැඩට හේතුවූ වචන කියන්නේ සම්ඵප්‍රලාප බස් ඇත්තේවේද, ශාරිපුත්‍රය, එබඳුවූ වචිසමාවාරය සෙවුනහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

27. “ශාරිපුත්‍රය, කෙබඳුවූ වචිසමාවාරයක් සෙවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, ශාරිපුත්‍රය, මෙලෙව්හි ඇතමෙක් බොරුකීම හැර බොරුකීමෙන් වෙන්වූයේ වේද, සභාවක සිටියේ හෝ පිරිසක සිටියේ හෝ නැයන් මැද සිටියේ හෝ සමූහ මැද සිටියේ හෝ රජකුල මැද සිටියේ හෝ ඉදිරියට පැමිණවූයේ, ‘පින්වත් පුරුෂය මෙහි එව, යමක් දන්නෙහි නම් එය කියව’යි සාක්ෂ්‍ය විචාරණ ලදුයේ හෙතෙම නොදන්නා දෙය හෝ නොදනිමියි කියයි. දන්නා දෙය හෝ දනිමියි කියයි. නොදක්නා දෙය හෝ නොදක්මියි කියයි. දක්නා දෙය හෝ දක්මියි කියයි. මෙසේ තමා නිසා හෝ අනුන් නිසා හෝ කිසියම් සුළු ආමිෂයක් (අල්ලසක්) නිසා හෝ දැන දැන බොරු නොකියන්නේවේද, කේළාම් කීම හැර කේළමෙන් වෙන්වූයේ, එතැනින් අසා මොවුන්ගේ හෙදය පිණිස මෙහි නොකියන්නේ වේද, මෙතැනින් අසා ඔවුන්ගේ හෙදය පිණිස එහි නොකියන්නේද, මෙසේ වෙන්වූවන් සමගි කරන්නේ සමගි වූවන්ගේ සමගියට අනුබල දෙන්නේ, සමගියෙහි ඇළුනේ, සමගිවූ අය දැක සතුටු වන්නේ, සමගිය ඇතිකරන වචන කියන්නේ වේද, ඵරුෂවචන හැර, ඵරුෂවචන කීමෙන් වෙන්වූයේ වේ. යම් ඒ වචනයක් නිවැරදිවේද, කණට සුව එළවයිද, ප්‍රේමය ඇතිකරයිද, සිත සතුටු කරයිද, ශිෂ්ට වචන කියන්නේවේද, බොහෝ දෙනාගේ සිත් ඇදගන්නේ, බොහෝ දෙනාගේ මනාපය වඩන්නේ වේද, එබඳු වචන කියන්නේ වේ. සම්ඵප්‍රලාපය හැර සම්ඵප්‍රලාප

කීමෙන් වෙන්වූයේ වේ. වේලාවට සුදුසු (කාලොචිත) වචන කියන්නේ, සිදුවූවක්ම කියන්නේ, වැඩ පිණිස පවත්නා වචනයක්ම කියන්නේ, දැහැමි වචනයක්ම කියන්නේ, විනය වචනයක්ම කියන්නේ, නිධානයක් මෙන් තැන්පත් කොට තබාගතයුතු සුදුසු කල්හි යොග්‍යලෙස, සීමාවක් ඇතිව, වැඩ පිණිස වචන කියන්නේ වේද, ශාරිපුත්‍රය, මෙබඳුවූ වචිසමාවාරය සෙවුනහුගේ අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

“ශාරිපුත්‍රය, මම වචිසමාවාරයද සෙවිය යුත්තය නොසෙවිය යුත්තයයි දෙපරිදිකොට කියමි. ඒ වාක්සමාවාරයද සේවනය කළ යුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි”යි කියමි”යි මෙසේ මා විසින් ඒ යමක් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

28. “ශාරිපුත්‍රය, මම මනොසමාවාරයද සෙවිය යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදිකොට කියමි. හෙද සෙවිය යුත්ත අනිකකි සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි”යි කියමි”යි මෙසේ මා විසින් කියන ලදනම් එය කුමක් සඳහා කියන ලදද? ශාරිපුත්‍රය, යම් බඳුවූ මනොසමාවාරයක් සේවනය කරන්නහුට අකුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ මනොසමාවාරය සේවනය නොකළ යුතුය. ශාරිපුත්‍රය, යම්බඳුවූ මනොසමාවාරයක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද එබඳුවූ මනොසමාවාරය සෙවනය කළ යුතුයි.

“ශාරිපුත්‍රය කෙබඳුවූ මනොසමාවාරයක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, ශාරිපුත්‍රය, මෙලෙවිහි ඇතමෙක් දැඩි ලොහයෙන් යුක්තවේද, යම් අන්සතු සම්පතක් වේනම් එය තමාහට ලබාගැනීම සඳහා මේ අන්සතු දෙය මා අයත්වන්නේ නම් ඉතා හොඳයයි සිතන්නේ වේද, විකාරයට පත් සිත් ඇත්තේ දූෂ්‍යවූ අදහස් ඇත්තේ. මේ සත්වයෝ නැසෙත්වා! කඩ කඩ වෙත්වා! විනාශ වෙත්වා! හෝ (ජීවතුන් අතර) නොවෙත් වායි’

ශාරීපුත්‍රය, එබඳුවූ මනොසමාවාරය සේවනය කරන්නනුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. ශාරීපුත්‍රය, කෙබඳුවූ මනොසමාවාරයක් සේවනය කරන්නනුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, ශාරීපුත්‍රය, මෙලෙවිහි ඇතමෙක් දැඩිලොහ රහිතවේද, යම් ඒ අන්සතු සම්පතක් වේනම් එය තමාහට ලබාගැනීම සඳහා අන්සතු දෙය මා අයත් වන්නේනම් ඉතා හොඳයයි නොසිතන්නේ වේද, විකාරයට නොපත් සිත් ඇත්තේ දූෂ්‍යවූ අදහස් නැත්තේ, මේ සත්වයෝ වයිර නැත්තෝව, උවදුරු නැත්තෝව, සැප ඇත්තෝව දිවි පවත්වත්වායි ශාරීපුත්‍රය, මෙබඳුවූ මනොසමාවාරය සෙවුනනුට අකුශලධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

“ශාරීපුත්‍රය, මම මනොසමාවාරයද සේවනයකළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදිකොට කියමි. හෙද සේවනය කළ යුත්ත අනිකෙකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකෙකියි කියමි. මෙසේ මා විසින් ඒ යමක් කියන ලදනම් මෙය ඒ සඳහා කියන ලදී.

29. ශාරීපුත්‍රය, මම සිතද සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදිකොට කියමි. හෙද සේවනය කළ යුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි'යි මෙසේ මා විසින් මෙය යමක් සඳහා කියන ලද නම්, එය කුමක් සඳහා කියන ලදද? ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳුවූ සිතක් සේවනය කරන්නනුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ සිත සේවනය නොකළ යුතුයි.

“ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳුවූ සිතක් සේවනය කරන්නනුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශලධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ සිත සේවනය කළ යුතුයි.

“ශාරීපුත්‍රය, කෙබඳුවූ සිතක් සේවනය කරන්නනුට අකුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, ශාරීපුත්‍රය, මෙලෙවිහි ඇතමෙක් අභිජ්ඣා (විෂම ලොභය) ඇත්තේ අභිජ්ඣා සහිත සිතින් යුතුව වෙසේද, ව්‍යාපාද (ක්‍රොධ) ඇත්තේ

ව්‍යාපාද සහිත සිතින් යුතුව වෙසේද, හිංසාකිරීම් සහිතවූ සිතින් යුතුව වෙසේද, ශාරීපුත්‍රය, මෙබඳුවූ සිත සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්. කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. ශාරීපුත්‍රය, කෙබඳුවූ, විත්තුප්පාදයක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, ශාරීපුත්‍රය, මෙලෙවිහි ඇතමෙක් අභිජ්ඣා ඇත්තේ අභිජ්ඣාරහිතවූ සිතින් යුතුව වෙසේද, ව්‍යාපාද ඇත්තේ ව්‍යාපාද රහිතවූ සිතින් යුතුව වෙසේද, හිංසා කිරීම් නැත්තේ හිංසා කිරීම් රහිතවූ සිතින් යුතුව වෙසේද, ශාරීපුත්‍රය, එබඳුවූ සිත සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුශලධර්මයෝ වැඩෙත්.

“ශාරීපුත්‍රය, මම සිතද සේවනය කළ යුතුය, සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදිකොට කියමි. හෙද සේවනය කළ යුත්ත අනිකකි සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි”යි කියමින් මෙසේ මා විසින් යමක කියනලද නම් එය මේ සඳහා කියනලදී.

“30. ශාරීපුත්‍රය, මම සංඥාවද සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදි කොට කියමි. හෙද සේවනය කළ යුත්ත අනිකකි සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකියි කියමියි මෙසේ මෙය මා විසින් කියනලද නම් එය කුමක් සඳහා කියන ලදද? ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ සංඥාවක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද? කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, මෙබඳුවූ සංඥාවක් සේවනය නොකළ යුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මෙබඳුවූ සංඥාවක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ සංඥාව සේවනය කළ යුතුයි.

“ශාරීපුත්‍රය, කෙබඳුවූ සංඥාවක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, ශාරීපුත්‍රය, මෙලොවිහි ඇතමෙක් අභිජ්ඣා (අනුන්ගේ දෙයට ආසාව) ඇත්තේ අභිජ්ඣා සහිතවූ සංඥාවෙන් යුතුව වෙසේද, ව්‍යාපාද (ක්‍රොධ) ඇත්තේ ව්‍යාපාද සහිතවූ සංඥාවෙන් යුතුව වෙසේද, හිංසා කරන සිත් හිංසා සහිතවූ සංඥාවෙන් යුතුව වෙසේද, ශාරීපුත්‍රය, එබඳුවූ සංඥාව සේවනය කරන්නහුට

අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්. කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. ශාරීපුත්‍රය, කෙබඳුවූ සංඥාව සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, ශාරීපුත්‍රය, මෙලෙවිහි ඇතැමෙක් අභිජ්ඣා නැත්තේ අභිජ්ඣා රහිතවූ සංඥාවෙන් යුතුව වෙසේද, ව්‍යාපාද නැත්තේ ව්‍යාපාද රහිතවූ සංඥාවෙන් යුතුව වෙසේද, හිංසා නැත්තේ හිංසා රහිතවූ සංඥාවෙන් යුතුව වෙසේද, ශාරීපුත්‍රය, මෙබඳුවූ සංඥාව සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

“ශාරීපුත්‍රය, මම සංඥාවද සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදි කොට කියමි. හෙද සේවනය කළ යුත්ත අනිකකි සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකියි කියමියි මෙසේ මා විසින් ඒ යමක් කියනලදනම් එය මේ සදහා කියන ලදී.

31. ‘ශාරීපුත්‍රය, මම දෘෂ්ටියද සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි. දෙපරිදිකොට කියමි. හෙද සේවනය කළ යුත්ත අනිකකි, සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි’යි කියමියි මෙසේ මා විසින් මෙය කියන ලද නම් එය කුමක් සදහා කියනලදද, ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳු දෘෂ්ටියක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ දෘෂ්ටිය සේවනය නොකළ යුතුය. ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳුවූ දෘෂ්ටියක් සේවනය කරන්නහුට අකුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ දෘෂ්ටිය සේවනය කළ යුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, කෙබඳුවූ දෘෂ්ටියක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද

32. “ශාරීපුත්‍රය, මෙලෙවිහි ඇතැමෙක් මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේවේ. එනම් දුන් දැයෙහි විපාක නැත “සිටිය” නම් ලද කුඩායාගයෙහි ඵල නැත, “හුත” නම් ලද මහායාගයෙහි ඵල නැත, කළ හොඳ නොහොඳ දෙක්හි ඵල විපාක නැත, පරලොච සිටියහුට මෙලොච නැත, මෙලොච සිටියහුට පරලොච නැත, මවට කරනලද හොඳ නරක දැයෙහි විපාක නැත. පියාට කරන හොඳ නරක දැයෙහි විපාක නැත. චූතව උපදින සත්වයෝ

නැත. මනා පිළිවෙතෙහි පිළිපත්, මෙලොව හා පරලොව තෙමේ නුවණින් දැන අවබෝධකොට පවසන මහණ බමුණන් ලොව නැත යනුවෙනි. ශාරිපුත්‍රය, මෙබඳු දෘෂ්ටි සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්. කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. ශාරිපුත්‍රය, කෙබඳු දෘෂ්ටියක් සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, ශාරිපුත්‍රය, මෙලෙවිහි ඇතමෙක් මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තේවේ. එනම් දුන්දෑයෙහි විපාක ඇත. "යිට්ඨ" නම් ලද කුඩායාගයෙහි ඵලනැත, "භ්‍රත" නම් ලද මහායාගයෙහි ඵල ඇත, කළ හොඳ නරක දෙකේහි ඵලවිපාක ඇත, පරලොව සිටියහුට මෙලොව ඇත, මෙලොව සිටියහුට පරලොව ඇත, මවට කරනලද හොඳ නරක දෑයෙහි විපාක ඇත, පියාට කරනලද හොඳ නරක දෑයෙහි විපාක ඇත. මැරී උපදින සත්වයෝ ඇත, මනා පිළිවෙතෙහි පිළිපත්, මෙලොව හා පරලොව තෙමේ නුවණින් දැන අවබෝධ කොට පවසන මහණ බමුණෝ ලොව ඇත යනුවෙනි. ශාරිපුත්‍රය, මෙබඳු දෘෂ්ටි සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්.

"ශාරිපුත්‍රය, මම දෘෂ්ටි සේවනය කළ යුත්තය, සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදි කොට කියමි. හෙද සේවනය කළ යුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකි"යි කියමියි මෙසේ මා විසින් ඒ යමක් කියන ලද නම් එය මේ සඳහා කියනලදී.

33. "ශාරිපුත්‍රය, මම ආත්මභාවය ලැබීමද දෙපරිදි කොට කියමි. සෙවිය යුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. හෙද සෙවියයුතු ආත්මභාව ලැබීම අනිකකි. නොසෙවිය යුතු ආත්මභාවය ලැබීම අනිකකියි මෙසේ මා විසින් කියන ලද නම් එය කුමක් සඳහා කියන ලදද, ශාරිපුත්‍රය, යම්බඳු දු ආත්මභාවය ලැබීමත් සෙවුනහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳු දු ආත්මභාව ප්‍රතිලාභය නොසෙවිය යුතුයි. ශාරිපුත්‍රය, යම්බඳු දු ආත්මභාවයක් ලැබීමක් සෙවුනහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ

වැඩෙත්ද, එබඳුවූ ආත්මභාවයක් ලැබීම සෙවිය යුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, කෙබඳුවූ ආත්මභාව ලැබීමක් සෙවුනහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, ශාරීපුත්‍රය, දුක් සහිතවූ ආත්මභාවය ලබා උපන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ, උත්පත්තිය නොනිමි බැවින් වැඩෙත්. කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්. ශාරීපුත්‍රය, කෙබඳුවූ ආත්මභාව ප්‍රතිලාභයක් සෙවුනහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, ශාරීපුත්‍රය, දුක් රහිතවූ ආත්මභාවය ලබා උපන්නහුගේ අකුශල ධර්මයෝ උත්පත්තිය නිමි බැවින් පිරිහෙත් කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්. ශාරීපුත්‍රය, මම ආත්මභාවය ලැබීමද සේවනය කළයුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදි කොට කියමි. හෙද සේවනය කළයුත්ත අනිකකි. සේවනය නොකළ යුත්ත අනිකකියි කියමියි යන ඒ යමක් මා විසින් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

34. "ශාරීපුත්‍රය, මා විසින් සංක්ෂේපයෙන් කියන ලද මෙහි අර්ථය මෙසේ විස්තර වශයෙන් දතයුතුය. ශාරීපුත්‍රය, චක්ඛුවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපයද මම සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ශාරීපුත්‍රය, සොතවිඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ශබ්දයද මම සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තය දෙයාකාරයකින් කියමි. 'ශාරීපුත්‍රය, ඝාණවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ගන්ධයද මම සේවනය කළයුත්තය සේවනය නොකළ යුත්ත යයි දෙපරිදිකොට කියමි. ශාරීපුත්‍රය, මම ජීවිභාවිඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ රසයද සේවනය කළ යුත්ත සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි. ශාරීපුත්‍රය, කායවිඤානයෙන් දැනගතයුතු ස්පර්ශයද මම සේවනය කළයුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙපරිදිකොට කියමි. ශාරීපුත්‍රය, මනෝවිඤානයෙන් දැනගතයුතු ධර්මාරම්මණයද මම සේවනය කළයුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි.

35. මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් ශාරීපුත්‍ර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැළ කෙළේය.

“ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂේපයෙන් වදාරණ ලද විස්තර වශයෙන්, අර්ථ නොබෙදන ලද මෙහි මෙසේ විස්තර වශයෙන් අර්ථය දැනිමි.”

‘ශාරිපුත්‍රය, මම චක්ඛවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු වූ රූපයද සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි යි මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. එය කුමක් සඳහා වදාරණ ලදද, ස්වාමීනි, යම්බඳුවූ චක්ඛවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපයක් සෙවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, මෙබඳුවූ චක්ඛවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපය නොකළ යුතුයි.’ ස්වාමීනි, යම්බඳුවූ චක්ඛවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපයක් සෙවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ චක්ඛවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපය සේවනය කළයුතුය”

“ශාරිපුත්‍රය, මම චක්ඛවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපයද සේවනය කළ යුත්තය සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි යි ඒ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදනම් එය මේ සඳහා වදාරණ ලදී.

36. “ශාරිපුත්‍රය, මම ශ්‍රෝත විඥානයෙන් දැනගතයුතු ශබ්දයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියයි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?” “ස්වාමීනි, යම් බඳුවූ ශ්‍රෝතවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගත යුතු වූ ශබ්දයක් සෙවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ ශ්‍රෝතවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු වූ ශබ්දයක් සෙවනය නොකළ යුතුයි. “ස්වාමීනි, යම්බඳුවූ සොත විඤ්ඤාණයෙන් දැනගත ශබ්දයක් සෙවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, මෙබඳුවූ සොත විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතවූ ශබ්දය සේවනය කළ යුතුයි. ශාරිපුත්‍රය, සොත විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ශබ්දයද දෙපරිදිකොට කියමි සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියයි.

මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා වදාරණ ලදී.”

37. “ශාරිපුත්‍රය, මම ඝාණවිඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ගන්ධයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද? “ස්වාමීනි, යම් බඳුටු, ඝාණවිඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ, ශබ්දය සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද? කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද එබඳුටු, ඝාණ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ, ගන්ධයක් සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි, යම් බඳුටු ඝාණ විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ගන්ධය සේවනය කරන්නහුට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුටු ඝාණ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ, ගන්ධය සෙවිය යුතුයි. ශාරිපුත්‍රය, මම ඝාණ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු වූ, ගන්ධය දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා වදාරණ ලදී.”

38. “ශාරිපුත්‍රය, මම ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රසය දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළයුත්තද කියායි. මෙසේ මේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණලදද?” “ස්වාමීනි, යම් බඳුටු, ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ, රසය සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද? කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? එබඳුටු, ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ, රසය සේවනය නොකළයුතුය. ස්වාමීනි, යම් බඳුටු, ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ රසය සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද එබඳුටු ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ රසයක් සේවනය කළයුතුයි.” “ශාරිපුත්‍රය, මම ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ රසය දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි.

මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා වදාරණලදී.

“ශාරිපුත්‍රය, මම කාය විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ස්පර්ශය දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළයුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණලදද?” “ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ, ස්පර්ශයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳු වූ කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ස්පර්ශය සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ස්පර්ශයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳු වූ කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ස්පර්ශය සේවනය කළයුතුයි.” “ශාරිපුත්‍රය, මම කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ස්පර්ශය දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද? එය මේ සඳහා වදාරණ ලදී.

37. “ශාරිපුත්‍රය, මම මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ධර්මය දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළ යුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?” “ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳු වූ මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මය සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳු වූ මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මය සේවනය කළයුතුයි. ශාරිපුත්‍රය, මම මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මය දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක්

භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද? මෙය ඒ සඳහා වදාරණ ලදී”

“ස්වාමීනි, භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් සංක්ෂේපයෙන් දෙසනලද විස්තර වශයෙන්ද නොබෙදනලද මෙහි අර්ථය මෙසේ විස්තර වශයෙන් දැනිමි,” කියායි.

38. “යහපත, යහපත ශාරිපුත්‍රය, ශාරිපුත්‍රය, තොපි මා විසින් සංක්ෂේපයෙන් කියනලද විස්තර වශයෙන් අර්ථ නොබෙදූ මෙහි අර්ථය විස්තර වශයෙන් දන්නන්හුය. ශාරිපුත්‍රය මම වක්ඛු විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපය දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළ යුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය මා විසින් කියන ලදී. මෙය කුමක් නිසා කියන ලදද? ශාරිපුත්‍රය, යම් බඳු වක්ඛු විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳු වක්ඛු විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපය සේවනය නොකළ යුතුයි. ශාරිපුත්‍රය, යම් බඳු වක්ඛු විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳු වක්ඛු විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපය සේවනය කළයුතුයි. ශාරිපුත්‍රය, මම වක්ඛු විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු රූපය දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් මා විසින් කියනලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

39. “ශාරිපුත්‍රය, මම සොත විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ශබ්දය දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද, කියායි. මෙසේ මෙය මා විසින් කියනලදී. මෙය කුමක් නිසා කියන ලදද? ශාරිපුත්‍රය, යම් බඳු සොත විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ශබ්දයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳු සොත විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ශබ්දය සේවනය නොකළයුතුයි. ශාරිපුත්‍රය, යම් බඳු සොත විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ශබ්දයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳු සොත විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු

ශබ්දය සේවනය කළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මම සොත විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ශබ්දය දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් මා විසින් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියනලදී.

40. "ශාරීපුත්‍රය, මම ඝාණ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ගන්ධය දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙය මා විසින් කියනලදී. මෙය කුමක් නිසා කියනලදද? ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳුවූ ඝාණ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ගන්ධයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ ඝාණ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ගන්ධය සේවනය නොකළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳුවූ ඝාණ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ගන්ධය සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ ඝාණ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ගන්ධයක් සේවනය කළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මම ඝාණ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ගන්ධය දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් මා විසින් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියනලදී.

41. "ශාරීපුත්‍රය, මම ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු රසය දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළ යුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාගාවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?" "ස්වාමීනි, යම්බඳුවූ ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් රසය සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද එබඳුවූ ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ රසය සේවනය නොකළ යුතුය. ස්වාමීනි, යම්බඳුවූ ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ රසය සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ රසය සේවනය කළයුතුයි. ස්වාමීනි, මම ජීවිහා විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු රසය දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය

යුත්තද කියයි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා වදාරණලදී.”

42. “ශාරිපුත්‍රය, මම කාය විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ස්පර්ශය දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළ යුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියයි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?” “ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ස්පර්ශයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳු වූ කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ස්පර්ශය සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ස්පර්ශය සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳු වූ කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ස්පර්ශය සේවනය කළයුතුයි.” “ශාරිපුත්‍රය, මම කාය විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ස්පර්ශය දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියයි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා වදාරණලදී.

43. “ශාරිපුත්‍රය, මම මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දැනගතයුතු ධර්මය දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළ යුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියයි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?” “ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳු වූ මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මය සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතු ධර්මයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳු වූ මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මය සේවනය කළයුතුයි.” “ශාරිපුත්‍රය, මනෝ විඤ්ඤාණයෙන් දතයුතුවූ ධර්මය දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියයි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.”

“ශාරිපුත්‍රය, මා විසින් සැකෙවින් කියනලද මෙහි විස්තර වශයෙන් අරුත් මෙසේ දැනගනුය.

44. “ශාරිපුත්‍රය, මම විචරයද, දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි.

“ශාරිපුත්‍රය, මම පිණ්ඩපාතයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි.

“ශාරිපුත්‍රය, මම සේනාසනයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි.

“ශාරිපුත්‍රය, මම ගමද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි.

“ශාරිපුත්‍රය, මම නිගමයද, දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළයුත්තද කියායි.

“ශාරිපුත්‍රය, මම නගරයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි.

“ශාරිපුත්‍රය, මම ජනපදයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළ යුත්තද සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. පුද්ගලයා සේවනය කළයුත්තය, සේවනය නොකළ යුත්තයයි දෙයාකාරයකින් කියමි.”

45. මෙසේ වදාළ කල්හි ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේය.

“ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන්වහන්සේ විසින් සැකෙවින් වදාළ විස්තර වශයෙන් නොබෙදූ මෙහි මෙසේ විස්තර වශයෙන් අදහස දැනිමි.”

“ශාරිපුත්‍රය, මම විචරයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළයුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?” “ස්වාමීනි, යම් බඳු වූ, විචරයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ

පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ විවරය සේවනය නොකළ යුතුයි. “ස්වාමීනි, යම් බඳුවූ, විවරයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ විවරය සේවනය කළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මම විවරය දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද? එය මේ සඳහා වදාරණලදී.

46. “ශාරීපුත්‍රය, මම පිණ්ඩපාතයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළයුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?” “ස්වාමීනි; යම් බඳුවූ පිණ්ඩපාතයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? එබඳුවූ, පිණ්ඩපාතය සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි, යම් බඳුවූ පිණ්ඩපාතයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ, පිණ්ඩපාතය සේවනය කළයුතුයි.” “ශාරීපුත්‍රය, මම පිණ්ඩපාතයද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා වදාරණ ලදී.

47. “ශාරීපුත්‍රය, මම සේනාසනයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළයුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?” “ස්වාමීනි, යම් බඳුවූ සේනාසනයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ, සේනාසනය සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි, යම් බඳුවූ, සේනාසනයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ, සේනාසනය සේවනය කළයුතුයි” “ශාරීපුත්‍රය, මම සේනාසනයද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා වදාරණලදී.

48. "ඉරිපුත්‍රය, මම ගමද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළයුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?" "ස්වාමීනි, යම් බඳුනු, ගමක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්තද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්තද, එබඳුනු, ගම සේවනය නොකළ යුතුයි." "ස්වාමීනි; යම් බඳුනු ගමක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්තද; කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්තද, එබඳුනු ගම සේවනය කළයුතුයි." ඉරිපුත්‍රය, මම ගමද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා වදාරණලදී.

49. ඉරිපුත්‍රය, මම නිගමයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළයුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?" "ස්වාමීනි, යම් බඳුනු නියමිගමක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්තද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්තද, එබඳුනු, නියමිගම සේවනය නොකළ යුතුයි." "ස්වාමීනි; යම් බඳුනු, යම් බඳුනු නියමිගමක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්තද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්තද, එබඳුනු, නියමිගම සේවනය කළයුතුයි." "ඉරිපුත්‍රය, මම නියමිගමද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවියයුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා වදාරණලදී.

50. "ඉරිපුත්‍රය, මම නගරයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?" "ස්වාමීනි, යම් බඳුනු, නගරයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්තද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්තද, එබඳුනු, නගරය සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි, යම් බඳුනු, නගරයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්තද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්තද, එබඳුනු, නගරය සේවනය

කළයුතුයි.” “ශාරිපුත්‍රය, මම නගරයද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවියයුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා වදාරණ ලදී.

51. “ශාරිපුත්‍රය, මම ජනපදයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?” “ස්වාමීනි; යම්බඳුවූ, ජනපදයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද? කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? එබඳුවූ, නගරය සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි; යම්බඳුවූ, ජනපදයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ, ජනපදය සේවනය කළයුතුයි.” “ශාරිපුත්‍රය මම ජනපදයද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවියයුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා වදාරණ ලදී.

52. “ශාරිපුත්‍රය, මම පුද්ගලයාද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදී. මෙය කුමක් නිසා වදාරණ ලදද?” “ස්වාමීනි; යම්බඳුවූ පුද්ගලයෙකු සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ, පුද්ගලයා සේවනය නොකළ යුතුයි. ස්වාමීනි, යම් බඳුවූ පුද්ගලයකු සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ, පුද්ගලයා සේවනය කළයුතුයි.” “ශාරිපුත්‍රය, මම පුද්ගලයාද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවියයුත්තද නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වදාරණ ලදද, එය මේ සඳහා කියනලදී.”

‘ස්වාමීනි, මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් සැකෙවින් වදාළ විස්තර වශයෙන් අරුත් නොබෙදූ මෙහි මෙසේ විස්තර වශයෙන් අදහස් දනිමි.”

53. "යහපත, යහපත ශාරීපුත්‍රය, ශාරීපුත්‍රවූ ඔබ මා විසින් සැකෙවින් ප්‍රකාශකළ විස්තර වශයෙන් අර්ථ නොබෙදූ මෙහි අර්ථය විස්තර වශයෙන් දන්නෙහිය. ශාරීපුත්‍රය, මම විචරයද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවියයුත්තය නොසෙවිය යුත්තය කියායි. මෙසේ මා විසින් කියනලදී. මෙය කුමක් සඳහා කියනලදද? ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳුවූ විචරයක් සෙවුනහුට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද එබඳුවූ විචරය සේවනය නොකළ යුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳුවූ, විචරයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශලධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ විචරය සේවනය කළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මම විචරයද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවියයුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් මා විසින් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියනලදී.

54. "ශාරීපුත්‍රය, මම පිණ්ඩපාතයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද සේවනය නොකළයුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය මා විසින් කියනලදී. මෙය කුමක් නිසා කියන ලදද? ශාරීපුත්‍රය; යම් බඳුවූ පිණ්ඩපාතයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ පිණ්ඩපාතය සේවනය නොකළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ පිණ්ඩපාතයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ පිණ්ඩපාතය සේවනය කළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මම පිණ්ඩපාතයද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් මා විසින් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

55. "ශාරීපුත්‍රය, මම සෙනසුනද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය මා විසින් කියන ලදී. ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳුවූ, සේනාසනයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ සේනාසනය සේවනය නොකළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ, සේනාසනයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ

වැඩෙත්ද, එබඳුවූ සේනාසනය සේවනය කළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මම සේනාසනයද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් මා විසින් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

56. "ශාරීපුත්‍රය, මම ගමද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙයා මා විසින් කියන ලදී. ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ ගමක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ ගම සේවනය නොකළ යුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ ගමක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ ගම සේවනය කළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මම ගම දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවියයුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් මා විසින් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

57. "ශාරීපුත්‍රය, මම නියම්ගමද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය මා විසින් කියන ලදී. ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ, නියම්ගමක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ නියම්ගම සේවනය නොකළ යුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ නියම්ගමක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ ගම සේවනය කළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මම නියම්ගමද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් මා විසින් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

58. 'ශාරීපුත්‍රය, මම නගරයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය මා විසින් කියන ලදී. ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ, නගරයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුශල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ නගරය සේවනය නොකළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ, නගරයක් සේවනය කරන්නාට අකුශල ධර්මයෝ

පිරිහෙත්ද, කුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ, නගරය සේවනය කළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මම නගරයද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් මා විසින් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

59. "ශාරීපුත්‍රය, මම ජනපදයද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය මා විසින් කියන ලදී. ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ, ජනපදයක් සේවනය කරන්නාට අකුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, කුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, එබඳුවූ, ජනපදය සේවනය නොකළ යුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ, ජනපදයක් සේවනය කරන්නාට අකුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ, ජනපදය සේවනය කළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මම ජනපදයද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් මා විසින් කියන ලදද, එය මේ සඳහා කියන ලදී.

60. "ශාරීපුත්‍රය, මම පුද්ගලයාද දෙපරිදිකොට කියමි. සේවනය කළයුත්තද, සේවනය නොකළ යුත්තද කියායි. මෙසේ මෙය මා විසින් කියන ලදී. ශාරීපුත්‍රය, යම් බඳුවූ, පුද්ගලයෙකු සේවනය කරන්නාට අකුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද? කුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද? එබඳුවූ, පුද්ගලයා සේවනය නොකළ යුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, යම්බඳුවූ, පුද්ගලයෙකු සේවනය කරන්නාට අකුසල ධර්මයෝ පිරිහෙත්ද, කුසල ධර්මයෝ වැඩෙත්ද, එබඳුවූ පුද්ගලයා සේවනය කළයුතුයි. ශාරීපුත්‍රය, මම පුද්ගලයාද දෙපරිදිකොට කියමි. සෙවිය යුත්තද, නොසෙවිය යුත්තද කියායි. මෙසේ යමක් මා විසින් කියන ලදද එය මේ සඳහා කියන ලදී.

61. "ශාරීපුත්‍රය, මා විසින් සැකෙවින් වදාළ විස්තර වශයෙන් අරුත් නොබෙදූ මෙහි විස්තර වශයෙන් අර්ථය මෙසේ දතයුතු

"ශාරීපුත්‍රය, ඉදින් සියලු ක්ෂත්‍රියයෝ මා විසින් සැකෙවින් කී විස්තර වශයෙන් අර්ථ නොබෙදූ මෙහි අදහස විස්තර වශයෙන් දන්නාහුනම් ඒ සියළු ක්ෂත්‍රියයින්ට මෙය බොහෝ කාලයක් හිත සුව පිණිස වන්නේය.

“ආර්යපුත්‍රය, ඉදින් සියළු බ්‍රාහ්මණයෝ මා විසින් කෙටියෙන් කී, විස්තර වශයෙන් අර්ථය නොබෙදූ, මෙහි අදහස විස්තර වශයෙන් දන්නාහුනම් ඒ සියලු බ්‍රාහ්මණයින්ට මෙය බොහෝ කාලයක් හිත සුව පිණිස වන්නේය.

“ආර්යපුත්‍රය, ඉදින් සියලු වෛශ්‍යයෝ මා විසින් කෙටියෙන් කී, විස්තර වශයෙන් අර්ථය නොබෙදූ, මෙහි අදහස විස්තර වශයෙන් දන්නාහුනම් ඒ සියලු වෛශ්‍යයින්ට මෙය බොහෝ කාලයක් හිත සුව පිණිස වන්නේය.

“ආර්යපුත්‍රය, ඉදින් සියලු ක්ෂුද්‍රයෝ මා විසින් කෙටියෙන් කී, විස්තර වශයෙන් අර්ථය නොබෙදූ, මෙහි අදහස විස්තර වශයෙන් දන්නාහුනම් ඒ සියලු ක්ෂුද්‍රයින්ට මෙය බොහෝ කලක් හිතසුව පිණිස වන්නේය.

62. “ආර්යපුත්‍රය, ඉදින් දෙවියන් මරුන් බඹුන් මහණ බමුණන් සහිත ලොකය දෙවිමිනිසුන් සහිත සත්වයෝ මා විසින් සැකෙවින් වදාළ විස්තර වශයෙන් අර්ථ නොබෙදූ මෙහි අදහස විස්තර වශයෙන් දන්නේ නම් දෙවියන් මරුන් බඹුන් මහණ බමුණන් සහිත ලොකයට දෙවිමිනිසුන් සහිත ප්‍රජාවට බොහෝ කාලයක් හිත සුව පිණිස වන්නේය”යි වදාළේය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය දෙශනාකළ සේක. සතුටු වූ ආයුෂ්මත් ආර්යපුත්‍ර ස්ථවිරයන්වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ කථාවට බෙහෙවින් සතුටු වූහ.

සතර වෙනි සෙවිතඛිඛාසෙවිතඛිඛ සූත්‍රය නිමි. (2-4)

15. බහුධාතුක සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර අනේපිඩු සිටුහු විසින් කරවනලද ජෙතවනාරාමයෙහි වැඩ වසනසේක. එහිදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘මහණෙනි, කියා හික්ෂුන්ට කථා කළහ. ‘ස්වාමීනි’

කියා ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2. "මහණෙනි, යම්කිසි බියක් උපදිනම් ඒ සියල්ල බාලයා කෙරෙන් උපදී. පණ්ඩිතයා කෙරෙන් නූඋපදී. යම් කිසි උච්චුරක් උපදිනම් ඒ සියල්ල බාලයා කෙරෙන් උපදී, පණ්ඩිතයා කෙරෙන් නූඋපදී. යම්කිසි විපත්තියක් වේනම් ඒ සියල්ල බාලයා කෙරෙන් උපදී, පණ්ඩිතයා කෙරෙන් නූඋපදී.

"මහණෙනි, යම්කිසි බටකොළ සෙවිලි කළ ගෙයක් හෝ තණකොළ සෙවිලි කළ ගෙයක් හෝ ගිනි ඇවිලුනේ යම්සේ ගේමුදුන් දවාද, සුනු පිරියම් කළ වෙසෙන තැන්ද අගුළු ගැසූ දොරවල්ද, වසනලද වාතකවුළුද යන සියල්ල අළු කෙරේද, එසේම මහණෙනි, යම්කිසි බියක් උපදිනම් ඒ සියල්ල බාලයා කෙරෙන් උපදී, පණ්ඩිතයා කෙරෙන් නූඋපදී. යම්කිසි උපද්‍රවයක් උපදිනම්, ඒ සියල්ල බාලයා කෙරෙන් උපදී. පණ්ඩිතයා කෙරෙන් නූඋපදී. යම්කිසි විපත්තියක් වේනම් ඒ සියල්ල බාලයා කෙරෙන් උපදී. පණ්ඩිතයා කෙරෙන් නූඋපදී.

3. "මහණෙනි, මෙසේ බාලතෙම බිය සහිතවේ. පණ්ඩිත තෙමේ බිය රහිතවේ. බාලතෙමේ උච්චුරු සහිතවේ. පණ්ඩිත තෙමේ උච්චුරු රහිතවේ. බාලතෙමේ විපත්ති සහිතවේ. පණ්ඩිත තෙමේ විපත්ති රහිත වේ.

"මහණෙනි, පණ්ඩිතයා කෙරෙන් (ඇතිවන) බියක් නැත. පණ්ඩිතයා කෙරෙන් (ඇතිවන) උච්චුරක් නැත. පණ්ඩිතයා කෙරෙන් (ඇතිවන) විපතක් නැත. මහණෙනි, එහෙයින් මෙහිදී විමසා කටයුතු කරන පණ්ඩිතයෝ වෙමුයයි මහණෙනි, මෙසේ වනාහි තොප විසින් හික්මිය යුතුය"යි වදාළසේක.

4. මෙසේ වදාළකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිර තෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැලකෙළේය. "ස්වාමීනි, කොපමණකින් වනාහි මහණතෙමේ විමසා කටයුතු කරන පණ්ඩිතයෙකැයි කීමට සුදුසුවේද?" යනුයි.

“ආනන්දය, යම්තැනක පටන් මහණතෙමේ (අටළොස්) ධාතු දැනීමෙහි දක්ෂවේද, ආයතන දැනීමෙහි දක්ෂවේද, පටිච්චසමුප්පාදය දැනීමෙහි දක්ෂවේද, කරුණු නොකරුණු දැනීමෙහි දක්ෂවේද, ආනන්දය, මෙපමණකින් හික්ෂුතෙම විමසීමෙහි කටයුතු කරන පණ්ඩිතයෙකැයි කීමට සුදුසුවේ.”

5. “ස්වාමීනි, කොපමණකින් වනාහි හික්ෂුතෙමේ ධාතූන්හි දක්ෂයෙකැයි කීමට සුදුසුවේද?” “ආනන්දය, මේ ධාතුහු වනාහි මෙපමණ වෙති. වක්ඛු ධාතුය, රූප ධාතුය වක්ඛු විඤ්ඤාණ ධාතුය-සොත ධාතුය-සද්ද ධාතුය-සොත විඤ්ඤාණ ධාතුය-සාණ ධාතුය-ගන්ධ ධාතුය-ගන්ධ විඤ්ඤාණ ධාතුය-ජීවහා ධාතුය රස ධාතුය-ජීවහා විඤ්ඤාණ ධාතුය-කායධාතුය-චෝඨබ්බ ධාතුය-කාය විඤ්ඤාණ ධාතුය-මනො ධාතුය-ධම්ම ධාතුය-මනො විඤ්ඤාණ ධාතුය කියායි. ආනන්දය, මේ අටළොස් ධාතූන් යම්තැනක පටන්කොට දනීද, දකීද, ආනන්දය, මෙපමණකිනුදු මහණතෙමේ ධාතූන්හි දක්ෂයෙකැයි කීමට සුදුසුය.

6. “ස්වාමීනි, යම්සේ ධාතූන්හි දක්ෂ හික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසු අනික් ක්‍රමයකුදු ඇත්තේද?” “ආනන්දය, ඇත්තේය. ආනන්දය, මේ ධාතුහු සදෙනෙක් වෙති. පට්ඨ ධාතුය-ආපො ධාතුය-වායො ධාතුය-තෙජො ධාතුය-ආකාස ධාතුය-විඤ්ඤාණ ධාතුය කියායි.

“ආනන්දය, මේ සය වැදෑරුම් ධාතූන් යම්තැනක පටන් කොට දනීද? දකීද? මෙපමණකිනුදු ආනන්දය, ධාතූන්හි දක්ෂවූ හික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසුවෙයි.”

7. “ස්වාමීනි, යම්සේ ධාතූන්හි දක්ෂවූ හික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසු අනික් ක්‍රමයකුදු වන්නේද?” “ආනන්දය, වන්නේය. ආනන්දය, මේ ධාතුහු සය දෙනෙක් වෙති. සුඛ ධාතු-දුක්ඛ ධාතු-සොමනස්ස ධාතු, දොමනස්ස ධාතු, උපෙක්ඛා ධාතු, අවිජ්ජා ධාතු කියායි. ආනන්දය, මේ සය වැදෑරුම් ධාතූන් යම්තැනක පටන්කොට දනීද, දකීද, ආනන්දය, මෙපමණකිනුදු ධාතූන්හි දක්ෂවූ හික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසුවෙයි.”

8. “ස්වාමීනි, යම්සේ ධාතුන්හි දක්ෂ්‍යවූ භික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසු අනික් ක්‍රමයකුදු ඇත්තේද?” “ඇත්තේය, ආනන්දය, මේ ධාතුහු සයදෙනෙක් වෙති. කාම ධාතු-නෙක්ඛම්ම ධාතු-ව්‍යාපාද ධාතු, අව්‍යාපාද ධාතු, විභෙසාධාතු, අවිභෙසා ධාතු කියායි. ආනන්දය, මේ ධාතුන් යම්තැනක පටන්කොට දනීද, දකීද, ආනන්දය, මෙපමණකිනුදු මහණනෙමේ ධාතුන්හි දක්ෂ්‍යවූ භික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසුවෙයි.”

9. “ස්වාමීනි, යම්සේ ධාතුන්හි දක්ෂ්‍යවූ භික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසු අනික් ක්‍රමයකුදු ඇත්තේද?” “ආනන්දය, ඇත්තේය. මේ තුන් වැදෑරුම් ධාතුහු වෙත්. කාම ධාතුය, රූප ධාතුය, අරූප ධාතුය කියායි. ආනන්දය, මේ තුන් වැදෑරුම් ධාතුන් යම්තැනක පටන්කොට දනීද, දකීද, ආනන්දය, මෙපමණකිනුදු මහණනෙමේ ධාතුන්හි දක්ෂ්‍යවූ භික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසුවේය” යනුයි.

10. “ස්වාමීනි, යම්සේ ධාතුන්හි දක්ෂ්‍යවූ භික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසුවූ අනික් ආකාරයකුදු ඇත්තේද?” “ආනන්දය, ඇත්තේය. ආනන්දය, මේ ධාතුහු දෙදෙනෙක් වෙති. සංකත ධාතුය, අසංකත ධාතුය කියායි. ආනන්දය, මේ ධාතුන් දෙදෙන යම්තැනක පටන්කොට දනීද, දකීද, ආනන්දය, මෙපමණ කිනුදු මහණනෙමේ ධාතුන්හි දක්ෂ්‍යවූ භික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසු වෙයි.

11. “ස්වාමීනි, කොපමණකින් ආයතනයන්හි දක්ෂ්‍යවූ භික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසුද?” “ආනන්දය, මේ අධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතනයෝ සදෙනෙක් වෙති. ඇසද, රූපයද, කණද, ශබ්දයද, නාසයද, ගන්ධයද, දිවද රසයද, කයද, ස්පර්ශයද, සිතද, ධර්මා රම්මණයෝද කියායි. ආනන්දය, මේ සවැදෑරුම්වූ අධ්‍යාත්මික බාහිර ආයතනයන් යම්තැනක පටන්කොට දනීද, දකීද, ආනන්දය, එපමණකින් ආයතනයන්හි දක්ෂ්‍යවූ භික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසුය.

12. “ස්වාමීනි, කොපමණකින් වනාහි පටිච්ච සමුප්පාදයෙහි දක්ෂ්‍යවූ භික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසුවේද?” “ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි මහණනෙමේ මෙසේ දැනගනීද මෙය ඇතිකල්හි

මෙය වේ. මොහුගේ ඉපදීමෙන් මෙය උපදී. මෙය නැතිකල්හි මෙය නොවේ මොහුගේ නිරුද්ධවීමෙන් මෙය නිරුද්ධ වේ. එනම් අවිද්‍යාවගේ හේතුවෙන් සංස්කාරයෝ වෙති. සංස්කාර හේතුවෙන් විඤ්ඤාණයවේ. විඤ්ඤාණ හේතුවෙන් නාමරූප වේ. නාමරූප හේතුවෙන් ෂඩායතන වේ. ෂඩායතන හේතුවෙන් ස්පර්ශය වේ. ස්පර්ශ හේතුවෙන් වේදනාව වේ. වේදනා හේතුවෙන් තෘෂ්ණාව වේ. තෘෂ්ණා හේතුවෙන් දැඩිකොට ගැනීම වේ. දැඩිකොට ගැනීම් හේතුවෙන් භවයවේ. භව හේතුවෙන් ජාතියවේ. ජාති හේතුවෙන් ජරා මරණද සොක පරිදෙව දුක් දොම්නස් උපායාසයෝද හටගනිත්. මෙසේ මේ තනි දුක් සමූහයාගේ ඇතිවීමවේ.

“අවිද්‍යාව ඉතිරි නොකොට නිරුද්ධකිරීමෙන්ම සංස්කාර නිරෝධයවේ. සංස්කාර නිරෝධයෙන් විඤ්ඤාණනිරෝධයවේ. විඤ්ඤාණ නිරෝධයෙන් නාමරූප නිරෝධයවේ. නාමරූප නිරෝධයෙන් සළායතන නිරෝධයවේ. සළායතන නිරෝධයෙන් එස්ස නිරෝධයවේ. එස්සනිරෝධයෙන් වේදනා නිරෝධයවේ. වේදනා නිරෝධයෙන් තණ්හා නිරෝධයවේ. තණ්හා නිරෝධයෙන් උපාදාන නිරෝධයවේ. උපාදාන නිරෝධයෙන් භවනිරෝධයවේ. භවනිරෝධයෙන් ජාතිනිරෝධයවේ. ජාති නිරෝධයෙන් ජරා මරණ සොක පරිදේව දුක් දොම්නස් උපාදානයෝ නිරුද්ධවෙත්. මෙසේ තනි දුඃඛ සමූහයාගේම නිරෝධය වේයයි (දැනගනීද) ආනන්දය, මෙතෙකින් වනාහි පටිච්චසමුප්පාදයෙහිවූ දක්ෂ භික්ෂුවකැයි කීමට සුදුසුවෙයි.”

13. “ස්වාමීනි, කොපමණකින් වනාහි මහණ තෙමේ කාරණ අකාරණ දෙක්හි දක්ෂයෙකැයි කීමට සුදුසුවේද?” “ආනන්දය, මෙම ශාසනයෙහි මහණ තෙමේ යම්හෙයකින් මාර්ග දෘෂ්ටියෙන් යුත් පුද්ගලයෙක් වේද, (හෙතෙම) කිසියම් සංස්කාරයක් නිත්‍යවශයෙන් ගන්නේ නම් ඊට කරුණු නැතැයි එසේ කීමට අවකාශයක්ද නැතැයි දන්නේද, යම් හෙයකින් පාඨග්ජනයක් තෙම කිසියම් සංස්කාරයක් නිත්‍ය වශයෙන් ගන්නේනම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇත්තේ යයි දැනගනීද,

14. "යම්භෙයකින් මාර්ග දෘෂ්ටියෙන් යුත් පුද්ගලයෙක් තෙම කිසියම් සංස්කාරයක් සැප වශයෙන් ගන්නේ නම් ඊට කරුණු නැත. අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් පෘථග්ඡනතෙමේ කිසියම් සංස්කාරයක් සැප වශයෙන් ගන්නේනම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

15. "යම්භෙයකින් මාර්ග දෘෂ්ටියෙන් යුත් පුද්ගලතෙමේ කිසියම් ධර්මයක් ආත්ම වශයෙන් ගන්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් පෘථග්ඡන තෙමේ කිසියම් ධර්මයක් ආත්ම වශයෙන් ගන්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

16. "යම්භෙයකින් මාර්ග දෘෂ්ටියෙන් යුක්තවූ පුද්ගල තෙමේ මව ජීවිතයෙන් තොරකරන්නේ නම් ඊට කරුණු නැත අවකාශ නැතැයි දැනගනී, යම්භෙයකින් පෘථග්ඡන තෙමේ මව ජීවිතයෙන් තොරකරන්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

"යම්භෙයකින් මාර්ග දෘෂ්ටියෙන් යුක්ත පුද්ගල තෙමේ පියා ජීවිතයෙන් තොරකරන්නේ නම් ඊට කරුණු නැත අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් පෘථග්ඡන තෙමේ පියා ජීවිතයෙන් තොරකරන්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

"යම්භෙයකින් මාර්ග දෘෂ්ටියෙන් යුක්ත පුද්ගල තෙමේ රහතුන් වහන්සේ ජීවිතයෙන් තොරකරන්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි මේ දැනගනීද, යම්භෙයකින් පෘථග්ඡන තෙමේ රහතුන් වහන්සේ ජීවිතයෙන් තොර කරන්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

17. "යම්භෙයකින් මාර්ග දෘෂ්ටියෙන් යුත් පුද්ගලයෙක් තෙම (වධක චෙතනාවෙන්) දුෂ්චරිත සිත් ඇත්තේ තථාගත ශරීරයෙහි ලේ සොලවන්නේනම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් පෘථග්ඡන තෙමේ (වධක චෙතනාවෙන්) දුෂ්චරිතයේ තථාගත ශරීරයෙහි ලේ සොලවන්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇත්තේ යයි දැනගනීද,

18. "යම්භෙයකින් මාර්ග දෘෂ්ටියෙන් යුත් පුද්ගලයෙක් තෙම සංඝයා හේදකරන්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් පෘථග්ජන තෙමේ සංඝයා හේදකරන්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

"යම්භෙයකින් මාර්ග දෘෂ්ටියෙන් යුක්ත පුද්ගල තෙමේ (තථාගතයන් හැර) අනිකෙකු (තමාගේ) ශාස්තෘවරයායි කියන්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම් භෙයකින් පෘථග්ජන තෙමේ අනිකෙකු ශාස්තෘවරයායි කියන්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

19. "යම්භෙයකින් එක් ලෝකධාතුවක අර්භත්වූ සමයක් සම්බුදුවරයන් වහන්සේලා දෙනමක් නොපසු නොපෙරටුව (එකවර) උපදින්නාහු නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි මේ කාරණය දැනගනීද,

"යම්භෙයකින් එක් ලෝකධාතුවක එකම අර්භත්වූ සමයක් සම්බුදුවරයන් වහන්සේ නමක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

20. "යම්භෙයකින් එක ලෝකධාතුවක සක්විති රජවරු දෙදෙනෙක් නොපසු නොපෙරටුව (එකවිට) උපදින්නාහු නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් එක් ලෝකධාතුවක එක් සක්විති රජකෙනෙක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

21. "යම්භෙයකින් ස්ත්‍රියක් තොමෝ අර්භත්වූ සමයක් සම්බුද්ධ වන්නී නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් පුරුෂයෙක් තෙම අර්භත්වූ සමයක් සම්බුද්ධ වන්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

"යම්භෙයකින් ස්ත්‍රියක් තොමෝ සක්විති රජවන්නී නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් පුරුෂයෙක් තෙම සක්විතිරජ වන්නේනම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

“යම්භෙයකින් ස්ත්‍රියක් තොමෝ ශක්‍රබව කරන්නී නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් පුරුෂයෙක් තෙම ශක්‍රබව කරන්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

“යම්භෙයකින් ස්ත්‍රියක් තොමෝ මාර බව කරන්නී නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් පුරුෂයෙක් තෙම මාර බව කරන්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

“යම්භෙයකින් ස්ත්‍රියක් තොමෝ බ්‍රහ්මබව කරන්නී නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් පුරුෂයෙක් තෙම බ්‍රහ්ම බව කරන්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

22. යම්භෙයකින් කාය දුශ්චරිතයාගේ ඉෂ්ටවූ කැමති වන්නාවූ, මනවඩන්නාවූ, විපාකයෙක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් කාය දුශ්චරිතයාගේ අනිෂ්ටවූ අකාන්තවූ අමනාපවූ විපාකයෙක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

“යම්භෙයකින් වාග් දුශ්චරිතයාගේ ඉෂ්ටවූ, කැමැති වන්නාවූ, මනවඩන්නාවූ, විපාකයක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් වාග් දුශ්චරිතයාගේ අනිෂ්ටවූ නොකැමැත්තාවූ අමනාපවූ විපාකයක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

“යම්භෙයකින් මනෝ දුශ්චරිතයාගේ ඉෂ්ටවූ කැමැති වන්නාවූ, මනාපවූ, විපාකයක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනී. යම්භෙයකින් මනෝ දුශ්චරිතයාගේ අනිෂ්ටවූ නොකැමැත්තාවූ අමනාපවූ විපාකයක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

23. “යම්භෙයකින් කාය සුචරිතයාගේ අනිෂ්ටවූ නො කැමැත්තාවූ, අමනාපවූ, විපාකයෙක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනී, යම්භෙයකින් කායසුචරිතයාගේ

ඉෂ්ටවූ කැමැත්තාවූ මනාපවූ විපාකයෙක් උපදින්නේනම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

24. යම්භෙයකින් වාග් සුවරිතයාගේ අනිෂ්ටවූ නො කැමැත්තාවූ අමනාපවූ, විපාකයක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් වාග් සුවරිතයාගේ ඉෂ්ටවූ, කැමැත්තාවූ මනාපවූ, විපාකයක් උපදින්නේනම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

“යම්භෙයකින් මනො සුවරිතයාගේ අනිෂ්ටවූ නො කැමැත්තාවූ අමනාපවූ විපාකයෙක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනී. යම් භෙයකින් මනො සුවරිතයාගේ ඉෂ්ටවූ කැමැත්තාවූ මනාපවූ විපාකයෙක් උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

25. “යම්භෙයකින් කාය දුශ්චරිතයෙන් යුත් තැනැත්තෙක් ඒ හේතුවෙන් ශරීරය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගතියයි කියනලද ස්වර්ගලොකයෙහි උපදින්නේනම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනී. යම් භෙයකින් කාය දුශ්චරිතයෙන් යුත් තැනැත්තෙක් ඒ හේතුවෙන් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු අපායය, දුගතියය, විනිපාතයයි කියන ලද නිරයෙහි උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

26. යම්භෙයකින් වාග් දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූයේ ඒ හේතුවෙන් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගතියයි කියන ලද ස්වර්ගලොකයෙහි උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් වාග් දුශ්චරිතයෙන් යුත් තැනැත්තෙක් ඒ හේතුවෙන් කාය බිඳීමෙන් මරණින් මතු අපායය, දුගතිය, විනිපාතයයි කියන ලද නිරයෙහි උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

“යම්භෙයකින් මනො දුශ්චරිතයෙන් යුක්තවූයේ ඒ හේතුවෙන් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගතියයි කියන ලද ස්වර්ගලොකයෙහි උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්භෙයකින් මනො දුශ්චරිතයෙන්

යුත් තැනැත්තෝ ඒ හේතුවෙන් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු අපායය, දුගතියය, විනිපාතයයි කියන ලද නිරයෙහි උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද,

27. "යම්හෙයකින් කාය සුවර්තයෙන් යුත් තැනැත්තෝ ඒ හේතුවෙන් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු අපායය, දුගතියය, විනිපාතයයි කියන ලද නිරයෙහි උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනී, යම් හෙයකින් කාය සුවර්තයෙන් යුත් තැනැත්තෝ ඒ හේතුවෙන් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගතියයි කියන ලද ස්වර්ගලෝකයෙහි උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනී,

28. "යම්හෙයකින් වාග් සුවර්තයෙන් යුත් තැනැත්තෝ ඒ හේතුවෙන් කය බිඳීමෙන් මරණින් මතු අපාය, දුගතිය, විනිපාතයයි කියන ලද නිරයෙහි උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද, යම්හෙයකින් වාග් සුවර්තයෙන් යුත් තැනැත්තෝ ඒ හේතුවෙන් කය බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගතියයි කියන ලද ස්වර්ගලෝකයෙහි උපදින්නේ නම් ඊට හේතු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද, යම්හෙයකින් මනෝ සුවර්තයෙන් යුත් තැනැත්තෝ ඒ හේතුවෙන් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු අපායය, දුගතියය, විනිපාතයයි කියනලද නිරයෙහි උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු නැත, අවකාශ නැතැයි දැනගනීද,

29. "යම්හෙයකින් මනෝ සුවර්තයෙන් යුත් තැනැත්තෝ ඒ හේතුවෙන් ශරීරයාගේ බිඳීමෙන් මරණින් මතු සුගතියයි කියන ලද ස්වර්ගලෝකයෙහි උපදින්නේ නම් ඊට කරුණු ඇත, අවකාශ ඇතැයි දැනගනීද, ආනන්දය, මෙපමණකින් වනාහි මහණතෙමේ කරුණු නොකරුණු දෙකින් දක්ෂයෙකැයි කීමට සුදුසුවේ."

30. මෙසේ වදාළකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරතෙමේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැලකෙළේය. "ස්වාමීනි, ආශ්චය්‍යියකි. ස්වාමීනි, අද්භූතයකි. ස්වාමීනි, මේ ධර්මක්‍රමය කුමක්ද?

“ආනන්දය, එසේ නම් ඔබ මේ ධර්මක්‍රමය බහුධාතුක ධර්මක්‍රමයයිද (සිත්තිලා) දරාගනුව. ‘චතුපච්චිට’ ධර්මක්‍රමයයිද, දරව. ධම්මාදාස ධර්මක්‍රමයයිද (ධර්මය නමැති කණ්ණාඩිය) දරව. ‘අමතදුන්දුහි ධර්මක්‍රමය (අමාතය නමැති බෙරය) යයිද දරව. ‘අනුක්තර සංග්‍රාම විජය ධර්මක්‍රමය (උසස්ම යුද්ධයෙන් ජය ගැනීම) යයි’ ද දරව.” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාවට සතුටුවීය.

පස්වෙනි බහුධාතුක සූත්‍රය නිමි. (2-5)

16. ඉසිගිලි සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී, එක් සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර ඉසිගිලි පර්වතයෙහි වැඩ වසනසේක. එහිදී වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි”යි හික්ෂුන්ට කථාකළසේක. “ස්වාමීනි”යි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

2. “මහණෙනි, තෙපි මේ වේහාර පර්වතය දකිවිද?” “එසේය ස්වාමීනි,”

මහණෙනි, මේ වේහාර පර්වතයටද (එම නාම ව්‍යවහාරයට පෙර) අනික් නමක්ම විය. අනික් ව්‍යවහාරයක්ම විය.

“මහණෙනි, තෙපි මේ පාණ්ඩව පර්වතය දකිවිද?” “එසේය ස්වාමීනි,”

“මහණෙනි, මේ පාණ්ඩව පර්වතයටද පෙර අනික් නමක් විය. අනික් ව්‍යවහාරයක්ම විය.

“මහණෙනි, තෙපි මේ වෙපුල්ල පර්වතය දකිවිද?” “එසේය ස්වාමීනි,”

“මහණෙනි, මේ වෙපුල්ල පර්වතයටද පෙර අනික් නමක් විය. අනික් ව්‍යවහාරයක්ම විය.

“මහණෙනි, තෙපි මේ ගිජ්ඣකුට පර්වතය දකිවිද?”
“එසේය ස්වාමීනි,”

“මහණෙනි, මේ ගිජ්ඣකුට පර්වතයටද පෙර අනික් නමක්ම විය. අනික් ව්‍යවහාරයක්ම විය.

3. “මහණෙනි, තෙපි මේ ඉසිගිලි පර්වතය දකිවිද?”
“එසේය ස්වාමීනි,”

“මහණෙනි, මේ ඉසිගිලි පර්වතයට වනාහි (මීට පෙරද) මෙම නමම විය. මේ ව්‍යවහාරයම විය.

3. “මහණෙනි, පෙරවූ දෙයක් කියමි. පන්සියයක් පසේ බුදු වරයෝ මේ ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කාලයක් වැඩ විසූහ. මෙම පර්වතයට පැමිණෙන්නාවූ උන්වහන්සේලා දක්නා ලැබෙත්. පැමිණියාවූ උන්වහන්සේලා දක්නා නොලැබෙත්.

“මනුෂ්‍යයෝ ඒ කාරණය දැක ‘මේ පර්වතය තෙම මේ සෘෂීන් ගිල ගන්නේයයි’ කීහ. ඒ කාරණයෙන් ‘ඉසිගිලි’ ඉසිගිලි’ යන නම පහළ විය.

4. “මහණෙනි, (ඒ) පසේ බුදුවරයන්ගේ නම් කියන්නෙමි. මහණෙනි, පසේ බුදුවරයන්ගේ නම් ප්‍රකාශ කරන්නෙමි. මහණෙනි, පසේ බුදුවරයන්ගේ නම් දෙශනා කරන්නෙමි. එය අසව්, මැනවින් මෙනෙහි කරව්. කියන්නෙමියි” වදාළසේක.

“එසේය ස්වාමීනි”යි ඒ හික්ෂුභු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ.

5. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක.

“මහණෙනි, ‘අරිට්ඨ’ නම් පසේ බුදු තෙමේ මේ ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය. මහණෙනි, ‘උපරිට්ඨ’ නම් පසේ බුදු තෙමේ මේ ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය. මහණෙනි, ‘තගරසිඛී’ නම් පසේ බුදු තෙමේ මෙම ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය. මහණෙනි, ‘යසස්සී’ නම් පසේබුදුතෙමේ මෙම ඉසිගිලි පර්වතයෙහි

බොහෝ කලක් විසුයේය. මහණෙනි, 'සුදස්සන' නම් පසේ බුදුතෙමේ මෙම ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය.

6. "මහණෙනි, 'පියදස්සි' නම් පසේබුදුතෙමේ මෙම ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය. මහණෙනි, 'ගන්ධාර' නම් පසේබුදුතෙමේ මෙම ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය. මහණෙනි, 'පිණ්ඩොල' නම් පසේ බුදුතෙමේ මෙම ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය. මහණෙනි, 'උපාසහ' නම් පසේබුදුතෙමේ මෙම ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය. මහණෙනි, 'නීත' නම් පසේ බුදුතෙමේ මෙම ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය. මහණෙනි, 'තථ' නම් පසේබුදුතෙමේ මෙම ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය. මහණෙනි, 'සුතවා' නම් පසේබුදු තෙමේ මෙම ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය. මහණෙනි, 'භාවිතත්ත' නම් පසේබුදුතෙමේ මෙම ඉසිගිලි පර්වතයෙහි බොහෝ කලක් විසුයේය, යනුයි.

7. "සත්වයන් අතුරෙන් සාරවූ දුක් නැති කළාවූ තෘෂ්ණාව ක්ෂය කළාවූ යහපත් ප්‍රත්‍යක්‍ෂබෝධයට පැමිණියාවූ ඒ කෙලෙස් හුළු උදුරා දැමූ මිනිසුන්ට උත්තමවූ පසේබුදුවරයන් වහන්සේලාගේ නම් මා විසින් කියනු ලැබේ. එය අසවි.

අර්ථිය නම් පසේබුදුය, උපර්ථිය නම් පසේබුදුය, තගරසිඛි නම් පසේබුදුය, යසස්සි නම් පසේබුදුය, සුදස්සන නම් පසේබුදුය, පියදස්සි නම් පසේබුදුය, ගන්ධාර නම් පසේබුදුය, පිණ්ඩොල නම් පසේබුදුය, උපාසහය නම් පසේබුදුය, නීත නම් පසේබුදුය, තථ නම් පසේබුදුය, සුතවා නම් පසේබුදුය, භාවිතත්ත නම් පසේබුදුය, සුම්භ නම් පසේබුදුය, සුභ නම් පසේබුදුය, වෙථුල නම් පසේබුදුය, අධම් නම් පසේබුදුය, මෙස නම් පසේබුදුය, අනිග නම් පසේබුදුය, සුදාධ නම් පසේබුදුය, හිංගුල නම් *පසේබුදුය, හිංගය නම් පසේබුදුය, යන මොවුහු මනානුභාව ඇති භව ගමන වැළකූ පසේබුදුවරයෝ වෙති.

8. "චුල්ලජාලි මහාජාලි නම් පසේබුදුවරු දෙනමය, අධක නම් පසේබුදුය, කොසල නම් පසේබුදුය, සුබාහු නම් පසේබුදුය,

උපනෙමිස නම් පසේබුදුය, නෙමිස නම් පසේබුදුය, සන්තචිත්ත නම් පසේබුදුය, සච්ච නම් පසේබුදුය, තථ නම් පසේබුදුය, විරජ නම් පසේබුදුය, පණ්ඩිත නම් පසේබුදුය, කාල නම් පසේබුදුය, උපකාල නම් පසේබුදුය, විජිත නම් පසේබුදුය, ජිත නම් පසේබුදුය, අංග නම් පසේබුදුය, පංග නම් පසේබුදුය, භුතිජ්ජිත නම් පසේබුදුය.

9. දුකට මුල්වූ ක්ලෙශ නැතිකළාවූ විපස්සි නම් පසේබුදුය, මාරබල ජය ගත් අපරාජිත නම් පසේබුදුය, යන මුත් වහන්සේද, සත්ථා නම් පසේබුදුය, පවත්තා නම් පසේබුදුය, සරභංග නම් පසේබුදුය, ලොමභංස නම් පසේබුදුය, උච්චංගමාය නම් පසේබුදුය. අසිත නම් පසේබුදුය, අනාසව නම් පසේබුදුය, මනොමය නම් පසේබුදුය. මානච්ඡිද නම් පසේබුදුය, ඛන්ධුමා නම් පසේබුදුය, තදධිමුත්ත නම් පසේබුදුය, විමලනම් පසේබුදුය, කෙතුමා නම් පසේබුදුය, කෙතුම්බ රාග නම් පසේබුදුය, මාතංග නම් පසේබුදුය, අරය නම් පසේබුදුය, අච්චුත නම් පසේබුදුය, අච්චුතගාම නම් පසේබුදුය, බ්‍යාමක නම් පසේබුදුය, සුමංගල නම් පසේබුදුය, දඛිබ්ල නම් පසේබුදුය, සුප්පතිධීතනම් පසේබුදුය, අසය්හනම් පසේබුදුය, බෙමාහිරත නම් පසේබුදුය, සොරතනම් පසේබුදුය, දුරන්තය නම් පසේබුදුය, සංස නම් පසේබුදුය උච්චය නම් පසේබුදුය, සය්හ නම් පසේබුදුය, අනොමනික්කම නම් පසේබුදුය, යන මොවුහුද, ආනන්ද නම් පසේබුදුය, නන්ද නම් පසේබුදුය උපනන්ද නම් පසේබුදුය, යන මේ එක නමින් සතර දෙන බැගින් දොළොස් නමක්ද, භාරද්වාජ නම් බුද්ධතෙමේද, බොධි නම් පසේබුදුය, මහානාම නම් පසේබුදුය, උත්තර නම් පසේබුදුය, කෙසි නම් පසේබුදුය, සිඛි නම් පසේබුදුය, සුන්දර නම් පසේබුදුය, භාරද්වාජ නම් පසේබුදුය, තිස්ස නම් පසේබුදුය, උපතිස්ස නම් පසේබුදුය, යන භව බැඳුම් සුන් කළ පසේබුදුවරයෝද, තෘෂ්ණාව ක්ෂය කළ උපසීදරී නම් පසේබුදුතෙමේද, සීදරී නම් පසේබුදුතෙමේද, විතරාගීවූ මංගල නම් පසේබුදුරජතෙමේද, විය.

10. "දුකට මුල්වූ තෘෂ්ණාව සිදි උසහ නම් පසේබුදු තෙමේද, ශාන්ත පදයට පැමිණි උපනීත නම් පසේබුදු තෙමේද, උපොසථ

නම් පසේබුදුය, සුන්දර නම් පසේ බුදුය, සච්චනාම නම් පසේබුදුය, ජෙත නම් පසේබුදුය, ජයන්ත නම් පසේබුදුය, පදුම නම් පසේබුදුය, උප්පල නම් පසේබුදුය, පදුමුත්තර නම් පසේබුදුය, රක්ඛිත නම් පසේබුදුය, පබ්බත නම් පසේබුදුය, මානක්ථද්ධ නම් පසේබුදුය, චීතරාග නම් පසේබුදුය, යන මොහුද, මැනවින් මිදුනු සිත් ඇති කණ්ඞ නම් පසේබුදු තෙමේද, යන භව ගමන වැළැක්වූ මහත් ආනුභාව ඇති සියළු කෙලෙස් බැඳුම් සිද්දැමූ මහර්ෂිවූ පිරිනිවණට පැමිණි මේ පසේබුදුවරයන් වහන්සේලාද, අන්‍යවූ අප්‍රමාණ පසේබුදුවරයන් වහන්සේලාද වදිවි.”

සයවැනි ඉසිහිලි සූත්‍රය නිමි. (2-6)

17. මහා වත්තාරීසක සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක්සමයෙක්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත්නුවර ජෙතවනාරාමයෙහි වැඩ වසනසේක. එහිදී වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ‘මහණෙනි’යි හික්ෂුන්ට කථාකළ සේක. ඒ හික්ෂුහු ‘ස්වාමීනි’යි භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.

2. “මහණෙනි, තොපට නිදොස්වූ ප්‍රත්‍යය සහිතවූ පිරිවර සහිතවූ සම්මාසමාධිය (මාර්ගසමාධිය) දේශනා කරන්නෙමි. එය අසවි, මැනවින් මෙනෙහි කරවි, දේශනා කරන්නෙමි”යි වදාළසේක. “එසේය ස්වාමීනි”යි ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේට උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.

3. “මහණෙනි, නිදොස්වූ ප්‍රත්‍යය සහිතවූ පිරිවර සහිතවූ සම්මාසමාධිය කුමක්ද? එනම්, සමයක් දෘෂ්ටිය, සමයක් සංකල්පනාය, සමයක් වචනය, සමයක් කර්මාන්තය, සමයක් ආජීවය, සමයක් ව්‍යායාමය, සමයක් ස්මෘතිය යන මොහු වෙති.

“මහණෙනි, මේ අංග සතෙත් පිරිවරනලද විත්තයාගේ යම් එකඟ බවක් වේද, මහණෙනි, මෙය ප්‍රත්‍යය සහිතවූ පිරිවර සහිතවූ සම්මාසමාධියයි කියනු ලැබේ.

4. “මහණෙනි, ඒ අංග සත අතරෙන් සමයක්දෘෂ්ටිය පෙරටුව යන්නේ වෙයි. මහණෙනි, සමයක්දෘෂ්ටිය පෙරටුව යන්නේ කෙසේද? ‘මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය යයි දැනගනීද, සමයක්දෘෂ්ටිය සමයක්දෘෂ්ටියයි දැනගනීද, ඒ ඔහුගේ සමයක් දෘෂ්ටිය වෙයි. මහණෙනි, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය නම් කවර්ද? ‘දුන් දැයෙහි විපාක නැත මහාදානයෙහි විපාක නැත. පූජා පැවැත්වීමෙහි විපාක නැත. කුශලා කුශලයන්ගේ විපාක නැත. මෙලෝ නැත. පරලෝ නැත. මවුට කරන යහපත්වූ හෝ අයහපත්වූ හෝ කටයුතුවල විපාක නැත. පියාට කරන යහපත්වූ හෝ අයහපත්වූ හෝ කටයුතුවල විපාක නැත. චුතව උපදින සත්වයෝ නැත. මෙලොවද පරලොවද තෙමීම විශේෂ ඥානයෙන් දැන ප්‍රකාශ කරද්ද, මනාව පිළිපත් යහපත් තැනට පැමිණියාවූ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ (සර්වඥ බුදුවරු) නැත.’ මහණෙනි, මේ වනාහි මිථ්‍යාදෘෂ්ටියයි.

5. “මහණෙනි, සමයක්දෘෂ්ටිය කුමක්ද? මහණෙනි, මම සමයක්දෘෂ්ටියද දෙපරිදිකොට කියමි. මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුසලයන්ට අයත්වූ විපාකදෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමයක්දෘෂ්ටියක් ඇත. මහණෙනි, නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ, ලොකෝත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් දෘෂ්ටියක් ඇත. මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුශලයන්ට අයත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇති සමයක් දෘෂ්ටිතොමෝ කවර්ද? ‘දුන් දැයෙහි විපාක ඇත. මහාදානයෙහි විපාක ඇත. පුදපඬුරු යැවීමෙහි විපාක ඇත. කුශලා කුශලයන්ගේ විපාක ඇත. මෙලෝ ඇත. පරලෝ ඇත. මවුට කරන යහපත්වූ හෝ අයහපත්වූ කටයුතුවල විපාක ඇත. පියාට කරන යහපත්වූ හෝ අයහපත්වූ ක්‍රියාවල විපාක ඇත. චුතව උපදින සත්වයෝ ඇත. යම් කෙනෙක් මෙලොවද පරලොවද තෙමීම විශේෂ ඥානයෙන් දැන ප්‍රකාශ කරද්ද, එබඳු මනාව පිළිපත් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ (සර්වඥ

බුදුවරු) ඇත. මහණෙනි, මේ ආශ්‍රව සහිතවූ කුසලයන්ට අයත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමයක් දෘෂ්ටියයි.

6. "මහණෙනි, නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ ලෝකොත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් දෘෂ්ටිය කවරිද? මහණෙනි, ආයථිවූ චිත්තයෙන් ආශ්‍රවරහිත චිත්තයෙන් ආයථි මාර්ගයෙන් යුක්තවූවහුගේ ආයථි මාර්ගය වඩන්නහුගේ යම් ප්‍රඥාවක් වන්නිද, ප්‍රඥෙන්ද්‍රියයක් වේද, ප්‍රඥාබලයක් වේද, ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගයක් වේද, සමයක් දෘෂ්ටියක් වේද, මාර්ගාංගයක් වේද, මහණෙනි, මේ නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ ලෝකොත්තරවූ මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් දෘෂ්ටියයි.

7. "යමෙක් මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය පහකිරීමටත් සමයක්දෘෂ්ටිය වැඩීමටත් වැයම් කෙරේද, එය ඔහුගේ සමයක් ව්‍යායාමයවේ. හෙතෙම සිතියෙන් යුක්තවූයේ මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය දුරුකරයි. සිතියෙන් යුක්තවූයේ සමයක් දෘෂ්ටියට පැමිණ වාසය කෙරෙයිද, එය ඔහුගේ සමයක් ස්මෘතිය (යහපත් සිතිය) වේ. මෙසේ මේ ධර්මයෝ තිදෙන සමයක්දෘෂ්ටිය අනුව ගමන්කරත්, අනුව පවතිත්.

"එනම්:- සමයක් දෘෂ්ටිය, සමයක් ව්‍යායාමය, හා සමයක් ස්මෘතියයි. මහණෙනි, එහි සමයක් දෘෂ්ටිය පෙරටුව යන්නේ වේ. කවර සමයක් දෘෂ්ටියක් පෙරටුව යන්නේවේද? මිථ්‍යා සංකල්පනය මිථ්‍යාසංකල්පනයයි දැනගනීද, සමයක් සංකල්පනය සමයක් සංකල්පනයයි දැනගනීද, එය ඔහුගේ සමයක් දෘෂ්ටියවේ.

8. "මහණෙනි, මිථ්‍යා සංකල්පනය කුමක්ද? කාම සංකල්පය, ව්‍යාපාද සංකල්පය, විහිංසා සංකල්පය යන මෙය මහණෙනි, මිථ්‍යා සංකල්පය නම් වේ.

"මහණෙනි, සමයක් සංකල්පය නම් කුමක්ද? මහණෙනි, මම සමයක් සංකල්පයද දෙපරිදිකොට කියමි. මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුසලයන්ට අයත්වූ විපාක දෙන්නාවූ සමයක් සංකල්පයක් ඇත. මහණෙනි, නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ, ලෝකොත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් සංකල්පයක් ඇත.

“මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුසලයන්ට අයත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමයක් සංකල්පය කුමක්ද? නෛශ්ක්‍රමය සංකල්පය, අව්‍යාපාද සංකල්පය, අවිහිංසා සංකල්පය යන මෙය මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුසලයන්ට අයත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමයක් සංකල්පයයි.

9. “මහණෙනි, නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ ලෝකෝත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් සංකල්පය කවරේද? මහණෙනි, නිදොස් සිත් ඇත්තනුගේ, ආශ්‍රව රහිත සිත් ඇත්තනුගේ, ආයථි මාර්ගයෙන් යුක්තවූවනුගේ, ආයථි මාර්ගය වඩන්තනුගේ යම් කල්පනාවක් වේද, විතර්කයක් වේද, සංකල්පයක් වේද, (එකඟව අරමුණට නැගීම) අර්පනාවක් වේද, (විශේෂයෙන් අරමුණට නැගීම) වාර්පණාවක් වේද, චිත්තයාගේ අරමුණට නැටීමක් වේද, වාක් සංස්කාරයක් වේද මහණෙනි, මෙය නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ ලෝකෝත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් සංකල්පයයි.

10. “හෙනම මිථ්‍යා සංකල්පය පහකිරීමටද, සමයක් සංකල්පයට පැමිණීමටද වැයම් කෙරේද, ඔහුගේ මේ සමයක් ව්‍යායාමයවේ. හෙනම සිහියෙන් යුක්තවූයේ මිථ්‍යා සංකල්පය දුරුකෙරෙයි. සිහියෙන් යුක්තවූයේ සමයක් සංකල්පයට පැමිණ වෙසෙයි. ඔහුගේ මේ සමයක් සතිය වන්තිය. මෙසේ ඔහුගේ මේ ත්‍රිවිධ ධර්මයෝ (ලොකොත්තර) සමයක් සංකල්පයට පිරිවර වෙත්. අනුව පවතිත්. එනම්, සම්මාදිට්ඨිය, සම්මාවායාමය, සම්මාසතිය යන තුනයි.

“මහණෙනි, ඔවුන් අතුරෙන් සමයක් දෘෂ්ටිය පෙරටුව යන්නේ වේ. මහණෙනි, සමයක් දෘෂ්ටිය කෙසේ පෙරටුව යන්නේවේද? මිථ්‍යාවචනය මිථ්‍යාවචනයයි දැනගනීද, සමයක් වචනය සමයක් වචනයයි දැනගනීද, ඔහුගේ ඕනොමෝ සමයක් දෘෂ්ටිය වන්තිය.

11. “මහණෙනි, මිථ්‍යා වචනය නම් කවරේද? මුසාවාදය (බොරු කීම) පිසුණු වචනයය (කේලාම් කීම) පරුෂ වචනයය (රළුවචන කීම) සම්ඵප්‍රලාපයය (හිස්වචන කීම) යන මේ

මහණෙනි, මිථ්‍යාවචනයයි. මහණෙනි, සමයක් වචනය කවරේද? මහණෙනි, මම සමයක් වචනයද දෙපරිදිකොට කියමි.

“මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුශලපක්ෂයට අයත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමයක් වචනයක්ද ඇත. මහණෙනි, නිදොස්සු ආශ්‍රව රහිතවූ ලෝකෝත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් වචනයක්ද ඇත. මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුශල පක්ෂයට ඇතුළත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමයක් වචනය කුමක්ද? මුසාවාදයෙන් (බොරු කීමෙන්) වෙන්වීමය, පිසුණු (කේලාමි) වචනයෙන් වෙන්වීමය, පරුෂවචනයෙන් වෙන් වීමය, සම්පඵප්‍රළාප (හිස්වචන) යෙන් වෙන්වීම යන මෙය මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුශල පක්ෂයෙහි ඇතුළත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමයක් වචනයයි.

12. “මහණෙනි, නිදොස්සු ආශ්‍රව රහිතවූ ලොකොත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් වචනය කුමක්ද? මහණෙනි, නිදොස්සු සිත් ඇත්තහුගේ, ආශ්‍රව රහිත සිත් ඇත්තහුගේ, ආයථි මාර්ගයෙන් යුක්තවූවහුගේ ආයථිමාර්ගය වඩන්තහුගේ චතුර්විධ වාග් දුශ්චරිතයන්ගෙන් වෙන්වීමක් වේද, වැඩියක් වෙන්වීමක් වේද, ප්‍රතිපක්ෂලෙසම වෙන්වීමක් වේද, සම්පූර්ණයෙන් ඇත්වීමක් වේද, මහණෙනි, මෙය නිදොස්සු ආශ්‍රව රහිතවූ ලොකොත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් වචනයයි. හෙතෙම මිථ්‍යාවචනය ප්‍රහාණය කිරීමට හා සමයක් වචනය ඇතිකර ගැනීමට වෑයම් කෙරේ. එය ඔහුගේ සමයක් ව්‍යායාමය වේ. හෙතෙම සිහියෙන් යුක්තව මිථ්‍යාවචනය දුරුකෙරේ. සිහියෙන් යුක්තව සමයක් වචනයට පැමිණ වාසය කෙරේ. එය ඔහුගේ සමයක් සිහියවෙයි. මෙසේ මොහුගේ මේ ධර්මයෝ තිදෙන සමයක් වචනයට පිරිවර වෙත්. අනුව පවතිත්. එනම්: සමයක්දෘෂ්ටිය, සමයක් සංකල්පනාව, සමයක් ස්මෘතියද යන කුණයි.

“මහණෙනි, ඔවුන් අතුරෙන් සමයක් දෘෂ්ටිය පෙරටු කොට යන්නේ වේ. මහණෙනි, සමයක් දෘෂ්ටිය කෙසේ පෙරටු කොට යන්නේ වේද? මිථ්‍යා කර්මාන්තය මිථ්‍යාකර්මාන්තයයි

දැනගනීද, සමයක් කර්මාන්තය සමයක් කර්මාන්තයයි දැනගනීද, එය ඔහුගේ සමයක් දෘෂ්ටියවේ.

13. "මහණෙනි, මිථ්‍යා කර්මාන්තය නම් කුමක්ද? ප්‍රාණ ඝාතය (සතුන් මැරීම) අදක්තාදානය (නොදුන් දෙය සොර සිතින් ගැනීම) කාම මිථ්‍යාවාරය (කාමයෙහි වරදවා හැසිරීම) යන මෙය මහණෙනි, මිථ්‍යා කර්මාන්තයයි.

"මහණෙනි, සමයක් කර්මාන්තය කවරේද? මහණෙනි, මම සමයක් කර්මාන්තයද දෙපරිදිකොට කියමි මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුශල පක්ෂයට ඇතුළත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමයක් කර්මාන්තයක්ද ඇත. නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ ලොකොත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් කර්මාන්තයක්ද ඇත.

"මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුශලපක්ෂයට අයත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමයක් කර්මාන්තය කුමක්ද? මහණෙනි, ප්‍රාණඝාතයෙන් වෙන්වීමක් ඇද්ද, අදක්තාදානයෙන් වෙන්වීමක් ඇද්ද, කාම මිථ්‍යාවාරයෙන් වෙන්වීමක් ඇද්ද, මහණෙනි, මෙය ආශ්‍රව සහිතවූ කුශල පක්ෂයට ඇතුළත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමයක් කර්මාන්තයයි.

"මහණෙනි, නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ ලොකොත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් කර්මාන්තය කුමක්ද? මහණෙනි, නිදොස් සිත් ඇත්තනුගේ, ආශ්‍රව රහිත සිත් ඇත්තනුගේ, ආයථි මාර්ගයෙන් යුක්තවූවනුගේ, ආයථිමාර්ගය වඩන්නනුගේ, ත්‍රිවිධ කාය දුශ්චරිතයන්ගෙන් වෙන්වීමක් වේද, වැඩියක් වෙන් වීමක් වේද, ප්‍රතිපක්ෂලෙසම වෙන්වීමක් වේද, සම්පූර්ණයෙන් ඇත්වේද, මහණෙනි, මෙය නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ ලොකොත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් කර්මාන්තයයි. හෙතෙම මිථ්‍යා කර්මාන්තයාගේ ප්‍රභාණය පිණිසද, සමයක් කර්මාන්තයට පැමිණීමටද උත්සාහ කෙරේ. එය ඔහුගේ සමයක් ව්‍යායාමය වේ. හෙතෙම සිහියෙන් යුක්තවූයේ මිථ්‍යා කර්මාන්තය දුරු කෙරෙයි. සිහියෙන් යුක්තවූයේ සමයක් කර්මාන්තයට පැමිණ වාසය කෙරෙයි. එය ඔහුගේ සමයක් සතියවේ. මෙසේ මොහුගේ

මේ ධර්මයෝ තිදෙන සමාසක් කර්මාන්තයට පිරිවර වෙත්. අනුව පවතිත්. එනම්: සමාසක් දෘෂ්ටිය, සමාසක් ව්‍යායාමය, සමාසක් සතිය යන තුනයි.

“මහණෙනි, ඔවුන් අතුරෙන් සමාසක් දෘෂ්ටිය පෙරටු කොට යන්නේවේ. මහණෙනි, සමාසක් දෘෂ්ටිය කෙසේ පෙරටු කොට යන්නේ වේද? මිථ්‍යා ආජීවය, මිථ්‍යා ආජීවයයි දැන ගනීද, සමාසක් ආජීවය සමාසක් ආජීවයයි දැනගනීද, එය ඔහුගේ සමාසක් දෘෂ්ටියවේ. මහණෙනි, මිථ්‍යා ආජීවය කුමක්ද? ලාභ සත්කාරාදිය සඳහා ලෝකයා මවිත කරවීම (ලාභාදිය කැමැත්තෙන්) ගරු නම්බු දී කථා කිරීමට (ලාභ සත්කාර කැමැත්තෙන්) ඒවා දෙන ලෙස සෘජුව නොකියා අඟවා කීමය. (ලාභාදිය කැමැත්තෙන්) අනුන් ගුණ මැකීමය. (වඩා ලාභ ලබනු රිසියෙන් මෙතැනින් ලද දෙය එතනටද එතනින්ලද දෙය මෙතැනටද දීමී වශයෙන්) ලාභයෙන් ලාභය හැරගැනීමය යන මෙය මහණෙනි, මිථ්‍යා ආජීවයයි.

14. “මහණෙනි සමාසක් ආජීවය කුමක්ද? මහණෙනි, මම සමාසක් ආජීවයද දෙපරිදි කොට කියමි. මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුලල පක්ෂයෙහි ඇතුළත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමාසක් ආජීවයක්ද ඇත. මහණෙනි, නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ ලොකොත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමාසක් ආජීවයක්ද ඇත. මහණෙනි, ආශ්‍රව සහිතවූ කුලල පක්ෂයෙහි ඇතුළත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමාසක් ආජීවය කවරේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි ආයඪී ශ්‍රාවක තෙමේ මිථ්‍යා ආජීවය (ජීවත්වීම සඳහා කරණ අධාර්මික කටයුතු) හැර සමාසක් ආජීවයෙන් දිවිපවත්වාද, මහණෙනි, මෙය ආශ්‍රව සහිතවූ කුලල පක්ෂයෙහි ඇතුළත්වූ විපාක දෙන ස්වභාවය ඇත්තාවූ සමාසක් ආජීවයයි.

“මහණෙනි, නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ ලොකොත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමාසක් ආජීවය කවරේද?

“මහණෙනි, නිදොස් සිත් ඇත්තහුගේ, ආශ්‍රව රහිත සිත් ඇත්තහුගේ, ආයඪී මාර්ගයෙන් යුක්තවූවහුගේ, ආයඪී මාර්ගය වඩන්නහුගේ මිථ්‍යා ආජීවයෙන් වෙන්වීමක් වේද, වැඩියක්ම

වෙන්වීමක් වේද, ප්‍රතිපක්ෂලෙස වෙන්වීමක් වේද, සම්පූර්ණයෙන් ඇත්වේද, මහණෙනි, මෙය නිදොස්වූ ආශ්‍රව රහිතවූ ලොකොත්තර මාර්ගාංගයක්වූ සමයක් ආර්ථයයි.

“හෙනෙම මිථ්‍යා ආර්ථය පහකිරීමටද සමයක් ආර්ථයට පැමිණ විසීමටද, උත්සාහ කෙරෙයි. එය ඔහුගේ සමයක් ව්‍යායාමය වේ. හෙනෙම සිහියෙන් යුක්තවූයේ මිථ්‍යා ආර්ථය දුරුකරයි. සිහියෙන් යුක්තවූයේ සමයක් ආර්ථයට පැමිණ වෙසේ. එය ඔහුගේ සමයක් සතිය වෙයි. මෙසේ ඔහුගේ මේ ධර්මයෝ තිදෙන සමයක් ආර්ථය පිරිවරා ගනිත්. අනුව පවතිත්. එනම්: සමයක් දෘෂ්ටිය, සමයක් ව්‍යායාමය, සමයක් සතිය යන තුණයි.

“මහණෙනි, ඔවුන් අතුරෙන් සමයක් දෘෂ්ටිය පෙරටු කොට යන්නේ වේ. මහණෙනි, සමයක් දෘෂ්ටිය කෙසේ පෙරටුකොට යන්නේද?

“මහණෙනි, සමයක්දෘෂ්ටිය ඇත්තහුට සමයක්සංකල්පය ඇත්තේ වෙයි. සමයක් සංකල්පය ඇත්තහුට සමයක් වචනය ඇත්තේ වෙයි. සමයක් වචනය ඇත්තහුට සමයක් කර්මාන්තය ඇත්තේ වෙයි. සමයක් කර්මාන්තය ඇත්තහුට සමයක් ආර්ථය ඇත්තේ වෙයි. සමයක් ආර්ථය ඇත්තහුට සමයක් ව්‍යායාමය ඇත්තේ වෙයි. සමයක් ව්‍යායාමය ඇත්තහුට සමයක් සිහිය ඇත්තේ වෙයි. සමයක් සිහිය ඇත්තහුට සමයක් සමාධිය ඇත්තේ වෙයි. සමයක් සමාධිය ඇත්තහුට සමයක් ඤාණය ඇත්තේ වෙයි. සමයක් ඤාණය ඇත්තහුට සමයක් විමුක්තිය ඇත්තේ වෙයි.

“මහණෙනි, මෙසේ අංග අටකින් යුක්තවූ ශෛක්‍ය ප්‍රතිපදාවක් අංගදශයකින් සමන්විතවූ රහත් පුද්ගලයාක්වේ.

“මහණෙනි, ඔවුන් අතුරෙන් සමයක්දෘෂ්ටිය පෙරටුකොට යන්නේ වේ. “මහණෙනි, සමයක් දෘෂ්ටිය පෙරටුකොට යන්නේ කෙසේද?

‘මහණෙනි, සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තහුගේ මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය දිරාගියේ වෙයි. මිථ්‍යාදෘෂ්ටිය හේතුවකට ගෙන යම් නොයෙක්

ලාමක අකුශල ධර්මයෝ හටගනිද්ද, ඔහුගේ ඒ අකුශලයෝද දිරාගියාහු වෙත්. සමයක් දෘෂ්ටිය හේතුකොට ගෙන බොහෝ කුශල ධර්මයෝ වැඩීමට සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්.

15. "මහණෙනි, සමයක් සංකල්පනා ඇත්තහුගේ මිථ්‍යා සංකල්පය දිරාගියේ වෙයි. මිථ්‍යා සංකල්පය හේතුකොට ගෙන යම් නොයෙක් අකුශල ධර්මයෝ හටගනිද්ද, ඔහුගේ ඒ අකුශල ධර්මයෝද දිරාගියාහු වෙත්. සමයක් කල්පනාව හේතුකොටගෙන බොහෝ කුශල ධර්මයෝ වැඩීමට සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්.

"මහණෙනි, සමයක් වචන ඇත්තහුගේ මිථ්‍යා වචන දිරාගියේ වෙයි. මිථ්‍යා වචන හේතුකොටගෙන යම් නොයෙක් ලාමක අකුශල ධර්මයෝ හටගනිද්ද, ඔහුගේ ඒ අකුශල ධර්මයෝ ද දිරාගියාහු වෙත්. සමයක් වචනය හේතුකොට ගෙන බොහෝ කුශල ධර්මයෝ වැඩීමට සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්.

"මහණෙනි, සමයක් කර්මාන්ත ඇත්තහුගේ මිථ්‍යා කර්මාන්තය දිරාගියේ වෙයි. මිථ්‍යා කර්මාන්තය හේතුකොටගෙන යම් බොහෝවූ ලාමක අකුශල ධර්මයෝ හටගනිත් නම්, ඔහුගේ ඒ අකුශල ධර්මයෝද දිරාගියාහු වෙත්. සමයක් කර්මාන්තය හේතුකොට ගෙන බොහෝ කුශල ධර්මයෝ වැඩීමට සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්.

"මහණෙනි, සමයක් ආජීවය ඇත්තහුගේ මිථ්‍යා ආජීවය දිරාගියේ වෙයි. මිථ්‍යා ආජීවය හේතුකොට ගෙන යම් බොහෝවූ ලාමක අකුශල ධර්මයෝ හටගනිත් නම් ඔහුගේ ඒ අකුශල ධර්මයෝද දිරාගියාහු වෙත්. සමයක් ආජීවය හේතුකොට ගෙන බොහෝ කුශල ධර්මයෝ වැඩීමට සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්.

"මහණෙනි, සමයක් ව්‍යායාම ඇත්තහුගේ මිථ්‍යා ව්‍යායාමය දිරාගියේ වෙයි. මිථ්‍යා ව්‍යායාමය හේතුකොට ගෙන යම් බොහෝවූ ලාමක අකුශල ධර්මයෝ හටගනිත් නම් ඔහුගේ ඒ අකුශල ධර්මයෝද නැති වෙත්. සමයක් ව්‍යායාමය හේතුකොටගෙන බොහෝ කුශල ධර්මයෝ වැඩීමට සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්.

“මහණෙනි, සමයක් සතිය ඇත්තනුගේ මිථ්‍යා ආජීවය දිරාගියේ වෙයි. මිථ්‍යා සතිය හේතුකොටගෙන යම් බොහෝවූ ලාමක අකුශල ධර්මයෝ හටගනිත් නම්, ඔහුගේ ඒ අකුශල ධර්මයෝද දිරාගියානු වෙත්. සමයක් සතිය හේතුකොට ගෙන බොහෝ කුශල ධර්මයෝ වැඩීමට සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්.

“මහණෙනි, සමයක් සමාධිය ඇත්තනුගේ මිථ්‍යා සමාධිය දිරාගියේ වෙයි. මිථ්‍යා සමාධිය හේතුකොට ගෙන යම් බොහෝවූ ලාමක අකුශල ධර්මයෝ හටගනිත් නම්, ඔහුගේ ඒ අකුශල ධර්මයෝද දිරාගියානු වෙත්. සමයක් සමාධිය හේතුකොට ගෙන බොහෝ කුශල ධර්මයෝ වැඩීමට සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්.

16. “මහණෙනි, සමයක් ඥාන ඇත්තනුගේ මිථ්‍යා ඥානය දිරැයේවෙයි. මිථ්‍යාඥානය හේතුකොට ගෙන යම් බොහෝවූ ලාමක අකුශල ධර්මයෝ හටගනිත් නම්, ඔහුගේ ඒ අකුශල ධර්මයෝද දිරැවානු වෙත්. සමයක් ඥානය හේතුකොට ගෙන බොහෝ කුශල ධර්මයෝ වැඩීමට සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්.

“මහණෙනි, සමයක් විමුක්තියෙන් යුත් සිත් ඇත්තනුගේ මිථ්‍යා විමුක්තිය දිරැයේ වෙයි. මිථ්‍යා විමුක්තිය හේතුකොට ගෙන යම් නොයෙක් ලාමක අකුශල ධර්මයෝ හටගනිත් නම්, ඔහුගේ ඒ අකුශල ධර්මයෝද දිරැවානු වෙත්. සමයක් විමුක්තිය හේතුකොට ගෙන නොයෙක් කුශල ධර්මයෝ වැඩීමට සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙත්.

17. “මහණෙනි, මෙසේ වනාහි ලෝකයෙහි කිසිදු ශ්‍රමණයෙකු විසින් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙකු විසින් හෝ දෙවියෙකු විසින් හෝ මාරයෙකු විසින් බලෙකු විසින් හෝ අන්කිසිවෙකු විසින් හෝ, නොපැවැත්විය හැකි කුශල පක්ෂයෙහි ධර්ම විස්සෙක්ද, අකුශල පක්ෂයෙහි ධර්ම විස්සෙක් දැයි (සහළිස් දහම් ක්‍රම ඇතුළත්) මහා චන්තාරීසක ධම්මපරියායය පවත්වන ලදී.

“මහණෙනි, යම් කිසි ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ මේ මහා චන්තාරීසක ධම්මපරියායය ගැරහිය යුත්තක ආක්‍රොශ

කළ යුත්තකැයි හඟින්නේ නම්, මෙලෙවිහිදීම ඔහුගේ කරුණු දැයකින් කරුණු සහිතවූ ඒ වාදානුවාදයෝ ගැරහිය යුතු බවට පැමිණෙත්. ඉදින් පින්වත් තෙමේ සමයක් දෘෂ්ටියට ගරහයි නම් යම් ඒ මිථ්‍යා දෘෂ්ටි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත් නම්, ඔවුහු පින්වත්හුගේ පිදිය යුත්තෝය. ඔවුහු පින්වත්හුගේ ප්‍රශංසා කටයුත්තෝය.

18. “ඉදින් පින්වත් තෙමේ සමයක් සංකල්පයට ගරහයි නම්, යම් මිථ්‍යා සංකල්පනා ඇති ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත් නම්, ඔවුහු පින්වත්හුගේ පිදිය යුත්තෝය. ඔවුහු පින්වත්හුගේ ප්‍රශංසාකට යුත්තෝය.

“ඉදින් පින්වත් තෙමේ සමයක් වචනයට ගරහයි නම්, යම් ඒ මිථ්‍යා වචන ඇති ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත් නම්, ඔවුහු පින්වතාගේ පිදිය යුත්තෝ වෙති. ඔවුහු පින්වත්හුගේ ප්‍රශංසා කට යුත්තෝ වෙති.

“ඉදින් පින්වත් තෙමේ සමයක් කර්මාන්තයට ගරහයි නම්, යම් මිථ්‍යා කර්මාන්ත ඇති ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත් නම්, ඔවුහු භවතාගේ පිදිය යුත්තෝ වෙත්. ඔවුහු භවතාගේ ප්‍රශංසා කටයුත්තෝ වෙත්.

“ඉදින් පින්වත් තෙමේ සමයක් ආජීවයට ගරහයි නම්, මිථ්‍යා ආජීව ඇති යම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත් නම්, ඔවුහු පින්වත්හුගේ පිදිය යුත්තෝ වෙත්. ඔවුහු භවතාගේ ප්‍රශංසා කටයුත්තෝ වෙති.

“ඉදින් පින්වත් තෙමේ සමයක් ව්‍යායාමයට ගරහයි නම්, මිථ්‍යා ව්‍යායාමය ඇති යම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත් නම්, ඔවුහු පින්වතාගේ පිදිය යුත්තෝ වෙත්. ඔවුහු පින්වතාගේ ප්‍රශංසා කටයුත්තෝ වෙත්.

“ඉදින් පින්වත් තෙමේ සමයක් සතියට ගරහයි නම්, මිථ්‍යා සතිය ඇති යම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත් නම්, ඔවුහු පින්වත්හුගේ පිදිය යුත්තෝ වෙත්. ඔවුහු පින්වතාගේ ප්‍රශංසා කටයුත්තෝ වෙත්.

“ඉදින් පින්වත් තෙමේ සමාසක සමධියට ගරහයි නම්, මිථ්‍යා සමාධිය ඇති යම ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත් නම්, ඔවුහු පින්වතාගේ පිදිය යුත්තෝ වෙත්. ඔවුහු පින්වතාගේ ප්‍රශංසා කටයුත්තෝ වෙත්.

“ඉදින් පින්වත් තෙමේ සමාසක ඥානයට ගරහයි නම්, මිථ්‍යා ඥානය ඇති යම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත් නම්, ඔවුහු පින්වතාගේ පිදිය යුත්තෝ වෙත්. ඔවුහු පින්වතාගේ ප්‍රශංසා කටයුත්තෝ වෙත්.

“ඉදින් පින්වත් තෙමේ සමාසක විමුක්තියට ගරහයි නම්, මිථ්‍යා විමුක්තිය ඇති යම් ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත් නම්, ඔවුහු පින්වතාගේ පිදිය යුත්තෝ වෙත්. ඔවුහු පින්වතාගේ ප්‍රශංසා කටයුත්තෝ වෙත්.

19. “මහණෙනි, යම්කිසි ශ්‍රමණයෙක් හෝ බ්‍රාහ්මණයෙක් හෝ මේ මහා චත්තාරීසක ධම්මාපරියායය ගැරහිය යුත්තක, ආක්‍රොෂ කළ යුත්තකැයි හඟින්නේ නම්, මෙලෙවිහිදීම ඔහුගේ ඒ වාදානුවාදයෝ දස කරුණකින් කරුණු සහිතව ගැරහිය යුතු තැනට පැමිණෙත්.

“මහණෙනි, සත්වයන්ගේ සුද්ධියට හේතුවක් නැත යන අහේතු දෘෂ්ටිය ඇත්තාවූද, පවු කළත් පාපයක් නැත යන අකිරිය දෘෂ්ටිය ඇත්තාවූද, දීමෙහි විපාක නැත යනාදී නාස්තික දෘෂ්ටිය ඇත්තාවූද, යම් ඒ උක්කලා දනව් වැසි වස්සය, හඤ්ඤය, යන දෙදෙනද, මහා චත්තාරීසක ධම්ම පරියායය නොගැරහිය යුත්තක් කොට ආක්‍රොශ නොකළ යුත්තක් කොට සැලකුවාහුය. ඊට හේතු කවරේද? තමහට පැමිණෙන නින්දාව සට්ටනය උපවාදය යන මේවාට බියෙනි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය දෙශනා කළ සේක. සතුටු වූ ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාව සතුටින් පිළිගත්හ.

සත්වෙනි මහා චත්තාරීසක සූත්‍රය නිමි. (2-7)

18. ආනාපාන සති සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ පූර්වාරාමයේ “මීගාර මාතු” නම් ලත් ප්‍රාසාදයෙහි බොහෝ ප්‍රසිද්ධ ප්‍රසිද්ධ ස්ථවිර ශ්‍රාවකයන් සමග වැඩ වෙසෙති. (එනම්,) ආයුෂ්මත් ශාරිපුත්‍ර ස්ථවිරයන්ද, ආයුෂ්මත් මහා මෞත්ගල්යායන ස්ථවිරයන්, ආයුෂ්මත් මහා කාශ්‍යප ස්ථවිරයන්ද, ආයුෂ්මත් මහා කාත්‍යායන ස්ථවිරයන්ද, ආයුෂ්මත් මහා කොට්ඨික ස්ථවිරයන්ද, ආයුෂ්මත් මහා කප්පින ස්ථවිරයන්ද, ආයුෂ්මත් මහා චූන්ද ස්ථවිරයන්ද, ආයුෂ්මත් අනුරුද්ධ ස්ථවිරයන්ද, ආයුෂ්මත් රෙවතස්ථවිරයන්ද, ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්ද, අතිකුක් ප්‍රසිද්ධ ප්‍රසිද්ධ ස්ථවිර ශ්‍රාවකයන්ද, සමගය. එකල්හි වනාහි ස්ථවිර භික්ෂූහු අළුත මහණවූ භික්ෂූන්ට අවවාද කරති. අනුශාසනා කරති. ඇතැම් ස්ථවිර භික්ෂූහු, භික්ෂූන් දස නමකටද, අවවාද කරති, අනුශාසනා කරති. ඇතැම් ස්ථවිර භික්ෂූහු, භික්ෂූන් විසි නමකටද අවවාද කරති, අනුශාසනා කරති. ඇතැම් ස්ථවිර භික්ෂූහු, භික්ෂූන් තිස් නමකටද අවවාද කරති, අනුශාසනා කරති. ඇතැම් ස්ථවිර භික්ෂූහු, භික්ෂූන් හතළිස් නමකටද අවවාද කරති, අනුශාසනා කරති. ස්ථවිර භික්ෂූන් විසින් අවවාද කරනු ලබන්නාවූ අනුශාසනා කරනු ලබන්නාවූ ඒ අළුත මහණවූ භික්ෂූහුද සිල් පිරිමි ආදි පළමු විශෙෂයන්ට වඩා මහත්වූ කසිණ භාවනාදී විශෙෂයෙන් දැනගනිති. එකල්හි වනාහි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ එදා පිරුනු සඳ ඇති පවාරණය කරන පසළොස්වක් පෝයදා රැ භික්ෂු සංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ එළිමහන් තන්හි වැඩ සිටි සේක.

2. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණිමිභුතව තුෂ්ණිමිභුතව (හුන්) භික්ෂු සංඝයා බලා ඔවුන්ට කථා කළහ. “මහණෙනි, මේ ප්‍රතිපත්තියෙහි සතුටු වූයේ වෙමි. මහණෙනි, මේ ප්‍රතිපත්තියෙහි සතුටු සිතැත්තේ වෙමි. මහණෙනි, එබැවින් නොපැමිණි මාර්ග ඵලයට පැමිණීම පිණිස අවබෝධ නොකළ ධර්මයාගේ අවබෝධය පිණිස ප්‍රත්‍යක්ෂ නොකළ ධර්මය ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස වියඹී කරවි. මම මේ සැවැත් නුවරට

කුමුදු පිපෙන්නාවූ වස් සාරමාසයේ අන්තිම මාසය වන ඉල් මාසය දක්වා නවතින්නෙමි.” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වනාහී ඒ සැවැත් නුවරම වස් සාරමාසයේ අන්තිම මාසය වූ කුමුදු පිපෙන්නාවූ ඉල් මාසය දක්වා වැඩසිටින සේකැයි ජනපදවාසී භික්ෂුහු ඇසුවාහුය. ඒ ජනපදවාසී භික්ෂුහුද බුදුන් දකින්නට සැවැත් නුවරට රැස්වෙති. ඒ ස්ථවිර භික්ෂුහුද අළුත් භික්ෂුන්ට වැඩියත් අවවාද කරත්. අනුශාසනා කරත්. ඇතැම් ස්ථවිර භික්ෂුහු භික්ෂුන් දස නමකටද අවවාද කරත්, අනුශාසනා කරත්. ඇතැම් ස්ථවිර භික්ෂුහු භික්ෂුන් විසි නමකටද අවවාද කරති, අනුශාසනා කරති. ඇතැම් ස්ථවිර භික්ෂුහු භික්ෂුන් තිස් නමකටද අවවාද කරති, අනුශාසනා කරති. ඇතැම් ස්ථවිර භික්ෂුහු භික්ෂුන් හතළිස් නමකටද අවවාද කරති, අනුශාසනා කරති. ස්ථවිර භික්ෂුන් විසිත් අවවාද කරනු ලබන්නාවූ, අනුශාසනා කරනු ලබන්නාවූ ඒ අළුත් භික්ෂුහුද සිල්පිරිමි ආදී පළමු විශෙෂයන්ට වඩා කසිණ භාවනාදී විශෙෂයන් දැනගනිති. එකල්හි වනාහී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කුමුදු ඇත්තාවූ වස් සාරමාසයේ අන්තිම මාසය වූ පිරුණු සඳ ඇති ඉල්මස පසළොස්වක්දා රැ භික්ෂු සංඝයා විසින් පිරිවරණ ලද්දේ එළිමහන් තන්හි වැඩ සිටි සේක.

3. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තුෂ්ණීමිභූතව තුෂ්ණීමිභූතව (හුන්) භික්ෂු සංඝයා බලා, ඔවුන්ට කථා කළහ. “මහණෙනි, මේ පිරිස කථා නැත්තේය. මහණෙනි, මේ පිරිස දෙදුම් නැත්තේය. පිරිසිඳුය, සාරයෙහි පිහිටියාය. මහණෙනි, මේ භික්ෂු සංඝතෙම එබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ පිරිස එබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මහණෙනි, යම්බඳු පිරිසක් පූජා ලැබීමට, ආගන්තුක සත්කාර ලැබීමට දානය ලැබීමට, වැඳුම් ලැබීමට, සුදුසු වේද ලෝකයාගේ අති උතුම් පිංකෙත වේද, මහණෙනි, මේ භික්ෂු සංඝතෙම එබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ පිරිස එබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. යම්බඳු පිරිසකට ස්වල්පයක් දුන්නේ බොහෝ (විපාක ඇත්තේ) වේද? බොහෝ දුන්නේ ඉතා බොහෝ (විපාක ඇත්තේ) වේද? මහණෙනි, මේ භික්ෂු සංඝතෙම එබඳු ස්වභාව ඇත්තේය.

4. "මහණෙනි, මේ පිරිස එබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. යම්බඳු පිරිසක් ලෝකවාසීන්ට දැකීමට දුර්ලභවේද, මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝතෙම එබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ පිරිස එබඳු ස්වරූප ඇත්තේය. යම්බඳු පිරිසක් දැකීම සඳහා සේනාව බත් බැඳගන යොදුන් ගණනක් යාමට සුදුසුද, මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝතෙම එබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ පිරිස එබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතරෙහි (රාගාදී) ආශ්‍රව ක්ෂය කළාවූ වැස නිමකළ බ්‍රහ්මචරියාව ඇත්තාවූ, කළයුතු දේ කළාවූ, බහා තැබූ (කෙලෙස්) බර ඇත්තාවූ, තමාගේ අර්ථයට පැමිණියාවූ හව බැඳුම් සිද්දැවූ, මනාකොට දත්තාවූ, (කෙලෙස් වලින්) මිදුනාවූ රහතන් වහන්සේලාද සිටිති. මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂුහුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතරෙහි සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතරෙහි පස්වැදැරුම් ඔරම්භාගිය සංයෝජනයන් නැති කිරීමෙන් (සුද්ධාවාසයෙහි) ඔපපාතිකව ඉපිද එහිම පිරිනිවන් පාන්නාවූ ඒ ලෝකයෙන් (නැවත) මේ ලෝකයට උප්පත්ති වශයෙන් නොඑන්නාවූ අනාගාමීහුද සිටිති. මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂුහු හික්ෂුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතරෙහි සිටිති.

5. "මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සංයෝජන තුනක් නැති කිරීමෙන් රාගය, ද්වේෂය සහ මෝහය තුනිවූ බැවින් එක් වරක්ම මේ ලෝකයට (උප්පත්ති වශයෙන්) අවුත් දුක් කෙළවරකරන සකාදාගාමී පුද්ගලයෝද ඇත්තාහ. මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂුහුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂුහු සංඝයා අතර සංයෝජන තුනක් නැති කිරීමෙන් නිරයට නොයන ස්වභාව ඇත්තාවූ, ඒකාන්තයෙන් නිවන් දකින්නාවූ, සෝවාන් වූවාහුද සිටිති,

6. "මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂුහුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සතර සතිපට්ඨාන භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන්නාවූ හික්ෂුහුද ඇත්තාහ. මහණෙනි, මෙබඳුවූ, හික්ෂුහුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂුන් අතර සතර සමාසක් ප්‍රධාන භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන්නාවූ හික්ෂුහුද ඇත. මහණෙනි, හික්ෂුන්

අතර මෙබඳු හික්ෂුහුද වෙති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සතර සාද්ධිපාද භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන්නාවූ හික්ෂුහුද ඇත්තාහ. මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර පංචේන්ද්‍රිය භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන්නාවූ හික්ෂුහුද වෙති. මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂු සංඝයාද මේ හික්ෂුන් අතර සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර පංච බල භාවනාවෙහි යෙදී වසන්නාවූ හික්ෂුහුද ඇත. මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂුහුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සප්ත බෝධ්‍යංග භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන හික්ෂුහුද ඇත්තාහුය. මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂුහුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර ආයථි අෂ්ටාංගික මාර්ග භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන හික්ෂුහුද වෙති. මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂුහුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර මෙමත්‍රී භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන හික්ෂුහුද ඇත්තාහ. මහණෙනි, මේ හික්ෂුන් අතර මෙබඳු හික්ෂුහුද වෙති. මහණෙනි, මේ හික්ෂුන් අතර කරුණා භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන හික්ෂුහුද ඇත්තාහ. මහණෙනි, මේ හික්ෂුන් අතර මෙබඳුවූ හික්ෂුහුද සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර මුදිත භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන හික්ෂුහුද ඇත්තාහ. මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂුහුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර උපෙක්ෂා භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන හික්ෂුහුද ඇත්තාහ. මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂුහුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර අසුභ භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන හික්ෂුහුද ඇත්තාහ. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර මෙබඳුවූ හික්ෂුහුද සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර අනිත්‍ය සංඥා භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන හික්ෂුහුද ඇත්තාහ. මහණෙනි, මෙබඳුවූ හික්ෂුහුද මේ හික්ෂු සංඝයා අතර සිටිති. මහණෙනි, මේ හික්ෂු සංඝයා අතර ආනාපාන සති භාවනාවෙහි යෙදී වාසය කරන්නාවූ හික්ෂුහුද ඇත්තාහ.

7. "මහණෙනි, වඩන ලද්දාවූ, පුරුදු කරන ලද්දාවූ ආනාපානසති භාවනාව මහත්ඵල මහානිසංස ඇත්තේ වෙයි. මහණෙනි, වඩන ලද්දාවූ පුරුදු කරන ලද්දාවූ ආනාපාන සතිය සතර සතිපට්ඨානය සම්පූර්ණ කරයි. වඩන ලද්දාවූ පුරුදු කරන ලද්දාවූ සතර සතිපට්ඨානයේ සජ්ත බෝද්ධ්‍යංගයන් සම්පූර්ණ කරති. වඩන ලද්දාවූ පුරුදු කරන ලද්දාවූ සජ්ත බෝධ්‍යංගයේ විජ්ජා විමුක්තිය සම්පූර්ණ කරති. මහණෙනි, කෙසේ වඩන ලද්දාවූ, කෙසේ පුරුදු කරන ලද්දාවූ, ආනාපාන සති භාවනාව මහත්ඵල මහානිසංස වේද? මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි වනයකට ගියාවූ හෝ, රුක් මුලකට ගියාවූ හෝ, විවේක ස්ථානයකට ගියාවූ හෝ, මහණතෙම පයථිංක බැඳ (අරමිණිය ගොතා), කය කෙලින් තබා, සිතිය ඉදිරිපත්කොට තබාගෙන හිඳිනේය. හෙතෙම සිතියෙන්ම හුස්ම ගනියි. සිතියෙන්ම හුස්ම පිටකරයි. දිගට හුස්ම ගන්නේ හෝ දිගට හුස්ම ගන්නෙමිසි දන්නේය. දිගට හුස්ම පිටකරන්නේ හෝ දිගට හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි දන්නේය, කොටින් හුස්ම ගන්නේ හෝ කොටින් හුස්ම ගන්නෙමිසි දන්නේය. කොටින් හුස්ම පිටකරන්නේ හෝ කොටින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි දන්නේය. හුස්ම ගැනීමේ මුල මැද අග යන සියල්ල දැනගනිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. හුස්ම පිටකිරීමේ මුල මැද අග යන සියල්ල දැනගනිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් සංසිඳුවමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් සංසිඳුවමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. ප්‍රීතිය දැනගනිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. ප්‍රීතිය දැනගනිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. සැපය දැනගනිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. සැපය දැනගනිමින් හුසුම පිටකරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. චිත්තසංස්කාරය (වේදනා සංඥාවන්) දැනගනිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. චිත්ත සංස්කාරය (වේදනා සංඥා) විශෙෂයෙන් දැනගනිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. චිත්ත සංස්කාරය (වේදනා සංඥා) සංසිඳුවන්නේ හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු

කරන්නේය. චිත්ත සංස්කාරය සංසිදුවන්නේ හුස්ම පිට කරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. සිත දැනගනිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. හිත දැනගනිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. සිත සතුටු කරමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. සිත සතුටු කරමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. සිත මනාකොට එකඟ කරමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. හිත මනාකොට එකඟ කරමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. සිත කෙළෙසුන් කෙරෙන් මුදවමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. හිත කෙළෙසුන් කෙරෙන් මුදවමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. අනිත්‍යය නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. අනිත්‍යය නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම පිට කරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. නොඇලීම (විරාගය) නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. නොඇලීම (විරාගය) නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම පිට කරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. නිරොධය නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. නිරොධය නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. අත්හැර දැමීම (පටිනිස්සග්ගය) නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. අත්හැරදැමීම (පටිනිස්සග්ගය) නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි පුරුදු කරන්නේය. මහණෙනි, මෙසේ වඩන ලද්දාවූ ආනාපාන සතිය වනාහි මහත්ඵල ඇත්තී මහානිසංස ඇත්තී වෙයි.

8. "මහණෙනි, කෙසේ වඩන ලද්දාවූ, කෙසේ පුරුදු කරන ලද්දාවූ, ආනාපාන සතිය සතර සතිපට්ඨානයන් සම්පූර්ණ කෙරේද? මහණෙනි, යම් කලක මහණතෙම දිගට හුස්ම ගන්නේ හෝ දිගට හුස්ම ගන්නෙමිසි දනීද, දිගට හුස්ම පිටකරන්නේ හෝ දිගට හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි දනීද, කොටින් හුස්ම ගන්නේ හෝ කොටින් හුස්ම ගන්නෙමිසි දනීද, කොටින් හුස්ම පිටකරන්නේ හෝ කොටින් හුස්ම පිට කරන්නෙමිසි දනීද, සියලු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසකය දන්නේ හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයිද, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් තුනී කරමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි

හික්මෙයිද, ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් තුනී කරමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයිද, මහණෙනි, එකල කය අනුව බලන්නාවූ කෙළෙස් තවන වීයඪී ඇත්තාවූ විමසන නුවණ ඇත්තාවූ, සිහිය ඇත්තාවූ මහණතෙම පඤ්චස්කන්ධය නමැති ලෝකයෙහි ලෝභය හා ද්වේෂය දුරුකොට වාසය කරයි.

“මහණෙනි, ‘මම මේ ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කාය කොට්ඨාසයන් අතුරෙන් එක්තරා කාය කොට්ඨාසයකැයි කියමි.’ මහණෙනි, ඒ නිසා මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම එකල්හි කෙළෙස් තවන වීයඪීයෙන් යුක්තවූ නුවණින් යුක්තවූ සිහියෙන් යුක්තවූ මහණ තෙමේ කයෙහි කය අනුව බලමින් පඤ්චස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලෝභය හා ද්වේෂය දුරුකොට වාසය කරයි.

9. “මහණෙනි, යම් කලක මහණතෙම ප්‍රීතිය දැන ගනිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙයිද, ප්‍රීතිය දැනගනිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයිද, සැපය දැනගනිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙන්නේද, සැපය දැනගනිමින් හුස්ම පිට කරන්නෙමිසි හික්මෙන්නේද, විත්ත සංස්කාරය දැනගනිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙන්නේද, විත්තසංස්කාරය දැන ගනිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙන්නේද, විත්ත සංස්කාරය සංසිදුවමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙන්නේද, විත්ත සංස්කාරය සංසිදුවමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙන්නේද, මහණෙනි, එකල වේදනාවන්හි වේදනාව අනුව බලන්නාවූ කෙළෙස් තවන වීයඪී ඇත්තාවූ, නුවණ ඇත්තාවූ, සිහිය ඇත්තාවූ මහණතෙම පඤ්චස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලෝභය සහ දෝසය දුරුකොට වාසය කරයි.

10. “මහණෙනි, යම් ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් මනාකොට මෙනෙහි කිරීමක් වෙයිද, මම එය වෙදනාවන් අතුරෙන් එක්තරා වෙදනාවකැයි කියමි. මහණෙනි, ඒ නිසා මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම එකල්හි කෙළෙස් තවන උත්සාහ ඇත්තේ, නුවණ ඇත්තේ, සිහිය ඇත්තේ පඤ්චස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලෝභය සහ දෝසය දුරුකොට වාසය කරයි. මහණෙනි, යම් කලක මහණ තෙම සිත දැනගනිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙයිද,

සිත දැනගනිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයිද, හිත සතුටු කරමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙයිද, හිත සතුටු කරමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයිද, හිත මනාකොට එකඟකරමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙයිද, හිත මනාකොට එකඟ කරමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයිද, හිත කෙළෙසුන් කෙරෙන් මුදවමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙයිද, හිත කෙළෙසුන් කෙරෙන් මුදවමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයිද, මහණෙනි, එකල සිතෙහි සිත අනුව බලන්නාවූ කෙළෙස් තවන වියඪී ඇත්තාවූ, නුවණ ඇත්තාවූ, සිහිය ඇත්තාවූ මහණතෙම පඤ්චස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලෝභය සහ දෝසය දුරුකොට වාසය කරයි. මහණෙනි, මම සිහි මුලාවූ නුවණ නැත්තාහට ආනාපාන සති භාවනාව නොකියමි.

"මහණෙනි, ඒ නිසා මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම එකල්හි සිතෙහි සිත අනුව බලමින් කෙළෙස් තවන වියඪී ඇත්තේ, නුවණ ඇත්තේ, සිහිය ඇත්තේ, පඤ්චස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලෝභය සහ දෝසය දුරුකොට වාසය කරයි.

11. 'මහණෙනි, යම් කලක මහණතෙම අනිත්‍යය නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙයිද, අනිත්‍යය නැවත නැවත කියමින් හුස්ම පිට කෙරෙමිසි හික්මෙයිද, නොඇලීම (විරාගය) නැවත නැවත කියමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙයිද, නොඇලීම (විරාගය) නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයිද, නැතිවීම (නිරෝධය) නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙයිද, නැතිවීම (නිරෝධය) නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයිද අත්හැර දැමීම (පටි නිස්සග්ගය) නැවත නැවත දකිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙයිද, අත්හැර දැමීම (පටිනිස්සග්ගය) නැවත නැවත දක්නේ හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයිද, මහණෙනි, එකල ධර්මයන්හි ධර්මය අනුව බලන්නාවූ, කෙළෙස් තවන වියඪී ඇත්තාවූ, නුවණ ඇත්තාවූ, සිහිය ඇත්තාවූ, මහණ තෙම පඤ්චස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලෝභය සහ දෝසය දුරු කොට වාසය කරයි හෙතෙම ලෝභ දෝසයන්ගේ යම් ඒ පහතිරීමක්

වේද, එය නුවණින් දැක මනාකොට මධ්‍යස්ථවේ. මහණෙනි, ඒ නිසා මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම එකල්හි ධර්මයන්හි ධර්මය අනුව දකිමින් කෙළෙස් තවන වීයඕ ඇත්තේ, නුවණ ඇත්තේ, සිහිය ඇත්තේ, පඤ්චස්කන්ධයෙහි ලෝභය සහ දොසය දුරුකොට වාසය කරයි. මහණෙනි, මෙසේ වඩන ලද්දාවූ, මෙසේ පුරුදු කරන ලද්දාවූ ආනාපානසතිය වානාහි සතර සතිපට්ඨානයන් සම්පූර්ණ කරයි.

12. "මහණෙනි, කෙසේ වඩන ලද්දාවූ කෙසේ පුරුදු කරන ලද්දාවූ සතර සතිපට්ඨානයෝ සප්ත බ්‍රහ්මාරියෝ සම්පූර්ණ කෙරෙත්ද? මහණෙනි, යම් කලක මහණ තෙම කයෙහි කය අනුව බලමින් කෙළෙස් තවන වීයඕ ඇත්තේ, නුවණ ඇත්තේ, සිහිය ඇත්තේ, පඤ්චස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලෝභය සහ දොසය දුරුකොට වාසයකරයි. එකල ඔහුට මුළා නොවූ එළඹසිටි සිහිය ඇත්තේවෙයි. මහණෙනි; යම් කලක මහණහට මුළා නොවූ එළඹසිටි සිහිය ඇත්තේ වෙයිද; එකල්හි හික්ෂුව විසින් සතිසම්බ්‍රහ්මාරිය පටන්ගන්නා ලද්දේවේ. එකල්හි හික්ෂුතෙමේ සතිසම්බ්‍රහ්මාරිය වඩයි. එකල්හි හික්ෂුවගේ සතිසම්බ්‍රහ්මාරිය සම්පූර්ණ වීමට පැමිණෙයි. එසේ සිහියෙන් යුක්තව කරන්නාවූ හෙතෙම ඒ ධර්මය නුවණින් සොයයි. පරීක්ෂාකරයි. විමසීමට පැමිණෙයි.

13. "මහණෙනි, යම් කලක එසේ සිහියෙන් වාසය කරන්නාවූ මහණතෙම ඒ ධර්මය නුවණින් සොයයිද, පරීක්ෂා කරයිද; විමසීමට පැමිණෙයිද, එකල්හි හික්ෂුව විසින් ධම්ම විචය සම්බ්‍රහ්මාරිය පටන්ගන්නා ලද්දේවේ. එකල මහණතෙම ධම්ම විචය සම්බ්‍රහ්මාරිය වඩයි. එකල මහණහුගේ ධම්ම විචය සම්බ්‍රහ්මාරිය භාවනාව සම්පූර්ණබවට පැමිණෙයි ඒ ධර්මය නුවණින් සොයන්නාවූ පරීක්ෂාකරන්නාවූ විමසීමට පැමිණෙන්නාවූ ඒ මහණහුගේ නොපසුබස්නා වීයඕය පටන්ගන්නා ලද්දේවෙයි. එකල හික්ෂුව විසින් චිරිය සම්බ්‍රහ්මාරිය පටන්ගන්නා ලද්දේවෙයි. එකල්හි මහණ තෙම චිරිය සම්බ්‍රහ්මාරිය වඩයි. එකල මහණහුගේ

විරිය සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. පටන්ගන්නාලද විරිය ඇත්තාහට ආමිස රහිතවූ ප්‍රීතිය උපදවයි.

14 "මහණෙනි; යම් කලක පටන්ගන්නා ලද වීයඝී ඇත්තාවූ මහණහට නිරාමිසප්‍රීතිය උපදියිද, එකල්හි මහණහු විසින් පීති සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණතෙම පීති සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල මහණහුගේ ප්‍රීතිසම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. ප්‍රීති සිත ඇත්තාවූගේ කයද සංසිදෙයි. සිතද සංසිදෙයි.

15. "මහණෙනි, යම් කලක ප්‍රීති සිත් ඇති මහණහුගේ කය සංසිදෙයිද, සිත සංසිදෙයිද, එකල්හි මහණහු විසින් පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණතෙම පස්සද්ධිබොජ්ඣංගය වඩයි. එකල මහණහුගේ පස්සද්ධිබොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. සංසිදුනු කයහුගේ සිත එකඟවේ.

16. "මහණෙනි, යම් කලක සංසිදුනු කය ඇති මහණහුගේ සිත එකඟ වේද, එකල මහණහු විසින් සමාධි සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණ තෙම සමාධි සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල මහණහුගේ සමාධි සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. එසේ එකඟවූ සිත් ඇත්තාවූ ඒ මහණතෙම එකල මධ්‍යස්ථ වූයේ වෙයි.

17. "මහණෙනි, යම් කලක එසේ එකඟවූ සිත් ඇති මහණතෙම මනාකොට මධ්‍යස්ථ වූයේ වේද, එකල මහණහු විසින් උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණතෙම උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල මහණහුගේ උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. මහණෙනි, යම් කලක මහණතෙම වේදනාවෙන්හි වේදනාවන් අනුව බලමින් කෙලෙස් තවන වීයඝී ඇත්තේ, නුවණ ඇත්තේ, සිහිය ඇත්තේ, පඤ්චස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලොභය සහ දොසය දුරුකොට වාසය කරයි, එකල්හි ඒ මහණහට නොමුළා සිහිය එළඹසිටියේ වෙයි. මහණෙනි, යම් කලක

මහණහට නොමුළා සිහිය ඵලඹසිටියේ වේද, එකල මහණහු විසින් සතිසම්බොජ්ඣංගය පටන් ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණතෙම සතිසම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල මහණහුගේ සතිසම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි, එසේ සිහියෙන් වාසය කරන්නාවූ ඒ මහණතෙම ඒ ධර්මය නුවණින් සොයයි. පරීක්ෂා කරයි. විමසීමට පැමිණෙයි.

18 "මහණෙනි, එසේ සිහිය ඇතිව වාසය කරන්නාවූ මහණතෙම එකල්හි ඒ ධර්මය සොයයිද, පරීක්ෂා කරයිද විමසීමට පැමිණෙයිද, එකල්හි මහණහු විසින් ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. ඒ ධර්මය නුවණින් සොයන්නාවූ; පරීක්ෂා කරන්නාවූ, විමසීමට පැමිණෙන්නාවූ, ඒ මහණහු විසින් නොපසුබස්නා වීයථීය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. මහණෙනි, යම් කලක ඒ ධර්මය නුවණින් සොයන්නාවූ, පරීක්ෂා කරන්නාවූ, විමසීමට පැමිණෙන්නාවූ, මහණහු විසින් නොපසුබස්නා, වීයථීය පටන්ගන්නා ලද්දේ වේද, එකල්හි මහණහු විසින් විරිය සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි මහණතෙම විරිය සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ විරිය සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. පටන්ගන්නාලද වීයථීය ඇත්තාහට නිරාමිස ප්‍රීතිය උපදී. මහණෙනි, යම් කලක පටන්ගන්නාලද වීයථීය ඇත්තාවූ මහණහට නිරාමිස ප්‍රීතිය උපදීද, එකල්හි මහණහු විසින් ජිතිසම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි මහණතෙම ජිතිසම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ ජිතිසම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. පිනාගිය හිතැත්තහුගේ කයද සංසිදෙයි. සිතද සංසිදෙයි.

19. "මහණෙනි, එකල මහණහු විසින් පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණ තෙම පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ පස්සද්ධි

සම්බෝජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. සංසිද්ධනුකය ඇත්තහුගේ සිත එකඟවේ. මහණෙනි, යම් කලක සංසිද්ධනුකය ඇති මහණහුගේ සිත එකඟවේද, එකල්හි මහණහු විසින් සමාධි සම්බෝජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණතෙම සමාධි සම්බෝජ්ඣංගය වඩයි. එකල මහණහුගේ සමාධි සම්බෝජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. ඔහු විසින් එසේ එකඟවූ සිත මනාකොට මද්ධ්‍යස්ථ කරන ලද්දේ වෙයි. එකල මහණහු විසින් උපෙක්ඛා සම්බෝජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි මහණතෙම උපෙක්ඛා සම්බෝජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ උපෙක්ඛා සම්බෝජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි.

20. "මහණෙනි, යම් කලක මහණතෙම සිතෙහි සිත අනුව බලමින් කෙළෙස් තවන වීයථී ඇත්තේ, නුවණ ඇත්තේ, සිහිය ඇත්තේ, ලෝභය සහ දොසය දුරුකොට වාසය කරයි, එකල්හි ඒ මහණහට නොමුළා සිහිය එළඹ සිටියේ වෙයි. මහණෙනි, යම් කලක මහණහට නොමුළා සිහිය එළඹසිටියේ වේද, එකල මහණහු විසින් සති සම්බෝජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණ තෙම සති සම්බෝජ්ඣංගය වඩයි. එකල මහණහුගේ සති සම්බෝජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. එසේ සිහියෙන් වාසය කරන්නාවූ ඒ මහණතෙම ඒ ධර්මය නුවණින් සොයයි පරීක්ෂා කරයි. විමසීමට පැමිණෙයි.

21. "මහණෙනි, එසේ සිහිය ඇතිව වාසය කරන්නාවූ මහණතෙම එකල්හි ඒ ධර්මය සොයයිද, පරීක්ෂා කරයිද, විමසීමට පැමිණෙයිද, එකල්හි මහණහු විසින් ධම්මච්චය සම්බෝජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි ධම්ම ච්චය සම්බෝජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ ධම්මච්චය සම්බෝජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. ඒ ධර්මය නුවණින් සොයන්නාවූ, පරීක්ෂා කරන්නාවූ, විමසීමට පැමිණෙන්නාවූ ඒ මහණහු විසින් නොපසුබස්නා වීයථීය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. මහණෙනි, යම් කලක ඒ ධර්මය නුවණින් සොයන්නාවූ, පරීක්ෂා කරන්නාවූ, විමසීමට

පැමිණෙන්නාවූ, මහණහු විසින් නොපසුබස්නා වීයඝීය පටන්ගන්නා ලද්දේ වේද, එකල්හි මහණහු විසින් විරිය සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි මහණ තෙම විරිය සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ විරිය සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. පටන්ගන්නාලද වීයඝීය ඇත්තාහට නිරාමිස ප්‍රීතිය උපදී. මහණෙනි, යම් කලක පටන්ගන්නාලද වීයඝීය ඇත්තාවූ මහණහට නිරාමිස ප්‍රීතිය උපදීද, එකල්හි මහණහු විසින් පීති සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි මහණතෙම පීති සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ පීති සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. පිනාගිය හිතැත්තහුගේ කයද සංසිදෙයි. සිතද සංසිදෙයි.

22. "මහණෙනි, එකල මහණහු විසින් පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණ තෙම පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. සංසිදුනු කය ඇත්තහුගේ සිත එකඟවේ, මහණෙනි, යම් කලක සංසිදුනු කය ඇති මහණහුගේ සිත එකඟවේද, එකල්හි මහණහු විසින් සමාධි සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණතෙම සමාධි සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල මහණහුගේ සමාධි සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. ඔහු විසින් එසේ එකඟවූ සිත මනාකොට මධ්‍යස්ථ කරන ලද්දේ වෙයි. එකල මහණහු විසින් උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි මහණතෙම උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි.

23 "ධර්මයන්හි ධර්මය අනුව බලන්නේ, කෙළෙස් තවන වීයඝී ඇත්තේ, නුවණ ඇත්තේ, සිතිය ඇත්තේ, පඤ්චස්කන්ධ ලොකයෙහි ලොභය සහ දොසය දුරුකොට වාසය කරයිද, එකල්හි ඒ මහණහට නොමුළාවූ සිතිය එළඹ සිටියේ වෙයි. මහණෙනි, යම් කලක මහණහට නොමුළා සිතිය එළඹසිටියේ

වේද, එකල මහණහු විසින් සතිසම්බොජ්ඣංගය පටන් ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණතෙම සතිසම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල මහණහුගේ සති සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. එසේ සිතියෙන් යුක්තව වාසය කරන්නාවූ ඒ මහණතෙම ධර්මය නුවණින් සොයයි. පරීක්ෂා කරයි. විමසීමට පැමිණෙයි.

24. "මහණෙනි, එසේ සිතිය ඇතිව වාසය කරන්නාවූ මහණතෙම එකල්හි ඒ ධර්මය සොයයිද, පරීක්ෂා කරයිද, විමසීමට පැමිණෙයිද, එකල්හි මහණහු විසින් ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි මහණ තෙම ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. ඒ ධර්මය නුවණින් සොයන්නාවූ පරීක්ෂා කරන්නාවූ, විමසීමට පැමිණෙන්නාවූ, ඒ මහණහු විසින් නොපසුබස්නා වීයථීය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. මහණෙනි, යම් කලක ඒ වීයථීය නුවණින් සොයන්නාවූ, පරීක්ෂා කරන්නාවූ, විමසීමට පැමිණෙන්නාවූ, මහණහුගේ නොපසුබස්නා වීයථීය පටන් ගන්නා ලද්දේ වේද, එකල්හි මහණහු විසින් විරිය සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි මහණතෙම විරිය සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ විරිය සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. පටන් ගන්නාලද වීයථීය ඇත්තාහට කාමාශාවන්ගෙන් වෙන්වූ (නිරාමිස) ප්‍රීතිය උපදී.

25. "මහණෙනි, යම් කලක පටන්ගන්නාලද වීයථීය ඇත්තාවූ මහණහට කාමාශාවන්ගෙන් වෙන්වූ (නිරාමිස) ප්‍රීතිය උපදීද, එකල්හි මහණහු විසින් ජීති සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි මහණතෙම ජීති සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ ජීතිසම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. ජිනාගිය හිතැත්තාගේ කයද සංසිදෙයි. සිතද සංසිදෙයි. මහණෙනි, එකල මහණහු විසින් පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි.

එකල මහණතෙම පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. සංසිද්ධු කය ඇත්තහුගේ සිත එකඟවේ. මහණෙනි, යම් කලක සංසිද්ධු කය ඇති මහණහුගේ සිත එකඟවේද, එකල මහණහු විසින් සමාධි සම්බොජ්ඣංගය පටන්ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල මහණතෙම සමාධි සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල මහණහුගේ සමාධි සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි ඒ මහණතෙම එසේ එකඟවූ සිත මනාකොට මධ්‍යස්ථ කරන්නේ වෙයි. එකල මහණහු විසින් උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය පටන් ගන්නා ලද්දේ වෙයි. එකල්හි මහණතෙම උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංගය වඩයි. එකල්හි මහණහුගේ උපෙක්ඛා සම්බොජ්ඣංග භාවනාව සම්පූර්ණ බවට පැමිණෙයි. මහණෙනි, මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද සතර සතිපට්ඨානයෝ සප්තබොජ්ඣංගයන් සම්පූර්ණ කරත්.

26. "මහණෙනි, කෙසේ වඩනලද කෙසේ පුරුදු කරන ලද සප්තබොජ්ඣංගයෝ විජ්ජා විමුක්තිය සම්පූර්ණ කෙරෙත්ද, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකය, ඇසුරු කළාවූ, නොඇලීම ඇසුරු කළාවූ, නිරොධය ඇසුරු කළාවූ, නිවණට නැමුණාවූ සති සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකය ඇසුරු කළාවූ, නොඇලීම ඇසුරු කළාවූ, නැතිවීම ඇසුරු කළාවූ, නිවණට පැමුණුනාවූ, ධම්මවිචය සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකය ඇසුරු කළාවූ, නොඇලීම ඇසුරු කළාවූ, නැතිවීම ඇසුරු කළාවූ, නිවනට පැමුණුනාවූ, විරිය සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකය ඇසුරු කළාවූ, නොඇලීම ඇසුරු කළාවූ, නැතිවීම ඇසුරු කළාවූ, නිවනට පැමුණුනාවූ ජීති සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම විචේකය ඇසුරු කළාවූ, නොඇලීම ඇසුරු කළාවූ, නැතිවීම ඇසුරු කළාවූ, නිවනට පැමුණුනාවූ පස්සද්ධි සම්බොජ්ඣංගය වඩයිද, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි

මහණතෙම විචේකය ඇසුරු කළොවු, නොඇලීම ඇසුරු කළොවු, නැතිවීම ඇසුරු කළොවු, නිවනට පැමුණුනාවු, සමාධි සම්බෝධකායෙහි වඩයිද, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණ තෙම විචේකය ඇසුරු කළොවු, නොඇලීම ඇසුරු කළොවු, නිරෝධය ඇසුරු කළොවු, නිවනට නැමුණාවු, උපෙක්ඛා සම්බෝධකායෙහි වඩයි. මහණෙනි, මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, සජ්ඣාන්තකායෙහි විජ්ජා විමුක්තිය (අර්හත්ඵලය හා නිර්වාණය) සම්පූර්ණ කරති. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. සතුටු සිත් ඇත්තාවු ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාව සතුටින් පිළිගත්හ.

අටවන ආනාපාන සති සූත්‍රය නිමි. (2-8)

19. කායගතා සති සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ ජේතවන නම් අනේපිඬු සිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වෙසෙති. එකල්හි සවස් වරුවෙහි පිණ්ඩපාතයේ යාමෙන් වැළකුණාවු, උපස්ථාන සාලාවෙහි (ආගන්තුකාදීන්ට සත්කාරකරන ශාලාවෙහි) රැස්වී වැඩහුන්නාවු, බොහෝ භික්ෂුන් අතරෙහි මේ අතුරු කථාව ඇතිවිය. '(දතයුතු සියල්ල) දන්නාවු (දැක්ක යුතු සියල්ල) දක්නාවු, අර්හත්වූ සමයක් සම්බුද්ධවූ ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් යම් වඩන ලද්දාවු, පුරුදු කරන ලද්දාවු, කායගතා සතියක් මහත්ඵල ඇත්තියයි මහානිසංස ඇත්තී යයි වදාරණ ලද්දේද, ඇවැත්නි, එය ආශ්වයායකි, ඇවැත්නි, එය පුදුමයකි, යනුයි. ඒ භික්ෂුන්ගේ, මේ අතුරු කථාව අවසාන නොවූයේ වේද, එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි ඵලසමාපත්තියෙන් නැගී සිටියේ (ආගන්තුකාදීන්ට) සත්කාර කරන ශාලාව යම් තැනෙක්හිද, එතැනහි වැඩිසේක. වැඩ පනවන ලද ආසනයෙහි වැඩහුන් සේක. වැඩහිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ භික්ෂුන්ට කථාකළහ.

“මහණෙනි, දැන් වනාහි කීනම් කථාවකින් යුක්තව හුන්නාහුද? ඔබලාගේ කීනම් අතුරු කථාවක් අවසන් නොවූයේ දැයි” ඇසූහ.

2. “ස්වාමීනි, මෙහි සවස් වරුවෙහි පිණ්ඩපාතයේ යෑමෙන් වැලකුනාහු, උපස්ථාන ශාලාවෙහි රැස්වී හුන්නාහු; අප අතරෙහි මේ අතුරු කථාව ඇතිවිය. ‘දන්නාහු දක්නාහු, අර්භත්තාහු, සමාසක සම්බුද්ධහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් වඩන ලද්දාහු පුරුදු කරන ලද්දාහු, යම් මේ කායගතා සතියන් මහත්ඵල ඇත්තියයි මහානිසංස ඇත්තියයි වදාරණ ලද්දේ වේද, ඇවැත්නි, එය ආශ්වාසීය, ඇවැත්නි, එය පුදුමය’ ස්වාමීනි, අපේ මේ කථාව අවසන් නොවූයේ විය. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩිසේකැයි” කීහ.

3. “මහණෙනි, කෙසේ වඩන ලද, කෙසේ පුරුදු කරන ලද කායගතා සතිය මහත්ඵල වන්තීද, මහානිසංස වන්තීද, මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි වනයකට ගියාහු හෝ රුක් මූලකට ගියාහු හෝ, හිස් ගෙයකට ගියාහු හෝ මහණතෙම අරමිණියා ගොතා, ඇඟ කෙළින් තබා සිහිය ඉදිරිපත්කොට තබාගෙන හිඳින්නේය. හෙතෙම සිහියෙන්ම හුස්ම ගනී. සිහියෙන්ම හුස්ම පිටකරයි. දිගට හුස්ම ගන්නේ හෝ දිගට හුස්ම ගන්නෙමිසි දැනගනියි. දිගට හුස්ම පිටකරන්නේ හෝ දිගට හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි දැනගනියි. කොටින් හුස්ම ගන්නේ හෝ කොටින් හුස්ම ගන්නෙමිසි දැනගනියි. කොටින් හුස්ම පිටකරන්නේ හෝ කොටින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි දැනගනියි. සියලු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කය දැනගනිමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙයි. සියලු ආශ්වාස ප්‍රශ්වාස කය දැනගනිමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයි. ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් තුනීකරමින් හුස්ම ගන්නෙමිසි හික්මෙයි. ආශ්වාස ප්‍රශ්වාසයන් තුනීකරමින් හුස්ම පිටකරන්නෙමිසි හික්මෙයි. මෙසේ අප්‍රමාදව කෙළෙස් තවන චීරිය ඇතිව නිවන කරා යවනලද සිතැතිව වාසය කරන්නාහු, ඒ මහණහුගේ යම් ඒ පඤ්චකාමය ඇසුරුකොට පවත්නාහු ඊට දුටු කල්පනාවෝ වෙත්ද, ඔව්හු දුරුවෙත්.

ඔවුන්ගේ දුරුවීමෙන් තමා තුළම සිත රදා සිටියි, නැවතී හිඳියි, එකඟවෙයි. මනාකොට පිහිටයි. මහණෙනි, මෙසේද මහණතෙම කායගතා සතිය වඩයි.

4. 'මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම යන්නේ හෝ යන්නෙමිසි දැනගනියි. සිටියේ හෝ සිටින්නෙමිසි දැන ගනියි. හුන්නේ හෝ හුන්නෙමිසි දැනගනියි. සැතපෙන්නේ හෝ සැතපෙන්නෙමිසි දැන ගනියි. යම් මේ ලෙසකින් වනාහි ඒ මහණහුගේ කය පිහිටුවන ලද්දේ වෙයිද, ඒ ඒ ලෙසින් ඔහු දැනගනියි. මෙසේ නොපමාවූ, කෙළෙස් තවන වීරිය ඇත්තාවූ, නිවන කරා යවනලද සිතැතිව වාසය කරන්නාවූ, ඒ මහණහුගේ යම් ඒ පඤ්චකාමය ඇසුරුකොට පවත්නාවූ ඊට දුවන කල්පනාවෝ (වෙත්ද) ඔව්හු දුරුවෙත්. ඔවුන්ගේ තමා තුළම සිත රදා සිටියි, නැවතී හිඳියි. එකඟ වෙයි. මනාකොට පිහිටයි. මහණෙනි, මෙසේද මහණතෙම කායගතා සතිය වඩයි.

5. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ඉදිරියට යාමෙහිද ආපසු ඊමෙහිද නුවණින් මනාකොට දැන කරන්නේ වෙයි. ඉදිරිය බැලීමෙහිද අවට බැලීමෙහිද නුවණින් මනාකොට දැන කරන්නේ වෙයි. අත් පා හැකිලීමෙහිද දිගු කිරීමෙහිද නුවණින් මනාකොට දැන කරන්නේ වෙයි. පාත්‍රා, දෙපට සිවුරු, තනිපොට සිවුරු, දැරීමෙහිද නුවණින් මනාකොට දැන කරන්නේ වෙයි. කෑමෙහිද, බීමෙහිද, අවුලුපත් කෑමෙහිද, රස විඳීමෙහිද, නුවණින් මනාකොට දැන කරන්නේ වෙයි. මළමුත්‍ර පහකිරීමෙහිද නුවණින් මනා කොට දැන කරන්නේ වෙයි. යාමෙහිද, සිටීමෙහිද, හිඳීමෙහිද, නිඳීමෙහිද, නිඳීමැරීමෙහිද, කථාකිරීමෙහිද, කථා නොකිරීමෙහිද නුවණින් මනාකොට දැනකරන්නේ වෙයි. මෙසේ නොපමාව කෙළෙස් තවන වීරිය ඇතිව, නිවන කරා යවන ලද සිතැතිව වාසය කරන්නාවූ, ඒ මහණහුගේ යම් පඤ්චකාමය ඇසුරුකොට පවත්නාවූ, ඊට දුවන කල්පනාවෝ වෙත්ද, ඔව්හු දුරුවෙත්. ඔවුන්ගේ දුරු වීමෙන් තමා තුළම සිත රදා සිටියි, නැවතී හිඳියි, එකඟවෙයි, මනාකොට පිහිටයි. මහණෙනි, මෙසේද කායගතා සතිය වඩයි.

6. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම පාද තලයෙන් උඩ හිසකේ මුදුනෙන් යට හම කෙළවරකොට ඇති නානාවිධ අසුවියෙන් පිරුණාවූ, මේ කයම නුවණින් බලයි. මේ කයෙහි කෙස්, ලොම්, නිය, දත්, සම, නහර, ඇට, ඇටමිදුලු, වකුගඩුව, හෘදයමාංශය, අක්මාව, දළඹුව, බඩදිව, පෙණහල්ල, බඩවැල, අතුණුබහණ, නොදිරු ආහාරමළ, හිස්මොළය, පිත, සෙම, සැරව, ලේ, ඩහදිය, මේදතෙල, කඳුලු, වූරුණු තෙල, කෙළ, සොටු, සදම්දුලු සහ මූත්‍ර ඇත්තේය, (කියයි.) මහණෙනි, නොයෙක් ආකාරවූ ධාන්‍යයන්ගෙන් මුව දක්වා පුරවන ලද, උඩ යට දෙපැත්තෙන් කටවල් දෙකක් ඇති මල්ලක් වේද? කිනම් ධාන්‍යවලින් (පුරවන ලද මල්ලක්) ද යත්:- හැල්වි, මාවි, මුං, මෑ, තල සහ සහල් (යන මේ ධාන්‍ය වලිනි.) ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් ඒ ධාන්‍ය පිරූ මල්ල ලිහා, මේ හැල්ය, මේ මාවිය, මේ මුංය, මේ මෑය, මේ තලය, මේ සහල් යයි යම්සේ මෙතෙහි කරන්නේ වේද, එපරිද්දෙන්ම මහණෙනි, (මහණතෙම) පාද තලයෙන් උඩ හිසකේ මුදුනෙන් යට හම කෙළවරකොට ඇති, නානාවිධ අසුවියෙන් පිරුණාවූ, මේ කයම නුවණින් බලයි. මේ කයෙහි කෙස්, ලොම්, නිය, දත්, සම, නහර, ඇට, ඇටමිදුලු, වකුගඩුව, හෘදය මාංශය, අක්මාව, දළඹුව, බඩදිව, පෙණහල්ල, බඩවැල, අතුණු බහණ, නොදිරු ආහාර, මළ, හිස්මොළය, පිත, සෙම, සැරව, ලේ, ඩහදිය, මේදතෙල, කඳුලු, වූරුණු තෙල්, කෙළ, සොටු, සදම්දුලු, සහ මූත්‍ර ඇත්තේය. (කියයි.) මෙසේ නොපමාව කෙළෙස් තවන වීරිය ඇතිව, නිවන කරා යවන ලද සිතැතිව වාසය කරන්නාවූ ඒ මහණහුගේ යම් ඒ පඤ්චකාමය ඇසුරුකොට පවත්නාවූ ඊට දුවන කල්පනාවෝ වෙත්ද, ඔව්හු දුරුවෙත්. ඔවුන්ගේ දුරුවීමෙන් තමා තුළම සිත රදාසිටියි. නැවතී හිදියි. එකඟවෙයි. මනාකොට පිහිටයි. මහණෙනි, මෙසේද මහණතෙම කායගතා සතිය වඩයි.

7. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම යම් ඉදිරියව්වකින් සිටියාවූ යම් ආකාරයකින් තබනලද්දාවූ, මේ කයම ධාතු වශයෙන් නුවණින් සිහි කරන්නේය. (කෙසේද) මේ කයෙහි

“පඨවි” ධාතුව ඇත්තේය. ආපෝධාතුව ඇත්තේය. තේජෝ ධාතුව ඇත්තේය. වායෝ ධාතුව ඇත්තේය. (කියයි.) මහණෙනි, යම්සේ දක්ෂවූ ගවයන් මරන්නෙක් හෝ ගවයන් මරවන්නෙකගේ අතවැසියෙක් හෝ ගවයකු මරා සතර මංසන්ධියක කොටස් වශයෙන් වෙන් වෙන්කොට බෙදා උන්නේ වේද, මහණෙනි, එමෙන් මහණතෙම යම් ඉරියව්වකින් සිටියාවූ යම් ආකාරයකින් තබන ලද්දාවූ මේ කයම ධාතුවශයෙන් සිහි කරන්නේය. මේ කයෙහි පඨවි ධාතුව ඇත්තේය. ආපෝ ධාතුව ඇත්තේය. තේජෝ ධාතුව ඇත්තේය. වායෝ ධාතුව ඇත්තේය. (කියයි) මෙසේ නොපමාව කෙළෙස් තවන වීරිය ඇතිව, නිවන කරා යවන ලද සිතැතිව වාසය කරන්නාවූ ඒ මහණහුගේ යම් ඒ පඤ්චකාමය ඇසුරුකොට පවත්නාවූ ඊට දුවන කල්පනාවෝ වෙත්ද, ඔව්හු දුරුවෙත්. ඔවුන්ගේ දුරුවීමෙන් තමා තුළම සිත රඳා සිටියි. නැවතී හිඳියි. එකඟවෙයි. මනාකොට පිහිටයි. මහණෙනි, මෙසේද මහණතෙම කායගතා සතිය වඩයි.

8. “මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම මැරී එක් දවසක් ගියාවූ හෝ දෙදවසක් ගියාවූ හෝ තුන් දවසක් ගියාවූ හෝ ඉදිමුණාවූ, නිල්වූ, සැරව වැගිරෙන්නාවූ අමුසොහොනෙහි දමනලද ශරීරයක් යම්සේ දක්නේද, ඒ මහණතෙම මේ කය ඒ හා සමාන කර බලන්නේය. (කෙසේද) මේ කයද, මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මේ ස්වභාවයට පැමිණෙන්නේය. මේ ස්වභාව නොයික්ම සිටියේය. (කියයි) මෙසේ නොපමාව කෙළෙස් තවන වීරිය ඇතිව, නිවන කරා යවන ලද සිතැතිව වාසය කරන්නාවූ, ඒ මහණහුගේ යම් ඒ පඤ්චකාමය ඇසුරු කළාවූ ඊට දුවන කල්පනාවෝ වෙත්ද, ඔව්හු දුරුවෙත්. ඔවුන්ගේ දුරුවීමෙන් තමා තුළම සිත රඳී සිටියි, නැවතී හිඳියි, එකඟවෙයි, මොනවට පිහිටයි. මහණෙනි, මෙසේ මහණතෙම කායගතා සතිය වඩයි.

9. “මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම කපුටන් විසින් කනු ලබන්නාවූ හෝ උකුස්සන් විසින් කනු ලබන්නාවූ හෝ ගිජුලිහිණියන් විසින් කනු ලබන්නාවූ හෝ බල්ලන් විසින් කනු

ලබන්නාවූ හෝ හිවලූන් විසින් කනු ලබන්නාවූ හෝ නොයෙක ප්‍රාණීන් විසින් කනු ලබන්නාවූ හෝ ශරීරයක් යම්සේ දක්නේද, ඒ මහණතෙම මේ මළ කයම තම කය හා සමාන කරන්නේය. (කෙසේද) මෙ කයද, මෙබඳු ස්වභාවය ඇත්තේය. මෙබඳු ස්වභාවයට පැමිණෙන්නේය. මෙබඳු ස්වභාව නොයික්ම සිටින්නේය. (කියායි) මෙසේ නොපමාව කෙළෙස් තවන වීරිය ඇතිව නිවන කරා යවන ලද සිතැතිව වාසය කරන්නාවූ ඒ මහණහුගේ යම් පඤ්චකාමය ඇසුරු කළාවූ ඊට දුවන කල්පනාවෝ (වෙක්ද) ඔව්හු දුරුවෙත්. ඔවුන්ගේ දුරුවීමෙන් තමා තුළම සිත රැඳී සිටී. නැවතී හිඳියි. එකඟ වෙයි. මනාකොට පිහිටයි. මහණෙනි, මෙසේද මහණතෙම කායගතා සතිය වඩයි.

10. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ලේ මස් සහිතවූ නහර වැලින් බැඳුනාවූ ඇටසැකිල්ලක්ද මස් නැති ලේ නැවරුණු, නහරින් බැඳුනු ඇටසැකිල්ලක්ද මස් ලේ පහවූ නහර වලින් බැඳුනු, ඇටසැකිල්ලක්ද (නහර) සම්බන්ධයෙන් වෙන්වූ, එක දිසාවක පා ඇටද එක් දිසාවක කෙණ්ඩා ඇටද එක් දිසාවක කලවා ඇටද, එක් දිසාවක කටි ඇටද, එක් දිසාවක පිටකටුද, එක් දිසාවක හිස් කබලද ඇත්තාවූ, දිශා අනු දිසාවන්හි විසුරුණු ඇට කැබලි ඇත්තාවූ, අමු සොහොනෙහි දමන ලද ශරීරයක් යම්සේ දක්නේද, ඒ මහණතෙම මේ මළ කයම තම කය හා සමාන කරන්නේය. (කෙසේද) මේ කයද මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය. මෙබඳු ස්වභාවයට පැමිණෙන්නේය. මෙබඳු ස්වභාව නොයික්ම සිටියේය. (කියායි). මෙසේ නොපමාව කෙළෙස් තවන වීරිය ඇතිව නිවන කරා යවන ලද සිතැතිව, වාසය කරන්නාවූ ඒ මහණහුගේ යම් ඒ පඤ්චකාමය ඇසුරු කළාවූ ඊට දුවන කල්පනාවෝ (වෙක්ද) ඔව්හු දුරුවෙත්. ඔවුන්ගේ දුරුවීමෙන් තමා තුළම සිත රැඳී සිටියි. නැවතී හිඳියි. එකඟ වෙයි. මනාකොට පිහිටයි. මහණෙනි, මෙසේද මහණතෙම කායගතා සතිය වඩයි.

11. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම හක්ගෙඩියක් පාටට සමාන ස්වභාව ඇති සුදු වූ ඇට ඇත්තාවූ, ඇට ගොඩක්වූ,

අවුරුදු ගණනක් ඉකුත්වූ, පිළිකුල්වූ, සුණුවූ ඇට ඇත්තාවූද අමුසොහොනෙහි දමන ලද ශරීරයක් යම්සේ දක්නේද ඒ මහණතෙම මේ මළ කයම තම කය හා සමාන කරන්නේය. (කෙසේද) මේ කයද මෙබඳු ස්වභාව ඇත්තේය මෙබඳු ස්වභාවයට පැමිණෙන්නේය. මෙබඳු ස්වභාව නොයික්ම සිටියේය. (කියායි.) මෙසේ නොපමාව, කෙළෙස් තවන වීයඹී ඇතිව, නිවන කරා යවන ලද සිතැතිව, වාසය කරන්නාවූ ඒ මහණහුගේ යම් ඒ පඤ්චකාමය ඇසුරුකළාවූ ඊට දුවන කල්පනාවෝ (වෙක්ද) ඔව්හු දුරුවෙත්. ඔවුන්ගේ දුරුවීමෙන් තමා තුළම සිත රැඳී සිටියි. නැවතී හිඳියි. එකඟ වෙයි. මොනවට පිහිටියි. මහණෙනි, මෙසේද මහණතෙම කායගතා සිතිය වඩයි.

12. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිත විචාර සහිත, විචේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිය සහ සැපය ඇති ප්‍රථම ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඒ මහණතෙම මේ කයම විචේකයෙන් උපන් ප්‍රීතියෙන් සහ සැපයෙන් තෙමයි, වගුරුවයි, පුරවයි, පතුරුවයි, ඔහුගේ මුළු කයේ විචේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිය සහ සැපය නොපැතුරුණු කිසි තැනෙක් නොවන්නේය. මහණෙනි, යම්සේ දක්ෂ නභවන්නෙක් හෝ නභවන්නෙකුගේ අතවැසියෙක් හෝ ලෝභ තලියෙහි නභන කල්ක බතා දියෙන් තෙම තෙමා මිශ්‍රකොට හනන්නේය. ඔහුගේ ඒ නාන සුණු පිඩ තෙතමනේ යුක්තවූයේ, තෙතමනෙන් බැඳුණේ ඇතුළත සහ පිටත පැතිරෙන ලද්දේ වේද, නොවැගිරෙන්නේ වේද, එසේම මහණෙනි, මහණතෙම මේ කයම විචේකයෙන් උපන් ප්‍රීතියෙන් සහ සැපයෙන් තෙත් කරයි, වගුරුවයි, පුරවයි, පතුරුවයි, ඔහුගේ මුළු කයේ විචේකයෙන් උපන් ප්‍රීතිය සහ සැපය නොපැතුරුණු කිසි තැනක් නොවන්නේය. මෙසේ නොපමාව කෙළෙස් තවන වීයඹී ඇතිව නිවන කරා යවන ලද සිතැතිව වාසය කරන්නාවූ ඒ මහණහුගේ යම් ඒ පඤ්චකාමය ඇසුරු කළාවූ ඊට දුවන කල්පනාවෝ ආශාවෝ වෙක්ද, ඒවා දුරු වෙත්. ඔවුන්ගේ දුරුවීමෙන් තමා තුළම සිත බැඳී සිටියි. නැවතී හිඳියි. එකඟ

වෙයි. මනාව පිහිටයි, මහණෙනි, මෙසේද මහණතෙම කායගතා සිහිය වඩයි.

13. 'මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිද්ධවීමෙන් ඇතුළත පහදන්නාවූ, සිත එකඟ කරන්නාවූ විතර්ක රහිත, විචාර රහිත, සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිය සහ සැපය ඇති දෙවෙනි ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඒ මහණතෙම මේ කයම සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතියෙන් හා සැපයෙන් තෙමයි, වගුරුවයි, පුරවයි, පතුරුවයි. ඔහුගේ මුළු කයෙහි සමාධියෙන් උපන් ප්‍රීතිය සහ සැපය නොපැතුරුණු කිසි තැනක් නොවන්නේය.

මහණෙනි, ජලයෙන් පිරුණාවූ විලක්වේද, ඒ නැගෙන හිර දිසාවෙන්ද, ජලමාර්ගයක් නොවන්නේද, බස්නාහිර දිසාවෙන්ද, ජලමාර්ගයක් නොවන්නේද, උතුරු දිසාවෙන්ද ජල මාර්ගයක් නොවන්නේද, දකුණු දිසාවෙන්ද ජලමාර්ගයක් නොවන්නේද, වැස්සද කලින් කල මනාකොට වසින්තේවේද, ඉක්බිති ඒ දිය විලෙන්ම සිහිල් ජල ධාරාවන් මතු වී ඒ දිය විලම සිහිල් ජලයෙන් තෙමෙන්නේද, වගුරුවන්නේද, පුර වන්නේද, පතුරුවන්නේද, ඒ සියලු දිය විලේ සිහිල් දියෙන් නොපැතුරුණු කිසිතැනක් නැත්තේද මහණෙනි, එපරිද්දෙන් මහණ තෙම මේ කය සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීතියෙන් හා සැපයෙන් තෙමයි වගුරුවයි, පුරවයි, පතුරුවයි. ඔහුගේ මුළු කයෙහි ප්‍රීතියෙන් හා සැපයෙන් නොපැතුරුණාවූ කිසි තැනක් නැත්තේය. මෙසේ නොපමාව කෙළෙස් තවන වීයඹී ඇතිව, නිවනකරා යවනලද සිතැතිව වාසය කරන්නාවූ ඒ මහණහුගේ යම් ඒ පඤ්චකාමය ඇසුරු කළාවූ ඊට දුටු කල්පනාවෝ වෙත්ද, ඒවා ඔව්හු දුරුවෙත්. ඔවුන්ගේ දුරු වීමෙන් තමා තුළම සිත රැඳී සිටියි. නැවතී හිඳියි, එකඟ වෙයි, මනාකොට පිහිටයි. මහණෙනි, මෙසේද මහණ තෙම කය අනුව ගියාවූ සිහිය වඩයි.

14. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ප්‍රීතියද ඉක්මවීමෙන් උපෙක්ෂාවෙන් යුක්තව සිහියෙන් යුක්තව නුවණින් යුක්තව

වාසය කරයි. කයින් සැපයද විදියි. ආයථියෝ යම් ධ්‍යානයක් උපෙක්ෂාවෙන් යුක්ත වූයේ සිහියෙන් යුක්තවූයේ සැපවිහරණ ඇත්තේයයි කියත්ද, ඒ තුන්වන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. හෙතෙම මේ කයම ප්‍රීතිය රහිත සැපයෙන් තෙමෙන්තේය. වගුරුවන්නේය, පුරවන්නේය. පතුරු වන්නේය. ඔහුගේ මුළු කයේ ප්‍රීතිය රහිත සැපය නොපැතුරුණු කිසිම තැනක් නොවෙයි. මහණෙනි, යම්සේ මානෙල් විලක හෝ පියුම් විලක හෝ හෙළ පියුම් විලක හෝ දියෙහි හටගත්, දියෙහි වැඩුණු, දිය අනුව උස්වූ ඇතුලෙහි ගිලී වැඩෙන්නාවූ, කිසියම් උපුල් හෝ පියුම් හෝ හෙළ පියුම් හෝ (වෙන්ද) ඒවා අගසිට මුල දක්වාත් මුල සිට අග දක්වාත් සිසිල් දියෙන් තෙමුණාහු, වැගුරුණාහු, පිරුණාහු, පැතුරුනාහු වෙත්ද. ඒ සියලු උපුල්වල හෝ පියුම්වල හෝ හෙළ පියුම් වල හෝ සිසිල් දිය නොපැතුරුණු කිසිම තැනක් නොවන්නේය. මහණෙනි, එසේම මහණතෙම මෙම කයම ප්‍රීතිය රහිත සැපයෙන් තෙමයි, වගුරයි, පුරවයි, පතුරුවයි. ඔහුගේ මුළු කයේ ප්‍රීතිය රහිත සැපය නොපැතුරුණු කිසි තැනක් නොවෙයි. මෙසේ නොපමාව කෙළෙස් තවන වීයථී ඇතිව, නිවණ කරා යවනලද සිතැතිව වාසය කරන්නාවූ ඒ මහණහුගේ යම් ඒ පඤ්චකාමය ඇසුරු කළාවූ ඊට දුවන්නාවූ කල්පනාවෝ වෙත්ද, ඒවා දුරු වෙත්. ඔවුන්ගේ දුරු වීමෙන් තමා තුළම සිත රැඳී සිටියි, නැවතී හිදියි, එකඟ වෙයි, මනා කොට පිහිටයි. මහණෙනි, මෙසේද මහණ තෙම කය අනුව ගියාවූ සිහිය වඩයි.

15. "මහණෙනි, නැවත මහණ තෙම සැපයද නැති කිරීමෙන් දුකද නැති කිරීමෙන් පළමුවම සොම්නස් දොම්නස් දෙක අතුරුදන් කිරීමෙන් දුක් නැත්තාවූද, සැප නැත්තාවූද උපෙක්ෂාවෙන් හටගත් සිහිය පිලිබඳ පිරිසුදු බැව් ඇති, සතර වන ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයි. ඒ මහණතෙම මේ කයම පිරිසිදුවූ, හාත්පස පිරිසිදුවූ සිහින් පතුරුවා හුන්නේ වෙයි. ඔහුගේ මුළු කයේ පිරිසිදුවූ හාත්පස පිරිසිදුවූ, සිත නොපැතුරුණු කිසි තැනක් නොවන්නේය. මහණෙනි, යම් පුරුෂයෙක් සුදු රෙද්දකින්

හිස සහිතව පොරොවාගෙන හුන්නේ වේද, ඔහුගේ මුළු කයේ සුදුරෙද්ද නොපැතුරුණු කිසි තැනක් නැතැතේ වේද, මහණෙනි, එසේම හෙතෙම මෙම කයම පිරිසිදුවූ, හාත්පස පිරිසිදුවූ, සිතින් පතුරුවා හුන්ගේ මුළු කයේ පිරිසිදුවූ, හාත්පස පිරිසිදුවූ, සිත නොපැතුරුණු කිසිතැනක් නොවෙයි. මෙසේ නොපමාව, කෙළෙස් තවන වීරිය ඇතිව නිවන කරා යවන ලද සිතැතිව, වාසය කරන්නාවූ, ඒ මහණහුගේ යම් ඒ පඤ්චකාමය ඇසුරු කළාවූ ඊට දුවන කල්පනාවෝ වෙත්ද, ඔව්හු දුරුවෙත්. ඔවුන්ගේ දුරුවීමෙන් තමා තුළම සිත රැඳී සිටියි නැවතී හිඳියි, එකඟ වෙයි. මනා කොට පිහිටයි. මහණෙනි, මෙසේද මහණතෙම කය අනුව ගියාවූ සිතිය වඩයි.

මහණෙනි, යම් කිසිවෙකු විසින් කය අනුව ගියාවූ සිතිය වඩන ලද්දීද, පුරුදු කරන ලද්දීද, ඔහුගේ ඒ කය අනුව ගියාවූ සිතියට අෂ්ට විද්‍යාවට අයත් කුශල ධර්මයෝ නම් ඒ සියල්ල ඇතුළත් වෙත්.

16. "මහණෙනි, යම්සේ යමෙකු විසින් ආපො කසිණ සමාපත්තියෙන් හෝ දිබ්බවක්ඛුඥානයෙන් හෝ මහා සමුද්‍රය ස්පර්ශ කරන ලද්දේද, ඒ මහා සමුද්‍රය කරා ගමන් කරන්නාවූ යම්කිසි කුඩා ගංගාවෝ වෙත් නම් ඒ සියල්ල ඒ මහමුදට ඇතුළත් වෙත්. මහණෙනි, එසේම කිසිවෙකු විසින් කායගතා සතිය වඩන ලද්දීද, පුරුදු කරන ලද්දීද, ඔහුගේ ඒ කායගතා සතියෙහි යම් ඒ අෂ්ට විද්‍යාවට අයත් කුශල ධර්මයෝ වෙත් නම් ඒ සියල්ල ඇතුළත් වන්නාවුය. මහණෙනි, යම්කිසිවෙකු විසින් කායගතා සතිය නොවඩන ලද්දීද, පුරුදු නොකරන ලද්දීද, මාරතෙමේ ඔහුගේ සිදුරු දකියි. මාරතෙමේ ඔහුගේ කෙළස් ඉපදීම පිණිස පවත්නා හේතු දකියි. මහණෙනි, යම්සේ පුරුෂයෙක් බරවූ ගලක් තෙත්වූ මැටි ගොඩක හෙලන්නේය මහණෙනි, කුමක් සිතව්ද ඒ බර ගල ඇතුළු වීමට තෙත මැටි ගොඩෙහිසිදුරක් ලබන්නේද?" "එසේය. ස්වාමීනි, ලබන්නේය." "මහණෙනි, එසේම යමෙකු විසින් කායගතා සතිය නොවඩන ලද්දීද, පුරුදු නොකරන ලද්දීද, මාර තෙමේ ඔහුකරා ඇතුළත්

වීමට ඔහුගේ සිදුරු ලබන්නේය. මාර තෙමේ ඔහුගේ කෙලෙස් ඉපදීමට හේතු දකින්නේය.

17. "මහණෙනි, වේලුනු දරලියක් වෙයි. ඉක්බිති පුරුෂයෙක් ගිනිගානා දණ්ඩක් ගෙන 'ගිනි උපදවන්නෙමි, උණුසුම පහළ කරන්නෙමි'යි එන්නේය. මහණෙනි, කුමක් සිතව්ද, ඒ පුරුෂයා මේ වියලි දරලිය ගිනිගානා දණ්ඩ ගෙන පිරිමදින්නේය. ගිනි නිපදවන්නේද? උණුසුම පහළ කරන්නේද?" "එසේය. ස්වාමීනි," "මහණෙනි, එසේම යමෙකු විසින් කායගතා සතිය නොවඩන ලද්දේද, පුරුදු නොකරන ලද්දේද, මාරතෙම ඔහුගේ සිදුරු දකියි, මාරතෙම ඔහුගේ කෙලෙස් ඉපදීමට හේතු දකියි.

"මහණෙනි, යම්සේ දිය නැත්තාවූ, හිස්වූ, ආධාරයෙහි (දරණුයෙහි) තබන ලද්දාවූ, මහදිය සැලියක් (වේද) ඉක්බිති පුරුෂයෙක් දිය බරක් ගෙන එන්නේය. මහණෙනි, කුමක් සිතව්ද, ඒ පුරුෂයා ජලය වත්කිරීමට ලබන්නේද?" "එසේය ස්වාමීනි," මහණෙනි, යම්කිසිවෙකු විසින් කායගතා සතිය නොවඩන ලද්දේද, පුරුදු කරන ලද්දේද, මාරතෙමේ ඔහුගේ සිදුරු දකියි. ඔහුගේ කෙලෙස් ඉපදීමට හේතු දකියි.

18. "මහණෙනි, යම්කිසිවෙකු විසින් කායගතා සතිය වඩන ලද්දේද, පුරුදු කරන ලද්දේද, මාරතෙම ඔහුගේ සිදුරු නොදකියි. මාර තෙම ඔහුගේ කෙලෙස් ඉපදීමට හේතු නොදකියි. මහණෙනි, යම්සේ පුරුෂයෙක් සැහැල්ලුවූ තුල් ගුලියක් සියල්ල අරටුවෙන් නිමවූ, දොර පලුවක් උඩ දමන්නේද මහණෙනි, කුමක් සිතව්ද, ඒ සැහැල්ලුවූ තුල් ගුලිය සියල්ල අරටුවෙන් නිමවූ දොරපලුයෙහි සිදුරක් ලබන්නේද?" "ස්වාමීනි, එය නොවේමය." "මහණෙනි, එසේම යම්කිසිවෙකු විසින් කායගතා සතිය වඩනලද්දේද, පුරුදු කරන ලද්දේද, ඒ මහණෙකුගේ සිදුරක් මාරයා නොලබයි. ඔහුගේ කෙලෙස් ඉපදීමට හේතුවක් මාරයා නොදකියි.

19. "මහණෙනි, යම්සේ තෙත්වූ අමු ලියක් ඇත්තේය. ඉක්බිති පුරුෂයෙක් ගිනිගානා දණ්ඩක් ගෙන ගිනි

නිපදවන්නෙමි. උණුසුම් පහළ කරන්නෙමි යි එන්නේය. මහණෙනි, කුමක් සිතමිද, ඒ පුරුෂයා මේ තෙත්වූ අමුලිය ගිනි ගානා දණ්ඩ ගෙන පිරිමැදීමෙන් ගිනි නිපද වන්නේද? උණුසුම පහළ කරන්නේද?” “ස්වාමීනි, එය නොවේ.” “මහණෙනි, මෙසේම යම් කිසිවෙකු විසින් කායගතා සතිය වඩන ලද්දීද, ඒ මහණහුගේ සිදුරක් මාරයා නොලබයි. ඔහුගේ කෙලෙස් ඉපදීමට හේතුවක් මාරයා නොදකින්නේය.

“මහණෙනි, යම්සේ දිය පිරුණාවූ, ගැට්ට ලඟට පිරුණාවූ කපුටකු විසින් බිය හැකි තරමට පිරුණාවූ ආධාරයෙහි (දරුණුයෙහි) තබන ලද්දාවූ මහ දිය සැළියක් (වේද) ඉක්බිති පුරුෂයෙක් දිය බරක් ගෙන එන්නේය. මහණෙනි, කුමක් සිතවිද, ඒ පුරුෂයා දිය වත් කිරීමට ලබන්නේද?” “ස්වාමීනි, එය නොවේ” “මහණෙනි, මෙසේම යම් කිසිවෙකු විසින් කායගතා සතිය වඩන ලද්දීද, ඔහුගේ සිදුරක් මාරයා නොලබයි. ඔහුගේ කෙලෙස් ඉපදීමට හේතුවක් මාරයා නොලබයි.

20. “මහණෙනි, යම් කිසිවෙකු විසින් කායගතා සතිය වඩනා ලද්දීද, බහුල කරන ලද්දීද, හෙතෙම නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කළයුතු යම් යම් ධර්මයක් වේද, එය නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස සිත නමයි. ඒ ඒ තන්හි කරුණු ඇති ඇති කල්හි ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීමට පැමිණෙයි. ඇති ඇති කල්හි ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීමට පැමිණෙයි. මහණෙනි යම්සේ පිරුණාවූ, දිය ගැට්ට ලඟට ඇත්තාවූ, කපුටකු විසින් බිය හැකි තරම් පිරුණාවූ, ආධාරයෙහි (දරුණුයෙහි) තබන ලද්දාවූ, දිය සැළියක් (වේද) ඒ මේ සැළිය බලවත් පුරුෂයෙක් යම් යම් තැනකින් තමන්ගේ දිය එන්නේද?”

“එසේය, ස්වාමීනි,”

“මහණෙනි, එසේම යම් කිසිවෙකු විසින් කායගතා සතිය වඩන ලද්දීද, පුරුදු කරන ලද්දීද, හෙතෙම නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කළයුතු යම් යම් ධර්මයක් වේද (එය) නුවණින් දැන

ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස සිත නමයි. ඒ ඒ තන්හි කරුණු ඇති ඇති කල්හි ප්‍රත්‍යක්ෂ බවට පැමිණෙයි.

“මහණෙනි, යම් බැම්මක් බඳින ලද, පිරුණාවූ ගැට්ට ලඟට දිය පිරුණාවූ කපුටකු විසින් බිය හැකි තරමට පිරුණාවූ, සමභූමියෙහිවූ, හතරැස් පොකුණක් වේද, බලවත් පුරුෂයෙක් ඒ මේ පොකුණේ යම් යම් පැත්තකින් බැම්ම බිඳින්නේ දිය එන්නේද?”

“එසේය, ස්වාමීනි,”

“මහණෙනි, එසේය යම් කිසිවෙකු විසින් කායගතා සතිය වඩන ලද්දීද, බහුල කරන ලද්දීද, හෙතෙම නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කළයුතු යම් යම් ධර්මයක් වේද, (එය) නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස සිත නමයි. ඒ ඒ තන්හි කරුණු ඇති ඇති කල්හි ප්‍රත්‍යක්ෂ බවට පැමිණෙයි.

“මහණෙනි, යම්සේ සතර මංසන්ධියක යහපත් තැනක කෙටිට පහත හෙළන ලද අශ්වයන් යෙදූ උතුම් රියක් (වේද) ඒ රථයට දක්ෂවූ අසුන් හික්මවන්නාවූ රියැදුරෙක් නැඟී වමකින් සම්පටිය ගෙන දකුණකින් කෙටිට ගෙන යම් කිසි කැමති තැනකට පදවන්නේද, මහණෙනි, එසේම යම් කිසිවෙකු විසින් කායගතා සතිය වඩන ලද්දීද, බහුල කරන ලද්දීද, හෙතෙම නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කළයුතු යම් යම් ධර්මයක් වේද (එය) නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂ කිරීම පිණිස සිත නමයි. ඒ ඒ තන්හිදී කරුණු ඇති ඇති කල්හි ප්‍රත්‍යක්ෂ බවට පැමිණෙයි.

21. “මහණෙනි, සේවනය කරන ලද්දාවූ වඩන ලද්දාවූ පුරුදු කරන ලද්දාවූ, යානාවක් මෙන් කරන ලද්දාවූ, පිහිටක් බවට පමුණුවන ලද්දාවූ, නැවත නැවත කරන ලද්දාවූ, පුරුදුකරන ලද්දාවූ, මනාකොට වියඹකරන ලද්දාවූ, කායගතා සතියෙහි මේ ආනිසංස දසයක් කැමතිවිය යුත්තාහ. කවර දසයක්ද යත්? (කුශල ධර්මයන්හි) නොඇලීමද, (කම් සැපයෙහි) ඇල්මද මැඩපැවත්වන්නේ වෙයි. ඒ (කුශල ධර්මයන්හි)

නොඇලීම නොඉවසයි. උපන් (කුශල ධර්මයන්හි) නො ඇල්ම මැඩ වාසයකරයි. භයානක අරමුණු මැඩපවත්වන්නේ වෙයි. ඒ භයානක අරමුණු නොඉවසයි. උපන් භයානක අරමුණු මැඩ වාසය කරයි. ශීතයාගේද, උෂ්ණයාගේද, සාගින්නේද, පිපාසයාගේද, මැස්සන්ගේද, මදුරුවන්ගේද, වාතයේද, අවුරුග්ගේද, සර්පයන්ගේද ස්පර්ශය ඉවසන්නේ වෙයි. නොමනාසේ කියන ලද, නපුරුකොට කියනලද, වචන ඉවසන්නේ වෙයි. උපන්නාවූ, දුක්වූ, තියුණුවූ, කුරුරුවූ, කටුකවූ, නොමිහිරිවූ, අමනාපවූ, දිවි නසන්නාවූ, ශරීර වේදනාව ඉවසන්නෙක් වෙයි.

“පිරිසිදු සිතෙහි හටගත්තාවූ, මේ ආත්මයෙහි සැප වාසය ඇත්තාවූ, (රූපාවචර) ධ්‍යාන සතර කැමතිසේ ලබන්නේ, පහසුවෙන් ලබන්නේ, අමාරුවක් නැතිව ලබන්නේ, නොයෙක් අයුරින් යුත් සාධිවිධි අනුභව කරයි. (විදිය.) (කෙසේද) එකෙක්ව බොහෝසේ වෙයි. බොහෝසේව එකෙක් වෙයි. ප්‍රකට බවටද, මුඛ බවටද අහසෙහි මෙන් බිත්තිය විනිවිද ගෙනද, පවුර විනිවිද ගෙනද, පර්වතය විනිවිද ගෙනද, නොහැපෙමින් යයි. දියෙහි මෙන් පොළොවෙහිද කිමිදීම් මතු වීම් කරයි. පොළොවෙහි මෙන් දියෙහි, දිය නොබිඳ ගමන් කරයි. පක්ෂියෙකු මෙන් අහසෙහිද, අරමිණියා ගොතා හිඳගෙන යයි. මෙසේ මහත් සෘද්ධි ඇති, මෙසේ මහත් ආනුභාව ඇති මේ සඳ හිරු දෙදෙන අතින් අතගායි, පිරිමදියි. බඹලොවතෙක් ශරීරයෙන් වසඟ බව පවත්වයි. පිරිසිදුවූ, මිනිස් කණ ඉක්ම පැවැත්තාවූ දිව කණින් දිව්‍යමයවූද, මනුෂ්‍යමයවූද, දුරවූද, ලගවූද දෙවැදැරුම් ශබ්දයන් අසයි.

“අන්‍ය සත්වයින්ගේ, අන්‍ය පුද්ගලයින්ගේ, සිත තම සිතින් පිරිසිදු දැනියි. (කෙසේද) රාග සහිත සිත රාග සහිත සිතයයි දැනියි. රාග රහිත සිත රාග රහිත සිත යයි දැනියි. ද්වේෂ සහිත සිත ද්වේෂ සහිත සිතයයි දැනියි. ද්වේෂ රහිත සිත ද්වේෂ රහිත සිතයයි දැනියි. මෝහ සහිත සිත මෝහ සහිත සිතයයි දැනියි.

මෝහ රහිත සිත මෝහ රහිත සිත යයි දනියි. හැකුලුනු සිත හැකුලුනු සිතයයි දනියි. මහත් බවට ගිය සිත මහත් බවට ගිය සිතයයි දනියි. මහත් බවට නොගිය සිත මහත් බවට නොගිය සිතයයි දනියි. (ලෝකික සිත්අතුරෙන්) උසස්වූ සිත (ලෝකික සිත් අතුරෙන්) උසස්වූ සිතයයි දැන ගනියි. (ලෝකික සිත් අතුරෙන්) උසස් නොවූ සිත (ලෝකික සිත් අතුරෙන්) උසස් නොවූ සිතයයි දැන ගනියි. සමාධි ගතවූ සිත සමාධිගතවූ සිත යයි දැනගනියි. සමාධිගත නොවූ සිත සමාධිගත නොවූ සිතයයි දැනගනියි. (කෙළෙසුන් කෙරෙන්) මිදුනු සිත (කෙළෙසුන් කෙරෙන්) මිදුනු සිතයයි දැනගනියි. (කෙළෙසුන් කෙරෙන්) නොමිදුනු සිත (කෙළෙසුන් කෙරෙන්) නොමිදුනු සිතයයි දැන ගනියි. නන්වැදැරුම්වූ පෙර විසූ තැන් සිහිකරයි.

22. "ඒ කවරේදැයත්:- එක් ජාතියක්ද, ජාති දෙකක්ද ජාති තුනක්ද, ජාති හතරක්ද, ජාති පහක්ද, ජාති දහයක්ද, ජාති විස්සක්ද, ජාති තිහක්ද, ජාති හතළිසක්ද, ජාති පණසක්ද, ජාති සියයක්ද, ජාති දහසක්ද, ජාති ලක්ෂයක්ද, නොයෙක් ජාතිලක්ෂ ගණන්ද, අසවල් තැන වූයෙමි මෙබඳු නම් ඇත්තේ, මෙබඳු ගොත්‍ර ඇත්තේ, මෙබඳු වර්ණ ඇත්තේ, මෙබඳු ආහාර ඇත්තේ, මෙබඳු සැප දුක් විඳින්නේ, මෙබඳු ආයුෂ කෙළවරකොට ඇත්තේවිමි. මම එයින් වුත වූයෙමි. අසවල් තැන උපනිමි. එහිද මෙබඳු නම් ඇත්තේවිමි. මෙබඳු ගොත්‍ර ඇත්තේ විමි. මෙබඳු වර්ණ ඇත්තේ විමි. මෙබඳු ආහාර ඇත්තේ විමි. මෙබඳු සැප දුක් වින්දේ විමි. මෙබඳු ආයුෂ කෙළවරකොට ඇත්තේ විමි. ඒ මම එයින් වුත වූයෙමි මෙහි උපන්නෙමි. මෙසේ ආකාර සහිතව, දැක්වීම් සහිතව නානා ප්‍රකාරවූ, පෙර විසූ ආත්ම සිහිකරයි. පිරිසිදුවූ මිනිසක් බව ඉක්මෙව්වාවූ, දිව ඇසින් බලන්නේ මැරෙන්නාවූද, උපදින්නාවූද, හීනවූද, උසස්වූද, යහපත් වර්ණ ඇත්තාවූද, දුර්වර්ණවූද, යහපත් ගති ඇත්තාවූද, අයහපත් ගති ඇත්තාවූද, කම්වූ පරිදි මිය පරලොච යන්නාවූද, සත්වයන් දැනගනියි.

23. “කෙළෙස් (ආශ්‍රව) නැති කිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ සමාධියෙන් මිදීමත් ප්‍රඥාවෙන් මිදීමත්, මේ ජාතියේදීම විශේෂ නුවණින් දැන, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ඊට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, සේවනය කරන ලද්දාවූ, වඩන ලද්දාවූ, බොහෝ කරන ලද්දාවූ, යානාවක් මෙන් කරන ලද්දාවූ, පිහිටක් කරන ලද්දාවූ, නැවත නැවත කරන ලද්දාවූ, පුරුදු කරන ලද්දාවූ, වීයඹී කරන ලද්දාවූ, කායගතා සතියෙහි මේ ආනිසංසයෝ දස දෙන කැමතිවිය යුක්තාහ.” මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළසේක. සතුටු සිතැති ඒ භික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දේශනාවට සතුටුවූහ.

නවවන කායගතා සූත්‍රයයි. (2-9)

20. සංඛාරුප්පත්ති සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර සමීපයෙහිවූ, අනේපිඬු සිටුහු විසින් කරවන ලද ජේතවනාරාමයෙහි වාසය කරති. එහිදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ “මහණෙනි, කියා භික්ෂූන්ට ආමන්ත්‍රණය කළහ. ඒ භික්ෂුහු ‘භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යැයි’ උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. “මහණෙනි, (මම) තොපට සංස්කාරයන්ගේ ඇතිවීම දේශනා කරන්නෙමි. එය අසව්, මනාකොට මෙනෙහි කරව්. කියන්නෙමි.” “එසේය ස්වාමීනි” ඒ භික්ෂුහු උත්තර දුන්හ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළ සේක.

2. “මහණෙනි, මේ ශාසනයෙහි මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඔහුට මම මේ ශරීරය බිඳීමෙන් මරණින් පසු ක්ෂත්‍රිය මහාසාරයන් හා එක්වීමට (උප්පත්ති

වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳයයි සිත් වන්නේය. හෙතෙම ඒ සිත තබයිද ඒ සිත පිහිටුවයිද ඒ සිත වඩයිද, මෙසේ වඩන ලද මෙසේ පුරුදු කරනලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදි ධර්මයෝ එහි ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය මේ ප්‍රතිපදාව එහි ඉපදීම පිණිස පවතී.

3. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද ත්‍යාගයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ මහණහට ශරීරය බිඳීමෙන් මරණින් පසු මම බ්‍රාහ්මණ මහාසාරයන් එක්වීමට පැමිණෙන්නෙමි නම් ඉතා හොඳයයි සිතන්නේද ඒ සිත තබන්නේද ඒ සිත පිහිටුවයිද ඒ සිත වඩයිද මෙසේ වඩනලද මෙසේ පුරුදු කරන ලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදි ධර්මයෝ එහි ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය මේ ප්‍රතිපදාව එහි ඉපදීම පිණිස පවතී.

4. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ ශීලයෙන් යුක්තවූයේ ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ බහුශ්‍රැතයෙන් යුක්තවූයේ ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඔහුට මම ශරීරය බිඳීමෙන් මරණින් මතු ගෘහපති මහාසාර කුලයෙහි උපදින්නෙමි නම් හොඳයයි සිතන්නේය. හෙතෙම ඒ සිත තබයිද ඒ සිත පිහිටුවයිද ඒ සිත වඩයිද මෙසේ වඩන ලද මෙසේ පුරුදු කරන ලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදි ධර්මයෝ ගෘහපති මහාසාර කුලයෙහි ඉපදීම පිණිස ඒ මහණහට හේතුවෙත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ ගෘහපති මහාසාර කුලයෙහි ඉපදීම පිණිස පවතියි.

5. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ ශීලයෙන් යුක්තවූයේ බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඔහු විසින් වාතුර්මහාරාජික දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය, වර්ණ ඇත්තෝය, බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඔහුට මම කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු වාතුර්මහාරාජික දෙවියන්

හා එක්වීමට පැමිණෙමි නම්, ඉතා හොඳයයි සිත් වන්නේය. හෙතෙම ඒ සිත තබයිද ඒ සිත පිහිටුවයිද ඒ සිත වඩයිද මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙව්ලොව ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව ඒ දෙව්ලොව ඉපදීම පිණිස පවතියි.

6. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ ශීලයෙන් යුක්තවූයේ බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද ඔහු විසින් තව්නිසාවෙහි දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය, වර්ණ ඇත්තෝය, බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඔහුට මම කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු මම තව්නිසා දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳයයි සිතෙන්නේය. හෙතෙම ඒ සිත තබයි නම් ඒ සිත පිහිටුවයි නම් ඒ සිත වඩයි නම් මෙසේ වඩන ලද මෙසේ පුරුදු කරන ලද, ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙව්ලොව ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව ඒ දෙව්ලොව ඉපදීම පිණිස පවතියි.

7. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, යාමයෙහි දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය, වර්ණ ඇත්තෝය, බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසනලද්දේ වෙයි. ඔහුට මම කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු මම යාම දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳයයි සිතෙන්නේය. හෙතෙම ඒ සිත තබයි නම් ඒ සිත පිහිටුවයි නම් ඒ සිත වඩයි නම් මෙසේ වඩන ලද මෙසේ පුරුදුකරන ලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙව් ලොව ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙව්ලොව ඉපදීම පිණිස පවතියි.

8. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන්

යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඔහු විසින් කුසිත දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය, වර්ණ ඇත්තෝය, බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසනලද්දේ වෙයි. ඔහුට මම කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු මම කුසිත දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳයයි සිතෙන්නේය. හෙතෙම ඒ සිත තබයි නම් ඒ සිත පිහිටුවයි නම් ඒ සිත වඩයි නම් මෙසේ වඩන ලද මෙසේ පුරුදු කරනලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙවිලොව ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවිලොව ඉපදීම පිණිස පවතියි.

9. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඔහු විසින් නිර්මාණරතියෙහි දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය, වර්ණ ඇත්තෝය, බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසනලද්දේ වෙයි. ඔහුට මම කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු මම නිර්මාණ රතියෙහි දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙයි නම් ඉතා හොඳයයි සිතෙන්නේය. හෙතෙම ඒ සිත තබයි නම් ඒ සිත පිහිටුවයි නම් ඒ සිත වඩයි නම් මෙසේ වඩනලද මෙසේ පුරුදු කරනලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙවිලොව ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවිලොව ඉපදීම පිණිස පවතියි.

10. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඔහු විසින් පරනිර්මිත වසවරතියෙහි දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය, වර්ණ ඇත්තෝය, බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඔහුට මම කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු පරනිර්මිත වසවරතී දෙවියන් හා එක්වීමට පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳයයි සිතෙන්නේය. හෙතෙම ඒ සිත තබයි නම් ඒ සිත පිහිටුවයි නම් ඒ සිත වඩයි නම් මෙසේ

වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙව්ලොව ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව ඒ දෙව්ලොව ඉපදීම පිණිස පවතියි.

11. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේවෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේවෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඔහු විසින් සහස්සනම් බ්‍රහ්මතෙම දීර්ඝායුෂ ඇත්තේය. වර්ණ ඇත්තේය. බොහෝ සැප ඇත්තේයයි අසන ලද්දේවෙයි. මහණෙනි, සහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම දහසක් ලෝක ධාතුව ආලෝකය පතුරුවා ප්‍රකටකොට වාසය කරයි. එහි උපන් යම් සත්වයෝ වෙත්ද, ඔවුන්ද ආලෝකය පතුරුවා ප්‍රකට කොට වාසය කරයි. මහණෙනි, ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් එක් අතැඹුලක් (අතට ගත් නෙල්ලි ගෙඩියක්) සිතා බලන්නේ යම්සේද, එසේම මහණෙනි, සහස්ස නම් බ්‍රහ්ම තෙම දහසක් ලෝක ධාතුව ආලෝකය ප්‍රකට කොට වාසය කරයි. එහි උපන් යම් සත්වයෝ වෙත්ද, ඔවුන්ද ආලෝකය පතුරුවා, ප්‍රකටකොට වාසය කරයි. ඒ මහණහට මම කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු සහස්ස නම් බ්‍රහ්මයා හා එක්වීමට පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳයයි සිත් වන්නේය. හෙතෙම ඒ සිත තබයි, ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩන ලද මෙසේ පුරුදු කරන ලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ එහි ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය මේ ප්‍රතිපදාව එහි ඉපදීම පිණිස පවතියි.

12. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඔහු විසින් ද්විසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම දීර්ඝායුෂ ඇත්තේය, වර්ණ ඇත්තේය, බොහෝ සැප ඇත්තේයයි ඒ මහණහු විසින් අසන ලද්දේ වෙයි. මහණෙනි, ද්විසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම දෙදහසක් ලෝක ධාතුව ආලෝකයෙන් පතුරුවා ප්‍රකටව දැන වාසය කරයි. මහණෙනි, ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් (අතටගත් නෙල්ලිගෙඩි දෙකක්) සිතා බලන්නේ යම්සේද, එසේම

මහණෙනි, ද්විසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම දෙදහසක් ලෝකධාතුව ආලෝකයෙන් පතුරුවා ප්‍රකටව දැන වාසය කරයි. ඒ මහණහට මේ අදහස ඇතිවෙයි. කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු, මම ද්විසහස්ස නම් බ්‍රහ්මයාගේ සමාගමයට (උප්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි, ඒ සිත පිහිටුවයි, ඒ සිත වඩයි, මෙසේ වඩන ලද මෙසේ පුරුදු කරන ලද, ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ එහි ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය මේ ප්‍රතිපදාව එහි ඉපදීම පිණිස පවතියි.

13. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැතයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද ඔහු විසින් තිසහස්ස බ්‍රහ්මතෙම දීර්ඝායුෂ ඇත්තේය, වර්ණ ඇත්තේය, බොහෝ සැප ඇත්තේයයි ඒ මහණහු විසින් අසන ලද්දේ වෙයි. මහණෙනි, තිසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම තුන්දාහක් ලෝකධාතුව ආලෝකයෙන් පතුරුවා, ප්‍රකටව දැන වාසය කරයි. මහණෙනි, ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් (අතටගත් නෙල්ලිගෙඩි තුනක්) සිතා බලන්නේ යම්සේද, එසේම මහණෙනි, තිසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම තුන් දහසක් ලෝකධාතුව ආලෝකයෙන් පතුරුවා, ප්‍රකටකොට දැන වාසය කරයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇතිවෙයි. කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු මම තිසහස්ස නම් බ්‍රහ්මයාගේ සමාගමයට (උප්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි, ඒ සිත පිහිටුවයි, ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද මෙසේ පුරුදු කරන ලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ එහි ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය. මේ ප්‍රතිපදාව එහි ඉපදීම පිණිස පවතියි.

14. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන්

යුක්තවූයේ වෙයිද, ඔහු විසින් චතුසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම දීර්ඝායුෂ ඇත්තේය, වර්ණ ඇත්තේය, බොහෝ සැප ඇත්තේයයි අසනලද්දේ වෙයි. මහණෙනි, චතුසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම භාරදාහක් ලෝකධාතුව ආලෝකයෙන් පතුරුවා, ප්‍රකටකොට දැන වාසය කරයි. මහණෙනි, ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් (අතට ගත් නෙල්ලිගෙඩි සතරක්) බලන්නේ යම්සේද, එසේම මහණෙනි, චතුසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම භාරදාහක් ලෝකධාතුව ආලෝකයෙන් පතුරුවා, ප්‍රකට කොට දැන වාසය කරයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇතිවෙයි. කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු මම චතු සහස්ස නම් බ්‍රහ්මයාගේ සමාගමයට (උප්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි, ඒ සිත පිහිටුවයි, ඒ සිත වඩයි, මෙසේ වඩන ලද මෙසේ පුරුදු කරන ලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ එහි ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, එහි ඉපදීම පිණිස පවතියි.

15. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඔහු විසින් පඤ්චසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම පන්දාහක් ලෝකධාතුව ආලෝකය පතුරුවා, ප්‍රකටකොට වාසය කරයි. එහි උපන් යම් සත්වයෝ වෙත්ද, ඔවුන්ගේ ආලෝකය පතුරුවා ප්‍රකට කොට වාසය කරයි. මහණෙනි, යම්සේ ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් (අතට ගත් නෙල්ලිගෙඩි පහක්) බලන්නේද, මහණෙනි, එමෙන් පඤ්චසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම පන්දාහක් ලෝක ධාතුව ආලෝකයෙන් පතුරුවා ප්‍රකටකොට දැන වාසය කරයි. එහි උපන් යම් සත්වයෝ වෙත්ද, ඔවුන්ද ආලෝකයෙන් පතුරුවා, ප්‍රකටව දැන වාසය කරයි. ඒ මහණහට මෙසේ අදහස් වෙයි. කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු මම පඤ්චසහස්ස නම් බ්‍රහ්මයාගේ සමාගමයට (උප්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයිද, ඒ සිත පිහිටුවයිද, ඒ සිත වඩයිද, මෙසේ වඩනලද මෙසේ පුරුදු කරනලද මෙසේ

වඩනලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ එහි ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව එහි ඉපදීම පිණිස පවතියි.

16. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද ඔහු විසින් දසසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම දීර්ඝායුෂ ඇත්තේය. වර්ණ ඇත්තේය, බොහෝ සැප ඇත්තේයයි අසනලද්දේ වෙයි. මහණෙනි, දසසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම දසසහස්සක් ලෝකධාතුව ආලෝකයෙන් පතුරුවා, ප්‍රකටව දැන වාසය කරයි. එහි උපන් යම් සත්වයෝ වෙත්ද, ඔවුන්ද ආලෝකය පතුරුවා, ප්‍රකටව දැන වාසය කරයි. මහණෙනි, යහපත් ජාති ඇත්තාවූ හුලස් අටක් ඇත්තාවූ, මනාසේ මට්ටම් කරන ලද්දාවූ, රතු කසාවත් කම්බිලියෙහි තබන ලද්දාවූ, වෛද්‍යයී මැණිකක් යම්සේ බබලයිද, ආලෝකය පතුරුවයිද, දිලිසෙයිද, එසේම මහණෙනි, දසසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම දසසහස්සක් ලෝකධාතුව ආලෝකයෙන් පතුරුවා, ප්‍රකටකොට දැන වාසය කරයි. එහි උපන් යම් සත්වයෝ වෙත් නම් ඔවුන්ද ආලෝකයෙන් පතුරුවා ප්‍රකටව දැන වාසය කරයි. ඒ මහණහට මෙසේ අදහස් වෙයි. කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු මම දසසහස්ස නම් බ්‍රහ්මයාගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද මෙසේ පුරුදු කරනලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ එහි ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, එහි ඉපදීම පිණිස පවතියි.

17. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද ඔහු විසින් සතසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම දීර්ඝායුෂ ඇත්තේය, වර්ණ ඇත්තේය, බොහෝ සැප ඇත්තේයයි

අසන ලද්දේ වෙයි. මහණෙනි, සතසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම ලක්ෂයක් ලෝකධාතුව ආලෝකයෙන් පතුරුවා, ප්‍රකටව දැන වාසය කරයි. මහණෙනි, එහි උපන් යම් සත්වයෝ වෙත්ද, ඔවුන්ද ආලෝකයෙන් පතුරුවා, ප්‍රකටව දැන වාසය කරයි. මහණෙනි, දක්ෂ ලෝකරුවකු විසින් කෝවෙහි (ලා) අතිදක්ෂ ලෙස ශුද්ධකරන ලද, රතු කසාවන් කම්බිලියෙහි බහා තබනලද, දඹරන් කාසියක් යම්සේ බබලයිද, ආලෝකය පතුරුවයිද, දිළිසෙයිද, එසේම මහණෙනි, සතසහස්ස නම් බ්‍රහ්මතෙම ලක්ෂයක් ලෝක ධාතුව ආලෝකයෙන් පතුරුවා, ප්‍රකට කොට දැන වාසය කරයි, එහි උපන් යම් සත්වයෝ වෙත්ද, ඔවුන්ද ආලෝකයෙන් පතුරුවා, ප්‍රකට කොට දැන වාසය කරයි. ඒ මහණහට මේ අදහස ඇතිවෙයි. කය බිඳීමෙන් මරණින් පසු මම සතසහස්ස නම් බ්‍රහ්මයාගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයිද, ඒ සිත පිහිටුවයිද, ඒ සිත වඩයිද, මෙසේ වඩනලද මෙසේ පුරුදු කරනලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදි ධර්මයෝ එහි ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව එහි ඉපදීම පිණිස පවතියි.

18. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඔහු විසින් ආහ දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය. වර්ණ ඇත්තෝය. බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇති වෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම ආහ දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ ප්‍රාර්ථනා සහිත ශ්‍රද්ධාදි ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

19. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ හික්ෂුව විසින් පරිත්තාහ දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය, වර්ණ ඇත්තෝයැ බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසනලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇතිවෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම පරිත්තාහ දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි, හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදි ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

20. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ හික්ෂුව විසින් අප්පමාණහ දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය. වර්ණ ඇත්තෝය. බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇතිවෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම අප්පමාණහ දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදි ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

21. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ හික්ෂුව විසින් ආහස්සර දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය, වර්ණ ඇත්තෝය, බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන

ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ අදහස ඇති වෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම ආහස්සර දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ පුර්වනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

22. “මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයි ඒ හික්ෂුව විසින් පරිත්තසුභ දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය වර්ණ ඇත්තෝය, බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇතිවෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම පරිත්තසුභ දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ පුර්වනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

23. “මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැත භාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ හික්ෂුව විසින් අප්පමාණ සුභ දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය, වර්ණ ඇත්තෝය, බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසනලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇතිවෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම අප්පමාණ සුභ දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි, ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද මෙසේ පුරුදු කරනලද ඒ පුර්වනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්.

මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්.

24. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැතභාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ භික්ෂුව විසින් සුභකිණ්ණ දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය, වර්ණ ඇත්තෝය, බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට සිත ඇති වෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම සුභකිණ්ණ දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

25. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැතභාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයි. ඒ භික්ෂුව විසින් වේහප්ඵල දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය. වර්ණ ඇත්තෝය. බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇති වෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම වේහප්ඵල දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ ප්‍රාර්ථනා සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

26. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැතභාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ භික්ෂුව විසින් අවිභ දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ

ඇත්තෝය. වර්ණ ඇත්තෝය. බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇතිවෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම අවිභ දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද ඒ පුර්වනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදි ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

27. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැතභාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ හික්ෂුව විසින් අතප්ප දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය. වර්ණ ඇත්තෝය. බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇති වෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම අතප්ප දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතාහොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ පුර්වනාව සහිත ශ්‍රද්ධා ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

28. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැතභාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ හික්ෂුව විසින් සුදස්ස දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය. වර්ණ ඇත්තෝය බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇති වෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම සුදස්ස දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද,

මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදි ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

29. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැතභාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ හික්ෂුව විසින් සුදස්සී දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය. වර්ණ ඇත්තෝය. බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇති වෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම සුදස්සී දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදි ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

30. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැතභාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ හික්ෂුව විසින් අකනිට්ඨා දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය. වර්ණ ඇත්තෝය. බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇති වෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම අකනිට්ඨා දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදි ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

31. "මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැතභාවයෙන්

යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ හික්ෂුච විසින් ආකාසානඤ්චායතනයෙහි උපන් දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය, වර්ණ ඇත්තෝය, බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇතිවෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, ආකාසානඤ්චායතනයෙහි උපන් දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි. හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩන ලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රඥාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

32. “මහණෙනි, නැවතද මහණතෙම ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්ත වූයේ වෙයිද, ශීලයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, බහුශ්‍රැතභාවයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ත්‍යාගයෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ප්‍රඥාවෙන් යුක්තවූයේ වෙයිද, ඒ හික්ෂුච විසින් විඤ්ඤාණඤ්චායතනයෙහි උපන් දෙවියෝ දීර්ඝායුෂ ඇත්තෝය. වර්ණ ඇත්තෝය. බොහෝ සැප ඇත්තෝයයි අසන ලද්දේ වෙයි. ඒ මහණහට මේ සිත ඇතිවෙයි. කය බිඳීමෙන්, මරණින් පසු, මම විඤ්ඤාණඤ්චායතනයෙහි උපන් දෙවියන්ගේ සමාගමයට (උත්පත්ති වශයෙන්) පැමිණෙමි නම් ඉතා හොඳය කියායි’ හෙතෙම ඒ සිත තබයි. ඒ සිත පිහිටුවයි. ඒ සිත වඩයි. මෙසේ වඩනලද, මෙසේ පුරුදු කරනලද, ඒ ප්‍රාර්ථනාව සහිත ශ්‍රද්ධාදී ධර්මයෝ ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතිත්. මහණෙනි, මේ මාර්ගය, මේ ප්‍රතිපදාව, ඒ දෙවියන් අතර ඉපදීම පිණිස පවතියි.

33 “ඒ මහණහට මේ අදහස ඇතිවෙයි. මම ආශ්‍රව (කෙළෙස්) නැතිකිරීමෙන් ආශ්‍රව රහිතවූ, අර්හත්ඵල සමාධියත්, අර්හත් ඵල ප්‍රඥාවත් මේ ආත්මයේදී තමාම විසිතුරු නුවණින් දැන, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ඊට පැමිණ වාසය කරන්නේ නම් ඉතා හොඳය කියායි. ඒ මහණතෙම ආශ්‍රවයන් නැතිකිරීමෙන් ආශ්‍රව

රහිතවූ අර්හත්ඵල සමාධිය හා අර්හත්ඵල ප්‍රඥාවද මේ ආත්මයේදීම තම විසිතුරු නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ඊට පැමිණ වාසය කරයි. මහණෙනි, මේ මහණතෙම වනාහි කිසි තැනක නූපදියි. කොහිවත් නූපදියි.” භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ දෙශනාව වදාළසේක. සතුටු සිතැති ඒ හික්ෂුහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාවට සතුටුවූහ.

දසවන සංඛාරුප්පත්ති සූත්‍රය නිමි (2-10)

අනුපද සූත්‍රය, ඡබ්බිසෝධන සූත්‍රය, සප්පුරිස සූත්‍රය, සේවිතබ්බාසේවිතබ්බ සූත්‍රය, බහුධාතුක සූත්‍රය, ඉසිගිලි සූත්‍රය, මහාවත්තාරිසක සූත්‍රය, ආනාපානසති සූත්‍රය, කායගතාසති සූත්‍රය සහ සංඛාරුප්පත්ති සූත්‍රය යන සූත්‍ර දසයකින් යුක්තවූ දෙවෙනි අනුපද වර්ගයයි.

21. මූල සුඤ්ඤාන සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් කලක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සැවැත් නුවර අසල මීගරමාතු පාසාද නම් ලත් පූර්වාරාමයෙහි වැඩ වාසය කරන සේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි ඵලසම්මතින් නැඟී සිටියේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනෙක්හිද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැද එකක් පසක හුන්නේය. එකක් පසක හුන්නාවූ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙය සැල කෙළේය.

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස, එක්කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශාක්‍ය ජනපදයන්හි නාගරක නම් ශාක්‍යයන්ගේ නියම්ගම යම් තැනෙක්හිද එහි වැඩ වාසය කරණසේක. ස්වාමීනි, එහිදී මවිසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් ‘ආනන්දය මම දැන් වනාහි සුන්‍යතා විහරණයෙන් බහුලව වාසය කරමි’ යන මෙය අසන ලදී.

පිළිගන්නා ලදී. කීමෙක්ද ස්වාමීනී, එය මා විසින් මනා කොට අසන ලද්දක්ද? මනාකොට ඉගෙන ගන්නා ලද්දක්ද? මනාකොට මෙනෙහි කරන ලද්දක්ද? මනාකොට දරණ ලද්දක්ද?

2. "ආනන්දය, නුඹ විසින් මෙය ඒකාන්තයෙන් මනා කොට අසන ලද්දේය. මනාකොට ඉගෙන ගන්නා ලද්දේය. මනාකොට මෙනෙහි කරණ ලද්දේය. මනාකොට දරණ ලද්දේය. ආනන්දය මම පෙරද දැන් ද සුන්‍යතා විභරණයෙන් බහුලව වාසය කරමි. මේ මිගාරමාත්‍ර ප්‍රාසාදය යම්සේ ඇත් ගව අස් වෙළඹුන්ගෙන් සුන්‍යද, රන්රිදියෙන් සුන්‍යද, ස්ත්‍රී පුරුෂයන් රැස්ව සිටීමෙන් සුන්‍යද, හික්ෂු සංඝයා නිසා පවත්නා යම් මේ අසුන්‍යත්වයක් වේද, ඒ එකම අසුන්‍යත්වය ඇත්තේය. ආනන්දය, එපරිද්දෙන්ම මහණතෙම ගමය යන හැඟීම මෙනෙහි නොකොට මිනිසුන්ය යන හැඟීම මෙනෙහි නොකොට අරණය යන එකම හැඟීම මෙනෙහි කෙරේද, ඔහුගේ සිත අරණය යන හැඟීමෙහි බැසගනී, පහදී, මනාව පිහිටයි, ස්ථිරව පිහිටයි. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. ගමය යන හැඟීම නිසා ඇතිවන යම් කෙලෙස් දැවිලි වෙන්නම්, ඔව්හු මේ අරණය යන හැඟීමෙහි නැත. මිනිසුන්ය යන හැඟීම නිසා ඇතිවන යම් කෙලෙස් දැවිලිවන්නාහුනම් ඔව්හු මේ අරණය යන හැඟීමෙහි නැත. එකම අරණය යන හැඟීම නිසා යම් මේ කෙලෙස් දැවිල්ලක් ඇත්නම් එපමණක්ම ඇත්තේය. හෙතෙම ගමය යන හැඟීමෙන් වන්නාවූ කෙලෙස් දැවිල්ලෙන් සුන්‍යයයි දැනගනියි. මිනිසුන්ය යන හැඟීමෙන් වන්නාවූ කෙලෙස් දැවිල්ලෙන් සුන්‍යයයි දැනගනියි. අරණය සංඥාව නිසා පවත්නාවූ යම් එකම කෙලෙස් දැවිලි මාත්‍රයක්ම ඇත්තේයයි. දැනගනියි. මෙසේ යම්කිසි කෙලෙස් දැවිල්ලක් නැත්නම් එයින් එය සුන්‍යයයි නුවණැසින් දකී. යම්කිසි කෙලෙස් දැවිල්ලක් වේනම් ඒ ශාන්තවූ ක්ලේශ දරථයම ඇත්තේයයි දැනගනී. ආනන්දය, ඔහුට මෙසේ විද්‍යමානවූ වෙනස් නොවූ පිරිසිදුවූ මේ සුන්‍යත්වය ඇතිවෙයි.

3. "ආනන්දය, නැවතද මහණතෙම මිනිසුන් යන හැඟීම මෙනෙහි නොකොට අරණය යන හැඟීම මෙනෙහි නොකොට

පඨවි (පොළොව) යන එකම හැඟීම මෙනෙහි කෙරේද, ඔහුගේ සිත පොළොව යන හැඟීමෙහි බැසගනී, පහදී, පිහිටයි. ස්ථිරව පිහිටයි. ආනන්දය, යම්සේ, වෘෂභ හමක් (එනම් ගවයෙකුගේ හමක්) සිය ගණන් උලින් දිගහැර මොනවට රැලිරහිත කරන ලද්දේද ආනන්දය එපරිද්දෙන්ම මහණතෙම මේ පොළොවෙහි යම් උස්පහත් තැන්වේද, ගංගා කඳු හෙල් සහිතවේද, කණු කටු සහිතවේද, පර්වතයන්ගෙන් විසමද ඒ සියල්ල මෙනෙහි නොකොට එකම පොළොව යන හැඟීම මෙනෙහි කෙරේද, ඔහුගේ සිත පොළොව යන හැඟීමෙහි බැසගනී, පහදී, සිටී, ස්ථිරව පිහිටයි, හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. මනුෂ්‍ය සංඥාව නිසාවූ යම් ක්ලේශ දැවිලි වන්නාහු නම්, ඔව්හු මේ පොළොවෙහි නැත. අරණ්‍යය යන හැඟීම නිසා පවත්නාවූ යම් ක්ලේශ දැවිල්ලක් ඇත්නම් එයද මේ පොළොවෙහි නැත. පොළොව යන හැඟීම නිසා පවත්නා එකම ක්ලේශ දරට මාත්‍රයක්ම ඇත්තේය. හෙතෙම මේ සංඥාව මනුෂ්‍ය සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී මේ සංඥාව අරණ්‍ය සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී. පෘථිවි සංඥාව නිසා පවත්නාවූ යම් එකම අසුන්‍යත්වයක් වේනම් එයම ඇත්තේයයි දැනගනී. මෙසේ එහි කෙලෙස් දැවිල්ලක් නොවේ නම් එයින් එය සුන්‍යයයි දකී. යම් කිසි කෙලෙස් දැවිම් මාත්‍රයක් එහි ඉතිරි වේනම් එය ශාන්තයයි දැනගනී. ආනන්දය, ඔහුට මෙසේ විද්‍යමානවූ වෙනස් නොවූ පිරිසිදු මේ සුන්‍යතාවය ඇතිවෙයි.

4. "ආනන්දය, නැවතද මහණතෙම අරණ්‍ය සංඥාව මෙනෙහි නොකොට පෘථිවි සංඥාව මෙනෙහි නොකොට එකම ආකාසානඤ්චායතන සංඥාව මෙනෙහි කෙරේද, ඔහුගේ සිත ආකාසානඤ්චායතන සංඥාවෙහි බැසගනී, පහදී, පිහිටයි, ස්ථිරව පිහිටයි. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී, අරණ්‍ය සංඥාව නිසාවූ යම් කෙලෙස් දැවිලි වන්නාහු නම් ඔව්හු ආකාසානඤ්චායතනයෙහි නැත. පෘථිවි සංඥාව නිසාවූ යම් කෙලෙස් දැවිලි වන්නාහු නම් ඔව්හු ආකාසානඤ්චායතනයෙහි නැත. එකම ආකාසානඤ්චායතන සංඥාව නිසා පවත්නාවූ

යම් ක්ලේශ දැවිලි මාත්‍රයක් ඇත්තේ නම් එයම ඇත්තේය. හෙතෙම මේ සංඥාව අරණ්‍ය සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී. මේ සංඥාව පෘථිවි සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී. යම් මේ ආකාසානඤ්ඤාවාසනා නිසාවූ එකම අසුන්‍ය තාවයක්වේ නම් එයම ඇත්තේය. මෙසේ එහි යම් කෙලෙස් දැවිම් මාත්‍රයක් නොවේ නම් එයින් එය සුන්‍යයයි නුවණැසින් දකී. යම්කිසි දරුණු මාත්‍රයක් එහි ඉතිරි වේනම් එය ශාන්තයයි දැනගනී. ආනන්දය, ඔහුට මෙසේ විද්‍යමානවූ වෙනස් නොවූ පිරිසිදුවූ සුන්‍යතාවය, ඇතිවෙයි.

5. "ආනන්දය, නැවතද මහණනෙම පෘථිවි සංඥාව මෙනෙහි නොකොට ආකාසානඤ්ඤාවාසනා සංඥාව මෙනෙහි නොකොට එකම විඤ්ඤාණඤ්ඤාවාසනා සංඥාව මෙනෙහි කෙරේද, ඔහුගේ සිත විඤ්ඤාණඤ්ඤාවාසනා සංඥාවෙහි බැස ගනී, පහදී, පිහිටයි, ස්ථිරව පිහිටයි. හෙතෙම මෙසේ දැන ගනී. කෙසේද පෘථිවි සංඥාව නිසාවූ යම්කිසි කෙලෙස් දැවිලි වන්නාහු නම් ඔව්හු මේ විඤ්ඤාණඤ්ඤාවාසනායෙහි නැත. ආකාසානඤ්ඤාවාසනා සංඥාව නිසාවූ යම්කිසි කෙලෙස් දැවිලි වන්නාහු නම් ඔව්හුද මේ විඤ්ඤාණඤ්ඤාවාසනායෙහි නැත. එකම විඤ්ඤාණඤ්ඤාවාසනා සංඥාව නිසා පවත්නා යම් කෙලෙස් දැවිම් මාත්‍රයක් ඇත්නම් එයම ඇත්තේය. හෙතෙම මේ සංඥාව පෘථිවි සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී. මේ සංඥාව ආකාසානඤ්ඤාවාසනා සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී. විඤ්ඤාණඤ්ඤාවාසනා සංඥාව නිසා පවත්නා යම් එකම අසුන්‍යත්වයක් වේනම් එයම ඇත්තේය. මෙසේ එහි යම් කෙලෙස් දැවිල්ලක් නොවේ නම් එයින් එය සුන්‍යයයි නුවණැසින් දකී. යම්කිසි කෙලෙස් දැවිම් මාත්‍රයක් ඉතිරි වේනම් එය ශාන්තයයි දැනගනී. ආනන්දය, ඔහුට මෙසේ විද්‍යමානවූ, වෙනස් නොවූ, පිරිසිදුවූ සුන්‍යතාවය ඇතිවෙයි.

6. "ආනන්දය, නැවත මහණනෙම ආකාසානඤ්ඤාවාසනා සංඥාව මෙනෙහි නොකොට, විඤ්ඤාණඤ්ඤාවාසනා සංඥාව මෙනෙහි නොකොට එකක්වූ ආකිඤ්ඤාවඤ්ඤායනා සංඥාව

මෙනෙහි කෙරේද, ඔහුගේ සිත ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංඥාවෙහි බැසගනී, පහදී, පිහිටයි, ස්ථිරව පිහිටයි. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. ආකාසානඤ්චායතන සංඥාව නිසාවූ යම් කෙලෙස් දැවිලි වන්නාහු නම් ඔව්හු මේ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනයෙහි නැත. විඤ්ඤාණඤ්චායතන සංඥාව නිසාවූ කෙලෙස් දැවිලි වන්නාහු නම් ඔව්හු මේ ආකිඤ්චඤ්ඤායතනයෙහි නැත. එකම ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංඥාව නිසාවූ යම් කෙලෙස් දැවීමක් වේනම් එබඳු කෙලෙස් දැවීම් මාත්‍රයක් ඇත්තේය කියායි. හෙතෙම මේ සංඥාව ආකාසානඤ්චායතන සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී. මේ සංඥාව විඤ්ඤාණඤ්චායතන සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී. ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංඥාව නිසා පවත්නා යම් එකම අසුන්‍යත්වයක් වේ නම් ඒ අසුන්‍යත්වයම ඇත්තේයයි දැනගනී. මෙසේ එහි යම් කෙලෙස් දාහයක් නොවේ නම් එයින් එය සුන්‍යයයි නුවණැසින් දකී. යම් ක්ලේශ දාහයක් එහි ඉතිරි වේනම් එය ශාන්තයයි දැනගනී. ආනන්දය, ඔහුට මෙසේ විද්‍යාමානවූ වෙනස් නොවූ පිරිසිදුවූ සුන්‍යත්වය ඇතිවෙයි.

7. "ආනන්දය, නැවතද මහණනෙම විඤ්ඤාණඤ්චායතන සංඥාව මෙනෙහි නොකොට ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංඥාව මෙනෙහි නොකොට එකක්වූ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සංඥාව මෙනෙහි කෙරේද, ඔහුගේ සිත නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සංඥාවෙහි බැසගනී, පහදී, පිහිටයි, ස්ථිරව පිහිටයි හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. විඤ්ඤාණඤ්චායතන සංඥාව නිසාවූ යම් ක්ලේශ දැවිලි වන්නාහු නම් ඔව්හු නේවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන යෙහි නැත. ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංඥාව නිසාවූ යම් ක්ලේශ දැවිලි වන්නාහු නම් ඔව්හුද මේ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතනයෙහි නැත. එකක්වූ නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සංඥාව නිසා පවත්නා යම් කෙලෙස් දැවිල්ලක් ඇත්නම් එයම ඇත්තේය කියායි. හෙතෙම මේ සංඥාව විඤ්ඤාණඤ්චායතන සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී. මේ සංඥාව ආකිඤ්චඤ්ඤායතන

සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී. නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සංඥාව නිසා පවත්නා යම් එකම අසුන්‍යත්වයක් වේනම් ඒ අසුන්‍යත්වය පමණක් ඇත්තේය. මෙසේ එහි යම් කෙලෙස් දැවීමක් නොවේ නම් එයින් එය සුන්‍යයයි නුවණැසින් දකී. යම් කෙලෙස් දැවීමක් එහි ඉතිරි වේ නම් එය ශාන්තයයි දැනගනී. ආනන්දය, ඔහුට මෙසේ විද්‍යමානවූ වෙනස් නොවූ පිරිසිදුවූ සුන්‍යතාවය ඇතිවෙයි.

8. "ආනන්දය, නැවතද මහණතෙම ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංඥාව මෙතෙහි නොකොට නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සංඥාව මෙතෙහි නොකොට එකක්වූ විදර්ශනා චිත්ත සමාධි සංඥාව මෙතෙහි කෙරේද, ඔහුගේ සිත විදර්ශනා චිත්ත සමාධියෙහි බැසගනී, පහදීය, පිහිටියි, ස්ථිරව සිටියි. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංඥාව නිසාවූ යම් ක්ලේශ දාහයෝ වන්නාහු නම් ඒ ක්ලේශ දාහයෝ මේ විදර්ශනා චිත්ත සමාධියෙහි නැත. ජීවිතෙන්ද්‍රියය නිසා පවත්නා ඡඩායතනයෙන් යුක්තවූ සතරමහාභ්‍යාසන්ගෙන් හටගත් මේ කය නිසා පවත්නාවූ යම් දැවීලි වෙත් නම් එබඳු දැවීම් මාත්‍රයක්ම ඇත්තේය කියායි. හෙතෙම මේ සංඥාව ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී. මේ සංඥාව නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සංඥාවෙන් සුන්‍යයයි දැනගනී. යම් මේ ජීවිතෙන්ද්‍රියය නිසා පවත්නා ඡඩායතනයෙන් යුත් මේ කය නිසාවූ යම් එකම අසුන්‍යතාවයක් වේ නම් එබඳු අසුන්‍යතාවයක්ම ඇත්තේය. මෙසේ එහි යම් ක්ලේශ දැවීම් මාත්‍රයක් නොවේ නම් එයින් එය සුන්‍යයයි දකී. යම් දැවීම් මාත්‍රයක් වනාහි එහි ඉතිරි වේනම් එය ශාන්තයයි දැනගනී. ආනන්දය, ඔහුට මෙසේ විද්‍යමානවූ වෙනස් නොවූ පිරිසිදුවූ සුන්‍යතාවය ඇතිවෙයි.

9. "ආනන්දය, නැවතද මහණතෙම ආකිඤ්චඤ්ඤායතන සංඥාව මෙතෙහි නොකොට නෙවසඤ්ඤානාසඤ්ඤායතන සංඥාව මෙතෙහි නොකොට එකක්වූ විදර්ශනා චිත්ත සමාධිය

මෙනෙහි කෙරේද, ඔහුගේ සිත විදර්ශනා විත්ත සමාධියෙහි බැසගනී, පහදීයි, පිහිටයි, ස්ථිරව පිහිටයි. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. මේ විදර්ශනා විත්ත සමාධිය ප්‍රත්‍යය කරණකොට හටගන්නා ලද්දේය. සිතින් උපදින ලද්දේය. ප්‍රත්‍යයෙන් හටගන්නාලද සිතින් උපදිනලද යම් කිසිවක් වේනම් එය අනිත්‍යය. නිරුද්ධවන ස්වභාව ඇත්තේයයි දැන ගනී. මෙසේ දන්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ ඔහුගේ සිත කාමාශ්‍රවයෙන්ද මිදෙයි හවාශ්‍රවයෙන්ද සිත මිදෙයි. අවිද්‍යාශ්‍රවයෙන්ද සිත මිදෙයි. මිදුනු කල්හි මිදුනේයයි දැනගැනීම ඇතිවෙයි. උත්පත්තිය ක්ෂයවිය. බඹසර (බ්‍රහ්මචයථිව) වැස නිමවන ලදී. කටයුතු සියල්ල නිමකරණ ලදී. මිත්පසු කළයුතු කිසිවක් නැතැයි දැනගනී. හෙතෙම මෙසේ දැනගනී. කාමාශ්‍රවයන් නිසාවූ යම් ක්ලේශ දාහයෝ වන්නාහු නම් ඔව්හු මේ ආර්ය මාර්ගයෙහි හා ඵලයෙහි නැත. හවාශ්‍රවයන් නිසාවූ යම් ක්ලේශ දාහයෝ වන්නාහු නම් ඔව්හුද මෙහි නැත. අවිද්‍යාශ්‍රවය නිසාවූ යම් ක්ලේශ දාහයෝ වන්නාහු නම් ඔව්හුද මෙහි නැත. ජීවිතේන්ද්‍රියය නිසා පවත්නා ඡඩායතනයෙන් යුත් මේ කය නිසාවූ යම් දැවීම් මාත්‍රයක් වේ නම් ඒ දැවීම් මාත්‍රයම ඇත්තේය. හෙතෙම මේ සංඥාව කාමාශ්‍රවයෙන් සුන්‍යයයිද දැනගනී. මේ සංඥාව හවාශ්‍රවයෙන් සුන්‍යයයිද දැනගනී. මේ සංඥාව අවිද්‍යාශ්‍රවයෙන් සුන්‍යයයිද දැන ගනී. ජීවිතේන්ද්‍රියය නිසා පවත්නා ඡඩායතනයෙන් යුත් මේ කය නිසාවූ යම් එකම අසුන්‍යත්වයක් වේද, ඒ අසුන්‍යත්වයම ඇත්තේයයි දැනගන මෙසේ යමක් එහි නැති නම් එයින් එය සුන්‍යයයි දකී. එහි යමක් ඉතිරි නම් එය ශාන්තයයි දැනගනී. ආනන්දය, ඔහුට මෙසේ විද්‍යමානවූ වෙනස් නොවූ පිරිසිදුවූ සියල්ලට ශ්‍රේෂ්ඨවූ සුන්‍යතාවය ඇතිවෙයි.

10. "ආනන්දය, ඉකුත් කාලයෙහි ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ පිරිසිදුවූ සියල්ලට ශ්‍රේෂ්ඨවූ, ඵලසමාපත්තියට පැමිණ වාසය කළාහු නම් ඒ සියල්ලෝ මේ පිරිසිදු ඉතා උතුම් ඵලසමාපත්තියට පැමිණ වාසය කළාහුය. ආනන්දය, මතු කාලයෙහි යම් කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ පිරිසිදුවූ,

ඉතා උතුම්චු පල සමචතට පැමිණ වාසය කරන්නාහු නම් ඒ සියල්ලෝම පිරිසිදුවූ, ඉතා උතුම්චු, මේ ඵල සමචතට පැමිණ වාසය කරන්නාහුය. ආනන්දය, දැන් මේ කාලයෙහි යම් කිසි ශ්‍රමණයෝ හෝ බ්‍රාහ්මණයෝ හෝ පිරිසිදු, අතිඋතුම් ඵලසමචතට පැමිණ වාසය කරන්නම් ඒ සියල්ලෝම මේ පිරිසිදු ඉතා උතුම් ඵලසමචතට පැමිණ වාසය කරති. ආනන්දය, එහෙයින් මෙහිදී පිරිසිදුවූ, ඉතා උතුම් පලසමචතට පැමිණ වාසය කරන්නෙමුයි. ආනන්දය, මෙසේ තොප විසින් හික්මිය යුතුයි.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මෙය වදාළසේක. සතුවූ සිතැති ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ දෙශනාව සතුවින් පිළිගත්තෝය.

පළමුවෙනි වූල සුඤ්ඤත සූත්‍රය නිමි. (3-1)

22. මහා සුඤ්ඤත සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් සමයක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශාක්‍ය ජනපදයන්හි, කිඹුල්වත් පුරයේ නිග්‍රොධාරාමයෙහි වැඩ වසන සේක. ඉක්බිති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ, පා සිවුරු ගෙන කිඹුල්වත් පුරයට පිඬු පිණිස වැඩිසේක. කිඹුල්වත් පුරයෙහි පිඬු පිණිස හැසිර, බතින් පසු පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුණේ “කාලබේමක” නම් ශාක්‍යයාගේ විහාරය යම්තැනකද, එහි දවල් කාලයෙහි විසීම පිණිස වැඩිසේක. ඒ කාලයෙහි “කාලබේමක ශාක්‍යයාගේ විහාරයෙහි පනවන ලද බොහෝ අසුන් වූහ. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කාලබේමක ශාක්‍යයාගේ විහාරයෙහි පනවන ලද බොහෝ අසුන් දුටහ. දැක, භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ අදහස විය. “කාලබේමක” ශාක්‍යයාගේ විහාරයෙහි බොහෝ සෙනසුන් පනවන ලද්දාහුය. එහි බොහෝ හික්ෂුහු වාසය කෙරෙත්ය’යි කියායි.

2. එසමයෙහි ආයුෂ්මන් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ බොහෝ හික්ෂුන් සමග “සටා” නම් ශාකායාගේ විහාරයෙහි සිවුරු මැසීම කරයි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි පලසමවතින් නැඟිට “සටා” නම් ශාකායාගේ විහාරය යම් තැනකද එහි වැඩිපේක. වැඩ පනවන ලද ආසනයෙහි වැඩහුන්සේක. වැඩහිඳ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මන් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේට කථාකළසේක. “ආනන්දය, ‘කාලබේමක’ ශාකායාගේ විහාරයෙහි බොහෝ සෙනසුන් පනවන ලද්දාහුය. මෙහි බොහෝ හික්ෂුහු වාසය කරද්දැයි ඇසුහ.

“ස්වාමීනි, කාලබේමක නම් ශාකායාගේ විහාරයෙහි බොහෝ සෙනසුන් පනවන ලද්දාහුය. මෙහි බොහෝ හික්ෂුහු වාසය කරත්. ස්වාමීනි, අපගේ සිවුරු මසන කාලය වේයයි කීය.”

3. “ආනන්දය, බොහෝ දෙනා සමග එක්ව විසීමට සතුටු එක්ව විසීමට කැමති එක්ව විසීමෙහි යෙදුණු නොයෙක් දෙනා සමග එක්ව විසීමෙහි ඇළුණු එක්ව විසීමට කැමති එක්ව විසීමට සතුටු මහණතෙමේ නොහොබනේය. බොහෝ දෙනා සමග එක්ව විසීමට සතුටු එක්ව විසීමෙහි ඇළුණු එක්ව විසීමෙහි යෙදුණු නොයෙක් දෙනා සමග එක්ව විසීමෙහි ඇළුණු එක්ව විසීමෙහි කැමති මහණතෙමේ යම් ඒ කාමයෙන් නික්මීමේ සැපයක් වේද, කාමයෙන් වෙන්වීමේ සැපයක්වේද, රාගාදීන්ගේ සංසිද්ධි පිණිස පවත්නා සැපයක් වේද, මාර්ගාවබෝධය පිණිස පවත්නා සැපයක් වේද, ඒ සැපය කැමතිසේ ලබන්නෙක් නිදුකින් ලබන්නෙක් මහන්සේ ලබන්නෙක් වන්නේය යන මෙය සිදු වීමට කරුණු නැත.

4. “ආනන්දය, යම් ඒ හික්ෂුවක් හුදකලාවූයේ සමූහයාගෙන් වෙන්ව වාසය කෙරේද, ඒ හික්ෂුව විසින් මෙය කැමති වියයුතුයි. එනම් යම් ඒ කාමයෙන් නික්මීමේ සැපයක් වේද, කාමයෙන් වෙන්වීමේ සැපයක් වේද, රාගාදීන්ගේ සංසිද්ධි පිණිස පවත්නා සැපයක් වේද, මාර්ගාවබෝධය පිණිස පවත්නා සැපයක් වේද,

ඒ සැපය කැමතිසේ ලබන්නෙක් නිදුකින් ලබන්නෙක් මහත්සේ ලබන්නෙක් වන්නේය යන මේ කරුණ සිදුවන්නේය. ආනන්දය, ඒ භික්ෂුව ඒකාන්තයෙන් බොහෝදෙනා සමග එක්ව විසීමට කැමති වූයේ එක්ව විසීමෙහි ඇළුනේ එක්ව විසීමෙහි යෙදුනේ නොයෙක් දෙනා සමග එක්ව විසීමෙහි කැමති වූයේ එක්ව විසීමෙහි ඇළුනේ එක්ව විසීමෙහි යෙදුනේ වේද, හෙතෙම මනාපවූ කලෙක කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුනු රූපාරූපාවචර චිත්ත සමාධියට හෝ ක්ලේශයන්ගෙන් කුපිත කළ නොහැකි ඒකාන්තයෙන් ක්ලේශයන්ගෙන් මිදීමට හෝ පැමිණ වාසය කරන්නේය යන මීට කරුණු නැත.

5. "ආනන්දය, යම් ඒ භික්ෂුවක් හුදකලාව සමුහයාගෙන් වෙන්ව වාසය කෙරේ නම් ඔහු විසින් මෙය කැමති විය' යුතුයි. එනම් මනාපවූ කලෙක කෙලෙසුන්ගෙන් මිදුනු රූපාරූපාවචර චිත්ත සමාධියට හෝ කෙලෙසුන්ගෙන් කුපිත කළ නොහැකි ඒකාන්තයෙන් කෙලෙසුන්ගෙන් මිදීමට හෝ පැමිණ වාසය කරන්නේය යන මීට කරුණු ඇත්තේය, ආනන්දය, යම්කිසි රූපයක රාග වශයෙන් ඇළුනේද, යම් රූපයක වෙසෙසින් ඇළුනේද, ඒ රූපයාගේ නැති වීමෙන් වෙනස් වීමෙන් ශෝකය, වැළපීමය, දුක්ය, දොම්නස්ය දැඩි ආයාසය, යන මොව්හු නූපදින්නාහු නම් එබඳු එක් රූපයකුදු මම නොදක්නෙමි.

6. "ආනන්දය, රූපාදි සියලු නිමිති මෙතෙහි නොකරන්නාවූ සුඤ්ඤත ඵල සමාපත්ති (අර්හත් ඵල සමාපත්ති) අරමුණට පැමිණ වාසය කෙරේය යන යමක් වේ නම් ඒ මේ විභරණය තථාගතයන් වහන්සේ විසින් අවබෝධ කරන ලදී. ආනන්දය, මේ විභරණයෙන් යුක්තව වාසය කරණ ඒ තථාගත භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කරා භික්ෂුහුද, භික්ෂුණීහුද, උපාසකයෝද, උපාසිකාවෝද, රජවරුද, රජමහඇමතිහුද, තීර්ථකයෝද, තීර්ථක ශ්‍රාවකයෝද, පැමිණෙන්නාහුය. ආනන්දය, තථාගතයන් වහන්සේ ඒ පිරිස මැද සිටියේ නිර්වාණයට නැමුණු නිර්වාණයට අවනතවූ නිර්වාණයට බරවූ ක්ලේශයන්ගෙන් වෙන්වූ,

හික්මීමෙහි ඇළුණු, සිතින් යුක්තව මුළුමනින් කෙලෙසුන්ට කරුණු වූ ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව පිරිස පිටත් කරන්නාවූ කථාවක්ම කරන්නේවෙයි. ආනන්දය, එහෙයින් මෙහිදී මහණතෙමේද සුඤ්ඤත ඵල සමාපත්ති අරමුණට පැමිණ වාසය කරන්නෙමිසි කැමති වන්නේ නම් ආනන්දය, ඒ හික්මුව විසින් භාවනා රම්මණයෙහිම සිත මොනවට තැබිය යුතුයි. මොනවට පිහිටුවා ගත යුතුයි. එකඟකළ යුතුයි. එක අරමුණක පිහිටුවා ගත යුතුයි.

7. “ආනන්දය, හික්මුණෙම මෙසේ නම් සිත භාවනා අරමුණෙහිම තබාද? පිහිටුවයිද? එකඟ කරයිද? එක අරමුණක පිහිටුවයිද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි හික්මුණෙම කාමයන්ගෙන් වෙන්ව, අකුශල ධර්මයන්ගෙන් වෙන්ව, විතර්ක සහිතවූ, විචාර සහිතවූ, විවේකයෙන් හටගත් ප්‍රීති සැප ඇති, ප්‍රථමධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, විතර්ක විචාරයන්ගේ සංසිද්ධිමෙන් තමාතුළ පැහැදීම ඇති කරන්නාවූ විත්තයාගේ එකඟ බව ඇති කරන්නාවූ විතර්ක රහිත විචාර රහිත සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සැප ඇති, ද්විතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසයකරයිද, ප්‍රීතියගේද නොඇල්මෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, නුවණ ඇත්තේ, සැපයද කයින් විඳියි. ඒ යම් ධ්‍යානයක් ආයඨියෝ උපෙක්ෂා ඇත්තේ, සිහි ඇත්තේ, සැප විහරණ ඇත්තේයයි වර්ණනා කරන්නම්, ඒ තෘතීය ධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද, සැපය දුරු කිරීමෙන්ද, දුක්බය දුරු කිරීමෙන්ද, පළමුවම සොම්නස් දොම්නස් දෙදෙනාගේ නැසීමෙන් දුක් නැත්තාවූද, සැප නැත්තාවූද, උපෙක්ෂා ස්මෘති දෙදෙනාගේ පිරිසිදු බැව් ඇති චතුර්ථධ්‍යානයට පැමිණ වාසය කරයිද,

“ආනන්දය, හික්මුණෙම මෙසේ භාවනාරම්මණයෙහි සිත තබයි, පිහිටුවයි, සමාධිය උපදවයි. හෙතෙම තම ස්කන්ධයන්ගේ සුන්‍යතාවය මෙනෙහි කෙරෙයි. තම ස්කන්ධයන්ගේ සුන්‍යතාවය මෙනෙහි කරන්නාවූ ඔහුට තමා පිළිබඳ සුන්‍යතාවයේ සිත

නොබැස ගනී. නොපහදී. නොසිටී. මනාව නොපිහිටයි. ආනන්දය, එසේ ඇති කල්හි මහණ තෙමේ මෙසේ දැනගනියි, තම ස්කන්ධයන්ගේ සුන්‍යතාවය මෙනෙහි කරණ මාගේ සිත තමා පිළිබඳ සුන්‍යතාවයේ නොබැසගනී. නොපහදී. නොසිටී. ස්ථිරව නොපිහිටායයි දැනගනී. මෙහිදී කර්මස්ථානය සම්පූර්ණ නොවන බවද දැනගනී. හෙතෙම අන්‍යයන්ගේ ස්කන්ධ පිළිබඳ සුන්‍යතාවය මෙනෙහි කෙරේ. හෙතෙම තමාගේද අන්‍යයන්ගේද ස්කන්ධයන් පිළිබඳ සුන්‍යතාවය මෙනෙහි කෙරෙයි. අරූප සමාපත්තිය මෙනෙහි කෙරෙයි. අරූප සමාපත්තිය මෙනෙහි කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත අරූප සමාපත්තියෙහි බැස නොගනී. නොපහදී. නොසිටී. ස්ථිරව නොපිහිටයි.

8. “ආනන්දය, එසේ ඇතිකල්හි, මහණතෙම මෙසේ දැනගනී. ‘අරූපසමාපත්තිය මෙනෙහි කරන මාගේ සිත අරූප සමාපත්තියෙහි නොබැසගනී. ‘නොපහදී. නොසිටී. ස්ථිරව නොපිහිටයි, කියායි. මෙහි කර්මස්ථානය සම්පූර්ණ නොවන බව දැනගන්නේය. ආනන්දය, ඒ හික්ෂුව විසින් ඒ පළමු සමාධි නිමිත්තෙහි තම ස්කන්ධයන් පිළිබඳ සිත තැබිය යුතුයි, පිහිටුවාගත යුතුයි, එකඟ කළයුතුයි, සමාධිය ඉපදවිය යුතුයි. හෙතෙම තම ස්කන්ධයන් පිළිබඳ සුන්‍යත්වය මෙනෙහි කෙරෙයි. තම ස්කන්ධයන් පිළිබඳ සුන්‍යත්වය මෙනෙහි කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත තම ස්කන්ධයන් පිළිබඳ සුන්‍යතාවයේ බැසගනී. පහදීයි, ස්ථිරව සිටියි.

9. “ආනන්දය, එසේ ඇති කල්හි, මහණතෙම මෙසේ දැනගනී. ‘තම ස්කන්ධයන් පිළිබඳ සුන්‍යත්වය මෙනෙහි කරන්නාවූ මාගේ සිත තම ස්කන්ධයන් පිළිබඳ සුන්‍යත්වයෙහි බැසගනී, පහදී, සිටී, ස්ථිරව පිහිටයි,’ කියායි. මෙසේ එහි කර්මස්ථානය සම්පූර්ණ නොවේයයි දැනගනී. හෙතෙම අන්‍යයන්ගේ ස්කන්ධ පිළිබඳ සුන්‍යතාවය මෙනෙහි කෙරෙයි. හෙතෙම තමාගේද අන්‍යයන්ගේද ස්කන්ධයන් පිළිබඳ සුන්‍යත්වය මෙනෙහි කෙරෙයි. හෙතෙම අරූප සමාපත්තිය

මෙනෙහි කෙරෙයි. අරූප සමාපත්තිය මෙනෙහි කරන්නාවූ ඔහුගේ සිත අරූප සමාපත්තියෙහි බැසගනී, පහදී, සිටී, ස්ථිරව පිහිටයි “ආනන්දය, මෙසේ ඇති කල්හි මහණතෙම මෙසේ දැනගනී. ‘අරූප සමාපත්තිය මෙනෙහි කරණ මාගේ සිත අරූපසමාපත්තියෙහි බැසගනියි, පහදී, සිටී, ස්ථිරව පිහිටයි,’ කියායි. මෙසේ මෙහිදී කර්මස්ථානය සම්පූර්ණ නොවේයයි දැනගනී.

10. “ආනන්දය, මේ සමථ විදර්ශනා විභරණයෙන් වාසය කරණ ඒ හික්ෂුවගේ සිත ඉදින් සක්මනට නැමෙයි නම් හෙතෙම සක්මන් කරයි. මෙසේ සක්මන් කරන ඔහුට අභිධ්‍යා දොම්නස් යන ලාමක අකුශලධර්ම පහළ නොවන්නාවුය. එහිදී මෙසේ ඒ කර්මස්ථානය සම්පූර්ණයයි දැනගනියි. ආනන්දය, මේ සමථ විදර්ශනා විභරණයෙන් යුක්තව වාසය කරණ හික්ෂුවගේ සිත ඉදින් සිටීමට නැමෙයි නම් හෙතෙම සිටී. මෙසේ සිටින ඔහුට අභිධ්‍යා දොම්නස් යන ලාමක අකුශල ධර්ම පහළ නොවන්නාවුය. මෙසේ එහිදී කර්මස්ථානය සම්පූර්ණයයි දැන ගනියි. ආනන්දය, මේ විභරණයෙන් යුක්තව වාසය කරන ඒ හික්ෂුවගේ සිත ඉදින් හිදීම පිණිස නැමෙයි නම් හෙතෙම හිදියි. මෙසේ හිදින ඔහුට අභිධ්‍යා දොම්නස් යන ලාමක අකුශල ධර්මයෝ පහළ නොවන්නාවුය. මෙසේ එහිදී කර්ම ස්ථානය සම්පූර්ණයයි දැනගනී. ආනන්දය, මේ විභරණයෙන් වාසය කරන හික්ෂුවගේ සිත ඉදින් නිදීමට නැමෙයි නම් හෙතෙම නිදියි. මෙසේ සයනය කරන ඔහුට අභිධ්‍යා දොම්නස් යන ලාමක අකුශල ධර්ම පහළ නොවන්නාවුය. මෙසේ එහිදී කර්මස්ථානය සම්පූර්ණයයි දැනගනී

11. “ආනන්දය, මේ විභරණයෙන් යුක්තව වාසයකරන ඒ හික්ෂුවගේ සිත ඉදින් කථාවට නැමෙයි නම් හෙතෙමේ යම් කථාවක් ලාමකද, ග්‍රාම්‍යද, පෘථග්ජනයන්ට අයත්ද, අනායුද්ද අනර්ථයෙන් යුක්තද, කලකිරීම පිණිස නොපවතීද, නොඇල්ම පිණිස පවතීද, නිරෝධය පිණිස නොපවතීද, කෙලෙස් සංසිදීම පිණිස නොපවතීද, විශෙෂ දැනීම පිණිස නොපවතීද, සමයක්

අවබෝධය පිණිස නොපවතීද නිර්වාණය පිණිස නොපවතීද, එනම්: රජුන් පිළිබඳ කථාය, සොරුන් පිළිබඳ කථාය, මහ ඇමතියන් පිළිබඳ කථාය, සේනා පිළිබඳ කථාය, භය පිළිබඳ කථාය, යුද්ධ පිළිබඳ කථාය, ආහාර පිළිබඳ කථාය, පානවර්ග පිළිබඳ කථාය, වස්ත්‍ර පිළිබඳ කථාය සයන පිළිබඳ කථාය, මල්මාලා පිළිබඳ කථාය, සුවඳ පිළිබඳ කථාය, නැයන් පිළිබඳ කථාය, යාන පිළිබඳ කථාය, ගම් පිළිබඳ කථාය, නියම්ගම් පිළිබඳ කථාය, නගර පිළිබඳ කථාය, ජනපද පිළිබඳ කථාය, ස්ත්‍රීන් පිළිබඳ කථාය, පුරුෂයන් පිළිබඳ කථාය, සුරා පිළිබඳ කථාය, වීථි පිළිබඳ කථාය, තොටුපලවල් පිළිබඳ කථාය, පෙර මළගියවුන් පිළිබඳ කථාය, නානත්වය පිළිබඳ කථාය, ලෝකය පිළිබඳ කථාය, (ලොකය මැවීම) මුහුද පිළිබඳ කථාය, ශාස්වත උච්ඡේද පිළිබඳ කථාය, මෙසේ මෙබඳු කථා නොකරන්නෙමිසි පිළිපදිසි. මෙසේ එහි කර්මස්ථානය සම්පූර්ණ වියයි දැනගනී.

12. "ආනන්දය, යම් ඒ කථාවක් කෙලෙස් කපා හරින්නීද, සිත විනිශ්චය කිරීමට සුදුසුද, ඒකාන්තයෙන් කලකිරීම පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස, කෙලෙස් සංසිද්ධිම පිණිස, විශෙෂ දැනීම පිණිස, සත්‍යාවබෝධය පිණිස, නිර්වාණය පිණිස පවතීද, එනම්:- මද දෙයින් සතුටුවීම පිළිබඳ කථාය, ලද පමණින් සතුටුවීම පිළිබඳ කථාය, විවේකය පිළිබඳ කථාය බොහෝදෙනා එකතු නොවීම පිළිබඳ කථාය, පටන්ගන්නා ලද වීඩිය පිළිබඳ කථාය, ශීලය පිළිබඳ කථාය, සමාධිය පිළිබඳ කථාය, ප්‍රඥාව පිළිබඳ කථාය, විමුක්තිය පිළිබඳ කථාය, විමුක්ති ඥානදර්ශනය පිළිබඳ කථාය, යන මොහුය. මෙසේ මෙබඳු කථා කරන්නෙමිස සිත නැමෙයි. මෙසේ එහි කර්මස්ථානය සම්පූර්ණයයි දැනගනී.

13. "ආනන්දය, මේ විභරණයෙන් යුක්තව වාසයකරන ඒ හික්ෂුවගේ සිත ඉදින් විතර්කයට නැමෙයි නම් හෙතෙම ලාමකවූ පෘථග්ජනයන්ට අයත්වූ පිළිබඳවූ ආයීයන්ට අයත් නොවූ අනර්ථ සහිතවූ යම් මේ විතර්කයෝ වෙත් නම් (ඔවුහු) කලකිරීම් පිණිස නොපවතිනද, නොඇල්ම පිණිස නොපවතිනද, නිරෝධය පිණිස

නොපවතින්ද, සංසිද්ධිම පිණිස නොපවතින්ද, විශෙෂ දැනීම පිණිස නොපවතින්ද, අවබෝධය පිණිස නොපවතින්ද, නිර්වාණය පිණිස නොපවතින්ද, ඒ නම් කාමචිත්තකය, ව්‍යාපාද චිත්තකය, විහිංසා චිත්තකය යන මොහුයි. මෙසේ මෙබඳු චිත්තකයන් කල්පනා නොකරන්නේනෙමිසි පිළිදිසි මෙසේ එහිදී කර්මස්ථානය සම්පූර්ණයයි දැනගනී. "ආනන්දය, යම් මේ චිත්තකයෝ පිරිසිදු වූවාහුද නෛශාණික වූවාහුද ඒ කරන්නහු මොනවට දුක් ක්ෂයකිරීම පිණිස පමුණුවන්නාහුද එනම්:- නෛශ්ක්‍රමය චිත්තකය අව්‍යාපාද චිත්තකය, අවිහිංසා චිත්තකය යන මොහුයි. මෙසේ මෙබඳු චිත්තකයන් කල්පනා කරන්නෙමිසි සිත නැමෙයි. මෙසේ එහි කර්මස්ථානය සම්පූර්ණයයි දැනගනී.

14. "ආනන්දය, මේ කාමගුණ පසකි. ඒ පස කවරහුද? වක්ෂුර්විඥානයෙන් දතයුතු වූ ඉෂ්ට වූ කැමතිවන්නාවූ මන වඩන්නාවූ ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ කාමයෙන් යුක්ත ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ රූපයෙන්ද, ශ්‍රෝත විඥානයෙන් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කමතිය වූ, මනවඩන්නාවූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කාමයෙන් යුක්ත ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ ශබ්දයෙන්ද, ස්‍රාණ විඥානයෙන් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කමතිය වූ, මන වඩන්නාවූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කාමයෙන් යුක්ත ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ ගන්ධයෝද, ජීවිහා විඥානයෙන් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කමතිය වූ, මන වඩන්නාවූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ, කාමයෙන් යුක්ත ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ රසයෝද, කාය විඥානයෙන් දතයුතු වූ, ඉෂ්ට වූ, කාන්ත වූ, මන වඩන්නාවූ, ප්‍රිය ස්වභාව ඇත්තාවූ කාමයෙන් යුක්ත ඇල්ම ඇතිකරන්නාවූ ස්පර්ශයෝද යන මොහු ආනන්දය, මේ පඤ්චකාම ගුණයෝ වෙති.

15. "හික්ෂු ව සිසිත් යම් අරමුණක උපදින්නාවූ ස්වකීය චිත්තය නිතර ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කටයුතුයි. කෙසේද? මේ පඤ්ච කාම ගුණ අතුරෙන්, එක්තරා එක්තරා, අරමුණක සිත හැසිරීමක් ඇතිවේද? එබන්දක් මට ඇත්තේද කියායි. ආනන්දය, ඉදින් හික්ෂුතෙම ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන්නේ නම් පඤ්චකාම ගුණයන්

අතුරෙන් එක්තරා, එක්තරා අරමුණක සිත හැසිරීමක් ඇතිවේද, එබන්දක් මට ඇත්තේයයි දැනගනීද. ආනන්දය, එසේ ඇති කල්හි මහණතෙම මෙසේ දැනගනී. ආනන්දය, එසේ ඇති කල්හි මහණතෙම මෙසේ දැනගනී. මේ පඤ්චකාම ගුණයන්හි යම්කිසි ඡන්දරාගයක් වේද, ඒ ඡන්දරාගය මා විසින් පහ නොකර ලද්දේය කියායි. මෙසේ එහි කර්මස්ථානය සම්පූර්ණ නැතැයි දැනගනී. ආනන්දය, ඉදින් වනාහි මහණතෙම ප්‍රත්‍යාවේක්ෂා කරන්නේ මෙ පඤ්චකාම ගුණයන් අතුරෙන් එක්තරා, එක්තරා අරමුණක විත්තය හැසිරීමක් නොවේ යයි දැනගනීද, ආනන්දය, මෙසේ ඇතිකල්හි මහණතෙම මෙසේ දැනගනී. මේ පඤ්චකාම ගුණයන්හි යම් ඡන්දරාගයක් වේනම් මා විසින් එය පහකරනලදී කියායි. එහි කර්මස්ථානය සම්පූර්ණ යයි දැනගනී.

16. “ආනන්දය, හික්ෂුව විසින් යම් තැනක ඇතිවීම නැතිවීම නැවත නැවත දකිමින් වාසය කටයුතුද එබඳු මේ උපාදානස්කන්ධ පසකි. රූපය මෙසේය, රූපයාගේ පහළවීම මෙසේය, රූපයාගේ විනාශය මෙසේය, වේදනාව මෙසේය, වේදනාවගේ හටගැන්ම මෙසේය, වේදනාවගේ විනාශය මෙසේය, සංඥාව මෙසේය, සංඥාවගේ හටගැන්ම මෙසේය, සංඥාවේ විනාශය මෙසේය, සංස්කාර මෙසේය, සංස්කාරයන්ගේ හටගැන්ම මෙසේය, සංස්කාරයන්ගේ විනාශය මෙසේය, විඥානය මෙසේය, විඥානයාගේ හටගැන්ම මෙසේය, විඥානයාගේ විනාශය මෙසේයයි මේ උපාදාන ස්කන්ධ පසේ ඇතිවීම සහ නැතිවීම නැවත නැවත දකිමින් වාසය කරන ඔහුට උපාදාන ස්කන්ධ පසෙහි මම වෙමි යන යම් හැඟීමක් වේද, එය ප්‍රහීණ වෙයි. ආනන්දය, මෙසේ ඇතිකල්හි හික්ෂුතෙම මෙසේ දැනගනී. මේ උපාදානස්කන්ධ පසේ යම් මමය යන හැඟීමක් වේනම් එය මට ප්‍රහීනයයි යනුවෙනි. මෙසේ එහි කර්මස්ථානය සම්පූර්ණයයි දැනගනී. ආනන්දය, නුඹට ඒ මේ ධර්මයෝ ඒකාන්තයෙන් කුශල් වශයෙන් පැමිණියාහ, කෙලෙස් රහිතයහ, ලෝකෝත්තරයහ. මාරයා විසින් නොබැසගන්නා ලදහ.

17. “ආනන්දය, ඒ කුමකැයි හඟින්නෙහිද, කවර අර්ථයක් දක්නා ශ්‍රාවකතෙම වළකනලද නමුත් ශාස්තෘන් වහන්සේ අනුව යන්නට සුදුසු වේද?”

“ස්වාමීනි, ධර්මයෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මුල්කොට ඇත්තෝ නොවෙත්ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් පැමිණීම ඇත්තෝ නොවෙත්ද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිසරණකොට ඇත්තෝ නොවෙත්ද, මේ වචනයේ අර්ථය භාග්‍යවතුන් වහන්සේම ප්‍රකාශ කරනසේක්වා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා හික්මුණු දරාගන්නාහුය.”

18. “ආනන්දය, යම් මේ සූත්‍රධර්මයක් වේද, ගාථා ධර්මයක් වේද, විස්තර ධර්මයක් වේද, ඒ සඳහා ශ්‍රාවකතෙම ශාස්තෘන් වහන්සේ අනුව යන්නට නුසුදුසුය. ඊට හේතු කවරේද? ආනන්දය, තොප විසින් බොහෝ කාලයක් මුලුල්ලෙහි ධර්මය අසන ලද්දාහුද, දරණ ලද්දාහුද, වචනයෙන් පුරුදු කරණ ලද්දාහුද, සිතින් සලකා බලන ලද්දාහුද, නුවණැසින් අවබෝධ කරණ ලද්දාහුද, එහෙත් ආනන්දය, යම් මේ කථාවක් කෙළෙසුන් කපාහරින්නීද සිත විනිශ්චය කිරීමට සුදුසුද ඒකාන්තයෙන් කලකිරීම පිණිස, විරාගය පිණිස, නිරෝධය පිණිස, ක්ලෙශයන්ගේ සංසිදීම පිණිස, විශෙෂ දැනීම පිණිස, සත්‍යාවබෝධය පිණිස, නිර්වාණය පිණිස පවතීද. එනම්:- මද දෙයින් සතුටුවීම පිළිබඳ කථාය, ලද පමණින් සතුටුවීම පිළිබඳ කථාය, විවේකය පිළිබඳ කථාය, බොහෝදෙනා එකතු වීම පිළිබඳ කථාය, විරියාරම්භය පිළිබඳ කථාය, සීලය පිළිබඳ කථාය, සමාධිය පිළිබඳ කථාය, ප්‍රඥාව පිළිබඳ කථාය, විමුක්තිය පිළිබඳ කථාය, විමුක්තිඥාන දර්ශනය පිළිබඳ කථාය යන මොවුහුයි. ආනන්දය, මෙබඳු කථා හේතුකොටගෙන ශ්‍රාවකතෙම වළක්වනලද නමුත් ශාස්තෘන් වහන්සේ අනුව යන්නට සුදුසුය.

19. “ආනන්දය, එසේ ඇති කල්හි ආවායඝීයා පිළිබඳ උපද්‍රව ඇතිවෙයි. එසේ ඇති කල්හි අතචැසියා පිළිබඳ උපද්‍රව ඇතිවෙයි. එසේ ඇතිකල්හි බ්‍රහ්මචරියාව පිළිබඳ උපද්‍රව ඇතිවෙයි.

“ආනන්දය, ආවායඝීයා පිළිබඳ උපද්‍රවය කෙසේ වේද? ආනන්දය, මේ ලෝකයෙහි බාහිර ශාස්තෘවරයෙක් ජනගහණ නොවූ අරණ්‍ය සේනාසයක්, රුක් මුලක්, පර්වතයක්, කඳුරැළියක්, පර්වත ගුහාවක්, සොහොනක්, දුර වනසෙනසුනක්, එළිමහන් තැනක්, පිදුරැබිස්සක් සේවනය කරන්නේද, එසේ වෙන්ව වාසය කරණ ඔහු වෙත බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියෝද, නියම්ගම් වැසියෝද, ජනපද වාසීහුද පැමිණෙත්. පැමුණුනාවූ බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියන් කෙරෙහිද, නියම්ගම් වැසියන් කෙරෙහිද, දනව වැස්සන් කෙරෙහිද, හෙතෙම මුළාවෙයි. තෘෂ්ණා වශයෙන් කැමති වෙයි. දැඩි ඇල්මට පැමිණෙයි. ප්‍රත්‍ය බහුල බවට පෙරළෙයි. මේ තෙමේ අනතුරට පත් ආවායඝී තෙමේයයි කියනු ලැබේ. කෙලෙසීම ඇතිකරණ, නැවත ඉපදීම ඇතිකරණ, විඩා ඇතිකරණ, දුක් විපාක ඇති, මත්තෙහි ජරා මරණ ඇතිවන, ලාමක අකුශල ධර්මයෝ ආවායඝී උපද්‍රවයෙන් යුත් ඔහු මැරූහ. ආනන්දය මෙසේ ආවායඝී උපද්‍රවය වෙයි.

20. “ආනන්දය, අතවැසි උපද්‍රවය කෙසේ වේද? ආනන්දය, ඒ ශාස්තෘවරයාගේ ශ්‍රාවකතෙම ඒ ශාස්තෘවරයාට අනුව විවේකය වඩන්නේ ජනගහණ නොවූ අරණ්‍ය සේනාසනයක් රුක් මුලක්, පර්වතයක්, කඳුරැළියක්, පර්වත ගුහාවක්, සොහොනක්, දුර වන සෙනසුනක්, එළිමහන් තැනක්, පිදුරැ බිස්සක් සෙවුනේද, එසේ විවේකව වාසය කරන ඔහු කරා බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියෝද, නියම්ගම් වැසියෝද, ජනපද වාසීහුද පැමිණෙත්. හෙතෙම බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියන්ද, නියම්ගම් වැසියන්ද, දනව වැසියන්ද, පැමිණි කල්හි මුළාවෙයි. ආශාවෙන් කැමති වෙයි. දැඩි ඇල්මට පැමිණෙයි. ප්‍රත්‍ය බහුල බවට පෙරළෙයි. ආනන්දය, මෙතෙම උවදුරට පැමිණි අතවැසියායයි කියනු ලැබේ. කෙලෙසීම ඇතිකරණ, නැවත ඉපදීම ඇතිකරණ, දුක් විපාක ඇති, මතු ජාති ජරා මරණ ඇතිවන, ලාමක අකුශල ධර්මයෝ අතවැසි උවදුරෙන් යුත් ඔහු මැරූහ. ආනන්දය, මෙසේ අතවැසි උපද්‍රවය වෙයි.

21. ආනන්දය, බ්‍රහ්මචාරී උපද්‍රවය කෙසේ වේද? ආනන්දය, මේ ලෝකයෙහි අර්හත් සමයක් සම්බුද්ධවූ අෂ්ට විද්‍යා පසළොස්

වරණ ධර්මයන්ගෙන් යුත්, මනා ගති ඇති, තුන්ලොව දත්, නිරුක්තර, දමනය කළයුතු පුරුෂයන් දමනය කරන්නාවූ, දෙවිමිනිසුන්ට අනුශාසකවූ, චතුරාසී සත්‍යය අවබෝධ කළ භාග්‍යවත් තථාගත තෙමේ පහළ වෙයි. ඒ තථාගතතෙමේ ජනගහණය නැති සෙනසුනක් අරණ්‍යයක්, ගස්මුලක්, පර්වතයක්, කඳුරැලියක්, පර්වතගුහාවක් සොහොනක්, දුර වන සෙනසුනක්, එළිමහන් තැනක්, පිදුරු බිස්සක් සේවනය කරයි. එසේ විවේකව වාසය කරණ තථාගතයන්වෙත බමුණු ගැහැවියෝද, නියම්ගම් වැසියෝද දනම් වැසියෝද පැමිණෙත්. තථාගතතෙමේ බමුණු ගැහැවියන්ද, නියම්ගම් වැසියන්ද, දනවී වැසියන්ද පැමිණි කල්හි මූළා නොවෙයි. තෘෂ්ණා වශයෙන් කැමති නොවෙයි. දැඩි ඇල්මට නොපැමිණෙත්. ප්‍රත්‍ය බහුලත්වයට නොපෙරළෙයි.

“ආනන්දය, ශාස්තෘන් වහන්සේගේ ශ්‍රාවකතෙම ඒ ශාස්තෘන් වහන්සේට අනුව විවේකය වඩන්නේ, ජනගහණය නැති සෙනසුනක්, අරණ්‍යයක්, ගස්මුලක්, පර්වතයක් කඳුරැලියක්, පර්වතගුහාවක්, සොහොනක්, දුර වනසෙනසුනක්, එළිමහන් තැනක්, පිදුරු බිස්සක් සේවනය කරයි. එසේ විවේකව වාසය කරන ඔහු වෙතට බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියෝද, නියම්ගම් වැසියෝද, දනවී වැසියෝද පැමිණෙත්. හෙතෙමේ බ්‍රාහ්මණ ගෘහපතියන්ද, නියම්ගම් වැසියන්ද, දනවී වැසියන්ද පැමිණි කල්හි මූළාවෙයි. තෘෂ්ණා වශයෙන් කැමති වෙයි. දැඩි ඇල්මට පැමිණෙයි. ප්‍රත්‍ය බහුල බවට පෙරළෙයි.

“ආනන්දය, මෙතෙමේ උච්චුරට පත් බ්‍රහ්මචරියභාව ඇත්තේයයි කියනු ලැබේ, කෙලෙසීම ඇතිකරණ, නැවත නැවත ඉපදීම් ඇතිකරණ, විඩා ඇතිකරණ, දුක් විපාක ඇති, මතු ජාති ජරා මරණ ඇතිවන, ලාමක අකුශල ධර්මයෝ බ්‍රහ්මචාරී උපද්‍රවයෙන් යුත් ඔහු මැරූහ. ආනන්දය, බ්‍රහ්මචාරී උපද්‍රවය මෙසේ වෙයි.

22. “ආනන්දය, එහි යම් මේ ආචාර්ය උපද්‍රවයක් වේද යම් අන්තෙවාසික උපද්‍රවයක් වේද, මේ බ්‍රහ්මචාරී උපද්‍රවය ඔවුන්ට

වඩා අතිශයින් දුක් විපාක ඇත්තේද, අතිශයින් විපාක ඇත්තේද වෙයි. තවද නිරයෙහි ඉපදීම පිණිස පවතී. ආනන්දය, එහෙයින් මා මිත්‍රභාවයෙන් ආශ්‍රය කරවී. සතුරුකමින් ආශ්‍රය නොකරවී. එය තොපට බොහෝ කලක් හිත පිණිස, සැප පිණිස වන්නේය.

23. "ආනන්දය, කෙසේ නම් ශ්‍රාවකයෝ ශාස්තෘන් වහන්සේ සතුරුකමින් ඇසුරු කෙරෙත්ද? මිත්‍රභාවයෙන් ඇසුරු නොකෙරෙත්ද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි ශාස්තෘන් වහන්සේ අනුකම්පා ඇතුව, හිතවත්ව, මෙය තොපට හිත පිණිසය, මෙය තොපට සැප පිණිසයයි අනුකම්පාවෙන් ශ්‍රාවකයන්ට දහම් දෙසයි. උන්වහන්සේගේ කීම ශ්‍රාවකයෝ ඇසීමට කැමති නොවෙත්. කන් යොමු නොකෙරෙත්. දැනීම පිණිස සිත නොපිහිටුවත්. ශාස්තෘ ශාසනයෙන් බැහැරව පවතිත්. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි ශ්‍රාවකයෝ ශාස්තෘන් වහන්සේට සතුරුව හැසිරෙත්. මිත්‍රත්වයෙන් ඇසුරු නොකරත්.

24. "ආනන්දය, කෙසේ නම් ශ්‍රාවකයෝ ශාස්තෘන් වහන්සේ මිත්‍රත්වයෙන් ඇසුරු කරත්ද? සතුරුකමින් ඇසුරු නොකෙරෙත්ද? ආනන්දය, මේ ශාසනයෙහි ශාස්තෘන් වහන්සේ අනුකම්පා ඇතියේ හිතවත්ව මේ තොපට හිත පිණිස, සැප පිණිස යයි අනුකම්පාවෙන් ශ්‍රාවකයන්හට දහම් දෙසයි. උන්වහන්සේගේ ශ්‍රාවකයෝ එය අසනු කැමති වෙති. කන් යොමත්. දැනීම සඳහා සිත පිහිටුවත්. ශාස්තෘ ශාසනයෙන් ඉවත් නොව පවතිත්. ආනන්දය, මෙසේ වනාහි ශ්‍රාවකයෝ ශාස්තෘන්වහන්සේ මිත්‍රත්වයෙන් ඇසුරු කෙරෙත්. සතුරුකමින් ඇසුරු නොකරත්. ඒ නිසා මිත්‍රත්වයෙන් මා ආශ්‍රය කරවී. සතුරුකමින් ආශ්‍රය නොකරවී. එය තොපට බොහෝ කලක් හිත පිණිස, සැප පිණිස පවත්නේය. ආනන්දය, කුඹල්කරු තෙම බිඳේය යන හයින් මනාව නොපිළිස්සුණු භාජන වහ වහා ඉවතට ගන්නාක් මෙන් මම ක්‍රියා නොකරන්නෙමි. ආනන්දය, මම නිග්‍රහ කොට කොට, දොෂයන් හැර හැර, නැවත නැවත අවවාද කරන්නෙමි. එකල තොපට යමක් හරය නම් එය පිහිටවන්නේය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය වදාළසේක. සතුටු වූ සිතැති ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාව සතුටින් පිළිගත්තේය.

දෙවෙනි මහා සුඤ්ඤාන සූත්‍රය නිමි. (3-2)

23. ආශ්වයාඨී ධර්ම සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ජේතවන නම් අනේපිඬු මහසිටුහුගේ ආරාමයෙහි වැඩ වාසය කරණසේක. එකල්හි සවස්වරුවෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුණු උපස්ථාන ශාලාවෙහි රැස්ව හුන් බොහෝ භික්ෂූන්ගේ මේ අතරු කථාව ඇතිවිය. ‘ඇවැත්නි, තථාගතයන් වහන්සේ මහත් සෘද්ධි ඇති බව, මහත් ආනුභාව ඇති බව ආශ්වයාඨීය, පුද්ගමය. අතීතයෙහි පිරිනිවියාවූ සිද්ධනලද තෘෂ්ණා, මාන, දෘෂ්ටි, ප්‍රපඤ්ච ඇති, සිද්ධනලද කුසලාකුසල කර්ම වෘත්ත ඇති, කෙළවර කළ කුසලාකුසල කර්මයන් ඇති, සියලු විපාක වෘත්ත සංඛ්‍යාත දුක් ඉක්මවූ බුදුවරයන් තථාගතයන් වහන්සේ දැනගත්තේය. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු ජාති ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු නම් ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු ගොත්‍ර ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු සිල් ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු සමාධි ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු ප්‍රඥා ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු විහරණ ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙසේ ක්ලෙශයන්ගෙන් මිදුණෝ වූහයිද කියායි.

2. “මෙසේ කී කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ ඒ භික්ෂූන්ට “ඇවැත්නි, තථාගතයන් වහන්සේලා ආශ්වයාඨීයද වෙත්. ආශ්වයාඨීය ධර්මයන්ගෙන් යුක්තද වෙත්.

ඇවැත්නි, තථාගතයන් වහන්සේලා අද්භූතද වෙත්. අද්භූත ධර්මයන්ගෙන්ද යුක්ත වෙත්යයි” කීහ.

ඒ හික්ෂුන්ගේ මේ අතුරු කථාව වනාහි නොනිමියේ වෙයි. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සවස් කාලයෙහි පලසමවතින් නැඟිසිටියේ උපස්ථාන ශාලාව යම් තැනකද එහි පැමිණියේක. පැමිණ, පනවනලද අස්තෙහි වැඩහුන් සේක. වැඩහිද, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ හික්ෂුන් අමතා වදාළසේක. “මහණෙනි, මෙහි දැන් කිනම් කථාවකින් යුක්තවුවහද? තොපගේ කවර නම් කථාවක් නොනිමියේදැ”යි ඇසූහ.

3. “ස්වාමීනි, මෙහි සවස් කාලයෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුණු උපස්ථාන ශාලාවෙහි රැස්වූ අපගේ මේ අතුරු කථාව විය. එනම්: ‘ඇවැත්නි, තථාගතයන් වහන්සේගේ මහත් සෘද්ධි ඇති බව, මහත් ආනුභාව ඇති බව, ආශ්ච්ඡයීය, අද්භූතය. අතීතයේදී පිරිනිවියාවූ, සිද්ධිනලද තෘෂ්ණා, මාන, දෘෂ්ටි, ප්‍රපඤ්ච ඇත්තාවූ, කෙළවර කළ කුශලාකුශල කර්ම වෘත්ත ඇත්තාවූ, විපාක වෘත්ත සංඛ්‍යාත සියලු දුක් ඉක්මවූ, බුදුවරයෝ වෙත්ද, උන්වහන්සේලා අප තථාගතයන් වහන්සේ දැනගත් සේක. (කෙසේද?) ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු ජාති ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු නම් ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු ගොත්‍ර ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු සිල් ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු සාමධි ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු ප්‍රඥා ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙබඳු විහරණ ඇත්තෝ වූහයිද, ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේලා මෙසේ ක්ලෙශයන්ගෙන් මිදුණෝ වූහයිද කියායි. ස්වාමීනි, මෙසේ කී කල්හි ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ අපට “ඇවැත්නි, තථාගතවරයෝ ආශ්ච්ඡයීය. ආශ්ච්ඡයීය ධර්මයන්ගෙන් යුක්තද වෙත්. ඇවැත්නි, තථාගතයෝ අද්භූතය, අද්භූත ධර්මයන්ගෙන්ද යුක්ත වෙත්යයි’ කීහ, “ස්වාමීනි, අපගේ මේ අතුරු කථාව නොනිමියේය. එවිට

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඩසේකැයි” කීහ. එකල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් ඇමතුසේක.”

4. “එසේනම් ආනන්දය, නුඹට මෙහිදී තථාගතයන් වහන්සේගේ ආශ්වයථීය අද්භූත ධර්මයෝ බෙහෙවින් වැටහෙන්නවා.”

“භාග්‍යවතුන් වහන්ස,

‘ආනන්දය, බොධිසත්ව තෙමේ සිහි නුවණින් යෙදී තුසිත දෙවියන් කෙරෙහි උපන්නේය’ යන මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් අසනලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙහි පිළිගන්නාලදී.

“ස්වාමීනි, සිහිනුවණ දෙකින් යුක්තව බෝසත් තෙම තුසිත දෙවිලොව උපන්නේය යන මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වථීය අද්භූත ධර්මයකැයි මම දරමි.”

“ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් අසන ලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙන් පිළිගන්නා ලදී.

“ආනන්දය, බෝසත් තෙම ආයු ඇතිතාක් තුසිත ලෝකයෙහි සිටියේය”යි කියායි.

“ස්වාමීනි, බෝසත්තෙම ආයු ඇතිතාක් තුසිත ලෝකයෙහි සිටියේය යන මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වයථී අද්භූත ධර්මයෙකැයි මම දරමි.”

5. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසන ලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී. “ආනන්දය, සිහිනුවණ දෙකින් යුක්තව බෝසත්තෙම තුසිත ලෝකයෙන් චූතව මව්කුස පිළිසිඳ ගත්තේය” යනුයි.

“ස්වාමීනි, සිහිනුවණ දෙකින් යුක්තව බෝසත්තෙම තුසිත ලෝකයෙන් චූතව මව්කුස පිළිසිඳ ගත්තේය යන මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වයථී අද්භූත ධර්මයෙකැයි මම දරමි,”

6. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් අසන ලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී.

“ආනන්දය, බෝසත්තෙම යම්කලෙක තුසිත ලෝකයෙන් වුතව මවුකුස පිළිසිඳ ගත්තේද එකල දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බඹුන් සහිත ලෝකයෙහි දෙවි මිනිසුන් සහිත මහණ බමුණන් සහිත ප්‍රජාව කෙරෙහි අප්‍රමාණවූ, මහත් වූ, ආලෝකයක් දෙවියන්ගේ දේවානුභාවය ඉක්මවා පහළවෙයි. යම් තැනක මෙසේ මහත් සෘද්ධි ඇති මෙසේ මහත් ආනුභාව ඇති මේ සඳහිරු දෙදෙන ආලෝකයෙන් එලිය කරන්නට නොපොහොසත් නොවැසුනු, අඳුරු ඇති, ඝනවූ අඳුරු ඇති යම් ඒ ලෝකන්තරික නිරයක් වේද, එහිද අප්‍රමාණවූ උළාර ආලෝකයක් දෙවියන්ගේ දේවානුභාවයත් ඉක්මවා ලෝකයෙහි පහළවෙයි. එහි යම් සත්වයෝ උපන්නාහුද, ඔව්හුද ඒ එලියෙන් ඔවුනොවුන් මෙහි උපද සිටින තවත් සත්වයෝ ඇතැයි හැඳින් ගනිත්.

“මේ දස දහසක් ලෝකධාතුව හාත්පසින් කම්පා වෙයි. අතිශයින් කම්පාවෙයි, වෙවුලායයි. මහත්වූ ආලෝකයක් ලෝකයෙහි දෙවියන්ගේ දේවානුභාවයත් ඉක්මවා පහළ වෙයි” යනුයි

“ස්වාමීනි, බෝධිසත්වයන් වහන්සේ යම් කලක තුසිත දෙවිලොවින් වුතව, මවුකුස පිළිසිඳ ගත්තේද, එකල දෙවියන් සහිත මරුන් සහිත බඹුන් සහිත ලෝකයෙහි දෙවිමිනිසුන් සහිත, මහණ බමුණන් සහිත, ප්‍රජාව කෙරෙහි අප්‍රමාණ වූ, මහත්වූ, ආලෝකයක් දෙවියන්ගේ දේවානුභාවය ඉක්මවා පහළ වෙයිද; නොවැසුණු අඳුරු ඇති, ඝනවූ අඳුරු ඇති, යම් ඒ ලෝකන්තරික නම් අපායක්වේද, යම් තැනක මෙසේ මහත් සෘද්ධි ඇති, මෙසේ මහත් ආනුභාව ඇති මේ සඳහිරු දෙදෙන ආලෝකයෙන් එලිය කරන්නට නොපොහොසත්ද, එහිද අප්‍රමාණවූ, උළාර ආලෝකයක් දෙවියන්ගේ දේවානුභාවය ඉක්මවා ලෝකයෙහි පහළවෙයිද, එහි යම් සත්වයෝ උපන්නාහුද ඔව්හුද ඒ එලියෙන් ඔවුනොවුන් හැඳින් ගනිත්. මෙහි උපත්

තවත් සත්වයෝ වෙන්යයි කියායි. මේ දසදහසක් ලෝකධාතුව හාත්පසින් කම්පාවෙයි. අතිශයින් කම්පාවෙයි. වෙවුලයි. මහත්වූ ඵලියක් දෙවියන්ගේ දේවානුභාවයන් ඉක්මවා ලෝකයෙහි පහළ වෙයි යන යමක්වේද, මෙයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වයාඪී අද්භූත ධර්මයෙකැයි මම දරමි.”

7. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් අසන ලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී.

“ආනන්දය, යම් කලෙක බෝසත්තෙම මවුකුසට බැස ගත්තේ වේද, (එකල ඒ බෝසතුන්ද බෝසත් මවත් මිනිසෙක් හෝ අමනුෂ්‍යයෙක් හෝ කිසිවෙක් නොපෙළාවායි දෙවියන් සතර දෙනෙක් ඔහුට ආරක්ෂාව පිණිස සිව්දිග එළඹ සිටිති” යනුයි.

“ස්වාමීනි, බෝධිසත්වයන් වහන්සේ යම් කලක මවුකුසට බැසගත්තේ වේද, (එකල) ඒ බෝසතුන්ද බෝසත් මවද කිසියම් මනුෂ්‍යයෙක් හෝ අමනුෂ්‍යයෙක් හෝ නොපෙළාවායි, දෙවියන් සතර දෙනෙක් ඔහු රැකීම පිණිස සිව්දිග එළඹ සිටිති යන යමක් වේද, මෙයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වයාඪී අද්භූත ධර්මයකැයි මම දරමි.”

8. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් අසන ලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී.”

“ආනන්දය, යම් කලෙක බෝසත්තෙම මව් කුසට බැසගත්තේද, (එතැන් පටන්) බෝසත් මව ස්වභාවයෙන් සිල්වත් වන්නීය. ප්‍රාණසාතයෙන් වෙන් වන්නීය. නොදුන් දෙය ගැන්මෙන් තොර වන්නීය. වරදවා කාමයෙහි හැසිරීමෙන් තොර වන්නීය. බොරු කීමෙන් තොර වන්නීය. රහමෙර පානයෙන් තොර වන්නීය” කියායි.

“ස්වාමීනි, යම් කලෙක බෝධිසත්වයන් වහන්සේ මව් කුසට බැසගත්තේ වේද, (එකල්හි) බෝසත්මව ප්‍රකෘතියෙන් සිල්වත් වන්නීය. ප්‍රාණසාතයෙන් වෙන් වන්නීය. නොදුන් දෙය

ගැන්මෙන් වෙන් වන්නීය. කාමයෙහි වරදවා හැසිරීමෙන් වෙන් වන්නීය. බොරැකීමෙන් වෙන් වන්නීය. රහමෙර පානයෙන් වෙන් වන්නීය, යන යමක් වේද, ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේද ආශ්වය්‍යී අද්භුත ධර්මයකැයි මම දරමි.

9. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් අසන ලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී.”

“ආනන්දය, යම් කලෙක බොසත් තෙම මව් කුසට බැසගත්තේද, (එතැන් පටන්) බෝසත් මවට පුරුෂයන් කෙරෙහි කාමයෙන් යුත් සිතක් නූපදී. රාගසිතින් කිසිවකුට බෝසත් මව වෙත ඵලඹිය නොහැක යනුයි.”

“ස්වාමීනි, යම් කලෙක බෝධිසත්වයන් වහන්සේ මව් කුසට බැසගත්තේ වේද, (එකල) බෝසත් මවට පුරුෂයන් කෙරෙහි කාමයෙන් යුත් සිතක් නූපදී. රාග සිතින් කිසිවෙකුට බෝසත් මව වෙත ඵලඹිය නොහැක, යන යමක් වේද, ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මේද ආශ්වය්‍යී අද්භුත ධර්මයකැයි මම දරමි.

10. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් අසනලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා පිළිගන්නාලදී.”

“ආනන්දය, යම් කලෙක බෝසත් තෙම මව් කුසට බැසගත්තේ වේද, බෝසත් මව පස්කම් ගුණ බොහෝ කොට ලබන්නියක් වෙයි. පස්කම් ගුණයෙන් යුක්තවූ සමන්විතවූ ඕ තොමෝ සතුටු වෙයි. (යනුයි)”

“ස්වාමීනි, යම් කලෙක බෝධිසත්වයන් වහන්සේ මව් කුසට බැස්සේ වේද, (එකල) බෝසත් මව පස්කම් ගුණ ලබන්නියක් වන්නීය. ඒ මව පස්කම් ගුණයෙන් යුක්ත වන්නීය. සම්පූර්ණ වන්නීය. පිරිවරන්නීය, යන යමක් වේද, ස්වාමීනි, මෙයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වය්‍යී අද්භුත ධර්මයකැයි මම දරමි.

11. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසන ලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී.

“ආනන්දය, යම් කලෙක බෝසත්තෙම මවු කුසට බැසගත්තේ වේද, (එතැන්පටන්) බෝසත් මවට කිසි ආබාධයක් නොලපදී. බෝසත් මව සැප ඇත්තියක් වන්නීය. ක්ලාන්ත නොවූ කය ඇත්තියක් වන්නීය. බෝසත් මව කුසතුළ සිටින නොපිරිහුනු ඉන්ද්‍රිය ඇති සියලු අංග ප්‍රත්‍යංගයන්ගෙන් යුත් බෝසතුන් දකී. ආනන්දය, යහපත්වූ ජාතිමත්, පැති අටක් ඇති, හොඳට පිරියම් කළ, වෛච්ඡියඪී මාණිකාය යම් සේද එය නිල් පාට හෝ කහ පාට හෝ ලේපාට හෝ සුදුපාට හෝ පඬුපාට හෝ නූලකින් අවුනන ලද්දේ නම් එය ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් අතට ගෙන විමසා බලන්නේ මෙය වනාහි යහපත් ජාතිමත්, අටැස් ඇති, හොඳට පිරියම් කරනලද වෙරළ මිණෙකි. එහි නිල් හෝ කහ හෝ රතු හෝ සුදු හෝ පඬුවන් හෝ නූලක් අවුනන ලද්දේයයි යම්සේ දක්නේද ආනන්දය, එපරිද්දෙන්ම යම් කලෙක බෝසත් තෙම මවු කුසට බැසගත්තේ වේද, බෝසත් මවට කිසිත් ආබාධයක් නොවෙයි. බෝසත් මව ක්ලාන්ත නොව සැප ඇත්තියක් වෙයි. බෝසත් මව කුසතුළ සිටින සියලු අගපසඟින් යුත් නොපිරිහුනු ඉඳුරන් ඇති බෝසතුන් දකී යනුය.”

“ස්වාමීනි, යම් කලක බෝධිසත්වයන් වහන්සේ මවු කුසට බැසගත්තේ වේද, (එකල) බෝසත් මවට කිසි ආබාධයක් නූපදී. බෝසත් මව සැපැත්තියක් වන්නීය. ක්ලාන්ත නොවූ කය ඇත්තියක් වන්නීය. බෝසත් මව කුසතුළසිටින නොපිරිහුණු ඉන්ද්‍රිය ඇති සියලු අගපසඟින් යුත් බෝසත්හු දකී. ස්වාමීනි, යහපත්වූ, ජාතිමත්, පැති අටක් ඇති, හොඳට පිරියම් කළ, වෙරළමිණයක් වේද එය නිල්පාට හෝ, කහ පාට හෝ ලේපාට හෝ සුදුපාට හෝ, පඬු පාට හෝ, නූලකින් අවුණන ලද්දේද, එය ඇස් ඇති පුරුෂයෙක් අතට ගෙන විමසා බලන්නේ යහපත්, ජාතිමත්, අටැස් ඇති හොඳට පිරියම් කරනලද එහි නිල් හෝ කහ හෝ, ලේ හෝ, සුදු හෝ, පඬුවන් හෝ, නූලක් අමුණන ලද්දේ යම්සේ දකීද, ස්වාමීනි, එපරිද්දෙන්ම යම් කලෙක බෝධිසත්වයන් වහන්සේ මවු කුසට බැසගත්තේ වේද, එකල, බෝසත් මවට කිසිත් ආබාධයක් නොවෙයි. බෝසත් මව

ක්ලාන්ත නොවූ සැපැත්තියක් වන්නීය, බෝසත් මව, කුස තුළ සිටින සියලු අඟපසඟින් යුත්, නොපිරිහුණු ඉඳුරන් ඇති, බෝසත්හු දකී, යන යමක් වේද, ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මෙයද ආශ්වය්‍යී අද්භූත ධර්මයෙකැයි මම දරමි.

12. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසන ලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී.

“ආනන්දය, බෝසතුන් ඉපදී සත් දවසකදී බෝසත් මව කලුරිය කෙරෙයි. කඵරිය කොට තුසිත දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපදී යනුයි.”

“ස්වාමීනි, බෝසතුන් ඉපද සත් දවසකදී, බෝසත් මව කලුරිය කරන්නීය. කඵරිය කොට තුසිත දිව්‍ය ලෝකයෙහි උපදින්නීය යන යමක් වේද, ස්වාමීනි, මෙයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වය්‍යී අද්භූත ධර්මයෙකැයි මම දරමි.”

13. ‘ස්වාමීනි, මෙයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙන් අසනලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී”

“ආනන්දය, අන් ස්ත්‍රීහු නවමසක් හෝ දසමසක් දරු ගැබ කුසින් උසුලා යම්සේ වදන්ද බෝසත් මව එසේ නොවදන්නීම්ය. බෝසත් මව දසමසක්ම බෝසත්හු කුසින් උසුලා සිට වදන්නීය යනුයි.”

‘ස්වාමීනි, අන් ස්ත්‍රීහු නවමසක් හෝ දසමසක් හෝ දරු ගැබ කුසින් උසුලා යම්සේ වදන්ද, බෝසත් මව එසේ නොවදන්නීය, බෝසත් මව දසමසක් බෝසත්හු කුසින් උසුලා ප්‍රසූත කරන්නීය. යන යමක් වේද ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මෙයද ආශ්වය්‍යී, අද්භූත ධර්මයකැයි දරමි.

14. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් අසන ලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී.”

“ආනන්දය, යම් කලෙක වනාහි අන් ස්ත්‍රීහු හිඳ හෝ නිදා වදන්. බෝසත් මව බෝසතුන් එසේ නොවදයි. බෝසත් මව බෝසත්හු සිටගෙනම වදයි” යනුයි.

“ස්වාමීනි, යම් කලෙක වනාහි අන් ස්ත්‍රීහු හිඳ හෝ නිඳා වදන්. බෝසත් මව බෝසත්හු එසේ නොවදන්තිය. බෝසත් මව බෝසත්හු සිටගෙනම වදන්තිය යන යමක් වේද, ස්වාමීන් වහන්ස, මෙයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වයඝී අද්භූත ධර්මයෙකැයි මම දරමි.”

15. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් අසන ලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී.”

“ආනන්දය, යම් කලෙක බෝසත් තෙම මව් කුසින් නික්මේද, දෙවියෝ ඔහු පළමු කොට පිළිගනිත්. පසුව මනුෂ්‍යයෝ පිළිගනිති යනුයි.”

‘ස්වාමීනි, යම් කලෙක බෝසත්තෙම මවුකුසින් නික්මේද (එකල) දෙවියෝ ඔහු පළමු කොට පිළිගනිත්. පසුව මනුෂ්‍යයෝ පිළිගනිති යන යමක් වේද, ස්වාමීනි, මෙයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වයඝී, අද්භූත ධර්මයෙකැයි මම දරමි.

16. “ස්වාමීනි, මෙයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් අසනලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී.

“ආනන්දය, යම් කලෙක බෝසත් තෙම මව් කුසින් නික්මේද, බෝසත් තෙම බිමට පැමිණීමට පළමුව දිව්‍ය පුත්‍රයන් සතර දෙනෙක් ඔහු පිළිගෙන ‘දේවියනි, සතුටු වුව මැනව. ඔබට මහේශාකාස පුතෙක් උපන්නේයයි’ මව ඉදිරියෙහි තබන් යනුයි.”

ස්වාමීනි, මෙයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වයඝී අද්භූත ධර්මයෙකැයි මම දරමි.”

17. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙතින් අසනලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී.”

“ආනන්දය, යම් කලෙක බෝසත්තෙම මවුකුසින් නික්මේද, (එකල) ජලධාරා දෙකක් අහසින් පහළවෙයි. එකක් සීත ජලයය, එකක් උණුදියය. යමකින් බෝසතුන්ට හා බෝසත් මවට වතුරෙන් කළයුත්තක් කෙරේද, එබඳු උදක ධාරා දෙකකි යනුයි.”

“ස්වාමීනි, යම් කලෙක බෝසත්තෙම මව්කුසින් නික්මේද (එකල) ජලධාරා දෙකක් අහසින් පහළවෙයි. එකක් සීත ජලය, එකක් උෂ්ණ ජලය, යමකින් බෝසතුන්ට හා බෝසත් මවට දිය කීස කෙරෙත්ද, එබඳුවූ ජලධාරා දෙකකි යන යමක් වේද, ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මෙයද ආශ්වසී අද්භූත ධර්මයෙකැයි මම දරමි.”

18. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසනලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා පිළිගන්නාලදී.”

“ආනන්දය, උපන් කෙණෙහි බෝසත්තෙම සමවූ පාදයෙන් පොළොවෙහි පිහිටා සේසත දරන කල්හි උතුරුදිගට මුහුණලා සත් පියවරක් යයි. සියලු දිශාවන් බලයි. ලෝකයාට මම අග්‍ර වෙමි. ලෝකයාට මම ශ්‍රේෂ්ඨ වෙමි. ලෝකයාට මම ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙමි. මේ මගේ අන්තිම ඉපදීමයි. නැවත උත්පත්තියක් නැත යන වචනය කියන්නේය යනුයි.”

“ස්වාමීනි, උපන් කෙණෙහි බෝසත්තෙම සම පයින් පොළොවෙහි පිහිටා උතුරුදිග බලා සත් පියවරක් යයි (දිව්‍ය) සේසත දරණ කල්හි සියලු දිශාවන් බලයි. ලෝකයාට මම අග්‍ර වෙමි. ලෝකයාට මම ශ්‍රේෂ්ඨ වෙමි. ලෝකයාට මම ජ්‍යෙෂ්ඨ වෙමි. මේ මාගේ අන්තිම උත්පත්තියයි. නැවත උත්පත්තියක් නැත යන නිර්භීත වචනය කියන්නේය යන යමක් වේද, ස්වාමීනි, මෙයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වසී අද්භූත ධර්මයෙකැයි මම දරමි.”

19. “ස්වාමීනි, මෙය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙන් අසනලදී. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා පිළිගන්නා ලදී.”

“ආනන්දය, යම් කලෙක බෝසත් තෙම මවුකුසින් නික්මේද, එකල්හි දෙවියන් සහිත, මරුන් සහිත, බ්‍රහ්මයන් සහිත, ලෝකයෙහි දෙවිමිනිසුන් සහිත, මහණ බමුණන් සහිත ප්‍රජාව කෙරෙහි දෙවියන්ගේ දෙවානුභාවය ඉක්මවා ලෝකයෙහි අප්‍රමාණවූ, මහත්වූ, ආලෝකයක් පහළවෙයි. නිතර විවෘතවූ,

නොවැසුනු අඳුරු ඇති, සනවු අඳුරු ඇති, යම් ඒ ලොකන්තරික නිරයක් වේද, යම් තැනක මෙසේ මහත් සෘද්ධි ඇති, මෙසේ මහත් ආනුභාව ඇති, මේ සඳ හිරු දෙදෙන ආලෝකයෙන් එලිය කරන්නට නොපොහොසත්ද, එහිද අප්‍රමාණ උළාර ආලෝකයක් දෙවියන්ගේ දේවානුභාවයන් ඉක්මවා ලෝකයෙහි පහළවෙයි. එහි යම් සත්වයෝ උපන්නාහුද ඔව්හුද ඒ ආලෝකයෙන් ඔවුනොවුන් මෙහි උපන් අන්‍ය සත්වයෝත් ඇතැයි හැඳින්ගනිත්. මේ දසදහසක් ලෝකධාතුව හාත්පසින් කම්පා වෙයි, අතිශයින් කම්පාවෙයි වෙවුලායයි, මහත්වූ එලියක් දෙවියන්ගේ දේවානුභාවය ඉක්මවා පහළවෙයි යනුයි.”

“ස්වාමීනි, යම් කලක බෝසත්තෙම මව්කුසින් නික්මේද එකල්හි දෙවියන් සහිත, මරුන් සහිත, බ්‍රහ්මයා සහිත ලෝකයෙහි දෙවිමිනිසුන් සහිත, මහණ බමුණන් සහිත, ප්‍රජාව කෙරෙහි දෙවියන්ගේ දේවානුභාවය ඉක්මවා ලෝකයෙහි අප්‍රමාණවූ, මහත්වූ, ආලෝකයක් පහළවෙයි. නිතර විවෘතවූ, නොවැසුනු අඳුරු ඇති, සනවු අඳුරු ඇති, යම් ඒ ලොකන්තරික නම් නිරයක්වේද, යම් තැනක මෙසේ මහත් සෘද්ධි ඇති, මෙසේ මහත් ආනුභාව ඇති, මේ සඳ හිරු දෙදෙන ආලෝකයෙන් එලිය කරන්නට අපොහොසත්ද, එහිද අප්‍රමාණවූ, උළාරවූ එලියක් දෙවියන්ගේ දේවානුභාවය ඉක්මවා ලෝකයෙහි පහළ වෙයි. එහි යම් සත්වයෝ උපන්නාහුද, ඔව්හුද ඒ ආලෝකයෙන් මෙහි උපන් අන්‍ය සත්වයෝත් ඇතැයි ඔවුනොවුන් හැඳින්ගනිති. මේ දසදහසක් ලෝකධාතුව හාත්පසින් කම්පාවෙයි, වෙවුලයි. මහත්වූ එලියක් දෙවියන්ගේ දේවානුභාවය ඉක්මවා පහළවෙයි යන යමක් වේද, ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ මෙයද ආශ්වසී අද්භූත ධර්මයෙකැයි මම දරමි.”

20. “ආනන්දය, එහෙයින් නුඹ මෙහිදී තථාගතයන් වහන්සේගේ මේ ආශ්වසී අද්භූත ධර්මයද දරාගනුව. ආනන්දය, මෙහි තථාගතයන් වහන්සේට දැනුවත්වම වේදනා උපදිත්. දැනුවත්වම දරා පවතිත්. දැනුවත්වම විනාශයට යත්. දැනුවත්වම

සංඥාවෝ උපදිත්. දැනුවත්වම විතර්කයෝ උපදිත්. දැනුවත්වම දරා පවතිත්. දැනුවත්වම විනාශයට යත්. ආනන්දය, නුඹ මෙයද තථාගතයන් වහන්සේගේ ආශ්වයී අද්භූත ධර්මයෙකැයි දරව.”

“ස්වාමීනි, යම් හෙයකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට දැනුවත්වම වේදනා උපදිත්ද, දැනුවත්වම දරා පවතිත්ද, දැනුවත්වම විනාශයට යත්ද, දැනුවත්වම සංඥා උපදිත්ද දැනුවත්වම විතර්ක උපදිත්ද, දැනුවත්වම දරා පවතිත්ද, දැනුවත්වම විනාශයට යත්ද, ස්වාමීනි, මෙයද භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ආශ්වයී අද්භූත ධර්මයෙකැයි දරමි.”

“ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන් වහන්සේ මෙය ප්‍රකාශ කළේය. ශාස්තෘන් වහන්සේ (එය) අනුදන්තා ලද්දේ විය. සතුටුවූ ඒ හික්ෂුහු ආයුෂ්මත් ආනන්ද ස්ථවිරයන්වහන්සේගේ ඒ දෙශනය සතුටින් පිළිගත්හ.

තෙවන ආශ්වයී ධර්ම සූත්‍රය නිමි (3-3)

24. බක්කුල සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක් සමයෙකිනි ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙමේ රජගහ නුවර සමීපයෙහි වූ, කලන්දකනිවාප නම්වූ වෙලුවනාරාමයෙහි වැඩ වෙසෙයි. එකල්හි, ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙමේ පැරණි ගිහි යහලුවෙක්වූ අවේල කාශ්‍යපතෙම ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන් යම් තැනකද, එහි පැමිණියේය. පැමිණ ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන් සමග සතුවිය. සතුවියයුතු සිහිකටයුතු කථා කොට නිමවා, එක් පැත්තක හුන්නේය. එක් පැත්තක හුන්නාවූ අවේල කාශ්‍යපතෙම ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන් ගෙන් මෙසේ ඇසීය.

2. “ඇවැත්, බක්කුලය, මහණවී කොපමණ කල් වෙහිද?”

“ඇවැත්නි, පැවිදිවූ මට අවුරුදු අසුවකි.”

“ඇවැත් බක්කුලය, මේ අසු වයස් කාලයෙහි ඔබ විසින් කීවරක් මෙවුන්දම් සෙවුනා ලදද?”

“ඇවැත්, කාශ්‍යපය, මගෙන් ‘ඇවැත්නි, බක්කුලය, ඔබ විසින් මේ අසු වයස් පමණ කාලය ඇතුළත, කී වරක් මෙවුන්දම් සෙවුනා ලදැයි මෙසේ නොඇසිය යුතුයි. ඇවැත් කාශ්‍යපය, මගෙන් මෙසේ ඇසිය යුතුය. කෙසේද? ‘ඇවැත් බක්කුලය, මේ අසු වයස් කාලයෙහි ඔබට කී වරක් කාම සංඥාව පහළ වූයේදැයි ඇසිය යුතුය.”

“ඇවැත්, බක්කුලය, මේ අසු වයස් කාලය තුළ කී වරක් ඔබට කාම සංඥාව උපන්නේද?”

“ඇවැත්, කාශ්‍යපය, පැවිදිවූ මට අවුරුදු අසුවකි. ඒ කාලය තුළ කාම සංඥාව උපන් බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම වස් අසුවක් කාලය තුළ කාම සංඥාවක් උපන් බවක් නොදනී නම් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ මෙයද ආශ්වයී අද්භූත ධර්මයෙකැයි අපි දරමු.”

3. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසු වයස් ඇති මට ව්‍යාපාද සංඥාවක් විහිංසා සංඥාවක් උපන් බවක්ද මම නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් අසුවයස් ඇති ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිර තෙම ඒ කාලය තුළ යම් ව්‍යාපාද සංඥාවක් විහිංසා සංඥාවක් උපන් බවක් නොදනී නම්, මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයී අද්භූත ධර්මයෙකැයි අපි දරමු.”

4. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසු වයස් ඇති මට කාම විතර්කයක් උපන් බවක් නොදනිමි.” “යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම වස් අසුවකින් යම් කාම විතර්කයක් උපන් බවක් නොදනී නම් මෙයද ආශ්වයී අද්භූත ධර්මයෙකැයි අපි දරමු.”

5. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසු වයස් ඇති මට ව්‍යාපාද විතර්කයක් විහිංසා විතර්කයක් උපන් බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම වස් අසුවකින් යම් ව්‍යාපාද විතර්කයක් විනිසා විතර්කයක් උපන් බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

6. “ආචාරිනි, පැවිදිව අසු වර්ෂයක්වූ මා විසින් ගෘහපති වීචරයක් ඉසුලු බවක් නොම දනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම වස් අසුවකින් යම් ගෘහපති වීචරයක් නොදැරී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

7. “ආචාරිනි, පැවිදිව අසු වයස් ඇති මා විසින් ආයුධයකින් සිවුරක් කැපූ බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම වස් අසුවකින් ආයුධයකින් සිවුරක් කැපූ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

8. “ආචාරිනි, පැවිදිව අසු වයස් ඇති මා විසින් ඉදිකටුවෙන් සිවුරක් මැහූ බවක් නොම දනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම වස් අසුවකින් ඉදිකටුවෙන් සිවුරක් මැහූ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

9. “ආචාරිනි, පැවිදිව අසු වයස්වූ මා විසින් පඬුවලින් සිවුරක් පෙවූ බවක් නොම දනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම වස් අසුවකින් පඬුවලින් සිවුරක් පෙවූ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

10 “ආචාරිනි, පැවිදිව අසු වයස් ඇති මම කයීනයෙහි සිවුරක් මැහූ බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම වස් අසුවකින් කඨිනයෙහි සිවුරක් මැහූ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වය්‍යී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

11. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසූ වයස් ඇති මම සමාන බ්‍රහ්මවය්‍යීව ඇත්තවුන්ගේ විවර කර්මයෙහි යෙදුන බවක් නොම දනිමි”

“යම්හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම වස් අසුවකින් සමාන බ්‍රහ්මවය්‍යීව ඇත්තවුන්ගේ විවර කර්මයෙහි යෙදුනු බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වය්‍යී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.

12. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසූවයස්වූ මා විසින් ආරාධනයක් ඉවසූ බවක් නොම දනිමි.”

“යම්හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම වස් අසුවකින් ආරාධනයක් ඉවසූ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වය්‍යී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.’

13 “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසූ වයස්වූ මට මෙබඳු සිතක් උපන් බවක් නොදනිමි. ‘කිසිවෙක් මට ආරාධනය කරන්නේ නම් ඉතා යෙහෙකැයි’ කියායි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසුවසකින් කිසිවෙක් මට ආරාධනයක් කරන්නේ නම් යහපතැයි සිතක් උපන් බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වය්‍යී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

14. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසූ වයස් ඇති මම ගම තුළ හුන් බවක් නොම දනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසූ වසකින් ගමෙහි හුන් බවක් නොදනී නම් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ මෙයද ආශ්වය්‍යී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

15. “ආචාරිනි, පැවිදිව අසු වයස්වූ මට ගමෙහි අනුභව කළ බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් අසු වයස් ඇති ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිර තෙම ගමෙහි අනුභව කළ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයාඪී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

16. “ආචාරිනි, පැවිදිව අසු වයස්වූ මට කුඩා සලකුණු වශයෙන් ස්ත්‍රියකගේ නිමිති ගත් බවක් නොම දනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසු වසකින් කුඩා සලකුණු වශයෙන් නිමිති ගත් බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයාඪී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

17. “ආචාරිනි, පැවිදිව අසු වයස් ඇති මම මාගමකට යටත් පිරිසෙයින් සතර පද ගාථාවකින් වත් දහම් දෙසු බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම ස්ත්‍රියකට යටත්පිරිසෙයින් සතර පද ගාථාවකින්වත් දහම් දෙසු බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයාඪී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

18. “ආචාරිනි, පැවිදිවූ අසු වයස් ඇති මා විසින් හික්බුණි ආශ්‍රමයකට පැමිණි බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසු වසකින් හික්බුණි ආශ්‍රමයකට පැමිණි බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයාඪී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

19. “ආචාරිනි, පැවිදිව අසු වයස් ඇති මම හික්බුණියකට දහම් දෙසු බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙමේ පැවිදිව අසු වයස්වද හික්බුණියකට දහම් දෙසු බවක් නොදනී නම්

මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

20. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසුවයස්වූ මම හික්මෙන්නියකට (සික්ඛාමානාවකට) දහම් දෙසූ බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසූ වසකින් හික්මෙන්නියකට දහම් දෙසූ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී, අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

21. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසුවයස්වූ මම සාමණේරියකට දහම් දෙසූ බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසූ වසකින් සාමණේරියකට දහම් දෙසූ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

22. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසුවයස්වූ මම (කෙනෙකු) පැවිදි කළ බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසූ වසකින් (කෙනෙකු) පැවිදි කළ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී, අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

23. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසුවයස්වූ මා විසින් (කෙනෙකු) උපසම්පදා කළ බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසූ වසකින් (කෙනෙකු) උපසම්පදා කළ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී, අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

24. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසුවයස්වූ මම (කෙනෙකුට) නිසදුන් දුන් බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසූ වසකින් (කෙනෙකුට) නිසදුන් බවක් නොදනියි නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී, අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

25. “ආචාරිණී, පඤ්චව අසු වයස්සු මම සාමණේරයකු ලවා උපස්ථාන කරවාගත් බවක් නොදනිමි.”

“යම් භෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසු වසකින් සාමණේරයකු ලවා උපස්ථාන කරවාගත් බවක් නොදනියි නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වය්‍යී අද්භුත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

26. “ආචාරිණී, පඤ්චව අසුවයස් ආති මම ගිනිහල් ගෙයි නෑ බවක් නොදනිමි.”

“යම් භෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසු වසකින් ගිනිහල් ගෙයි නෑ බවක් නොදනියි නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වය්‍යී අද්භුත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

27. “ආචාරිණී, පඤ්චව අසුවයස් ආති මම ආභ ගානා සුනු ගා නෑ බවක් නොදනිමි.”

“යම් භෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසුවසකින් ආභ ගානා සුනු ගා නෑ බවක් නොදනියි නම් මෙයද බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වය්‍යී, අද්භුත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

28. “ආචාරිණී, පඤ්චව අසුවයස් ආති මම සමාන බ්‍රහ්මවය්‍යීව ආත්තචුත් අත් පා මෙහෙවරෙහි යෙදූ බවක් නොදනිමි.”

“යම් භෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිර තෙම අසු වසකින් සමාන බ්‍රහ්මවය්‍යීව ආත්තචුත් අත් පා මෙහෙවරෙහි යෙදූ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වය්‍යී අද්භුත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

29. ආචාරිණී, පඤ්චව අසුවයස්සු මම අන්තිම වසයෙන් දෙනකගෙන් එක් කිරිබන්දුවක් දෝනා කලක් පමණවත් ආබාධයක් උපන් බවක් නොදනිමි.”

“යම් භෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසු වසකින් අන්තිම වසයෙන් දෙනකගෙන් එක් කිරි බන්දුවක් දෝනා කලක්

පමණ ආබාධයක් ඇතිවූ බවක් නොදනියි නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී, අද්භුත ධර්මයකැයි අපි දරමු.

30. “ඇවැත්නි, අසු වයස් ඇති මම අන්තිම වශයෙන් අරළු කැබැල්ලක් පමණුවත් බෙහෙතක් පරිහරණය කළ බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිර තෙම අසු වසකින් අන්තිම වශයෙන් අරළු කැබැල්ලක් පමණුවත් බෙහෙතක් පරිහරණය කළ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී, අද්භුත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

31. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසුවයස්වූ මම හේත්තුවන පුවරුවක හේත්තුවූ බවක් නොදනිමි.”

යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසු වසකින් හේත්තුවන පුවරුවක හාන්සිවූ බවක් නොදනියි නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී, අද්භුත ධර්මයකැයි අපි දරමු.

32. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසුවයස් ඇති මම සයනය කළ බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසුවසකින් සයනය කළ බවක් නොදනීනම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී, අද්භුත ධර්මයකැයි අපිදරමු.”

33. “ඇවැත්නි, පැවිදිව අසුවයස් ඇති මම ග්‍රාමාන්ත සේනාසනයක වස් වුසු බවක් නොදනිමි.”

“යම් හෙයකින් ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම අසු වසකින් ග්‍රාමාන්ත සේනාසනයක වස්වැසූ බවක් නොදනී නම් මෙයද ආයුෂ්මත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී, අද්භුත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

34. ඇවැත්නි, මම කෙලෙස් සහිතව සන්ද්‍රවසක් පමණක් රටවැසියාගේ පිණිඩපාතය අනුභව කෙළෙමි. ඉක්බිති අටවෙනිදා අර්භත්වය පහළවිය.”

“යම්භෙයකින් ආයුෂ්මත් ඛක්කුල ස්ථවිරතෙම කෙලෙස් සහිතව රටවැසියාගේ පිණිඩපාතය සන්දවසක්ම අනුභව කෙළේ නම් අටවෙනිදා අර්භත්වය පහළවීනම් මෙයද ආයුෂ්මත් ඛක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වය්‍යී අද්භුත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

35. අවෙල කාශ්‍යප තෙම “ඇවැත්නි, ඛක්කුලය, මම මේ ශාසනයෙහි පැවිදිබව ලබන්නෙමි. උපසම්පදාව ලබන්නෙමියි” කීය.

“අවෙල කාශ්‍යපතෙම මේ ශාසනයෙහි පැවිදි බව ලැබීය, උපසම්පදාවද ලැබීය. ආයුෂ්මත් කාශ්‍යපතෙමේ උපසපත්වී නොබෝකල් ඇත්තේ හුදකලාවූයේ ජනයාගෙන් වෙන්වූයේ පමානොවූයේ කෙලෙස් තවන වීය්‍යීය ඇත්තේ දුරුකරනලද කාය ජීවිත ආශා ඇතිව වාසයකරන්නේ නොබෝකලකින්ම කුලපුත්‍රයෝ යමක් පිණිස මනාකොට ගිහිගෙයින් නික්ම අනගාරික ශාසනයෙහි පැවිදිවෙත්ද, බ්‍රහ්මවය්‍යීය කෙළවර කොට ඇති, ඒ උතුම් අර්භත්වය මේ ආත්මභාවයෙහිම තෙමීම විශෙෂ නුවණින් දැන ප්‍රත්‍යක්ෂකොට, ඊට පැමිණ වාසය කළේය. උත්පත්තිය ක්ෂය විය. බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිර නිමවන ලදී. කළයුත්ත කරන ලදී. මෙයින් පසු කළයුතු අනෙකක් නැතැයි දැනගත්තේය. ආයුෂ්මත් කාශ්‍යපතෙම රහතුන්ගෙන් එක්තරා කෙනෙක් විය.

36. “ඉක්බිති ආයුෂ්මත් ඛක්කුල ස්ථවිරතෙම අන්කලෙක යතුර ගෙන විහාරයෙන් විහාරයට ගොස් “ආයුෂ්මත්චරුනි, නික්මෙව්, ආයුෂ්මත්චරුනි, නික්මෙව්, අද මාගේ පිරිනිවීම වන්නේයයි” කීය.

“යම්භෙයකින් ආයුෂ්මත් ඛක්කුල ස්ථවිරතෙම යතුර ගෙන විහාරයෙන් විහාරයට ගොස් ආයුෂ්මත්චරුනි, නික්මෙව් ආයුෂ්මත්චරුනි, නික්මෙව්, අද මාගේ පිරිනිවීම වන්නේයයි කීයේද, මෙයද ආයුෂ්මත් ඛක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වය්‍යී අද්භුත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

“ඉක්බිති ආයුෂමත් බක්කුල ස්ථවිරතෙමේ සංඝයා මැද හිඳගෙනම පිරිනිව්‍යේය. “යම්භෙයකින් ආයුෂමත් බක්කුල ස්ථවිරතෙම සංඝයා මැද හිඳගෙනම පිරිනිව්‍යේද, මෙයද ආයුෂමත් බක්කුල ස්ථවිරයන්ගේ ආශ්වයඝී අද්භූත ධර්මයකැයි අපි දරමු.”

සතර වැනි බක්කුල සූත්‍රයයි. (3-4)

25. දන්තභූමි සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසනලදී. එක් කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර සමීපයෙහි කලන්දක නිවාපනම්වූ චේලුවනාරාමයෙහි වැඩවාසය කරණසේක එකල්හි ‘අවිරවන’ නම් සාමණේර තෙම අරඤ්ඤකුටිකා නම් සෙනසුනෙහි වෙසෙයි. එකල්හි ජයසේන නම් රාජ කුමාර තෙම සක්මන් කිරීම සඳහා ඇවිදින ගමන් අවිරවන සාමණේර තෙමේ යම් තැනකද එතැනට පැමිණියේය. පැමිණ අවිරවන සාමණේරයන් හා සමග සතුටු විය. සතුටු විය යුතු සිහිකටයුතු කථා කොට නිමවා එක් පසෙක හුන්නේය. එක් පසෙක හුන් ජයසේන රාජකුමාරතෙම අවිරවන සාමණේරයන්ට මෙය කීය.

2. ‘පින්වත් අග්ගිවෙස්සනය, මේ සස්තෙහි භික්ෂුතෙම අප්‍රමාදව කෙළෙස් තවන වීයඝී ඇතිව කාය ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් යුක්තව වාසය කරමින් ධ්‍යාන සමාපත්ති ලබන්නේය”, යන මෙය මා විසින් අසනලදී.

“එසෙය, රාජකුමාරය, එසේය, රාජකුමාරය, මේ ශාසනයෙහි භික්ෂුතෙම අප්‍රමාදව කාය ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් යුක්තව වාසය කරන්නේ ධ්‍යාන සමාපත්ති ලබන්නේයයි” කීය.

“පින්වත් අග්ගිවෙස්සනතෙම ඇසූ පරිදි, උගත් පරිදි, ඒ ධර්මය දෙශනා කරන්නේ නම් මැනවැයි” කීය.

“රාජකුමාරය, නුඹට ඇසූ පරිදි, උගත් පරිදි, ධර්මය දෙශනා කරන්නට නොහැකිවෙමි. රාජකුමාරය, මම දැන් ඇසූ පරිදි, උගත් පරිදි; ධර්මය දෙසන්නෙමි නම් නුඹද මගේ දෙශනාවේ අර්ථය දැන නොගන්නෙහි නම් එය මට ක්ලාන්ත බවක් වන්නේය. එය මට වෙහෙසක් වන්නේය.”

3. “පින්වත් අග්භිවෙස්සනතෙම අසනලද පරිදි, උගත් පරිදි, මට ඒ ධර්මය දෙශනා කළ මැනව. මම පින්වත් අග්භිවෙස්සනගේ දෙශනාවේ අර්ථය ඒකාන්තයෙන් දැන ගන්නෙමියි කිය.”

“රාජකුමාරය, නුඹට මම ඇසූ පරිදි, උගත් පරිදි, ධර්මය දෙශනා කරන්නෙමි. ඉදින් නුඹ දෙශනාවේ අර්ථය දැනගන්නෙහි නම් එය යහපති. නුඹ මාගේ දෙශනාවේ අර්ථය දැන නොගන්නෙහි නම් නොදන්නාකමෙහිම සිටිය යුතුය. එහිදී මාගෙන් මත්තෙහි නැවත නො අසව.”

“පින්වත් අග්භිවෙස්සනතෙම මට ඇසූසේ උගත්සේ ධර්මය දෙශනා කෙරේවා. ඉදින් මම පින්වත් අග්භිවෙස්සනගේ දෙශනාවේ අර්ථය දැනගන්නෙමි නම් එය යහපති. ඉදින් මම පින්වත් අග්භිවෙස්සනගේ දෙශනාවේ අර්ථය නොදැනගන්නෙමි නම් නොදන්නා කමෙහිම සිටින්නෙමි. එහිදී මම පින්වත් අග්භිවෙස්සනගෙන් මත්තෙහි නොඅසන්නෙමි.”

4. ඉක්බිති අවිරවන සාමණේරතෙම ජයසේන රාජකුමාරයාහට ඇසූසේ උගත්සේ දහම් දෙසීය. එසේ දෙසූ කල්හි ජයසේන රාජකුමාරතෙම අවිරවන සාමණේරයන්ට “පින්වත් අග්භිවෙස්සනය, මහණතෙම අප්‍රමාද වූයේ කෙලෙස් තවන වීයඪී ඇත්තේ කාය ජීවිත පරිත්‍යාගයෙන් යුක්තව වාසය කරන්නේ ධ්‍යාන සමාපත්ති ලබන්නේය. යන යමක් වේ නම් එය නොවියහැක. වීමට අවකාශ නැතැයි කීය. ඉක්බිති ජයසේන රාජකුමාරතෙම අවිරවන සාමණේරයන්ට එය නොවියහැකි බවත් ඊට අවකාශ නැති බවත් දන්වා හුනස්නෙන් නැගිට ගියේය.

5. ඉක්බිති අවිරවන සාමණේරතෙම ජයසේන රාජකුමාරයා ගිය නොබෝ වේලාවකින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එහි පැමිණියේය. පැමිණ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වැඳ එක්පැත්තක හුන්නේය. එක් පැත්තක හුන් අවිරවන සාමණේරතෙම ජයසේන රාජකුමාරයා සමග යම් පමණ කථාවක් වීනම් ඒ සියල්ල භාග්‍යවතුන් වහන්සේට සැල කළේය. එසේ සැලකළ කල්හි භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අවිරවන සාමණේරයන්හට මෙය වදාළසේක.

“අග්ගිවෙස්සනස, කාමයෙන් වෙන්ව දැනගැනු කාමයෙන් වෙන්ව දැක්කයුතු කාමයෙන් වෙන්ව පැමිණිය යුතු කාමයෙන් වෙන්ව ප්‍රත්‍යක්ෂ කටයුතු යම් ඒ ධර්මයක් වේනම් ඒ ධර්මය කොයින් ලබන්නේද? කාමයෙහි ගැලී වාසය කරන්නාවූ කාමයන් පරිභෝග කරන්නාවූ කාම විතර්කයන් විසින් කරනු ලබන්නාවූ කාම දාහයෙන් දැවෙන්නාවූ කාමයන් සෙවීමෙහි උත්සාහවත්වූ ජයසේන රාජකුමාරතෙම එය දැනගන්නේය, දක්නේය, ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේය යන මීට කරුණු ඇත්තේ නොවේ.

6. “අග්ගිවෙස්සනස, හොඳට දැමුණු, හොඳට හික්මුණු, ඇත්නාමිබන් දෙදෙනෙක් හෝ අශ්ව නාමිබන් දෙදෙනෙක් හෝ ගොන් නාමිබන් දෙදෙනෙක් හෝ වෙත්ද, එසේම නොදැමුණු, නොහික්මුණු, ඇත්නාමිබන් දෙදෙනෙක් හෝ අශ්ව නාමිබන් දෙදෙනෙක් හෝ ගොන් නාමිබන් දෙදෙනෙක් හෝ වෙත්ද, අග්ගිවෙස්සනස, ඔවුන් අතුරෙන් හොඳහැටි දැමුණු, හොඳහැටි හික්මුණු, ඇත් නාමිබන් දෙදෙනම අශ්ව නාමිබන් දෙදෙනම ගොන් නාමිබන් දෙදෙනම හික්මුණුවන්නේ ගමනින් යන්නාහුද, හික්මුණුවන් යන තැනට යන්නාහුද?”

“එසේය, ස්වාමීනි,”

‘යම් ඒ නොදැමුණු නොහික්මුණු ඇත් නාමිබන් දෙදෙනෙක් හෝ අශ්ව නාමිබන් දෙදෙනෙක් හෝ ගොන් නාමිබන් දෙදෙනෙක් හෝ වෙත්ද, ඒ නොදැමුණාවූ නොහික්මුණාවූ ඔව්හු,

ඒ දැමුණු හික්මුණු ඇතුන් දෙදෙන අශ්වයන් දෙදෙන ගොනුන් දෙදෙන මෙන් හික්මුණු ගමනින් යන්නාහුද? හික්මුණුවත් යන තැනට යන්නාහුද?

“ස්වාමීනි, එසේ නොවන්නේය.”

7. “අග්ගිවෙස්සනය, එසේම යම් ධර්මයක් කාමයෙන් වෙන්ව දැනගත යුතුද, කාමයෙන් වෙන්ව දැක්ක යුතුද, කාමයෙන් වෙන්ව පැමිණිය යුතුද, කාමයෙන් වෙන්ව ප්‍රත්‍යක්ෂ කටයුතුද, ඒ ධර්මය කාමයෙහි ගැලී වාසය කරන්නාවූ කාමයන් අනුභව කරන්නාවූ කාම විතර්කයන් විසින් කරනු ලබන්නාවූ කාමදාහයෙන් දැවෙනු ලබන්නාවූ කාමයන් සෙවීමෙහි යෙදී වාසය කරන්නාවූ ජයසේන රාජකුමාරතෙම දැන ගන්නේය, දකින්නේය, ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේය යන මීට කරුණු නැත.

8. “අග්ගිවෙස්සනය, යම්සේ ගමකට හෝ නියම් ගමකට නුදුරෙහි මහා පර්වතයක් වේද, යහලුවෝ දෙදෙනෙක් ඒ ගමින් හෝ නියම්ගමින් හෝ නික්ම අතින් අත ගැන්මෙන් ඒ පර්වතය යම් තැනකද, එහි පැමිණෙන්නාහුය. පැමිණ එක් යහලුවෙක් යට පර්වත පාදයෙහි සිටින්නේය. එක් යහලුවෙක් පර්වතය මුදුනට නගින්නේය. යට පර්වත පාදයෙහි සිටි යහලුවා පර්වත මුදුනෙහි සිටි යහලුවාට මෙසේ කියන්නේය. “යහලුව, නුඹ පර්වත මුදුනෙහි සිටියේ යම් කිසිවක් දක්නෙහිද?

හෙතෙම මෙසේ කියන්නේය. “මිත්‍රය, පර්වත මුදුනෙහි සිටි මම ආරාමයන් පිළිබඳ රමණීයත්වයද වනයන් පිළිබඳ රමණීයත්වයද බිම් පිළිබඳ රමණීයත්වයද පොකුණු පිළිබඳ රමණීයත්වයද දකිමි.”

හෙතෙම මෙසේ කියන්නේය. “මිත්‍රය, පර්වත මුදුනෙහි සිටි නුඹ ආරාමයන් පිළිබඳ රමණීයත්වය, වනයන් පිළිබඳ රමණීයත්වය, බිම් පිළිබඳ රමණීයත්වය, පොකුණු පිළිබඳ රමණීයත්වය, යන යමක් දක්නෙහිය යන මීට කරුණු නැත. අවකාශ නැත” යනුයි.

9. "පර්වත මුදුනෙහි සිටි යහලුවා පර්වතයෙන් බැස ඒ යහලුවා අතින් ගෙන පර්වත මුදුනට නංවා මොහොතක් අස් වසා මෙසේ කියන්නේය. "මිත්‍රය, පර්වත මුදුනෙහි සිටියාවූ නුඹ යම්කිසිවක් දක්නෙහිද?"

හෙතෙම මෙසේ කියන්නේය. "මිත්‍රය, පර්වත මුදුනෙහි සිටියාවූ මම ආරාම පිළිබඳ රමණීයත්වය, වන පිළිබඳ රමණීයත්වය, භූමි පිළිබඳ රමණීයත්වය, පොකුණු පිළිබඳ රමණීයත්වය දකිමි."

හෙතෙම මෙසේ කියන්නේය. "මිත්‍රය, දැන් නුඹ විසින් පර්වත මුදුනෙහි සිටි නුඹ ආරාම පිළිබඳ රමණීයත්වය, වන පිළිබඳ රමණීයත්වය, භූමි පිළිබඳ රමණීයත්වය, පොකුණු පිළිබඳ රමණීයත්වය, යන යමක් දක්නෙහි නම් ඊට කරුණු නැතැයි අවකාශ නැතැයි යම් වචනයක් කියන ලද නම් අපි එය දැන් එසේම පිළිගනිමුද? පර්වත මුදුනෙහි සිටි මම ආරාම පිළිබඳ රමණීයත්වය, වන පිළිබඳ රමණීයත්වය, භූමි පිළිබඳ රමණීයත්වය, පොකුණු පිළිබඳ රමණීයත්වය දකිමි. යන යම් වචනයක් කියන ලද නම් එය එසේ පිළිගනිමුද?" කියායි.

"හෙතෙම යහලුව, මම වනාහි මේ මහා පර්වතයෙන් ආවරණය කරන ලද්දේමී දැකියයුතු දේ නොදැක්කෙමිසි කියන්නේය."

10. "අග්ගිවෙස්සනය, එපරිද්දෙන්ම ජයසේන කුමාර තෙම මීටද වඩා අතිශයින් මහත්වූ අවිද්‍යා ස්කන්ධයෙන් ආවරණයකරන ලද්දේය, වලක්වන ලද්දේය, වසන ලද්දේය. හාත්පසින් වසන ලද්දේය. හෙතෙම ඒකාන්තයෙන් දහයුතු වූ කාමයෙන් වෙන්ව දැක්කයුතු වූ, පැමිණිය යුතු වූ, කාමයෙන් වෙන්ව ප්‍රත්‍යක්ෂ කළයුතු වූ, ධ්‍යාන සමාපත්තියක් වේනම්, කාමයෙහි ගැලුනාවූ, කාමයන් අනුභව කරන්නාවූ, කාම විතර්ක විසින් කරනුලබන්නාවූ, කාම දාහයෙන් දවනු ලබන්නාවූ, කාමයන් සෙවීමෙහි යෙදුනාවූ, ඒ ජයසේන රාජකුමාර තෙම එය දැනගන්නේ හෝ දක්නේ හෝ ප්‍රත්‍යක්ෂ කරන්නේ හෝ වේය

යන මීට කරුණු නැත. අග්ගිවෙස්සනය, ඉදින් ඒ ජයසේන රාජකුමාරයාහට මේ උපමා දෙක ප්‍රකාශකළේ නම්, ජයසේන රාජකුමාර තෙම නුඹට පහදින්නේය, පැහැදුනේ නුඹට පැහැදුනු ආකාරයක් දක්වන්නේය යනු පුදුමයක් නොවේ.

“ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගැන මෙන් මා ගැන පුදුමයක් නැත්තාවූ පෙර නොඇසූ මේ උපමා ජයසේන රාජකුමාරයා හට කෙසේ නම් වැටහෙන්නාහුද?”

11. “අග්ගිවෙස්සනය, යම්සේ ඔටුණු පැළඳි ක්ෂත්‍රිය රජෙක් නාගවනිකයකු (හස්ති ශිල්පයෙහි දක්ෂයකු) කැඳවයිද, යහලු නාගවනිකය, මෙහි එව. රජුගේ ඇතුපිට නැඟී ඇතුන් ඇති වනයට පැමිණ වල් ඇතකු සොයා රජ ඇතාගේ බෙල්ලෙහි බඳුව’ කියයි. අග්ගිවෙස්සනය, ‘දේවයන් වහන්ස, එසේයයි කියා,’ නාගවනිකතෙම ඔටුණු පැළඳි ක්ෂත්‍රිය රජුට උත්තරදී, රජුගේ ඇතුපිට නැඟී ඇත්වනයට පැමිණ වල් ඇතකු දැක, රජ ඇතාගේ බෙල්ලෙහි බදී. රජුගේ ඇතා ඒ වල් ඇතා එළිමහනට ගෙන යයි. අග්ගිවෙස්සනය, මෙපමණකින්ම වල් ඇතා එළිමහනට පැමිණියේ වෙයි. අග්ගිවෙස්සනය, එවිට ඒ වල් ඇතා ඒ කැලයෙහිම ඇලුණේ වෙයි.

“ඒ නාගවනිකතෙම ඔටුණු පැළඳි ක්ෂත්‍රිය රජුට ‘දේවයන් වහන්ස, වල් ඇතා එළිමහනකට ගෙනාවේයයි; කියන්නේය.

“ඔටුණු පළන් ක්ෂත්‍රිය රජතෙම ඇතුන් හික්මවන්නකු කැඳවන්නේය. ‘යහඑව, ඇතුන් හික්මවන්නෙහි මෙහි එව. වල් ඇතුන්ගේ ගතිගුණ මර්දනය පිණිස, වල් ඇතුන්ගේ ශබ්ද වචන මර්දනය පිණිස, වල් ඇතුන්ගේ දාහ ගති ක්ලාන්ත ගති දැවීම් ගති මර්දනය වීම පිණිස, ගමෙහි ඇලීම පිණිස, මනුෂ්‍යයන් කැමති කරවන ස්වභාවයන්හි පිහිටුවීම පිණිස, වල් ඇතා දමනය කරව’ කියයි.

“අග්ගිවෙස්සනය, හත්ථීදමකයා’ දේවයන්වහන්ස, එසේයයි කියා’ ඔටුණු පලන් ක්ෂත්‍රිය රජුට උත්තරදී, මහත් කණුවක්

පොළොවෙහි සිටුවා වල් ඇතාගේ ස්වභාවය මැඩීම පිණිස, වල් ඇතාගේ ශබ්ද අදහස් මර්දනය පිණිස, වල් ඇතාගේ දාහ ක්ලාන්තගති මැඩීම පිණිස, ගමෙහි ඇලීම පිණිස, මිනිසුන් කැමැති ස්වභාවයන්හි පිහිටුවීම පිණිස, වල් ඇතාගේ බෙල්ලෙන් බඳී. ඒ මේ ඇතුන් දමනය කරන්නා ප්‍රියවූ, කණට සැපවූ, ප්‍රේමණීයවූ, හදවත පිනවන්නාවූ, පුරවැසියන්ට සුදුසුවූ, බොහෝදෙනාට කැමැතිවූ, බොහෝ දෙනාට මනාපවූ, යම් ඒ වචන වේද, එබඳු වචනවලින් කථාකරයි.

12. "අග්ගිවෙස්සනය, යම්හෙයකින් වනාහි වල්ඇතා ඇතුන් හික්මවන්නා විසින් ප්‍රියවූ, කණට සැපවූ, ප්‍රේමණීයවූ, හදවත පිනවන්නාවූ, පුරවැසියන්ට සුදුසුවූ, බොහෝදෙනාට කැමැතිවූ, බොහෝදෙනාට මනාපවූ, යම් වචන වෙන්ද, එබඳු වචන කියනු ලබන්නේ වචන අසනු කැමති වෙයි. ඇහුන්කන් දෙයි. වචනය දැනගැනීමට සිත එළවයි. ඇතුන් හික්මවන්නා ඔහුට මත්තෙහි කෑ යුතු තණ හා දියද නැවත නැවත දෙයි. අග්ගිවෙස්සනය, යම්හෙයකින් වල් ඇතුන් දමනය කරන්නාගේ තණ හා දිය පිළිගනීද, එහිදී ඇතුන් දමනය කරන්නාට මෙසේ අදහස් වෙයි. 'රජුගේ හස්තිරාජයා දැන් ජීවත්වන්නේය' කියායි. ඇතුන් දමනය කරන්නා මත්තෙහි 'එම්බා හස්තිය, ඉදිරියට යව, එම්බා හස්තිය, පස්සට එවයි' හික්මවයි. අග්ගිවෙස්සනය, යම් හෙයකින් රජුගේ හස්තියා ඇතුන් දමනය කරන්නාගේ ගැණිම් සහ බිම තැබීම් පිළිබඳ වචන කරන්නේ වේ ද, අවවාදයට අනුව ක්‍රියා කෙරේද, ඒ මේ ඇතුන් දමනය කරන්නා මත්තෙහිත් 'එම්බා හස්තිය, නැගිටුව, එම්බා හස්තිය, සිඳුවයි' හික්මවයි.

13. "අග්ගිවෙස්සනය, යම්හෙයකින් රජුගේ ඇතා ඇතුන් දමනය කරන්නාගේ නැගිටුවීමෙහි හා හිඳුවීමෙහි වචන කරන්නේද අවවාදය කරන්නේද, ඇතුන් දමනය කරන්නා මත්තෙහිත් නොසෙල්ලී සිටීමට පුරුදු කිරීම කරවයි. මහත් පුවරුවක් සොඹෙහි බඳී. ඇතුන්ගේ පාවලට අනිත කටුව ගත් අත් ඇති පුරුෂ තෙම බෙල්ල මත්තේ හුන්නේ වෙයි. තෝමර

ගත් අත් ඇති පුරුෂයෝ භාත්පස පිරිවරා සිටිත්. ඇතුන් දමනය කරන්නාද දික්වූ තෝමර යජ්ටිය ගෙන ඉදිරියෙහි සිටියේ වෙයි. හෙතෙම නොසෙල්වෙන හික්මීම හික්මවනු ලබන්නේ පෙර පා නොසොලවයි, පසු පා නොසොලවයි, කයේ ඉදිරිපස නොසොලවයි, පසු කය නොසොලවයි, හිස නොසොලවයි, කන් නොසොලවයි, දළ නොසොලවයි, නගුට නොසොලවයි, සොඬ නොසොලවයි ඒ රජුගේ ඇතා අඩයටි පහර ඉවසන්නේ වෙයි, කඩු පහර ඉවසන්නේ වෙයි, ඊ පහර ඉවසන්නේ වෙයි, සතුරන්ගේ අවි පහර ඉවසන්නේ වෙයි, බෙර පණාබෙර වස්දඬු සක් දෙණ්ඩිම යන මොවුන්ගේ නාද ඉවසන්නේ හික්මවන ලද සියලු වංක දොෂ ඇත්තේ පහකරණ ලද කසට ඇත්තේ රජුන්ට සුදුසු වෙයි. රජුන් විසින් පරිභෝග කටයුතුද, වෙයි. රජහුගේ අංගයක්ය යන සංඛ්‍යාවට පැමිණෙයි.

14. "අග්ගිවෙස්සනය, එපරිද්දෙන්ම අර්භත්වූ සමයක් සම්බුද්ධවූ, විජ්ජාවරණ සම්පන්නවූ, යහපත් ගති ඇත්තාවූ සියලු ලෝකයන් දන්නාවූ, ශ්‍රේෂ්ඨවූ, දමනය කළයුතු පුරුෂයන් දමනය කිරීමෙහි දක්ෂවූ, දෙවිමිනිසුන්ට ගුරුවූ, චතුරායඝිසත්‍යය අවබෝධ කළාවූ, තථාගතයන් වහන්සේ මේ ලෝකයෙහි උපදින සේක. ඒ තථාගතයන් වහන්සේ දෙවියන් සහිතවූ, මරුන් සහිතවූ, බඹුන් සහිතවූ, මහණ බමුණන් සහිතවූ, දෙවිමිනිසුන් සහිතවූ, මේ ලෝකය ස්වකීය විශෙෂ ඥානයෙන් දැන, ප්‍රත්‍යක්ෂකොට ප්‍රකාශ කරන සේක.

ඒ තථාගතයන් වහන්සේ මුල යහපත්වූ මැද යහපත්වූ, අවසානය යහපත්වූ, අර්ථ සහිතවූ, දස වැදැරුම් අක්ෂර සම්පත්තියෙන් යුක්තවූ, සියලු ආකාරයෙන් සම්පූර්ණවූ පිරිසිදුවූ ශාසන බ්‍රහ්මචරියාව ප්‍රකාශ කරන සේක. ඒ ධර්මය ගෘහපතියෙක් හෝ ගෘහපති පුත්‍රයෙක් හෝ අන් කුල අතුරෙන් එක් කුලයක උපන්නෙක් හෝ අසයිද, ඔහු ඒ ධර්මය අසා තථාගතයන් වහන්සේ කෙරෙහි ශ්‍රද්ධාව ඇති කරයි. ඔහු ඒ ශ්‍රද්ධාවෙන් යුක්තවූයේ මෙසේ සලකන්නේය. 'ගිහි ගෙයි විසීම අවහිර

සහිතය. කෙලෙස් දූවිලි උපදින තැනකි. මහණකම වනාහි කිසිවක් නොමැති අවකාශය මෙන් නිදහස්ය. ගිහි ගෙයි වසන්නහු විසින් සියලු ආකාරයෙන් සම්පූර්ණවූ, සියලු ආකාරයෙන් පිරිසිදුවූ, ලියවූ හක් ගෙඩියක් වැනි මෙම බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරෙන්නට නොහැක්කේය. මම කෙස් හෝ දැලිඳවුළු කපාදමා, සිවුරු හැඳ, ගිහිගෙන් නික්ම සස්තෙහි මහණවන්නෙමි නම් ඉතා යහපතැයි, කියායි. ඔහු පසු කාලයක ස්වල්පවූ හෝ බොහෝවූ හෝ සම්පත් හැර ස්වල්පවූ හෝ බොහෝවූ නෑ පිරිස්හැර, කෙස් දැලිඳවුළු කපාදමා, සිවුරු හැඳ, ගිහිගෙන් නික්ම අනගාරිය සංඛ්‍යාත ශාසනයෙහි පැවිදි වෙයි. අග්ගිවෙස්සනය, ආයඤ්චක තෙම මෙපමණකින්ම ඵලිමහන් තැනට පැමිණියේ වෙයි.

15. “අග්ගිවෙස්සනය, යම් මේ පඤ්චකාම ගුණයක් වේද මේ දිව්‍ය මනුෂ්‍යයෝ ඒ පඤ්චකාමයෙහි ගැලී වසන්නෝය. ඔහු තථාගත තෙම මත්තෙහි හික්මවයි. ‘මහණ, මෙහි ඵව. සිල්වත් වෙව. ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවර සීලයෙන් සංවරව, ආචාර ගෝචර දෙකින් යුක්තව, සුළු වරදෙහිත් භය දක්නාසුලුව, ශික්ෂාපද දැඩිකොට සමාදන්ව වාසය කරව’ කියායි. අග්ගිවෙස්සනය, යම් හෙයකින් ආයඤ්චක තෙම සිල්වත් වේද, ප්‍රාතිමොක්ෂ සංවර සීලයෙන් සංවරව, ආචාර ගෝචර දෙකින් යුක්තව, සුළු වරදෙහි පවා භය දක්නාසුලුව වාසය කෙරේද, ශික්ෂාපද දැඩිකොට සමාදන්ව හික්මේද, ඔහු තථාගත තෙම මත්තෙහිත් හික්මවයි.

16. “මහණ, නුඹ ඵව. ඉන්ද්‍රියයන්හි වසනලද දොර ඇත්තෙකු වෙව. ඇසින් රූපයක් දැක නිමිති නොගනුව. කුඩා සළකුණු වශයෙන් නොගනුව.’ යම් හෙයකින් වක්ෂුරින්ද්‍රියය සංවර නොකොට වාසය කරණ මොහුට ලොභ දොෂයයි කියන ලද ලාමක අකුශල ධර්ම වැදගත්නාහුද, ඵය සංවරය පිණිස පිළිපදුව. වක්ෂුරින්ද්‍රියය සංවර කරව. වක්ෂුරින්ද්‍රියය සංවර කිරීමට පැමිණෙව. “කණින් ශබ්දයක් අසා ඵය නිමිති වශයෙන්

නොගනුව. නැවත නැවත මතක්වන සේ අල්ලා නොගනුව. යමක් හේතුකොටගෙන ශ්‍රෝතෙන්ද්‍රිය සංවර නොකොට වසන්තනුට ලෝභ ද්වේෂ යන ලාමක අකුශල ධර්මයෝ වැදගත්තාහුද, ඒ ශ්‍රෝතෙන්ද්‍රියයේ සංවරය පිණිස පිළිපදුව. ශ්‍රෝතෙන්ද්‍රියය රකුව. ශ්‍රෝතෙන්ද්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙව.

“නාසයෙන් ගදක් ආඝ්‍රාණයකොට එය නිමිතිවශයෙන් නොගනුව. නැවත නැවත මතක් වනසේ අල්ලා නොගනුව. යමක් හේතුකොටගෙන ඝ්‍රාණෙන්ද්‍රියය සංවර නොකර වසන්තනුට ලෝභ ද්වේෂ යන ලාමක අකුශල ධර්මයෝ වැදගත්තාහුද, ඒ ඝ්‍රාණෙන්ද්‍රියයේ සංවරය පිණිස පිළිපදුව. ඝ්‍රාණෙන්ද්‍රියය රකුව. ඝ්‍රාණෙන්ද්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙව.

“දිවෙන් රසවිද එය නිමිති වශයෙන් නොගනුව. නැවත නැවත මතක්වන සේ අල්ලා නොගනුව. යමක් හේතුකොට ගෙන, ජීවිහෙන්ද්‍රියය සංවර නොකර වසන්තනුට ලෝභ ද්වේෂ යන ලාමක අකුශලධර්මයෝ වැදගත්තාහුද, ඒ ජීවිහෙන්ද්‍රියයේ සංවරය පිණිස පිළිපදුව. ජීවිහෙන්ද්‍රියය රකුව. ජීවිහෙන්ද්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙව.

“කයින් ස්පර්ශයක් ස්පර්ශකොට එය නිමිති වශයෙන් නොගනුව. නැවත නැවත මතක් නොවන සේ අල්ලා නොගනුව. යමක් හේතුකොටගෙන කායෙන්ද්‍රියය සංවර නොකර වසන්තනුට ලෝභ ද්වේෂ යන ලාමක අකුශල ධර්මයෝ වැදගත්තාහුද, ඒ කායෙන්ද්‍රියයේ සංවරය පිණිස පිළිපදුව. කායෙන්ද්‍රියය රකුව. කායෙන්ද්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙව.

“සිතින් ධර්මාරමුණක් දැන නිමිති නොගනුව. කුඩා සලකුණු වශයෙන් නොගනුව. යමක් හේතුකොටගෙන මනින්ද්‍රිය සංවර නොකොට වාසයකරණ මොහුට ලොභ දොස සංඛ්‍යාත ලාමක අකුසල ධර්මයෝ උපදින්නාහුද, එය සංවරය පිණිස පිළිපදුව. මනින්ද්‍රියය රකුව. මනින්ද්‍රියයෙහි සංවරයට පැමිණෙව’ යනුවෙනි.

17. "අග්භිවෙස්සනාය, යම් හෙයකින් චනාහි ආයාඪී ශ්‍රාවකතෙම ඉන්ද්‍රියයන්හි වසනලද දොර ඇත්තේ වේද, තථාගතතෙම ඔහු මත්තෙහි හික්මවයි. 'මහණ, නුඹ එව. භෝජනයෙහි පමණ දන්නෙක් වෙව. නුවණින් සලකා බලා ආහාර ගනුව. (කෙසේද?) ක්‍රීඩා පිණිස නොවෙයි මදය පිණිස නොවෙයි. ශරීරය සැරසීම පිණිස නොවෙයි. අලංකාරය පිණිස නොවෙයි. මේ කයේ පැවැත්ම යැපීම පිණිසමය. විහිංසාවෙන් වැළකීම පිණිසය. බුහුණුවියයට අනුග්‍රහය පිණිසය. පරණ බඩගිනි වේදනාවද වළක්වමි අලුත් වේදනාවද නොඋපදවන්නෙමි. මාගේ ජීවිත යාත්‍රාවද නිවරද බවද පහසු විහරණයෙන් වන්නේය' කියයි.

18. "අග්භිවෙස්සනාය, යම් හෙයකින් චනාහි ආයාඪී ශ්‍රාවකතෙම භෝජනයෙහි 'පමණ දන්නේවේද, තථාගත තෙම ඔහු මත්තෙහිත් හික්මවයි. මහණ, නුඹ එව. නිදිවර්ජන කිරීමෙහි යෙදී වාසය කරව. දවල් කාලයෙහි සක්මනින් හා හිදීමෙන්ද සිත වසන්තාවු ක්ලෙශ ධර්මයන් ගෙන් සිත පිරිසිදු කරව. රාත්‍රියෙහි ප්‍රථම යාමයෙහි සක්මනින් හා හිදීමෙන් සිත පිරිසිදු කරව. රාත්‍රියෙහි මධ්‍යම යාමයෙහි දකුණු පයෙන් වම් පය මදක් ඇත්කොට තබා සිහි නුවණින් යුක්තව නැගිටිමි යන සංඥාව මෙනෙහිකොට දකුණු ඇලයෙන් සිංහසෙය්‍යාව කරව. රාත්‍රි අන්තිම යාමයෙහි නැගිට සක්මනින් හා හිදීමෙන් ක්ලෙශ ධර්මයන්ගෙන් සිත පිරිසිදු කරවයි' කියයි.

19. "අග්භිවෙස්සනාය, යම් හෙයකින් චනාහි ආයාඪී ශ්‍රාවකතෙම නිදි වර්ජන කිරීමෙහි යෙදුනේ වේද, තථාගත තෙම ඔහු මත්තෙහිත් හික්මවයි. 'මහණ, නුඹ එව. සිහියෙන් හා නුවණින් යුක්තව වාසය කරව. ඉදිරියට යාමෙහි සහ ආපසු යාමෙහි නුවණින් යුක්ත වූවෙක් වෙව. ඉදිරි බැලීමෙහි හා හැරී බැලීමෙහි නුවණින් යුක්තවූවෙක් වෙව. අත පය හැකිලීමෙන් හා දිගහැරීමෙහි මනාකොට දැන කරන්නෙක් වෙව. සඟළ සිවුරු පාත්‍ර සිවුරු දැරීමෙහි මනා කොට දැන කරන්නෙක්

වෙව. අනුභාවයෙහි, පීමෙහි, කෑමෙහි රස විදීමෙහි මනාකොට දැන කරන්නෙක් වෙව. මළමුත්‍ර කිරීමෙහි මනාකොට දැන කරන්නෙක් වෙව. යාමෙහි සිටීමෙහි, හිඳීමෙහි, නිඳීමෙහි, නිඳිවර්ජනයෙහි, කීමෙහි, නිශ්ශබ්ද වීමෙහි මනාකොට දැන කරන්නෙක් වෙව' යනුවෙනි.

20. "අග්භිවෙස්සනය, යම් හෙයකින් වනාහි ආයථී ශ්‍රාවකතෙම සිහි නුවණ දෙකින් යුක්තවූයේ වේද, තථාගත තෙම ඔහු මත්තෙහින් හික්මවයි. 'මහණ, නුඹ එව. අරණ්‍ය සේනාසනයක්, රුක් මූලක්, පර්වතයක්, කඳුරැලියක්, පර්වත ගුහාවක්, සොහොනක්, දුර වන සෙනසුනක්, එලිමහන් තැනක්, පිදුරු බිස්සක් යන ජනගහණය නැති සෙනසුනක් භජනය කරව යනුවෙනි. හෙතෙම අරණ්‍ය සෙනසුනක්, රුක් මූලක්, පර්වතයක්, කඳුරැලියක්, පර්වතගුහාවක්, සොහොනක්, දුර වන සෙනසුනක්, එලිමහන් තැනක්, පිදුරු බිස්සක් යන ජනගහණය නැති සෙනසුනක් සෙවුනේ වේද, හෙතෙම බතින් පසු, පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුණේ පලක් බැඳ කය කෙළින් තබා සිහිය එළවා හිඳී. හෙතෙම ස්කන්ධ ලෝකයෙහි දැඩි ලෝභය දුරුකොට, පහවූ ලෝබය ඇති සිතින් යුක්තව වාසය කෙරෙයි. ලෝබයෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. ව්‍යාපාද දොසය දුරුකොට සියලු සත්වයන් කෙරෙහි හිතානුකම්පා ඇතිව මෙමඬී සහගත සිතින් වාසය කරයි. ව්‍යාපාද දොෂයෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි.

21. "ථීනමිද්ධය දුරුකොට පහවූ ථීනමිද්ධ ඇත්තේ ආලෝක සංඥාව ඇතිව, සිහි ඇතිව, යහපත් ප්‍රඥා ඇතිව වාසය කෙරෙයි. ථීනමිද්ධයෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. උද්ධච්ච කුක්කුච්චය දුරුකොට වික්ෂිප්ත නොවී ඇතුළත සංසිදුනු සිත් ඇතිව වාසය කෙරෙයි. උද්ධච්ච කුක්කුච්චයෙන් සිත පිරිසිදු කරයි. විචිකිච්ඡාව හැර පහවූ විචිකිච්ඡා ඇත්තේ කුසලධර්මයන්හි කෙසේ කෙසේදැයි යන සැක නැතිව වාසය කෙරෙයි. විචිකිච්ඡාවෙන් සිත පිරිසිදු කෙරෙයි. හෙතෙම ප්‍රඥාව දුර්වල කරණ සිත කිලුටු කරන්නාවූ මේ පඤ්චනීවරණ ධර්මයන් දුරුකොට කෙලෙස්

තවන වීයඝීය ඇත්තේ නුවණින් යුක්ත ව සිහියෙන් යුක්තව ස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලොභ දොසයන් හික්මවා කයෙහි කය නැවත නැවත බලමින් වාසය කරයි.

22. "වේදනාවන්හි වේදනාවන් නැවත බලන්නේ කෙලෙස් තවන වීයඝීයෙන් යුක්තව, නුවණින් යුක්තව, සිහියෙන් යුක්තව, ස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලොභ දොසයන් දුරු කොට වාසය කරයි.

සිතෙහි සිත නැවත නැවත බලන්නේ කෙලෙස් තවන වීයඝීයෙන් යුක්තව, නුවණින් යුක්තව, සිහියෙන් යුක්තව, ස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලොභ දොසයන් දුරුකොට වාසය කරයි.

ධර්මයන්හි ධර්මයන් අනුව නැවත නැවත බලන්නේ කෙලෙස් තවන වීයඝීය ඇත්තේ නුවණින් යුක්තව සිහියෙන් යුක්තව ස්කන්ධ ලෝකයෙහි ලොභ දොසයන් හික්මවා වාසය කෙරෙයි.

"අග්ගිවෙස්සනස, යම්සේ ඇතුන් දමනය කරන්නෙක් මහත් කණුවක් පොළොවෙහි සිටුවා වල් ඇතුන්ගේ ස්වභාවය මැඩීම පිණිස, ශබ්ද අදහස් මැඩීම පිණිස, වල් ඇතුන්ගේ විඩා ක්ලාන්ත ගති මැඩීම පිණිස, ගමෙහි ඇලීම පිණිස, මනුෂ්‍යයන් කැමති කරවන ස්වභාවයන්හි පිහිටුවීම පිණිස, වල් ඇතාගේ බෙල්ලෙන් බදී. අග්ගිවෙස්සනස, එපරිද්දෙන්ම මේ සතර සතිපට්ඨානයෝ ගිහිගෙය ඇසුරු කොට පවත්නා ස්වභාවයන් මැඩීම පිණිස, ගිහිගෙය ඇසුරු කළ වචන අදහස් මැඩීම පිණිස, ගිහිගෙය ඇසුරු කළ දාහ, ක්ලාන්ත, දැවිලි මැඩීම පිණිස සත්‍ය මාර්ගයට පැමිණීම පිණිස, නිවන් අවබෝධ කිරීම පිණිස, ආයඝී ශ්‍රාවකයාගේ සිත බැඳ තබන්නාවූ අරමුණු වෙති.

23. "තථාගතතෙම ඔහු මත්තෙහි හික්මවයි. 'මහණ, නුඹ එව. කයෙහි කය නැවත නැවත දක්නාසුලුව වාසය කරව. කාමයෙන් යුක්ත විතර්ක කල්පනා නොකරව. වේදනාවන්හි වේදනාවන් නැවත නැවත බලමින් වාසය කරව, කාමයෙන් යුක්ත විතර්ක කල්පනා නොකරව. සිතෙහි සිත නැවත නැවත බලමින් වාසය කරව. කාමයෙන් යුක්ත විතර්ක කල්පනා

නොකරව. ධර්මයෙහි නැවත නැවත බලමින් වාසය කරව. කාමයෙන් යුත් විතර්ක කල්පනා නොකරව යනුවෙනි. හෙතෙම විතර්ක විචාර දෙදෙනාගේ සංසිද්ධවීමෙන් ඇතුළත පැහැදීම ඇති, විත්තයාගේ එකඟ බව ඇති, විතර්ක රහිත, විචාර රහිත සමාධියෙන් හටගත් ප්‍රීති සැප ඇති දුතියජ්ඣානයට පැමිණ වාසය කරයි. ප්‍රීතිය ඉක්ම වීමෙන් උපෙක්ෂා ඇත්තේ වාසය කරයි. සිහියෙන් යුක්තවූයේ කයින් සැපවිඳියි. යම් ධ්‍යානයක් උපෙක්ෂා ඇත්තේ, සිහියෙන් යුක්තවූයේ, සැප විහරණ ඇත්තේයයි ආයථියෝ කියන්ද ඒ තතියජ්ඣානයට පැමිණ වාසය කරයි. සැපයද නැති කිරීමෙන්, දුකද නැති කිරීමෙන්, කල් ඇතිවම සොම්නස් දොම්නස් දෙක අතුරුදන් කිරීමෙන්, දුක් නැත්තාවූ, සැප නැත්තාවූ, උපෙක්ෂාවෙන් හටගත්. සිහිය පිළිබඳ පිරිසිදු බැව් ඇති, වතුන්ථජ්ඣානයට පැමිණ වාසය කෙරෙයි. හෙතෙම මෙසේ සිත එකඟවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි, හාත්පස පිරිසිදුවූ කල්හි, කෙලෙස් රහිතවූ කල්හි, කෙලෙස් දුරුවූ කල්හි, මෘදුවූ කල්හි, වැඩට සුදුසුව සිටි කල්හි, කම්පා නොවන ස්වභාවයට පැමිණි කල්හි, පෙරවිසූ තැන් සිහි කිරීමේ නුවණ ලැබීම පිණිස සිත නමයි. මහණතෙම නන් වැදැරුම්වූ, පෙර විසූ කඳපිළිවෙළ සිහිකෙරෙයි. එනම් එක් ජාතියක්ද ජාති දෙකක්ද ජාති තුනක්ද, ජාති සතරක්ද, ජාති පහක්ද, ජාති දශයක්ද, ජාති විස්සක්ද, ජාති තිසක්ද, ජාති සතළිසක්ද, ජාති පණසක්ද, ජාති සියයක්ද, ජාති දහසක්ද, ජාති ලක්ෂයක්ද, නොයෙක් සංවර්ත (විනාශවන) කල්පයන්ද, නොයෙක් විවර්ත (හැදෙන) කල්පයන්ද, නොයෙක් සංවර්ත, විවර්ත කල්පයන්ද, අසවල් තැන උපන්නෙමි. එහි මෙනම් ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු ගෝත්‍ර ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු වර්ණ ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු ආහාර ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු දුක්සැප වින්දෙමි. ඒ මම එයින් චුතව, අසවල් තැන උපන්නෙමි. එතැන්හිද මෙසේ නම් ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු ගෝත්‍ර ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු ශරීර වර්ණ ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු ආහාර ඇත්තේ වීම්. මෙබඳු සැපදුක් විඳින්නෙක් වීම්. මෙබඳු ආයුෂ ඇත්තේ වීම්. ඒ මම එතැනින් චුතව මේ මනුෂ්‍ය

භාවයෙහි උපන්නෙමිසි. මෙසේ ආකාර සහිතව උදෙසිම් සහිතව නන් වැදැරුම් පෙර විසූ කඳ පිළිවෙළ සිහි කෙරෙයි.

24. "හෙතෙම මෙසේ සිත සමාධිගතවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි, භාත්පස පිරිසිදුවූ කල්හි, කෙලෙස් රහිතවූ කල්හි, කෙලෙස් දුරුවූ කල්හි, මෘදුවූ කල්හි, වැඩට සුදුසුව සිටි කල්හි කම්පා නොවන ස්වභාවයට පැමිණී කල්හි, සත්වයන්ගේ ව්‍යුති උත්පත්ති දැනගන්නා නුවණ පිණිස සිත නමයි. හෙතෙම පිරිසිදුවූ මිනිස් ඇස ඉක්ම පැවැත්තාවූ දිවැසින් වුතවන්නාවූද, උපදින්නාවූද, පහත්වූද, උසස්වූද, හොඳ ස්වභාව ඇත්තාවූද, නරක ස්වභාව ඇත්තාවූද, මනාගති ඇත්තාවූද, නරක ගති ඇත්තාවූද, සත්වයන් දකී. ඒකාන්තයෙන් මේ පින්වත් සත්වයෝ කාය දුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, වාක් දුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, මනෝ දුශ්චරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, ආයඨියන්ට දොස් කීවාහු, මිථ්‍යා දෘෂ්ටි ඇත්තාහු, මිථ්‍යා දෘෂ්ටි ක්‍රියා සමාදන් වූවාහු වෙත්. (එහෙයින්) ඔවුහු කය බිදීමෙන් මරණින් මතු සැපයෙන් පහවූ, නපුරු ගති ඇති යටිකුරුව වැටෙන නරකයෙහි උපන්නාහුයයිද, මේ පින්වත් සත්වයෝ වනාහි කාය සුවරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, වාක් සුවරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු, මනෝ සුවරිතයෙන් යුක්ත වූවාහු ආයඨියන්ට දොස් නොකීවාහු, සමයක් දෘෂ්ටි ඇත්තාහු, සමයක් දෘෂ්ටි කර්ම සමාදන් වූවාහුවෙත්. (එහෙයින්) ඔවුහු කය බිදීමෙන් මරණින් මතු, ස්වර්ග ලෝකයෙහි උපන්නාහුයයි මෙසේ පිරිසිදුවූ මිනිස් ඇස ඉක්මවා සිටි දිවැසින් වුතවන්නාවූද, උපදින්නාවූද, ලාමකවූද, ප්‍රණීතවූද, මනා වර්ණ ඇත්තාවූද, මනා වර්ණ නැත්තාවූද, යහපත් ගති ඇත්තාවූද, යහපත් ගති නැත්තාවූද, කර්මානුරූපව පැමිණී සත්වයන්යයි දැනගනී.

25. "හෙතෙම මෙසේ සිත සමාධිගතවූ කල්හි, පිරිසිදුවූ කල්හි, භාත්පස පිරිසිදුවූ කල්හි, කෙලෙස් රහිතවූ කල්හි, කෙලෙස් දුරුවූ කල්හි, මෘදුවූ කල්හි, වැඩට සුදුසුව සිටි කල්හි, කම්පා රහිතවූ කල්හි, කෙලෙස් නැති කිරීම පිණිස සිත නමයි.

හෙතෙම මේ දුකයයි ඇතිසේ දැනගනී. මේ දුකට හේතුවයි ඇතිසේ දැනගනී. මේ දුක නැතිකිරීම යයි ඇතිසේ දැනගනී. මේ දුක නැති කරන මාර්ගයයි ඇතිසේ දැනගනී. මේ කෙලෙස්යයි ඇතිසේ දැනගනී, මේ කෙලෙස්වලට හේතුවයි ඇතිසේ දැනගනී, මේ කෙලෙස් නැති කිරීම යයි ඇතිසේ දැනගනී. මෙසේ දක්නාවූ මෙසේ දක්නාවූ ඔහුගේ සිත කාමාශ්‍රයෙන්ද මිදෙයි. භවාශ්‍රවයෙන්ද මිදෙයි. අවිද්‍යාශ්‍රවයෙන්ද මිදෙයි. මිදුන කල්හි මිදුනේයයි දැන ගැන්ම ඇතිවෙයි. උත්පත්තිය නැතිවූවා වෙයි. බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිර නිමවනලදී. කළ යුත්ත කරණලදී. මෙයින් මත්තෙහි කළයුතු කිසිවක් නැතැයි දැනගනී. ඒ මහණ තෙම ශීත ඉවසන්නේ වෙයි, බඩගිනි ඉවසන්නේ වෙයි, උෂ්ණය ඉවසන්නේ වෙයි, පිපාසය ඉවසන්නේ වෙයි, මැසීමදුරු සර්පයන්ගේ දෂ්ට කිරීම් ඉවසන්නේ වෙයි, නපුරු කොට කියනලද නපුරු කොට එන ලද වචන ඉවසන්නේ වෙයි. දුක්වූ තියුණුවූ කෘෂ්‍යවූ කටුකවූ නොසැපවූ නොසතුටවූ ප්‍රාණය දුරු කරන්නාවූ උපත් ශරීරික වේදනා ඉවසන්නේ වෙයි. හික්මවනලද සියලු රාග දෝස මෝහ, ඇත්තේ, පහකරණලද කෙලෙස් කසට ඇත්තේ, දුර්භිට ගෙනවුත් පිදීමට සුදුසුවූ තුටු පඬුරු පිදීමට සුදුසුවූ පින් පල අදහා පිදීමට සුදුසුවූ ඇඳිලිබැඳ නමස්කාරයට සුදුසුවූ ලෝකයාගේ ඉතා උතුම් පින්කෙත වන්නේය.

26. "අග්ගිවෙස්සනය, මහලුව රජුගේ ඇතා නොදැමුණෙක්ව නොහික්මුණෙක්ව කලුරිය කෙරේද, රජුගේ මහලු ඇතා නොදැමුණු මරණයෙන් කලුරිය කෙළේය, යන සංඛ්‍යාවට පැමිණෙයි, අග්ගිවෙස්සනය, රජුගේ මධ්‍යම වයසෙහි සිටි ඇතාද, ඉදින් නොදැමී, නොහික්මී, කළුරිය කෙරේද, රජුගේ මධ්‍යම වයසේ සිටි ඇතා නොදැමුණු මරණයෙන් කළුරිය කෙළේය යන සංඛ්‍යාවට පැමිණෙයි. අග්ගිවෙස්සනය, රජුගේ තරුණවූ ඇතාද නොදැමුණෙක්ව නොහික්මුණෙක්ව කළුරිය කෙරේද, රජුගේ තරුණ ඇතා නොදැමුණු මරණයෙන් කලුරිය කෙළේය යන සංඛ්‍යාවට පැමිණෙයි. අග්ගිවෙස්සනය,

එපරිද්දෙන්ම ස්ථවිර භික්ෂුතෙමේද රහත් නොවී කලුරිය කෙරේද, ස්ථවිර භික්ෂුතෙම නොදැමුණු මරණයෙන් කලුරිය කෙළේය යන සඛ්ඛියාවට පැමිණෙයි. අග්ගිවෙස්සනය, මධ්‍යම භික්ෂුවද රහත් නොවී කථරිය කෙරේද, නොදැමුණු මරණයෙන් මධ්‍යම භික්ෂුව කථරිය කෙළේය යන සඛ්ඛියාවට පැමිණෙයි. අග්ගිවෙස්සනය, නවක භික්ෂුවද රහත් නොවී කලුරිය කෙරේද, නවක භික්ෂුව නොදැමුණු මරණයෙන් කලුරිය කෙළේය යන සඛ්ඛියාවට පැමිණෙයි.

27. “අග්ගිවෙස්සනය, රජුගේ මහළු ඇතාද හොඳට දැමුණෙක්ව හොඳට හික්මුණෙක්ව කථරිය කෙරේද, රජුගේ මහලු ඇතා දැමුණු මරණයෙන් මළේය යන සඛ්ඛියාවට පැමිණෙයි. අග්ගිවෙස්සනය, රජුගේ මධ්‍යම වයසෙහි සිටි ඇතාද හොඳට දැමුණෙක්ව, හොඳට හික්මුණෙක්ව, කථරිය කෙරේද, රජුගේ මධ්‍යම වයසෙහි සිටි ඇතා දැමුණු මරණයෙන් මළේය යන සඛ්ඛියාවට පැමිණෙයි. අග්ගිවෙස්සනය, රජුගේ තරුණ ඇතාද හොඳහැටි දැමුණෙක්ව හික්මුණෙක්ව කලුරිය කෙරේද, රජුගේ තරුණ ඇතා දැමුණු මරණයෙන් මළේය යන සඛ්ඛියාවට පැමිණෙයි. අග්ගිවෙස්සනය, එපරිද්දෙන්ම ස්ථවිර භික්ෂු තෙමේද, රහත් කථරිය කෙරේනම්, ස්ථවිර භික්ෂුතෙම දැමුණු මරණයෙන් කලුරිය කෙළේය යන සඛ්ඛියාවට පැමිණෙයි. අග්ගිවෙස්සනය, මධ්‍යම භික්ෂු තෙමේද, රහත්ව කථරිය කෙරේනම්, මධ්‍යම භික්ෂුව දැමුණු මරණයෙන් කලුරිය කෙළේය, යන සඛ්ඛියාවට පැමිණෙයි. අග්ගිවෙස්සනය, නවක භික්ෂු තෙමේද රහත්ව කලුරිය කෙරේනම්, නවක භික්ෂු තෙම දැමුණු මරණයෙන් කලුරිය කෙළේය යන සඛ්ඛියාවට පැමිණෙයි.”

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය වදාළසේක. සතුව සිතැති අවිරවන සාමණෙර තෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාව සතුවින් පිළිගත්තේය.

පස්වෙනි දන්තභූමි සූත්‍රය නිමි. (3-5)

26. භූමිජ සූත්‍රය.

1. මා විසින් මෙසේ අසන ලදී. එක්කලෙක භාග්‍යවතුන් වහන්සේ රජගහ නුවර කලන්දක නිවාප නම් වූ වෙළඳවතුන්ගේ වැඩවසන සේක. එකල්හි ආයුෂ්මත් භූමිජ ස්ථවිරයන් වහන්සේ උදයකාලයෙහි හැඳ පාත්‍රා සිව්ඊ ගෙන ජයසේන රාජකුමාරයාගේ ගෘහය යම්තැනකද එහි පැමිණියේය. පැමිණ පනවනලද ආසනයෙහි හිඳ ගත්තේය. ඉක්බිති ජයසේන රාජකුමාරයාගේ ආයුෂ්මත් භූමිජ ස්ථවිරයන් වහන්සේ යම් තැනෙකින්ද, එහි පැමිණියේය. පැමිණ ආයුෂ්මත් භූමිජ ස්ථවිරයන් සමග සතුටුවිය. සතුටුවිය යුතු කථාකොට නිමවා එක්පසක හිඳ ගත්තේය. එක්පසක හිඳ ගත්තාවූ ජයසේන රාජකුමාරයාගේ ආයුෂ්මත් භූමිජ ස්ථවිරයන්ගෙන් මෙසේ ඇසීය. “පින්වත් භූමිජ ස්ථවිරයෙනි, මෙවැනි වාද ඇති මෙවැනි දෘෂ්ටි ඇති මහණ බමුණෝ ඇත්තාහ.

ඉදින් කැමැත්තෙන් බුන්මවයභාවෙහි හැසිරෙන්නේ නම් එසේත් එලයට නොපැමිණිය හැකිය. ඉදින් අකමැත්තෙන් බුන්මවයභාවෙහි හැසිරෙන්නේ නම් එසේත් එලයට පැමිණිය නොහැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද අකමැත්තෙන්ද බුන්මවයභාවෙහි හැසිරෙයි නම් එසේත් එලයට පැමිණිය නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද, නොකැමැති නොවීමෙන්ද බුන්මවයභාවෙහි හැසිරෙයි නම් එසේත් එලයට පැමිණිය නොහැකිය යන, (වාදයෝයි.)

“මේ කාරණයෙහි පින්වත් භූමිජ ස්ථවිරයන්ගේ ශාස්තෘ තෙමේ කිනම් වාද ඇත්තෙක්ද? කුමක් කියන්නෙක්ද?”

2. “රාජකුමාරය, මා විසින් මේ කාරණය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් පිළිගෙන නැත. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේ ප්‍රකාශ කිරීමට කරුණු ඇත. ‘ඉදින් කැමැත්තෙනුදු නුනුවණින් බුන්මවයභාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් නොලැබිය හැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙනුදු නුනුවණින් බුන්මවයභාවෙහි හැසිරෙයි නම්

පලක් නොලැබිය හැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙහුද නොකැමැත්තෙහුද නුනුවණින් බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් නොලැබිය හැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙහුත් නොකැමැත්තෙන් නොවීමෙහුත් නුනුවණින් බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් නොලැබිය හැකිය.'

'ඉදින් කැමැත්තෙහුද නුවණින් බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් ලැබිය හැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙහුද නුවණින් බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් ලැබිය හැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙහුද නොකැමැත්තෙහුද නුවණින් බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් ලැබිය හැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙහුද නොකැමැත්තෙන් නොවීමෙහුද නුවණින් බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් ලැබිය හැකිය යනුවෙනි.

"රාජකුමාරය, මෙය මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ගෙන් අසා නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් පිළිගෙන නැත. එහෙත් උන්වහන්සේ විසින් මේ ආකාරයෙන් දෙශනා කිරීමට කරුණු ඇත්තේයයි කිය.

3. "ඉදින් පින්වත් භූමිජ ස්ථවිරයන්ගේ ශාස්තෘ තෙමේ මෙවැනි වාද ඇත්තෙක් මෙසේ කියන්නෙක් වෙයි නම් ඒකාන්තයෙන් පින්වත් භූමිජ ස්ථවිරයන්ගේ ශාස්තෘතෙමේ බොහෝවූ සියලු ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ මුදුනෙහි සිටින්නෙකැයි කියා ජයසේන රාජකුමාර තෙමේ ආයුෂ්මත් භූමිජ ස්ථවිරයන් තමාට පිළියෙල කළ බතින් වැළඳවීය.

"ඉක්බිති ආයුෂ්මත් භූමිජ ස්ථවිරතෙමේ සවස් කාලයෙහි පිණ්ඩපාතයෙන් වැළකුණේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ යම් තැනකද එහි ගියේය. ගොස් භාග්‍යවතුන් වහන්සේට වැඳ එක් පසක හිඳ ගත්තේය. පසක හිඳගත් ආයුෂ්මත් භූමිජ ස්ථවිරයන්වහන්සේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මෙසේ සැලකෙළේය. "ස්වාමීනි, මම පෙරවරු කාලයෙහි හැඳ පාත්‍ර සිවුරුගෙන ජයසේන රාජකුමාරයාගේ ගෘහය යම් තැනකද එහි ගියෙමි. ගොස් පැනවූ ආසනයෙහි හිඳ ගතිමි. ස්වාමීනි, ඉක්බිති ජයසේන

රාජකුමාරතෙම මම යම් තැනකද එහි පැමිණියේය. පැමිණ මා සමග සතුටුවිය. සතුටුවිය යුතු සිහිකටයුතු කථාකොට නිමවා එක් පසක හිඳගත්තේය. එක් පසක හිඳගත් හෙතෙමේ මට මෙසේ කීය.

4. "පින්වත් භූමිජ ස්ථවිරයෙනි, මෙබඳු වාද ඇත්තාවූ මෙබඳු දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ ඇතැම් මහණ බමුණෝ ඇත්තාහ. කෙසේද? 'ඉදින් කැමැත්තෙනුදු බ්‍රහ්මචය්‍යාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් ලබනු නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙනුදු බ්‍රහ්මචය්‍යාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් ලබනු නොහැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙනුදු නොකැමැත්තෙනුදු බ්‍රහ්මචය්‍යාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් ලබනු නොහැකිය ඉදින් නොකැමැත්තෙනුදු නොකැමැති නොවීමෙනුදු බ්‍රහ්මචය්‍යාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් ලබනු නොහැකිය' යනුය. මේ කාරණයෙහි ආයුෂ්මත් භූමිජ ස්ථවිරයන්ගේ ශාස්තෘතෙම කිනම් වාද ඇත්තෙක්ද? කුමක් කියන්නෙක්ද? යනුය."

5. "ස්වාමීනි, මෙසේ කියන ලද කල්හි, මම ජයසේන රාජ කුමාරයාට මෙසේ කියෙමි.

"රාජ කුමාරය, මා විසින් මේ කාරණය භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් පිළිගෙන නැත. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙහිලා මෙසේ ප්‍රකාශ කිරීමට කරුණු ඇත්තේය. කෙසේද? 'ඉදින් කැමැත්තෙනුදු නුනුවණින් බ්‍රහ්මචය්‍යාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් නැත්තේය. ඉදින් නොකැමැත්තෙනුදු නුනුවණින් බ්‍රහ්මචය්‍යාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් නැත්තේය. ඉදින් කැමැත්තෙනුදු නොකැමැත්තෙනුදු නුනුවණින් බ්‍රහ්මචය්‍යාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් නැත්තේය. ඉදින් නොකැමැත්තෙනුදු නොකැමැති නොවීමෙනුදු නුවණින් බ්‍රහ්මචය්‍යාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් නැත්තේය.

'ඉදින් කැමැත්තෙනුදු නුවණින් බ්‍රහ්මචය්‍යාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් ලැබිය හැකිය. නොකැමැත්තෙනුදු නුවණින් බ්‍රහ්මචය්‍යාවෙහි හැසිරෙයිනම් පලක් ලැබිය හැකිය. ඉදින්

කැමැත්තෙනුදු නොකැමැත්තෙනුදු නුවණින් බ්‍රහ්මචයඝීාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් ලැබිය හැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙනුදු නොකැමැති නොවීමෙනුදු නුවණින් බ්‍රහ්මචයඝීාවෙහි හැසිරෙයි නම් පලක් ලැබිය හැකිය යනුවෙනි.

6. “ස්වාමීනි, මෙසේ කීකල්හි මම ජයසේන රාජකුමාරයාට මෙසේ කියෙමි. “මෙය මා විසින් භාග්‍යවතුන් වහන්සේගෙන් අසා නැත. භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ සමීපයෙන් පිළිගෙන නැත. එහෙත් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් මෙසේ ප්‍රකාශ කිරීමට කරුණු ඇතැයි” කියෙමි. එකල්හි ජයසේන රාජ කුමාර තෙමේ “ඉදින් පින්වත් භූමිජ ස්ථවිරයන්ගේ ශාස්තෘ තෙමේ මෙවැනි වාද ඇත්තෙක් මෙසේ කියන්නෙක් නම් පින්වත් භූමිජ ස්ථවිරයන්ගේ ශාස්තෘ තෙම බොහෝවූ සියලු ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයන්ගේ මුදුනෙහි සිටියේයයි කියේය.

“ස්වාමීනි, කිමෙක්ද මෙසේ අසන ලද්දේ මෙසේ ප්‍රකාශ කළාවූ මම භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කියන ලද්දක් කියන්නෙක් වෙමිද භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් නොකියන්නෙක් වෙමිද ධර්මයට අනුකූලව ප්‍රකාශ කෙරෙමිද කිසි කරුණු සහිතවූ වාදයකින් හෝ අනුවාදයකින්, හෝ ගැරහිය යුතු බවට නොපැමිණේද?”

7. “භූමිජය, ඒකාන්තයෙන් තෙපි මෙසේ අසන ලදුව මෙසේ ප්‍රකාශ කරන්නේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ විසින් කියන ලද්දක්ම කියන්නෙක් වූවහුය. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට අසත්‍යයෙන් දොස් කියන්නෙක් නොවූවහුය. ධර්මයට අනුකූලවූවක්ම ප්‍රකාශ කළාහුය. කිසි කරුණු සහිත වාදයකින් හෝ අනුවාදයකින් ගැරහිය යුතු බව නොපැමිණෙන්නේය.

“භූමිජය, මිථ්‍යාදෘෂ්ටි ඇත්තාවූ, මිථ්‍යාකල්පනා ඇත්තාවූ මිථ්‍යා කර්මාන්ත ඇත්තාවූ මිථ්‍යා වචන ඇත්තාවූ මිථ්‍යා ජීවිකා ඇත්තාවූ මිථ්‍යා ව්‍යායාම ඇත්තාවූ මිථ්‍යා සති ඇත්තාවූ මිථ්‍යා සමාධි ඇත්තාවූ යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණ කෙනෙක් වෙතද ඔව්හු ඉදින් කැමැත්තෙනුදු බ්‍රහ්මචයඝීාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක්

ලබනු නොහැකිය ඉදින් අකමැත්තෙන් බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙනුදු අකමැත්තෙනුදු බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් අකමැත්තෙනුදු අකමැති නොවීමෙනුදු බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක් ලබනු නොහැකිය.”

8. “භූමිජය, යම්සේ තෙලෙන් ප්‍රයෝජන ඇති තෙල් සොයන්නාවූ, තෙල් සොයමින් ඇවිදින්නාවූ පුරුෂයෙක් වැලිගෙන ඔරුවක දමා, ජලයෙන් තෙමා මිරිකන්නේය. ඉදින් වැලි ඔරුවෙහි දමා ජලයෙන් තෙම තෙමා කැමැත්තෙන් මිරිකන්නේ නම් තෙල් ලැබීමට නොහැකිය. වැලි ඔරුවෙහි දමා වතුරෙන් තෙම තෙමා ඉදින් නොකැමැත්තෙන් මිරිකන්නේ නම් තෙල් නොලැබිය හැකිය. ඉදින් වැලි ඔරුවෙහි දමා වතුරෙන් තෙම තෙමා කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද මිරිකන්නේ නම් තෙල් නොලැබිය හැකිය. ඉදින් වැලි ඔරුවෙහි දමා වතුරෙන් තෙම තෙමා නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද මිරිකන්නේ නම් තෙල් ලැබීමට නොහැකිය. භූමිජය, ඊට හේතු කවරේද? නුනුවණින් කරන උත්සාහයක් වන හෙයිනි.

“භූමිජය, එපරිද්දෙන්ම මිසදිටුවූ, මිට්‍යා කල්පනා ඇත්තාවූ, මිට්‍යා වචන ඇත්තාවූ, මිට්‍යා කර්මාන්ත ඇත්තාවූ, මිට්‍යා ජීවිකා ඇත්තාවූ, මිට්‍යා ව්‍යායාම ඇත්තාවූ, මිට්‍යා සති ඇත්තාවූ මිට්‍යා සමාධි ඇත්තාවූ, යම්කිසි මහණ බමුණෝ වෙත්ද, ඔව්හු ඉදින් කැමැත්තෙන්ද බ්‍රහ්ම චරියාවෙහි හැසිරෙත්නම් එයින් පලක් ලැබීමට නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන් බ්‍රහ්ම චරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් එයින් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද, නොකැමැත්තෙන්ද බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරෙත්ද, එයින් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද, නොකැමැති නොවීමෙන්ද, බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් එයින් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඊට හේතු කවරේද? භූමිජය, නුනුවණින් පලක් ලැබීමට උත්සාහ කිරීමක් වන හෙයිනි.

9. "භූමිජය, කිරෙන් ප්‍රයෝජන ඇති, කිරි සොයන කිරි සෙවීමෙහි හැසිරෙන, පුරුෂයෙක් යම්සේ වසුපැටියකු ඇති දෙනගේ අඟින් කිරි දොවන්නේය. ඉදින් කැමැත්තෙන් වසුපැටියකු ඇති දෙනගේ අඟින් කිරි දොවන්නේ නම් කිරි ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන් වසුපැටියා ඇති දෙනගේ ඇඟෙන් කිරි දොවන්නේ නම් කිරි නොලැබිය හැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද වසුපැටියා ඇති දෙනගේ අඟෙන් කිරි දොවන්නේ නම් කිරි නොලැබිය හැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද වසුපැටියා ඇති දෙනගේ අඟින් කිරි දොවන්නේ නම් කිරි නොලැබිය හැකිය. ඊට හේතු කවරේද? නුනුවණින් කරන කිරි ලැබීමේ උත්සාහයක් වන හෙයිනි. එසේම භූමිජය, මිථ්‍යාදෘෂ්ටිඇත්තාවූද, මිථ්‍යාකල්පනා ඇත්තාවූද, මිථ්‍යා වචන ඇත්තාවූද, මිථ්‍යා කර්මාන්ත ඇත්තාවූද, මිථ්‍යා ආජීව ඇත්තාවූද, මිථ්‍යා ව්‍යායාම ඇත්තාවූද, මිථ්‍යා සති ඇත්තාවූද, මිථ්‍යා සමාධි ඇත්තාවූද, යම්කිසි මහණ බමුණෝ වෙත්ද, ඔව්හු ඉදින් කැමැත්තෙන් බුන්මවරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන් බුන්මවරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද බුන්මවරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද බුන්මවරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඊටහේතු කවරේද? නුනුවණින් කරන උත්සාහයක් වන හෙයිනි.

10. "භූමිජය, වෙඬරුවලින් ප්‍රයෝජන ඇති, වෙඬරු සොයන, වෙඬරු සෙවීමෙහි හැසිරෙණ, පුරුෂයෙක් යම්සේ කලයක දිය වත්කොට දණ්ඩෙන් කලතන්නේය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන් කලයෙහි දිය වත්කොට දණ්ඩෙන් කලතන්නේ නම් වෙඬරු ලැබීමට නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන් කලයෙහි වතුර දමා දණ්ඩෙන් කලතන්නේ නම් වෙඬරුනොලැබිය හැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද කලයෙහි වතුර දමා කලතන්නේ නම්

වෙඩරු නොලැබිය හැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැතිනොවීමෙන්ද කලයෙහි වතුර දමා කලතන්නේ නම් වෙඩරු නොලැබිය හැකිය. එපරිද්දෙන්ම මිට්ඨාදෘෂ්ටි ඇත්තාවූ, මිට්ඨා කල්පනා ඇත්තාවූ, මිට්ඨා වචන ඇත්තාවූ, මිට්ඨා කර්මාන්ත ඇත්තාවූ, මිට්ඨා ආජීව ඇත්තාවූ, මිට්ඨා ව්‍යායාම ඇත්තාවූ, මිට්ඨා සති ඇත්තාවූ, මිට්ඨා සමාධි ඇත්තාවූ මහණ බමුණෝ වෙත්ද ඔව්හු ඉදින් කැමැත්තෙන් බුන්මවය්‍යාවෙහි හැසිරෙත් නම් පල ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් අකැමැත්තෙන් බුන්මවය්‍යාවෙහි හැසිරෙත් නම් පල ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද බුන්මවය්‍යාවෙහි හැසිරෙත් නම් පල ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැති නොවීමෙන්ද බුන්මවය්‍යාවෙහි හැසිරෙත් නම් පල ලැබිය නොහැකිය. ඊට හේතු කවරේද? නුනුවණින් උත්සාහ කිරීමක් වන හෙයිනි.

11. භූමිජය, යම්සේ ගින්නෙන් ප්‍රයෝජන ඇත්තාවූ ගිනි සොයන්නාවූ, ගිනි සොයමින් ඇවිදින්නාවූ, පුරුෂයෙක් ගිනිගානා දණ්ඩක් වශයෙන් තෙත්වූ අමු ලීයක් ගෙන මදින්නේය. ඉදින් කැමැත්තෙන් තෙත්වූ අමු ලීයක් මදින්නේ නම් ගිනි ඉපදවිය නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන් තෙත්වූ අමු ලීය මදින්නේ නම් ගිනි ඉපද විය නොහැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද තෙත්වූ අමු ලීයක් මදින්නේ නම් ගිනි ඉපද විය නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැති නොවීමෙන්ද තෙත්වූ අමු ලීයක් මදින්නේ නම් ගිනි ඉපදවිය නොහැකිය. ඊට හේතු කවරේද? නුනුවණින් කරන උත්සාහයක් වන හෙයිනි. එපරිද්දෙන්ම භූමිජය, මිට්ඨා දෘෂ්ටි ඇත්තාවූ, මිට්ඨා කල්පනා ඇත්තාවූ, මිට්ඨා වචන ඇත්තාවූ, මිට්ඨා කර්මාන්ත ඇත්තාවූ, මිට්ඨා ආජීව ඇත්තාවූ, මිට්ඨා ව්‍යායාම ඇත්තාවූ, මිට්ඨා සති ඇත්තාවූ, මිට්ඨා සමාධි ඇත්තාවූ යම් ඒ ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත්ද, ඔව්හු කැමැත්තෙන්ද බුන්මවය්‍යාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඉදින්

නොකැමැත්තෙන් බ්‍රහ්ම වයඨාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද බ්‍රහ්මවයඨාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද බ්‍රහ්මවයඨාවෙහි හැසිරෙත් නම් පලක් ලැබිය නොහැකිය. ඊට හේතු කවරේද? භූමිජය, නුනුවණින් කරන උත්සාහයක් වන හෙයිනි.

12. "භූමිජය, තෙලින් ප්‍රයෝජන ඇති, තෙල් සොයන, තෙල් සෙවීමෙහි හැසිරෙන පුරුෂයෙක්, තල පිටි ඔරුවක දමා, දියෙන් පොඟව පොඟවා මිරිකන්නේය. ඉදින් කැමැත්තෙන් තල පිටි ඔරුවෙහි දමා දියෙන් පොඟව පොඟවා මිරිකන්නේ නම් තෙල් ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන් තලපිටි ඔරුවෙහි දමා, දියෙන් තෙම තෙමා මිරිකන්නේ නම් තෙල් ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද තලපිටි ඔරුවෙහි දමා දියෙන් තෙම තෙමා මිරිකන්නේ නම් තෙල් ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද තලපිටි ඔරුවෙහි දමා දියෙන් පොඟව පොඟවා මිරිකන්නේ නම් තෙල් ලැබීමට සුදුසුය. ඊට හේතු කවරේද? භූමිජය එය තෙල් ලැබීමට කරුණුවන හෙයිනි. භූමිජය, එපරිද්දෙන්ම සමයක් දෘෂ්ටි ඇති, සමයක් සංකල්පනා ඇති, සමයක් වචන ඇති, සමයක් කර්මාන්ත ඇති, සමයක් ආර්ථ ඇති, සමයක් ව්‍යායාම ඇති, සමයක් සති ඇති, සමයක් සමාධි ඇති යම්කිසි ශ්‍රමණ බ්‍රාහ්මණයෝ වෙත්ද, ඔව්හු ඉදින් කැමැත්තෙන්ද, බ්‍රහ්මවර්යාවෙහි හැසිරෙත් නම් පල ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන් බ්‍රහ්මවර්යාවෙහි හැසිරෙත් නම් පල ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද බ්‍රහ්මවර්යාවෙහි හැසිරෙත් නම් පල ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද, බ්‍රහ්මවර්යාවෙහි හැසිරෙත් නම් පල ලැබීමට සුදුසුය. ඊට හේතු කවරේද? භූමිජය, නුවණින් උත්සාහ කිරීමක් වන හෙයිනි.

13. "භූමිජය, කිරෙන් ප්‍රයෝජන ඇති, කිරි සොයන, කිරි සෙවීමෙහි හැසිරෙන පුරුෂයෙක් වසුපැටවා ඇති දෙනගේ

බුරුල්ලෙන් කිරි දොවන්නේය. ඉදින් කැමැත්තෙන් පැටියා ඇති දෙනගේ බුරුල්ලෙන් කිරි දොවන්නේ නම් කිරි ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද පැටියා ඇති දෙනගේ බුරුල්ලෙන් කිරි දොවයි නම් කිරි ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද පැටියා ඇති දෙනගේ බුරුල්ලෙන් කිරි දොවයි නම් කිරි ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද, පැටියා ඇති දෙනගේ බුරුල්ලෙන් කිරි දොවන්නේ නම් කිරි ලැබීමට සුදුසුය. "ඊට හේතු කවරේද? භූමිජය, නුවණින් කරන ලද උත්සාහයක් වන හෙයිනි.

"භූමිජය, එපරිද්දෙන්ම සමයක් දෘෂ්ටි ඇති, සමයක් සංකල්පනා ඇති, සමයක් වචන ඇති, සමයක් කර්මාන්ත ඇති, සමයක් ආජීව ඇති, සමයක් ව්‍යායාම ඇති, සමයක් ස්මෘති ඇති, සමයක් සමාධි ඇති යම්කිසි ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයෝ වෙත්ද, ඔව්හු ඉදින් කැමැත්තෙන් බුන්මවරියාවෙහි හැසිරෙත්ද, එල ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන් බුන්මවරියාවෙහි හැසිරෙත්ද, පල ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද බුන්මවරියාවෙහි හැසිරෙත්ද, පල ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද බුන්මවරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් එල ලැබීමට සුදුසුය. භූමිජය, ඊට හේතු කවරේද? නුවණින් කරන ලද උත්සාහයන් වන හෙයිනි.

14. 'භූමිජය, වෙඬරු වලින් ප්‍රයෝජන ඇති, වෙඬරු සොයන, වෙඬරු සෙවීමෙහි හැසිරෙන පුරුෂයෙක් කලයක දී වත්කොට දණ්ඩෙන් කලතන්නේද, ඉදින් කැමැත්තෙන් කලයක දී වත්කොට දණ්ඩෙන් කලතන්නේද, එය වෙඬරු ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද කලයක දී වත්කොට දණ්ඩෙන් කලතන්නේද එය වෙඬරු ලැබීමට සුදුසුය. "ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද කලයක දී වත්කොට දණ්ඩකින් කලතන්නේද, වෙඬරු ලැබීමට සුදුසුය. ඊට හේතු කවරේද? භූමිජය, එය වෙඬරු ලැබීමට හේතුවන හෙයිනි.

“භූමිජය, එපරිද්දෙන් සමයක් දෘෂ්ටි ඇති, සමයක් සංකල්පනා ඇති, සමයක් වචන ඇති, සමයක් කර්මාන්ත ඇති, සමයක් ආජීව ඇති, සමයක් ව්‍යායාම ඇති, සමයක් ස්මෘති ඇති, සමයක් සමාධි ඇති යම්කිසි මහණ බමුණෝ වෙත්ද, ඔව්හු ඉදින් කැමැත්තෙන් බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් එල ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන් බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් පල ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද බ්‍රහ්ම චරියාවෙහි හැසිරෙත්ද, පල ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද බ්‍රහ්ම චරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් පල ලැබීමට සුදුසුය. භූමිජය, ඊට හේතු කවරේද? නුවණින් කරනලද උත්සාහයක් වනහෙයිනි.

15. “භූමිජය, ගින්නෙන් ප්‍රයෝජන ඇති, ගිනි සොයන, ගිනි සෙවීමෙහි හැසිරෙන, පුරුෂයෙක් තෙම වියලී ලියකින් කරනලද, ගිනිගානා දණ්ඩක් ගෙන යම්සේ එකට මදින්නේය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද, වියලී ලියකින් කරණ ලද ගිනිගානා දණ්ඩක් ගෙන මදින්නේද, ගිනි ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද වියලී ලියකින් කරන ලද ගිනිගානා දණ්ඩක් ගෙන එකට මැදීමෙන් ගිනි ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද නොකැමැත්තෙන්ද වියලී ලියකින් කරණ ලද ගිනිගානා දණ්ඩක් ගෙන මදින්නේද ගිනි ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද වියලී ලියකින් කරණ ලද ගිනිගානා දණ්ඩක් ගෙන එකට මදින්නේද, ගිනි ලැබීමට සුදුසුය. ඊට හේතු කවරේද? භූමිජය, ගිනි ලැබීමට එය හේතුවන හෙයිනි.

16. “භූමිජය, එපරිද්දෙන්ම සමයක් දෘෂ්ටි ඇති, සමයක් සංකල්පනා ඇති, සමයක් වචන ඇති, සමයක් කර්මාන්ත ඇති, සමයක් ආජීව ඇති, සමයක් ව්‍යායාම ඇති, සමයක් ස්මෘති ඇති, සමයක් සමාධි ඇති යම්කිසි ශ්‍රමණබ්‍රාහ්මණයෝ වෙත්ද, ඔව්හු ඉදින් කැමැත්තෙන්ද බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් එල ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද බ්‍රහ්ම චරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් එල ලැබීමට සුදුසුය. ඉදින් කැමැත්තෙන්ද අකැමැත්තෙන්ද බ්‍රහ්මචරියාවෙහි හැසිරෙත් නම් එල ලැබීමට

සුදුසුය. ඉදින් නොකැමැත්තෙන්ද නොකැමැති නොවීමෙන්ද බ්‍රහ්මවයභාවෙහි හැසිරෙත් නම් එල ලැබීමට සුදුසුය. ඊට හේතු කවරේද? භූමිජය, නුවණින් කරන ලද උත්සාහයක් වන හෙයිනි.

17. "භූමිජය, ඉදින් ජයසේන රාජකුමාරයාහට මේ උපමා සතර වැටහෙන්නාහු නම්, ජයසේන රාජකුමාර තෙම නුඹට පහදින්නේය. පැහැදුනු ආකාරයක් දක්වන්නේය යනු ආශ්චය්‍යයක් නොවේ. ස්වාමීනි, ජයසේන රාජකුමාරයා හට මාගෙන් භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළාක් මෙන් පෙර නොඇසුවීරු මේ උපමා සතර ප්‍රකාශ නොවූවාහු නම් එය ආශ්චය්‍යයක් නොවේ."

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය වදාළසේක. සතුව සිතැති ආයුෂ්මත් භූමිජ ස්ථවිරතෙම භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ දෙශනාව සතුවින් පිළිගත්තේය.

සවෙනි භූමිජ සූත්‍රය නිමි (3-6)

